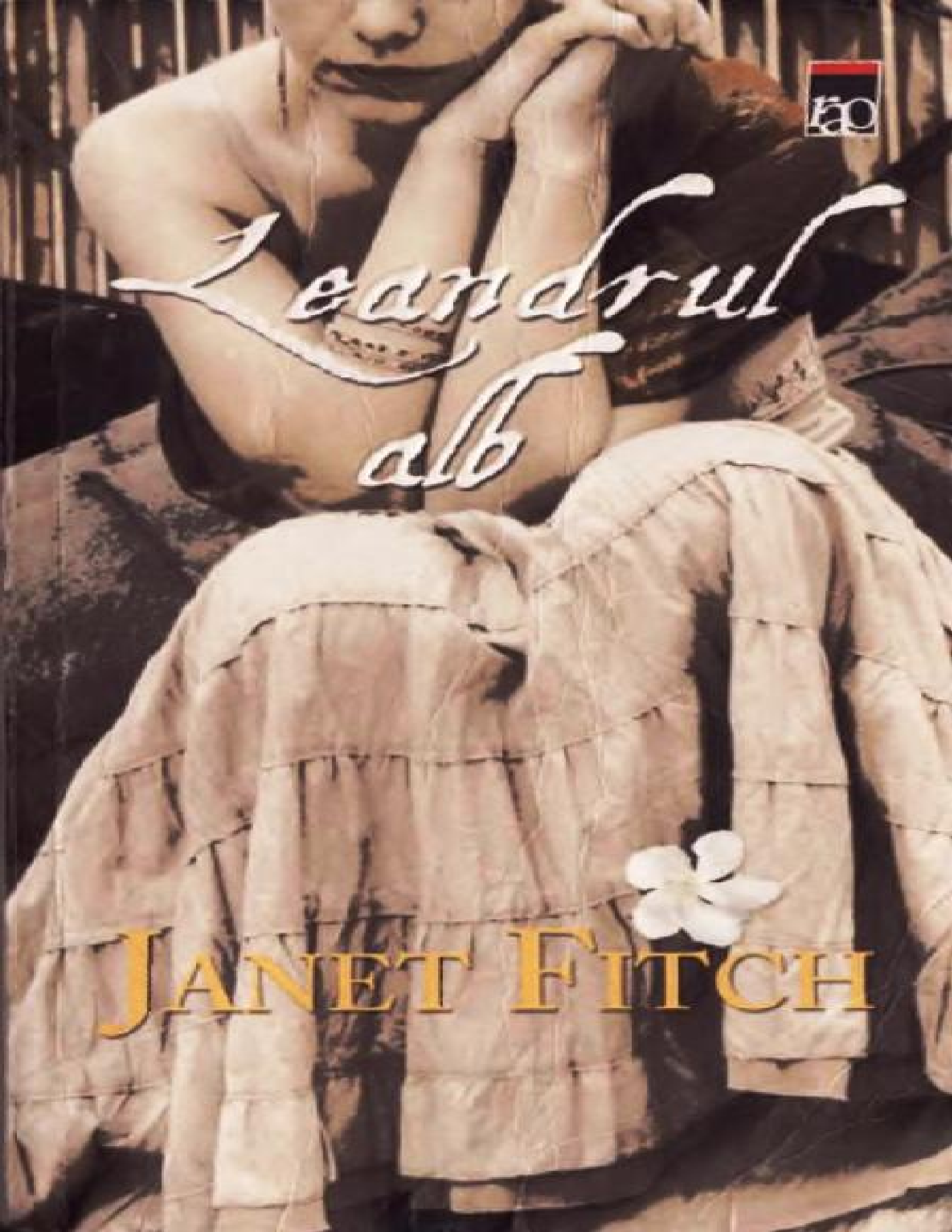
Leandrul alb
JANET FITCH

Janet Fitch

Leandrul alb

Traducere din limba engleză
MONICA SOTIRESCU
Rao internaţional publisbing company

JANET FITCH
White Olcander
©1999, Janet Fitch Această
Ediţie publicată cu acordul Little, Brown and Company (Inc.),
New York, USA. Toate drepturile rezervate

1

Vânturile Santa Ana băteau fierbinte dinspre deşert, încreţind ultimele fire

de iarbă ale primăverii în mustăţi palide de paie. Numai leandrilor le mergea bine, cu florile lor otrăvitoare şi delicate, cu frunzele verzi ca nişte pumnale. Mama şi cu mine nu puteam dormi în nopţile fierbinţi şi uscate. M-am trezit la miezul nopţii şi am găsit patul ei gol. M-am urcat pe acoperiş şi i-am zărit cu uşurinţă părui blond ca o flacără albă în lumina lunii aflate în al treilea pătrar.

— Vremea leandrului, spuse ea. Amanţii care se ucid acum unul pe celălalt vor da vina pe vânt îşi ridică mâna ei mare şi-şi răsfiră degetele, lăsând uscăciunea deşertului să le sărute. Mama era de nerecunoscut în perioada vânturilor Santa Ana. Eu aveam doar doisprezece ani şi mi-era teamă pentru ea. Voiam ca lucrurile să fie iar ca înainte, ca Barry să fie încă aici, ca vântul să se oprească.

— Ar trebui să dormi, am propus eu.

— Eu nu dorm niciodată, mi-a răspuns.

M-am aşezat lângă ea şi am privit împreună oraşul ce murmura şi sclipea ca un circuit ascuns într-un aparat indescifrabil, păstrându-şi secretul asemenea unei mâini la poker. Marginea chimonoului ei alb flutura în vânt şi i se vedea sânul, lăsat şi plin. Frumuseţea ei era ca lama unui cuţit foarte ascuţit.

Mi-am sprijinit capul pe piciorul ei. Mirosea a violete.

— Noi suntem bâtele, murmură ea. Luptăm pentru frumuseţe şi echilibru, pentru plăcerile trupului, şi nu ale sufletului.

— Bâtele, am repetat eu. Voiam să ştie că sunt atentă. Pachetul nostru de tarot, bâtele. Obişnuia să întindă cărţile pentru mine, să-mi explice arcanele: bâte şi monede, cupe şi spade, dar încetase să mai dea în cărţi. Nu mai voia să afle viitorul.

— Am moştenit coloritul pielii de la nordici, rosti ea. Nişte sălbatici păroşi care îşi ciopârţeau zeii şi atârnau carnea în copaci. Noi suntem cei care am prădat Roma. Să-ţi fie frică numai de slăbiciunea bătrâneţii şi de a nu muri în patul tău. Să nu uiţi cine eşti.

— Promit, am răspuns.

Jos, sub noi, pe străzile din Hollywood, sirenele se văitau şi tăiau parcă în nervii mei cu ferăstrăul. În perioada vânturilor Santa Ana, eucalipţii izbucneau în flăcări ca nişte lumânări uriaşe, iar chaparral-ul[1] oleaginos de pe coastele de deal creştea cu repeziciune, gonind coioţii şi căprioarele flămânde

în jos pe Franklin Avenue.

Îşi ridică faţa spre luna arsă, scăldându-se în razele ei întunecate.

— Lună ca un ochi de corb.

— Lună ca un chip de copil, am contrazis-o, ţinându-mi capul pe genunchiul ei.

Mă mângâie uşor pe păr.

— E o lună perfidă.

În primăvară fusese de neînchipuit această lovitură, această nebunie, dar era acolo, în faţa noastră, la fel de greu de detectat precum un câmp cu mine. Până atunci nu auziserăm nici măcar de numele lui Barry Kolker.

Barry. Când a apărut, era atât de mărunt Mai mărunt ca o virgulă, neînsemnat ca o tuse. Un tip pe care l-a cunoscut la un cenaclu literar. Era la o terasă din Veneţia. Ca de fiecare dată când recita poezii, mama era îmbrăcată în alb, iar părul de culoarea zăpezii proaspete contrasta cu pielea uşor bronzată. Stătea în picioare la umbra unui smochin masiv, cu frunze ca nişte palme. Eu eram aşezată la masă în spatele unor teancuri de cărţi pe care trebuia să le vând după lectură, nişte cărţi subţiri publicate de Blue Shoe Press din Austin, Texas. Desenam palmele copacului şi felul în care roiau albinele deasupra smochinelor căzute, mâncând fructele fermentate în soare şi îmbătându-se, încercând să-şi ia zborul şi căzând înapoi. Pe mine mă îmbăta vocea ei – profundă şi încălzită de soare, cu o urmă de accent străin, un ritm monoton suedez şters de o întreagă generaţie. Dacă aţi fi auzit-o vreodată, aţi fi ştiut ce forţă avea acea voce hipnotică.

După lectură lumea se adună în junii meu, întinzându-mi bani pe care să-i pun în cutia de trabucuri, iar mama dădu câteva autografe pe cărţi.

— Ah, viaţa de scriitor, remarcă ea ironic, în timp ce oamenii îmi întindeau bancnote mototolite de cinci şi de un dolar.

Dar ea iubea aceste reuniuni la fel cum iubea serile petrecute împreună cu prietenii ei scriitori, când îi desfiinţau pe poeţii renumiţi la un pahar şi o friptură, şi în acelaşi timp le ura la fel cum ura slujba jalnică pe care o avea la revista Cinema Scene, unde edita manuscrise ale altor scriitori care, pentru cincizeci de cenţi pe cuvânt, turnau clişee cu neruşinare, substantive dezlânate şi verbe vlăguite, în timp ce mama putea să agonizeze ore întregi până să decidă dacă să scrie un sau acel, în timp ce dădea autografe, avea întipărit pe chip surâsul ei obişnuit, abia schiţat, mai mult pentru sine decât

pentru ceilalţi, de parcă glumea cu ea însăşi în timp ce mulţumea tuturor pentru participare. Ştiam că aştepta un bărbat anume. Îl văzusem deja, un blond timid într-o bluză fără mâneci, cu nişte mărgele la gât, care stătea în spate şi o urmărea, neajutorat, ameţit După ce fusesem doisprezece ani fiica lui Ingrid, îi reperam pe tipii ăştia şi în somn.

Un bărbat îndesat, cu părul negru strâns la spate într-o coadă ondulată, îşi făcu loc în faţă, întinzându-şi cartea pentru autograf.

— Barry Kolker. Îmi plac mult poeziile tale.

Ea semnă pe carte şi i-o dădu înapoi, fără măcar să-l privească.

— Ce faci după lectură? o întrebă el.

— Am o întâlnire, răspunse ea, întinzând mâna după cartea următoare.

— După aceea, preciză ei, şi îmi plăcu aplombul lui, deşi nu era genul ei, aşa îndesat şi brunet cum era, şi îmbrăcat de la Armata Salvării.

Ea îl voia pe blondul timid care era, desigur, mult mai tânăr decât ea şi care îşi dorea, şi el, să fie poet El a şi fost cel care a venit acasă cu noi.

M-am întins pe salteaua mea de pe veranda închisă cu plasă şi am aşteptat să plece, urmărind cum albastrul serii devine de catifea, zăbovind indigo ca o speranţă nerostită, în timp ce mama şi bărbatul blond şopteau dincolo de geamuri. În aer se răspândea un miros de tămâie, de un fel special, pe care o cumpărase din Little Tokyo, fără dulceaţă, scumpă; mirosea a lemn şi a ceai verde. Pe cer se iviră câteva stele, dar în L.A. Niciuna dintre constelaţii nu era cum trebuie, aşa că le uneam eu în alte moduri: Păianjenul, Valul, Chitara.

După plecarea lui am intrat în încăperea cea mare. Ea stătea picior peste picior pe pat, în chimonoul ei alb, şi scria într-un carneţel cu un stilou pe care-l înmuia într-o sticluţă.

— Niciodată să nu laşi un bărbat să rămână peste noapte, îmi zise. Zorile au darul de a arunca un văl peste orice magie a nopţii.

Magia nopţii suna încântător. Într-o bună zi o să am iubiţi şi o să scriu o poezie după aceea. Am privit leandrii albi pe care-i aranjase pe măsuţă în dimineaţa aceea, trei mănunchiuri de flori reprezentând raiul, omul şi pământul, şi m-am gândit la muzica din vocea iubiţilor ei în întuneric, la râsetul lor moale, la mirosul de lemn parfumat Am atins florile cu mâna. Raiul. Omul. Am simţit că mă aflam pe punctul de a descoperi ceva, un mister care mă înconjura ca o ceaţă, pe care începeam să-l dezleg.

Toată vara aceea m-am dus cu ea la revistă. Ea nu se gândea niciodată atât

de departe încât să mă înscrie într-un program Y[2], iar eu n-am pomenit niciodată posibilitatea unor cursuri de vară.

Îmi plăcea şcoala, dar era o tortură pentru mine să încerc să mă integrez ca o fată între alte fete. Fetele de vârsta mea erau o specie total diferită, iar preocupările lor îmi erau la fel de străine ca dogonii[3] din Mali, Mai ales clasa a şaptea fusese dureroasă, aşa că aşteptam momentul să pot fi din nou cu mama. Secţia de artă de la Cinema Scene, cu stilourile ei şi un carusel de creioane colorate, cu hârtia de format mare, cu decupajele şi suprapunerile în puncte Benday, cu bordurile şi cu resturile de titluri şi fotografii pe care puteam să le ceruiesc şi să le montez era paradisul meu. Îmi plăcea felul în care vorbeau adulţii în jurul meu; uitau că eram şi eu acolo şi rosteau cele mai uimitoare lucruri. Astăzi, scriitorii şi directorul artistic, Marlene, bârfeau despre relaţia dintre director şi redactorul-şef al revistei.

— O fărâmă bizară din nebunia Santa Ana, comentă mama de la masa de montaj. Anorexica aia cu nasul coroiat şi un chihuahua cu meşă peste chelie. E mai mult decât grotesc. Copiii lor n-ar şti dacă să ciugulească sau să latre.

Râseră cu toţii. Mama obişnuia să spună cu voce tare ce gândeau ceilalţi.

Stăteam lângă mama la masa goală de laminat, desenând felul în care jaluzelele orizontale tăiau lumina în felii ca de brânză. Aşteptam să aud ce avea să mai spună mama, dar ea îşi puse căştile la loc, ca pe un punct la sfârşitul unei propoziţii. Aşa monta ea, ascultând muzică exotică la căşti şi imaginându-şi că se află departe, într-un tărâm parfumat al focului şi al umbrelor, şi nicidecum că stă la o masă de laminat pentru o revistă şi că aranjează în pagină interviuri cu actori pentru opt dolari pe oră. Se concentra asupra mişcării cuţitului X-acto de oţel, tăind şpalturi. Smulgea fâşii lungi care se lipeau de cuţit.

— Le jupoi pielea, rosti ea. Pielea scribilor insipizi, pe care o grefez pe pagină, creând monştri de absurditate.

Scriitorii râseră, stânjeniţi.

Nimeni nu observă când intră Bob, directorul. Am lăsat capul în jos şi am început să folosesc teul, ca şi când făceam ceva oficial. Până atunci nu spusese nimic despre venirea mea la serviciu cu mama, dar Marlene, directorul artistic, mi-a zis să „zbor la joasă înălţime, să evit radarul”. Bob nu m-a remarcat niciodată. Doar pe mama. În ziua aceea a venit şi s-a aşezat lângă scaunul ei, citindu-i peste umăr. Nu voia decât să stea aproape de ea,

să-i atingă părul alb ca apa izvorând dintr-un gheţar şi să vadă dacă poate să se uite în bluza ei. Am putut citi dezgustul pe chipul mamei când el s-a aplecat asupra ei şi apoi, ca pentru a-şi păstra echilibrul, i-a pus o mână pe coapsă.

Ea se prefăcu speriată şi dintr-o mişcare îl tăie pe antebraţ cu cuţitul X-acto ascuţit ca un brici.

El îşi privi braţul, surprins să vadă firul de sânge care începea să se prelingă.

— Vai, Bob! făcu ea. Îmi pare tare rău, nu te-am văzut Ai păţit ceva? Dar privirea pe care i-a aruncat-o cu ochii ei ca nişte albăstrele îi arăta că la fel de bine ar fi putut să-i taie gâtul.

— Nicio problemă, n-a fost decât un mic accident. Pe braţ avea o rană de cinci centimetri sub mâneca de la cămaşa polo. Doar un accident, repetă el ceva mai tare, pentru a linişti parcă pe toată lumea, şi se precipită spre biroul său.

Pentru masa de prânz ne-am dus cu maşina pe dealuri şi am parcat la umbra tremurătoare a unui sicomor mare, cu scoarţa albă, prăfoasă, profilându-se pe cerul de un albastru nefiresc ca un trup de femeie. Am mâncat iaurt din cutii şi am ascultat-o la casetofon pe Anne Sexton recitându-şi poeziile cu felul ei americănesc, tărăgănat de a vorbi, înfiorător şi ironic. Recita despre viaţa într-un azil de nebuni, sunând din clopoţel. Mama opri caseta.

— Spune-mi versul următor.

Îmi plăcea când mama încerca să mă înveţe câte ceva, când îmi acorda atenţie. De cele mai multe ori, când eram cu ea, era de neatins. De fiecare dată când îşi îndrepta asupra mea concentrarea intensă, simţeam căldura pe care trebuie să o simtă florile când răsar din zăpadă, sub primele raze de soare înmănuncheate.

Nu era nevoie să bâjbâi după răspuns. Era ca un cântec, iar lumina se filtra prin sicomor în timp ce nebuna de Anne suna din clopoţel, pe nota şi, iar mama aproba din cap.

— Să înveţi mereu poezii pe dinafară, spuse ea. Ele trebuie să devină măduva din oasele tale. Ca fluorul din apă, ele îţi fac sufletul impenetrabil pentru decăderea lentă a lumii.

Mi-am imaginat sufletul cuprinzând aceste cuvinte ca pe apa silicică din

Pădurea împietrită, transformându-mi lemnul în agat rar. Îmi plăcea când mama mă modela aşa. Gândeam că lutul trebuie să fie fericit în mâinile unui olar bun.

După-amiază, redactorul-şef coborî în secţia de artă, lăsând în urmă adieri de parfum oriental care trenară în aer încă mult după ce trecu. O femeie slabă cu ochi neobişnuit de strălucitori şi cu gesturile nervoase ale unei păsări speriate, Kit zâmbea prea larg cu rujul ei roşu în timp ce se foia de colo-acolo, uitându-se la schiţe, analizând pagini, oprindu-se să citească tipăritura peste umărul mar mei şi indicând nişte corecturi. Mama îşi dădu părul pe spate, ca o pisică încordându-se înainte să-şi înfigă ghearele în tine.

— Atâta păr! exclamă Kit. Nu e periculos pentru munca pe care o faci? în apropierea aparatului de cernit. Tunsoarea ei era geometrică, avea părul vopsit negru ca smoala şi ceafa rasă.

Mama o ignoră, dar lăsă să cadă cuţitul X-acto astfel încât să se înfigă în masă ca o suliţă.

După plecarea lui Kit, mama îi spuse directorului artistic:

— Sunt sigură că ar prefera să mă tund bărbăteşte. Şi să-mi vopsesc părul în aceeaşi nuanţă bituminoasă ca al ei.

— Vampireşte, replică Marlene.

N-am ridicat privirea. Ştiam că singurul motiv pentru care ne aflam aici eram eu. Dacă n-aş fi fost eu, ea n-ar fi trebuit să accepte slujbe ca aceasta. S-ar fi găsit la o depărtare de jumătate de planetă, plutind într-o mare turcoaz, dansând la lumina lunii pe muzica unei chitare flamenco. Îmi simţeam vinovăţia ca pe un stigmat în seara aceea a ieşit singură în oraş. Eu am desenat timp de o oră, am mâncat un sandvici cu unt de arahide şi maioneză, apoi m-am dus până la Michael şi am bătut la uşa goală pe dinăuntru. Trei zăvoare se descuiară.

— Este Regina Christina. Şi îmi zâmbi, un bărbat prietenos şi blând, cam de vârsta mamei, dar durduliu şi palid de la băutură şi de la prea mult stat în casă. Eliberă canapeaua de un vraf de haine murdare şi de reviste Vaiiety ca să mă pot aşeza.

Apartamentul era foarte diferit de al nostru, înţesat cu mobilă şi suvenire şi postere cu filme, reviste Variety şi ziare, şi sticle goale de vin, pătlăgele roşii care creşteau la întâmplare pe pervaz, bâjbâind după puţină lumină. Era întuneric chiar şi în timpul zilei, pentru că apartamentul era orientat spre

nord, dar avea o vedere spectaculoasă asupra literelor ce alcătuiesc cuvântul „Hollywood”, ceea ce reprezenta şi motivul pentru care-l luase.

— „Iar zăpadă”, rosti el împreună cu Garbo, înclinându-şi faţa ca şi ea. „Zăpadă eternă.” îmi întinse un bol cu seminţe de floarea-soarelui. Eu sunt Garbo.

Spărgeam seminţe în dinţi şi îmi loveam sandalele de cauciuc pe care le purtam din aprilie. Nu-i puteam spune mamei că iar îmi rămăseseră mici încălţările. Nu voiam să-i aduc aminte că era prinsă în capcana facturilor de electricitate şi a încălţărilor copilului rămase mici, motiv pentru care zgâria cu unghia în geam precum pătlăgelele muribunde ale lui Michael. Era o femeie frumoasă care târa un picior şchiop, şi acel picior eram eu. Eram cărămizi cusute în tivul hainelor ei, eram o rochie de oţel.

— Ce mai citeşti? l-am întrebat pe Michael. El era actor, dar nu prea lucra, şi nu voia să facă televiziune, aşa că cea mai mare parte din bani îi câştiga citind pentru Cărţi pe Casetă. Era nevoit să folosească un pseudonim, Wolfram Malevich, pentru că nu făcea parte din sindicat îl auzeam în fiecare dimineaţă, foarte devreme, prin perete. Ştia germană şi rusă din armată, fusese în serviciul de informaţii al armatei – un oximoron, spunea mereu – aşa că îl puneau la autori germani şi ruşi.

— Povestirile lui Cehov. Se aplecă înainte şi îmi întinse cartea de pe măsuţă. Era plină de notiţe şi bileţele şi sublinieri.

Am frunzărit cartea.

— Mama nu-l suportă pe Cehov. Zice că oricine l-a citit vreodată ştie de ce a trebuit să existe o revoluţie.

— Maică-ta. Michael zâmbi. De fapt, ar putea chiar să-ţi placă. Există o melancolie fermecătoare la Cehov. Ne-am întors amândoi spre televizor ca să prindem cea mai bună replică din Regina Christina, spunând împreună cu Garbo: „Zăpada e ca o mare albă, poţi să intri în ea şi să te pierzi… şi să uiţi de lume. “

Mi-am imaginat-o pe mama fiind aidoma reginei Christina, rece şi tristă, cu ochii aţintiţi către un orizont îndepărtat Acela era locul căruia îi aparţinea, în blănuri şi palate pline de comori rare, cu şemineuri îndeajuns de mari pentru a frige un ren, cu nave de arţar suedez. Teama mea cea mai adâncă era că într-o zi va găsi drumul înapoi către acel loc şi nu se va mai întoarce niciodată. De asta o aşteptam întotdeauna trează când ieşea în oraş seara, ca acum, indiferent cât de târziu ajungea acasă. Trebuia să-i aud cheia în broască, să-i

simt din nou parfumul de violete.

Şi încercam să nu înrăutăţesc lucrurile cerându-i ceva, supărând-o cu gândurile mele. Văzusem fete care băteau cu pumnul în masă pentru nişte haine noi şi se plângeau de ceea ce gătiseră mamele lor la cină. Eram indignată de fiecare dată. Ele nu ştiau că îşi legau mamele de mâini şi de picioare? Nu le era ruşine lanţurilor de prizonierii lor?

Dar cât de mult invidiam felul în care mamele lor se aşezau la ele pe pat şi le întrebau la ce se gândesc. Mama nu avea nicio fărâmă de curiozitate în ceea ce mă privea. Mă întrebam adesea ce credea că sunt, un câine pe care-l poate lega în faţa magazinului, un papagal pe umărul ei?

Nu i-am spus niciodată că-mi doream să fi avut tată, că voiam să mă duc în tabără vara, că uneori mă speria. Îmi era teamă că o să-şi ia zborul şi că o să sfârşesc de una singură, trăind undeva unde sunt prea mulţi copii, prea multe mirosuri, unde frumuseţea şi liniştea, şi beţia cuvintelor ei ridicându-se în aer ar fi tot atât de departe ca Saturn.

Dincolo de fereastră, strălucirea cuvântului „Hollywood” era uşor estompată în ceaţa de iunie, în aerul umed ridicându-se un miros de salvie şi chamise[4], iar pe geam se desenau vise.

S-a întors la două, când au închis barurile, neliniştea fiindu-i potolită pentru moment. Eu stăteam pe patul ei, o priveam cum se schimbă de haine şi adoram fiecare gest Cândva voi face şi eu aşa, încrucişându-mi braţele şi trăgându-mi rochia peste cap, aruncând din picioare pantofii cu tocuri înalte. Mi i-am pus eu şi i-am admirat la mine în picioare. Aproape că erau măsura potrivită, într-un an şi ceva o să-mi vină. Ea se aşeză lângă mine şi-mi întinse peria, iar eu i-am periat părul deschis la culoare, colorând aerul cu violetele ei.

— L-am văzut din nou pe faun, spuse ea.

— Care faun?

— Cel de la terasă, îţi aduci aminte? Acel Pan care rânjea, cu copitele despicate ieşindu-i din pantaloni?

În oglinda de pe perete vedeam imaginea noastră, părul lung, ochii albaştri. Femei nordice. În clipa aceea aproape că am putut să-mi amintesc cum pescuiam în mările reci şi adânci, mirosul de cod, cărbunele din focul nostru, ghetele de pâslă şi alfabetul nostru straniu, stihurile ca nişte beţe, o limbă aspră ca aratul pământului.

— S-a holbat la mine tot timpul, adăugă ea. Barry Kolker, Marlene spune că e autor de eseuri. Buzele fine i se transformară în virgule lungi de dezaprobare. Era cu actriţa aceea din Grădina de cactuşi, Jill Lewis.

Părul ei alb, ca mătasea nealbită, se revărsă prin peria din pâr de mistreţ.

— Cu ţapul acela gras de bărbat. Îţi imaginezi? Ştiam că ea nu-şi poate imagina. Frumuseţea era lege pentru mama, era religia ei. Puteai să faci orice doreşti, atât timp cât erai frumos, atât timp cât felul în care făceai ceva era frumos. Dacă nu erai frumos, pur şi simplu nu existai. Îmi repetase asta într-una, de când eram mică, până îmi intrase în cap. Deşi observasem de-acum că realitatea nu se conforma întotdeauna ideilor mamei.

— Poate ei îi place, am zis eu.

— Trebuie să fie nebună, replică mama, luându-mi peria şi pieptănându-mi ea mie părul acum, apăsându-mă taie pe cap. Ar putea să aibă orice bărbat vrea. Ce-o fi în mintea ei?

L-a revăzut la barul ei favorit, barul artiştilor din centru, care nu are nici măcar firmă la stradă. L-a văzut iarăşi la o petrecere în Silverlake. Oriunde se ducea, se plângea ea, era şi el, faunul.

Credeam că e doar o coincidenţă, dar într-o seară, la un spectacol în Santa Monica unde ne-am dus să îl vedem pe unul dintre prietenii ei cum bate în sticle de Spaikletts[5] şi cum declamă despre secetă, l-am văzut şi eu, cu patru rânduri mai în spate. Tot timpul nu a făcut decât să se uite la ea, încercând să-i prindă privirea. Mi-a făcut cu mâna şi i-am făcut şi eu, discret, să nu vadă ea.

După ce s-a terminat, am vrut să vorbesc cu el, dar ea m-a târât repede afară.

— Nu-l încuraja, mi-a şuierat.

Când şi-a făcut apariţia şi la petrecerea anuală a revistei Cinema Scene, a trebuit să recunosc că o urmărea. Petrecerea era în aer liber, în curtea unui hotel vechi de pe Strip Boulevard. Arşiţa zilei începea să se risipească. Femeile purtau rochii simple, iar mama arăta ca un fluture de molie în mătasea albă. Mi-am croit drum prin mulţime spre masa cu antreuri, mi-am încărcat repede geanta cu chestii care credeam că ar putea să reziste câteva ore neţinute la rece – cleşti de crab şi frigărui cu sparanghel, ficat în bacon – când iată-l pe Barry, încărcând o farfurie cu crevete. Mă văzu şi ochii lui cercetară imediat mulţimea în căutarea mamei. Mama era în spatele meu şi

bea vin alb, sporovăind cu Miles, redactorul foto, un englez sfrijit, cu un smoc de păr ţepos în bărbie şi cu degetele pătate de nicotină. Nu-l văzuse pe Barry încă. El o porni prin mulţime spre ea. Eram şi eu aproape, în spatele lui.

— Ingrid, rosti Barry, aşezându-se între ei. Te căutam. Zâmbi. Ochii ei şfichiuiră plini de cruzime cravata muştar ce-i atârna într-o parte, cămaşa maronie ai cărei nasturi îi plesneau pe burtă, dinţii neregulaţi, crevetele din mâna durdulie. Auzeam vânturile de gheaţă ale Suediei, dar el nu părea să simtă frigul tăios.

— M-am gândit la tine, spuse el, apropiindu-se şi mai mult.

— Aş fi preferat să nu te fi gândit, replică ea.

— O să-ţi schimbi părerea despre mine, continuă el. Îşi atinse cu degetul nasul, îmi făcu cu ochiul şi se îndreptă spre un alt grup, îşi puse braţul în jurul unei fete drăguţe şi o sărută pe gât. Mama se întoarse cu spatele. Sărutul acela contravenea tuturor lucrurilor în care credea. În universul ei, asta pur şi simplu nu s-ar fi întâmplat niciodată.

— Îl cunoşti pe Barry? întrebă Miles.

— Pe cine? făcu mama.

În noaptea aceea n-a putut dormi. Am coborât amândouă la piscină şi am înotat încet, în linişte, sub stelele specifice locului, Cleşte de Crab, Crevete Uriaş.

Mama era aplecată peste masa de montaj, tăind tipăriturile fără riglă în fâşii lungi, elegante.

— Acesta este Zen, explică ea. Fără niciun cusur, fără nicio clipă de ezitare. O fereastră spre frumuseţe. Părea cu adevărat fericită. Uneori, când lucra bine, se întâmpla să uite unde se află, de ce este acolo, unde a fost şi unde ar fi preferat să fie, uita de toate şi părea că nu-i mai rămâne decât îndemânarea de a tăia o linie perfect dreaptă doar cu mâna, o plăcere la fel de pură ca aceea pe care o avea imediat după ce scria o frază frumoasă.

Dar atunci am văzut ceea ce ea nu văzuse, faunul intrând în sala de producţie. Nu voiam să fiu eu cea care îi strică momentul de graţie, aşa că am continuat să lucrez la copacul meu chinezesc din puncte Benday şi secvenţe fotografice greşit dimensionate din Salaam Bombay! Când am ridicat ochii, el îmi prinse privirea şi îşi duse un deget la buze, se strecură în spatele ei şi o bătu pe umăr. Cuţitul ei tăia tipăriturile în fâşii. Se întoarse brusc şi am crezut

că are de gând să-l taie, dar el îi arătă ceva care o făcu să se oprească, un plic mic pe care i-l puse pe masă.

— Pentru tine şi fiica ta, spuse el.

Ea îl deschise, scoase din el două bilete, alb cu albastru. Tăcerea ei în timp ce examina biletele mă surprinse. Se uită fix la ele, apoi la el, şi înfipse capătul ascuţit al cuţitului X-acto în suprafaţa cauciucată a biroului, ca o săgeată care zăbovi acolo un moment, până îl scoase.

— Doar concertul, spuse ea. Fără cină, fără dans.

— De acord, răspunse el, dar îmi dădeam seama că n-o crede, încă n-o cunoştea.

Era un concert de gamelan[6] la muzeul de artă. Acum ştiam de ce acceptase. Mă întrebam doar cum de ştiuse el exact ce să-i propună, singurul lucru pe care nu l-ar fi refuzat niciodată. Se ascunsese oare în leandrii de lângă apartamentul nostru? îi descususe pe prietenii ei? Mituise pe cineva?

Noaptea scânteia în timp ce mama şi cu mine îl aşteptam în curtea din faţa muzeului. Totul se transformase în electricitate statică din cauza arşiţei. Când îmi pieptănam părul, vedeam scântei zburând din vârfuri.

Obligată să aştepte, mama făcea mişcări mici, nervoase, cu braţele, cu mâinile.

— Întârzie. Ce josnic. Ar fi trebuit să-mi dau seama. E probabil pe vreun câmp împerechindu-se cu alte capre. Adu-mi aminte să nu-mi mai fac niciodată planuri cu patrupede.

Avea încă pe ea hainele de serviciu, deşi avusese timp să se schimbe. Era un semn, care să-i arate lui că nu era tocmai o întâlnire, că nu însemna nimic. Peste tot în jurul nostru, femeile în mătăsuri strălucitoare de vară şi răspândind în jur un miros de parfumuri scumpe o urmăreau cu o privire critică. Bărbaţii o admirau, îi zâmbeau, o fixau cu privirea. Ea răspundea privindu-i, la rândul ei, cu ochii albaştri arzători, până când se simţeau stânjeniţi şi se întorceau în altă parte.

— Bărbaţii ăştia, remarcă ea. Indiferent cât de neatrăgători sunt, toţi îşi imaginează că au nişte merite.

L-am văzut pe Barry în partea opusă a pieţei, cu trupul săltându-i pe picioarele scurte. Zâmbea, lăsând să i se vadă strungăreaţă.

— Scuze, dar traficul a fost criminal.

Auzind această explicaţie, mama întoarse capul. Numai ţărănoii se scuză,

mă învăţase că niciodată să nu-ţi ceri scuze, să nu te explici niciodată.

Orchestra de gamelan era formată din douăzeci de bărbaţi mărunţi şi subţiri, îngenuncheaţi în faţa unor ansambluri minuţios sculptate de clopoţei şi gonguri, şi tobe. Începu toba, acompaniată de clopoţei cu tonalităţi mai joase. Apoi se alăturară şi altele sunetului din ce în ce mai puternic. Ritmurile prinseră viaţă ca nişte liane. Mama spunea că gamelanul creează în ascultător un curent cerebral dincolo de orice alfa şi beta şi teta, un curent cerebral care paralizează canalele normale de gândire şi face să apară altele în afara lor, în regiunile neatinse ale minţii, ca vasele de sânge paralele care se formează pentru a se adapta la o inimă ce nu mai funcţionează cum trebuie.

Am închis ochii să urmăresc dansatorii micuţi ca nişte păsări împodobite cu bijuterii, traversând ecranul întunecat al pleoapelor mele. Ei mă purtară departe, îmi vorbiră în limbi care nu aveau nume pentru mame stranii cu ochi albaştri de gheaţă şi apartamente cu lumini urâte în faţă şi frunze moarte în piscină.

După aceea, publicul îşi strânse scaunele de catifea pluşată şi se îmbulzi spre ieşiri, dar mama nu se mişcă. Stătea pe scaunul ei, cu ochii închişi. Îi plăcea să plece ultima. Dispreţuia mulţimile şi schimburile de impresii la plecarea de la un spectacol sau, şi mai rău, discuţiile de la toaletă sau cele de genul: „Unde vrei să mâncăm? „Îi stricau dispoziţia. Se afla încă în cealaltă lume, ar fi rămas acolo cât de mult posibil, canalele paralele îmbinându-se şi croindu-şi drum prin cortexul ei ca printr-un coral.

— S-a terminat, vorbi Barry.

Ea îi făcu din mână semn să tacă. Barry se uită apoi la mine, dar eu am ridicat din umeri. Eram obişnuită. Am aşteptat până s-a stins şi ultimul sunet din sală. În cele din urmă, ea a deschis ochii.

— Vrei să mâncăm ceva? întrebă el.

— Eu nu mănânc niciodată, răspunse ea.

Mie mi-era foame, dar, când mama lua o atitudine, nu se abătea niciodată de la ea. Ne-am dus acasă, unde am mâncat ton din conservă în timp ce ea, folosind ritmurile gamelanului, a scris o poezie despre umbre de marionete şi despre zeii norocului.

În vara când am împlinit doisprezece ani, îmi plăcea să hoinăresc prin complexul în care se afla biroul revistei de cinema. Se numea Crossroads of the World, o curte din anii 1920 având în mijloc un transatlantic în stil Streamline Moderne[7] ocupat de o agenţie de publicitate. Mă aşezam pe o bancă de piatră şi mi-l imaginam pe Fred Astaire aplecându-se peste balustrada de alamă a navei, purtând o şapcă de iahting şi un bluzon albastru.

De-a lungul cercului exterior al curţii pavate cu cărămizi, vile fanteziste, construite în diverse stiluri, de la Fraţii Grimm la Don Quijote, erau închiriate de studiouri foto, impresari, zeţării. Schiţam o Carmen zâmbitoare, lenevind sub o jardinieră cu muşcate roşii pe pragul sevillian al agenţiei de modă, şi o Gretel afectată, cu codiţe împletite, măturând treptele germanice ale studioului foto cu o mătură din crengi de copac.

În timp ce desenam mă uitam la fetele înalte şi frumoase care intrau şi iezeau pe aceste uşi, trecând de la agenţie la studio şi înapoi, unde erau stoarse de banii câştigaţi cu greu, ca ospătăriţe sau din slujbe temporare, pentru a-şi susţine cariera. Era o mare păcăleală, zicea mama, şi aş fi vrut să le spun şi lor, dar frumuseţea Iot era ca o vrajă. Ce râu li se putea întâmpla unor astfel de fete, cu picioare lungi în pantalonii lor strâmţi pe şolduri şi evazaţi şi în rochiile diafane de vară, cu ochi limpezi şi feţe sculptate? Arşiţa zilei nu le atingea niciodată, trăiau în altă climă.

Pe la ora unsprezece într-o dimineaţă, mama apăru în pragul îmbrăcat în gresie al intrării de la Cinema Scene, iar eu mi-am închis caietul, închipuindu-mi că lua prânzul mai devreme. Dar nu ne-am dus spre maşină. În schimb, am urmat-o după colţ, iar acolo, rezemat de un Lincoln auriu vechi, cu uşi de sinucigaş[8], stătea Barry Kolker. Purta o jachetă ecosez ţipătoare.

Mama îi aruncă o privire şi închise ochii.

— Jacheta asta e aşa de urâtă, că nici nu pot să mă uit la tine. Ai furat-o de la un mort?

Barry zâmbi, deschizând portierele pentru mine şi mama.

— N-ai fost niciodată la curse? Acolo trebuie neapărat să porţi ceva strident Aşa e tradiţia.

— Arăţi ca o canapea dintr-un azil de bătrâni, replică ea în timp ce ne urcam în maşină. Slavă Domnului că n-o să mă vadă cu tine nimeni care mă cunoaşte.

Ieşeam cu Barry. Eram uluită. Fusesem sigură că la concertul de gamelan avea să fie ultima oară când îl vedem. Iar acum îmi deschidea uşa din spate a Lincolnului. Nu mai fusesem niciodată la curse. Nu era genul de loc în care mama să se gândească să mă ia aer liber, cai, nimeni care să citească o carte sau să mediteze la Frumuseţe şi Soartă.

— În mod normal n-aş face aşa ceva, vorbi mama, făcându-se comodă pe locul din faţă şi punându-şi centura. Dar ideea de a-mi răpi o oră din program e de-a dreptul ispititoare.

— O să-ţi placă la nebunie. Barry se aşează şi el, la volan. E o zi mult prea frumoasă ca să trudeşti în carcera aia.

— Întotdeauna e aşa, răspunse mama.

Am luat-o pe Cahuenga Boulevard, am mers spre nord de Hollywood până în Valley, apoi la est, spre Pasadena. Arşiţa stătea deasupra oraşului ca un capac.

Santa Anita se afla la poalele Munţilor San Gabriel, un zid abrupt şi albastru de granit ca un val mareic. Terasamente viu colorate de flori şi peluze verzi perfecte răspândeau un parfum greu în aerul plin de smog. Mama mergea puţin înaintea lui Barry şi se prefăcea că nu-l cunoaşte, până când îşi dădu, în sfârşit, seama că toată lumea era îmbrăcată aşa, în poliester verde şi pantofi albi.

Caii erau ca nişte maşinării bine acordate pe arcuri de oţel, strălucitori ca metalul, iar cămăşile de satin ale jocheilor luceau în soare în timp ce îşi duceau caii la pas pe pistă, fiecare cal fiind cuplat cu un partener mai în vârstă, mai echilibrat Caii se fereau de copiii de lângă balustradă, de steaguri, erau nervoşi şi înfierbântaţi.

— Alege-ţi un cal, îi spuse Barry mamei.

Ea alese numărul şapte, un cal alb, din cauza numelui, Medea’s Pride.

Jocheii se chinuiau să îi facă să intre pe culoarele de pornire, dar când se deschiseră porţile, caii luară cu asalt pista maronie.

— Haide, şapte, am strigat noi. Şapte cu noroc.

A câştigat. Mama râdea şi mă îmbrăţişa, îl îmbrăţişa şi pe Barry. N-o mai văzusem astfel niciodată, însufleţită, râzând, părea atât de tânără. Barry pariase douăzeci de dolari în numele ei şi-i dădu banii, o sută de dolari.

— Mergem să mâncăm?

Da, m-am rugat eu. Te rog, spune da. În definitiv, cum putea să-l refuze acum?

Mama ne-a dus la un Surf'n Turf din apropiere, unde Barry şi cu mine am comandat amândoi salate, fripturi de vită în sânge şi cartofi copţi cu smântână. Mama n-a vrut decât un pahar de vin alb. Aşa era Ingrid Magnussen. Inventa reguli şi dintr-odată ele erau gravate în Piatra de la Rosetta[9], fuseseră aduse la lumină dintr-o peşteră din Marea Moartă, erau înscrise pe papirusuri ale dinastiei T'ang.

În timpul mesei, Barry ne-a povestit despre călătoriile lui în Orient, unde noi nu fuseserăm niciodată. Despre cum comandase ciuperci magice care nu erau în meniu, la o dugheană de pe plajă în Bali, şi sfârşise hoinărind pe ţărmul turcoaz şi având halucinaţii despre Paradis. Despre călătoria la templele de la Angkor, din jungla cambodgiană, însoţit de nişte contrabandişti de opiu thailandezi. Despre săptămâna petrecută în bordelurile plutitoare din Bangkok. Uitase complet de mine, era prea absorbit încercând să o hipnotizeze pe mama. În vocea lui simţeam parcă aroma cuişoarelor şi trilurile privighetorilor, ne purta prin pieţe de mirodenii din Celebes, alunecam în derivă cu el pe o casă plutitoare dincolo de Marea de Coral. Eram ca nişte cobre vrăjite de cântecul unui fluieraş de trestie.

La întoarcerea spre casă, mama l-a lăsat să-i atingă talia în timp ce urca în maşină.

Barry ne-a invitat la cină la el acasă, spunând că ar vrea să gătească nişte feluri de mâncare indoneziene pe care le învăţase acolo. Abia după-amiază i-am spus că nu mă simţeam bine, să se ducă fără mine. Tânjeam după Barry, credeam că el ar putea să fie persoana potrivită, cineva care să ne hrănească şi să ne ţină în braţe şi să ne dea viaţă.

Mama a petrecut o oră probând haine, pijamale albe indiene, rochia albastră de voal, fusta de dansuri havaiene. N-o mai văzusem niciodată atât de nehotărâtă.

— Cea albastră, am sugerat eu. Avea decolteu şi era exact culoarea ochilor mamei. Nimeni nu-i putea rezista când purta rochia albastră.

A ales pijamaua indiană, care îi acoperea fiecare centimetru din pielea aurie.

— Mă întorc devreme, mi-a zis.

M-am întins pe patul ei după ce a plecat şi mi i-am imaginat împreună, vorbind în şoaptă în lumina amurgului, la un rijsttafel[10].

Nu mai mâncasem aşa ceva de când părăsisem Amsterdamul, unde

locuiserăm când aveam şapte ani; mirosul lui străbătea tot cartierul. Mama spunea mereu că o să mergem în Bali. Ne imaginam într-o casă cu un acoperiş ascuţit extravagant, care să dea înspre terase verzi de orez şi mări miraculos de limpezi, şi unde să ne trezim în sunet de clopote şi behăit de capre.

După o vreme mi-am făcut un sandvici cu brânză şi murături dulci şi m-am dus alături, la Michael. El băuse jumătate dintr-o sticlă de vin roşu de la Trader Joe's – „sărăcăcios, dar şic" îl numea el, pentru că avea dop de plută – şi plângea, urmărind un film cu Lana Turner. Mie nu-mi plăcea Lana Turner şi nu suportam să văd tomatele muribunde, aşa că am citit din Cehov până când Michael a aţipit, apoi am coborât şi am înotat în piscina caldă ca lacrimile. Am plutit pe spate şi m-am uitat la stele, Capricornul, Lebăda şi am sperat ca mama să se îndrăgostească.

În tot sfârşitul acela de săptămână, n-a spus o vorbă despre întâlnirea cu Barry, dar a scris poezii, le-a mototolit şi le-a aruncat la coş.

În secţia de artă, Kit făcea corectură peste umărul mamei, în timp ce eu stăteam la masa mea din colţ şi alcătui am un colaj despre Cehov şi doamna cu căţelul, tăind figuri din resturile de fotografii. Marlene răspunse la telefon, acoperind receptorul cu mâna.

— E Barry Kolker.

Capul lui Kit se ridică brusc la auzul numelui, ca o marionetă în mâinile unui păpuşar neîndemânatic.

— Vorbesc din biroul meu.

— E pentru Ingrid, preciză Marlene.

Mama nu ridică privirea de la foaia de montaj.

— Spune-i că nu mai lucrez aici.

Marlene îi spuse, minţind fără să clipească.

— De unde-l cunoşti pe Barry Kolker? întrebă redactoarea-şefă, cu ochii ei negri mari ca nişte măsline.

— L-am cunoscut întâmplător, răspunse mama.

În seara aceea, în amurgul lung de vară, oamenii ieşeau din apartamente, îşi plimbau câinii, beau cocteiluri lângă piscină, cu picioarele în apă. Răsărea luna, căutându-şi locul în albastrul estompat. Mama stătea în genunchi la masa ei, scriind, şi o briză uşoară trecea prin clopoţeii de vânt pe care-i atârnasem în eucaliptul bătrân, în timp ce eu stăteam întinsă în pat. Îmi

doream să încremenesc momentul acela pentru totdeauna, clopoţeii, sunetul vag de apă împroşcată, zăngănitul zgărzilor de câini, râsetele de la piscină, scârțâitul stiloului cu peniță al mamei, mirosul copacilor, liniştea. Îmi doream să pot închide toate astea într-un medalion pe care să-l port la gât. Îmi doream să ne cufundăm într-un somn de o mie de ani, în această clipă supremă, precum somnul care a cuprins castelul Frumoasei din Pădurea Adormită.

Se auzi o bătaie în uşă, risipind liniştea. Nu venea nimeni niciodată la noi la uşă. Mama lăsă stiloul jos şi puse mâna pe briceagul pe care-l ţinea în suportul de creioane, cu lama neagră ca de cărbune, suficient de ascuţită pentru a rade cu ea o pisică. Îl desfăcu sprijinindu-l pe coapsă şi duse un deget la buze. Îşi strânse pe lângă ea chimonoul alb pe sub care nu mai avea nimic.

Era Barry, care o striga.

— Ingrid!

— Cum îndrăzneşte? întrebă ea. Nu poate să-mi vină pur şi simplu la uşă fără invitaţie.

Deschise violent uşa. Barry purta o cămaşă havaiană albă şi încreţită şi avea o sticlă de vin şi o pungă ce mirosea a ceva grozav.

— Bună, spuse el. Eram în zonă şi m-am gândit să trec pe aici.

Ea stătea în pragul uşii, cu lama deschisă sprijinită pe coapsă.

— Aşa deci.

Şi atunci făcu ceva ce nu mi-aş fi imaginat vreodată că va face. Îl invită să intre, închizând briceagul pe picior.

El privi în jur, la camera noastră mare, a cărei goliciune o făcea să pară elegantă.

— Abia v-aţi mutat?

Mama nu zise nimic. Locuiam acolo de mai mult de un an.

Soarele ardea prin plasa de insecte când m-am trezit, luminând aerul lăptos şi inert, înfăşurat ca un prosop în jurul dimineţii. Se auzeau un bărbat cântând şi duşul zăngănind când închise apa Barry rămăsese peste noapte. Mama îşi încălca regulile. Deci nu erau de piatră până la urmă, ci mărunte şi fragile ca nişte avioane de hârtie. M-am uitat lung la ea în timp ce se îmbrăca pentru serviciu, aşteptând o explicaţie, dar ea nu făcu decât să zâmbească.

După noaptea aceea, schimbarea a fost uluitoare. Duminică ne-am dus împreună la piaţa agricolă de la Hollywood, unde ea şi Barry au cumpărat spanac şi mazăre, roşii şi struguri mici ca nişte piuneze, şi fire subţiri de

usturoi, în timp ce eu mă ţineam după ei, mută de uimire să o văd pe mama analizând marfa expusă de parcă era o excursie printr-o librărie. Mama, pentru care masa însemna o cutie de iaurt sau o conservă de sardine şi uscăţele. Era în stare să mănânce unt de arahide săptămâni în şir fără măcar să-şi dea seama. O priveam cum trecea pe lângă tarabele pline cu florile ei albe preferate, crini şi crizanteme, umplându-şi în schimb braţele cu maci roşii cu pete negre în mijloc. La întoarcerea spre casă, ea şi Barry s-au ţinut de mână şi au cântat amândoi, cu voci grave şi tărăgănate, cântece vechi precum Wear Your Love Like Heaven sau Waterloo Sunset.

Atât de multe lucruri pe care nu mi le-aş fi imaginat niciodată. Ea scria minuscule haikuuri[11] pe care i le strecura lui în buzunare. Eu le pescuiam ori de câte ori aveam ocazia, să văd ce scrisese. Roşeam citindu-le:” Macii sângerează o risipă de petale. Tu şi eu, acest dulce câmp de luptă.”

Într-o dimineaţă, la revistă, mi-a arătat o fotografie din fiţuica săptămânală Caligula’s Mother, făcută la o petrecere de după premiera unei piese. Amândoi păreau afumaţi. Articolul o numea pe mama noua iubită a lui Barry. Era exact genul de lucru pe care îl ura cel mai mult, femeia ca un apendice al bărbatului. De data asta era ca şi cum câştigase un concurs.

Pasiune. Nu crezusem niciodată că i se putea întâmpla şi ei. Erau zile când ea însăşi nu se recunoştea în oglindă, cu ochii înneguraţi de pasiune, cu părul mereu încâlcit şi mirosind a mosc, mirosul de ţap al lui Barry.

Ieşeau în oraş şi după aceea ea îmi povestea, râzând.

— Se apropie de el femei şi ţipă cu voci ca de păun: „Barry! Pe unde-ai umblat?” Dar nu contează. E cu mine acum. Eu sunt singura pe care o doreşte.

Era dominată de pasiune. Duse erau aluziile la înfăţişarea lui de ţap, la faptul că avea nevoie să-şi repare dantura, la fizicul fleşcăit, la gustul îndoielnic în ceea ce priveşte hainele, la sărăcia vocabularului, la clişeele turnate cu neruşinare, la banalitatea îngrozitoare a operei lui, un om cu o scriitură călduţă. Nu crezusem niciodată că o să o văd pe mama lipindu-se de un bărbat corpolent, cu părul prins în coadă, în holul de la intrarea în apartamentul nostru, sau lăsându-l să-şi strecoare mâna sub fusta ei la masă, într-o seară când am luat cina la un restaurant Hunan întunecos din vechiul cartier chinezesc. O vedeam stând cu ochii închişi, îi simţeam undele de pasiune ridicându-se ca aroma deasupra ceştilor de ceai.

Dimineţile, când traversam încăperea în drum spre toaletă îl găseam întins lângă ea pe salteaua mare şi albă. Îmi şi vorbeau, ea ţinându-şi capul cuibărit pe braţul lui, în camera plină de mirosul trupurilor lor, după ce făcuseră dragoste de parcă era cel mai firesc lucru din lume. Asta mă făcea să-mi vină să râd în hohote, în curtea de la Crossroads of the World, stăteam sub un arbore de piper şi scriam în caietul meu „domnul şi doamna Barry Kolker". Exersam întrebarea: „Pot să-ţi spun tată?"

Nu-i spusesem niciodată mamei că îmi doresc un tată. Doar o întrebasem despre asta odată, trebuie să fi fost la grădiniţă pe atunci. Ne întorseserăm în State în anul acela şi locuiam la Hollywood. Era o zi caniculară şi plină de smog, iar mama era prost dispusă. Mă luase târziu de la grădiniţă, trebuia să mergem la piaţă. Mergeam cu maşina, un Datsun vechi pe care îl avea atunci, îmi amintesc şi acum bancheta denivelată şi cum se vedea şoseaua printr-o gaură din podea.

Tocmai începuse anul şi educatoarea noastră cea tânără, doamna Williams, ne întrebase despre taţii noştri. Taţii locuiau în Seattle sau Panorama City, sau San Salvador, vreo doi erau chiar morţi. Aveau meserii precum cea de avocat sau baterist, sau instalator de parbrize.

— Tatăl meu unde este? am întrebat-o pe mama.

Ea a frânat brusc, aruncându-mă în centura de siguranţă.

— Tu n-ai tată, mi-a răspuns.

— Toată lumea are tată, am insistat eu.

— Taţii sunt nesemnificativi. Crede-mă, tu ai noroc. Eu am avut tată, ştiu ce spun. Las-o baltă. A deschis radioul, punând un rock-and-roll strident.

Era ca şi când aş fi fost oarbă, iar ea mi-ar fi spus că vederea nu contează, e acelaşi lucru şi dacă nu vezi. Am început să-i privesc cu atenţie pe taţi, în magazine, pe terenurile de joacă, cum îşi dădeau fiicele în leagăn. Îmi plăcea că păreau să ştie ce au de făcut Erau ca un port, legat strâns de uscat, unde poţi să fii în siguranţă, nu să pluteşti mereu în derivă ca noi. Mă rugam ca Barry Kolker să fie acel bărbat.

Şoaptele lor de dragoste erau cântecele mele de leagăn, erau lada mea de zestre. Aveam grămezi de haine, tabere de vară, pantofi noi, Crăciun. Puneam masa pentru cină aşa cum se cuvine, aveam camera mea, bicicletă, şedinţe cu părinţii. Încă un an ca acela care a trecut, şi următorul la fel, unul după altul, o punte, şi o mie de lucruri mai subtile şi fără nume pe care numai fetele fără tată le cunosc.

Barry ne-a dus la meciul de 4 Iulie de pe Dodger Stadium şi ne-a cumpărat şepci cu Dodger. Am mâncat hotdogi, ei au băut bere din pahare de hârtie, iar Barry i-a explicat mamei jocul de baseball de parcă ar fi vorbit despre filosofie, cheia caracterului american. Barry i-a aruncat bani vânzătorului de alune şi a prins punga pe care acesta i-a aruncat-o înapoi. Am aruncat pe jos coji de alune. Nici nu-mi venea să cred că suntem noi, cu şepcile albastre cu cozoroc. Eram ca o familie. Eu mă prefăceam că suntem mama, tatăl şi copilul. Am făcut valuri, ei s-au sărutat cât a durat al şaptelea serviciu, iar eu am desenat chipuri pe alune. Artificiile au declanşat toate alarmele maşinilor din parcare.

La alt sfârşit de săptămână, ne-a dus la Cătălină. Mi-a fost foarte rău pe feribot, iar Barry mi-a ţinut o batistă rece pe frunte şi mi-a adus nişte bomboane mentolate. Îmi plăceau la nebunie ochii lui căprui, felul cum arăta când era îngrijorat, de parcă nu mai văzuse niciodată un copil vomitând. După ce am ajuns acolo, am încercat să nu stau prea mult pe lângă ei, în speranţa că el o s-o ceară de nevastă în timp ce se plimbau printre bărci cu pânze şi mâncau creveţi dintr-un cornet de hârtie.

Ceva s-a întâmplat. Tot ce-mi amintesc este că au început vânturile. Zăngănitul de oase lovite al vântului prin palmieri. S-a întâmplat într-o seară când Barry a spus că vine la ora nouă, dar apoi s-a făcut unsprezece şi el nu ajunsese. Mama îşi pusese caseta cu piese cântate la flautul peruan ca să-şi calmeze nervii, muzică de harpă irlandeză, cântăreţi bulgari, dar nimic nu-i era de ajutor. Tonurile relaxante, melodioase nu se potriveau deloc cu starea ei. Gesturile îi erau neliniştite şi neterminate.

— Hai să mergem să înotăm, am propus eu.

— Nu pot, mi-a răspuns ea. S-ar putea să sune.

În cele din urmă a scos caseta şi a înlocuit-o cu una a lui Barry, o casetă cu jazz cântat de Chet Baker, romantic, genul de muzică pe care îl ura înainte.

— Muzică de bar de hotel. Pe care oamenii să-şi plângă în bere, rosti ea. Dar eu n-am bere.

El plecase din oraş cu treburi pentru diverse reviste. Anulase întâlnirile pe care le programaseră. Mama nu putea să doarmă, sărea în picioare de câte ori suna telefonul. Nu suportam să văd expresia de pe chipul ei când nu era Barry. O tonalitate pe care nu o mai auzisem niciodată se strecurase în vocea ei, zimţată, ca lama unui ferăstrău.

Nu înţelegeam cum era posibil aşa ceva, cum putuse să ne ofere artificii şi să ne ducă la Cătălină, cum putuse să-mi ţină batista aceea rece pe frunte şi să ne spună că o să ne ducă în Bali şi apoi să ne uite adresa.

Într-o după-amiază, am oprit pe nepusă masă în faţa casei lui.

— O să se enerveze, am zis eu.

— Eram în zonă. Şi ne-am gândit să trecem pe aici, a replicat mama.

Nu puteam să o împiedic să facă asta la fel cum nu puteam să împiedic soarele să pătrundă prin smogul clocotit într-o dimineaţă de august, dar nu voiam să văd aşa ceva Am aşteptat în maşină. A bătut la uşă şi a deschis el, într-un halat de baie din mătase ripsată. Nu aveam nevoie să o aud ca să ştiu ce spune. Purta rochia albastră de voal, vântul fierbinte îi unduia tivul, iar soarele aflat în spatele ei o făcea transparentă. Barry stătea în pragul uşii, împiedicând-o să intre, iar mama îşi ţinea capul aplecat într-o parte şi se apropia de el, jucându-se cu o şuviţă de păr. Simţeam un elastic întinzându-mi-se în creier, din ce în ce mai încordat, până când au dispărut amândoi în casă.

Am dat drumul la radio, muzică clasică. Nu puteam suporta să ascult nimic care să aibă cuvinte. Îmi imaginam propriii ochi albaştri de gheaţă privind un bărbat, spunându-i să plece, că eram ocupată.

— Nu eşti genul meu, am rostit detaşată, în oglinda retrovizoare.

O jumătate de oră mai târziu reapăru mama, împleticindu-se până la maşină, împiedicându-se de o stropitoare, de parcă era oarbă. A urcat în maşină şi s-a aşezat la volan, legănându-se înainte şi înapoi, cu gura deschisă conturând un pătrat, dar fără să scoată un sunet Mama plângea. Era culmea imposibilului.

— Are o întâlnire, zise ea în cele din urmă, în şoaptă, cu o voce de parcă nişte mâini o strângeau de gât A făcut dragoste cu mine şi apoi a zis că trebuie să plec. Pentru că are o întâlnire.

Ştiam că n-ar fi trebuit să venim. Acum îmi doream să nu-şi fi încălcat niciodată vreo regulă. Odată ce ai încălcat una, se spulberă toate, pe rând, ca nişte petarde care îţi explodează în faţă într-o parcare pe 4 Iulie.

Îmi era teamă să o las să conducă aşa, cu ochii goi, fără să vadă nimic. Ne-ar fi omorât pe amândouă la mai puţin de trei străzi de unde eram. Dar n-a pornit maşina. A rămas acolo, privind fix prin parbriz, legănându-se, ţinându-şi mâinile în jurul mijlocului.

Peste câteva minute, pe alee se opri o maşină, o maşină sport model nou, decapotabilă, cu o fată blondă la volan. Era foarte tânără şi avea o fustă scurtă. S-a aplecat să-şi ia geanta de pe bancheta din spate.

— Nu e aşa de frumoasă ca tine, am remarcat eu.

— Dar e o fată mai simplă, murmură mama cu amărăciune.

Kit se aplecă peste masa de lucru din sala de producţie, cu buzele ei violet lăţindu-i-se într-un rânjet viclean de lup.

— Ingrid, ghici pe cine am văzut aseară la Virgins, vorbi ea, cu vocea ascuţită sufocată de răutate. Pe vechiul nostru prieten, Barry Kolker. Oftă teatral. Cu o blondină care avea jumătate din vârsta lui. Bărbaţii au o memorie aşa de scurtă, nu-i aşa? Nările îi fremătară în timp ce îşi înăbuşea un hohot de râs.

La ora prânzului, mama îmi spuse să iau tot ce vreau, instrumente de desen, rechizite. Urma să plecăm şi să nu ne mai întoarcem.

3

— Ar trebui să mă rad în cap, spunea ea. Să-mi dau cu cenuşă pe faţă.

Ochii ei aveau o lucire stranie, înconjuraţi de pete întunecate ca nişte vânătăi, iar părul îi era gras şi Uns. Stătea întinsă în pat sau se uita fix la ea însăşi în oglindă.

— Cum pot să vărs lacrimi pentru un bărbat pe care n-ar fi trebuit niciodată să-l las să mă atingă?

Nu s-a mai întors la serviciu. Nu ieşea din apartamentul întunecat decât ca să meargă la piscină, unde stătea ore întregi urmărind reflexele în albastrul sclipitor sau înota în linişte sub apă ca un peşte într-un acvariu. Venise vremea să merg din nou la şcoală. Dar nu puteam să o las singură acasă când era aşa. Era posibil să nu mai fie acolo când mă întorceam. Aşa că stăteam amândouă acasă, mâncând toate conservele din apartament şi trecând apoi pe orez şi fulgi de ovăz.

— Ce să fac? l-am întrebat pe Michael în timp ce îmi dădea să mănânc brânză şi sardine la măsuţa lui învechită. Ştirile de la televizor arătau focuri arzând pe Angeles Crest.

Michael scutură din cap către mine, apoi către linia de pompieri care luau cu asalt dealul.

— Scumpo, asta se întâmplă când te îndrăgosteşti. Asişti la un dezastru natural.

Mi-am jurat să nu mă îndrăgostesc niciodată. Speram ca Barry să aibă parte de o moarte lentă şi chinuitoare pentru ce îi făcea mamei.

O lună roşie răsări peste centrul oraşului, roşie de la focurile care ardeau în nord şi în Malibu. Era anotimpul incendiilor, iar noi eram prinşi în capcană, în inima peisajului în flăcări. În piscină pluteau fire de cenuşă. Stăteam pe acoperiş, în bătaia vântului ars.

— Inima asta zdrenţuită, murmură ea, strângându-şi chimonoul. Ar trebui să mi-o smulg din piept şi să o îngrop la rădăcina plantelor.

Îmi doream să o pot mângâia, dar era izolată în colivia ei, ca la Miss America. Nu mă putea auzi prin geam.

Se încovoie, apăsându-şi braţele pe piept, dând aerul afară cu putere.

— O împing înăuntru, în corp, rosti ea. Aşa cum pământul apasă pe o grămadă de bălegar preistoric, păstrată la căldură, în adâncuri, dar fără s-o strivească. Îl urăsc. Urăsc. Îl urăsc. Ultimele cuvinte le rosti şoptit, dar cu sălbăticie. Înăuntrul meu se formează un giuvaier. Nu, nu e inima. E ceva mai dur, rece şi curat. Mă înfăşor în jurul acestui giuvaier nou, îl ocrotesc cu mine însămi.

A doua zi de dimineaţă s-a dat jos din pat. A făcut un duş, s-a dus la piaţă. Şi am crezut că lucrurile aveau să se îndrepte de-acum. A sunat-o pe Marlene şi a întrebat-o dacă se poate întoarce la serviciu. Trebuiau să dea revista la tipar şi aveau nevoie disperată de ea. M-a lăsat pe mine la şcoală, pentru începe clasa a opta la Le Conte Junior High. Ca şi cum nimic nu se întâmplase. Şi am crezut că se sfârşise.

Dar nu se sfârşise. A început să-l urmărească pe Barry, aşa cum o urmărise el la început se ducea oriunde putea să fie şi el, vânându-l ca să-şi poată cizela ura la vederea lui.

— Ura îmi dă putere, spunea ea.

A dus-o pe Marlene la prânz la restaurantul lui preferat, unde l-au găsit mâncând la bar, şi i-a zâmbit El s-a prefăcut că mi o observă, dar îşi tot trecea mâna peste obraz.

— Căuta coşurile care nu mai existau, mi-a zis în seara aceea. Forţa privirii mele ameninţa să le aducă înapoi.

Părea atât de fericită, încât nu mai ştiam cum era mai rău, aşa sau cum fusese mai înainte, când voia să se radă în cap.

Mergeam la cumpărături în piaţa lui, făcând un ocol de mai mulţi kilometri ca să-l vedem pe deasupra pepenilor galbeni. Treceam să aruncăm o privire pe la magazinul lui preferat de muzică. Ne duceam la sesiuni de autografe pentru cărţi scrise de prieteni ai lui.

Într-o noapte, a venit acasă după ora trei. Era în cursul săptămânii, dar nu mă culcasem, uitându-mă la un film cu vânători albi, cu Stewart Granger în rolul principal. Michael aţipise pe canapea. Vânturile fierbinţi încercau ferestrele ca nişte tâlhari, căutând un mod de a intra. În cele din urmă, m-am dus acasă şi am adormit în patul mamei, visându-mă cărând proviziile pe cap prin junglă, în timp ce vânătorii albi nu se vedeau nicăieri.

Ea stătea pe marginea patului şi îşi scotea pantofii.

— L-am găsit La o petrecere la Grade Kelleher. Ni s-au intersectat drumurile pe lângă trambulină. Se întinse lângă mine, şoptindu-mi la ureche. El şi cu o roşcată dolofană într-o bluză transparentă aveau un mic tete-a-tete. S-a ridicat şi m-a prins de braţ. Îşi ridică mâneca şi-mi arătă urmele de pe braţ, inflamate, roşii.

— „Mă urmăreşti? „mi-a şuierat. Puteam să-i tai gâtul chiar acolo. „Nu e nevoie să te urmăresc, am replicat. Îţi citesc gândurile. Ştiu fiecare mişcare pe care o faci. Îţi cunosc viitorul, Barry, şi nu arată bine.” „Vreau să pleci de aici”, mi-a zis. Eu am zâmbit. „Sunt sigură că asta vrei.” Puteam să-i văd îmbujorarea chiar şi pe întuneric. „N-o să-ţi meargă, a zis. Te avertizez, Ingrid, n-o să-ţi meargă.” Mama râse, cu braţele lipite sub cap. Nu pricepe. Deja îmi merge.

O după-amiază de sâmbătă, fierbinte şi mirosind a foc, un cer pârjolit. Acea perioadă a anului în care nu puteai merge nici măcar la plajă din cauza mareei roşii[12] toxice, vremea în care oraşul cădea în genunchi ca vechea Sodomă, rugându-se pentru izbăvire. Noi stăteam în maşină aproape de casa lui Barry, sub un roşcov. Uram felul în care îi supraveghea casa, cu o detaşare care nu prevestea nimic bun, ca un uliu răbdător în vârful unui copac lovit de trăsnet. Dar n-avea niciun rost să încerc să o conving să mergem acasă. Nu mai vorbea aceeaşi limbă cu mine. Mi-am spart o păstaie de roşcovă sub nas şi am inspirat mirosul ca de mosc, prefăcându-mă că îl aştept pe tata, care era instalator şi verifica nişte ţevi în această casă mică de cărămidă, cu o pajişte presărată cu păpădii şi având o lampă la fereastra plumbuită.

Atunci a ieşit Barry, în bermude şi cu un tricou pe care scria Local Motion, cu ochelari de soare şic, stil John Lennon, cu părul prins în coadă. S-a urcat în vechiul Lincoln auriu şi a pornit.

— Hai, zise mama. Îşi puse o pereche de mănuşi albe de bumbac, de genul celor folosite de redactorul foto când mânuia fotografiile, şi-mi aruncă şi mie una. Nu voiam să merg cu ea, dar nu voiam nici să fiu lăsată în maşină, aşa că m-am dus.

Am mers pe aleea către casă de parcă aparţineam acelui loc, iar mama a vârât mâna în căsuţa în spirit Bali pe care o ţinea pe verandă şi a scos o cheie. Înăuntru am fost cuprinsă din nou de tristeţea a ceea ce se întâmplase, de cât de fără întoarcere era totul. Cândva îmi imaginasem că aş putea chiar să locuiesc aici, printre păpuşile wayang kulit[13] mari, pernele din batic şi zmeiele cu dragoni care atârnau din tavan. Statuile lui Shiva şi Parvati în îmbrăţişarea lor eternă nu mă deranjaseră până acum, când credeam că el şi cu mama vor fi aşa, că totul o să dureze o veşnicie şi o să dea naştere unui nou univers. Dar acum le uram.

Mama îi porni computerul de pe biroul mare, sculptat. Aparatul începu să vibreze. Apăsă pe nişte taste şi tot ce era pe ecran dispăru. Am înţeles de ce o făcuse. În acel moment am ştiut de ce oamenii umplu de graffiti zidurile caselor mici şi curate şi zgârie vopseaua de pe maşinile noi, şi bat copiii bine îngrijiţi. Era firesc să vrei să distrugi ceea ce nu poţi avea. Mama scoase un magnet în formă de potcoavă din geantă şi îl trecu peste toate dischetele pe care scria „dublură “.

— Aproape că-mi pare râu pentru el, spuse ea în timp ce închidea computerul. Dar nu chiar.

Luă cuţitul X-acto şi alese o cămaşă din dulap, cămaşa lui preferată, maro.

— E cum nu se poate mai bine că poartă haine de culoarea excrementelor. O aşează pe pat şi o tăie franjuri. Apoi îi prinse un leandru alb la butonieră.

Cineva bătea la uşa noastră. Ea ridică privirea de la poemul pe care-l scria. Scria tot timpul acum.

— Crezi că a pierdut ceva de valoare din calculator? Poate o colecţie de eseuri ce trebuia predată unui editor la toamnă?

Mă îngrozea să văd uşa sărind din balamale. Mă gândeam la urmele de pe braţele mamei. Barry nu era o persoană brutală, dar toată lumea are o limită. Dacă intra, era moartă.

Dar mama nu părea supărată. De fapt, cu cât bătea el mai tare în uşă, cu atât mai fericită părea ea, îmbujorată la faţă, cu ochii strălucind. Îl adusese înapoi. Scoase briceagul din suportul de creioane şi îl desfăcu, sprijinit de coapsă. Îl auzeam urlând, plângând, cu vocea lui catifelată complet răguşită.

— Te omor, Ingrid, aşa să-mi ajute Dumnezeu.

Bătăile se opriră. Mama ascultă, ţinând cuţitul deschis lipit de mătasea albă a halatului. Dintr-odată, el apăru în cealaltă parte a apartamentului, bătând în ferestre; îl vedeam aşa cum se agita, cu faţa distorsionată de furie, imens şi înspăimântător printre leandri. M-am făcut mică, din nou, lângă perete, dar mama stătea în mijlocul camerei, strălucind, ca un foc izbucnit în iarbă.

— Te omor! urlă el.

— Atât de neajutorat în furia lui, îmi zise mama. Neputincios, s-ar putea spune.

Barry sparse un geam. Îmi dădeam seama că nu intenţionase asta pentru că ezită, dar apoi, într-un acces brusc de curaj, îşi vârî mâna înăuntru şi bâjbâi după zăvor. Mama traversă încăperea mai iute decât aş fi crezut, ridică braţul şi îi înfipse cuţitul în mână.

Cuţitul îşi atinse ţinta. A trebuit să-l tragă înapoi, iar braţul lui ieşi imediat înapoi prin spărtura din geam.

— Târfa dracului! urlă el.

Voiam să mă ascund, să-mi astup urechile, dar nu mă puteam împiedica să mă uit. Aşa sfârşeau dragostea şi pasiunea. Luminile se aprindeau în clădirea alăturată.

— Vecinii mei cheamă poliţia, vorbi ea prin fereastra spartă. Mai bine pleacă.

El se împiedică şi imediat l-am auzit lovind cu piciorul în uşa de la intrare.

— Vacă proastă ce eşti. N-o să scapi tu aşa uşor. Nu poţi să-mi faci tu mie una ca asta.

Ea izbi de perete uşa de la intrare şi rămase acolo în chimonoul ei alb, având sângele lui pe cuţit.

— Habar n-ai ce pot să fac, rosti ea încet.

După noaptea aceea nu l-a mai putut găsi nicăieri, nici la Virgins sau la Barney’s, nici la petreceri sau la întâlniri prin cluburi. Îşi schimbase încuietorile. A trebuit să folosim o riglă metalică de montaj ca să deschidem o fereastră. De data asta i-a pus o crenguţă de leandru în lapte, una în sosul de

stridii, în brânză. I-a înfipt una în pasta de dinţi. I-a pus un aranjament de leandri altă într-o vază lucrată manual de pe măsuţă şi i-a presărat flori pe pat.

Eram sfâşiată. Merita să fie pedepsit dar acum ea întrecuse măsura. Asta nu era răzbunare. Se răzbunase deja, câştigase, dar parcă nici nu-şi dădea seama. Plutea în derivă dincolo de limita oricărei raţiuni, unde următoarea oprire era la ani-lumină depărtare, prin întunericul de nepătruns. Cât de drăgăstos aranja frunzele întunecate, florile albe…

Un poliţist îşi făcu apariţia la noi acasă. Ofiţerul, inspectorul Ramirez, o informă că Barry o acuza că a intrat prin efracţie şi că a încercat să-l otrăvească. Mama era nespus de liniştită.

— Barry e teribil de supărat pe mine, zise ea pozând în prag, cu braţele încrucişate. Am pus capăt relaţiei cu el acum câteva săptămâni, dar el pur şi simplu nu se resemnează. E obsedat de mine. A încercat chiar să intre cu forţa în apartamentul acesta. Ea este fiica mea, Astrid, şi vă poate spune ce s-a întâmplat.

Am ridicat din umeri. Nu-mi plăcea. Lucrurile mergeau prea departe.

Mama continuă, fără să sară vreo virgulă.

— Vecinii chiar au chemat poliţia în seara aceea. Trebuie să fie în evidenţele dumneavoastră. Iar acum mă acuză pe mine de intrare prin efracţie? Bietul de el, nu e prea atrăgător, trebuie să-i fie greu.

Ura pe care o simţea scânteia în mod irezistibil. O vedeam, era giuvaierul din safir, era lacurile reci ale Norvegiei. Vai, domnule inspector Ramirez, spuneau ochii ei, dumneavoastră sunteţi un bărbat care arată bine, cum aţi putea să înţelegeţi pe cineva atât de disperat ca Barry Kolker?

După plecarea lui, ce-a mai râs…

Data următoare când l-am văzut pe Barry a fost la târgul de vechituri de la Rose Bowl, unde îi plăcea să se ducă să cumpere cadouri tâmpite, pentru prietenii lui. Mama purta o pălărie care îi arunca pe faţă pete de lumină. El o văzu şi se întoarse repede cu spatele, cu o frică la fel de vizibilă ca panourile publicitare, dar apoi se răzgândi, se întoarse la loc şi ne zâmbi.

— Schimbare de tactică, şopti ea. Uite-l că vine.

Se îndrepta direct spre noi, cu un Oscar din mucava în mână.

— Felicitări pentru reprezentaţia dată lui Ramirez, spuse el, şi-i întinse statueta. Cea mai bună actriţă a anului.

— Nu ştiu ce vrei să spui, făcu mama. Mă ţinea de mână, strângându-mi-o prea tare, dar chipul îi era zâmbitor şi relaxat.

— Ba sigur că ştii, replică el. Îşi îndesă Oscarul sub braţ. Dar nu de asta am venit încoace. Mă gândeam că poate facem pace. Uite, recunosc că am mers prea departe chemând poliţia. Ştiu că am fost un nemernic, dar, pentru Dumnezeu, ai încercat să-mi distrugi cea mai bună parte a unui an întreg de muncă. Desigur, agentul meu avea o variantă preliminară, slavă Domnului, dar chiar şi aşa. De ce nu declarăm remiză?

Mama zâmbi, mutându-şi greutatea pe celălalt picior. Aştepta ca el să facă ceva, să spună ceva.

— Nu că nu te-aş respecta ca persoană, continuă el. Şi ca scriitor. Ştim cu toţii că eşti o mare poetă. Chiar te-am vorbit de bine la nişte reviste. Nu putem să trecem la etapa următoare acum şi să fim prieteni?

Ea îşi muşcă buza ca şi cum s-ar fi gândit serios la ce spunea el, înfigându-şi într-una unghia în centrul palmei mele, până când am crezut că o să mi-o străpungă. În cele din urmă răspunse, cu vocea ei joasă:

— Sigur că putem. Ei bine, de ce nu?

Şi-au dat mâna. El părea puţin sceptic, dar uşurat, în timp ce se întorcea la vânătoarea de chilipiruri. Iar eu mă gândeam că n-o cunoaşte deloc.

În seara aceea ne-am făcut apariţia la el acasă. Avea acum gratii la toate ferestrele. Ea mângâie noua uşă de siguranţă cu vârful degetelor, de parcă era de blană.

— Se simte gustul fricii lui. Întocmai ca gustul de şampanie. Rece şi înţepător, şi fără pic de dulceaţă.

Sună la uşă. El deschise uşa interioară şi ne privi prin vizor. Zâmbi şovăielnic. Vântul încreţi mătasea rochiei mamei, şi părul pal, de culoarea lunii. Ea ridică sticla de Riesling pe care o cumpărase.

— Pentru că suntem prieteni.

— Ingrid, nu pot să te las să intri, răspunse el.

Ea zâmbi, îşi lăsă degetul să alunece în jos pe grilaj, flirtând.

— Aşa te porţi cu un prieten?

Înotam în albastrul-verzui fierbinte al piscinei târziu, în noapte, în freamăt de palmieri şi sclipirea cerului primenit Mama plutea pe spate, murmurând pentru sine:

— Doamne, îmi place la nebunie.

Bătu uşor apa cu degetele, lăsându-şi corpul să alunece într-un cerc lent.

— Nu e amuzant? îmi savurez ura mult mai mult decât am savurat vreodată dragostea. Dragostea e temperamentală. Obositoare. Are exigenţele ei. Dragostea te foloseşte. Se răzgândeşte.

Avea ochii închişi. Broboane de apă li împodobeau chipul, iar părul i se întindea în jurul capului ca nişte braţe de meduză.

— Dar ura… Este ceva de care te poţi folosi. O poţi sculpta. O poţi mânui. Este tare sau moale, după cum ai nevoie. Dragostea te umileşte, dar ura te alină. E aşa de bine. Mă simt infinit mai bine acum.

— Mă bucur, am zis eu. Mă bucuram că era mai fericită, dar nu-mi plăcea genul acesta de fericire, nu credeam în ea, ştiam că mai devreme sau mai târziu avea să crape şi că o să se ivească din ea lucruri îngrozitoare.

Ne-am dus cu maşina la Tijuana. Nu ne-am oprit să cumpărăm pinata[14] sau flori de hârtie creponată, sau cercei, sau poşete. Ea se uita mereu la un petic de hârtie pe care-l ţinea în mână, în timp ce rătăceam pe străzi lăturalnice, pe lângă măgarii pictaţi ca nişte zebre şi femeile indiene micuţe care cerşeau, cu copiii în braţe. Le-am dat din mărunţişul meu până când s-a terminat, apoi am mestecat guma râncedă pe care mi-au oferit-o. Ea nu observa nimic din toate astea. Apoi găsi ce căuta, o farmacie, exact ca o farmacie din L.A., puternic luminată, cu un farmacist în halat alb.

— Por favor, tiene usted DMSO? întrebă ea.

— Aveţi artrită? întrebă el într-o engleză elementară.

— Da, răspunse ea. De fapt, un prieten mi-a spus că aveţi aşa ceva.

— De care doriţi? Scoase trei sticluţe, una de mărimea unei sticle de vanilie, una ca de acetonă, iar cea mai mare ca o sticlă de oţet. Ea o alese pe cea mare.

— Cât costă?

— Optzeci de dolari, domnişoară.

— Optzeci? Mama ezită. Optzeci de dolari însemnau banii de mâncare pe două săptămâni, optzeci de dolari erau benzina pe două luni pentru maşină. Ce putea să merite optzeci de dolari, încât veniserăm special până la Tijuana?

— Hai să mergem, am sugerat eu. Hai să ne urcăm în maşină şi să ne plimbăm. Hai în La Paz.

Se uită la mine. O luasem prin surprindere, aşa că am continuat să vorbesc, gândindu-mă că poate reuşeam să fac în aşa fel încât să ne întoarcem

amândouă pe o planetă pe care să o recunosc.

— Putem să luăm primul feribot de dimineaţă. Nu putem să facem aşa? Să mergem la Jalisco. San Miguel de Allende. Am putea să ne închidem conturile, să facem să ni se trimită banii prin American Express, şi noi să tot mergem.

Cât de uşor putea să fie… Ştia unde erau toate benzinăriile de aici până în Panama, hotelurile mari şi ieftine cu tavane înalte şi grinzi de lemn sculptat, din vecinătatea principalelor pieţe. În trei zile puteam să aşternem o mie cinci sute de kilometri între noi şi flaconul aducător de nenorociri.

— Întotdeauna ţi-a plăcut acolo. Nici nu mai voiai să te întorci în State.

Preţ de o secundă, aproape o convinsesem. Ştiam că îşi amintea anii pe care-i petrecuserăm acolo, amanţii ei, culoarea mării. Dar vraja n-a fost suficient de puternică, eu nu mânuiam cuvintele la fel de abil ca ea, nu eram îndeajuns de pricepută, şi imaginea se estompă, revenind la reprezentarea obsesiei ei: Barry şi blonda, Barry şi roşcata, Barry într-un halat de baie de mătase.

— Prea târziu, murmură. Îşi scoase portofelul şi numără patru bancnote de douăzeci pe tejghea.

În noaptea aceea a început să gătească în bucătărie lucruri prea ciudate ca să poată fi numite. A scufundat leandru în apă clocotită, şi rădăcini de viță-de-vie cu flori albe în formă de pâlnie care luminau ca nişte chipuri. A înmuiat o plantă culeasă la lumina lunii de pe gardul vecinilor, cu flori în formă de inimioare. Apoi a fiert apa până a scăzut; toată bucătăria mirosea a frunze verzi aflate în descompunere. A aruncat kilograme de chestii ude şi verzi ca spanacul în containerul altcuiva. Nu mai vorbea cu mine. Stătea pe acoperiş şi vorbea cu luna.

— Ce e DMSO? l-am întrebat pe Michael într-o seară, când ea ieşise în oraş. Michael bea whisky, Johnnie Walker adevărat, sărbătorind pentru că, la Centrul de Muzică, primise un rol în Macbeth, şi, deşi nu putea spune chiar aşa, era un ghinion. Numai vrăjitoare şi chestii din astea. I se spunea piesa scoţiană. Michael nu avea nimic de pierdut, trecuse un an de când nu mai făcuse nimic altceva decât Căiţi pe Casetă.

— Se foloseşte pentru artrită, răspunse el.

Frunzăream un număr din Variety şi am încercat să întreb ca din

întâmplare:

— E periculos?

— Complet inofensiv, replică Michael. Ridică paharul şi examină licoarea chihlimbarie, apoi sorbi încet, în timp ce ochii i se închideau de satisfacţie.

Nu mă aşteptasem la veşti bune.

— Atunci pentru ce e?

— Ajută medicamentele să se absoarbă prin piele. Aşa acţionează şi plasturele cu nicotină şi plasturele împotriva râului de mare. Îl aplici şi DMSO îl lasă să pătrundă prin piele ca să ajungă în sânge. Minunată chestie. Îmi aduc aminte când lumea îşi făcea griji că hipioţii o să-l amestece cu LSD şi o să dea cu el pe mânerele uşilor clădirilor publice. Râse în paharul lui. De parcă şi-ar irosi cineva drogul pe nişte scorţoşi.

Am căutat sticla de DMSO. N-am găsit-o nicăieri. Am căutat sub chiuveta din bucătărie şi în baie, în sertare – nu erau multe locuri în care să ascunzi ceva în apartamentul nostru şi, oricum, nu era stilul mamei să ascundă lucruri. Nu m-am culcat, am aşteptat-o. S-a întors târziu, cu un tânăr chipeş ale cărui bucle negre îi atârnau până la jumătatea spatelui. Îl ţinea de mână.

— El este Jesus, a făcut ea prezentările. E poet Fiica mea, Astrid.

— Bună, l-am salutat eu. Mamă pot să vorbesc cu tine o secunda?

— Ar trebui să fii în pat, răspunse ea. Vin imediat. Îi zâmbi lui Jesus, îi dădu drumul la mână şi veni cu mine pe veranda închisă cu plasă. Era din nou frumoasă, fără cearcăne sub ochi, cu părul ca o cascadă.

M-am întins pe pat, iar ea m-a acoperit cu un cearşaf şi m-a mângâiat pe faţă.

— Mamă, ce s-a întâmplat cu chestia aia din Mexic?

N-a făcut decât să zâmbească în continuare, dar ochii ei îmi povesteau totul.

— Nu face asta, am rugat-o.

Ea mă sărută şi mă mângâie pe păr cu mâna ei rece, mereu rece, în ciuda arşiţei, în ciuda vântului şi a focurilor, şi apoi se făcu nevăzută.

A doua zi am format numărul lui Barry.

— Tunelul Dragostei, răspunse o fată, beată, chicotind. Am aurit vocea lui, de catifea, în fundal. Apoi a venit la telefon. Alo?

Aveam de gând să îl avertizez, dar acum tot ce-mi puteam aduce aminte era

chipul mamei când a ieşit de la el, în ziua aceea. Felul în care se legăna, gura care contura un pătrat. Oricum, ce puteam să-i spun – nu te atinge de nimic, nu mânca nimic, ai grijă? Avea deja suspiciuni în privinţa ei. Dacă îi spuneam, ar fi putut să o aresteze, şi nu voiam să-i fac râu mamei, nu pentru Barry Kolker şi acei Shiva îmbrăţişaţi ai lui. O merita. Şi-o făcuse cu mâna lui.

— Bună ziua, zise el, iar ea spuse ceva şi râse prosteşte. Ei bine, du-te-n mă-ta, făcu el, şi închise.

Stăteam pe acoperiş şi priveam luna, roşie şi uriaşă în aerul încărcat de cenuşă, plutind peste oraşul dispus ca o planşetă de spiritism. Totul în jurul nostru era un cor grecesc de sirene, în timp ce vocea joasă şi înnebunitoare a mamei murmură:

— Nu ne pot atinge. Noi suntem vikingii. Noi mergem la luptă fără armură, doar pentru a fi în iureşul şi sălbăticia ei. Se aplecă şi mă sărută pe cap, mirosind a metal şi a fum.

Vântul fierbinte bătea, bătea într-una, şi nu voia să se oprească.

4

Apoi a urmat o perioadă pe care abia dacă o pot descrie, un anotimp în subteran. O pasăre prinsă într-o canalizare, aripi lovind tavanul acelui loc umed şi întunecos, în timp ce oraşul vuia fără încetare deasupra. Numele ei era Pierduta. Numele ei era Fiica Nimănui.

În visele mele, mama mergea printr-un oraş de cărămizi şi moloz, un oraş de după război, iar ea era oarbă, avea ochii goi şi albi ca nişte pietre. Erau apartamente înalte peste tot în jurul ei, cu triunghiuri deasupra ferestrelor, toate zidite şi arzând. Ferestre oarbe, ochii ei orbi, şi totuşi venea spre mine, nebuneşte, fără greş. Îi vedeam faţa topită şi înfiorător de moale. Avea scobituri în pomeţii obrajilor, sub ochi, ca şi cum cineva apăsase în lut cu degetele mari.

În acele zile grele, cât de greu cerul gri şi jos, aripile îmi erau atât de grele, atât de greu zborul panicat de sub pământ Atât de multe chipuri, atât de multe buze care îmi cereau să povestesc, mă oboseau, am adormit în timp ce vorbeau. „Spune-ne ce s-a întâmplat” Ce puteam să spun? Când am deschis gura, a căzut o piatră. Bietele ei pupile albe. Tocmai unde speram să găsesc

milă. Am visat lapte alb pe stradă, lapte alb şi sticlă. Lapte în jgheaburi, lapte ca lacrimile. Ţineam chimonoul ei lipit de faţă, cu parfumul ei de violete şi cenuşă. Frecam mătasea între degete.

În locul acela de sub pământ locuiau mulţi copii, sugari, adolescenţi, iar încăperile răsunau de zgomote ca un tunel. Muzică precum un accident de tren, ceartă, planşete, televizorul mergând neîncetat. Mirosul greu de mâncare, izul greţos de urină, detergentul cu aromă de pin. Femeia care administra acest loc mă punea să mă dau jos din pat la intervale regulate, să stau la masă cu alţii în fata unor farfurii cu fasole şi mazăre, şi carne. Eu mă ridicam ascultătoare, şedeam, mâneam, apoi mă întorceam în coconul patului şi dormeam, cu cearşaful de plastic foşnind sub mine. Aproape în fiecare noapte mă trezeam udă până la piele.

Fata din celălalt pat avea accese de apoplexie. Sora îmi spusese:

— Sunt mai mulţi bani pentru copiii cu dizabilităţi decât pentru toţi cei ca tine.

Trandafirii alunecau în dâre piezişe, maronii pe pereţii camerei. Număram trandafiri. Rânduri oblice de patruzeci, nouăzeci şi doi de-a latul. Deasupra comodei erau Iisus, JFK şi Martin Luther King Jr., toţi din profil, cu faţa spre stânga, ca nişte cai de curse la start, Iisus în exterior. Femeia care conducea adăpostul, doamna Campbell, subţire şi stafidită, ştergea praful cu un tricou galben. Caii se aliniau toţi, încordându-se în faţa barierei. Al ei era numărul şapte, Medea's Pride. Acea zi fusese o capcană, şi căzuserăm cu toţii în ea. Îmi treceam într-una cordonul chimonoului ei peste gură, toată ziua, ca să simt gustul a ceea ce pierdusem.

Ziua arestării ei îmi revenea în vis, erau tuneluri care duceau mereu în acelaşi loc. Bătaia în uşă. Era foarte devreme, era încă întuneric. O altă bătaie, şi apoi voci, bubuituri. Am fugit în camera ei în timp ce poliţiştii, poliţişti în uniformă, fără uniformă năvăleau înăuntru. Administratorul stătea în uşă, având capul învelit într-o plasă de duş. Au tras-o pe mama afară din pat, vocile le erau ca ale unor câini asmuţiţi. Ea ţipa la ei în germană, numindu-i nazişti, numindu-i Cămăşi Negre[15]. Schutzstaffel[16]. Durch Ihre Verordnung, mein Führer. Corpul ei gol, sânii moi balansându-se, abdomenul cu urme roşii de la cearşaf. Era imposibil, era o fotografie trucată. Cineva îi decupase pe poliţiştii aceştia şi îi lipise pe apartamentul nostru. Se uitau la ea fără încetare, ca la o revistă deocheată. Trupul ei era ca razele de lună.

— Astrid, nu mă pot reţine, mi-a zis ea. Nu-ţi face griji, mă întorc într-o oră.

A zis. A zis.

Am stat pe canapeaua lui Michael, am dormit şi am aşteptat, aşa cum aşteaptă câinii, toată ziua, şi apoi următoarea. A trecut o săptămână, dar ea n-a venit. A spus că o să vină, dar n-a mai venit deloc.

Când au venit după mine, mi-au dat cincisprezece minute să mă hotărăsc ce vreau să iau din apartament. Noi nu avuseserăm niciodată prea multe lucruri. Am luat cele patru cărţi ale ei, o cutie cu însemnările ei zilnice, chimonoul alb, cărţile de tarot şi briceagul ei.

— Îmi pare rău, a zis Michael. Te-aş fi ţinut eu dacă aş fi putut Dar ştii cum e.

Cum era. Cum era când pământul se putea deschide sub tine şi putea să te înghită cu totul, să se închidă peste tine ca şi cum n-ai fi existat niciodată. Ca Persefona răpită de Hades. Pământul s-a deschis şi a apărut el, luând-o cu el în carul cel negru. Apoi s-au aruncat dedesubt, în întuneric, şi pământul s-a închis deasupra capului ei, şi dusă a fost, de parcă nici n-a existat vreodată.

Aşa am ajuns să locuiesc sub pământ, în casa somnului, în casa cearşafurilor de plastic şi a copiilor care plâng, şi a trandafirilor maronii alunecând în derivă, patruzeci în jos, nouăzeci şi doi de-a latul. Trei mii şase sute optzeci de trandafiri maro.

Odată m-au adus să o văd, în spatele unui geam. Purta o salopetă portocalie, ca un mecanic auto, şi ceva era în neregulă la ea. Ochii îi erau înneguraţi. I-am spus că o iubesc, dar nu m-a recunoscut. Am revăzut-o aşa în visele mele, iar şi iar, cu ochii aceia orbi.

A fost un an al gurilor, deschizându-se şi închizându-se, punând aceleaşi întrebări, spunând aceleaşi lucruri. „Spune-ne doar ce s-a întâmplat Spune-ne ce vrem să ştim. “Voiam să o ajut, dar nu ştiam cum. Nu găseam cuvinte, nu aveam cuvinte.

La tribunal a fost îmbrăcată într-o cămaşă albă. Vedeam cămaşa aceea când eram trează şi o vedeam când dormeam. Am văzut-o în boxă în cămaşa aceea, cu ochii goi ca de păpuşă I-am văzut spatele îmbrăcat în cămaşa albă îndepărtându-se. „între treizeci şi cinci şi pe viaţă”, a spus cineva M-am întors acasă şi am numărat trandafiri, şi am dormit.

Când eram trează încercam să-mi amintesc ce mă învăţase ea. Noi eram bâtele. Ne spânzuram zeii de copaci. Niciodată să nu laşi un bărbat să rămână peste noapte. Nu uita cine eşti. Dar nu-mi puteam aminti. Eram fata cu dizabilităţi, cu pietre în gură pierdută pe câmpul de luptă cu cearşafuri de plastic pe pat Eram supraveghetoarea de la spălătorie, o ajutam pe soră să ducă rufele la spălătoria automată Mă uitam la rufe cum se învârt îmi plăcea mirosul, mă făcea să mă simt în siguranţă Dormeam până când somnul părea trezie şi trezia părea somn. Uneori stăteam întinsă în pat în camera cu trandafiri şi mă uitam la fata din celălalt pat cum îşi făcea un fel de cicatrice, ca nişte tatuaje pe pielea cadaverică şi întunecată cu un ac de siguranţă un ac pentru scutece, cu o raţă galbenă îşi deschidea pielea sub formă de linii şi bucle. Se vindecau transformându-se într-un ţesut moale şi roz. Apoi le deschidea din nou. Mi-a luat ceva timp, dar până la urmă am înţeles. Voia să se vadă.

Visam că mama mă urmăreşte în oraşul ars, oarbă necruţătoare. „Adevărul şi numai adevărul." Voiam să mint, dar cuvintele mă părăseau. Ea era cea care vorbea întotdeauna pentru amândouă Era zeiţa care arunca merele de aur. Ceilalţi se aplecau să le ridice, iar noi ne furişam. Dar când vâram mâna în buzunar, găseam numai praf şi frunze uscate. Nu aveam cu ce să o protejez, să-i acopăr trupul gol. O condamnasem cu tăcerea mea, ne condamnasem pe amândouă.

Într-o zi, când m-am trezit, am surprins-o pe fata din celălalt pat umblând în sertarul meu din comodă Uitându-se la o carte, frunzărind-o. Cartea mamei. Mama mea cea zveltă, goală, singură printre cămăşile negre. Pipăia cuvintele mamei cu labele ei.

— Nu-ţi mai băga nasul în lucrurile mele, i-am poruncit.

Fata se uită la mine, speriată. Nu ştia că pot vorbi. Eram în aceeaşi cameră de mai multe luni, dar eu nu scosesem niciun cuvânt.

— Pune-o la loc, am zis.

Gura i se lăţi într-un rânjet Apucă o pagină, o mototoli şi o rupse din carte, uitându-se la mine. Ce să fac? Cuvintele mamei în mâna ei cu pielea solzoasă. Ce să fac, ce să fac? Luă încă o pagină, o rupse şi şi-o îndesă în gură, bucăţi din ea atârnând din gura plină de băşici, care rânjea.

M-am aruncat asupra ei, am trântit-o la pământ. M-am aşezat deasupra ei,

cu genunchii pe spatele ei, cu lama întunecată a cuţitului mamei împungându-i coloana vertebrală. Un refren pe care-l aveam în sânge. „Nu uita cine eşti”.

Am vrut să o tai. Aproape simţeam vârful cuţitului în ea, alunecându-i în grumaz, adâncitura de la baza craniului ca o fântână. Stătea nemişcată, aşteptând să vadă ce urmează. Mi-am privit mâna, o mână care ştia să ţină un cuţit, să-l implânte în spinarea unei fete nebune. Nu era a mea. Eu nu eram aşa Nu eram.

— Scuipă, i-am murmurat la ureche.

Ea scuipă bucăţile, cu buzele tremurând ca ale unui cal.

— Să nu te mai atingi de lucrurile mele, i-am poruncit.

Încuviinţă din cap.

Am lăsat-o să se ridice.

S-a întors în patul ei şi a început să se înţepe cu acul de siguranţă. Am pus cuţitul în buzunar şi am cules de pe jos pagina mototolită, bucăţile rupte.

În bucătărie, sora şi prietenul ei stăteau la masă, bând Colt 45[17], ascultând la radio. Certându-se.

— N-o să vezi niciodată banii ăia, prostule, zicea ea.

Nu mă văzură. Nu vedeau pe niciunul dintre noi. Am luat lipiciul şi m-am întors în cameră.

Am lipit la loc pagina ruptă, apoi le-am lipit pe amândouă în carte. Era prima ei carte, având o copertă indigo cu o zorea argintie pe ea în stil Art Nouveau, am trasat cu degetul linia argintie ca de fum, liniile curbe ca un şfichi de bici. Era exemplarul ei de lectură, cu notiţe scrise cu creionul pe margine. „PAUZĂ. Inflexiune ascendentă.” Am atins cu mâna paginile pe care le atinsese ea, mi le-am lipit de buze, hârtia veche, groasă şi moale, acum îngălbenită, fragilă ca pielea. Mi-am îngropat nasul între coperte şi am inspirat parfumul tuturor lecturilor pe care le făcuse, mirosul ţigărilor fără filtru şi al aparatului de espresso, plaje şi miros de tămâie şi cuvinte şoptite în noapte. Îi auzeam vocea ridicându-se dintre file. Coperta se curba în afară ca o velă.

Poza de pe spate. Mama într-o rochie scurtă cu mâneci lungi, graţioase, cu părul tuns cu un breton lung, cu ochii privind pe sub el. Că o pisică iţindu-se de sub un pat. Fata aceea frumoasă era un întreg univers, era purtătoarea acestor cuvinte care băteau ca nişte gonguri, care sunau ca nişte flaute făcute din oase de om. În poză, nimic din toate acestea nu se întâmplase. Eram în

siguranţă pe atunci, un ou micuţ cât o gămălie cuibărit în ovarul ei drept, şi nu ne despărţeam niciodată.

Când am început să vorbesc m-au trimis la şcoală. Numele meu era Fata cea Albă. Eram o albinoasă, o monstruozitate. Nu aveam piele deloc. Eram transparentă, mi se vedea circulaţia sângelui. Făceam desene la fiecare oră. Făceam desene pe cârduri de calculator, unind punctele în noi constelaţii.

5

Asistenţii sociali se schimbau, dar erau mereu la fel. Mă duceau la McDonald's, îşi deschideau dosarele, puneau întrebări. McDonald's mă speria. Erau prea mulţi copii, care ţipau şi plângeau şi se lăsau să alunece în nişte adâncituri pline cu mingi colorate. Nu aveam nimic de spus. De data asta era un bărbat, alb, cu o barbă retezată ca a valetului de pică. Avea mâini pătrate ca nişte lopeţi şi un inel cu sigiliu pe degetul mic.

Mi-a găsit un plasament permanent Când am plecat din adăpostul colectiv de pe Crenshaw Boulevard, nimeni nu şi-a luat rămas-bun. Dar fata cu cicatricele ca nişte tatuaje a stat pe verandă şi m-a privit îndepărtându-mă. Ciorchini de jacaranda[18] de coloarea lavandei se iveau dintre şirurile de copaci pe măsură ce noi brăzdam străzile în alb şi gri.

A fost nevoie să străbatem patru autostrăzi ca să ajungem la noul meu cămin. Am ieşit de pe autostradă şi am intrat pe o stradă înclinată în sus ca o rampă. Tujunga, scria pe plăcuţă. Am privit cum casele mărunte, în stil vechi, deveneau mai mari, apoi mai mici, curţile, îngrămădite. Trotuarele dispărură. Piese de mobilier creşteau pe verande ca nişte ciuperci uriaşe. O maşină de spălat, boarfe, o găină albă, o capră. Până la urmă am ieşit din oraş. Am ajuns pe o ridicătură de teren, de unde puteam vedea mlaştina aflată cam la un kilometru distanţă, copii pe motorete de teren lăsând dâre prin câmpul deschis, dând cu piciorul în vârtejuri palide de praf. Prin contrast, aerul părea inert, nimicit.

Ne-am oprit în curtea noroioasă a unui gen de casă pe roţi, dar cu atât de multe părţi adăugate, încât trebuia să o numeşti casă. O morişcă de vânt de grădină, din plastic, stătea nemişcată într-un strat de muşcate. Plante agăţătoare atârnau din ghivece pe veranda cea mare a casei. Trei băietei stăteau jos, privind. Unul ţinea în mână un vas cu un fel de animal. Cel mai

mare dintre ei îşi împinse ochelarii în sus pe nas şi strigă ceva peste umăr, prin uşa de la verandă. Femeia care apăru de acolo avea pieptul mare şi picioarele lungi, un zâmbet larg, iar dinţii ei albi şi rari erau toţi aşezaţi în faţă. Nasul îi era turtit, ca al unui boxer.

Se numea Starr şi era întuneric în casa ei pe roţi. Ne-a dat nişte coca-cola îndulcită, pe care am băut-o din cutii în timp ce asistentul social povestea. Când vorbea, Starr se mişca din tot corpul, aruncându-şi capul pe spate de râs. O cruce mică de aur îi lucea între sâni, iar asistentul social nu-şi putea lua privirea de la locul acela adânc şi tainic. Ea şi asistentul social nici măcar n-au observat când m-am dus afară.

Aici nu era nici urmă de ciorchini de jacaranda, ci doar leandri şi palmieri, cactuşi cu fructe comestibile şi un arbore de piper plângător. Praful care acoperea totul era de un bej trandafiriu ca al gresiei, dar cerul era larg, ca o frunte netulburată, de un albastru plumburiu pur ca sticla colorată. Era prima oară când tavanul nu-mi apăsa asupra capului.

Băiatul cel mai mare, cel cu ochelari, se ridică.

— Noi prindem şopârle. Vrei şi tu?

Ademeneau şopârlele din mlaştină în capcane improvizate din cutii de pantofi. Ce răbdare aveau băieţaşii aceia să aştepte, în tăcere, nemişcaţi, până intra în capcană câte o şopârlă verde. Atunci trăgeau de sfoară şi cutia cădea. Băiatul cel mai mare strecura o bucată de carton sub cutie şi o răsturna, iar cel mijlociu apuca făptura micuţă şi o punea într-un vas de sticlă.

— Ce faceţi cu ele? am întrebat.

Băiatul cu ochelari mă privi cu surprindere.

— Le studiem, desigur.

Şopârla din vas făcu flotări un timp, apoi râmase încremenită. Izolată, puteai vedea cât de perfectă era, cu fiecare solzişor, cu rândurile de unghii gravate. Devenise specială datorită captivităţii. Deasupra noastră se contura muntele, o prezenţă solemnă. Am descoperit că, dacă îl priveam într-un anume fel, puteam să-l simt cu umerii lui uriaşi mişcându-se spre mine, cu buline verzi de salvie agăţate pe pante. Se iscă o adiere de vânt. Ţipă o pasăre. Chaparral-ul emana un miros încins şi proaspăt.

Am pornit spre mlaştină, hoinărind printre bolovanii încălziţi de soare. M-am aplecat şi mi-am lipit obrazul de unul, imaginându-mi cum ar fi să stau nemişcata şi tăcută ca el, să nu-mi pese unde m-a aruncat râul după ultima furtună. Băiatul cel mai mare veni pe neaşteptate lângă mine.

— Atenţie la şerpii cu clopoţei. Le plac pietrele astea.

M-am depărtat de piatră.

— Şarpele cu clopoţei de Texas e cea mai mare dintre viperele americane, îmi explică el. Dar rareori atacă mai sus de gleznă. Ai grijă doar pe unde mergi, şi nu te căţăra pe pietre, sau dacă te caţări, fii atentă unde pui mâinile. Fă aşa. Luă o piatră mai mică şi lovi cu ea în bolovanul cel mai apropiat, ca şi cum ar fi bătut la o uşă. O să te evite dacă pot. Şi fereşte-te şi de scorpioni. Scutură-ţi pantofii înainte să-i încalţi, mai ales afară.

M-am uitat la el cu atenţie, la băiatul acesta costeliv şi pistruiat, puţin mai mic decât mine, încercând să-mi dau seama dacă voia să mă sperie. Dar părea că-l interesează mai mult să mă impresioneze cu isteţimea lui. Eu mergeam în continuare, uitându-mă la formele create de bolovani, la umbrele lor albastre. Aveam senzaţia că erau locuite de oameni care se ascundeau înăuntru. Băiatul mă urma.

— Un iepure, spuse el, arătând spre ceva aflat jos, în praf.

Abia distingeam semnele neclare, două urme mai mari urmate de una mai mică şi apoi încă una. El zâmbi, avea dinţii uşor împinşi spre interior, pe undeva arătând ca un iepure el însuşi. Era un băiat care ar fi trebuit să se afle în faţa unui televizor sau într-o bibliotecă, dar el ştia, în schimb, să descifreze semne în praful gălbui aşa cum alt copil ar citi o revistă de benzi desenate, aşa cum mama citea în căiţi. Mi-am dorit să-mi poată citi viitorul în praf.

— Vezi multe, am zis.

El zâmbi. Era un băiat care voia să fie remarcat îmi spuse că se numea Davey şi că era fiul natural al lui Starr. Exista şi o fiică, pe nume Carolee. Ceilalţi doi, Owen şi Peter, erau adoptaţi, ca şi mine. Dar chiar şi copiii ei naturali fuseseră adoptaţi cât timp Starr fusese la reabilitare.

Câtor copii li se întâmplase asta? câţi copii erau ca mine, plutind ca planctonul în oceanul cel mare? Mă gândeam cât de firave erau legăturile dintre mamă şi copii, dintre prieteni, rude, lucruri care crezi că sunt eterne. Orice se poate pierde, mai uşor decât şi-ar putea imagina cineva.

Am mers mai departe. Davey se opri în dreptul unui tufiş cu flori galbene strălucitoare.

— Ghizdei mărunt Familia leguminoaselor. Un vânt uşor veni dinspre canion, făcând copacii să sclipească în tonuri de verde şi gri. Paloverdele[19] are coaja verde. Celălalt e lemn tare.

Liniştea şi trăinicia muntelui, fluturii albi. Miros crud de oţetar, pe care, după cum am aflat de la Davey, indienii îl foloseau pentru a îndulci aerul din case. Mănunchiuri uriaşe de zizanie, încă verde, dar care trosnea deja ca focul. Doi ulii descriau cercuri pe cerul de un albastru fără pată, ascuţit.

În noaptea aceea, motive cu cowboy călare pe cai sălbatici, cu lasouri şi pinteni decorau patul cu sac de dormit în care stăteam întinsă, cu fermoarul deschis pentru a mă răcori, privind-o pe Carolee, o fată de şaisprezece ani, înaltă cât mama ei, ursuză şi cu buze proeminente, trăgându-şi fermoarul de la bluză.

— Crede că mă poate prinde, spuse Carolee către propria-i reflexie din oglindă. Asta crede.

De cealaltă parte a peretelui subţire de la camera noastră, mama fetei şi iubitul ei hipiot făceau dragoste şi tăblia patului se lovea de perete. Nu era nimic din acea magie a nopţii, cu mama şi tinerii ei iubiţi murmurând pe muzică de koto[20] în amurgul înmiresmat.

— Doamne! se tângui Starr.

Gura lui Carolee se strâmbă în ceva ce nu era tocmai un zâmbet Cu gheata în pat, îşi aranja şireturile.

— Creştinii nu spun: „Regulează-mă, iubitule”. De fapt, nici n-ar trebui să facă aşa ceva, dar ea are morbul păcatului în sânge. Luă o atitudine afectată în faţa oglinzii, îşi mai descheie fermoarul de la bluză vreo cinci centimetri, ca să i se vadă adâncitura dintre sâni. Îşi dezveli dinţii şi îi şterse cu degetul.

O motoretă de teren scânci, iar ea împinse plasa de insecte în afară, se căţără pe comodă, gata-gata să răstoarne coşul cu farduri.

— Ne vedem mâine de dimineaţă. Să nu închizi fereastra.

M-am ridicat şi am urmărit-o cum se urcă pe motoreta de teren, dispărând în sus pe drum. Şoseaua era întinsă şi albă în lumina lunii, iar munţii mai întunecaţi decât cerul, un punct de fugă la intersecţia liniei drumului cu stâlpii de telegraf. Mi-am închipuit că dacă urmai drumul prin punctul de fugă puteai să ieşi în cu totul altă parte.

— Fără Iisus, aş fi moartă azi, spunea Starr în timp ce îi tăia calea unei semiremorci, care ne pedepsi cu claxonul ei pneumatic. Este adevărul adevărat. Îmi luaseră copiii, putea sa dea o maşină peste mine, nu mai conta nimic.

Stăteam pe scaunul de lângă şofer în Fordul Torino al lui Stan, iar Carolee

era tolănită pe bancheta din spate, cu o brăţară lucindu-i la gleznă, un cadou de la iubitul ei, Derrick. Starr conducea prea repede, hurducându-ne, şi fuma într-una nişte Benson and Hedges 100 dintr-un pachet auriu, ascultând un post de radio creştin. Povestea despre cum fusese alcoolică şi mare consumatoare de cocaină, şi chelneriţă cu sânii goi într-un club numit Trop.

Nu era frumoasă ca mama, dar nu te puteai abţine s-o priveşti. Nu mai văzusem pe nimeni cu un trup ca al ei. Numai în pozele din ultimele pagini din L.A. Weekly, cu fete muşcând un fir de telefon. Dar avea o energie copleşitoare. Nu se oprea din vorbit, din râs, din ţinut prelegeri, din fumat Mă întrebam cum era sub efectul cocainei.

— Abia aştept să-l cunoşti pe reverendul Thomas. L-ai primit pe Hristos în sufletul tău ca să te mântuiască?

Mi-a trecut prin minte să-i spun că noi ne spânzuram zeii în copaci, dar m-am răzgândit.

— Ei bine, o să-l primeşti. Dumnezeule, când o să-l auzi pe omul ăsta, o să fii salvată pe loc.

Carolee îşi aprinse o Marlboro şi coborî geamul din spate.

— Un escroc ipocrit Cum poţi să înghiţi tot rahatul ăla?

— Cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi, nu uita asta, domnişorico, zise Starr. Nu ne spunea niciodată pe nume, nici măcar copiilor ei, numai „domnule” sau „domnişorico”.

Ne ducea la Clothestime, în cel mai apropiat oraş, Sunland, voia să-mi cumpere câte ceva pentru noua mea viaţă. Nu mai fusesem niciodată într-un magazin ca acela. Mama şi cu mine ne cumpăram haine de pe podurile de lemn din Veneţia. La Clothestime, culorile ne asaltară din toate părţile. Purpuriu! ţipau ele. Turcoaz! Acid sulfuric! sub tremurul luminii fluorescente. Starr îmi umplu braţele cu haine pe care să le probez, mă împinse de la spate să intru într-o cabină de probă cu ea, astfel încât să ne putem continua taifasul.

În cabină, se strecură într-o minusculă rochie mini cu dungi şi şi-o netezi pe coaste, întorcându-se să vadă cum arată din profil. Dungile se lărgeau şi se îngustau pe pieptul şi pe fundul ei ca în arta optică. Am încercat să nu mă holbez, dar cum puteai să nu fi uluit? Mă întrebam ce-ar crede despre ea reverendul Thomas dacă ar vedea-o într-o rochie ca asta.

Se încruntă, îşi trase rochia peste cap şi o atârnă la loc pe umeraş. Păstrase forma corpului ei. În cabina mică de probă, trupul ei era prea mult pentru

mine. Doar în oglindă mă puteam uita la ea, cu sânii ieşindu-i din sutienul pe sârmă, cu crucea care se ascundea între ei ca un şarpe sub o piatră.

— Păcatul e un morb, aşa spune reverendul Thomas. Infectează toată ţara, ca sculamentul, îmi zise. Ai luat sculament, nu mai poţi să scapi de el. La fel e şi cu păcatul. Avem toate scuzele posibile. De exemplu – ce importanţă are că-mi îndes cocaină pe nas sau nu? Ce e râu dacă vreau să mă simt bine tot timpul? Dăunează cuiva?

Făcu ochii mari, încât îi vedeam lipiciul de pe genele false.

— Ne dăunează nouă şi îi dăunează lui Iisus. Pentru că e greşit. Spuse asta încet şi dulce, ca o educatoare la grădiniţă. Am încercat să-mi imaginez cum ar fi să lucrezi într-un club pentru domni. Să intri goală într-o încăpere plină de bărbaţi.

Probă o rochie elastică roz, rulând-o în jos pe şolduri.

— E un morb care te roade pe dinăuntru, şi infectezi tot în jurul tău. Aşteaptă numai să-l auzi pe reverendul Thomas.

Se încruntă la rochie în oglindă, la felul cum arăta la spate, era aşa de strâmtă că i se ridica între picioare.

— Asta ţi-ar sta mai bine ţie.

Şi-o scoase şi mi-o întinse mie. Mirosea a parfumul ei greu – Obsession. Când m-am dezbrăcat şi eu, ea se uită cu atenţie la corpul meu, de parcă încerca să se hotărască dacă să-l cumpere sau nu. Aveam lenjeria ruptă.

— Ai face bine să începi să porţi sutien, domnişorico. Aş zice că ai treisprezece ani. Eu am avut primul sutien în clasa a patra. Nu vrei să-ţi atârne până la genunchi la treizeci de ani, nu?

Treisprezece? De uimire am dărâmat un vraf de haine de pe agăţătoare. Am rememorat anul care trecuse. Procesul mamei, toate sesiunile şi întrebările, medicamentele şi asistenţii sociali. La un moment dat, printre toate astea, împlinisem treisprezece ani. Trecusem o frontieră în somn şi nu mă trezise nimeni să-mi ştampileze paşaportul. Treisprezece ani. Ideea m-a năucit atât de tare, încât nici măcar nu m-am împotrivit când Starr a insistat să-mi cumpere rochia roz ca să o port la biserică şi două sutiene ca să nu-mi atârne până la genunchi când o să am treizeci de ani, şi un set de chiloţi, şi alte câteva lucruri.

Ne-am dus alături, la Payless, după pantofi. Starr luă un pantof roşu cu toc din vitrină şi-l încălţă fără ciorap, se ridică în picioare să calce pe el, îşi netezi pantalonii scurţi pe şolduri, îşi lăsă capul într-o parte, se strâmbă şi-l puse la

loc în raft.

— Vreau să spun că şi eu am gândit aşa. Cui îi pasă dacă-mi vâr sânii sub nasul unui străin? Nu-i treaba nimănui, decât a mea.

Carolee murmură:

— Mamă, taci din gură, te rog. Se uită lumea la noi.

Starr îmi întinse o pereche de pantofi roz cu toc care se potriveau cu rochia. I-am probat. Îmi făceau picioarele să arate ca ale lui Daisy Duck, dar lui Starr îi plăceau la nebunie şi-i împinse spre mine.

— I-ar fi buni nişte afurisiţi de tenişi sau aşa ceva, replică Carolee. N-are decât botinele alea.

M-am hotărât la o pereche de ghete de excursie, sperând să nu fie prea scumpe. Starr păru îndurerată când i le-am arătat.

— Nu sunt prea… măgulitoare.

Dar şerpii muşcă rareori deasupra gleznei.

Duminică de dimineaţă, Carolee se trezi devreme. Eram surprinsă. Sâmbătă dormise până la prânz. Dar iat-o în picioare la ora opt, cu un rucsac mic în spate.

— Unde te duci?

Ea îşi pieptăna părul roşcat.

— Glumeşti? Doar n-o să-mi petrec ziua ascultându-l pe reverendul Cap-de-Mort vorbind despre Sângele Mielului. Lăsă peria din mână şi se repezi afară. Sayonara[21]. Am auzit uşa de plasă trântindu-se.

Am prins aluzia lui Carolee şi m-am prefăcut că sunt bolnavă. Starr m-a privit grav şi mi-a spus:

— Săptămâna viitoare, domnişorico. Purta o fustă scurtă albă şi o bluză de culoarea piersicii, şi tocuri cui de zece centimetri. Simţeam o mireasmă puternică de Obsession. Să nu aud vreo scuză.

Abia când am auzit Fordul Torino al lui Starr săltând pe drum am îndrăznit să mă îmbrac şi să ies să-mi pregătesc un mic dejun. Era plăcut să fiu singură, doar cu băieţii care se ascundeau undeva pe lângă mlaştină şi cu tânguiala îndepărtată a motoretelor de teren. Tocmai mâneam când iubitul hipiot al lui Starr ieşi din dormitor, desculţ şi în blugi, trăgându-şi un tricou pe cap. Pieptul îi era slab şi păros, părul aspru, roşcat cu fire cărunte, coada de la spate, zburlită. Se clătină de-a lungul holului. L-am auzit uşurându-se, dând drumul la apă. Spălându-se sub jetul puternic. Intră în camera mare, găsi o

ţigară într-un pachet pe masă şi o aprinse. De la mâna care ţinea ţigara îi lipseau un deget şi vârful următorului.

Zâmbi când mă văzu uitându-mă la mâna lui.

— Ai văzut vreodată un dulgher cerând o masă la restaurant? O masă pentru trei persoane, vă rog. Îşi ridică mâna vătămată.

Cel puţin nu avea complexe. Îmi plăcea de ei, într-un fel, deşi mă stânjenea faptul că el era cel care declanşa acel „Ah, Doamne! “care trecea prin perete. Era un om simplu, tras la faţă, cu ochii trişti, cu părul lung care încărunţea. Noi trebuia să-i spunem unchiul Ray. Deschise frigiderul şi scoase o bere. Fâsss, făcu berea când o deschise.

— Pierzi spectacolul cu Iisus. Mai mult îşi turnă berea pe gât decât o bău.

— Şi tu, am replicat.

— Mai degrabă mă împuşc, zise. Teoria mea e aşa: dacă există un Dumnezeu, atunci e aşa de jalnic el însuşi, că nu merită să i te rogi. Râgâi zgomotos şi zâmbi.

Nu mă gândisem niciodată prea mult la Dumnezeu până atunci. Noi aveam Amurgul Zeilor, aveam Copacul Lumii. Aveam Olimpul cu scandalurile lui, Ariadna şi Bahus, siluirea Danaei. Ştiam despre Shiva şi Parvati, şi Kali, şi despre Pele, zeiţa vulcanului, dar mama nici măcar nu pomenea numele lui Hristos.

Nu voia să vină nici la spectacolul de Crăciun de la şcoală. Mă punea să mă rog de un alt copil să mă ia şi pe mine.

Ceea ce mă ducea cel mai mult cu gândul la Dumnezeu era cerul albastru, fără nori, şi o anume linişte, dar cum să te rogi la aşa ceva?

Unchiul Ray se sprijini de cadrul uşii, fumând, privind afară la arborele mare de piper şi la camioneta lui din curte. Îşi sorbea berea, pe care o ţinea în aceeaşi mână cu ţigara, cu destulă dexteritate pentru cineva căruia îi lipseau două degete. Miji ochii când suflă fumul prin plasa uşii.

— Nu vrea decât să i-o tragă. Cât de curând o să-i spună să scape de mine, şi atunci o să-mi iau pistolul şi o să-l învăţ eu câte ceva. Să vezi atunci Sângele Mielului.

Alegeam bucăţile de nalbă-mare din cereale şi le înşiram pe marginea castronului, câte o luna purpurie, câte un trifoi verde.

— Nu e un păcat dacă sunteţi căsătoriţi, am spus. Nu credeam că o să mă audă, dar m-a auzit.

— Eu sunt deja căsătorit, zise el, uitându-se prin plasă înspre arborele de

piper, ale cărui crengi păreau, în bătaia vântului, pletele unei femei. Îmi aruncă un rânjet peste umăr. Am deja morbul din belşug.

Eu alternam câte o lună cu câte un trifoi, mâncându-le pe cele care cădeau în castron.

— Unde e soţia ta?

— Nu ştiu. N-am mai văzut-o de doi-trei ani.

Părea aşa de calm – cineva purta numele şi trecutul lui încoace şi-ncolo, iar el nici măcar nu ştia pe unde. Mă lua ameţeala, parcă voiam să mă prind de ceva stabil şi să mă ţin bine. Asta era viaţa pe care aveam să o duc, fiecare separat de toţi ceilalţi, ţinându-se bine o clipă, ca după aceea să fie măturat de ape. Era posibil să fiu purtată de ape şi când aveam să fiu mare. Se putea ca mama să nu afle niciodată unde sunt, iar peste câţiva ani, dacă cineva ar fi întrebat-o de mine, ea să ridice din umeri şi să zică: „N-am mai văzut-o de doi-trei ani “.

Gândul acesta mă izbi ca un pumn în stomac. Puteau să treacă anii şi să n-o mai văd niciodată. Pur şi simplu. Oamenii se pierd unii de alţii, mâinile li se despart în mulţime. S-ar putea să nu o mai văd niciodată. Ochii aceia goi în spatele acvariului fără ape, forma spatelui ei. Dumnezeule, cum de nu mi-am dat seama atâtea luni de zile? O voiam pe mama, voiam ceva care să mă ţină bine, să nu mă lase să dispar.

— Hei, ce-i asta?

Unchiul Ray veni şi se aşeză lângă mine la masă. Îşi aruncă ţigara în cutia de bere şi-mi luă mâna într-a lui.

— Nu plânge, fetiţo. Ce s-a întâmplat? Poţi să-i spui unchiului Ray.

Nu puteam decât să scutur din cap, printre hohote de plâns ascuţite ca nişte lame.

— Ţi-e dor de mama ta?

Am dat din cap că da. Îmi simţeam gâtul de parcă aveam două mâini înfăşurate în jurul lui, strângându-l până când îmi ieşea apă din ochi. Îmi curgea nasul. Ray îşi mută scaunul astfel încât să-mi poată pune o mână pe după umeri şi-mi întinse un şerveţel de pe masă. Mi-am îngropat faţa în pieptul lui, udându-i tricoul cu lacrimile mele. Era bine să te ţină cineva în braţe. Am inspirat mirosul lui, mirosea a ţigări şi a sudoare, a bere şi a lemn proaspăt tăiat, un miros crud.

Mă ţinea în braţe, era puternic, nu m-ar fi lăsat să mă ia valurile. Vorbea cu mine, îmi spunea că n-o să-mi facă nimeni niciun rău, că eram un copil

grozav, că n-o să se întâmple nimic. După o vreme îmi şterse obrajii cu dosul palmei, îmi ridică bărbia ca să mă poată privi şi-mi ridică părul de pe ochi.

— Chiar ţi-e dor de ea, nu? Spune-mi, e la fel de frumoasă ca tine?

Am schiţat un zâmbet, avea ochii aşa de trişti şi de buni.

— Am o poză. Am dat fuga în camera mea şi m-am întors cu un exemplar din ultima carte a mamei, Praf. Mi-am trecut uşor palma peste fotografia de pe ultima copertă, făcută pe plaja de la Big Sur. Stânci mari în apă, lemne plutind. Era îmbrăcată într-un pulover pescăresc, iar părul îi era dat pe spate de vânt. Arăta ca o Lorelei, ademenind marinarii. Odiseu ar fi trebuit să se lege strâns de catarg.

— Tu o să fii şi mai frumoasă, zise el.

Mi-am şters nasul cu mâneca scurtă a tricoului şi am zâmbit Mama era genul de femeie în faţa căreia se opreau oamenii în piaţă să se minuneze. Nu ca Starr, ci frumuseţe pură. Oamenii păreau miraţi că făcea cumpărături şi mânca şi ea ca toţi ceilalţi. Nu-mi puteam imagina să am o frumuseţe ca a mamei. Nu îndrăzneam. Ar fi fost prea înspăimântător.

— Nicio şansă.

— Ba ce şansă! Doar că eşti alt gen. Eşti genul dulce. Mama ta arată de parcă ar muşca din tine – nu că mi-ar displace, la mine merge şi stilul sălbatic, dar înţelegi ce vreau să spun. După tine or să pice bărbaţii ca muştele. Îşi aţinti ochii buni pe chipul meu, vorbindu-mi atât de blând. Auzi ce-ţi spun? Va trebui să dai la o parte cadavrele din faţa ta ca să poţi merge pe stradă.

Nimeni nu-mi mai spusese aşa ceva vreodată. Chiar dacă nu făcea decât să mintă ca să mă simt mai bine, cine se mai ostenea să facă asta acum?

Frunzări câteva pagini, citind.

— Uite, asta e despre tine.

I-am smuls cartea din mână, cu obrajii în flăcări. Ştiam poezia.

Şş
Astrid doarme
Fântâna roz a gurii ei tăcute
Un picior lung atârnă din pat
Ca o frază neterminată
Pistrui fini compun constelaţii de noi şanse
Scoica ei mică

Unde şopteşte femeia neatinsă…

Obişnuia să o recite la cenaclurile de poezie. Eu stăteam şi desenam la masa mea ca şi când n-o auzeam, ca şi când nu despre mine vorbea, despre corpul meu, despre părţile trupului meu de copilă. Uram poezia aceea Ce credea ea, că nu ştiu despre ce vorbeşte? Că nu-mi pasă cui o citeşte? Nu, gândea că, fiind fata ei, îi aparţineam, că putea să facă orice vrea cu mine. Să mă transpună în versuri, să-mi expună oasele fragede şi scoica femeia nedesfăcută.

— Ce s-a întâmplat cu ea? întrebă unchiul Ray.

— Şi-a ucis iubitul, am răspuns, privind în jos spre poza ei, al cărei profil era ca o suliţă în coastele mele, străpungându-mi ficatul şi plămânul drept O lacrimă mi se prelinse dintre gene şi căzu pe poza Am şters-o repede.

— E la închisoare.

El ridică din umeri. Ca şi cum asta fac oamenii uneori. Nu e un lucru bun, dar nici şocant.

Am terminat clasa a opta la Mount Gleason Junior High, a treia şcoală la care învăţasem anul acesta. Nu cunoşteam pe nimeni, nici nu voiam să cunosc. Luam prânzul cu Davey. Ne puneam unul altuia întrebări folosind nişte cartonaşe făcute de el. Cum se numeşte puiul pisicii? Pisoi. Câţi pisoi sunt la o fătare? între şase şi nouă. Constelaţia Andromeda. Caracteristica principală? Marea Nebuloasă Andromeda. Obiectul preferat pentru observaţie? Steaua dublă Gamma Andromedae. Distanţa faţă de Pământ? Două milioane de ani-lumină. Anomalie? Spre deosebire de celelalte nebuloase în spirală, care se îndepărtează de noi cu viteze mari, Andromeda se apropie de noi cu trei sute de kilometri pe secundă.

Asistentul meu social ne vizita des în casa noastră pe roţi, stătea de vorbă cu Starr, încercând să dea bine pe verandă, sub ghivecele de voalul miresei. Într-o zi mi-a spus că mama era de-acum instalată la închisoarea de femei din Chino şi că putea să primească vizite începând de joi. Era un grup care aducea copiii la închisoare să-şi vadă părinţii şi urma să beneficiez şi eu de o vizită.

După ultima vizită însă, mi-era teamă. Nu ştiam dacă o să mai fiu în stare să fac asta din nou. Dacă era tot aşa, un cadavru viu? N-aş fi putut suporta. Şi mi-era fiică de închisoare, de gratii şi de mâinile care se strecurau printre ele,

izbindu-şi gamelele. Cum putea mama să trăiască acolo, ea, care aranja fiori albe într-o vază de sticlă smălţuită, care putea să discute ore întregi despre importanţa lui Frost ca poet?

Dar ştiam cum. Sedată, stând într-un colţ, recitându-şi cu voce joasă poeziile, smulgând scame din pătură, aşa putea. Sau bătută până îşi pierdea cunoştinţa de gardieni sau de alţi deţinuţi. Ea nu ştia să zboare la joasă înălţime, să evite radarul.

Şi dacă nu voia să mă vadă? Dacă mă învinovăţea pe mine că nu putusem să o ajut? Trecuseră opt luni de la ziua aceea când fusesem la închisoare, când nici măcar nu mă recunoscuse. La un moment dat, în timpul nopţii, m-am gândit chiar să nu mă duc. Dar la ora cinci m-am sculat, m-am spălat, m-am îmbrăcat.

— Ţine minte, fără blugi, fără nimic albastru, îmi amintise Starr cu o seară înainte. Vrei să mai ieşi de-acolo, nu? Nu aveam nevoie să mi se aducă aminte. Mi-am pus rochia roz nouă, sutienul şi pantofii de Daisy Duck. Voiam să-i arăt că mă făcusem mare şi că puteam să-mi port singură de grijă.

Duba a venit la şapte. Starr s-a trezit şi a semnat hârtiile în timp ce şoferul trăgea cu coada ochiului la trupul îmbrăcat în halat de baie. Mai era un copil în maşină. M-am aşezat pe locul din faţa lui, la fereastră. Am mai luat trei copii pe drum.

Era o zi mohorâtă de iunie, iar umezeala din aer lăsa dâre pe parbriz. Pe autostradă nu se vedea mai departe de următoarea pasarelă. Apărea din ceaţă şi apoi dispărea, lumea se crea şi se ştergea singură. Aveam rău de maşină. Am crăpat puţin geamul. Am mers mult, prin nenumărate suburbii. Dacă aş fi putut şti dinainte cum aveam să o găsesc când ajungeam acolo! Nu mi-o puteam imagina pe mama în închisoare. Ea nu fuma, nu rodea scobitori. Nu zicea „vacă proastă” sau „du-te-n mă-ta “. Vorbea patru limbi, îi cita pe T.S. Eliot şi pe Dylan Thomas, bea ceai Lapsang souchong[22] din ceşti de porţelan. Nici măcar nu intrase vreodată într-un McDonald’s. Locuise la Paris şi la Amsterdam. La Freiburg şi în Martinica. Cum era cu putinţă să fie la închisoare?

La Chino am ieşit de pe autostradă şi am luat-o spre sud. Am încercat să memorez drumul, ca să-l pot regăsi în vis. Am trecut pe lângă suburbii frumoase, apoi pe lângă unele nu prea frumoase, apoi pe lângă parcele nou-nouţe care alternau cu depozite de cherestea şi centre de închiriat

echipamente agricole. În cele din urmă am ajuns cu adevărat la ţară şi am mers pe drumuri fără indicatoare, numai cu margarete şi câmpuri, şi miros de bălegar.

Era un complex mare de clădiri pe partea dreaptă.

— Acolo e? am întrebat-o pe fata de lângă mine.

— Casa de corecţie, a zis ea.

Toţi copiii i-au aruncat priviri furioase când am trecut pe lângă ea. Am fi putut să fim acolo, dincolo de sârma ghimpată. Am trecut într-o linişte mormântală prin dreptul Centrului de Detenţie pentru Bărbaţi, California, aşezat departe de şosea, în mijlocul unui câmp. Într-un final am luat-o pe un drum asfaltat de curând, pe lângă o piaţă mică, bacsul de Budweiser 5.99. Voiam să ţin minte toate astea. Copiii şi-au luat bagajele, rucsacurile. Acum se vedea închisoarea – un coş din care se ridicau aburi, un turn de apă, tumul de strajă. Avea părţile laterale îmbrăcate în aluminiu, ca şi casa pe roţi a lui Starr. Frontera nu era deloc aşa cum îmi imaginasem. Îmi închipuisem scene din Păsărarul din Alcatraz sau din Vreau să trăiesc! cu mama în rolul lui Susan Hayward. Dar clădirile joase din cărămidă aveau spaţii largi între ele, cu copaci şi trandafiri şi mii de metri pătraţi de pajişte verde. Semăna mai mult a liceu suburban decât a închisoare. Cu excepţia turnurilor de strajă şi a sârmei ghimpate.

Ciorile croncăneau răguşit în copaci. Se auzeau de parcă sfâşiau ceva, doar de dragul distrugerii. Am intrat prin tumul de strajă, ne-am înregistrat Ne-au percheziţionat rucsacurile şi ne-au pus să trecem prin detectorul de metale. Unei fete i-au oprit un pachet. Nu era voie să aduci cadouri. Trebuia să le trimiţi prin poştă, iar pachetul de acasă era permis doar de patru ori pe an.

Zgomotul porţii trântite în urma noastră ne-a făcut să tresărim. Eram încuiaţi înăuntru.

Mi-au spus să aştept la o masă portocalie de picnic, sub un copac. Aveam emoţii şi mi-era încă rău de pe drum. Nu ştiam nici măcar dacă o să o pot recunoaşte. M-a luat cu frig şi mi-am dorit să-mi fi adus un pulover. Oare ce-avea să creadă despre mine, cu sutien şi tocuri înalte?

Femeile se învârteau în cerc în spatele zonei acoperite a curţii de vizite. Deţinute cu feţe ca nişte măşti. Făceau glume grosolane pe socoteala noastră. Una dintre femei fluieră spre mine şi se linse printre degete, iar celelalte râseră. Râdeau în neştire, nu se puteau opri. Croncăneau ca nişte ciori.

Mamele începură să vină din clădirea închisorii pe o altă poartă. Purtau

blugi şi tricouri, pulovere gri, treninguri. Am zărit-o pe mama aşteptând gardianul să o aducă. Purta o rochie simplă din denim, cu nasturi în faţă, dar pe ea, albastrul acela era o culoare adevărată, era un cântec. Părul ei blond, aproape alb, fusese tăiat la spate de nişte mâini neîndemânatice, dar ochii albaştri îi erau limpezi ca o notă înaltă de vioară. Nu fusese nicicând mai frumoasă. M-am ridicat în picioare şi dintr-odată nu m-am mai putut mişca, am aşteptat tremurând să vină şi să mă strângă în braţe.

Numai să-i simt atingerea, să o îmbrăţişez, după atâtea luni! Mi-am aşezat capul pe pieptul ei şi ea m-a sărutat, mi-a mirosit părul; ea nu mai mirosea a violete, numai denimul rochiei mirosea a detergent. Mi-a ridicat faţa în palme şi m-a acoperit de sărutări, mi-a şters lacrimile cu degetele ei puternice. M-a aşezat lângă ea.

Tânjisem nespus după atingerea ei, după chipul ei, după sunetul vocii ei, după felul în care dinţii din faţă erau drepţi, dar următorii erau puţin întorşi, după gropiţa ei, pe partea stângă, după surâsul ei abia schiţat, după minunaţii ei ochi albaştri cu sclipiri albe, ca nişte galaxii, tânjisem după liniile neschimbate şi ferme ale feţei ei. Nici măcar nu arăta ca şi când ar fi fost la închisoare, ci parcă tocmai coborâse de pe podurile de lemn ale Veneţiei cu o carte sub braţ, gata să se aşeze la o cafenea pe malul oceanului.

Mă trase lângă ea la masa de sub copac, şoptindu-mi:

— Nu plânge. Noi nu suntem aşa Noi suntem vikingii, ai uitat?

Am încuviinţat din cap, dar lacrimile picurau pe masa portocalie de vinii. Lois, scrijelise cineva pe ea 18th Street Vacă Proastă.

Una dintre femeile aflate în curtea de beton din spatele zonei acoperite a vizitatorilor fluieră şi strigă ceva despre mama sau despre mine. Mama ridică ochii şi femeia îi primi privirea ca pe un pumn în faţă. Îngheţă. Se răsuci repede pe călcâie, de parcă nu ea strigase.

— Eşti aşa de frumoasă, am spus, mângâindu-i părul, gulerul, obrazul. Nu era moale şi diform, ca în vis.

— Închisoarea e la fel ca mine, vorbi ea. Aici nu există ipocrizie. Ucizi sau eşti ucis, şi toată lumea ştie asta.

— Mi-a fost aşa de dor de tine, am murmurat.

Îşi puse o mână în jurul meu şi-şi lipi capul de al meu. Îmi apăsa fruntea cu palma, iar buzele îi erau lipite de tâmpla mea.

— N-o să rămân aici o veşnicie. Ar fi nevoie de mult mai mult să mă ţină în spatele gratiilor. Îţi promit O să ies, într-un fel sau altuL într-o zi, când o să

te uiţi pe fereastră, o să dai cu ochii de mine.

I-am privit chipul hotărât, cu pomeţii ca nişte lame, cu ochii aceia care mă făceau să cred în mine.

— Mi-a fost teamă că o să fii supărată pe mine.

Mă îndepărtă de ea la o lungime de braţ ca să se uite la mine, cu mâinile pe umerii mei.

— De ce să crezi una ca asta?

Pentru că n-am ştiut să mint suficient de bine. Dar n-am putut să spun asta.

Mă îmbrățișă din nou. Braţele acelea care mă cuprindeau mă făceau să îmi doresc să rămân acolo pentru totdeauna. Aş fi vrut să jefuiesc o bancă şi să fiu condamnată, ca să fim împreună mereu. Voiam să mă ghemuiesc în poala ei, voiam să dispar în trupul ei, voiam să fiu una din genele ei, sau o venă pe coapsă, sau o aluniţă pe gât.

— E groaznic aici? Te chinuiesc?

— Nu pe cât îi chinuiesc eu pe ei, răspunse ea, şi mi-am dat seama că zâmbea, deşi nu-i vedeam decât mâneca din denim şi braţul, încă uşor bronzat A trebuit să mă îndepărtez puţin ca să o văd. Da, zâmbea, cu surâsul ei abia schiţat, cu o mică linie curbată, de forma unei virgule, în colţul gurii. I-am atins buzele. Ea îmi sărută degetele.

— M-au trimis la muncă de birou. Le-am spus că mai bine spăl toalete decât să dactilografiez voma lor birocratică. Nu le pasă lor prea mult de mine. Sunt în echipa care se ocupă de curte. Mătur, smulg buruienile, în interiorul sârmei ghimpate, desigur. Sunt considerată un risc minor din punct de vedere al securităţii. Imaginează-ţi. Nu accept să le meditez analfabeţii, să predau ore de scriere, nu accept să le slujesc sistemul în niciun fel. Refuz să fac asta. Îşi îngropă nasul în părul meu, mirosindu-mă. Părul tău miroase a pâine. Trifoi şi nucşoară. Vreau să mi te amintesc exact aşa, în rochia asta roz, trist de optimistă, şi cu pantofii ăştia de domnişoară de onoare, ca o promisiune pentru noaptea balului. Sunt ai mamei tale adoptive, desigur – rozul fiind clişeul suprem.

I-am povestit despre Starr şi despre unchiul Ray, despre ceilalţi copii, despre motoretele de teren şi paloverde şi lemnul de esenţă tare, despre culorile bolovanilor din mlaştină, despre munte şi ulii. I-am povestit despre morbul păcatului. Îmi plăcea la nebunie râsetul ei.

— Trebuie să-mi trimiţi desene, îmi ceru ea. Întotdeauna ai fost mai bună la desen decât la scris. Nu pot să mă gândesc la alt motiv pentru care nu mi-ai

scris deloc.

Puteam să-i scriu?

— Nici tu nu mi-ai scris.

— N-ai primit scrisorile mele? întrebă ea şi zâmbetul îi dispăru, chipul i se dezumflă, deveni ca o mască, ca al femeilor de dincolo de gard. Dă-mi adresa ta O să-ţi scriu direct şi tu să-mi scrii mie, să nu mai trecem prin asistentul social. A fost greşeala mea Dar învăţăm. Şi în ochi îi reveni însufleţirea. Suntem mai deştepte decât ei, ma petite.

Nu-mi ştiam adresa, dar mi-a dat-o ea pe a ei, m-a pus să o repet de nenumărate ori ca să o ţin minte. Mintea mea se revolta împotriva adresei mamei mele. Ingrid Magnussen, Deţinut W99235, Centrul de Detenţie pentru Femei, Corona-Frontera, California.

— Oriunde te duci, să-mi scrii. Scrie-mi cel puţin o dată pe săptămână. Sau trimite-mi desene, Dumnezeule, stimularea vizuală lasă de dorit pe aici. Vreau mai ales să o văd pe fosta dansatoare cu sânii goi şi pe unchiul Emie, dulgherul neîndemânatic.

M-a durut să aud asta. Unchiul Ray îmi fusese alături când avusesem nevoie de el. Ea nici măcar nu-l cunoştea.

— Îl cheamă Ray. Şi e drăguţ.

— Aha, făcu ea. Stai mai departe de unchiul Ray, mai ales dacă e aşa drăguţ.

Dar ea era închisă aici, iar eu eram acolo. Aveam un prieten. De ce să mi-l ia şi pe el?

— Mă gândesc tot timpul la tine, şopti. Mai ales noaptea. Îmi imaginez pe unde eşti. Când în închisoare e linişte şi toată lumea doarme, îmi închipui că te pot vedea. Încerc să comunic cu tine. M-ai auzit vreodată strigându-te, mi-ai simţit prezenţa în camera ta? îmi prinse o şuviţă de păr între degete şi o întinse să vadă până unde îmi ajunge pe braţ. Îmi ajungea până la cot.

O simţisem, da. O auzisem strigându-mă: „Astrid? Eşti trează?”

— Noaptea târziu. Niciodată n-ai putut să dormi.

Mă sărută pe creştet, chiar pe cărare.

— Nici tu. Acum mai povesteşte-mi, vreau să ştiu totul despre tine.

Ce idee stranie. Niciodată nu mai voise să afle ceva despre mine. Dar zilele lungi de monotonie o aduseseră înapoi la mine, o făcuseră să-şi aducă aminte că avea o fiică pe undeva. Soarele începea să se arate şi ceaţa de la nivelul solului scânteia ca un lampadar cu abajur de hârtie.

6

Duminica următoare m-am trezit foarte târziu. Dacă n-aş fi visat-o pe mama… Era un vis frumos. Eram în Arles, coboram pe aleea cu chiparoşi întunecaţi, pe lângă morminte şi plante sălbatice. Ea evadase din închisoare – împingea o maşină de tuns iarba prin faţa clădirii când, dintr-odată, a plecat pur şi simplu. Arles însemna umbră deasă şi soare ca mierea, ruine romane şi mica noastră pensiune. Dacă n-aş fi fost atât de avidă de visul acela, de floarea-soarelui din Arles, m-aş fi trezit când au zbughit-o băieţii spre mlaştină.

Dar acum stăteam pe locul din faţă al Fordului Torino. Carolee gemea în spate, mahmură după o noapte de droguri cu prietenii. Starr o prinsese şi pe ea dormind. La radio cânta Amy Grant şi Starr cânta cu ea; îşi tapase pârul ca Brigitte Bardot, şi avea cercei lungi la urechi. Arăta de parcă se ducea la un cocteil, nicidecum la Adunarea Drept-credincioşilor întru Hristos.

— Urăsc chestia asta, îmi şopti sora mea vitregă la ureche în timp ce intram în urma mamei ei în biserică. Aş face moarte de om pentru nişte sedative.

Adunarea se întrunea într-o clădire din blocuri de beton cu podele acoperite cu linoleum şi ferestre înalte din sticlă mată în loc de vitralii. O cruce modernă din lemn de pom fructifer se profila în faţă şi o femeie cu o coafură umflată cânta la orgă. Ne-am aşezat pe scaune pliante albe, Carolee la stânga mea, cu o faţă mahmură, Starr lângă culoar, strălucind de însufleţire. Fusta îi era aşa de scurtă, că vedeam unde începe partea mai închisă la culoare a ciorapilor.

Orga abordă un crescendo şi spre strană se îndreptă un bărbat îmbrăcat într-un costum închis la culoare şi cravată, cu pantofi negri lucioşi, ca un om de afaceri. Crezusem că o să poarte ceva ca o robă de absolvire. Părul şaten cu cărare într-o parte îi sclipea aidoma celofanului sub luminile colorate. Acum Starr stătea foarte dreaptă, sperând că el o s-o remarce.

Când începu să vorbească, mă surprinse faptul că avea un fel de defect de vorbire. Înghiţea 7-urile, astfel încât îi ieşea „aua “în loc de „alai “

— Deşi eram morţi prin greşelile noastre, El ne-a făcut vii întru Hristos. Prin har am fost mântuiţi. El ne-a înălţat la viaţa… veşnică. A ridicat mâinile, înălţându-ne. Era bun. Ştia când să clădească şi când să renunţe, şi când tăcu,

atunci ne dădu gata pe toţi, cu ochii lui mari şi strălucitori, un nas mic şi turtit şi o gură fară buze aşa de mare, că arăta ca o păpuşă Muppet, ca şi cum tot capul i se deschidea şi închidea când vorbea.

— Da, putem trăi din nou, chiar şi atunci când murim de… morbul păcatului.

Carolee se mişcă, făcându-şi dinadins scaunul să scârţâie. Starr îi făcu semn cu mâna, mă înghionti pe mine şi arătă spre reverend, de parcă ar mai fi fost şi altceva la care să te uiţi.

Reverendul Thomas începu să spună povestea unui tânăr din anii ’60, un băiat inimos care credea că poate să facă ce vrea atât timp cât nu făcea râu nimănui.

— EI întâlni un guru care-l învăţă să caute adevărul înlăuntrul său. Predicatorul se opri şi zâmbi, ca şi cum ideea adevărului aflat înlăuntrul nostru ar fi fost absurdă, ridicolă, semnul pierzaniei.

— Tu eşti cel care hotărăşte ce e adevărat. Zâmbi din nou, şi atunci am început să-mi dau seama că se oprea şi zâmbea de fiecare dată când spunea ceva cu care nu era de acord. Îmi amintea de cineva care-ţi punea degetele la uşă şi-ţi zâmbea şi-ţi vorbea în timp ce ţi le strivea.

— Dar era departe de a fi singurul cu această filosofie la vremea aceea, continuă reverendul Thomas, cu ochii ca nişte nasturi strălucitori.” Fă ce vrei, omule “era înţelepciunea timpului. Dacă voiai un lucru, era bun, pentru că-l voiai. Nu exista Dumnezeu, nu exista moarte. Nu era decât plăcere. Zâmbi când rosti cuvântul „plăcere “, ca şi cum plăcerea ar fi fost ceva hidos, abominabil şi-i era milă de oricine era atât de slab încât să pună preţ pe ea. Iar dacă vorbea cineva de responsabilitate sau de consecinţe, era ridiculizat „Luminează-te, omule. Nu mai fi aşa încuiat”

Da, tânărul contractase fără să ştie morbul mortal. I se infiltrase în inimă, slăbindu-i conştiinţa, lichefiindu-i judecata. Reverendul Thomas părea cu adevărat încântat.

— După un timp, nu mai era mare deosebire între bine şi rău. Deci ce altceva putea să devină puştiul decât unul dintre criminalii Manşon?

De-acum eram cufundată adânc în scaun ca şi Carolee, iar parfumul lui Starr şi cuvintele şuierate ale reverendului îmi făceau greaţă.

Din fericire, în închisoare tânărul a avut o revelaţie. Şi-a dat seama că era victima unei epidemii uriaşe iscate de morbul păcatului şi, printr-un tovarăş de închisoare, l-a descoperit pe Domnul şi seva dătătoare de viaţă a Sângelui

Lui. Acum predica el celorlalţi deţinuţi şi făcea lucruri bune pentru cei deznădăjduiţi. Deşi, la douăzeci şi cinci de ani, era condamnat la închisoare pe viaţă, viaţa lui nu era irosită. Avea un scop pentru care să trăiască, să-i ajute pe ceilalţi şi să aducă Veştile Bune unor oameni care nu priviseră vreodată dincolo de dorinţele lor de moment. Era mântuit, era un alt om, renăscut întru Domnul.

Nu mi-era greu să mi-l imaginez pe tânărul Manşon în închisoare, duritatea lui, gândirea deformată, un criminal. Apoi se întâmplase ceva. Se ivise o lumină, care l-a făcut să înţeleagă realitatea oribilă a crimei lui. Îmi închipuiam agonia lui, când şi-a dat seama ce monstru ajunsese şi când a înţeles că îşi distrusese viaţa. Ar fi putut să se sinucidă, cât de aproape trebuie să fi fost. Dar atunci a apărut o rază de speranţă, speranţa că s-ar putea să existe şi un alt mod de a trăi, un sens al existenţei. Şi s-a rugat, şi harul i-a pătruns în suflet.

Iar acum, în loc să-şi ducă anii ca un cadavru viu la San Quentin, plin de ură, devenise un om care avea un ţel, un om cu o lumină interioară. Înţelegeam. Credeam.

Există un răspuns la această epidemie mortală care ne iroseşte substanţa vitală, spunea reverendul Thomas, ridicându-şi braţele, ca o îmbrăţişare. Un vaccin puternic împotriva infecţiei devastatoare din inima omului. Dar trebuie să recunoaştem pericolul în care ne aflăm. Trebuie să acceptăm diagnosticul grav că, acţionând conform propriilor dorinţe în loc să urmăm planurile lui Dumnezeu, ne am infectat cu această ciumă îngrozitoare. Trebuie să recunoaştem responsabilitatea noastră faţă de puterea cerească şi vulnerabilitatea noastră.

Brusc, o scenă la care refuzasem să mă gândesc toate lunile astea mă copleşi. Ziua în care îl sunasem pe Barry să-l avertizez, şi apoi închisesem. Simţeam greutatea receptorului când l-am pus în furcă. Responsabilitatea mea. Infectarea mea.

— Avem nevoie de anticorpii lui Hristos pentru a învinge această maladie din sufletul nostru. Iar aceia care aleg să se servească pe ei înşişi în loc să-l servească pe Tatăl Ceresc vor suporta consecinţele fatale.

Nu mai era o poveste fantastică. Ce spunea reverendul Thomas era adevărat. Contractasem morbul. Fusesem infectată tot timpul ăsta. Aveam mâinile pătate de sânge. M-am gândit la frumoasa mea mamă, care stătea într-o celulă minusculă şi a cărei viaţă se oprise în loc. Era exact ca tânărul

Manşon. Nu credea în nimic altceva decât în ea însăşi, nu credea în legea supremă, nici în moralitate. Credea că poate să justifice orice, chiar şi crima, doar pentru că voia ea Nici măcar nu se gândea la cei pe care-i rănea Nu avea conştiinţă. „Refuz să slujesc sistemul”. Aşa spunea şi Stephen Dedalus în Portretul Artistului, dar asta însemna Satana Asta însemna Căderea Satana refuza să slujească.

O doamnă în vârstă din cor făcu un pas înainte şi începu să cânte:

— „Sângele pe care Iisus l-a vărsat pentru mine, pe Golgota… “Cânta frumos. Eu plângeam, îmi curgeau lacrimile. Mama şi cu mine muream pe dinăuntru. Dacă l-am avea pe Dumnezeu, pe Iisus, ceva mai înalt decât noi înşine în care să credem, am putea fi vindecate. Încă mai puteam primi o viaţă nouă.

În iulie am fost botezată la Adunarea Drept-credincioşilor întru Hristos. Nici măcar nu mai conta că oficia reverendul Thomas, aşa fals cum era, cum se uita la rochia lui Starr, cum o mângâia cu ochii când urca scările în faţa lui. Am închis ochii când m-a întins pe spate în scăldătoarea pătrată din spatele clădirii Adunării şi în nas mi-a intrat clor. Voiam să mă inunde harul, să mă curăţească. Voiam să urmez planul pe care-l avea Dumnezeu pentru mine. Ştiam unde aş ajunge urmându-mi propriul plan.

După aceea ne-am dus la Church’s Fried Chicken să sărbătorim. Nimeni nu mai dăduse vreodată o petrecere pentru mine. Starr mi-a dăruit o Biblie îmbrăcată în imitaţie de piele, cu pasaje marcate cu roşu. De la Carolee şi de la băieţi am primit un penar cu un porumbel într-un colţ, care avea în cioc un drapel pe care scria: „Slăvește-l pe Domnul”, dar ştiam că Starr îl alesese. Unchiul Ray mi-a dat o cruciuliţă aurie pe un lanţ. Deşi zicea că sunt nebună să mă botez.

— Doar nu crezi cu adevărat în tâmpenia asta, mi-a şoptit la ureche în timp ce mă ajuta să-mi pun lanţul la gât.

Îmi ţineam părul ridicat ca să-l poată închide.

— Trebuie să cred în ceva, am rostit încet.

Mâna i se sprijini pe umărul meu, caldă, grea. Avea un chip bun, simplu, şi ochi căprui. Şi mi-am dat seama că voia să mă sărute. Am simţit asta. Iar când a văzut că am simţit, s-a înroşit şi s-a uitat în altă parte.

Dragă Astrid,

ŢI-AI PIERDUT MINŢILE? Nu poţi: 1) să te botezi, 2) să te numeşti creştină şi 3) să-mi scrii pe hârtia aia ridicolă. Nu-ţi dau voie să-ţi semnezi scrisorile „renăscută întru Hristos “! Dumnezeu e mort, n-ai aflat? A murit acum o sută de ani, a renunţat din pură lipsă de interes, s-a hotărât să joace golf în schimb. Eu te-am crescut să ai un oarecare respect de sine, iar acum îmi spui că ai dat totul pe un Iisus de ilustrată tridimensională? Mi-ar veni să râd dacă n-aş fi atât de disperat de tristă.

Să nu îndrăzneşti să-mi ceri să-l accept pe Iisus ca mântuitor al meu, să-mi spăl sufletul în Sângele Mielului. Nici să nu-i treacă prin minte să încerci să mă izbăveşti. Nu regret NIMIC. Nicio femeie care se respectă cât de cât nu ar fi făcut altfel.

Chestiunea binelui şi a răului va rămâne mereu una dintre problemele cele mai interesante ale filosofiei, împreună cu problema existentei înseşi. Nu mă supăr pe alegerile tale, ci pe abordarea limitată din punct de vedere intelectual Dacă răul înseamnă să ai gândire proprie, să fii centrul propriului univers, să trăieşti în condiţiile impuse de tine însuţi, atunci orice artist, orice gânditor, orice cuget original este rău. Pentru că îndrăznim să privim cu ochii noştri, în loc să declamăm clişee împrumutate de la aşa-zişii Părinţi. A îndrăzni să înţelegi înseamnă să furi focul de la zei. Acesta este destinul omenirii, motorul care ne pune în mişcare pe noi ca specie.

De trei ori ura pentru Eva[23].

Mama

M-am rugat pentru izbăvirea ei. Luase o viaţă de om pentru că o umilise cineva, îi stricase imaginea de Walkirie pe care o avea despre ea însăşi, de luptătoare fără cusur. Îi scosese la iveală slăbiciunea, care nu era altceva decât dragoste. Aşa că s-a răzbunat. Atât de uşor de justificat, i-am scris. Ai făcut asta din cauză că te-ai simţit o victimă. Dacă ai fi fost cu adevărat puternică, ai fi suportat umilinţa. Numai Iisus ne poate da puterea de a lupta cu tentaţiile păcatului.

Mi-a răspuns cu un citat din Milton, replica Satanei din Paradisul pierdut.

Şi ce dacă pierdut e câmpul luptei?
Pierdut nu-i totul – voinţa neclintită,

Ştiinţa răzbunării, nemuritoarea ură,
Curajul de a nu te preda niciodată.[24]

Unchiul Ray mă învăţa să joc şah după o carte, Bobby Fisher predă şah, El învăţase singur în Vietnam.

— Aveam mult timp de omorât acolo, spuse el, trecându-şi degetele peste pălăria ascuţită a pionului alb.

Acolo făcuse setul, cu regi vietnamezi şi Buddha drept nebuni, cai cu pometi sculptaţi şi coame ţesălate. Nici nu puteam să-mi închipui câte luni îi trebuiseră ca să cioplească răbdător cu un cuţit de armată elveţian, în timp ce bombele explodau în jurul lui.

Îmi plăceau regulile şahului, exactitatea raţionamentului, bucuria paşilor precauţi. De obicei jucam în serile când Starr era la întâlniri ale alcoolicilor sau ale dependenţilor de cocaină anonimi sau la şedinţe de studiu al Bibliei, în timp ce băieţii se uitau la televizor. Unchiul Ray ţinea o mică pipă pentru iarbă lângă el pe braţul fotoliului, din care trăgea aşteptându-mă pe mine să mut în seara aceea băieţii se uitau la o emisiune despre natură. Cel mai mic, Owen, îşi sugea degetul, ţinând în braţe girafa de pluş, în timp ce Peter îşi răsucea într-una o şuviţă de păr în jurul degetului. Davey le povestea emisiunea, arătând către ecran.

— Ăla e Smokey, masculul alfa. Lumina ecranului i se reflecta în ochelari.

Unchiul Ray aştepta să mut, uitându-se la mine într-un fel care îmi făcea sufletul să se deschidă ca o zorea – ochii i se plimbau pe chipul meu, pe gât pe pâr şi în jos pe umeri, schimbându-şi culoarea la lumina televizorului. La televizor vedeam albul zăpezii, lupi aflaţi la vânătoare în perechi, cu ochi galbeni, stranii. Mă simţeam ca o fotografie nedevelopată pe care o imprima el, imaginea mea apărând la suprafaţă sub privirea lui.

— Nu! strigă Owen, strângând tare girafa cu gâtul rupt atunci când lupii săriră asupra căprioarei şi o doborâră trăgând-o de gât.

— Asta e legea naturii, spuse Davey.

— Ia uite. Ray arătă cu nebunul negru pe care îl muta. Dacă Dumnezeu ar fi salvat căprioara, ar fi înfometat lupul. De ce să favorizeze pe unul în detrimentul altuia? El nu se resemnase niciodată cu ideea botezului meu creştin. Cei buni nu sunt mai feriţi decât ceilalţi. Poţi să fii un sfânt şi tot să te molipseşti de ciumă sau să calci pe o mină.

— Cel puţin ai ceva pe care să cazi, am replicat, mângâindu-mi crucea de

la gât, plimbând-o pe lanţul ei. Ai o busolă şi o hartă.

— Şi dacă nu există Dumnezeu?

— Te porţi ca şi când ar exista, şi e acelaşi lucru.

Trase din pipă, umplând camera cu mirosul acela greţos, în timp ce eu cercetam tabla de şah.

— Mama ta ce are de zis despre asta? întrebă.

— Ea spune că mai bine domneşti în iad decât să serveşti în rai.

— Genul meu de femeie.

Nu i-am spus că ea îi zicea unchiul Earnie. Prin uşa cu plasă se auzeau greierii de vară cântând. Mi-am dat părul pe spate, am luat calul reginei cu nebunul, ameninţând calul lui. Am simţit cum se uita la braţul meu gol, la umăr, la buze. Faptul că ştiam că în ochii lui eram frumoasă chiar mă făcea frumoasă. Nu mai fusesem niciodată frumoasă până atunci. Nu credeam că ar fi împotriva lui Hristos. Oricine are nevoie să se simtă iubit.

Am auzit Fordul Torino al lui Starr care întorcea în curte, scârţâitul anvelopelor pe pietriş, mai devreme decât ajungea de obicei. Am fost dezamăgită. Ray îmi acorda atenţie numai atunci când era ea plecată, dar când venea acasă, eu deveneam iarăşi unul dintre copii. Dar ce căuta aşa devreme acasă? De obicei stătea până la unsprezece să bea cafea cu toxicomanii sau să discute versetul 13 din Matei 20 cu bătrânele la biserică.

— La dracu'! Unchiul Ray îşi îndesă repede în buzunar pipa mică, exact în clipa când uşa cu plasă se dădu de perete şi dispozitivul de insecte prinse una mare.

Starr se opri în uşă o secundă, când ne văzu pe noi şi pe băieţii care stăteau pe canapea, vrăjiţi de televizor. Apoi păru nedumerită să se afle acasă aşa devreme. Scăpă cheile din mână şi le ridică. Unchiul Ray o urmărea, îi privea sânii care pur şi simplu ieşeau cu totul din decolteul adânc al rochiei.

Apoi ea zâmbi, îşi aruncă pantofii din picioare, se aşeză pe braţul fotoliului lui şi-l sărută. Am văzut-o băgându-şi limba în urechea lui.

— S-a anulat? întrebă el.

Era rândul meu să mut, dar nu era atent.

Ea i se încolăci peste umăr, strivindu-şi sânii de gâtul lui.

— Uneori mă satur să-i aud cum se plâng şi fac inventarul tuturor. Ridică singurul meu cal alb rămas. Îmi place mult, spuse ea. Pe mine de ce nu mă înveţi niciodată, Ray, iubitule?

— Ba te-am învăţat odată, răspunse el şoptit, cu voce tandră, întorcând

capul să o sărute pe sâni, chiar în faţa mea. Nu-ţi aduci aminte? Te-ai înfuriat aşa de tare, că ai răsturnat tabla. Îi smulse calul din mână şi-l puse la loc pe tablă. Rege 5.

— Era în perioada când beam, replică ea.

— Poate albul să facă mai dintr-o singură mutare? repetă el din cartea lui Bobby Fisher.

— O singură mişcară? repetă ea, gâdilându-l la nas cu o şuviţă de păr. Nu sună prea atrăgător.

Cal alb la nebun. Am dus calul delicat sculptat la locul respectiv.

— Mai.

Dar ei se sărutau şi apoi ea le spuse băieţilor să se ducă la culcare când se termină emisiunea, şi îl trase pe unchiul Ray înapoi în dormitorul ei.

Toată noaptea, cum stăteam întinsă în sacul meu de dormit decolorat, cu lasouri şi pinteni, am auzit tăblia patului lor lovindu-se de perete şi râsetele lor. Şi m-am întrebat dacă fiicele adevărate erau geloase pe mamele şi pe taţii lor, dacă le făcea greaţă să-şi vadă taţii sărutându-le pe mame, strângându-le de sâni. Mi-am strâns în mână pieptul mic, încălzit de sacul de dormit, şi mi-am imaginat ce-aş fi simţit dacă m-ar fi atins altă mână, mi-am imaginat cum ar fi să am un trup ca al lui Starr. Aproape că era o altă specie, cu bazinul îngust, cu sânul rotund ca un grapefruit, cu fundul la fel de rotund. Mi-am închipuit cum ar fi fost să mă dezbrac de haine şi să am un bărbat ca unchiul Ray care să mă privească aşa cum o privea el pe ea.

Doamne, era aşa de cald. Am deschis fermoarul sacului de dormit şi m-am culcat deasupra bumbacului încins.

Iar ea nici măcar nu se ferea, nu era chiar aşa de creştină. Mereu purta fustele cele mai scurte, bluzele cele mai strâmte. Se vedea unde i se încreţeau blugii între labii. Voiam să mă dorească şi pe mine cineva aşa, să mă mângâie aşa cum o mângâia unchiul Ray, să fiu ca Barry şi ca mama.

Mi-am dorit să fie şi Carolee acolo. Ar fi făcut remarci amuzante despre tăblia patului sau despre posibilitatea ca unchiul Ray să facă infarct – avea aproape cincizeci de ani, pentru Dumnezeu, era norocos dacă nu murea cu ghetele în picioare. O cunoscuse pe Starr la clubul unde fusese chelneriţă şi, oricum, bărbaţii care merg la localuri din astea sunt tare depravaţi. Dar Carolee nu mai era niciodată acasă noaptea. Sărea pe fereastră de îndată ce Starr spunea noapte bună şi se ducea să se întâlnească lângă mlaştină cu

prietenii. Nu m-a invitat niciodată să merg şi eu cu ea. M-am simţit jignită, dar nu prea-mi plăceau prietenii ei – fete cu un râs răutăcios şi băieţi raşi în cap, stângaci şi lăudăroşi.

Mi-am vârât mâinile sub cămaşa de noapte şi am simţit sub degete pielea diferită – părul de pe picioare, netezimea dintre coapse şi pielea lunecoasă, înmiresmată din locurile intime. Am simţit cutele, proeminenţa, şi mi-am închipuit o mână aspră cu degete lipsă trecând prin toate locurile tainice. De cealaltă parte a peretelui de carton, tăblia patului se lovea de perete.

Mama mi-a trimis în vara aceea o listă de lectură cu patru sute de cărţi, Colette şi Chinua Achebe şi Mishima, Dostoievski şi Anai's Nin, D.H. Lawrence şi Henry Miller. Mi-am imaginat-o întinsă în pat, recitând numele ca pe o carte de rugăciuni, trecându-şi limba peste ele, rotunde ca nişte mărgele. Uneori Starr ne ducea la bibliotecă. Aştepta în maşină şi aveam la dispoziţie zece minute să ne luăm cărţile, altfel pleca fără noi.

— Eu am singura carte care-mi trebuie, domnişorico, spunea ea.

Davey şi cu mine ne-am înşfăcat cărţile ca la „Goana prin Supermarket”[25], în timp ce Peter şi Owen se învârteau visători prin jurul bunicului bibliotecii, care citea poveşti copiilor. Era mai bine când Ray stătea acasă – el ne lăsa acolo, se ducea să-şi ia câteva beri şi ne lua peste o oră sau două. Atunci băieţii cei mici stăteau să asculte poveştile bunicului cât de mult rezista el.

Dar acum Ray îşi luase o slujbă de dulgher pe un şantier nou. Mă obişnuisem să fie toată ziua acasă şi mi-era dor de el. Nu mai avusese o slujbă stabilă de când îşi părăsise postul de profesor de la liceul din Sunland. Se certase cu directorul atunci când nu voise să se ridice în picioare la Jurământul de Credinţă, în consiliu.

— Eu am luptat în nenorocitul ăla de Vietnam, am primit o Inimă Purpurie, spunea el. Idiotul ăla ce-a făcut? S-a dus la Universitatea Valley State. Veritabil erou, al dracului!

Proprietarul şantierului locuia în Maryland şi nu-i păsa de Jurământul de Credinţă. Ray ştia pe cineva care-l cunoştea pe antreprenor. Aşa că am rămas blocată în casă, în miezul verii, să o privesc pe Starr împletind o cergă pe care parcă vărsase un curcubeu. Citeam, desenam. Ray mi-a cumpărat de la magazin nişte acuarele pentru copii, aşa că m-am apucat de pictat Renunţasem să mai încerc să o conving pe mama să-l accepte pe Iisus. Era imposibil, ar fi trebuit să ajungă singură la asta. Era voia lui Dumnezeu, ca şi

cu Dimitri din Fraţii Karamazov, una dintre cărţile de pe lista ei de lectură.

În loc de scrisori, îi trimiteam desene şi acuarele: Starr în pantaloni scurţi şi pe tocuri, udând muşcatele cu un furtun. Ray bând bere, privind apusul de pe verandă. Băieţii colindând în apropierea mlaştinii în nopţile calde şi blânde, cu lanterne, speriind vreo bufniţă. Setul de şah al lui Ray. Felul în care analiza tabla, cu pumnul sub bărbie. Tufele de paloverde în răcoarea dimineţii, un şarpe cu clopoţei întins cât era de lung lângă o piatră.

Am pictat pentru toată lumea în vara aceea: şopârle pentru Peter, copii călare pe girafe albe şi pe inorogi pentru Owen, păsări de pradă pentru Davey, stând pe crengi sau în zbor, din ilustraţiile revistelor – vulturi aurii, şorecari, şoimi călători, cucuvele pitice. Am făcut un portret bust al lui Carolee ca să i-l dea iubitului ei, şi câteva picturi pentru Starr, majoritatea îngeri, Iisus mergând pe apă. Şi cu ea în diferite ipostaze, în costum de baie sau în stilul afişelor cu fete din timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

Unchiul Ray n-a vrut decât un tablou înfăţişând camioneta lui. Era un Ford vechi, înalt, acvamarin, cu o clamă sub formă de pană atârnată de oglinda retrovizoare şi cu un abţibild imens pe care scria: „Proprietatea acestui bun este protejată de Smith Wesson. “L-am pictat pe fundalul munţilor într-o dimineaţă limpede, în nuanţe de acvamarin, roz-portocaliu şi albastru-pal.

În vara aceea, vânturile Santa Ana au bătut cu o putere cum nu mai văzusem până atunci. Focul izbucnea pe coama muntelui şi se întindea pe versanţi până la un kilometru şi jumătate distanţă. Nu era o simplă vâlvătaie la orizont, de care te despart kilometri de beton. Vedeai câte o mie de acri arzând complet la Big Tujunga. Ne ţineam lucrurile împachetate în camioneta lui Ray şi în portbagajul Fordului Torino. Vânturile băteau ca nişte uragane, suprafaţa arsă se raporta în kilometri pătraţi, iar în oraş oamenii începeau să protesteze. După serviciu, unchiul Ray se apucă să-şi cureţe armele în curtea interioară, deoarece cenuşa de la focuri cernuse o pulbere fină peste tot. Îmi întinse pistolul cel mic, un Beretta. Era ca o jucărie în mâna mea.

— Vrei să tragi?

— Sigur, am zis eu. Pe băieţi nu-i lăsa niciodată să se atingă de arme. Starr nu suporta nici să se uite la ele, deşi acum, că tulburările din oraşe continuau, încetase să-i mai ceară să scape de ele. El luă un tub de vopsea şi schiţă pe o scândură o siluetă omenească, iar ca să fie mai distractiv, o desenă ducând un televizor. Rezemă scândura de un leandru în capătul îndepărtat al culţii.

— Îţi ia televizorul, Astrid. Împuşcă-l.

Era amuzant micul Beretta de calibru 22. Am nimerit de patru ori din nouă încercări. Ray acoperi găurile de gloanţe ca să ştiu care erau vechi şi care erau noi. Până la urmă am tras cu toate armele – carabina, pistolul de 38 cu ţeavă scurtă pentru poliţie, Smith Wesson, chiar şi cu puşca de vânătoare, care avea manşon şi douăsprezece focuri. Cel mai mult mi-a plăcut Beretta, dar Ray insista că era cel mai bine să tragi cu Smith Wesson, care avea „putere de descurajare". Mi-o pusese în mâini, arătându-mi cum să ochesc, cum să apăs pe trăgaci în minte. Dintre toate patru, cu pistolul de 38 a fost cel mai greu să trag şi să nimeresc. Trebuia să-ţi foloseşti ambele mâini şi să ţii braţele foarte drepte, altfel recula şi te lovea în faţă.

Fiecare armă avea o întrebuinţare anume, ca şi ciocanul sau şurubelniţa. Carabina era pentru vânătoare, Beretta, pentru situaţii virtual delicate – un bar, o întâlnire cu fostul, un rendez-vous, ceea ce Ray numea încolţire. Puşca de vânătoare era pentru paza casei.

— Treceţi în spatele meu, copii! obişnuia el să spună cu o voce de bunicuţă, iar noi fugeam în spatele lui în timp ce el făcea o demonstraţie, împroşcând leandrii cu alice.

Şi pistolul de 38?

— Un pistol de 38 n-are decât o singură întrebuinţare. Să-ţi omori bărbatul cu el.

Mă simţeam ca o fată-soldat israeliană, în pantaloni scurţi în bătaia vântului fierbinte, ochind prin cătarea carabinei sau ţinând pistolul de 38 cu ambele mâini. Aveam o senzaţie ciudată când mă privea ţintind. Mi-am dat seama că nu mă pot lăsa absorbită total de ţintă. Mă concentram asupra literei C de pe cutia de cola şi în acelaşi timp eram conştientă de intensitatea privirii lui.

Şi mă gândeam că asta înseamnă să fii frumoasă. Asta trebuie să fi simţit mama. Atragerea privirilor, care te reţine din zborul către ţintă. Eram în două locuri în acelaşi timp, nu numai cu gândul la ţinta din faţa mea, ci şi desculţă în curtea plină de praf, cu picioarele devenindu-mi mai puternice, cu sânii în sutienul cel nou, cu braţele lungi şi bronzate, cu părul fluturându-mi, alb, în bătaia vântului fierbinte. El primea tăcerea mea, dar îmi dădea ceva în schimb, satisfacţia de a fi recunoscut. Mă simţeam frumoasă, dar şi tulburată. Nu eram obişnuită să fiu atât de complicată.

7

În noiembrie, când văzduhul rămânea albastru după-amiaza şi lumina soarelui spăla bolovanii cu aur, am împlinit paisprezece ani. Starr mi-a organizat o petrecere, cu pălării şi steguleţe, la care i-a invitat şi pe iubitul lui Carolee şi chiar şi pe asistentul meu social, Valetul de pică. Am primit un tort de la Ralph's Market, ce avea o dansatoare havaiană într-o fustă cu franjuri colorate şi numele meu scris cu albastru, şi cu toţii mi-au cântat „La mulţi ani! ". Tortul a avut o lumânare-surpriză care nu se stingea, aşa încât nu mi s-a împlinit dorinţa pe care mi-o pusesem, şi anume să fie mereu aşa, toată viaţa să fie o petrecere organizată pentru mine.

Carolee mi-a cumpărat o oglindă de poşetă, iar Owen şi Peter mi-au dat o șopârlă într-un borcan cu dop. De la Davey am primit o bucată de carton pe care lipise excremente de animale şi fotocopiase urme ale animalelor corespunzătoare, cu etichete îngrijit scrise. Cadoul de la Starr a fost un pulover verde elastic, iar asistentul social mi-a adus un set de agrafe de păr cu pietre false.

Ultimul cadou a fost de la Ray. Am desfăcut hârtia cu grijă şi am văzut lemnul, sculptat şi încrustat cu desenul unei zorele în stil Art Nouveau, motivul de pe coperta primului volum al mamei. Mi-am ţinut răsuflarea şi am scos din ambalaj o cutie de bijuterii din lemn. Mirosea a lemn nou. Mi-am plimbat degetele peste zorea, gândindu-mă la cum tăiase Ray piesele, muchiile sinuoase, potrivindu-le perfect, ca să nu se observe îmbinările. Trebuie să fi făcut asta noaptea târziu, când eu dormeam. Mi-a fost teamă să arăt cât de mult îmi plăcea. Aşa că am spus doar: „Mulţumesc". Dar am sperat ca el să fi înţeles.

Când au venit ploile, curtea s-a transformat toată în noroi, iar râul a crescut, umplându-şi albia enormă. Ceea ce fusese mlaştină mare şi uscată acoperită de pietre şi chaparral a devenit un torent murdar şi uriaş de culoarea îngheţatei de cafea. Bucăţi din muntele ars suspinau şi se prăbuşeau. Nu crezusem că poate să plouă atât de mult Puneam într-una oale şi cutii de carton, şi ibrice sub spărturile din acoperişul lui Starr, iar apoi le vărsăm în curte.

Era perioada de întrerupere a secetei de şapte ani, iar ploaia care fusese ţinută în frâu atâta vreme era eliberată dintr-odată. A plouat fără oprire până la Crăciun, ţinându-ne înghesuiţi în casă pe roţi, timp în care băieţii au jucat

curse şi Nintendo şi s-au uitat de nenumărate ori la o casetă video mixtă National Geographic despre tornade.

Îmi petreceam zilele în leagănul de pe verandă, privind ploaia, ascultându-i vocile pe acoperişul de metal şi vuietul revărsărilor de la Tujunga, uitându-mă la bolovanii care se rostogoleau, la copacii măturaţi de apă care se loveau unul de altul ca nişte popice. Toate culorile au devenit un gri maroniu pal.

Când nu mai erau culori, iar eu eram singură, mă gândeam la Iisus. Iisus îmi cunoştea gândurile, ştia totul, chiar dacă nu-L puteam vedea sau simţi cu adevărat, El avea să mă ţină, să nu fiu dusă de apă. Câteodată dădeam în cărţile de tarot, dar erau mereu la fel, spadele, luna, bărbatul spânzurat, tumul în flăcări cu coroana răsturnată şi oameni căzând. Uneori, când Ray era acasă, ieşea cu setul de şah şi jucam, iar el se ameţea, sau mergeam în atelierul unde îşi instalase masa de tâmplărie şi-mi arăta cum se confecţionează câteva lucruri mici, ba o colivie, ba o ramă de fotografie. Uneori nu făceam decât să stăm de vorbă pe verandă, ascultând efectele sonore imitând bătăile de stradă din jocurilor video Double Dragons şi Zaxxon ale băieţilor, estompate de ploaie. Ray se rezema de unul dintre stâlpi, iar eu mă întindeam în leagănul de pe verandă, balansându-l cu un picior.

Într-o zi ieşi din casă şi trase din pipă un timp, cu un umăr sprijinit de grinda verandei, fără să se uite la mine. Părea prost dispus, avea o expresie tulburată pe chip.

— Te gândeşti vreodată la tatăl tău? mă întrebă.

— Nu l-am cunoscut, am răspuns, mişcând uşor piciorul care-mi atârna ca să nu se oprească leagănul. Aveam doi ani când ne-a părăsit, sau l-a părăsit ea, mă rog.

— Ţi-a povestit despre el?

Tata, silueta aceea, o înfăţişare compusă din tot ce nu ştiam, o formă umplută cu ploaie.

— De câte ori am întrebat-o, mi-a răspuns: „Tu n-ai avut tată. Eu sunt tatăl tău. Ai ţâşnit direct din fruntea mea, ca Atena”.

El râse, dar cu tristeţe.

— Ce figură!

— Odată mi-am găsit certificatul de naştere. „Tatăl: Anders, Klaus, fără alt prenume. Locul naşterii: Copenhaga, Danemarca. Domiciliul: Venice Beach, California.” Ar avea cincizeci şi patru de ani acum. Ray avea mai puţin de-atât.

Tunetul se rostogoli, dar norii erau prea deşi ca să se vadă şi fulgerul. Leagănul scârţâia în timp ce îl mişcăm, gândindu-mă la tata, Klaus Anders, fără alt prenume. Găsisem o poză Polaroid cu el, vârâtă într-o carte de-a mamei, Windward Avenue. Stăteau împreună la o cafenea de la malul mării cu un grup de alţi oameni care arătau de parcă abia veniseră de la plajă – bărbaţi bronzaţi, cu părul lung şi barbă, iar masa era plină de sticle de bere. Klaus îşi ţinea braţul în jurul spătarului scaunului ei, neglijent şi posesiv. Arătau de parcă stăteau într-un con special de lumină a soarelui, cu o aură de frumuseţe în jurul lor. Ar fi putut fi frate şi soră. El era un blond leonin cu buze senzuale, care zâmbea cu toată faţa, chiar şi cu ochii cu colţurile ridicate.

Poza şi certificatul de naştere erau tot ce aveam despre el, iar semnul de întrebare din codul meu genetic, tot ce nu ştiam despre mine însămi.

— De cele mai multe ori mă întreb ce ar putea să gândească el despre mine.

Ne uitam amândoi la arborele brun de piper, la noroiul din curte, dens ca memoria. Ray se întoarse ca să se poată sprijini cu spatele de stâlp şi-şi ridică mâinile deasupra capului. Cămaşa îi ieşi din pantaloni, lăsând să se vadă abdomenul păros.

— Probabil crede că ai tot doi ani. Eu aşa mă gândesc la Seth. Când băieţii sunt jos, la râu, îmi imaginez că e şi el cu ei. Trebuie să-mi aduc aminte mie însumi că e prea mare acum ca să se mai joace cu broaştele.

Klaus se gândea la mine ca şi cum aveam tot doi ani. Aveam părul ca un puf alb şi scutecul plin de nisip. Nu-şi închipuise niciodată că eram mare. Puteam să trec pe lângă el, ar putea chiar să mă privească aşa ca Ray, şi să nu afle niciodată că eram chiar fiica lui. M-am cutremurat şi mi-am tras mânecile puloverului peste mâini.

— Te-ai gândit vreodată să-l suni, să-l găseşti? am întrebat. Ray clătină din cap.

— Sunt sigur că mă urăşte din tot sufletul. Ştiu că maică-sa îi bagă-n cap tot felul de tâmpenii despre mine.

— Pariez că i-e dor de tine, totuşi, am zis. Mie mi-e dor de Klaus, şi nici nu l-am cunoscut. Şi el era artist. Pictor. Îmi imaginez că ar fi mândru de mine.

— Ar fi, rosti Ray. Poate într-o zi o să-l întâlneşti.

— Mă gândesc la asta câteodată. Că atunci când o să fiu pictoriţă o să citească despre mine în ziar şi o să vadă unde am ajuns. Uneori, când văd un

bărbat blond de vârstă mijlocie, vreau să-l strig: Klaus! Să văd dacă întoarce capul. Leagănul scârţâi când l-am împins uşor.

Mama mi-a spus odată că îl alesese pentru că semăna cu ea, era ca şi cum avea un copil numai al ei. Dar în caietul roşu tibetan, cu cotor portocaliu care purta inscripția Venice Beach, 1972, era o altă poveste.

12 iulie. Am dat peste K. La Small World în după-amiaza asta. L-am zărit înainte să mă vadă şi el. M-am înfiorat la vederea lui, cu umerii largi uşor aplecaţi, cu vopsea în păr. Purtând cămaşa aceea jerpelită, atât de veche, că a rămas numai o idee, nu o cămaşă. Voiam să mă descopere şi el la fel, aşa că m-am întors şi am luat în mână o carte de folclor. Ştiind cum arăt în lumina care intra prin fereastră, cu părul în flăcări, cu rochia aproape inexistentă. Aşteptam să-l fac să-i stea inima.

M-am uitat la Ray, care privea fix afară, în ploaie – şi am ştiut ce simțise ea. Îmi plăceau fumul ţigărilor lui, mirosul lui, ochii lui căprui şi trişti. Nu putea să fie tatăl meu, dar măcar puteam sta aşa de vorbă pe verandă. El îşi reaprinse pipa, trase din ea, tuşi.

— S-ar putea să fii dezamăgită, zise el. Ar putea să fie un nemernic. Majoritatea bărbaţilor sunt nişte nemernici.

M-am legănat mai departe, ştiind că nu e adevărat ce spune.

— Tu nu eşti.

— Întreab-o pe fosta mea nevastă.

— Ce faceţi acolo? Starr deschise uşa de plasă şi o trânti în urma ei. Purta un pulover tricotat de ea, pufos şi galben ca un pui de găină. Poate să vină oricine la petrecerea asta?

— O să arunc în aer nenorocitul ăla de televizor, rosti Ray pe un ton calm.

Ea trase de ciucurii maronii care atârnau din ghivecele de voalul-miresei, rupse frunzele uscate şi le aruncă în curte, cu sânii ieşindu-i din decolteul în formă de V.

— Uită-te la tine, fumezi în faţa copiilor. Mereu ai avut o influenţă proastă. Dar zâmbi când spuse asta, dulce şi flirtând. Fă-mi o favoare, Ray, iubitule. Mi s-au terminat ţigările, vrei să dai o fugă până la magazin să-mi iei un cartuş? îi aruncă zâmbetul ei generos.

— Oricum, şi mie îmi trebuie nişte bere, spuse el. Vrei să vii şi tu, Astrid?

Ca şi cum zâmbetul ei nu se putea întinde mai mult de-atât, buzele se

strânseră, apoi se lăţiră din nou.

— Poţi să te duci şi singur, nu, voinicule? Astrid trebuie să-mi dea o mână de ajutor. Smulgea, smulgea, rupea ciucurii din frunzele moarte.

Ray îşi luă jacheta şi ieşi în torentul de apă care cădea de pe acoperişul din oţel ondulat al verandei, cu haina trasă deasupra capului.

— Noi două avem de vorbit, domnişorico, îmi zise Starr când Ray închise portiera camionetei şi porni motorul.

Fără tragere de inimă, am urmat-o înapoi în casă, în dormitorul ei. Starr nu vorbea niciodată cu copiii. Camera ei era întunecoasă şi avea un miros de adulţi nespălaţi, dens şi argilos, de femeie şi bărbat Patul era nefăcut O cameră de copil nu miroase niciodată aşa, indiferent câţi copii dorm în ea. Îmi venea să deschid o fereastră.

Se aşeză pe patul nefăcut şi se întinse după un pachet de Benson and Hedges 100, văzu că era gol şi-l aruncă.

— Te simţi bine aici, nu-i aşa? făcu ea, uitându-se în sertarul noptierei, răscolind înăuntru. Te simţi ca acasă? Te instalezi confortabil?

Urmăream desenul floral de pe aşternut, era un mac. Degetele mele trasau corola, apoi staminele din interior. Macul, mama mea pierind.

— Puţin cam prea confortabil, aş zice. Închise sertarul şi inelul mânerului zdrăngăni. Smuci pătura, ca să nu mai pot trasa conturul florii. N-oi fi eu un geniu, dar îţi pricep jocul. Crede-mă, am fost şi eu în pielea ta.

— În pielea mea? Nu mi-am putut înfrâna curiozitatea de a afla ce anume recunoscuse Starr în mine însămi.

— Umbli după omul meu. Îndreptă un muc de ţigară din scrumiera cu model în relief de pe noptieră şi-l aprinse.

Mi-a venit să râd.

— Nu umblu. Asta vedea ea? Bang, bang, bang. Ah, Doamne!? N-am umblat.

— Tot timpul te învârti pe lângă el, pe lângă „uneltele” lui – „Asta pentru ce e, unchiule Ray?” Te joci cu armele lui? V-am văzut eu pe amândoi. Toată lumea doarme, mai puţin voi doi, care vă cocoloşiţi după plac. Dădu afară fumul fetid de la mucul de ţigară în aerul închis, umed.

— Dar el e bătrân, am zis. Nu facem nimic.

— Nu e chiar aşa de bătrân, replică Starr. E bărbat, domnişorico. Vede ce vede şi face ce poate. Trebuie să vorbesc repede, până nu se întoarce, dar trebuie să-ţi spun. M-am hotărât, sun la Serviciile Sociale pentru Copii, aşa că

indiferent ce aveai de gând, It’s All Over Now, Baby Blue[26]. Eşti de domeniul trecutului.

M-am uitat la ea, la genele dese. Nu putea să fie atât de rea, nu? Nu făcusem nimic. Sigur, îl iubeam, dar asta nu puteam împiedica. Şi pe ea o iubeam, şi pe Davey, pe toţi. Nu se putea să vorbească serios.

Am început să protestez, dar ea ridică mâna, cu mucul mocnindu-i între degete.

— Nu încerca să te contrazici cu nune. Îmi merge bine acum. Ray e cel mai bun bărbat pe care l-am avut vreodată, se poartă frumos cu mine. Poate n-ai încercat nimic, dar mie îmi miroase a SEX, domnişorico, şi nu vreau să risc. Am trăit prea mult şi am ajuns prea departe ca să dau greş acum.

Stăteam ca un peşte într-o cameră fără aer, zbătându-mă, în timp ce ploaia bătea în acoperişul de metal şi în pereţi. Mă dădea afară fără niciun motiv. Simţeam că oceanul mă smulgea din locşorul meu de pe stâncă. Auzeam râul, care ducea tone de grohotiş. Am încercat să mă gândesc la o explicaţie, la un motiv care să o mulţumească.

— Eu n-am avut niciodată tată, am spus.

— Încetează. Strivi mucul de ţigară din care trăsese de două ori în scrumieră, iar eu îi urmăream degetele. Trebuie să mă îngrijesc de mine şi de copiii mei. Noi două abia dacă ne cunoaştem. Nu-ţi datorez nimic. Se uită în jos la puloverul ei pufos şi scuturã nişte scrum care-i căzuse pe pieptul plin.

Alunecam, cădeam. Avusesem încredere în Starr şi nu-i dădusem niciodată vreun motiv să se îndoiască de mine. Nu era corect Era creştină, dar nu se purta creştineşte, cu bunătate.

— Şi cu milostenia cum rămâne? am întrebat ca un om care, în cădere, întinde mâna să prindă o creangă. Iisus mi-ar da o şansă.

Se ridică în picioare.

— Eu nu sunt Iisus, răspunse. Nici măcar pe-aproape.

M-am aşezat pe pat, rugându-mă la vocea ploii.

„Te rog, Iisuse, n-o lăsa să-mi facă aşa ceva. Iisuse, dacă vezi asta, deschide-i inima Te rog, Iisuse, nu lăsa lucrurile aşa “

— Îmi pare râu, ai fost un copil bun, se scuză ea. Dar asta-i viaţa.

Singurul răspuns fu ploaia Tăcere şi lacrimi. Nimic. M-am gândit la mama Ce-ar face ea în locul meu? N-ar ezita N-ar precupeţi nimic să obţină ce vrea Şi, gândindu-mă la ea am simţit ceva prinzând viaţă în neputinţa mea ca o

bară flexibilă de oţel care-mi urca pe coloana vertebrală. Ştiam că era râu ceea ce simţeam, încăpăţânarea aceea dar n-aveam de ales. Dintr-odată, pe o tablă de şah gigantică m-am văzut pe mine şi pe ea şi următoarea mea mutare.

— S-ar putea ca el să se înfurie, am prins eu a vorbi. Te-ai gândit la asta? Dacă ar şti că m-ai alungat pentru că erai geloasă.

Starr era deja la jumătatea drumului spre uşă, dar se opri şi se întoarse. Mă privi ca şi cum nu mă mai văzuse niciodată până atunci. Am fost surprinsă cât de iute mi-au ieşit cuvintele din gură. Eu eram cea căreia nu-i veneau niciodată cuvintele.

— Bărbaţilor nu le plac femeile geloase. Încerci să faci din el un prizonier. O să te urască. S-ar putea chiar să se despartă de tine.

Şi îmi plăcu tresărirea ei, ştiind că eu i-am provocat liniile de pe frunte. Acum exista forţă în mine, o forţă pe care nu o mai simţisem.

Îşi trase puloverul în jos, astfel încât sânii îi erau şi mai proeminenţi, şi se privi în oglindă. Apoi râse.

— Ce ştii tu despre bărbaţi? Eşti un copil.

Dar am simţit îndoiala care o făcuse să se întoarcă spre oglindă şi am continuat:

— Ştiu că bărbaţilor nu le plac femeile care încearcă să pună stăpânire pe ei. Le părăsesc.

Starr zăbovi pe lângă masa de toaletă, nefiind sigură acum dacă să înceteze să mă mai asculte sau să scape repede de mine, sau să mă lase să-i sădesc în suflet şi mai multă îndoială. Îşi făcu de lucru căutând un alt muc în scrumieră, găsi unul care nu era prea lung, îl îndreptă între degete şi-l aprinse cu bricheta Bic albăstruie.

— Mai ales când nu se întâmplă nimic. Mie îmi place de tine, îmi place de el, îmi place de copii, n-aş face nimic să o dau în bară. Nu ştii? Cu cât o repetam mai mult, cu atât mai puţin adevărat era. Îngerul de pe biroul ei îşi plecă privirea, ruşinat, speriat la vederea mea. Ploaia bătea toba pe acoperiş.

— Juri că nu te interesează persoana lui? zise ea în cele din urmă, privindu-mă cu ochii pe jumătate închişi din cauza fumului greţos. Luă Biblia de pe noptieră, o Biblie îmbrăcată în piele albă, cu panglici roşii şi cotor aurit. Juri pe Biblie?

Am pus mâna pe ea. Putea să fie şi cartea de telefon, atât de mult îmi păsa acum.

— Jur pe Dumnezeu, am rostit.

N-a mai sunat la Serviciile Sociale pentru Copii, dar îmi urmărea fiecare mişcare, fiecare gest. Nu eram obişnuită să fiu supravegheată, mă făcea să mă simt importantă. Aveam senzaţia că un strat din mine fusese dat la o parte în ziua aceea în dormitorul ei, iar ceea ce fusese sub el strălucea.

Într-o seară întârziase pregătind cina şi, în timp ce terminam masa, unchiul Ray privi ceasul.

— O să ajungi cu întârziere dacă nu pleci acum.

Starr se lăsă pe spate în scaun şi se întinse după cafetiera aflată pe dulap în spatele ei, apoi îşi umplu o ceaşcă.

— Cred că se pot descurca şi fără mine o seară, nu crezi, iubitule?

În săptămâna următoare lipsi de la alte două întâlniri, iar în a treia săptămână lipsi chiar de la biserică. În schimb, făceau dragoste toată dimineaţa, iar când se trezeau în cele din urmă ne duceau pe toţi la IHOP, unde mâneam clătite cu ciocolată şi vafe cu frişcă de la o tarabă mare din colţ. Toată lumea râdea şi se distra, dar eu nu vedeam decât braţul lui Ray pe umărul ei, pe după spătarul scaunului din imitaţie de piele. Mă simţeam ciudat şi mă jucam cu prăjitura în farfurie. Nu mai eram furioasă.

Ploile trecură, iar acum, noaptea, cerul proaspăt primenit îşi arăta toate stelele. Băieţii şi cu mine stăteam în locul cel mai întunecos al curţii pline de noroi cleios, ascultând vuietul de la Tujunga prin întunericul de dincolo de copaci. Clătite grele de noroi se închegau în jurul ghetelor mele în timp ce îmi lungeam gâtul în frigul care te făcea să scoţi aburi şi încercam să disting constelaţiile. Cărţile lui Davey nu vorbeau despre atât de multe stele. Nu le puteam deosebi.

Mi s-a părut că văd o fâşie de lumină. Nu eram sigură că o văzusem cu adevărat Am privit în sus, încercând să nu clipesc, aşteptând.

— Acolo! arătă Davey.

În altă parte a cerului, o altă stea se desprinse. Era înfiorător, singurul lucru pe care nu-l puteai prevedea, mişcările stelare. Am încercat să-mi ţin ochii deschişi fără să clipesc. Când clipeai, le ratai. I-am ţinut deschişi pentru ca lumina să se developeze în ei ca o fotografie.

Băieţii mai mici tremurau, deşi aveau jachete peste pijamale şi ghete noroite, sporovăind şi chicotind în ciuda frigului, entuziasmaţi că erau treji la o oră atât de târzie şi că se uitau la stelele care şuierau ca un joc cu bile, cu gurile căscate în caz că ar fi căzut vreuna. Era întuneric beznă, cu excepţia

beculeţelor de Crăciun care clipeau de jur împrejurul verandei casei pe roţi.

Uşa de plasă se deschise şi se trânti. Nu aveam nevoie să mă uit ca să ştiu că era el. Flacăra unui chibrit, mirosul cald şi fetid de iarbă.

— Trebuie să dau jos beculeţele, spuse el. Veni în curte, unde eram şi noi, tăciunele licări, şi apoi asprimea trupului lui, mirosul de lemn nou.

— E ploaia de meteoriţi Quadrantide, explică Davey. Foarte curând o să ajungă la patruzeci pe oră. Este cea mai efemeră apariţie de meteoriţi, dar cea mai densă, în afară de Perseide.

Auzeam noroiul înghiţindu-i ghetele când îşi muta greutatea de pe un picior pe altul. Mă bucuram că era întuneric, că nu-mi putea vedea îmbujorarea de plăcere de pe chip când se apropie, uitându-se pe cer, ca şi cum îi păsa vreun pic de Quadrantide, ca şi cum de asta ieşise.

— Acolo! strigă Owen. L-ai văzut, unchiule Ray? L-ai văzut?

— Da. L-am văzut, amice. L-am văzut.

Stătea chiar lângă mine. Dacă m-aş fi mişcat doar un centimetru la stânga, l-aş fi atins cu mâneca. Simţeam dogoarea care radia din el în întuneric peste spaţiul îngust dintre noi. Nu mai stătuserăm niciodată atât de aproape.

— Tu şi cu Starr aveţi ceva de împărţit? mă întrebă el încet.

Am scos aburi pe gură, închipuindu-mi că fumez, ca Dietrich în îngerul albastru.

— Ce-a zis?

— Nimic. Doar că se poartă ciudat în ultima vreme.

Stelele care ţâşneau se azvârleau în locurile goale şi ardeau.

Fără vreun motiv anume de plăcere. Pur şi simplu. Aş fi putut înghiţi noaptea cu totul.

Ray trase adânc fumul în piept, tuşi, scuipă.

— Trebuie să-i fie greu şi ei, să îmbătrânească în timp ce în aceeaşi casă cresc fete frumoase.

Am privit în sus ca şi când nu auzisem, dar în gândul meu îmi ziceam: mai spune-mi despre fetele frumoase. Îmi era jenă că îmi doream asta, era josnic, ce însemna să fii frumos? Mă gândisem la asta de atâtea ori cu mama. Nu aveai nevoie să fii frumos, aveai nevoie să fii iubit doar. Dar nu mă puteam abţine să-mi doresc. Dacă numai fiind frumoasă puteam să fiu iubită, aş accepta să fiu.

Dar arată bine încă, am replicat eu, gândind că nu i-ar mai fi atât de greu dacă nu m-ar urma afară, în noaptea plină de stele, dacă nu m-ar urmări aşa

cu privirea, mângâindu-şi buzele cu vârful degetelor.

Dar nu voiam să înceteze toate astea. Îmi părea rău pentru Starr, dar nu îndeajuns de mult Aveam morbul păcatului în sânge. Eram centrul propriului univers, stelele se mişcau, rearanjându-se în jurul meu, şi îmi plăcea felul în care mă privea el. Cine se mai uitase vreodată la mine, cine mă mai observase măcar? Dacă asta era ceva râu, să-mi schimbe Dumnezeu gândul.

Dragă Astrid,

Să nu-mi povesteşti cât îl admiri pe omul ăsta, cum ţine la tine! Nici nu ştiu ce e mai râu, faza cu Iisus prin care treci sau apariţia unui pretendent între două vârste. Trebuie să găseşti un băiat de vârsta ta, pe cineva blând şi frumos, ca să-ţi fie iubit. Cineva care să tremure de dorul atingerii tale, care să-ţi ofere cu ochii plecaţi o margaretă cu toată coada ei lungă, cineva ale cărui degete să fie o poezie. Niciodată să nu te dăruieşti tatălui. Îţi interzic, înţelegi?

Mama

Nu puteai împiedica asta, mamă. Nu trebuia să te mai ascult.

Era primăvară, natura îmbrăca dealurile în covoare portocalii de maci de California, presărând crăpăturile din benzinării şi parcări cu flori de mac, lupin albastru şi degeţel. Chiar şi în zonele arse, pasajele de trecere erau mascate de muştar galben când ne zdruncinam în camioneta cea veche a lui Ray.

I-am spus că voiam să văd noul şantier din Lancaster, dulapurile de comandă la care lucra. Poate putea să mă ia de la şcoală într-o zi.

— Ştii ce ciudat se poartă Starr, am spus. În fiecare zi ieşeam de la şcoală sperând să-i văd camioneta cu clama sub formă de pană atârnată de oglinda retrovizoare. Într-un final a venit.

Şantierul în sine era dezgolit ca o cicatrice, cu străzi denivelate şi prăfuite pe care se înşirau case noi. Unele aveau deja acoperiş şi pereţi laterali, altele erau terminate până la izolaţie, altele erau în stadiul de schelet şi deschise spre cer. Ray m-a condus la casa în care lucra el, curată, cu exteriorul finisat, mirosind a rumeguş. Mi-a arătat dulapurile solide de arţar din bucătăria care era şi sală de servit masa, fereastra semihexagonală, rafturile de cărţi înzidite,

chioşcul din grădină. Simţeam soarele scânteindu-mi în păr şi ştiam ce simţise mama atunci, demult, la librăria Small World, când îl zărise pe tata şi se aşezase la fereastră, frumoasă în lumina soarelui.

L-am lăsat să-mi arate totul ca un agent imobiliar – fereastra cu vedere frumoasă a sufrageriei, pe două etaje, toaletele moderne din cele două băi şi jumătate, balustrada răsucită, stâlpul sculptat al scării în spirală.

— Am locuit şi eu într-o casă ca asta, când m-am căsătorit, povesti el, plimbându-şi mâna de-a lungul balustradei grele, sprijinindu-se cu toată greutatea de stâlpul solid. Am încercat să mi-l imaginez pe Ray ducându-şi viaţa într-o casă cu două băi şi jumătate, cu cina luată la ora şase, cu o slujbă stabilă, soţie, copil. Dar n-am putut Oricum, şi când avea toate astea, el se ducea la Trop în loc să meargă acasă, şi se îndrăgostea de stripteuze.

L-am urmat la etaj, unde mi-a arătat finisajele, dulapurile încastrate placate cu cedru şi fotoliile din dreptul ferestrelor. În dormitorul cel mare se auzeau ciocănitul din alte case şi zgomotul buldozerului care tăia un drum către una nouă. Ray privi prin cadrul tocului murdar de fereastră la construcţiile din jur. Mi-am imaginat cum avea să arate camera după se vor fi mutat oamenii. Covoare lila şi trandafiri albaştri pe cuvertură, o comodă în alb şi auriu, pat cu tăblie. Îmi plăcea mai mult aşa cum era, în lemn roz, cu mirosul dulce şi crud. Mă uitam la nuanţele de maro şi verde ale cămăşii lui ecosez, la mâinile desfăcute de-o parte şi de alta a cadrului ferestrei, în timp ce el privea în jos la curtea neamenajată.

— La ce te gândeşti? l-am întrebat.

— Că nu vor fericiţi, răspunse el calm.

— Cine?

— Cei care cumpără casele astea. Asta fac eu, construiesc case pentru nişte oameni care nu vor fi fericiţi în ele. Chipul lui blând avea o expresie aşa de tristă.

M-am apropiat de el.

— De ce n-ar putea să fie?

Îşi apăsă fruntea de fereastra atât de nouă, încât avea încă eticheta lipită.

— Pentru că niciodată nu e cum trebuie, deşi nu vor să facă râu nimănui, îi simţeam mirosul de transpiraţie, înţepător şi puternic, miros de bărbat, era cald în camera cu ferestre noi, iar parfumul de lemn crud era îmbătător. L-am luat de mijloc şi mi-am îngropat faţa în lâna aspră dintre omoplaţii lui, lucru pe care mi-l dorisem de când mă luase în braţe prima oară, în duminica în

care chiulisem de la biserică şi rămăsesem acasă. Am închis ochii şi i-am respirat mireasma de iarbă şi de sudoare şi de lemn nou. El nu se mişcă, ci scoase doar un oftat tulburător.

— Eşti un copil, zise.

— Sunt un peşte care înoată în preajma ta, Ray, am şoptit, cu gura lipită de gâtul lui. Prinde-mă dacă mă vrei.

Un moment rămase nemişcat, ezitând cu braţele deschise pe rama ferestrei. Apoi îmi luă mâinile, mi le întoarse şi îmi sărută palmele, apăsându-şi-le pe faţă. Dar eu eram cea care fremăta, eram eu cu bănuţul meu.

Se întoarse şi mă îmbrăţişa. Era exact cum îmi doream să fiu ţinută în braţe – de braţe puternice şi un piept în cămaşă de lână care miroase a tutun şi a iarbă. Mi-am dat capul pe spate şi acela a fost primul meu sărut, am deschis gura ca el să-mi simtă gustul, buzele, limba. Nu mă puteam opri din tremurat decât dacă mă ţinea foarte strâns.

Atunci el mă îndepărtă, cu blândeţe.

— Poate ar trebui să ne întoarcem. Nu e bine ce facem.

Nu-mi mai păsa ce e bine. Aveam un prezervativ din sertarul lui Carolee în buzunar şi pe bărbatul pe care mi-l dorisem dintotdeauna, şi eram pentru prima oară într-un loc în care puteam fi singuri.

Mi-am scos cămaşa în carouri şi am azvârlit-o pe podea. Mi-am scos tricoul. Mi-am scos sutienul şi l-am lăsat să mă vadă, mică şi palidă cum eram, nu era Starr, eram eu, asta era tot ce aveam. Mi-am dezlegat ghetele de excursie şi le-am aruncat cât colo. Mi-am descheiat blugii şi i-am lăsat să cadă.

În momentul acela, stând cu spatele rezemat de fereastra murdară, Ray păru trist, ca şi când cineva era pe moarte.

— N-am vrut niciodată să se întâmple aşa, spuse.

— Eşti un mincinos, Ray, am răspuns eu.

Apoi îngenunche în faţa mea, mă cuprinse de şolduri, sărutându-mi pântecele, coapsele, cu mâinile pe fundul meu gol, cu degetele în umezeala mătăsoasă dintre picioare, gustându-mă. Mirosul meu pe buzele lui când am îngenuncheat şi eu împreună cu el, mi-am plimbat mâinile pe corpul lui, i-am desfăcut hainele, căutându-l, tare, mai mare decât crezusem că o să fie. Şi m-am gândit că nu există Dumnezeu, există numai ceea ce vrei.

Toată ziua la şcoală, şi în după-amiezile fără Ray la mlaştină, sau la cină cu Starr şi copiii, sau când ne uitam la televizor seara, Ray era singurul meu gând, unica mea obsesie. Cât de moale îi era pielea, mai moale decât ai crede că ar putea să fie pielea unui bărbat, şi grosimea braţelor, tendoanele care îi trasau antebraţele ca nişte rădăcini de copac, şi tristeţea cu care mă privise când rămăsesem fără haine.

Am făcut schiţe ale felului cum arăta dezbrăcat, uitându-se pe fereastră după ce făcusem dragoste, sau întins pe un maldăr de bucăţi de mochetă pe care le trăsese într-un colţ al dormitorului cel nou. În după-amiezile noastre stăteam întinşi pe mochetele acelea, cu picioarele încolăcite, unul neted peste celălalt păros, degetele lui acoperindu-mi uşor sânul şi jucându-se cu sfârcul, făcându-l să stea ridicat ca o gumă de creion. Am ascuns desenele în cutia cu jurnalele mamei, un loc în care Starr nu s-ar fi gândit niciodată să caute. Ştiam că ar trebui să le arunc, dar nu puteam suporta.

— De ce eşti cu Starr? l-am întrebat într-o după-amiază, conturând cu degetul cicatricea albă pe care o avea sub coaste, unde un glonţ din Vietnamul comunist îşi lăsase urma.

Îşi plimbă vârful degetelor peste coastele mele, astfel încât pielea mi se încreţi.

— E singura femeie care m-a lăsat vreodată să fiu eu însumi, răspunse.

— Eu te-aş lăsa, am spus, făcând acelaşi lucru cu testiculele lui, cu vârful degetelor, făcându-le să tresalte. E bună la pat, asta e, nu?

— E ceva personal, răspunse el. Îmi acoperi mâna cu a lui, apăsând-o pe vintre. L-am simţit întărindu-se iar. Nu vorbesc despre o femeie cu altă femeie. Ar fi lipsit de bun-simţ.

Îşi plimbă degetul între picioarele mele, în umezeala ca mătasea, apoi îl duse la gură. Nu-mi imaginasem niciodată că aşa era să fii dorit Totul era posibil. Mă trase deasupra lui, iar eu l-am încălecat ca pe un cal în valuri, cu fruntea lipită de pieptul lui, călărind printr-o ploaie de scântei. Dacă mama ar fi liberă, el ar fi oare unul dintre iubiţii ei, umplându-mă de stelele lui? Şi m-ar privi mama oare la fel cum mă privea Starr, dându-şi seama că nu mai eram transparentă ca o pagină subţire dintr-o enciclopedie?

Nu. Dacă ar fi liberă, eu n-aş fi aici. Nu mi-ar fi permis niciodată să am parte de asta. Ţinea tot ce era mai bun pentru ea.

— Te iubesc, Ray, am şoptit.

— Şşşt, făcu el, punându-mi degetul pe buze. Pleoapele îi fluturară. Nu spune nimic.

Aşa că am continuat să călăresc, în timp ce oceanul împrăştia stropi de apă peste mine, mareea creştea, plină de stele-de-mare şi culori fosforescente, transformându-se în zori de zi.

Irascibilitatea lui Starr se revărsa în special asupra copiilor, îşi acuza fiica de toate lucrurile pentru care voia să mă acuze pe mine. Carolee abia dacă mai trecea pe acasă, pleca după-amiaza cu motoreta de teren cu Derrick, iar zbârnâitul motoretelor era enervant ca o bănuială de care nu poţi scăpa. Când nu eram cu Ray, stăteam la şcoală sau mă duceam la bibliotecă, sau vânam broaşte cu băieţii când şuvoiul din timpul iernii al râului Big Tujunga se usca lent în pâraie şi bălţi mocirloase. Broaştele arătau ca noroiul, şi trebuia să stai nemişcat ca să le vezi. De cele mai multe ori stăteam pur şi simplu pe o stâncă şi pictam.

Dar într-o zi, când am ajuns acasă de la mlaştină, am găsit-o pe Starr ghemuită în leagănul de pe verandă, cu părul pe bigudiuri, purtând o bluză albastră legată chiar sub sâni şi nişte blugi tăiaţi minusculi care i se strânseseră între picioare. Se hârjonea cu pisoii pe care-i fătase pisica sub casă în primăvara aceea, întinzându-le ca momeală nişte panglici pe care Davey le legase de un băţ. Râdea şi vorbea cu ei, ceea ce nu-i stătea în fire. De obicei îi numea şobolani cu păr.

— Ia te uită, artista. Vino să stai de vorbă cu mine, domnişorico, sunt aşa de plictisită, încât vorbesc cu pisicile.

De obicei nu voia să stea de vorbă cu mine, şi mai era ceva ciudat cu gura ei, care părea că se mişca mai încet decât cuvintele pe care le rostea. Îmi întinse băţul şi luă o ţigară din pachetul de Benson and Hedges. O vârî în gură invers, iar eu m-am uitat să văd dacă o aprinde. Şi-a dat seama chiar la timp.

— Habar n-am care capăt e în sus, glumi ea şi sorbi din ceaşca de cafea. Eu târâm panglicile pe covor, ademenind un ghemotoc de blană gri cu alb de sub leagăn. Acesta sărea, se năpustea, se poticnea.

— Hai, vorbeşte cu mine, stărui ea, trăgând adânc din ţigară şi scoţând fumul într-o dâră lungă. Îşi dezveli gâtul frumos când îşi arcui ceafa, iar capul îi era imens din cauza bigudiurilor, ca un puf de păpădie. Altădată vorbeam tot timpul. Toată lumea e al naibii de ocupată, asta nu e-n regulă cu viaţa. Ai

văzut-o pe Carolee?

Pe drum, vedeam amândouă dârele de praf de la motoretele de teren înălţându-se spre cerul albastru rarefiat. Voiam să fiu praf, fum, vânt, soare scânteind deasupra chaparralului, orice, numai să nu stau aici cu femeia căreia îi furam bărbatul.

— Carolee e o belea, spuse Starr, în tinzând piciorul să-şi vadă pedichiura argintie. Ţine-te departe de ea. O să trebuiască să stau de vorbă cu fata asta, să n-o mai las să se ducă în jos. Are nevoie de o doză mare din Cuvântul Sfânt îşi scoase un bigudiu, se uită cruciş la cârlionţul de pe frunte şi începu să tragă şi de celelalte, lăsându-le să-i cadă în poală. Tu eşti fata cea cuminte. O să mă revanşez faţă de tine. Re-vanşă. Unde e Carolee, ai văzut-o?

— Cred că e cu Derrick, am răspuns, scuturând capătul panglicii lângă leagăn, unde se ascundea pisoiul.

Îşi înclină capul înainte să-şi scoată şi bigudiurile de la spate.

— Dintre toţi neisprăviţii albi. Maică-sa e aşa de proastă, că pune mâncarea semipreparată în cuptor cu tot cu cutie. Râse şi scăpă bigudiul, iar pisoiul care abia ieşise fugi înapoi sub leagăn.

Atunci mi-am dat seama că Starr era beată. Nu se atinsese de băutură timp de optsprezece luni, purta jetoanele de la Alcoolicii Anonimi la breloc, unul roşu, unul galben, unul albastru, unul violet. Şi conta aşa de mult pentru ea. Nu prea înţelesesem asta niciodată. Ray bea. Mama bea. Michael bea din momentul în care termina de citit pentru Cărţi pe Casetă, la prânz, până adormea, la miezul nopţii. Şi asta nu părea să-i facă niciun rău. În plus, Starr părea mai fericită acum. Mă întrebam de ce încercase aşa de mult să fie o sfântă, când nu-i stătea în fire. De ce făcea atâta caz?

— E nebun după mine, ştii, continuă ea. Ray ăsta. E un bărbat care are nevoie de o femeie adevărată. Îşi roti şoldurile în pantalonii scurţi strâmţi de parcă era deasupra lui acum. Nevastă-sa nu făcea nici pe dracu' pentru el. Trase din nou din ţigară, plecându-şi genele rimelate, aducându-şi aminte. Omul era hămesit după o bucată. Ştii, am văzut-o şi eu odată pe nevastă-sa. Sorbi din ceaşca de cafea, iar acum îi simţeam mirosul. O târfă cu pretenţii, înţelegi ce vreau să zic. Nu voia să facă sex oral sau ceva. El venea la Trop şi stătea şi se uita la noi, fetele, cu ochii ăia trişti, ca un om hămesit într-un supermarket. Îşi îndreptă umerii, îi roti în faţă, ca să-mi fac o idee despre ce privea Ray, avea crucea prinsă între sâni, Iisus înecându-se în carne. Râse şi scutură scrum de ţigară pe pisoiul cu pete albe. N-am avut cum să nu mă

îndrăgostesc de el.

Mi se făcu greaţă închipuindu-mi-l pe Ray într-un club de striptease, holbându-se la fete şi la sânii lor enormi. Pur şi simplu n-a ştiut unde să se ducă în altă parte. Am luat băţul din nou şi am foşnit panglicile, încercând să atrag atenţia pisoiului, pentru ca ea să nu-mi vadă faţa roşie.

— Trebuie să fi fost nebună să mă gândesc că tu şi cu el… murmură în ceaşca de cafea, o goli şi o aşeză cu zgomot pe masa acoperită cu mozaic. Adică, uită-te la tine, nu eşti decât un copil. Nici măcar nu mai purtaseşi sutien înainte să ţi-l cumpăr eu pe ăla.

Se convingea singură că nu era nimic între mine şi Ray, că nu era posibil să se petreacă ceva, pentru că ea era femeie, iar eu nu eram nimic. Dar eu încă simţeam cum îngenunchease în faţa mea pe podeaua nefinisată, cum mă îmbrăţişase în jurul coapselor şi-mi sărutase pântecele dezgolit Simţeam mirosul de lemn crud, strânsoarea degetelor lui, şi cum am izbucnit amândoi în flăcări precum chaparral-ul oleaginos la vremea leandrului.

Luna plină cernea lumină albă prin perdea Frigiderul zumzăia în bucătărie, scuturând cuburi în compartimentul pentru gheată.

— Nu-mi vine să cred că s-a apucat iar după atât timp, se miră Carolee. Niciodată să n-ai încredere într-un alcoolic, Astrid. Regula unu, doi şi trei.

Carolee se ridică în capul oaselor, îşi scoase cămaşa de noapte, îşi puse fusta mini, ciorapi şi o cămaşă lucioasă. Deschise fereastra, împinse plasa de insecte şi se căţăra pe comodă, cu pantofii cu toc în mână. Am auzit-o aterizând pe verandă, afară.

— Unde îţi închipui că te duci, domnişorico? se auzi vocea lui Starr din întuneric.

— De când îţi pasă? veni replica lui Carolee.

M-am dus la fereastră. N-o vedeam pe Starr, numai şoldul lui Carolee ieşind din fusta albă, mâinile în şolduri, coatele sfidătoare.

— Te duci să-ţi desfaci picioarele pentru orice Tom, Dick şi Harry. Probabil că Starr băuse câteva pahare pe verandă, în scaunul de grădină de lângă sufragerie.

Carolee îşi puse pantofii cu toc, pe rând, şi ieşi în curtea luminată de luna plină, strălucitoare ca o scenă.

— Şi ce dacă?

Îmi doream să pot desena felul în care corpul ei lat în umeri arunca o

umbră în praful palid al lunii. Cât de curajoasă părea în momentul acela.

Dar Starr nu voia să lase lucrurile aşa.

— Ştii ce se spune: „Cheam-o pe Carolee să facă treaba, o face pe degeaba" Târfele trebuie plătite, nu ştii chiar nimic?

— Tu ar trebui să ştii mai bine decât mine. Carolee se întoarse şi o porni spre drum.

Starr râmase în afara câmpului meu vizual în timp ce se clătină în jos pe trepte într-o pijama cu pantaloni scurţi şi o pocni pe Carolee în faţă. Sunetul loviturii se auzi limpede în noaptea tăcută, irevocabil.

Braţul lui Carolee se retrase şi lovi. Capul lui Starr sări într-o parte. Era urât, dar fascinant, ca un film, de parcă nici nu le cunoşteam. Starr o apucă de păr şi o târî, iar Carolee ţipa şi încerca să o lovească, dar nu o putea ajunge. Aşa că luă un pantof cu toc şi o lovi, iar Starr îi dădu drumul.

L-am văzut pe Ray coborând treptele, purtând doar o pereche de blugi. Ştiam că nu avea nimic pe dedesubt, pe trupul acela pe care îl iubeam atât de mult pe când Carolee o apucă pe Starr de pijama şi o trânti cu putere la pământ Stătea deasupra lui Starr, care putea să-i vadă picioarele în ciorapi şi pantofii cu toc. Cât de departe se putea ajunge? Putea o fiică să-şi lovească mama cu piciorul în faţă? îmi dădeam seama că asta voia.

M-am simţit uşurată când Ray se aşeză între ele şi o ajută pe Starr să se ridice.

— Hai să mergem înapoi la culcare, iubito.

— Beţivă împuţită, urlă Carolee după ei. Te urăsc.

— Dispari atunci, replică Starr, împleticindu-se, la braţul lui Ray. Cară-te. Cine are nevoie de tine?

— Nu vorbeşti serios, interveni Ray. Hai să ne mai gândim la asta peste noapte, da?

— O să plec, spuse Carolee. Să fii sigură că o să plec.

— Pleacă şi să nu te mai întorci niciodată, domnişorico.

— Cine dracu' ar vrea să se mai întoarcă? zise Carolee.

Intră în camera noastră trântind uşa şi începu să deschidă sertare, să tragă diverse lucruri pe pat, să înghesuie ce putea într-o valiză înflorată.

— La revedere, Astrid. Mi-a făcut plăcere.

Davey şi băieţii mai mici aşteptau în hol, speriaţi, clipind de somn.

— Nu pleca, o rugă Davey.

— Nu mai pot să stau în casa asta de nebuni. Carolee îl îmbrăţişă în grabă

cu o singură mână şi ieşi, lovindu-şi valiza de genunchi. Trecu chiar pe lângă Ray şi Starr, fără să întoarcă măcar capul, ieşi din curte cu paşi mari în pantofii cu toc şi o luă pe drum, devenind din ce în ce mai mică.

Am privit-o îndelung, încercând să-i ţin minte umerii, mersul picioarelor lungi. Aşa plecau fetele. Îşi făceau valiza şi plecau pe pantofii cu toc. Se prefăceau că nu plâng, că nu e cea mai rea zi din viaţa lor. Că nu ar fi vrut ca mamele lor să alerge după ele, cerându-şi iertare, că nu ar fi căzut în genunchi mulţumindu-i lui Dumnezeu dacă ar fi putut rămâne.

Când a plecat Carolee, Starr a pierdut ceva esenţial, ceva de care avea nevoie, ca un giroscop care împiedică avionul să se răstoarne sau ca un aparat de măsurat adâncimea care îţi spune dacă te scufunzi sau te ridici la suprafaţă. Brusc, ba voia să se ducă la dans, ba stătea acasă şi bea şi se plângea, ba devenea dulce şi sentimentală şi voia să fim o familie, juca jocuri şi prepara negrese care se ardeau, şi nu ştiai niciodată ce-o să urmeze. Peter nu şi-a mâncat porţia într-o seară, şi ea i-a luat farfuria şi i-a răsturnat-o în cap. Iar eu ştiam că era din cauza sfidării mele, a păcatului meu. Înduram tot fără să spun un cuvânt.

Dacă n-aş fi început relaţia cu Ray! O făceam pe ea s-o ia razna. Eram şarpele din grădină.

Dar ştiam că asta nu era de ajuns să mă oprească. Aveam morbul în sânge. Ray şi cu mine făceam dragoste în casele noi, făceam dragoste în atelierul lui din spatele garajului, uneori chiar în mlaştină, printre bolovani. Încercam să nu ne aflăm în aceeaşi încăpere atunci când era Starr acasă, incendiam aerul dintre noi.

Apoi, într-o zi, Starr ţipă la băieţi pentru că făcuseră dezordine în sufragerie, cu nişte şopârle de plastic şi nişte jocuri Lego şi o planşă la care lucra Davey. Era o machetă foarte exactă, minuţios lucrată, a Stâncilor Vasquez şi a fosilelor pe care le găsise când fusese acolo într-o excursie cu clasa, cochilii de turritella şi trilobiţi din era cambriană. Starr azvârli jucăriile şi puzzleurile şi se repezi spre Davey, ridică piciorul şi îi strivi proiectul apăsându-l iute cu talpa.

— Ţi-am zis să cureţi mizeria asta!

Ceilalţi băieţi o luară la fugă pe uşă, dar Davey îngenunche lângă planşa distrusă, mângâind cochiliile strivite. Ridică privirea şi nu aveam nevoie să-i

văd ochii în spatele ochelarilor ca să ştiu că plângea.

— Te urăsc! urlă Davey. Strici totul! Nici măcar nu înţelegi…

Starr îl prinse şi începu să îl lovească, ţinându-l de un braţ ca să nu scape, ţipând.

— Cine crezi că sunt eu? Să nu mă faci pe mine proastă! Sunt maică-ta! Sunt şi eu om! Nu pot să fac singură totul! Ai puţin respect!

A început ca o palmă la fund, dar s-a transformat într-o bătaie adevărată. Băieţii cei mai mici fugiseră, dar eu n-am putut Totul se petrecea din cauza mea.

— Starr, am zis, încercând să o smulg de acolo. Nu face asta.

— Tu să taci! scrâşni ea şi mă azvârli cât colo. Părul îi acoperea faţa, ochii îi erau albi de jur-împrejurul pupilei. Tu n-ai dreptul să spui nimic, auzi?

În cele din urmă se îndepărtă împiedicat plângând cu faţa ascunsă în mâini. Davey stătea lângă proiectul devastat şi îi vedeam lacrimile rostogolindu-i-se pe faţă. M-am ghemuit lângă el, să văd dacă se mai putea salva ceva.

Starr deschise sticla de Jim Beam pe care începuse să o ţină în dulapul cu cereale pentru micul dejun, îşi turnă un pahar şi aruncă în el câteva cuburi de gheaţă. De-acum bea în faţa noastră.

— Nu poţi să-i vorbeşti aşa cuiva, murmură ea, ştergându-se la ochi, la gură. Mucosule!

Braţul lui Davey atârna într-o poziţie ciudată.

— Te doare braţul? l-am întrebat încet.

Încuviinţă din cap, dar nu voia să se uite la mine. Oare ştia, oare ghicise?

Starr se prăbuşi pe un scaun de bucătărie turnat, epuizată de efort. Ameţită, sorbind din pahar. Luă o ţigară din pachetul auriu şi o aprinse.

— Cred că e dislocat, rosti Davey.

— Vai, vai, vai. De ce nu te duci în altă parte să boceşti?

Am umplut o pungă cu gheaţă şi am pus-o pe umărul lui Davey.

Nu arăta deloc bine. Gura i se strâmbase. Nu bocea niciodată.

— Trebuie dus la spital, am sugerat, temătoare, încercând să nu sune acuzator.

— Ei bine, eu nu pot să-l duc. Du-l tu. Scotoci în geantă după chei şi mi le aruncă. Uitase că nu aveam decât paisprezece ani.

— Sună-l pe unchiul Ray.

— Nu.

— Mamă? Davey plângea cu suspine de-acum. Ajută-mă.

Se uită la el şi abia acum văzu poziţia braţului, felul cum îl ţinea de cot în faţa lui.

— Vai, Doamne. Fugi spre Davey, lovindu-se cu piciorul de măsuţă, şi se cuibări lângă fiul ei, pe canapea, susţinându-i braţul. Vai de mine, îmi pare rău. Iart-o pe mami, scumpule. Cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât se necăjea mai tare, îi curgea nasul, încerca să-şi pieptene părul pe spate cu mâinile neîndemânatice, făcând gesturi convulsive, fără sens. El întoarse capul.

Ea îşi încrucişă braţele pe piept, dar în jos, mai degrabă spre abdomen, şi se ghemui lângă canapea, pe podea, legănându-se, lovindu-se cu pumnul în tâmplă.

— Ce mă fac, Doamne, ce mă fac?

— Îl sun pe unchiul Ray, am replicat eu.

Davey îi ştia numărul, îl rosti în timp ce eu îl sunam la casele cele noi. O jumătate de oră mai târziu era acasă, cu buzele strânse într-o linie subţire.

— N-am vrut, îi zise Starr, cu mâinile înainte ca o cântăreaţă de operă. A fost un accident. Trebuie să mă crezi.

Nimeni n-a spus nimic. Am lăsat-o pe Starr plângând în hohote monotone, l-am dus pe Davey la spitalul de urgenţă, unde i-au prins umărul la loc şi i l-au înfăşurat Am născocit o poveste despre cum ne jucam la râu. „A sărit de pe o piatră şi a căzut” Chiar şi mie îmi suna stupid, dar Davey ne-a pus să-i promitem că n-o să spunem că Starr era de vină. O iubea totuşi, după tot ce se întâmplase.

Paştele. O dimineaţă pură şi cristalină în care se vedea fiecare tufiş şi bolovan de pe munte. Aerul era aşa de limpede, aproape de nesuportat. Starr era în bucătărie şi gătea jambon, împingând bucăţele de cuişoare în pătratele pe care le crestase în partea de sus. Nu se atinsese de băutură de două săptămâni şi mergea la câte o întâlnire pe zi. Făceam cu toţii un efort. Eşarfa care susţinea braţul lui Davey ne amintea permanent la ce se poate ajunge.

Starr a pus jambonul la cuptor şi ne-am dus cu toţii la biserică, şi Ray, deşi el a mai întârziat un minut la maşină să se drogheze înainte de a intra, am simţit mirosul când a trecut pe lângă mine ca să se aşeze între Owen şi Starr. Ochii ei cerşeau reverendului Thomas o doză de Sânge Sfânt Am încercat să mă rog, să simt iarăşi că exista ceva mai mare decât mine, cineva căruia îi păsa de ce făceam, dar totul dispăruse, nu mai puteam simţi prezenţa lui

Dumnezeu în biserica aceea din blocuri de zgură sau în ceea ce rămăsese din sufletul meu. Starr ardea de dorul acelui Iisus care atârna pe crucea din lemn de păr, în timp ce unchiul Ray îşi curăţa unghiile folosind cuţitul de armată elveţian, iar eu aşteptam să înceapă cântarea.

După aceea ne-am oprit la o benzinărie, şi unchiul Ray i-a cumpărat lui Starr un crin de Paşte, promisiunea unei vieţi noi.

La întoarcere, casa pe roţi mirosea a jambon. Starr a servit prânzul, piure de porumb, inele de ananas din conservă, crochete. Ray şi cu mine nu ne puteam privi, pentru că totul ar fi luat-o de la capăt Ne uitam la copiii cei mici, ne jucam cu mâncarea, o lăudam pe Starr pentru cum gătea. Ray era de părere că reverendul Thomas nu fusese chiar rău. Ne străduiam să ne oprim privirea oriunde, numai nu unul pe chipul celuilalt. Eu studiam micul bol cu îngheţată de mentă roz, presărată cu bombonele, şi crinul de Paşte aşezat în mijlocul mesei, în ghiveciul îmbrăcat în staniol. Nu mai fuseserăm împreună din ziua când îl dusesem pe Davey la spital. Nu vorbiserăm despre asta, despre cât de departe ajunseseră lucrurile.

Toată după-amiaza ne-am uitat la emisiunile de Paşte de la televizor. Evanghelişti cu pielea rozalie şi coruri înveşmântate în robe asortate de satin. Mulţimi de oameni ca la concertele de rock-and-roll. Mâini care se legănau în aer ca floarea-soarelui. Hristos a înviat din morţi îmi doream să cred în El din nou.

— Ar trebui să mergem şi noi, sugeră Starr. La anul hai să mergem la Crystal Cathedral, Ray.

— Sigur, răspunse Ray. Se schimbase de hainele de biserică, în tricoul şi blugii obişnuiţi. Jucam dame cu băieţii şi evitam să ne uităm unul la altul, dar era un chin să ne aflăm în aceeaşi încăpere fără să ne atingem, mai ales când Starr stătea lângă el, cu o mână aşezată în partea de sus a blugilor lui prespălaţi. Nu puteam suporta. După ce a câştigat Davey, m-am dus afară şi am făcut o plimbare până la mlaştină. Nu mă puteam gândi la altceva decât la mâna ei pe blugii lui.

Eram rea, făcusem lucruri rele, făcusem rău unor oameni şi, mai rău decât atât, nu voiam să mă opresc.

Umbre albastre brăzdau pantele roşietice şi rotunjite ale muntelui, ca nişte mâini care modelau forma coapselor unui iubit O şopârlă se cocoţă pe o piatră, crezându-se invizibilă. Am aruncat în ea cu o pietricică şi am urmărit-o ţâşnind în chaparral. Am rupt în bucăţele o frunză de oţetar şi am dus-o la

nas, sperând să-mi limpezească gândurile.

I-am simţit mai întâi mirosul de drog adiind în văzduhul amurgului. Era în curte, iar lumina soarelui îi atingea faţa, încălzind-o ca pe o piatră. Văzându-l, am simţit cum mă înăbuş. Acum ştiam că îl aşteptasem. M-am urcat pe o ridicătură de pământ ca să mă zărească, spre est în partea care nu se vedea dinspre casa pe roţi, apoi am coborât într-o adâncitură cu nisip dintre bolovani.

Un minut mai târziu l-am auzit urcând albia râului, secată deja, deşi nu eram decât în aprilie. Ştiam că Davey o să descifreze totul mâine, văzându-ne urmele. Dar în momentul când l-am atins pe Ray am ştiut că nu puteam fi vreodată despărţiţi, indiferent cât am fi vrut, indiferent pe cine făceam să sufere. Buzele lui pe gâtul meu, mâinile sub cămaşă, deschizându-mă la pantaloni, dându-mi-i jos. Coapsele mele tânjeau după atingerea goală a buzelor lui, ne-am lipit unul de altul ca nişte magneţi în timp ce ne scufundam în nisip. Nu-mi păsa de scorpioni sau de şarpele cu clopoţei de Texas. Nu-mi păsa de pietre sau de cine putea să ne vadă.

— Iubito, ce-mi faci, îmi şopti în păr.

Ultima oară când auzisem doi adulţi certându-se fusese în noaptea în care mama îi înfipsese cuţitul în mână lui Barry. Izbeau, trânteau. Mi-am acoperit capul cu perna, dar tot auzeam fiecare cuvânt prin pereţii subţiri, ţipetele stridente ale lui Starr beată, tăgăduirile murmurate ale lui Ray.

— Ţi se scula imediat înainte să începi să te culci cu târfa aia mică. Recunoaşte, nemernicule, că te culci cu ea!

M-am ghemuit mai adânc în sacul meu de dormit, năduşind, prefăcându-mă că nu era vorba de mine, era vorba despre altă fată, eu nu aveam nimic de-a face cu toate astea.

— Să-l ia naiba pe sponsor! Dumnezeule, trebuia să scap de ea când am avut ocazia!

Mi-l imaginam pe Ray stând pe marginea patului, cu spatele încovoiat, cu mâinile atârnându-i între coapse, fără s-o întrerupă, lăsând-o să se descarce, ferindu-se de insultele ei de om băut, dorindu-şi să adoarmă. Îi auzeam vocea, calmă totuşi, liniştitoare, rezonabilă.

— Starr, eşti beată criţă.

— Perversule. Îţi place să regulezi copii? Ce urmează la rând, câini? Chiar îţi place păsărică aia slăbănoagă mai mult decât mine? Copila aia fără ţâţe?

Ce ruşine, ştiind că ascultă şi băieţii, acum ştiau totul.

— O are mai strâmtă ca a mea? Ţi-o suge aşa ca mine? O ia pe la spate? Nu, serios, vreau să ştiu şi eu ce fac perverşii.

Cât credeam că pot să rămân basma curată? îmi doream să nu fi venit aici niciodată, îmi doream să nu mă fi născut. Şi totuşi, trebuia să recunosc că o parte din mine era mândră, chiar entuziasmată că lui Ray nu i se sculase cu Starr. Nu putuse să se culce cu ea, indiferent cât de mari îi erau sânii, indiferent că îl lăsa să o ia pe la spate. Pe mine mă dorea.

— Să-l ia naiba pe sponsor! Mă duc să mă socotesc cu ea.

Am auzit şi alte bufnituri, ţipete, şi apoi brusc se deschise uşa de la camera mea. Starr, în neglijeul ei cu trandafiri Victoria's Secrets răsucit pe ea, cu sânii imenşi la vedere, flutura pistolul de calibru 38. Ani la rând aveam să văd în vis imaginea asta. Trase fără să ţintească, cu un braţ întins. M-am rostogolit pe podea, iar camera se umplu de miros de praf de puşcă şi de aşchii care zburau. Am încercat să mă strecor sub pat.

— Nebuno! Ray şi Starr se luptau. M-am furişat într-un loc de unde puteam să-i văd. El îi răsuci braţul la spate şi îi luă arma. Era gol, iar când o sili să se aplece în spate, penisul i se apăsa pe fesele ei, sânii ei arătau spre tavan, tremurând ca nişte mici animale speriate, în timp ce el o împingea cu şoldurile spre uşă.

— Du-te-n mă-ta, Ray!

— Oricând! spuse el îmbrâncind-o afară din cameră.

Poate acum aveau să o facă şi să uite complet de mine. Era o gaură în dulap. Am început să mă îmbrac. Nu aveam de gând să mai stau pe aici, cu beţiva aia nebună şi o casă plină de arme. Urma să-mi sun asistentul social chiar în seara aceea. Aveam să-l anunţ pe Ray unde eram, dar nu mai puteam să stau aici.

Apoi am auzit cum cearta izbucneşte din nou, şi Starr s-a întors şi a tras în mine în timp ce mă chinuiam să mă îmbrac. Durerea îmi înflori în umăr, şi am simţit o fierbinţeală străbătându-mi coastele. M-am clătinat spre comodă, ca să mă urc pe ea şi să sar pe fereastră, dar atunci a tras din nou, iar şoldul mi-a explodat. Am căzut la podea. Îi vedeam unghiile de la picioare, date cu ojă roşie ca mărgeanul.

— Ţi-am zis să-l laşi în pace. Podeaua, niciun pic de aer, mirosul metalic al electricităţii statice şi al prafului de puşcă, şi al sângelui meu.

Lumină în ochi. Mâini care mă mişcă. Cineva ţipa. Dumnezeule –

uniforme, întrebări. Bărbat cu barbă, femeie, cămaşă încheiată greşit Lanterne în ochi.

— Unde e Ray? am întrebat, întorcând capul în direcţia opusă luminii.

— Astrid? Davey, lumina reflectată în ochelarii lui. Sprijinindu-mă. Îşi revine.

O altă faţă. Blondă, ca de păpuşă. Gene false. Cămaşă neagră. Schutzstaffel.

— Astrid, cine ţi-a făcut asta? Cine a tras în tine? „Spune-ne, spune-ne cine. “

Davey îşi împinse ochelarii în sus pe nas. Se uită ţintă în ochii mei. Scutură din cap, imperceptibil, dar eu am văzut în pragul uşii, cei doi băieţi mai mici se înghesuiau unul în altul. Aveau jachete peste pijamale. Owen cu girafa lui cu gâtul rupt cu capul atârnându-i pe braţ. Peter cu borcanul cu şopârle. Copiii adoptivi. Ei ştiau ce urma.

— Astrid, ce s-a întâmplat? Cine ţi-a făcut asta? Am închis ochii. Oricum, de unde aş fi putut începe să răspund la întrebarea asta?

Bărbatul cu Barbă îmi tamponă braţul şi înfipse acul cu perfuzia.

— O să se facă bine? întrebă Davey.

— Grozavă treabă, fiule. Dacă nu erai tu, ar fi sângerat până ar fi murit.

Mâini sub mine. O durere fulgerătoare când m-au ridicat pe brancardă. Ţipete. Foc. Foc. Bărbatul cu Barbă ridică punga de perfuzii.

— Gata, spuse el. Relaxează-te.

Am privit lung în ochii lui Davey, ştiind că era imposibil de stabilit care dintre noi se simţea mai rău. Îmi luă mâna, şi eu pe a lui, strângându-i-o cât de tare puteam, deşi calmantele mă doborau.

— Lucrurile mele.

— O să le luăm mai târziu. Asistent social. Nu era în stare nici măcar să se încheie ca lumea la nasturi.

Davey începu să strângă lucruri, cărţile mamei, caietul de desen, câteva picturi, posterul cu excremente de animale. Dar Ray…

— Davey, cutia mea.

Chipul lui Davey se întunecă. Descifrase urmele. Mintea mi se estompa în nuanţe de verde-albastru şi galben, un pâlpâit scânteietor de sticlă Tiffany.

— Te rog, am şoptit.

— Hai să mergem acum, draga mea. Trebuie să vii cu noi.

El luă cutia galbenă de bijuterii, cu o grimasă pe chip ca atunci când i se dislocase umărul. A stat cu mine până când m-au transportat la ambulanţă, ignorând-o pe femeia-păpuşă în cămaşă neagră care încerca să-l îndepărteze. Deasupra, leagănul lunii strălucea ca un cerc de argint Bărbatul cu Barbă vorbea cu mine în timp ce mă urca în partea din spate a ambulanţei.

— Relaxează-te, trebuie să te relaxezi acum. Ţi-am luat lucrurile. Apoi uşile s-au închis, Davey a plecat, noaptea l-a înghiţit, i-a înghiţit pe toţi.

9

Degetele ei se mişcau printre scoici şi midii, negre cu irizări albăstrui, cu marginile ascuţite. Stele-de-mare roşu-neon erau ca nişte forme moi din picturile lui Dalf pe pietre, înconjurate de buchete de anemone înţepătoare şi izbucniri violet de arici-de-mare spinoşi. Degetele ei au atins ţepii aspri ai unui arici-de-mare, iar eu am văzut cum ghimpii inerţi ai unei plante încep să se mişte, animaţi, şi întindeam mâna spre mama, tânjind să-i simt forma trupului şi dorinţa din el. Şi ea voia să o ating, dar îmi era teamă. Mă uimea să văd carnea albă şi ţepii violet comunicând peste un gol infinit, asemenea universului, un miracol în cincisprezece centimetri de apă. Mă atingea în felul acesta, îmi atingea obrajii, braţele, şi am întins şi eu mâna după ea.

"El cielo es azul “Eram pe Isla Mujeres, Insula Femeilor. Eram o fetiţă într-o rochie decolorată, arsă de soare, desculţă, cu părul alb ca puful de păpădie. Străzile erau din cochilii strivite, iar în fiecare dimineaţă noi stăteam la rând la magazinul de tortilla cu femeile mexicane. Cual es su nombre? Su hija es mas guapa, spuneau ele, fiica ta e tare frumuşică, şi mă mângâiau pe păr. Pielea mamei se cojea ca vopseaua. Ochii îi erau mai albaştri decât cerul, azul claro.

Într-un hotel mare, colorat în roz şi portocaliu, un bărbat cu mustaţă neagră mirosea a flori strivite. Erau taxiuri şi muzică, iar mama ieşea în oraş în rochii brodate, cu umerii dezgoliţi. Dar apoi el a dispărut, şi noi am mers mai departe, pe Insula Femeilor.

Mama aştepta ceva acolo, nu ştiam ce. Ne cumpăram tortilla în fiecare zi, ne întorceam la micul bungalou tencuit, ţinând plasa pe umăr, trecând pe lângă case mici cu ferestre cu zăbrele şi uşi deschise ca nişte rame. Înăuntru erau tablouri pe pereţi, bunici cu evantaie, uneori erau şi cărţi. Mâneam creveţi cu usturoi în restaurante în aer liber de pe plajă. Camarones con ajo. Câţiva pescari prinseseră un rechin cap-de-ciocan şi îl trăgeau după ei pe plajă. Era de două ori mai mare decât micile bărci folosite de pescari, şi toată lumea venea pe plajă să se uite la el, să se fotografieze lângă capul lui monstruos, lat cât mine. Batalioane de dinţi se iţeau în rânjetul lipsit de haz. Mi s-a făcut frică atunci când mama m-a lăsat pe plajă şi s-a dus să înoate în albastrul blând. Ce s-ar întâmpla dacă ar veni rechinul, şi apa s-ar înroşi şi ar începe să se vadă oasele?

Ori de câte ori mă trezeam, vedeam Demerol. Doctori cu măşti, asistente cu mâini moi. Flori. Zâmbetele lor ca nectarul. Erau pungi de perfuzii şi alţi copii, pansamente şi Tom şi Jerry la televizor, baloane şi străini. „Spune-ne, spune-ne.” Schutzstaffel. Haine civile. Cum puteam să încep să o descriu pe Starr, cu neglijeul răsucit pe ea, descărcând un pistol de calibru 38 în camera mea? Preferam să mă gândesc la Mexic. În Mexic, chipurile erau decolorate şi moi ca săpunul. Aceste zgomote ca un bâzâit din camera mea nu erau decât ţânţarii din bungaloul nostru de pe Insula Femeilor.

Într-o noapte cu lună plină, ceva a pus-o în mişcare, şi am plecat numai cu paşapoartele la noi şi cu banii într-o centură de sub rochia ei. Eu am vomat pe feribot. Am dormit pe o plajă nouă, departe, spre sud. A doua zi, ea a dansat

cu un tânăr, Eduardo, pe acoperiş, era hotelul lui, toate ferestrele erau deschise şi vedeam coralii şi marea ca o lentilă. Ultimul etaj încă nu era gata, erau hamacuri sub un acoperiş de palmier, şi puteam să stăm cât voiam. Eram fericite în Playa del Carmen, mergând cu maşina lui Eduardo, un Volare negru, prin oraş, simţindu-ne foarte bogate, que rico! deşi oraşul nu avea decât două drumuri pavate şi un singur stand de îngheţată de Michoacan. Tablouri pictate cu vulcani cu vârful acoperit de zăpadă. Vasul de croazieră oprea în Playa del Carmen de două ori pe săptămână, zdruncinându-şi cele cinci etaje, ca un tort de nuntă în larg. Mama dădea în cărţile de tarot în cafeneaua plină de aroma grea de pollo[27] şi carnitas2[28]la grătar. Îl priveam pe bărbatul care tăia straturi subţiri de pe maldărele de carne cu un cuţit mare şi le punea pe tortilla. Mâneam bine acolo.

Noaptea, Eduardo cânta la chitară şi interpreta cântece ţigăneşti împreună cu oaspeţii de la hotelul lui, în timp ce eu mă legănam în hamac ca un liliac înfăşurat în aripi de piele. Noaptea văzduhul era plin de lilieci. Fructelor mama le spunea mango şi platanos[29] şi papaia. Cercuri vrăjite de herpes îmi apăreau pe tot corpul. Un doctor dintr-o clinică de beton mi-a dat medicamente. „Nu putem să mergem acasă? “am întrebat-o pe mama „Noi nu avem casă, mi-a răspuns ea. Eu sunt casa ta. “

Cât de frumoasă era, desculţă, în costum de baie şi cu o faţă de masă înfăşurată în jurul şoldurilor. Mama mă iubea Chiar şi acum, simţeam cum mă legăn în hamacul acela, în timp ce Eduardo şi mama dansau. Tu erai casa mea.

Dar vremea s-a schimbat şi Eduardo a închis hotelul pentru tot sezonul, şi ne-am întors la Mexico City, unde locuiau părinţii lui. A zis că putem să stăm la ei dacă vrem. Era trist şi înfricoşător. Am închis obloanele şi a început să bată vântul, marea lină a crescut şi a înghiţit plaja acoperind zambilele moţate. Acum nu mai erau turişti. Mâneam din conserve, frijoles refritos, lapte sterilizat în hotel veneau în număr mare pisici costelive, sălbatice, sau pur şi simplu abandonate în timpul sezonului. Mama le lăsa pe toate să intre şi cerul era o vânătaie în nuanţe gălbui.

Când s-a pornit, ploaia a bătut dintr-o parte, scurgându-se în casă prin obloane şi pe sub uşi. Pisicile se ascundeau în întuneric.

Din când în când simţeam atingerea uşoară a corpului sau a cozii lor când stăteam la masă, mama scriind la lumina unei lămpi cu petrol Pisicile erau

înfometate, dar mama le ignora mieunatul când mâneam.

La sfârşit, mama a încuiat hotelul şi nişte studenţi ne-au dus la Progreso, în Golf. Vaporul din Texas duhnea a peşte. Căpitanul mi-a dat o pilulă şi m-am trezit pe canapeaua cuiva, la Galveston.

— Am pus mâna pe ea, spuse poliţistul în civil cu şosete albe. Am prins-o când încerca să vadă copilul. Zicea că-şi vizitează sora. Ştii foarte bine că te-a împuşcat. De ce să inventezi o poveste cu hoţi? Nici măcar nu e mama ta.

Dacă aş fi fost în locul lui Starr, poate m-aş fi împuşcat şi eu. Poate aş fi dat cu leandru pe mânerele de la uşi, ca mama, dacă Ray mi-ar fi spus că nu mă mai iubeşte. Mi-era greu să mă concentrez. Starr în neglijeu, mama în rochia albastră. Barry ţinându-mi o cârpă udă pe frunte. De ce totul părea la fel, de ce se amestecau toate ca nişte creioane cu pastă colorată uitate în maşină într-o zi de vară? Singurul care se profila distinct era Davey. Poliţistul acesta îmi dădea dureri de cap şi aveam iar nevoie de şi mai mult Demerol.

Au venit scrisori de la mama. O fată de vârsta mea, voluntară la spital, cu părul şaten pufos şi fardată cu verde-pal a încercat să mi le citească, dar era mult prea ciudat să aud cuvintele mamei în gura ei, rostite cu nepricepere, aşa că am oprit-o.

Dragă Astrid,

Am auzit că nu se ştie dacă o să supravieţuieşti până în zori. Străbat încolo şi încoace celula de trei paşi, toată noaptea. Tocmai a fost pe-aici un preot, i-am spus că-i smulg ficatul dacă mă mai deranjează. Te iubesc atât de mult, Astrid. Nu pot suporta.

Nu mai e nimeni pe lume în afară de noi, tu şi cu mine, nu ştii asta? Te rog, nu mă lăsa singură aici. În numele tuturor puterilor luminii şi întunericului, te rog, te rog, nu mă părăsi.

Am citit paragraful acela de nenumărate ori, savurând fiecare cuvânt, aşa cum Starr îşi citea Biblia. Am alunecat în somn avându-l în minte. Tu erai casa mea, Mamă. Nu aveam altă casă decât pe tine.

Freude[30]

Simfonia a Noua de Beethoven, Oda Bucuriei, dirijată de Solti, Orchestra

Simfonică din Chicago. Când mă gândesc că a fost cât pe ce să te pierd! Trăiesc pentru tine, gândul că eşti în viaţă îmi dă puterea de a merge mai departe. Aş vrea să te pot ţine în braţe în clipa asta, vreau să te ating, să te ţin în braţe, să-ţi simt bătaia inimii. Scriu o poezie pentru tine, o intitulez: Pentru Astrid, care va supravieţui dincolo de toate.

Veştile circulă repede în închisoare, şi femei cu care n-am mai vorbit niciodată se interesează de starea ta. Mă simt apropiată de fiecare dintre ele. De recunoştinţă aş putea să îngenunchez şi să sărut pământul putred. O să încerc să obţin o învoire pentru nevoi familiale, dar nu-mi fac nicio iluzie privind nevoile familiale de pe-aici.

Ce pot să spun despre viaţă? Să o slăvesc pentru că te-a lăsat să trăieşti sau să o blestem pentru că a îngăduit tot restul? Ai auzit de sindromul Stockholm? Ostaticii încep să simpatizeze cu răpitorii lor, din recunoştinţă pentru că nu au fost ucişi pe loc.

Hai să nu mulţumim unui Dumnezeu ipotetic. În loc de asta, să ne odihnim, ca să prindem puteri pentru următoarea campanie. Deşi, ştiu, asta înseamnă tineri voluntari ai spitalului şi reviste Highlights, poate şi o picătură de morfină dacă eşti cuminte.

Fii tare.

Mama

Şi nici măcar o dată n-a zis: „Ţi-am spus eu “.

Un magician a venit să ne distreze, şi am fost vrăjită de mâinile lui frumoase, de gesturile fluide, desenând cercuri în aer. Nu mă puteam abţine să-i privesc mâinile. Erau mai interesante decât toate trucurile lui. A făcut să apară un buchet de flori de hârtie din văzduh şi mi le-a oferit cu o reverenţă curtenitoare, şi m-am gândit că aşa era dragostea, apare din văzduh, strălucitoare şi neverosimilă. Ca Ray, care mă modela cu degetele lui ca pe o ceară moale.

Ray. Încercam să nu mă gândesc la el, la ce anume îl făcuse să fugă atunci când eu zăceam sângerând pe podeaua dormitorului meu, împuşcată de iubita lui. Am ştiut de ce nu era acolo când a venit ambulanţa. Aşa mă simţeam şi eu când mă gândeam la Davey, că îi distrusesem viaţa. Ray n-a putut face faţă. În primul rând, el nu voise să înceapă relaţia noastră, eu eram cea care o

iniţiase, eu mi-o dorisem cu ardoare. Era ca şi cum Ray ştiuse ce avea să se întâmple de prima dată când ne atinseserăm. Ori de câte ori se uita la mine, ochii lui mă rugau să-l las în pace. Aş fi vrut să-l pot vedea, doar o dată, să-i spun că nu-l învinovăţesc pe el.

Uneori, când mă trezeam, eram sigură că o să vină, deghizat, şi că o să fim din nou împreună. Aveam să zăresc un intern ciudat, un infirmier necunoscut, un vizitator care caută un anume pat în secţia de copii, şi eram sigură că acela avea să fie el. Nu-i învinovăţeam pe niciunul dintre ei. Ar fi trebuit să ştiu ce se putea întâmpla. După ceea ce se petrecuse cu mama şi cu Barry, cum de nu-mi dădusem seama?

Singurul nevinovat era Davey. La început m-am întrebat de ce-l abandonase Starr. Probabil credea că o să-i fie mai uşor să fugă. Poate era atât de panicată, încât uitase complet de el. Dar acum ştiu că fusese din cauza lui. Că refuzase să plece şi să mă lase să sângerez până mor pe podeaua dormitorului. Refuzase să plece. Renunţase la mama lui ca să mă ţină pe mine în viaţă până venea ambulanţa. Cunoscându-l pe Davey, aşa trebuie să fi fost. Eram inundată de noi valuri de ruşine şi regret. Nu ştiuse, în ziua în care m-a cunoscut, când băieţii mai mici stăteau pe verandă, că eu aveam să fiu cea care o să-i distrugă viaţa aşa cum Starr îi strivise macheta în sufragerie. Călcasem pe ea, alergând să-l întâlnesc pe Ray.

Mama mi-a trimis poezia Pentru Astrid, care va supravieţui dincolo de toate. Erau câteva versuri pe care nu mi le puteam scoate din minte:

Dincolo de toate temerile, avertizările
Dincolo de toate
Greşelile unei femei sunt diferite de cele ale unei fete
Sunt scrise cu foc în piatră
Sunt o trăsătură, şi nu o eroare…

Era mai rău decât „Ţi-am spus eu “. Nu voiam să cred. Eram încă mică, nu aveam decât paisprezece ani. Mai puteam încă să fiu salvată, nu-i aşa? Să fiu izbăvită. Puteam să duc o altfel de viaţă, n-aş mai păcătui. M-am încruntat când a flirtat cu mine fizioterapeutul, un tânăr subţire, amabil, frumos. Mi-a luat o jumătate de zi să străbat coridorul în sus şi-n jos. M-au trecut de pe Demerol pe Percodan pe cale orală.

Dacă aş fi avut unde să mă duc, aş fi putut fi externată după două săptămâni, dar, nefiind aşa, am făcut recuperare pe bani publici până când am putut merge în cârjă şi mi-au scos bandajele. Atunci mi s-a oferit un nou plasament, unde am fost trimisă cu o reţetă de Percodan pentru treizeci de zile, cu scrisorile şi cărţile mamei, cutia de lemn şi un poster cu excremente de animale al unui băiat pierdut.

10

Aerul era mai dens în Van Nuys decât în Sunland-Tujunga. Era împărăţia magazinelor înşirate şi a bulevardelor largi de aproape o jumătate de kilometru, a cartierelor de case identice, joase, cu arbori de piper ajunşi la maturitate şi de liquidambar de cincisprezece metri înălţime. Arăta promiţător, până când am văzut una dintre casele de pe stradă, şi m-am rugat, te rog, Iisuse, fă să nu fie casa turcoaz, care are curtea pavată în negru, de dincolo de gardul de sârmă.

Asistentul social parcă în faţa ei. Am privit-o. Era de culoarea unei lagune tropicale de pe o ilustrată de acum treizeci de ani, un coşmar sifilitic de Gauguin. Întrerupea brutal şirul de arbori cu frunze căzătoare care încadrau fiecare casă din cartier, sfidător de urâtă în goliciunea ei.

Uşa din bule de aer era şi ea turcoaz, iar mama adoptivă era o femeie blondă cu faţa lată şi dură, care ţinea un ţânc uluit sprijinit pe şold. Un băieţel scoase limba la mine din spatele ei. Ea se uită la cârja mea metalică de spital şi miji ochii.

— Nu mi-ai spus că e schiloadă.

Asistentul social ridică din umerii înguşti. M-am bucurat că eram sedată cu Percodan, altfel aş fi izbucnit în plâns.

Marvel Turlock ne conduse prin sufrageria dominată de un televizor de mărimea Arizonei, la care o moderatoare admonesta un bărbat imens, cu barbă şi cu un tatuaj, apoi traversarăm un hol lung către noua mea cameră, o spălătorie transformată, cu perdele în dungi bleumarin şi verzi şi cu o cuvertură cu franjuri pe patul pliant Băieţelul trăgea de fusta ei imensă şi scâncea, ca o muzică de ferăstrău.

Odată întoarse în camera cu televizorul, asistenta mea socială îşi întinse hârtiile pe măsuţă, gata să-i dezvăluie detaliile vieţii mele acestei femei cu chipul dur, care îmi spuse să-l duc pe Justin afară să se joace în curtea din

spatele casei, cu o voce care era obişnuită să spună fetelor ce să facă.

Curtea pavată din spatele casei era plină de soare şi îndesată cu destule jucării cât pentru o grădiniţă. Am văzut o pisică îngropând ceva în groapa cu nisip şi apoi luând-o la fugă. N-am făcut nimic. Justin făcea un adevărat vacarm, pe tricicleta lui Big Wheel, izbindu-se de casa de jucărie la fiecare două ture. Speram să se hotărască să facă nişte forme de nisip. Mmm.

După câtva timp ieşi şi ţâncul, o fetiţă blondă cu ochi albaştri mari şi transparenţi. Ea nu ştia cât de teamă mi-era de culoarea turcoaz, încât îmi venea să vomit la gândul că maică-sa îmi citea dosarul. Dacă aş fi putut să rămân în spital, cu o doză constantă de Demerol. Copilul se îndreptă spre groapa cu nisip. Voiam să nu-mi pese, dar m-am trezit ridicându-mă, dezgropând excrementele pisicii cu găletuşa şi aruncându-le peste gard.

Ed şi Marvel Turlock au fost prima mea familie adevărată. Mâneam pui cu mâna şi ne lingeam de pe degete sosul barbecue, ca şi când nu se inventaseră furculiţe. Ed era înalt şi roşu la faţă, tăcut, cu un păr lins care începea să-i cadă. Lucra în secţia de vopsele de la Home Depot Nu m-a surprins să aflu că luaseră vopseaua turcoaz lă preţ de producător. Ne uitam la televizor cât dura masa şi toată lumea vorbea şi nimeni nu asculta, şi mă gândeam la Ray, şi la Starr, şi la ultima oară când îl văzusem pe Davey. Bolovani şi paloverde, ulii cu spinări roşii. Frumuseţea pietrelor, râul care se revărsa, nemişcarea Dorul care mă cuprindea amestecat cu un sentiment de ruşine usturătoare, aveam paisprezece ani şi deja distrusesem ceva ce nu mai puteam repara vreodată. O meritam.

Am terminat clasa a noua la Madison Junior High, şchiopătând din clasă în clasă în cârjă. Şoldul fracturat se vindeca, dar era locul care se repara cel mai încet Umărul era deja funcţional, chiar şi rana din piept, care îmi plesnise coasta, încetase să mă mai ardă de fiecare dată când mă aplecam sau mă îndreptam. Dar şoldul evolua foarte încet întârziam mereu la oră. Zilele treceau într-o ceaţă provocată de Percodan. Clopoţei şi bănci, mers târşit către ora următoare. Gurile profesorilor se deschideau şi din ele ieşeau fluturi, prea repede ca să poată fi prinşi. Îmi plăceau culorile schimbătoare ale grupurilor din curtea şcolii, dar nu distingeam elevii unii de alţii. Erau prea tineri şi intacţi, siguri de ei. Pentru ei, durerea era o ţară de care auziseră, poate văzuseră o emisiune la televizor despre ea, dara cărei ştampilă încă nu li se pusese în paşaport. Cum puteam să găsesc un punct în care lumea mea să aibă

legătură cu a lor?

N-a durat mult până mi s-a arătat rolul meu în casa turcoaz: să am grijă de copii, să frec cratiţele, să spăl rufele, să aplic tratamente cosmetice. De astea din urmă îmi era cel mai groază. Marvel stătea în baie ca o broască râioasă sub o piatră şi mă striga aşa cum o striga pe ea Justin, necontenit. Încercam să scap gândindu-mă la orchestre de gamelan, la creaturi râmase pe uscat la reflux, chiar şi la forma perdelelor, bleumarin cu verde, observând cum dungile creau perdeaua prin felul cum curgeau sau se întrerupeau. Îmi închipuiam că exista o noimă în toate astea, dar ea striga încontinuu.

— Astrid! Fir-ar să fie, unde e fata asta?

Nu avea niciun rost să mă prefac că nu aud, striga până veneam, exagerându-mi şchiopătatul ca un servitor dintr-un film de groază.

Era roşie la faţă când ajungeam acolo şi îşi ţinea mâinile în şoldurile late.

— Unde naiba ai fost?

Nu răspundeam niciodată, doar dădeam drumul la apă şi încercam temperatura.

— Nu prea fierbinte, îmi amintea ea. Am pielea capului sensibilă.

Mă asiguram că e puţin cam rece pentru mine, fiindcă din cauza Percodanului pe care îl luam într-una îmi era greu să percep temperatura. Ea se aşeza în genunchi pe covoraş şi îşi vâra capul sub robinet, iar eu îi spălam părul aspru de murdărie şi fixativ. Rădăcinile trebuiau vopsite. Alegea o nuanţă de blond care pe cutie părea un blond moale, ca untul, dar la ea semăna mai degrabă cu fâşiile de celofan galben care căptuşesc coşuleţele de Paşte ale copiilor.

Îi dădeam pe păr cu un balsam care mirosea a untură râncedă, o clăteam şi o aşezam pe un taburet pe care-l târâse din bucătărie. Acopeream chiuveta cu ziar şi începeam să o pieptăn. Era ca şi cum aş fi pieptănat paste încâlcite. O singură mişcare zdravănă şi ar fi căzut tot. Pieptănam începând de la vârf şi îmi croiam drum în sus, gândindu-mă cum îi periam părul mamei seara. Era strălucitor ca sticla.

Marvel vorbea încontinuu, despre prietenele ei, despre clientele de la Mary Kay, despre ceva ce văzuse o femeie la emisiunea lui Oprah – nu că Marvel ar fi urmărit-o pe Oprah, ci numai pe Sally Jessy, pentru că Oprah era o cioară grasă care nu era bună nici să-i frece podeaua lui Marvel, deşi câştiga zece milioane pe sezon, şi aşa mai departe. Mă prefăceam că vorbeşte în

maghiară şi că nu înţeleg un cuvânt în timp ce îmi puneam mânuşile şi amestecam conţinutul celor două tuburi. Mirosul de amoniac era covârşitor în baia mica fără fereastră, dar Marvel nu mă lăsa să deschid uşa. Nu voia ca Ed să ştie că-şi vopsea părul.

Separam şuviţele, aplicam decolorantul la rădăcină, potriveam cronometrul. Dacă lăsam amestecul prea mult, ar fi ros răni sângerânde în pielea capului şi i-ar fi căzut tot pârul. Mă gândeam că ar putea fi interesant, dar ştiam că erau locuri mult mai rele decât casa familiei Turlock. Cel puţin Marvel nu bea, iar Ed era neatrăgător şi abia dacă mă observa. Nu puteam să fac cine ştie ce pagube pe aici.

— E un exerciţiu bun pentru tine, spuse Marvel în timp ce aşteptam ultimele cinci minute înainte de aplicarea culorii la vârfuri. Ai putea să mergi la o şcoală de cosmetică. E un trai bun pentru o femeie.

Marvel Turlock avea planuri mari pentru mine, voia să se îngrijească de bunăstarea mea, dar mai degrabă aş fi băut decolorant. Am clătit vopseaua, aplecându-mă deasupra ei ca o stâncă. Îmi arătă o pagină dintr-o revistă cu tunsori, pe care era prezentată o schemă de aranjare a părului încâlcită ca o diagramă electrică. Un stil numit Cosmopolitan. Ridicat în părţi, cu bucle la spate şi un breton ondulat, ca Barbara Stanwyck în Meet John Doe. M-am gândit la Michael, cum s-ar fi înfiorat. O adora pe Stanwyck. Mă întrebam cum ieşise piesa scoţiană. Mă întrebam dacă se gândea vreodată la mine. Nici nu ţi-ai putea imagina cum a fost, Michael.

Gelul de fixare roz şi cleios, adăugat la duhoarea din baia fierbinte în timp ce înfăşuram şuviţele de pâr pe bigudiuri. Mă lua cu leşin. După ce am terminat de înfăşurat, am acoperit bigudiurile roz cu o eşarfă şi în cele din urmă mi s-a dat voie să deschid uşa băii. Mă simţeam ca şi cum nu mai respirasem de o oră. Marvel se duse în cameră.

— Ed? am auzit-o strigând.

Televizorul era deschis, dar Ed se furişase la barul Good Night, unde bea bere şi urmărea un meci pe programul cu plată.

— Fir-ar al naibii, făcu ea fără amărăciune. Schimbă pe o emisiune despre surori de vârstă mijlocie, şi se aşează pe canapea cu o cutie de îngheţată.

Dragă Astrid,

Să nu-mi spui că urăşti noua familie adoptivă. Dacă nu te bat, consideră-te

norocoasă. Singurătatea este condiţia umană. Cultiv-o. Felul în care îşi croieşte un tunel în tine îi permite sufletului să crească. Nu te aştepta să depăşeşti vreodată vârsta singurătăţii. Nu spera să găseşti vreodată oameni care să te înţeleagă, pe cineva care să umple spaţiul acela. O persoană inteligentă şi sensibilă este excepţia, marea excepţie. Dacă te aştepţi să găseşti oameni care să te înţeleagă, o să-ţi vină să ucizi de disperare. Cel mai bun lucru pe care poţi să-l faci este să te înţelegi pe tine, să ştii ce vrei şi să nu laşi vitele să-ţi stea în drum.

Moo

Până când mi s-a terminat reţeta, nu-mi închipuisem că lucrurile cele mai rele de-abia de-acum înainte aveau să vină. Îmi dublasem, prosteşte, doza, iar acum zăceam naufragiată pe un ţărm pustiu, plin de cioburi de sticlă. Răcisem din cauza aerului condiţionat, care era dat prea tare în camera mea mică dinspre verandă. Nu mă puteam gândi la altceva decât la cât de singură eram. Singurătatea avea gust de fiere. Mă gândeam la moarte. Un băiat din spital îmi spusese că soluţia cea mai bună era cu o bulă de aer în sânge. El avea scleroză în plăci şi furase o seringă pe care o ţinea într-o carte de benzi desenate cu Archie. Zicea că, dacă situaţia se înrăutăţeşte prea tare, îşi injectează puţin aer şi totul se termină în câteva secunde. Dacă n-ar fi fost scrisorile mamei, m-aş fi gândit la ceva. Le citeam până când se înmuiau şi se rupeau la îndoituri.

Când nu puteam să dorm ieşeam în curtea din spatele casei, unde greierii cântau în duet şi pavajul era cald ca un animal sub picioarele mele desculţe. Straturile de flori, cu pietriş alb sfărâmat, sclipeau în lumina lunii, suprafaţa lungă şi goală era punctată cu dalii albe de plastic înfipte în pietriş la intervale regulate. Odată i-am trimis mamei o pictură înfăţişând casa aşezată în marea ei de pavaj negru şi margini de pietriş alb, iar ea mi-a trimis o poezie despre pruncul Ahile, a cărui mamă l-a cufundat în ape negre pentru a-l face nemuritor. Nu m-a făcut să mă simt mai bine.

Stăteam la masa din liquidambar de afară şi ascultam muzica ce trecea prin obloanele închise ale casei vecine. Erau mereu închise, dar un saxofon de jazz îşi croia drum printre stinghiile de lemn, o muzică intimă ca o atingere. Îmi plimbam degetele peste lama întunecată ca un cărbune a vechiului cuţit al mamei, imaginându-mi că îmi tai venele. Dacă făceai asta în cadă, se spunea,

nici nu simţeai. N-aş fi ezitat, dacă n-ar fi fost mama. Dar balanţa era într-un echilibru precar, totul într-o singură parte, cu excepţia scrisorilor mamei, a luminii ca o urare de noapte bună, a unei mâini mângâindu-mă pe păr.

Mă jucam cu briceagul, îmi treceam mâna peste lama lui şi înfigeam tăişul printre degete. Johnny johnny johnny hop! Johnny johnny johnny hop! Johnny johnny johnny johnny. Îmi plăcea când mă răneam.

Dragă Astrid,

Ştiu ce ţi-e dat să înduri. Nu e nimic de făcut. Doar să te asiguri că nu se iroseşte nimic. Ia notiţe. Ţine minte totul, fiecare insultă, fiecare lacrimă. Tatuează-le în minte. În viaţă, cunoaşterea otrăvurilor e esenţială. Ţi-am spus, nimeni nu devine artist decât dacă trebuie.

Mama

Fără Percodan, am început să înţeleg de ce mamele îşi abandonează copiii, lăsându-i în supermarketuri sau în locurile de joacă. Nu mi-aş fi putut închipui scâncetele, nesfârşitele pretenţii mărunte, supravegherea necontenită. Îi spuneam lui Marvel că am de scris lucrări şi referate şi mă îngropam între rafturile bibliotecii după ore, avansând încet în listele de lectură care veneau în scrisorile mamei, stând la aceeaşi masă cu bătrâni care citeau ziare de pe stative şi fete de la şcoala catolică, pe care le vedeam ascunzând reviste pentru adolescenţi în cărţile de istorie.

Citeam tot – Colette, Francoise Sagan, Spy in the house of Love de Anais Nin, Portrait of the Artist as a Yonng Man. Am citit The Moon and Sixpence, despre Gauguin, şi povestirile lui Cehov pe care mi le recomandase Michael. Nu aveau Miller, dar aveau Kerouac. Am citit Lolita, dar bărbatul acela nu semăna nici pe departe cu Ray. Mă plimbam printre vrafuri, atingând cu mâna cotoarele cărţilor din rafturi, care mă duceau cu gândul la nişte invitaţi cultivaţi şi înfumuraţi la o petrecere minunată, vorbindu-și unul altuia la ureche.

Într-o zi mi-a sărit în ochi un titlu dintr-un raft de cărţi de aventuri. Am luat volumul şi m-am aşezat la o masă, am frunzărit paginile moi, de culoarea fildeşului, ignorând privirile întunecate ale fetelor în cămăşi albe şi pulovere în carouri, şi m-am cufundat în ea ca într-o piscină într-o vară fierbinte.

Cartea se numea Arta supravieţuirii.

Fiecare religie are nevoie de biblia ei, iar eu o găsisem pe a mea, nicio clipă mai devreme decât trebuia. Am citit-o în optsprezece ore şi apoi am luat-o de la capăt. Am învăţat cum să supravieţuiesc săptămâni lungi în largul mării când transatlanticul meu cel alb s-a scufundat Când eşti naufragiat, prinzi peşte, storci zeama ca să o bei. Aduni roua dimineţii de pe puntea cauciucată a plutei de salvare. Dacă pluteşti în derivă într-o barcă cu pânze, strângi apa de ploaie în pânza de vele. Dar dacă velele sunt murdare, preciza cartea, şi puntea acoperită de sare, şi stropul de apă pe care-l strângi poate să fie inutil. Trebuia să ţii puntea curată, velele spălate, trebuia să fii pregătit.

Mi-am analizat viaţa şi am văzut destul de clar că nu supravieţuiam în casa turcoaz. Îmi lăsam velele să se acopere de sare. Trebuia să încetez să mă mai joc de-a johnny-johnny şi să mă pregătesc pentru ploaie, pentru salvarea mea. M-am hotărât să fac plimbări zilnice, să încetez să mai exagerez cu şchiopătatul, să renunţ la cârjă. Să-mi vin în fire.

Stăteam în autobuz, întorcându-mă acasă de la şcoală, aveam dureri de cap din cauza râsetelor stridente ale celorlalţi copii şi recapitulam mijloacele cumplite de supravieţuire în urma unui dezastru pe mare. Faci cârlige de pescuit din orice fel de metal îndoit, improvizezi o undiţă dintr-un fir de la haine, pui în cârlig ca momeală bucăţele de peşte sau din pasagerii morţi, chiar şi o fâşie din propria piele, dacă trebuie. Mă străduiam să-mi imaginez cum aş lua marginea tăioasă a unei cutii de conservă şi mi-aş străpunge coapsa. Durea atât de tare, încât îmi venea să leşin, dar ştiam că trebuie să termin treaba, nu avea niciun sens să cedez, rana urma să se vindece şi trebuia să o iau de la capăt mereu. Aşa că am continuat până când am avut în mână viermele galben cald şi cu spinarea însângerată. L-am agăţat de bucăţica de metal şi l-am aruncat în mare cu firul confecţionat de mine.

Panica era cel mai rău lucru. Când te panicai nu mai vedeai posibilităţile. Apoi urma disperarea. Un bărbat din Japonia care fusese purtat de valuri timp de patru zile într-o barcă a fost cuprins de panică şi s-a spânzurat L-am găsit douăzeci de minute mai târziu. Un marinar din Soochow a plutit o sută şaisprezece zile pe o plută de salvare până a fost găsit Nu ştiai niciodată când putea să apară salvarea.

Şi dacă viaţa mea ajunsese aşa – ruşine şi lungi călătorii cu autobuzul şi duhoarea aerului îmbibat cu motorină, strădania de a nu mânca bătaie la Madison Junior High, puloverul lui Justin şi erupţia lui Caitlin – unii

trecuseră prin situaţii mult mai rele şi supravieţuiseră. Disperarea era ucigătoare. Trebuia să mă pregătesc, să-mi păstrez speranţa în palme ca pe flacăra ultimului băţ de chibrit într-o lungă noapte polară.

Când nu puteam dormi stăteam la masa din curte, ascultând muzica din casa vecină şi mi-o imaginam pe mama, trează în celula ei, ca şi mine. Aş vrea să fie cu mine dacă m-aş prăbuşi cu avionul în Papua-Noua Guinee sau la Pară, în Brazilia? Am înainta cu greu printr-un labirint de sute de kilometri de păduri de mangrove, acoperite de lipitori ca în The African Queen, poate chiar străpunse de o suliţă lungă indigenă. Mama nu s-ar panica, ar smulge suliţa şi ar muri din cauza hemoragiei. Ştiam că ea putea să facă exact ceea ce trebuie, ar lăsa larvele să se hrănească în rană, ar curăţa adâncitura şi apoi, peste cinci zile sau o săptămână, ar trage suliţa. Ba chiar ar scrie şi o poezie despre asta.

Dar mi-o închipuiam şi făcând o greşeală cumplită, o eroare de raţionament. Îmi imaginam cum eram purtate de apă pe o plută de salvare timp de zece zile, în afara liniilor vapoarelor, storcând zeama din peşte, adunând fiecare picătură de apă de pe puntea curată a dimineţii, când, brusc, ea hotăra că apa mării nu era, la urma urmei, de nebăut. O vedeam aruncându-se să înoate printre rechini.

— Astrid, vino să mă ajuţi, strigă Marvel. Veni din bucătărie unde stăteam eu, pe treptele din spatele casei, urmărind copiii, şi îşi răsuci gâtul să vadă poza, cinci francezi înnegriţi de soare care încercau să treacă Golful Qasa în Egipt cât mai era încă zi.

— Tot mai citeşti cartea aia? Trebuie să te îndrepţi spre armată, dacă-ţi place genul ăsta de lucruri. Armata are grijă de angajaţii ei. Acum acceptă şi femei, probabil că te-ai descurca. Munceşti din greu, îţi ţii gura. Hai să mă ajuţi la cumpărături.

M-am dus cu ea să descarc cutii de supă şi sticle de apă gazoasă felii de brânză şi cotlete de porc în pachete mici, mai multă mâncare decât văzusem vreodată în viaţa mea. Armata, m-am gândit. Cât de puţin mă cunoştea. Apreciam interesul pe care-l manifesta, ajunsesem să cred că voia într-adevăr să mă vadă într-un loc confortabil, cu un salariu decent. Dar mai degrabă aş fi vrut să trăiesc singură în deşert, ca un cercetător bătrân. Tot ce-mi trebuia era o mică sursă de apă. Care era rostul acestei singurătăţi în mijlocul oamenilor? Dacă erai singur, cel puţin aveai un motiv întemeiat să te simţi singur.

Sau şi mai bine, mă gândeam, să ascunzi amestecuri de cacao ambalate şi

cutii de Tang[31] în dulapuri, o cabană în pădure, zăpadă iama, munţi ascuţiţi de jur-împrejur, să trebuiască să mergi numai pe jos. Mi-aş tăia singură lemne, aş avea câţiva câini, poate şi un cal, aş lua cu mine tone de mâncare şi aş sta acolo ani de zile. Aş avea o vacă, aş cultiva grădina, era un sezon agricol scurt, dar aş câştiga destul cât să supravieţuiesc.

Mama ura viaţa la ţară, abia aştepta să scape. Când o aveam pe ea, îmi plăcea metropola, joia după-amiază era intrarea liberă la muzeele din centru, erau concerte duminica, recitaluri de poezie, prietenii ei care jucau sau pictau sau sculptau părţile intime în ipsos. Dar acum, ce rost avea? Nu mai fusesem la un muzeu de la arestarea ei. Chiar în dimineaţa aceea văzusem un anunţ în ziar despre o expoziţie Georgia O'Keeffe la Muzeul de Artă L.A. County şi o rugasem pe Marvel să mă ducă.

— Vai, scuzaţi-mă, prinţesă Grace, făcu Marvel. Ce urmează, operă? Schimbă scutecul lui Caitlin, dacă eşti drăguţă, trebuie să mă uşurez.

Am sunat la compania de autobuze, dar mi s-a spus că mi-ar lua trei ore dus şi trei întors. Începeam să pricep cât de departe eram de unde plecasem.

Când ţi se strică maşina în deşert, trebuie să lucrezi repede. În Deşertul Mojave, pot fi 60 de grade la umbră. Într-o oră poţi să transpiri un litru şi ceva. Oamenii înnebuneau de sete. Dansai şi cântai, şi într-un final luai în braţe un saguaro[32], crezând că e cu totul altceva. Un iubit, o mamă, un Hristos. Apoi fugeai, sângerând până mureai. Ca să supravieţuieşti în deşert, trebuia să bei doisprezece litri de apă pe zi. Nu avea niciun rost raţionalizarea – toate filmele erau minciuni. Să bei mai puţin însemna pur şi simplu să te sinucizi lent.

Mă gândeam la ce însemna asta în timp ce duceam cutia uriaşă de scutece de unică folosinţă şi hârtie igienică înapoi în baie. Trebuia să speri, dar trebuia şi să ai grijă de tine, altfel nu puteai să supravieţuieşti. Scoteai capacele de la roţi ca să aduni roua dimineţii, beai apa de la radiator şi te îngropai până la gât în nisip. Apoi ieşeai la căderea nopţii, să-ţi reiei activitatea. Deasupra, cerul era plin de stele. Aveai nevoie de o lanternă, o busolă, şi să ştii pe unde ai venit.

Davey ştia toate lucrurile astea. Dintr-odată, am ştiut că şi el avea să supravieţuiască.

În amurgul prelungit al zilei care se mărea, am început să pregătesc cina, gândindu-mă la deşert, închipuindu-mă îngropată până la gât, când am auzit

torsul mecanic al maşinii vecinei care intra pe alee, un Corvette. Am ridicat privirea la timp pentru a o vedea, era o negresă uluitoare într-un costum alb de în. O mai văzusem doar de vreo două ori, luându-şi revistele sau plecând de acasă seara, îmbrăcată în mătase şi perle. Nu vorbea niciodată cu noi sau cu altcineva din cartier.

Marvel, care îi pregătea un biberon lui Caitlin, auzi şi ea maşina şi se opri, uitându-se peste umărul meu şi aruncând priviri furioase.

— Târfa dracului. Se crede ducesa de Windsor, Mă face să-mi vină să vărs. Am privit-o amândouă pe vecină scoţând din maşina sport de culoarea şampaniei două pungi mici de cumpărături de la Whole Foods.

— Mami, suc, scânci copilul, trăgând de tricoul lui Marvel.

Marvel îşi smulse tricoul din mâinile copilului.

— Să nu te prind vreodată că vorbeşti cu ea, îmi zise. Doamne, îmi aduc aminte când ăsta era un cartier bun. Acum e plin de negri şi de târfe, de chinezoi şi de hispanici cu găini în curte. Oare ce mai urmează?

Mă deranja că Marvel îmi povestea toate astea, de parcă simpatizam cu ea, de parcă noi eram o societate ariană secretă aici, în Valley.

— Fac eu suc, am spus. Nici măcar nu voiam să stau lângă ea.

În timp ce amestecam sucul am privit-o pe vecină oprindu-se să ridice revistele de pe verandă şi strecurându-le în sacoşa de cumpărături. Purta pantofi cu baretă pe gleznă, albi cu vârful negru, ca nişte copite de căprioară.

Apoi dispăru în casa cu obloanele trase. Mă întrista să o văd dispărând, dar mă bucuram că nu o mai puteau atinge vorbele lui Marvel ca smoala fierbinte, care clocoteau şi duhneau când îi ieşeau din gură. Mă întrebam dacă femeia în costum de în credea că eram toţi ca Marvel, că şi eu eram aşa. Bănuiala asta mă făcu să vreau să intru în pământ de ruşine.

Marvel luă sucul şi umplu biberonul, i-l dădu lui Caitlin, care mergea împleticit, ţinând strâns perna specială de catifea pe care scria Guam.

— Umblă de colo-colo cu maşina aia, bombăni Marvel. Defilează cu ea în faţa oamenilor decenţi. Ca şi cum n-am şti cum a obţinut-o. Întinsă pe spate.

Maşina lucea ca pieptul unui bărbat, moale şi musculos, suplu. Voiam să mă întind pe capota ei, îmi ziceam că aş putea probabil să-mi dau drumul doar stând întinsă pe ea. Am privit dincolo de şopron, spre casa în care intrase ea, şi mi-am dorit să nu fi avut nimic de făcut şi să pot să stau acolo toată noaptea să văd dacă mai iese.

Când vasele fură spălate şi copiii culcaţi, m-am strecurat pe uşa laterală şi

am stat în picioare lângă tulpina ei de jacaranda, care picura flori violet peste gard, pe pavajul lui Marvel, şi parfuma noaptea caldă. Muzica se prelinse afară, cânta o femeie, la început am crezut că era beată, dar apoi mi-am dat seama că nu era deloc aşa, avea un fel aparte de a pronunţa cuvintele, le rostogolea în gură ca pe nişte bomboane de ciocolată cu lichior.

Nu ştiu cât timp am stat aşa în întuneric, legănându-mă pe muzica asta, cântată de femeia cu glas de com. Părea imposibil ca o femeie atât de elegantă să locuiască exact lângă noi şi televizorul nostru cu diagonala de un metru. Îmi doream să mă târăsc pe sub ferestrele ei, să trag cu ochiul printr-o crăpătură din obloanele cu stinghii late şi să văd ce făcea înăuntru. Dar n-am avut curajul. Am cules de pe jos o mână de flori din arborele ei de jacaranda şi mi le-am lipit de faţă.

A doua zi, am coborât din autobuz în arşiţa de la ora patru şi am străbătut pe jos ultimul kilometru şi jumătate spre casă. Nu mai aveam nevoie de cârjă, dar distanţele mari parcurse pe jos încă îmi mai provocau dureri de şold şi mă făceau să merg şchiopătând. Mă simţeam murdară şi neîndemânatică în timp ce-mi târâm picioarele spre casă, înfierbântată în hainele modeste primite de la Consiliul Femeilor Evreice, o bluză alba care nu se înmuia deloc la spălat şi o fustă nereuşită, croită în casă.

La umbră, în faţa casei de alături, vecina noastră cea elegantă tăia un lotus albastru de aceeaşi culoare cu florile de jacaranda. Era desculţă, într-o rochie simplă, iar tălpile şi palmele ei aveau o nuanţă de roz-pal, în contrast cu pielea de zahăr ars. Păreau decorative, de parcă venea dintr-un loc unde femeile îşi afundă mâinile şi tălpile în pudră roz. Nu zâmbea. Era absorbită complet de foarfece, tăia o tulpină de rozmarin, o tulpină de mentă, în amestecul de lumină şi umbre. O floare căzută de jacaranda îi atârna în păr, care era ridicat într-un coc franţuzesc neglijent îmi plăcea la nebunie inflorescența aceea răzleaţă.

Mă simţeam stângace, îmi era ruşine că şchiopătam şi de hainele urâte pe care le purtam. Speram că n-o să mă vadă, că o să pot ajunge în casă înainte să ridice privirea. Dar când am ajuns la gardul de sârmă şi la pavaj fără ca ea să arunce vreo privire în direcţia mea, am fost dezamăgită. Îmi doream să mă vadă, ca să pot să-i spun că eu nu sunt ca ei. „Vorbeşte cu mine. Ridică privirea”, gândeam.

Dar ea nu făcu nimic, doar se opri şi culese o crenguţă de ciucuşoară ca să-

i miroase nectarul. Mi-am tăiat o bucată din inimă şi am atârnat-o într-un cârlig improvizat în faţa ei.

— Îmi place curtea dumneavoastră, am spus tare.

Ridică ochii, speriată, ca şi cum ar fi ştiut că eram acolo, dar nu credea că o să-i vorbesc. Ochii îi erau mari şi migdalaţi, de culoarea berii făcute din rădăcini. Avea o cicatrice subţire pe obrazul stâng şi purta un ceas de aur la încheietura îngustă. Îşi îndepărtă o şuviţă de păr ondulat de pe faţă şi îmi aruncă un zâmbet scurt, care se stinse la fel de repede. Se întoarse din nou spre ciucuşoară.

— Ar fi mai bine să nu fi văzută vorbind cu mine. Ar fi în stare să ardă o cruce pe pajiştea mea.

— Dar nu aveţi pajişte, am replicat.

Zâmbi, dar nu mă mai privi.

— Pe mine mă cheamă Astrid, am zis.

— Acum intră în casă, Astrid, a răspuns ea.

11

Se numea Olivia Johnstone. Aşa scria pe revistele şi cataloagele de pe preşul de la uşa ei. Lua Conde Nast Traveler şi revista franţuzească Vogue, groasă ca o carte de telefon. Supravegheam copiii în curtea din faţa casei acum, ca să o pot zări ori de câte ori pleca de acasă cu ochelarii de soare Jackie O, se întorcea de la cumpărături sau îşi tundea plantele. Speram să ni se mai întâlnească privirile o dată. Îi veneau pachete în fiecare zi, iar băiatul chipeş de la UPS zăbovea pe pragul uşii. Mă întrebam dacă era îndrăgostit de ea, cu picioarele lui ca nişte trunchiuri de copac în pantalonii scurţi maro de serviciu.

Seara, de la fereastra bucătăriei, am început să-i observ vizitatorii. Mereu bărbaţi. Un bărbat negru ale cărui manşete albe franţuzeşti ieşeau în evidenţă pe pielea întunecată, cu butonii de aur care sclipeau. Conducea un BMW negru, venea în jur de ora şapte şi jumătate şi pleca întotdeauna înainte de miezul nopţii. Un tânăr cu părul împletit în şuviţe şi cu sandale Birkenstock venea cu un Porsche. Uneori era încă acolo când mă trezeam dimineaţa. Un bărbat alb masiv, cu un început de chelie, care purta cămăşi în dungi şi costume la două rânduri de nasturi, cu revere mari. Avea un Mercedes imens, şi o vizitase în fiecare zi timp de o săptămână.

Ceea ce observam în mod special era felul încarc e repezeau în casă din maşinile lor strălucitoare, plini de avânt. Mă întrebam ce făcea de le grăbea aşa de tare paşii. Mă întrebam pe care îl plăcea ea cel mai mult. Mă gândeam: câte trebuie să ştie ea despre bărbaţi, cum trebuie să strălucească pentru ei ca un far!

Refuzam să cred măcar o secundă că Marvel s-ar putea să aibă dreptate în ceea ce o privea pe Olivia Johnstone. Trăiam ca să o privesc, ducând gunoiul sau coborând din maşină în lumina slabă a zorilor, în timp ce îmi pregăteam micul dejun. Era îndeajuns de multă rouă pe puntea mea ca să-mi ajungă pentru încă o zi.

Culegeam rămurele din rozmarinul ei şi mi le îndesam în buzunare. Scotoceam prin gunoiul ei când ştiam că e plecată, avidă să aflu mai multe, să ating lucruri pe care le atinsese şi ea. Am găsit un pieptene cu dinţii mari din carapace de broască ţestoasă, de la Kent of London, ca nou, cu excepţia unui singur dinte rupt, şi o savonieră Crabtree and Evelyn's Elderflower. Bea rom Myers's, folosea ulei de măsline extra virgin dintr-o sticlă înaltă. Unul dintre iubiţii ei fuma trabuc. Am găsit un ciorap neînchipuit de moale, modelul pentru jartieră, culoarea gri cârtiţă, deşirat şi un flacon gol de parfum Ma Griffe, cu eticheta împodobită cu o mâzgălitură de linii negre pe fond alb. Mirosea a rochii negre şi foşnitoare de organdi, a orhidee pătate cu verde şi a Bois de Boulogne după ploaie, unde mama şi cu mine ne-am plimbat odată ore întregi. M-am înfiorat la gândul că împărţeam Parisul cu Olivia Johnstone. Am pus sticla la mine în sertar ca să-mi înmiresmeze hainele.

Apoi, într-o zi, ziarele şi revistele Oliviei râmaseră pe prag, neatinse. Strălucitorul Corvette stătea trist sub o prelată presărată cu flori căzute de jacaranda ca nişte suvenire care să-ţi amintească de ceva ce ai pierdut. Simpla vedere a maşinii singuratice mă făcu să-mi doresc să mai fi avut nişte Percodan. M-am mulţumit cu nişte resturi de sirop de tuse cu codeină pe care le avea Marvel în dulapul cu medicamente. Gustul lipicios şi greţos persista, în timp ce şedeam pe cuvertura mea cu franjuri şi îmi pieptănam părul eu pieptenul Oliviei. Îi veneram perfecţiunea. O femeie care arunca un pieptene lucrat de mână din carapace de broască ţestoasă doar pentru că îi lipsea un dinte. Mă întrebam dacă într-adevăr făcea dragoste cu bărbaţi pentru bani, şi cum era. „Prostituată. Târfă. "Ce voiau să spună cu asta, de fapt?

Doar nişte cuvinte. Mama ar detesta asta, dar era adevărat. Cuvinte care

trăgeau după ele etichete definitive. O soţie primeşte bani de la soţul ei şi nimeni nu spune nimic. Şi ce dacă iubiţii Oliviei îi dădeau bani? Ce era cu asta?

Mi-am pieptănat părul şi mi-am făcut un coc franţuzesc, închipuindu-mi că eram Olivia. Străbăteam camera mică, mergând aşa cum mergea ea, cu şoldurile în faţă, ca un manechin la o prezentare. Ce importanţă avea că era o târfă? Suna fals şi numai să pronunţi cuvântul. Uram etichetele, oricum. Oamenii nu puteau fi puşi în categorii – prostituată, casnică, sfântă aşa cum sortezi corespondenţa. Eram atât de schimbători, de alunecoşi cu temerile şi dorinţele noastre, cu idealuri şi perspective, nestatornici ca apa. Mi-am tras ciorapul ei în sus pe picior şi am inspirat mirosul de Ma Griffe.

Îmi imaginam că fusese la Paris, că stătuse la o cafenea, bând un Pernod tulbure şi apă, cu eşarfa legată de poşetă ca femeile din revista franţuzească Vogue. Mi-am imaginat-o cu bărbatul cu BMW, cel tăcut cu butoni de aur, căruia îi plăcea jazzul. Mi-i imaginam adesea dansând în stil de modă veche în sufrageria ei, abia mişcându-şi picioarele, obrazul lui odihnindu-se în părul ei ondulat la vârfuri. Aşa o vedeam la Paris. Stând până târziu într-un club de jazz pe care-l ştiau numai parizienii negri, într-un subsol de pe River Gauche, dansând. Vedeam şampania şi felul în care li se închideau ochii, şi cum se gândeau amândoi la aceleaşi lucruri.

Stăteam în lumina arzătoare a soarelui, pe pavaj, după ore, făcându-mi temele şi ascultându-i pe Justin şi Caitlin cum se bălăceau în piscina gonflabilă, cum ţipau şi se certau pe jucării. Aşteptam, anticipând, aşezându-mi capacele de roţi. La patru şi douăzeci şi cinci, bărbatul de la UPS se opri în faţa casei Oliviei şi începu să scrie o confirmare de primire.

Am păşit spre gardul de sârmă.

— Scuzaţi-mă, am spus. Olivia a zis că puteţi să lăsaţi pachetul la mine. Am zâmbit, încercând să inspir o încredere de bună vecinătate. La urma urmei, eram fata de alături. Mi-a spus că aşteaptă ceva.

Şi-a adus hârtiile şi am semnat. Pachetul era o cutie mică pe care scria Williams-Sonoma. Mă întrebam ce putea să fie, dar curiozitatea legată de ce anume era în cutie pălea în faţa hotărârii de a mă împrieteni cu Olivia Johnstone, de a intra într-o bună zi în casa cu obloanele trase.

În ziua când s-a întors, am inventat o poveste despre un proiect pe care trebuia să-l termin cu o colegă de clasă din cartier. Nu ştiam să mint Mama

spunea mereu că n-am imaginaţie. Dar n-am vrut să lungesc povestea, iar Marvel mi-a dat o oră.

— Am nevoie să fii acasă la cinci, dau petrecere. Vindea cosmetice Mary Kay şi, deşi nu câştiga cine ştie ce, asta o făcea să se simtă importantă.

Am scos cutia din coşul meu de rufe murdare, unde o ţinusem ascunsă, şi am urcat treptele de la veranda Oliviei. Am sunat la uşă.

Aproape imediat apăru forma ei dincolo de romburile uşii din sticlă, la fel ca a noastră, numai că inserţiile erau galbene, nu turcoaz. Simţeam că se uită la mine prin vizor. Am încercat să par calmă. Eram doar o vecină care-i făcea o favoare. Uşa se deschise. Olivia Johnstone purta o rochie lungă, cu imprimeuri, cu spatele şi umerii goi, avea părul prins într-un coc jos şi umerii goi de scorţişoară netezi ca un mobilier sculptat.

I-am întins cutia.

— Bărbatul de la UPS a lăsat asta.

Un singur dinte din pieptene, un singur dinte. Era perfectă.

Olivia zâmbi şi luă cutia. Avea unghiile scurte, cu vârfurile albe. Îmi mulţumi cu o voce amuzată. Vedeam că ştia că nu era decât un şiretlic, că voiam să pătrund în viaţa ei. Am încercat să mă uit în spatele ei, dar n-am putut vedea decât o oglindă şi o masă mică dată cu lac roşu.

Apoi pronunţă cuvintele la care visasem, la care sperasem.

— Vrei să intri? Tocmai turnam nişte ceai.

Mai exista oare ceva atât de elegant cum era casa Oliviei? în sufragerie, pereţii erau acoperiţi cu un tapet auriu, lustruit încât părea de plută. Avea o sofa de catifea de culoarea cârtiţei cu spătarul curbat şi o pernă fantazi leopard, un fotoliu din piele cafeniu şi o canapea extensibilă sculptată cu o husă de bumbac cu dungi. O masă de lemn cu alte mese mai mici înghesuite dedesubt susţinea un ghiveci de ceramică verde mai în care se afla un noian alb de orhidee ca nişte fluturi. Muzica de jazz însufleţea atmosfera încăperii, era genul care-i plăcea bărbatului cu BMW, ritmuri complicate de trompetă pline de dorinţă masculină.

— Ce muzică e asta? am întrebat-o.

— Miles Davis, răspunse ea. Şapte paşi până în Rai.

Şapte paşi, m-am gândit, numai de atât era nevoie?

Acolo unde noi aveam uşi glisante de sticlă, Olivia avea doar ramele, deschise spre curtea din spatele casei. În loc de aer condiţionat, ventilatoare de tavan se roteau leneş. La o examinare mai atentă, o colivie mare aurită

adăpostea un papagal împăiat care avea un sombrero micuţ şi un trabuc înfipt în cioc.

— El e Charlie, spuse Olivia. Să fii atentă, muşcă.

Zâmbi. Avea muşcătura uşor încălecată. Înţelegeam cum ar vrea să o sărute un bărbat.

Am stat pe canapeaua de catifea şi am băut ceai rece îndulcit cu miere şi mentă. Acum, că eram aici, nu ştiam cum să încep. Aveam atâtea întrebări, dar nu-mi venea în minte niciuna. Decorul mă dăduse peste cap. Oriunde mă uitam, era şi altceva de văzut Elemente florale, o secţiune transversală de rodii, o viţă de floarea-pasiunii cu fructele ei. Vrafuri de cărţi groase despre artă şi decoraţiuni şi o colecţie de prespapieruri din sticlă umpleau masa. Totul era de o frumuseţe rară, de o sensibilitate pe care nu o mai întâlnisem nicăieri, un lux relaxat. Simţeam privirea dispreţuitoare a mamei cum ar fi căzut pe suprafeţele în dezordine, dar eu eram sătulă de trei flori albe într-o vază de sticlă. Viaţa însemna mai mult decât atât.

— De când eşti aici? întrebă Olivia, ştergând paharul aburit cu un deget arătător cu manichiura făcută. Profilul îi era puţin concav, cu fruntea înaltă şi bombată.

— Nu de mult De vreo două luni. Am dat din cap spre pachetul UPS neatins de pe măsuţă. Ce v-au trimis?

Olivia se duse la un birou mic, îl deschise şi luă un cuţit pentru plicuri. Crestă partea laterală a cutiei şi scoase două inimi de teracotă.

— Sunt încălzitoare de pâine. Le înfierbânţi şi le pui în coş, să ţină chiflele calde.

Eram dezamăgită. Credeam că era ceva secret şi sexual. Încălzitoarele de pâine nu se potriveau cu fantezia mea despre Olivia Johnstone.

Se aşeză mai aproape de mine, cu braţul pe spătarul canapelei. Îmi plăcea, deşi îmi dădea emoţii. Părea să ştie exact ce efect avea asupra mea. Nu mă puteam abţine să mă holbez la pielea ei, care lucea de parcă era lustruită, exact de culoarea tapetului, şi simţeam mirosul de Ma Griffe.

— Unde-aţi fost? am întrebat.

— În est La New York, Washington, răspunse ea Un prieten a avut treabă acolo.

— Cel cu BMW?

Zâmbi, şi dinţii ei încălecaţi clipiră către mine. Avea un zâmbet aproape maliţios, dar plăcut.

— Nu, nu cel cu BMW. Acesta e foarte căsătorit Pe el n-o să-l vezi pe-aici.

Îmi fusese teamă că o să-mi vorbească despre încălzitoarele de pâine, dar iat-o vorbindu-mi despre bărbaţi ca despre vremea de afară. Încurajată, am insistat şi mai mult.

— Nu-ţi faci griji că o să dea unul peste altul?

Îşi încreţi buzele şi ridică din sprâncene.

— Mă străduiesc să evit aşa ceva.

Poate era adevărat. Poate era ce se spunea că e. Dar şi dacă era, nu semăna deloc cu fetele de pe Van Nuys Boulevard, cu pantalonii lor provocatori şi jachetele scurte cu fermoar, din satin. Olivia însemna în şi şampanie, şi teracotă, reviste despre flori şi Şapte paşi până în Rai.

— Vă place vreunul dintre ei mai mult decât ceilalţi? am întrebat.

Îşi amestecă în ceai cu o linguriţă cu coada lungă, lăsându-l pe Miles Davis să ne pătrundă în toţi porii.

— Nu, nu chiar. Dar tu, ai un prieten, cineva special?

Aveam de gând să-i spun că fusese cineva, un bărbat mai în vârstă, să sune fascinant, dar am sfârşit prin a-i spune povestea vieţii mele jalnice, cu Starr şi Ray, mama, Marvel Turlock. Era uşor să stai de vorbă cu ea, era înţelegătoare. Punea întrebări, asculta, şi avea grijă să nu se termine muzica, ceaiul şi fursecurile de lămâie. Simţeam că mă trezisem pe pluta mea şi vedeam un iaht care-mi arunca o scară. „Nu ştiai niciodată când putea să apară salvarea.”

— N-o să fie întotdeauna atât de greu, Astrid, îmi spuse, dându-mi o şuviţă de păr după ureche. Fetele frumoase au anumite avantaje.

Voiam să o cred. Voiam să aflu lucrurile pe care le ştia ea, ca să nu-mi mai fie frică, ca să pot să cred că exista un sfârşit pentru tot.

— Care?

Mă privi de aproape, examinându-mi liniile feţei, bretonul pe care mi-l tăiam singură acum. Bărbia încăpăţânată, buzele groase, crăpate. Încercam să par pregătită. Îmi luă mâna şi mi-o ţinu într-a ei. Mâinile îi erau mai delicate decât aş fi crezut, nu erau mai mari decât ale mele, calde şi surprinzător de uscate, chiar puţin aspre. Îşi împleti degetele cu ale mele, de parcă ne-am fi ţinut de mână dintotdeauna.

— E o lume a bărbaţilor, Astrid, rosti ea. Ai auzit asta vreodată?

Am aprobat din cap. O lume a bărbaţilor. Dar ce însemna? Că bărbaţii fluierau şi se holbau şi strigau după tine, iar tu trebuia să accepţi, altfel puteai

fi violată sau bătută. O lume a bărbaţilor însemna locuri în care bărbaţii se puteau duce, dar nu şi femeile, însemna că ei aveau mai mulţi bani, şi nu aveau copii, nu aşa cum aveau femeile, să se ocupe de ei în fiecare secundă. Şi însemna că femeile îi iubeau mai mult decât le iubeau ei pe ele, că ei aveau voie să-şi dorească ceva din tot sufletul şi apoi să nu mai vrea.

Dar nu ştiam mai mult despre lumea bărbaţilor. Acel loc în care bărbaţii purtau costume şi ceasuri, şi butoni şi intrau în clădiri de birouri, mâncau la restaurante, conduceau maşina pe străzi vorbind la telefoane mobile. Îi văzusem, dar vieţile acestora erau la fel de imposibil de înţeles ca şi vieţile şerpaşilor tibetani sau ale căpeteniilor amazoniene.

Olivia îmi luă mâna şi mi-o întoarse, îşi trecu vârfurile degetelor uscate peste palma mea umedă, trimiţându-mi unde de electricitate în sus pe braţe.

— Cine are banii? spuse ea încet. Cine are puterea? Tu ai minte, ai talent artistic, eşti foarte sensibilă, înţelegi? îmi arătă liniile din palma mea, în timp ce vârfurile degetelor ei, ca o ţesătură fibroasă, îmi mângâiau pielea. Nu te împotrivi lumii. Prietenul tău, dulgherul, nu s-a împotrivit lumii, nu-i aşa? A făcut dragoste cu ea, iar ceea ce a făcut a fost un lucru frumos.

M-am gândit la asta. Mama se împotrivea lumii, se lua de piept cu ea, încercând să o răpună. Considera că a nu face asta era culmea laşităţii.

— Ce altceva se mai vede? am întrebat.

Olivia îmi îndoi degetele în palmă, înfăşurându-mi soarta, dându-mi-o înapoi.

Mi-am atins o băşică de pe degetul mijlociu şi m-am gândit dacă să mă împotrivesc firii sau nu. Femeile ca mama, singure ca nişte tigri, se luptau la fiecare pas. Femeile cu bărbaţi, precum Marvel şi Starr, încercau să-i mulţumească pe aceştia. Niciuna dintre ele nu părea avantajată. Dar Olivia nu se referea la bărbaţi ca Ed Turlock sau chiar ca Ray. Se referea la bărbaţii cu bani. Acea lume a bărbaţilor. Butonii şi birourile.

— O să-ţi dai seama ce vor bărbaţii şi cum să le oferi. Şi cum să nu le oferi. Zâmbi cu expresia aceea a ei obraznică şi vicleană. Şi când să oferi şi când nu.

Ceasul cel mic de alamă bâzâi şi bătu ora cinci, cu o melodie de cutie muzicală şi clopoţei. Erau atât de multe lucruri frumoase, dar se făcea târziu, nu voiam să plec, voiam să aflu mai multe, voiam ca Olivia să-mi modeleze viitorul ca pe o bucată de ceară, să-l înmoaie la dogoarea mâinilor ei uscate, să-l transforme în ceva de care nu trebuia să-mi fie frică.

— Adică sex.

— Nu neapărat. Aruncă o privire către oglinda rotundă de deasupra şemineului, către scrinul cu sertare tainice şi compartimente pentru scrisori. E vorba de magie, Astrid. Trebuie să ştii să întinzi mâna şi să faci să apară frumuseţea din văzduh, întinse mâna ca şi când ar fi prins un licurici, apoi deschise palmele încet şi îl privi luându-şi zborul. Oamenii vor puţină magie. Sexul este scena ei. Există panouri glisante şi deschizături în podea.

Magia nopţii. „Niciodată să nu laşi un bărbat să rămână peste noapte. “Dar pentru mama, scena era propria plăcere. Asta era ceva foarte diferit. Eram încântată că ştiam acest lucru.

— Secretul este acesta: un magician nu crede în magie. Admiră talentul unui coleg magician, dar să nu cazi niciodată sub vraja lui.

Se ridică şi strânse paharele. Iar eu m-am gândit la felul cum Barry a fermecat-o pe mama, cu oglinzile lui fumurii şi cu porumbei dresaţi, ascunşi. Ea nu-l alesese, nu cu adevărat, dar îi dăduse totul. Avea să fie pentru totdeauna a lui, chiar dacă el murise. El îi modelase destinul.

— Dar cu dragostea cum rămâne?

O pornise spre bucătărie, dar se opri şi se întoarse, cu paharele în mână.

— Ce-i cu ea?

Când Olivia se încrunta, două linii verticale îi brăzdau fruntea rotundă, între sprâncene.

Am roşit, dar voiam să aflu. Dacă aş fi putut să pun întrebarea fără să mă împiedic şi să mă rostogolesc ca un clovn cu pantofi mărimea patruzeci şi şapte.

— Nu crezi în ea?

— Nu cred în ea aşa cum cred oamenii în Dumnezeu sau în Zâna Măseluţă. E cam ca în National Enquirer. Titlul e impresionant, dar povestea e anostă.

Am urmat-o în bucătărie, care era exact ca a noastră, şi totuşi la ani-lumină depărtare, într-un univers paralel. Vasele spânzurau pe un suport de restaurant – tigăi de cupru, de fier. Ale noastre erau de la Corning Ware şi aveau floricele albastre. Mi-am trecut mâna peste blatul de teracotă al Oliviei, cu inserţii de ceramică pictată, al nostru fiind împestriţat cu verde şi alb, ca o secreţie pulmonară urâtă.

— Dar în ce crezi? am întrebat-o.

Privirea ei întunecată se plimbă cu încântare pe dalele calde de culoarea scorţişoarei, pe hota de cupru de deasupra plitei.

— Cred în viaţa pe care o trăiesc aşa cum vreau. Văd o lampă Stickley, un pulover de caşmir, şi ştiu că le pot avea. Mai am două case în afară de asta. Când mi se umplu scrumierele de la maşină, o vând.

Am râs, imaginându-mi-o ducând maşina înapoi la comerciant, explicându-i de ce o vinde. Probabil că ar face asta. Mi-era greu să-mi închipui pe cineva trăind conform dorinţelor ei.

— Tocmai am petrecut trei săptămâni în Toscana. Am văzut Palio din Siena[33], continuă ea rostind cuvintele ca şi cum ar fi atins nişte corzi de chitară. Pe străzile cu piatră cubică are loc o cursă de cai ca în secolul al XV-lea. Aş schimba toate astea pe o viaţă cu un soţ şi copii, şi fericire până la adânci bătrâneţi? Ca să nu mai vorbim de eventualitatea, destul de probabilă, a unui divorţ şi a timpului pierdut la bancă şi a pensiei alimentare instabile. Hai să-ţi arăt ceva.

Luă poşeta mică şi căptuşită de pe dulap, găsi în ea portofelul, îl deschise ca să-mi arate un teanc de bani gros cât degetul. Desfăcu bancnotele, erau cel puţin douăsprezece sute.

— Dragostea e o iluzie. E un vis din care te trezeşti cu o mahmureală îngrozitoare şi un deficit de cont curent Prefer numerarul.

Puse banii la loc şi trase fermoarul poşetei.

Apoi mă luă pe după umeri şi mă conduse la uşă. Lumina de chihlimbar cădea pe romburile de sticlă şi ni se reflecta în obraji. Mă îmbrăţişă uşor. Am simţit mirosul de Ma Griffe, era mai cald pe pielea ei.

— Mai vino, oricând. Nu cunosc prea multe femei. Mi-ar plăcea să te cunosc pe tine.

Am ieşit mergând cu spatele, ca să nu pierd niciun moment cu ea. Uram ideea de a mă întoarce în casa lui Marvel, aşa că m-am mai plimbat puţin prin împrejurimi, simţind încă braţul Oliviei în jurul meu şi în nări parfumul şi mireasma pielii ei, cu mintea învolburată din pricina a ceea ce văzusem şi auzisem în casa care semăna atât de mult cu a noastră, şi totuşi era complet diferită. Şi mi-am dat seama, mergând aşa prin cartier, că fiecare casă cuprindea o cu totul altă realitate. Pe o singură stradă puteau fi cincizeci de lumi separate. Nimeni nu ştia vreodată cu adevărat ce se petrecea în casa vecină.

Stăteam întinsă pe pat, întrebându-mă cum aveam să arăt ca femeie. Nu mă gândisem prea mult până atunci la viitorul meu. Fusesem prea preocupată să storc zeamă de peşte, să mă îngrop în nisip, ferindu-mă de razele ucigătoare ale soarelui din deşert Dar acum mă intriga această viitoare Astrid pe care o văzuse în mine Olivia. Mă vedeam ca un fel de Catherine Deneuve, palidă şi stoică, aşa cum era în Belle du Jour. Sau poate ca Dietrich, în Shanghai Express, toată numai luciu şi fum. Aveam să fiu fascinantă, vedeta propriei scene magice? Ce aş face eu cu un teanc de bancnote de o sută de dolari?

Mi-am imaginat banii aceia în mâna mea. Mi se şterse totul din minte. Până acum, fanteziile mele se concentraseră în totalitate pe supravieţuire. Luxul fusese de neînchipuit, ca să nu mai vorbim de frumuseţe. Mi-am lăsat privirea să mi se odihnească pe perdelele cu dungi până ce dungile însele au conturat o formă sculpturală. Ray văzuse în mine frumuseţea. Cu ajutorul Oliviei, puteam să o posed, să o creez, să o folosesc. Puteam să o modelez aşa cum un artist lucra cu vopseaua sau cu limbajul.

Am hotărât că o să am trei iubiţi. Un bărbat mai în vârstă, distins, cu păr argintiu şi costum gri, care să mă ia cu el în călătorii, ca să-i ţin companie în zborurile lungi la clasa întâi spre Europa, şi la recepţii scorţoase în cinstea vizitelor unor demnitari. L-am numit pe acesta Ambasadorul Suediei. Da, mamă, o să fac orice ca să am un tată, cu dragă inimă.

Apoi era Xavier, iubitul meu mexican, reconstituirea lui Eduardo al mamei, dar mai tandru şi mai pasional, mai puţin prostuţ şi răsfăţat. Xavier îmi presăra camelii pe pat, se jura că s-ar căsători cu mine dacă ar putea, dar era logodit încă de la naştere cu o fată cu buză de iepure. Pe mine nu mă deranja, nu voiam să locuiesc cu părinţii lui autoritari în Mexico City şi să-i port în pântece cei zece copii catolici. Aveam o cameră numai a mea la hotel şi o cameristă care îmi aducea ciocolată mexicană la micul dejun în pat.

Cel de-al treilea bărbat era Ray. Mă întâlneam cu el în hoteluri tainice de metropolă, el stătea la bar cu chipul lui trist, iar eu intram purtând un costum alb de în şi pantofi cu vârful negru, cu părul strâns în coc la spate şi o eşarfă legată de geantă. „Nu eram sigură că ai să vii, spuneam eu cu o voce adâncă, uşor amuzantă, ca Dietrich. Dar am venit oricum. “

Am auzit-o pe Marvel strigându-mă, dar era în altă ţară, prea depărtată. Nu se referea la mine, ci la o altă fată, o fată şleampătă şi deznădăjduită, menită să intre în armată sau la o şcoală de cosmetică. Stăteam întinsă, cu picioarele încolăcite în jurul lui Ray într-o cameră cu ferestre înalte, cu un buchet de

trandafiri roşii în plină floare într-o vază de pe comodă.

— Astrid!

Vocea îi era ca un sfredel, pătrunzătoare, neînduplecată. Dacă aş avea de ales, aş prefera să fiu sluga unui bărbat şi nu a unei femei. M-am dat jos din pat şi m-am dus împiedicat spre sufragerie, unde Marvel şi prietenele ei stăteau pe canapeaua înflorată, ţinându-şi capetele împreunate deasupra unor sucuri în nuanţe extraterestre, cu mâinile pe gustările pe care le pregătisem după o reţetă de pe o cutie de cereale.

— Uite-o. Debby îşi ridică faţa de cal încadrată de permanentul creţ, cu fardul adunat în straturi ca rocile sedimentare, întreab-o.

— Îţi spun eu, maşina, zise Marvel. Te întorci de acolo tot la magazia în care stai, tot la rabla ta de maşină. La ce-ţi foloseşte?

Linda trase aprig din ţigară, îndepărtând apoi fumul cu o mână cu unghii perlate. Era o blondă cu ochii albaştri veşnic măriţi de uimire, daţi cu un fard strălucitor, perlat. Fuseseră toate colege la Birmingham High, erau domnişoare de onoare la nunta fiecăreia dintre ele, iar acum vindeau produse Mary Kay.

Se contraziceau pe seama noii broşuri Mary Kay, cu ilustraţii ale premiilor pe care le puteau câştiga dacă vindeau suficient rimei şi ruj, şi măşti pentru fermitatea feţei.

— Altădată aveau Cadillacuri, pufni Linda.

Marvel îşi termină sucul şi trânti paharul pe măsuţă.

— Măcar o dată în viaţa mea, aş vrea să am o maşină nouă. E prea mult? Toată lumea are maşină nouă, şi copiii de liceu. Târfa de alături are un afurisit de Corvette. Îmi întinse paharul. Astrid, mai adu-mi nişte Tiki Punch.

Debby îmi dădu şi paharul ei. Le-am dus la bucătărie şi am turnat Tiki Punch din sticla mare de Shasta[34], pierzându-mă pentru o clipă în roşeaţa venusiană pe care o răspândea.

— Astrid, strigă Linda, stând cu picioarele strânse sub ea pe canapeaua înflorată. Dacă ai avea de ales între două săptămâni la Paris, în Franţa, cu toate cheltuielile plătite, sau o maşină…

— O mizerie de Buick, exclamă Debby.

— Dar ce-are un Buick? spuse Marvel.

— … Ce-ai alege? Linda îşi scoase ceva din ochi cu o unghie falsă lungă.

Le-am adus băuturile, înfrânându-mi dorinţa de a şchiopăta teatral, ca o

servitoare hidoasă, şi le-am pus toate paharele în mâini fără să le vărs. Nu puteau vorbi serios. Paris? Parisul meu? Magazine elegante de fructe şi Gitanes fără filtru, pardesie de lână închise la culoare, Bois de Boulogne?

— Aş alege maşina, am răspuns. Categoric.

— Fată deşteaptă, făcu Marvel, arătând spre mine cu paharul Ai fost întotdeauna cu capul pe umeri.

— Ştiţi ceva? Ar trebui să o facem pe Astrid, spuse Debby.

Trei perechi de ochi, toate pupilele acelea, se uitară la mine.

Era istovitor. Starea mea normală era invizibilitatea în casa turcoaz.

M-au aşezat pe un scaun în bucătărie. Dintr-odată, eram un oaspete preţuit. Era cumva prea puternică lumina lămpii uşor curbate din faţa mea? Voiam ceva de băut? Linda mă întorcea dintr-o parte în alta. Îmi examinau porii, îmi atingeau tenul cu un şerveţel pentru a vedea dacă era gras, normal sau uscat îmi plăcea să fiu obiectul atenţiei. Mă făcea să mă simt apropiată de ele. Pistruii erau o chestiune delicată, forma frunţii. Erau discutate proprietăţile fondului de ten, pe maxilare mi se aplicau mostre.

— Prea arămiu, observă Linda.

Celelalte încuviinţară cu înţelepciune. Aveam nevoie de corectări. Corectarea era importantă. Borcănaşe şi tuburi de alb şi maroniu. Orice putea fi corectat. Nasul danez, maxilarul pătrat, buzele groase, atât de departe de ideal. Şi m-am gândit la manechinul pe care-l văzusem odată într-o vitrină – cheală şi goală, în timp ce doi bărbaţi o îmbrăcau, râzând şi vorbind pe sub sânii fără sfârcuri. Unul dintre bărbaţi, mi-am amintit, avea o perniţă pentru ace lipită pe capul ras.

— Ai o faţă perfectă pentru machiaj, spuse Debby, aplicând baza cu un burete, întorcându-mă încoace şi-ncolo aşa cum îşi răsuceşte un sculptor lutul.

Sigur că da, eram o pagină goală, oricine mă putea umple. Aşteptam să văd cine aveam să fiu, ce anume creau ele pe vidul meu delicios. Femeia de la clasa întâi, care citea revista franţuzească Vogue şi sorbea din şampanie? Catherine Deneuve plimbându-şi câinele prin Bois, admirată de străini?

Linda mi-a conturat ochii pe interior, răsucindu-mi pleoapele, iar când mi-au dat lacrimile mi le-a tamponat uşor folosind capătul unui beţişor de vată. Mi-a pus patru straturi de rimei, până când am început să văd printr-un hăţiş de păianjeni. Aveam să fiu atât de frumoasă, simţeam asta. Marvel mi-a redefinit buzele groase făcându-le mai mici, mi le-a creionat în interiorul

conturului şi a aplicat Piquant Peach.

— Dumnezeule, ar putea să fie Miss America, remarcă Debby.

Linda zise:

— Fără glumă. Du-te să te uiţi în oglindă.

— Părul, observă Debby. Stai să-mi aduc ondulatorul.

— Să nu ne ia valul acum, interveni Marvel. Îşi amintise brusc cine eram, nici gând de Miss America, ci doar copila care îi spăla şi-i făcea ordine în casă.

Dar Debby îi suprimă obiecţiile cu expresia „efect total”. Căldură şi mirosul de păr care arde, încâlcit în ghimpii ondulatorului, secţiune cu secţiune.

Apoi am fost gata. M-au condus spre dormitorul lui Marvel, ţinându-mă de ambele braţe, cu ochii închişi. Pielea mi se înfiorase de nerăbdare. Cine aveam să fiu?

— Şi acum, reprezentând marele stat California – Astrid!

Mă traseră în faţa oglinzii.

Părul mi se ondula şi mi se încreţea în jurul umerilor şi se ridica la şapte centimetri deasupra capului. Dungi albe îmi străbăteau fruntea şi nasul ca nişte semne hinduse de castă. Pete maronii îmi apăreau sub pomeţi, albe pe margini, împărţindu-mi faţa altminteri bej mort într-o paletă multicoloră. Fardul de obraz izbucnea ca o erupţie, iar buzele îmi rămăseseră subţiri cât un arc de gheişă. Sprâncenele mi se încruntau sub forma unor aripi întunecate, protejând benzile de fard scânteietor de pleoape, violet, albastru şi roz, ca un curcubeu desenat de un copil. Nu plângeam niciodată, dar acum lacrimile îmi ţâşniră nepoftite, ameninţând să formeze o avalanşă de noroi dacă ieşeau din matca lor.

— Seamănă leit cu Brigitte nu-ştiu-cum, manechinul.

Linda mă luă pe după umeri, cu faţa lipită de a mea în oglindă. Am încercat să zâmbesc, fuseseră aşa de drăguţe.

Ochii căprui ai lui Debby străluciră de mândrie.

— Ar trebui să trimitem o poză la Mary Kay. Poate o să ne dea un premiu.

La gândul recompensei, Marvel scotoci repede în dulap, găsi Polaroidul şi mă aranjă în faţa oglinzii. A fost singura poză pe care mi-a făcut-o vreodată. Se vedeau patul nefăcut, dezordinea de pe birou. Se felicitară şi se întoarseră la sucurile lor şi la amestecul Chex, lăsându-mă în faţa oglinzii, ca o păpuşă Bărbie a unui copil, prea băgată în seamă şi apoi abandonată în groapa cu

nisip. Am clipit, înghiţindu-mi lacrimile, şi m-am forţat să mă uit în oglindă.

De acolo mă privea o chelneriţă de treizeci de ani de la Denny's. Mai pot să vă ofer ceva? Simţeam imaginea aceasta arzând în sufletul meu, mistuindu-le pe Deneuve şi pe Dietrich ca un acid aruncat în faţă. Femeia din oglindă nu avea să jongleze cu trei bărbaţi. Nu avea să danseze pe acoperişuri în Mexico, să zboare la clasa întâi spre Londra pe deasupra Polului. Avea vene varicoase şi o garsonieră plină cu murdărie de pisică, şi filme cu Lana Turner. Avea să bea de una singură, cu nişte tomate care-i mor pe pervaz. Avea să creadă în magie în fiecare zi a săptămânii. Iubeşte-mă, spunea chipul acela. Sunt atât de singură, atât de disperată. Îţi dau orice vrei.

Anul şcolar s-a încheiat la sfârşitul lui iunie pe un fundal bleumarin greu ca nişte prosoape ude. Cenuşiul zilelor era risipit numai de florile albastre din grădina Oliviei. Stăteam cu copiii, făceam comisioane, reciteam Un spion în casa dragostei. Tânjeam să o văd pe Olivia, dar Marvel îmi ocupa tot timpul. Era suficient doar să ies din casă şi îmi şi dădea alte patru lucruri de făcut Uneori o vedeam pe Olivia jumulind plante în grădină şi ochii ni se întâlneau, dar nu dădea niciun semn că m-ar cunoaşte. Ar fi fost bună ca agent secret, îmi ziceam şi încercam să fac şi eu la fel, dar după un timp m-am întrebat dacă doar se prefăcea foarte bine sau mă uitase de tot.

Dragă Astrid,

Volumul colectiv al deţinutelor, Mărturisiri, a apărut, trebuie să-l cumperi, mi-au publicat în întregime poezia. S-a întins pe şapte pagini, ilustrate cu fotografii de Ellen Mary McConnel.

A stârnit o reacţie imensă. I-am convins să includă şi o scurtă notă în care menţionam cu umilinţă că ar fi profund apreciate orice donaţii de timbre, cărţi şi bani.

Deja am legat câteva prietenii noi, foarte strânse. De exemplu, încântătorul Dan Wiley, M 143522, un tâlhar cu braţe puternice care ispăşeşte doisprezece ani la San Quentin.

Dan the Man[35], aşa-şi spune el, scrie aproape zilnic o serie de fantezii grosolane în care eu sunt personajul principal Cea mai reuşita de până acum este una în care mă sodomizează pe capota maşinii lui, un Mustang din '72, în timp ce priveşte soarele apunând peste Malibu. Nu sună romantic? Anul

acela a avut ceva special?

O femeie tocmai mi-a trimis colecţia Anne Sexton. Aleluia! în sfârşit, şi altceva de citit. Singurele cărţi din biblioteca închisorii fără poze înfăţişând corsaje care se ridică pe copertă sunt o ediţie cu litere mari din Război şi pace şi un Jack London ferfeniţit. Vai, vai.

Desigur, această admiratoare secretă a trebuit să trimită şi un snop din cea mai îngrozitoare po-e-zie, ca să-mi spun părerea. Locuieşte la o fermă în Wisconsin, într-un fel de comunitate de hipioţi vârstnici, unde îşi mână propriile oi. Cum poate cineva căruia îi place Sexton să producă o operă atât de irecuperabil de proastă? Sunt Femeieee, ascultaţi-mă cum Urluuu. Urlă dacă vrei, te rog, ar fi mult mai puţin jenant pentru toată lumea.

Şi totuşi, ea mă crede o captivă a patriarhatului, o martiră în condiţia mea modestă. Atât timp cât solidaritatea ei include şi cadouri – putere pentru popor. Eliberaţi-l pe Huey! Eliberaţi-o pe Ingrid Magnussen!

Nici măcar un cuvânt despre mine. Ce mai faci, Astrid? Eşti fericită? Mi-e dor de tine. Părea că trecuseră ani de când luase în calcul posibilitatea de a mă pierde. Mă întorsesem printre umbre. Atribuţia mea era din nou aceea de a participa la triumfurile ei, de a chicoti pe seama nefericiţilor admiratori împreună cu ea, un fel de oglindă de buzunar şi public de atelier de creaţie. Îmi dădeam seama că eram exact acolo unde voia ea să fiu, în siguranţă, dar nefericită cu Marvel Turlock, prizonieră în turcoaz, transformându-mă în artist, o persoană pe care poate va vrea să o cunoască într-o zi. Când tot ce voiam eu era să mă vadă acum, aşa cum mă văzuse în ziua aceea la închisoare. Să vrea să mă cunoască, să ştie ce gândeam, ce simţeam.

I-am scris despre Olivia, despre un alt mod de a fi pe lume. Am înserat desene cu Olivia întinsă pe canapea, într-o atmosferă de magie. Nu eşti singura frumuseţe de pe lume, mamă. Există şi lemn de tec lustruit, nu doar alabastru, şi mahon vălurit, nu doar mătase. Şi o lume de satisfacţii în care găseai numai furie şi dorinţă. Lumea se fragmentează pentru Olivia, se aşază la picioarele ei, în timp ce tu te iei de piept cu ea ca o pădure de cactuşi.

Marvel mă punea să stau cu copiii în parc în lungile după-amiezi monotone de vară, uneori fără să vină să ne ia până la ora cinei. Eu trebuia să le cumpăr gustări şi să-i ajut să se dea pe tobogan, să le câştig războaiele de la groapa de nisip, să-i dau în leagăn. De cele mai multe ori stăteam pe marginea gropii de

nisip cu mamele, care mă ignorau, fiecare în felul ei – mamele hispanice adolescente cu importanţă, mândre de cărucioarele lor şi machiate ca nişte actori de kabuki[36], iar mamele anglo-saxone, mai în vârstă, anoste ca nişte clătite, fumând şi vorbind despre problemele cu maşina, cu bărbatul, cu fiul. Făceam schiţe cu femeile care stăteau de vorbă, cu capetele alăturate sau depărtate. Arătau ca nişte bocitoare ghemuite la piciorul crucii.

Într-o după-amiază, am simţit miros de marijuana în aerul vâscos şi m-am uitat de jur-împrejurul terenului de joacă, în căutarea sursei. Lângă parcare, un grup de băieţi stăteau pe o maşină galbenă cu portierele deschise, a cărei muzică străpungea monotonia zilei. Ce n-aş fi dat să mă ameţesc! Să fiu afumată şi înţelegătoare, nu înţepată şi duşmănoasă, şi gata să-l pocnesc pe Justin în cap cu lopăţica dacă mai scâncea la mine o dată despre un copil care a aruncat cu nisip în el sau l-a împins dincolo de gard. Era neîndurător, la fel ca maică-sa. Am încercat să-mi aduc aminte că nu avea decât patru ani, dar după o vreme nu mai părea o scuză.

Am scos scrisoarea care ajunsese în dimineaţa aceea de la mama şi am desfăcut foaia de caiet. Cel puţin acum îmi acorda atenţie.

Dragă Astrid,

N-a fost suficient unchiul Emie? Nu, a trebuit să găseşti cel mai detestabil gen de creatură de care să te ataşezi. Să nu îndrăzneşti să-i permiţi să te seducă. Tot ce voia Emie era trupul tău. Dacă ai cea mai vagă urmă de simţ al realităţii, FUGI de această femeie aşa cum ai fugi de un virus care-ţi roade carnea.

Da, patriarhatul a creat această lume reprobabilă, o lume de închisori, plină de Wall Street şi de mame sociale, dar nu înseamnă că trebuie să fim părtaşi la asta! Dumnezeule, femeia aia e o prostituată, ce te-ai aştepta să spună? „Luptă pentru drepturile tale! “Gândeşte-te că, negresă fiind, i-ar fi ruşine să lingă ghetele stăpânului, şi-atunci ar spune că e o lume a albilor, ca să se împace cu situaţia. Dacă ar fi fost o colaboratoare a naziştilor, ar fi ras-o în cap şi ar fi făcut-o să defileze pe străzi.

O femeie ca ea e un parazit, se îngraşă pe seama injustiţiei ca o căpuşă pe spinarea unui porc. Desigur, pentru căpuşă este o lume a porcilor.

Îmi închipui că fiica mea este mult prea inteligentă ca să fie dusă de nas de aşa o relicvă. Ia Femeia-eunuc de Germaine Greer, citeşte ceva de Ai. Chiar

şi biblioteca voastră locală, oricât de groaznic limitată, trebuie să aibă un exemplar din Fire de iarbă.

Mama

Mama îmi prescria cărţi ca pe medicamente. O doză bună de Whitman avea să mă pună pe picioare, ca uleiul de ricin. Dar cel puţin se gândea la mine. Existam din nou.

Mirosul acelor droguri în aerul apăsător mă scotea din minţi, îi priveam cu invidie pe băieţii din jurul maşinii galbene. În mod normal aş face orice să evit grupurile de genul ăsta de băieţi, deşiraţi şi plini de coşuri, făcând comentarii grosolane şi având o atitudine infatuată. Îmi aminteau de faptul că ei deţin lumea. Dar Oliviei nu i-ar fi teamă de ei. Ea ar face o vrajă. Ea ştia ce voiau şi putea să le ofere sau nu. Eu aveam curajul ăsta?

M-am întors către mama copilului care se juca împreună cu Justin.

— Puteţi să vă uitaţi şi la el o secundă? Mă întorc imediat.

— Sunt aici, oftă ea, stingând ţigara în nisip.

Ţinând-o pe Caitlin în braţe, am traversat peticul de iarbă care mă despărţea de locul unde băieţii roiau în jurul maşinii. O lume a bărbaţilor. M-am văzut pe mine aşa cum aveau să mă vadă ei, aşa cum mă văzuse Ray, o fată înaltă şi palidă cu părul lung suflat de vânt, cu un zâmbet timid pe buzele groase, cu picioarele goale în blugii scurţi tăiaţi. Mi-am aşezat-o pe Caitlin mai bine pe şold în timp ce mă apropiam şi se uitau toţi la mine. Am aruncat o privire înapoi ca să văd dacă supraveghetoarea lui Justin se uita la noi. Era ocupată, îi dădea copilului ei cu cremă de protecţie solară.

— Pot să trag şi eu o dată? am întrebat Am stat cu copiii toată ziua, sunt disperată.

Un băiat cu o piele care arăta de parcă ar fi fost zgâriată îmi întinse o ţigară.

— Te-am văzut venind încoace, zise el. Eu sunt Brian, ei sunt PJ şi Big Al. Şi Mr. Natural. Băieţii se înclinară, dând din cap. Aşteptau să mă prezint şi eu, dar n-am făcut-o. Puteam să le ofer ce voiau sau nu. Îmi plăcea.

Marfa nu era de cea mai bună calitate, nu era ca a lui Ray, al cărei miros îl simţeai prin pliculeţ. Acestea miroseau ca nişte paie care ard şi aveau un gust uscat şi pârlit, dar mie mi se păreau dulci ca lumina soarelui. Am tras în mine fumul, întorcând capul dinspre Caitlin ca să nu inhaleze şi ea. Ea se agita în

braţele mele, dar n-o puteam lăsa jos, ar fi ajuns sub prima maşină care trecea pe acolo.

— Vrei să cumperi? Băiatul care se numea PJ îşi vopsise părul blond. Avea un tricou pe care scria Stone Temple Pilots[37] cu litere portocalii psihedelice.

Aveam trei dolari în buzunar pentru îngheţata copiilor.

— Cât?

Ceilalţi s-au întors spre băiatul îndesat, Mr. Natural, aşezat pe locul din faţă al maşinii.

— Cinci dolari gramul, spuse el.

Am mutat-o pe Caitlin pe celălalt şold, cel dureros, am luat ţigara de la Stoned Temple Pilot1. Era aşa de bine să fii ameţit Simţeam cum greutatea apăsătoare a cerului cenuşiu se ridică, lăsându-mă să respir; acum nu-mi mai era groază de restul după-amiezii.

— Am trei.

— Cum de nu te-am mai văzut până acum? Eşti la Birmingham? întrebă băiatul îndesat ieşind din maşină. Avea obrajii rumeni şi părul şaten ondulat, arăta de vreo doisprezece ani.

Am scuturat din cap, conştientă de felul în care se uita la mine, şi pentru prima oară nu mă simţeam stânjenită. Îl interesam. Asta era moneda mea de schimb, marfa mea de troc. Am suflat fumul întorcându-mă cu spatele spre Caitlin, într-un fel care îmi lăsa descoperit gâtul, atrăgându-i privirea acolo unde voiam.

— Ai prieten? întrebă el.

— Suc, spuse Caitlin, trăgându-mă de bluză, dându-mi cureaua jos de pe umăr. Assi, suc.

Am mutat-o pe celălalt şold, legănând-o să tacă, şi le-am simţit ochii mângâindu-mi rotunjimea netedă a umărului.

— Nu, i-am răspuns băiatului, privindu-l cum îşi duce degetele la buze.

Se aplecă peste portiera deschisă, cu piciorul în prag, gândindu-se.

— Mi-o sugi şi-ţi dau şapte grame.

Stoned Pilot râse.

— Taci dracului din gură, prostănacule, făcu el, întorcându-se din nou spre mine. Jumătate, şopti. Jumătate de pungă e mult pentru sex oral.

Ceilalţi băieţi se uitau să vadă ce avea să se întâmple.

Am urcat-o pe Caitlin mai sus pe şold, m-am uitat în spate, spre locul de

joacă, să văd cât de departe era, leagănele se mişcau încoace şi-ncolo, ca o maşină într-o fabrică, produsul se repezea în jos pe tobogan. Asta voiam? Băiatul cel gras îşi muşcă buza de jos, crăpată, nesărutată. Roşea sub bronzul vag, încercând din răsputeri să pară dur. Să i-o sug pentru o jumătate de pungă? Dacă ar fi sugerat cineva aşa ceva înainte, aş fi fost dezgustată. Dar acum buzele mele îşi aminteau cum atinseseră pistonul fremătând, zvâcnind şi brăzdat de vene groase al lui Ray, pielea moale din capăt Mă uitam la băiatul cel gras şi mă întrebam care ar fi senzaţia.

Caitlin mi se cuibări pe umăr, lipindu-mi-se de piele, umedă şi bâzâind, râzând singură. Nu-i cunoşteam pe băieţii aceştia şi nu aveam să-i mai văd vreodată. Drogul îmi dădea curaj, mă făcea curioasă, voiam să ştiu până unde puteam merge, de parcă eram o altă persoană, cineva de care Olivia ar fi fost mândră.

— Trebuie să o ţină cineva pe Caitlin. Să n-o lăsaţi jos, că fuge într-o secundă.

— Al are patru fraţi mai mici.

I-am dat-o băiatului tăcut, cu părul tăiat scurt şi căruia îi creştea barba, şi l-am urmat pe grăsan în tufişurile din spatele toaletelor. Îşi desfăcu pantalonii şi şi-i lăsă în jos pe şolduri. Am îngenuncheat pe un pat de ace de pin, ca o femeie care se roagă, ca o păcătoasă. Nu ca o iubită. El se sprijini de zidul cu tencuiala zgrunţuroasă al toaletei, în timp ce eu mă rugam cu el în gură, cu mâinile lui în părul meu. „Leit Miss America".

Cu Ray nu fusese niciodată aşa Atunci era o plăcere după alta, gurile, mâinile, consistenţa pielii, fiecare surpriză. Asta era opusul sexului. Nu simţeam nimic pentru băiatul ăsta, pentru mişcările corpului lui. Aveam senzaţia că munceam. N-avea nimic de-a face cu dragostea fizică, se transforma în ceva la fel de entuziasmam ca spălatul pe dinţi. Când băiatul a terminat, am scuipat secreţia amară şi mi-am şters gura cu bluza. Am crezut că o să plece, dar el mi-a dat mâna şi m-a ridicat.

— Mă cheamă Conrad, zise el.

Aveam un gust străin în gură, un anumit miros în păr. Îmi dădu jumătatea de pungă.

— Dacă vrei vreodată ceva, sunt mereu pe-aici.

— O să ţin minte, am răspuns în timp ce mă întorceam la maşină şi o luam pe Caitlin.

Primul meu şiretlic, m-am gândit, încercând rezonanţa cuvintelor.

Prin fereastra bucătăriei, am privit-o pe Olivia ivindu-se din casă, într-o rochie de mătase în nuanţe de bej şi brun-deschis, cu părul netezit pe spate. Curăţăm de coajă felii de măr pentru gustarea lui Justin şi a lui Caitlin. Am privit-o urcându-se în Corvette-ul spectaculos, dând cu spatele, şi am înţeles.

Pentru ea, era o slujbă. Îşi câştiga maşina, vasele de cupru, exact aşa cum altcineva monta reviste sau livra corespondenţa. Aceşti bărbaţi nu erau iubiţi, rastamanul[38], BMW-ul. Erau clienţi. Doar că îngenuncherea era mai subtilă, serviciul mai discret, iluzia mai substanţială şi recompensa cu totul altceva decât o jumătate de pungă de droguri.

Am anunţat-o pe Marvel că am de gând să încep un program de pregătire fizică, să fiu gata pentru armată. Mi-am pus pantofii de sport într-o dimineaţă noroasă, mi-am strâns părul, am făcut câteva mişcări de încălzire, atingându-mi degetele de la picioare, întinzându-mi tendoanele de la genunchi pe gard, o întreagă demonstraţie pentru a-i obţine aprobarea. Armata ar fi un loc bun, siguranţă, beneficii.

Apoi am alergat în jurul caselor o dată şi m-am oprit la uşa Oliviei.

Era îmbrăcată în blugi albi, un pulover şi pantofi de casă. Purtate de ea, toate păreau sexi, am încercat să înţeleg de ce. Pantofii nu erau chiar ca unii de şcoală, erau înguşti, cu un moţ. Puloverul îi subţia uşor trupul, iar decolteul îi lăsa să se vadă un umăr. Desenasem umărul acela, care lucea de parcă era lustruit când i se iţea din lâna moale, roşcată. Părul îi era prins într-o agrafă lungă de argint care costase probabil mai mult decât drogurile pe care tocmai le câştigasem eu.

— Trebuie să vorbesc cu tine, am zis.

Mă invită în casă, aruncând o privire peste umărul meu în timp ce închidea uşa. La combină, un bărbat cânta în franceză, cu un glas sexi, pe jumătate vorbind.

— Mă bucur că ai venit, şopti ea. Voiam să te văd, dar am fost tare ocupată. Scuză-mă, tocmai făceam curat.

Umplu o tavă lăcuită cu pahare şi farfurii, goli o scrumieră de cristal plină cu mucuri de trabuc. Mă întrebam care dintre bărbaţi era fumătorul de trabuc. Mercedesul fusese din nou acolo. Ventilatorul se învârtea încet, tulburând aerul în care se simţea mirosul acru de trabuc. Duse tava la bucătărie şi turna nişte cafea.

— Lapte?

Cafeaua era atât de tare, că nu-şi schimbă culoarea când turnă lapte în ea.

— Arăţi altfel, remarcă ea.

Stăteam la masa cea mare, cu scaune aurite având spătare în formă de harpă. Scoase nişte suporturi mici de ceşti, cu lalele olandeze.

Am scos punga de iarbă din buzunar şi am aşezat-o pe masă.

— I-am supt-o unui puşti gras în parc. Mi-a dat asta.

Luă punga în mână, o ţinu în palmă, cu degetele uşor curbate în jurul ei, şi m-am gândit că aşa ar ţine şi penisul unui bărbat. Răsuci palma, cu încheietura pe masă, şi clătină din cap. Cele două linii verticale îi brăzdau fruntea.

— Astrid, nu la asta m-am referit.

— Voiam să văd cum e.

— Şi cum a fost? întrebă ea încet.

— Nu grozav, am răspuns.

Îmi dădu punga înapoi.

— Răsuceşte una, s-o fumăm împreună.

Am răsucit o ţigară pe un şerveţel elegant, cu o inflorescență de dungi multicolore. Nu mă pricepeam prea bine, dar nu s-a oferit să mă ajute. În timp ce fumam, mă uitam în jur şi mă gândeam cu câtă spermă trebuie să echivaleze toate astea, tablourile cu flori, şi scaunele cu spătare în formă de harpă, şi obloanele solide de lemn. Trebuie să fi fost un ocean. Dacă aş fi fost în locul Oliviei, aş fi avut coşmaruri noaptea, cu o mare albă de spermă şi monştri albinoşi care trăiesc în adâncurile ei.

— Îţi place să faci sex? am întrebat-o. Adică îţi face plăcere?

— Îţi face plăcere orice lucru la care te pricepi, răspunse ea. Ca un patinator sau un poet.

Se ridică în picioare, se întinse, căscă. I-am văzut abdomenul subţire când a ridicat braţele.

— Trebuie să fac un comision. Vrei să vii?

Nu eram sigură. Poate mama avea dreptate, poate ar trebui să fug. Putea să-mi fure sufletul. Deja mi-l fura. Dar pe cine altcineva aveam, ce altă frumuseţe? Am convenit să ne întâlnim la câteva case mai încolo, ca să nu mă vadă Marvel în Corvette.

Avea acoperişul lăsat şi purta o eşarfă cu buline legată în păr şi în jurul gâtului, în faţă şi la spate, în stil Grace Kelly. Mai putea să existe o femeie

aşa de fermecătoare ca Olivia Johnstone? M-am lăsat să alunec pe bancheta din faţă, atât de joasă, încât parcă stăteai întins, mi-am prins centura de siguranţă, ţinând capul plecat în caz că mă vedea cineva în timp ce ne îndepărtam în viteză.

M-am îndrăgostit în după-amiaza aceea noroasă. De viteză şi de drum, şi de goana peisajului ca într-o rotire rapidă a aparatului de filmat. De obicei aveam râu de maşină, dar drogul mă scăpase de el, iar drumul şi pinii îmi risipeau mâhnirea pe care o purtasem în mine de la întâmplarea din parc, lăsând în urmă doar cântecul de tenor al motorului şi vântul bătându-mi în faţă, profilul concav al Oliviei, ochelarii ei mari de soare, Naima lui Coltrane desfăşurându-se ca o poveste pe un disc. „Târfa de alături are un afurisit de Corvette. “Şi o iubeam pe Olivia pentru că îl împărţea cu mine – o perlă de culoarea şampaniei pe care o adusese la suprafaţă din adâncurile mării albe.

Am trecut prin Ventura, pe Coldwater Canyon, pe un drum cotit ca suişurile şi coborâşurile saxofonului de tenor al lui Coltrane. Parcă dansam pe drumul acesta, care era o parte din noi în timp ce urcam pe lângă case de ţară lăbărţate din Valley, blocuri albe de zgură cu găuri ornamentale, chiparoşi negri plantaţi în şiruri lipsite de fantezie şi tăiaţi geometric, până în vârf, la Beverly Hills.

Acum vedeam ferigi gigantice şi mănunchiuri de impatien[39] şi case cu uşi cât două etaje, iarbă de un verde strălucitor ca al meselor de biliard, grădinarii cu aspiratoare de grădină fiind singurele fiinţe umane aflate la vedere. Eram în întregime libere. Fără copii, fără slujbă, fără mame adoptive, doar viteză şi frumuseţea noastră şi adierea emoţionantă a saxofonului lui Coltrane. Cine putea să se atingă de noi?

Încredinţa maşina portarului de la un hotel din Rodeo Drive şi am mers pe jos pe lângă magazine scumpe, oprindu-ne să ne uităm la vitrine. Am intrat într-un magazin atât de elegant, încât avea uşier. Oliviei îi căzu cu tronc o geantă neagră de crocodil şi o cumpără cu numerar. Voia să-mi ia şi mie ceva. M-a tras într-un magazin care nu avea decât pulovere, eşarfe şi căciuli tricotate. Ridică un pulover, lipindu-mi-l de obraz. Moliciunea lui era uimitoare. Mi-am dat seama că nu mă gândisem suficient la posibilităţile realităţii fizice.

— Caşmir. Zâmbi, arătându-şi muşcătura încălecată. Îţi place?

Am oftat. Văzusem eticheta cu preţul.

— Bravo. Dar nu culoarea piersicii.

Dădu puloverul înapoi vânzătoarei, o fată de optsprezece ani care zâmbea placid. Magazinul mirosea a bani, un miros molatic ca un vis.

— Albastru-verzui e frumos, spuse fata, ţinând în mână un pulover tricotat, cu model în relief, de culoarea primăverii.

— Prea evident, am replicat eu.

Olivia ştia ce voiam să spun. Găsi unul de un albastru-închis, fără model, şi mi-l dădu să-l probez. Îmi făcea ochii ca nişte coacăze şi-mi scotea în evidenţă trandafiriul obrajilor. Cu toate acestea, în sertarul meu putea trece drept un articol de la magazinul modest al Femeilor Evreice. Costa cinci sute de dolari. Olivia nici n-a clipit când a numărat bancnotele de cincizeci şi de o sută.

— Lucrurile veritabile merită întotdeauna, îmi explică ea. Uite cum e lucrat.

Îmi arătă umerii, felul în care erau îmbinaţi, fără cusătură.

— O să-l porţi toată viaţa.

Ce anume era veritabil. Asta am învăţat în timp ce treceam dintr-un magazin în altul. Brăţara de argint Georg Jensen. Vaza de ceramică Roblin. Magazine ca nişte biserici care venerau veritabilul. Voci şoptite în timp ce femeile ne întindeau sticlă Steuben, eşarfe Hermes. Să deţii veritabilul trebuie să fie real. Mi-am frecat obrazul de puloverul moale ca o pisică persană.

Mi-a oferit o masă de prânz la un restaurant sub umbrele cu dungi galbene şi albe, a comandat un meniu compus numai din aperitive: stridii, gravlax[40], carpaccio[41]. Inimi de salată de palmier. Mi-a explicat cum era pregătit fiecare fel de mâncare în timp ce sorbea dintr-un pahar de vin alb şi gusta mai întâi dintr-una, apoi din alta, lăsând furculiţa jos între înghiţituri. Nu mai văzusem niciodată ceva atât de elegant ca felul de a mânca al Oliviei. Ca şi cum avea tot timpul din lume.

— Viaţa ar trebui să fie mereu aşa, oftă ea. Nu eşti de acord? Aşa cum zăboveşti la o masă bună. Din nefericire, cei mai mulţi nu au niciun talent pentru aşa ceva.

Făcu semn chelnerului în jachetă albă, arătând spre paharul meu de apă gol.

— Cum încep un lucru, oamenii vor să-l termine mai repede, ca să înceapă altul.

Chelnerul luă o carafă şi-mi umplu din nou paharul.

— Într-o vreme ieşeam cu un bărbat care mă ducea la cele mai bune restaurante din oraş, continuă Olivia. După ce mâneam, el se ridica şi zicea:" Acum unde mergem?" Şi mergeam la alt restaurant, unde lua o a doua masă completă, de la supă până la desert, Uneori de trei ori la rând.

Tăie o bucată mică de gravlax şi o puse pe o felie de pâine neagră, adăugând graţios sos de mărar, şi o mestecă de parcă era ultima bucăţică de mâncare de pe lume. Am încercat să o imit, mâncând încet, degustând carnea rozalie de peşte şi pâinea aspră, acră, cu sare şi zahăr în jurul pieliţei, cu arome şi parfumuri ca nişte culori pe o paletă, ca tonurile în muzică.

— Un om simpatic, altfel. Inteligent şi bogat ca şi Cresus, adăugă ea ştergându-şi buzele şi luând o gură de vin. Dar trăia ca o tenie.

Privi la vinul galben ca paiul, ca şi cum acolo s-ar fi aflat explicaţia lăcomiei acelui bărbat Apoi scutură din cap când n-o găsi.

— Un bărbat uriaş, cântărea probabil vreo sută treizeci de kilograme. Un om tare nefericit. Îmi părea rău de el. Bietul domn Fred.

Nu voiam să mi-o imaginez făcând dragoste cu bărbatul acela de o sută treizeci de kilograme, întinsă sub el în timp ce el se precipita în ea, ca să o poată lua de la capăt.

— Cum l-ai cunoscut?

Ea goni o albină care îi cerceta vinul.

— Eram ofiţer de credite la una din băncile lui.

Am râs cu voce tare, închipuindu-mi-o pe Olivia ca angajată a unei bănci. Stând de la nouă la cinci în spatele unui birou, purtând haine din gabardină şi pantofi fără toc. Luând prânzul la Soup Exchange.

— Glumeşti.

— Ba nu. Ce credeai, că am fost o mironosiţă care bătea Van Nuys Boulevard în haină de blană de iepure? Am un MBA. Ştiam totul despre bani, mai puţin cum să pun mâna pe ei. Lucram acolo, plătind rate pentru o Honda Accord şi având un mic apartament lângă Chandler, ca toată lumea.

— Iar uriaşul te-a salvat de tine însăţi.

Zâmbi.

— Bietul domn Fred. A făcut infarct anul trecut. Fratele lui a moştenit totul. Ridică din umeri. Dar la ce să te aştepţi de la un om care mănâncă trei mese la rând?

Stăteam în casa lui Marvel şi-i priveam mâncând. Se uitau fix la televizor tot timpul mesei, ridicându-şi furculiţele la gură ca o jucărie cu baterii, nepăsându-le că era o caserolă de ton sau mâncare de pisici gratinată. Începusem să gătesc şi-i spusesem lui Marvel că poate aveam să mă fac bucătar, că era un trai bun pentru o femeie. Începusem să mă îngraş. Coastele mi se netezeau în carnea untoasă de pe trunchi. Îmi admiram sânii în oglindă, îmi doream să mi-i fi văzut şi Ray, îi cuprindeam cu mâinile bătătorite. Îmi plăcea felul în care mi se mişca trupul când mergeam pe stradă. Marvel credea că mă împlineam la trup – cum zicea ea – doar din cauza vârstei. Dar nu era asta. Mă mişcăm prea repede. Eram prea nerăbdătoare să devin femeie.

13

Vara căzu ca un ciocan şi ne-am trezit direct în toiul ei. Pe la ora nouă dimineaţa deja începeai să te îngrozeşti de cât de cald avea să fie. Olivia mă lua la plimbare în Corvette, pe 101 şi ieşind apoi printr-unul din canioane, Topanga, Kanan Dume, la plajă, apoi călătoream înapoi pe autostrada de pe coastă, cu vântul biciuindu-ne pielea dezgolită la soare, ignorând strigătele bărbaţilor din alte maşini. Nu mă mai simţisem niciodată atât de frumoasă şi de neînfricată.

Uneori făcea o carafă de punci cu rom şi punea muzică braziliană la combină – Milton Nascimento, Gilberto Gil, Jobim. Astrud Gilberto avea un stil monoton, interesant de parcă era pe jumătate adormită într-un hamac, cântându-i unui copil. Stăteam în sufragerie pe canapeaua extensibilă de bumbac cu dungi, cu ventilatoarele învârtindu-ni-se încet deasupra capului, mâncând mango cu şuncă şi uitându-ne la fotografiile Oliviei din Brazilia. Pronunţa nume de oraşe în portugheza lor şâşâită: Rio de Janeiro, Itaparica, Recife, Ouro Preto, Salvador. Tablouri înfăţişând oraşe coloniale pictate în culori de acadea, cu negrese în rochii albe care trimiteau lumânări în largul mării. Fotografii cu Olivia la Carnaval, purtând o rochie de lame argintiu crăpată până la subsuori, cu părul uşor ca o pană şi în dezordine. Ţinea de mână un bărbat alb bronzat cu ochi albaştri şterşi.

— Ţi-ar plăcea la nebunie Carnavalul, spuse ea. Dansezi timp de exact trei zile.

— Nu suport mulţimea, am replicat eu, îmbătată de punciul de rom pe care-l făcuse, dulce şi greu ca o cărămidă. Mi-e teamă mereu că o să mă

strivească.

— Se mai întâmplă, observă Olivia, mişcând din cap pe muzica de samba. Să nu cumva să cazi la Carnaval.

După o vreme se ridică să danseze. M-am întins şi am privit-o cum se mişca pe ritmurile complicate de samba, cu eşarfa pe cap şi într-o fustă petrecută. Mi-o imaginam îmbrăcată numai în lame, asudată, dansând cu mulţimea sub soarele sudului, în mirosuri de rom şi mango şi Ma Griffe. Muzica îi străbătea trupul în valuri, picioarele îi ştergeau apăsat podeau în paşi mici, ezitanţi, braţele i se legănau ca nişte palmieri deasupra sprâncenelor ridicate. Sute de mii de oameni de toate naţiile pulsând în soare.

— Dansează cu mine, mă chemă.

— Nu ştiu să dansez, am răspuns eu. Sunt o fată albă.

— Nu spune că nu ştii.

Surâse, în timp ce şoldurile i se unduiau în cercuri subtile ca un pârâu pe pietre. Mă apucă de mână şi mă trase de pe canapea.

Stăteam în picioare în faţa ei, stângace, încercând să-i copiez mişcările, dar chiar şi aşa, uşor ameţită, eram conştientă de cât de ridicolă eram, cât de în dezacord cu muzica, cât de nepricepută. Trupul ei se mişca în zece direcţii în acelaşi timp, toată în armonie, suplă ca un şnur. Râse, apoi îşi acoperi gura cu mâna.

— Trebuie să simţi muzica, Astrid. Nu te uita la mine. Închide ochii şi contopeşte-te cu ea.

Am închis ochii şi am simţit mâinile ei pe şolduri, mişcându-mă. Fiecare şold se răsucea independent de celălalt Apoi mi-a dat drumul, iar eu am încercat să păstrez tempoul, lăsându-mi şoldurile să se legene în arcuri mari, pe ritmul complex. Am ridicat braţele şi am lăsat undele muzicii să mă străbată de sus până jos. Am închis ochii şi mi-am închipuit că suntem în Brazilia, pe o plajă cu un bar acoperit de palmieri, dansând lasciv cu bărbaţi pe care nu aveam să-i mai vedem vreodată.

— Astrid, trebuie să vii la Carnaval, spuse Olivia. O să-i spunem supraveghetoarei tale că te duci în excursie cu clasa să vezi Clopotul Libertăţii şi o să te furăm. Timp de trei zile la rând nu dormi, nu mănânci, doar dansezi. Îţi promit, n-o să te mai mişti niciodată ca o fată albă după Carnaval.

Când melodiile încetară, îşi puse braţul în jurul taliei mele şi dansă cu mine. Parfumul ei încă se simţea proaspăt, în ciuda arşiţei şi a transpiraţiei, ca

mirosul de pin. Eram la fel de înaltă ca Olivia acum, şi îmbrăţişarea ei mă făcea stângace, o călcam pe picioare.

— Eu sunt bărbatul, zise ea. Tot ce ai de făcut este să te laşi condusă.

O simţeam conducându-mă, cu mâna deschisă pe spatele meu, mereu uscată, chiar şi pe arşiţă.

— Creşti atât de repede, îmi şopti la ureche în timp ce dansam ca nişte valuri la Copacabana. Mă bucur că te-am găsit acum. Peste un an sau doi ar fi fost altfel.

Îmi imaginam că e un bărbat care dansează cu mine, murmurându-mi la ureche.

— Cum adică altfel?

— Totul ar fi fost deja decis, îmi explică ea. Acum eşti atât de maleabilă. Poţi să înveţi orice.

Dansa cu mine în cercuri lente, arătându-le picioarelor mele cum să se mişte şi şoldurilor cum să traseze semnul infinitului.

Vânturile de septembrie aprindeau recolte de foc pe dealurile uscate din Altadena, Malibu, San Fernando, alimentându-le cu chaparral şi case standard. Mirosul de fum mă ducea întotdeauna cu gândul la mama, la un acoperiş sub o lună nedemnă de încredere. Cât de frumoasă fusese, cât de perfect de independentă. Era pentru mine cel de-al doilea sezon al focurilor fără ea. Vremea leandrului. Am citit că evreii îşi sărbătoreau acum Anul Nou şi m-am hotărât să calculez şi eu timpul în funcţie de acest sezon.

Coioţii se băteau prin oraş noaptea, mânaţi de sete. I-am văzut trecând prin centru, pe Van Nuys Boulevard. Fumul şi cenuşa umpleau chiuveta ca o apă întunecată. Cenuşa îmi pătrundea în vise, eram fata de cenuşă, născută din vânturile Santa Ana, născută din cărbune şi iarbă cosită.

Când focurile au ajuns la apogeu, pe o temperatură de patruzeci de grade la umbră, am reînceput şcoala. Lumea ardea, iar eu începeam clasa a zecea la Birmingham High. Băieţii îmi trimiteau săruturi de la depărtare, pe holuri, şi fluturau bani către mine. Auziseră că făceam unele lucruri. Dar eu abia dacă îi vedeam, nu erau decât nişte umbre în fum. Conrad, băiatul cel îndesat din parc, era în aceeaşi clasă cu mine la ora de dactilografie. Îmi strecura ţigări pe hol. Acum nu-mi mai cerea să i-o sug. Îmi vedea flăcările din păr şi ştia că buzele mele l-ar pârjoli. Îmi plăcea senzaţia. Mă simţeam ca mama la vremea leandrului. „Amanţii care se ucid acum unul pe celălalt vor da vina pe vânt “.

I-am trimis mamei picturi cu Olivia făcând bame, mestecând în oala imensă, dansând samba cu palmele şi tălpile ei roz, conducând maşina cu eşarfa ei în stil Grace Kelly legată în jurul capului, cât de strălucitor arăta pielea ei în contrast cu albul.

Dragă Astrid,

Mă uit la focurile care ard la orizont şi nu mă rog decât să se apropie, să mă distrugă. Te-ai dovedit exact atât de retardată cât pretindeau cei de la şcoală că eşti. Te ataşezi de oricine îţi arată cea mai mică atenţie, nu-i aşa? Mă spăl pe mâini de tine. Nu-mi aduce aminte că au trecut doi ani de când am trăit ultima oară în lume. Crezi că aş putea uita cât a trecut? Câte zile, ore, minute am stat uitându-mă la pereţii acestei celule, ascultând nişte femei cu un vocabular de douăzeci şi cinci de cuvinte sau chiar mai puţin? Iar tu îmi trimiţi desene cu plimbările tale cu maşina prin Mulholland şi cu marea şi grozava ta prietenă. Scuteşte-mă de entuziasmele tale. Încerci să mă scoţi din minţi?

CuC[42]

În octombrie, frunzele au început să se înroşească şi să cadă, au început să se scuture prunii cei negri şi arţarii cu frunze crestate, eucalipţii cei dulci. M-am întors de la şcoală, plănuind ce aveam să-i povestesc Oliviei despre un profesor care mă întrebase dacă puteam să rămân după ore, voia să stea de vorbă cu mine despre „situaţia mea familială”, şi-mi imaginam cum avea să râdă când i-aş imita privirea abătută. Voiam să ştiu ce fel de bărbat era, când, dintr-odată, am văzut ceva ce-mi luă vântul din pânze, care fâlfâiră şi apoi rămaseră atârnând goale în mijlocul oceanului. Maşina Oliviei ascunsă sub prelată.

Tocmai mă văzusem cu ea, şi nu zisese nimic de vreo plecare. Cum putea să plece şi să nu-mi spună? Poate era o urgenţă, m-am gândit, dar ar fi putut să-mi lase un bilet undeva, l-aş fi găsit. Am aşteptat două zile, trei, dar în continuare frunzele se adunau în curtea ei, pluteau şi i se aşezau pe maşină ca un paravan japonez de hârtie.

M-am aşezat în camera mea din casa lui Marvel, posacă şi ameţită, desenând perdelele. Dungile erau singurul lucru care mă interesa acum, care

avea sens. Nu i-am scris mamei, nu puteam suporta ca ea să jubileze din cauza pierderii mele. Mi-a scris ea şi mi-a spus că acum coresponda cu un profesor de literatură clasică al cărui nume avea trei iniţiale. El îi trimitea traduceri originale ale unora din cele mai obscene pasaje din Ovidiu şi Aristofan. Spunea că îi plăcea contrastul cu însemnările confuze ale lui Dan The Man Wylie. De asemenea, mai avea un schimb însufleţit de scrisori cu un redactor al unei mici edituri din Carolina de Nord şi cu Hana Gruen, o feministă renumită din Cologne, care auzise despre starea în care se găsea. Mi-a scris şi despre noua ei colegă de celulă, în cele din urmă scăpase de cealaltă, o făcuse să ajungă la Unitatea de îngrijiri Speciale, îngăimând ceva despre vrăjitorie. Desigur, nimic din toate astea nu avea de-a face cu mine, cu excepţia dinţilor.

Dragă Astrid,

Am un dinte slăbit cu care m-am ales într-o controversă despre Barneburg B. Nu pot sub nicio formă să pierd un dinte pe-aici – ideea de dentist al închisorii e mult prea grotescă Văd un bărbat slab paralizat de un Parkinson incipient, roşu la faţă de alcoolism, expert în tratamente greşite. Sau o femeie trupeşă, o adevărată tăietoare de porci, care administrează tratamente fără anestezie, savurând ţipetele victimelor.

Astrid, să ai grijă de dinţii tăi. Nimeni nu te va duce la un dentist decent acum. Dacă se întâmplă ceva, o să ţi-i lase să se carieze în cap şi va trebui să-i scoţi pe toţi la douăzeci şi patru de ani. Eu mi-i curăţ în fiecare zi cu aţă dentară, chiar şi aici, mă spăl cu sare, îmi masez gingiile. Încearcă să faci rost de nişte vitamina C, iar dacă nu vor să-ţi cumpere, mănâncă portocale.

Mami Yokum[43]

Cel puţin nu putea să dispară, mă gândeam în timp ce împăturam scrisoarea şi o puneam înapoi în plic. Dar nu putea nici să mă vadă. Aveam nevoie să se întoarcă Olivia şi să mă hrănească.

Era un inel de apă în jurul lunii, un ochi de corb în ceaţă. Era 1 noiembrie. Nu spusesem nimănui că era ziua mea. Să-mi sărbătoresc ziua de naştere fără Olivia era mai rău decât să uite toată lumea de ea. Mă simţeam ca într-un tablou cu Icar, căzând în mare, nu i se vedeau decât picioarele, în timp ce

ţăranul şi vaca continuau să are.

M-am întins în curtea din spate, în frig, pe masa de picnic şi mi-am frecat obrazul de puloverul de caşmir albastru. Era deja o gaură cât un bob în partea din faţă. Am fărâmiţat ultima ţigară într-o cutie de bere în curtea rece, apoi am aruncat cutia peste gardul din spate, făcând câinele să latre. Îmi doream să fie aici bărbatul cu BMW, era ora lui din noapte, şi Olivia să pună la combină Oliver Nelson, Stolen Moments. Ar face focul în şemineu, ar dansa lent, aşa cum dansase cu mine Olivia, ea i-ar şopti la ureche, aşa cum îmi şoptise mie. Acum ştiam să dansez, dar ea mă lăsase fără muzică.

Mi-am strâns puloverul mai bine pe lângă mine şi m-am uitat la luna acoperită cu un văl. Am auzit râsete din casă, Marvel şi Ed se uitau la Leno în dormitor. Tocmai îi vopsisem părul roşcat pentru toamnă, Flacără de Toamnă. Tremuram sub pânzele de ceaţă pe masa de picnic, cu mâinile mirosindu-mi încă a vopsea, gândindu-mă la pruncul Ahile. Dar nu mă scufunda nimeni în apele Styxului pentru a deveni invulnerabilă, şi singurele stele de pe cer erau avioanele care veneau la Burbank din vest.

Mă gândeam că tocmai acum era vremea amurgului în Hawaii, şi a lunii roşii de curry la Bombay. Acolo ar fi trebuit să fiu. Mi-aş vopsi pârul negru şi aş purta ochelari de soare, aş uita totul despre Olivia, Marvel, mama, tot. De ce n-a putut să-mi spună că avea să plece? A crezut că nu conta pentru mine, nu ştia cât de mult depindeam de ea? Simţeam speranţa alunecându-mi printre degete ca o zeamă de peşte.

Eram oare o piază-rea, un gunoi în spaţiu, aruncat peste bord dintr-o capsulă? Nimeni nu mă vedea, nimeni nu mă observa, îmi doream să fi fost din nou cu Ray, să mă poată ţine în loc cu ochii lui, să mă readucă pe pământ. Îmi provoca greaţă plutirea aceasta, imponderabilă şi ameţitoare în strălucirea albă a pietrelor lunii, funeraliile tăcute ale chiparoşilor. Nu mai erau flori de jacaranda. Părea un peisaj pictat de Van Gogh.

Eram sătulă să se holbeze luna la mine cu atâta indiferenţă, sătulă de peisajul lunar cu pietre albe. Aveam nevoie să mă ascund mai bine. M-am strecurat prin gardul de sârmă, atentă să închid poarta fără să fac zgomot. Portocalele neculese îşi împrăştiau parfumul răşinos în aerul umed, amintindu-mi de ea. Şi atunci m-am gândit la mama şi la dinţii ei, la vitamina C. La viaţa mea ridicolă. Mi-am croit drum prin frunzele adunate în grămezi pe trotuarele nemăturate, strivindu-le, fredonând o melodie dulce-tristă de-a lui Jobim. Mă întorceam la adunat roua de pe pânze. Ar fi trebuit să-mi dau

seama cum avea să se sfârşească. Ar fi trebuit să ştiu destule de-acum ca să nu mă aştept la nimic de la viaţă, în loc să mă las pradă sindromului Stockholm.

Un câine alb s-a ivit din ceaţă şi l-am chemat, bucuroasă de puţină companie. Alt rătăcit Dar a început să latre la mine, atât de înverşunat, încât picioarele din faţă i se ridicau de pe trotuar.

— Nu lătra, e-n regulă.

M-am deplasat către el, să-l mângâi, dar apăru un alt câine, unul maroniu, apoi un al treilea, un husky cu ochi albaştri.

Cel maroniu îşi arăta colţii. Marele husky lătra. Nu ştiam dacă să continui să merg sau să dau înapoi încet.

— Duceţi-vă acasă, le-am poruncit.

Îmi blocau calea. Am ţipat, sperând să-i sperii sau să audă cineva, dar casele îşi întorceau feţele inexpresive ale garajelor spre stradă.

— Duceţi-vă acasă.

Am început să dau înapoi, dar acum câinele mai mic o luă la fugă spre mine, se repezi, mă apucă de picior.

— Vă rog, veniţi să vă luaţi câinii! am implorat, dar sunetul vocii mele ricoşa din casele din jur, închise ermetic în spatele gratiilor de fier, al gardurilor de beton şi al uşilor securizate. Şi în timp ce câinele maroniu venea spre mine mârâind, mi-am adus aminte ceea ce reuşisem să uit doar pentru câteva luni – că aşa avea să fie mereu. Câinele maroniu îşi înfipse colţii în blugii mei.

Am strigat după ajutor. Asta părea să-i întărâte, câinele husky mă trânti la pământ, muşcându-mă de braţele pe care le ridicam să-mi protejez faţa. Strigam, ştiind că nu era nimeni. Era un vis pe care-l mai avusesem, dar acum n-aveam să mă mai trezesc, şi mă rugam la Iisus în felul deznădăjduit în care se roagă cei care ştiu că nu există Dumnezeu.

Apoi – ţipete în spaniolă. Pantofi care loveau cu putere pământul. Zăngănit de metal pe os. Colţi care slăbesc strânsoarea, lătrături ascuţite, dureroase. Mârâituri, scheunături, gheare zgâriind asfaltul, lovituri răsunătoare de lopată. Chipul unui bărbat se uita cu atenţie la mine, era ciupit de vărsat şi întunecat de îngrijorare. Nu ştiam ce spune, dar m-a ajutat să mă ridic, şi-a pus braţul în jurul taliei mele şi m-a dus la el acasă. Aveau un şir de raţe de porţelan pe pervaz. Se uitau la un meci de box în spaniolă. Mâinile înnebunite ale soţiei lui, un prosop curat devenind roşu. Soţul ei formă un număr de telefon.

Ed m-a dus cu maşina la urgenţă, cu o cârpă de bucătărie pe faţă şi un prosop în poală ca să absoarbă sângele care-mi curgea din braţe. Îmi dăduse o gură din sticla de Jim Beam din raftul pentru mânuşi. Mi-am dat seama că era grav dacă Ed îmi dădea din băutura lui. N-a putut să vină cu mine dincolo de sala de primire de la Urgenţă. Erau limite. Nu eram copilul lui, la urma urmei. S-a aşezat pe un scaun din sala de aşteptare şi a început să se uite la televizorul prins în perete, la Leno, care dădea mâna cu invitatul următor. Nu pierduse prea mult, totuşi.

Tremuram în timp ce femeia completa o fişă. Apoi asistenta roşcată m-a dus înapoi. I-am spus că era ziua mea de naştere, că aveam cincisprezece ani, că Ed nu era tatăl meu. M-a strâns de mână şi m-a întins pe un pat îngust şi apretat, apoi mi-a făcut o injecţie, ceva bun care să mă relaxeze, sau poate pentru că era ziua mea. Nu i-am spus cât de bine îmi era. Dacă trebuia să fii schilodit, cel puţin existau droguri. M-a dezbrăcat de haine, şi caşmirul zdrenţuit m-a făcut să plâng.

— Nu-l aruncaţi, m-am rugat Daţi-mi-l.

Ţineam rămăşiţele vieţii mele de lux lipite de jumătatea întreagă a feţei în timp ce ea îmi curăţa rănile, injectându-mi o amorţeală minunată. Mi-a zis că dacă mă doare să-i spun. Îngerul roşcat Iubeam asistentele şi spitalele. Dacă aş fi putut să nu fac nimic altceva decât să zac înfăşurată în tifon şi femeia asta drăguţă să aibă grijă de mine. Katherine Drew, aşa scria pe ecusonul ei.

— Eşti norocoasă, îl avem pe doctorul Singh de gardă astă-seară, spuse Katherine Drew. Tatăl lui a fost croitor. Face treabă bună. E cel mai bun.

Gura ei zâmbea, dar ochii mă compătimeau.

Intră doctorul, care vorbea pe un ton vioi ca şi când ar fi glumit ca într-un film pe care îl văzusem cândva, cu Peter Sellers. Dar ochii căprui ai doctorului Singh purtau povara tuturor urgenţelor pe care le văzuse vreodată, sângele, carnea sfâşiată, febra şi rănile de gloanţe, era de mirare că se mai puteau deschide. Se apucă de cusut, începând cu faţa. Mă întrebam dacă era din Bombay, dacă ştia că acolo era amiază acum. Acul era curbat, aţa neagră. Asistenta Drew mă ţinea de mână. Aproape am leşinat când mi-a adus suc de mere dulce ca un sirop de tuse. Îmi spuse că dacă nu se găseau câinii trebuia să revin.

De câte ori eram aproape de a simţi ceva, ceream încă o injecţie. Nu avea niciun rost să încerc să fiu curajoasă. Nu erau vikingi aici. Pe tavanul sălii de

urgenţă era un poster cu peşti. Voiam să mă cufund în mare, să mă las purtată printre corali şi alge, cu părul ca o iarbă de mare, să mă plimb pe o pisică-de-mare într-o plutire tăcută. Vino cu mine, mamă. Ei îi plăcea să înoate, cu părul ca un evantai, muzică pentru un cântec de sirenă. Cântau pe stânci, pieptănându-i părul. Mamă… Lacrimile îmi curgeau de nicăieri, ca un izvor dintr-o stâncă. Tot ce-mi doream era mâna ei rece pe frunte. Ce altceva mai exista? Acolo unde erai tu, acolo era casa mea.

După încă treizeci şi două de copci îşi făcu apariţia Ed, întunecat la faţă, cu şapca de baseball în mână.

— Poate să meargă acum? Trebuie să mă duc la lucru de dimineaţă.

Asistenta roşcată Drew mă ţinea de mână în timp ce îi dădea instrucţiuni lui Ed Turlock despre cum să-mi cureţe cusăturile cu apă oxigenată şi îi ordona să mă aducă înapoi peste două zile ca să verifice vindecarea, apoi din nou peste o săptămână să-mi scoată firele. El aprobă din cap, dar nu asculta, explica, în timp ce semna hârtiile, că eram doar copil adoptiv, că exista un program regional de sănătate.

N-am vorbit pe drumul de întoarcere. Urmăream indicatoarele care treceau pe lângă noi. Pic N Save, Psychic Adviser, AA. Hair Odyssey. Fisch World. Dacă aş fi fost fata lui, ar fi venit cu mine. Dar nu voiam să-i fiu fiică. Eram recunoscătoare că nu aveam nici măcar o picătură din sângele lui. Legănam caşmirul însângerat în mâini.

Când am ajuns acasă, Marvel aştepta în bucătărie în capotul ei albastru şi murdar, cu părul Flacără de Toamnă.

— Ce naiba a fost în capul tău?

Îşi flutură mâinile durdulii în aer. Dacă n-ar fi fost bandajele, m-ar fi pocnit.

— Să umbli pe stradă la orele astea din noapte. La ce te aşteptai?

Am trecut pe lângă ea şi am luat prima pastilă de Vicodin, adunând în palmă apă de la robinet. M-am dus în camera mea fără să scot un cuvânt, am închis uşa şi m-am întins pe pat într-un mod pervers, eram bucuroasă că aveam copcile, eram bucuroasă că o să se vadă, că o să rămână cicatrice. Ce sens avea să fii rănit numai pe dinăuntru? M-am gândit la fata cu cicatricele ca nişte tatuaje de la adăpostul colectiv Crenshaw. Avea dreptate, trebuia să se vadă al dracului de bine.

Cusăturile îmi brăzdau maxilarul şi obrazul, braţele şi picioarele. Toată lumea de la Birmingham High se holba în continuare la mine, dar diferit, nu pentru că eram o copilă prostituată, ci pentru că eram un monstru. Îmi plăcea mai mult aşa. Frumuseţea era înşelătoare. Preferam să-mi port durerea, urâţenia. Marvel voia să-mi acopăr urmele cu fond de ten, dar eu refuzam. Eram sfâşiată şi cusută, eram un câmp minat şi trebuiau să se uite. Speram că le provocam greaţă. Speram că mă visau noaptea.

Olivia era tot plecată, Corvette-ul ei era acoperit şi tăcut, stropitoarele porneau la opt dimineaţa pentru exact şapte minute, luminile se aprindeau la şase seara prin telecomandă. Revistele i se adunau grămadă în prag. Le lăsam acolo. Speram să plouă pe ele, pe acel Vogue al ei de şaisprezece dolari.

Cât de uşuratică eram! Ca un melc, mă ataşam de orice, de oricine îmi arăta cea mai mică atenţie. Mi-am promis că la întoarcerea ei aveam să stau deoparte, să învăţ să fiu singură, era mai bine decât să fii dezamăgită când oricum descopereai că eşti singur. Singurătatea era condiţia umană, trebuia să mă obişnuiesc cu asta.

Mă gândeam la ea când stăteam lângă băncile de pe terenul de sport, lângă Conrad şi prietenii lui, şi mă drogăm. Era uşor cu băieţii, avusese dreptate în legătură cu asta. Ştiam care era lucrul pe care-l voiau şi ştiam că puteam să li-l ofer sau nu. Ce nevoie avea ea de mine? Niciuna. Putea să-şi cumpere o brăţară Georg Jensen, o vază Roblin.

În perioada Crăciunului era cald din nou, iar smogul zăcea gros peste Valley, ca o durere de cap puternică deasupra unui teritoriu învins, estompând munţii. Olivia se întorsese, dar n-o văzusem, zărisem numai urmele ei vizibile, pachetele livrate şi bărbaţii. Acasă la Marvel, ne făceam luntre şi punte pentru sărbători. Am adus copacul verde de metal din garaj în casă, am răsucit funii de beteală colorată ca nişte perii pentru sticle în jurul fiecărei uşi şi ferestre, l-am pus pe Frosty, Omul de Zăpadă, pe pavaj, am legat pe acoperiş ornamentul cu Moş Crăciun şi renii.

Veneau rude în vizită şi eu nu eram prezentată, dădeam din mână-n mână amestecul de Chex şi aperitivele cu brânză şi nuci. Făceau poze în grupuri cărora nimeni nu mă invita să mă alătur. Beam eggnog[44] din bolul de punci al adulţilor, cu gust înţepător de bourbon, şi ieşeam din casă când nu mai puteam suporta.

Stăteam afară, în casa de jucărie, în întuneric, fumând o Tiparillo pe care o găsisem într-un pachet pe care cineva îl lăsase afară. Auzeam casetele de Crăciun pe care Marvel le punea neîncetat, Joey Bishop Christmas, Neil Diamond at Bethlehem. Cel puţin Starr credea în Hristos. Merseserăm la biserică, vizitaserăm paiele afânate din iesle, pe pruncul Iisus, Pruncul împărat.

Dintre toate evenimentele cu litere roşii din calendarul de sărbători american, mama ura cel mai mult Crăciunul. Îmi aduceam aminte de anul în care am venit acasă cu un înger de hârtie pe care-l făcusem la şcoală, cu scântei aurii pe aripile din şerveţele, iar ea l-a aruncat direct la gunoi. Nici măcar n-a aşteptat să mă duc la culcare. În ajunul Crăciunului, citea întotdeauna A doua venire a lui Yeats: „Ce fiară crudă… se târăşte spre Bethlehem…” Beam vin fiert şi jucam Runestones. Nu voia să vină să mă audă cântând Veniţi, voi, credincioşi şi Dumnezeu să te odihnească, Mărie cu clasa mea la serbarea şcolii. Nu voia nici să mă ducă până acolo cu maşina.

Dar acum, când o urmăream pas cu pas pe Marvel intrând şi ieşind din malluri, intoxicată de colindele care se auzeau pretutindeni, la vederea cerceilor ei de Crăciun cu luminiţe care clipeau, începeam să ajung la punctul de vedere al mamei.

Stăteam în întuneric în casa de jucărie şi-mi imaginam că eram cu ea şi că ne aflam în Lapland, într-o casă de ţară din lemn vopsit, unde iama ţinea nouă luni, iar noi purtam ghete de pâslă şi beam lapte de ren şi sărbătoream solstiţiul. Legam furculiţe şi tigăi de metal de copaci ca să alungăm spiritele rele, beam miere fermentată şi mâneam din ciupercile culese toamna şi aveam viziuni. Renii veneau după noi când încercam să ne uşurăm, tânjind după sarea din corpul nostru.

În casă, fratele lui Ed, George, era îmbrăcat În Moş Crăciun, ameţit de băutură. Îi auzeam râsetele, care acopereau celelalte voci. Ed stătea lângă el pe canapea, şi mai beat, dar el era tăcut la băutură. Justin primise un set de maşini de curse care-l costase pe Ed salariul pe o săptămână, iar Caitlin o maşină Bărbie de plastic cu care să se plimbe. Toate cadourile mele proveneau de la un magazin de 99 de cenţi. O lanternă pe un suport de chei. Un hanorac cu un ursuleţ pe el. Eram îmbrăcată cu hanoracul. Insistase Marvel. Îmi fumam ţigara şi aprindeam şi stingeam lanterna, aţintind-o cu puţin deasupra nasului lui Rudolph de pe ornamentul de acoperiş al lui Marvel. Rudy şi cu mine purtam o conversaţie secretă.

Mă gândeam cât de uşor te puteai sinucide, beat fiind. Puteai să faci o baie, să adormi şi să te îneci. N-ar veni să te salveze nicio broască ţestoasă care plutea prin apropiere, nu te-ar găsi niciun avion de recunoaştere. Am luat cuţitul mamei şi m-am jucat de-a johnny-johnny pe podeaua casei de jucărie. Eram beată, şi mă înţepam la fiecare câteva lovituri. Mi-am ridicat mâna şi am simţit satisfacţie la vederea sângelui, aşa cum simţeam şi când îmi vedeam scobiturile roşii de pe faţă la care oamenii se holbau, pentru ca apoi să se întoarcă cu spatele. Crezuseră că eram frumoasă, dar se înşelaseră, acum vedeau cât de urâtă şi de mutilată eram.

Mi-am apăsat cuţitul pe încheietură, deplasându-l încet dintr-o parte în cealaltă, imaginându-mi ce aş simţi, dar ştiam că nu aşa se face. Îţi deschideai vena de sus până jos. Trebuia să ai în vedere structura de la bază.

Care era structura de la baza tuturor acestor lucruri, asta aveam nevoie să aflu: Joey Bishop care cânta Jingle Bell Rock, poeţi care dormeau în colibe cu pereţi lipiţi şi femei frumoase întinse sub bărbaţi care mâncau trei mese la rând. Copii care strângeau în braţe girafe cu gâtul rupt şi plângeau, sau care se plimbau cu maşini Bărbie de plastic, şi bărbaţi cu degete lipsă care tânjeau după amante de paisprezece ani, pe când femei cu alură de actriţe porno simţeau o nevoie imperioasă de Sfântul Duh.

Dacă s-ar fi putut să mi se împlinească o singură dorinţă, Iisuse, ar fi fost să o laşi pe mama să vină să mă ia. Mă săturasem să sorb apa din vele. Mă săturasem să fiu singură, să merg şi să mănânc şi să gândesc de una singură. Nu aveam să reuşesc, până la urmă.

Săgeţi de lumină ieşeau prin obloanele de la casa Oliviei. Nu era niciun bărbat în seara asta. Erau acasă cu nevestele sau prietenele lor cumsecade. Cine voia o târfă de Crăciun?

Vai, Doamne. Petrecusem atât de mult timp cu Marvel, încât începea să se ia Următorul lucru ar fi fost să încep să fac glume rasiste. Olivia era Olivia Avea câteva piese de mobilier frumoase şi câteva ceasuri, un covor şi un papagal împăiat pe nume Charlie, în timp ce eu aveam câteva cărţi şi o cutie, şi un pulover de caşmir sfâşiat, şi un poster cu excremente de animale. Nu era cine ştie ce diferenţă. Niciuna dintre noi nu avea prea multe, la o adică.

Aşa că m-am dus alături. Nimeni nu avea să observe astă-seară. Curtea ei mirosea a arpagic. Am bătut la uşă şi i-am auzit paşii. Deschise uşa. Expresia de uimire de pe faţa ei îmi amintea că nu ne văzuserăm din noiembrie.

Mă trase înăuntru şi încuie uşa. Purta o cămaşă de noapte din satin gri-

argintiu şi un neglijeu. Asculta aceeaşi muzică pe care o auzisem în acea primă seară, femeia cu lacrimi în glas. Olivia se aşează pe canapea şi mă luă de mână, dar i-am rezistat. Abia putea să se uite la mine. Scarface[45], aşa îmi spuneau copiii. Frank N. Stein.

— Doamne-Dumnezeule, ce s-a întâmplat?

Voiam să-mi vină în minte o replică deşteaptă, ceva rece şi sarcastic. Voiam să o doară. Mă dezamăgise, mă abandonase.

— Unde ai fost? am întrebat.

— În Anglia. Ce-ai păţit la faţă?

— Te-ai distrat bine în Anglia? Am luat carcasa CD-ului de pe masă. Era o femeie cu chipul plin de lumină, cu o floare albă după ureche. Cânta ceva trist, despre lumina lunii printre pini. Billie Holiday, scria. Simţeam că Olivia se uita fix la faţa mea, la cicatricele de pe braţe acolo unde mi se ridicau mânecile. Nu mai eram frumoasă. Acum arătam a ce eram, o rană vie. N-o să mă mai vrea prin preajmă.

— Astrid, uită-te la mine.

Am lăsat jos carcasa. Avea un prespapier nou, albastru-închis, granulat, cu forme albe în relief. Era greu şi rece în mâna mea. Mă întrebam ce-ar fi făcut ea dacă l-aş fi scăpat pe blatul de piatră al mesei, sfărâmându-l. Eram beată, dar nu îndeajuns. L-am lăsat jos.

— De fapt, e o lume a câinilor. Ştiai? Fac orice vor. Era chiar de ziua mea. Am cincisprezece ani.

— Ce vrei, Astrid? mă întrebă ea încet, frumoasă ca întotdeauna, cu chipul ei neted şi intact, dar elegant.

Nu ştiam ce voiam. Voiam să mă ţină în braţe, să mă compătimească. Voiam să o lovesc. Voiam să ştie câtă nevoie aveam de ea, voiam să-mi promită că nu avea să mai plece niciodată.

— Îmi pare rău.

— Nu-ţi pare cu adevărat, am zis eu. Nu te preface.

— Astrid! Ce-am făcut altceva decât să plec din oraş?

Palmele ei roz erau strânse ca nişte cupe. Ce se aştepta, să le umplu eu? Cu ce? Cu apă? Cu sânge? îşi netezi fusta de satin.

— Nu e o crimă. Îmi pare rău că n-am fost aici, bine? Dar n-am făcut nimic rău.

M-am aşezat pe canapea şi mi-am pus picioarele pe măsuţă, printre

antichităţi. Mă simţeam ca un copil răsfăţat, şi-mi plăcea. Ea se întoarse spre mine pe canapea, îi simţeam parfumul, crud şi familiar.

— Astrid, uită-te la mine. Îmi pare râu. De ce nu mă crezi?

— Eu nu cred în magie. Nu sunt unul din şiretlicurile tale. Auzi, ai ceva de băut? Vreau să mă îmbăt criţă, am zis.

— Tocmai voiam să beau o cafea cu coniac, îţi dau şi ţie una mică.

Mă lăsă acolo, să o ascult pe Billie Holiday cântând în timp ce ea zdrăngănea vase la bucătărie. Nu m-am oferit să o ajut. Într-un minut, se întoarse cu pahare, o sticlă de coniac şi cafea pe o tavă. Atât de perfect totul, chiar şi felul în care a aşezat tava pe masă, cu spatele drept, îndoindu-şi genunchii.

— Uite, spuse ea, aşezându-se lângă mine. Data viitoare îţi trimit o carte poştală, ce zici? „Aş vrea să fii şi tu aici, cu dragoste… “Coniac.

Turnă în paharele de coniac.

L-am băut pe al meu dintr-o înghiţitură, fără să încerc măcar să-l savurez. Era, probabil, vechi de cinci sute de ani, adus pe Nina, pe Pinta şi pe Santa Maria. Ea se uită în fundul paharului ei, rotindu-i conţinutul, îl mirosi şi-l sorbi.

— Nu. Sunt cea mai atentă persoană din lume, mărturisi Olivia. Nu sunt genul care trimite felicitări la aniversări. Dar o să încerc, Astrid. Asta e tot ce pot să fac.

Întinse mâna să-mi atingă faţa, dar nu se putea decide să facă gestul. Mâna îi căzu pe umărul meu. Am ignorat-o.

— Pentru Dumnezeu, făcu Olivia, luându-şi mâna înapoi, stând cu spatele rezemat de perne. Nu sta bosumflată. Te porţi exact ca un bărbat.

M-am uitat în altă parte şi am prins reflexia noastră în oglinda de deasupra şemineului, frumuseţea încăperii, Olivia în cămaşa ei de noapte ca mercurul în lumina lunii. Apoi era o fată blondă prăpădită care arăta de parcă se rătăcise dintr-un alt film, cu faţa scobită de uime de răni, cu hanoracul de 99 de cenţi, cu părul neperiat.

— Ţi-am adus ceva din Anglia, adăugă Olivia. Vrei să vezi?

Nu voiam să mă uit la ea. Ce îşi închipuia, că nişte cadouri aveau să repare totul? Dar nu m-am putut abţine să privesc mersul acela frumos şi lent când se duse în partea din spate a casei, iar satinul argintiu o urma ca un câine de companie. Mi-am mai turnat nişte coniac, l-am rotit şi am privit lichidul separându-se în dâre care se întâlneau în bazinul de chihlimbar de pe fund.

Mirosea a foc şi a fructe şi ardea când o lua în jos. Mă simţeam exact aşa cum cânta Billie Holiday, de parcă strigasem cât putusem, dar nu fusese de-ajuns. Se întoarse cu o cutie mică albă şi mi-o aşeză în poală.

— Nu vreau lucruri, am replicat. Vreau doar să simt că îi pasă cuiva.

— Deci nu-l vrei? mă tachină ea, mişcându-se ca pentru a-l lua înapoi.

Am deschis cutia marca Penhaligon şi, cuibărit în pânză, era un flacon graţios din argint şi sticlă, şi un bulb acoperit cu dantelă, plin cu un parfum într-o nuanţă de roz-pal. Am pus-o pe masă.

— Mulţumesc.

— Hai, nu fi aşa. Uite, miroase-l.

Îl ridică şi mă stropi puţin, împroşcând un abur fin din bulbul acoperit cu dantelă.

Am fost surprinsă de miros, nu semăna deloc cu Ma Griffe, mirosea a floricele care cresc în pădurile englezeşti înfrunzite, ca o fată care ar purta şorţ şi pantaloni strâmţi şi ar face coroniţe din margarete sălbatice, o fată de basm din epoca victoriană.

Când Olivia zâmbi, farmecul muşcăturii ei încălecate mă izbi într-un mod în care perfecţiunea ei nu reuşise niciodată.

— Nu-i aşa că ţi se potriveşte?

I l-am luat din mână şi m-am stropit cu el deasupra capului, astfel încât aburul să cadă ca o ploaie uşoară. Să-mi spele păcatele. Să facă din mine o fată care nu văzuse niciodată focurile din septembrie, nu fusese împuşcată, nu făcuse sex oral cu un băiat în spatele toaletei din parc. O fată ca în poezioarele de grădiniţă, într-o rochie albastră, ţinând în braţe un miel în grădina unei case de ţară. Asta eram eu, la urma urmei. Nu ştiam dacă să râd sau să plâng, aşa că mi-am mai turnat nişte coniac în pahar.

— Ajunge, făcu ea, luând sticla.

Cusăturile îmi pulsau din cauza alcoolului. Ştiam că nu depindea de Olivia să mă iubească. Făcuse tot ce putuse, îmi cumpărase un strop de copilărie într-o sticlă, prin audienţă la regină.

— Mulţumesc, Olivia, chiar îţi mulţumesc, am spus.

— Aşa mai merge, zise ea.

M-am trezit a doua zi de dimineaţă chircită dureros pe canapeaua Oliviei. Cineva îmi scosese pantofii, şi ţineam încă strâns în mână sticla de parfum roz. Ori era foarte cald, ori aveam eu febră, şi o durere de cap care îmi bubuia

în tâmple ca o tobă africană. Mi-am strecurat picioarele în pantofi, fără să mă leg la şireturi, şi m-am dus să o caut pe Olivia.

Stătea întinsă pe cuvertură pe patul ei cu baldachin dintr-un şal de lână fină, adormită, având încă neglijeul pe ea, cu picioarele îndoite în unghiuri drepte, de parcă alerga în vis. Ceasul de dincolo de pernă arăta unsprezece. Am luat-o la fugă spre hol şi am ieşit în viteză pe uşă.

Traversasem până la jumătate grădina Oliviei, când Marvel ieşi din casa turcoaz, cu maşina Bărbie a lui Caitlin în braţe. Ridică privirea. Gura i se deschise larg. Singura culoare rămasă pe chipul ei era Flacăra de Toamnă din păr.

Dacă n-aş fi fost atât de mahmură, mi-ar fi trecut ceva prin minte. Dar ne-am privit lung una pe cealaltă şi am ştiut că eram prinsă asupra faptului, aşa cum mă aflam, până la genunchi în rozmarin şi ciucuşoară, îngheţată de spaimă ca o căprioară în lumina farurilor. Apoi au urmat ţipete şi confuzie. A luat-o ia fugă spre poartă, în timp ce eu am făcut câţiva paşi timizi înapoi spre casa Oliviei. M-a apucat de păr şi m-a tras înapoi. Capul îi tresăltă când îmi simţi mirosul respiraţiei.

— Ai băut cu târfa? Te-ai şi culcat cu ea?

Mă pocni peste faţă, fără să-i pese de cicatrice, iar vocea îi reverbera în capul meu ca o împuşcătură într-o peşteră. Mă lovea în timp ce mă ţâra înapoi în casa turcoaz, în cap, în braţe, oriunde nimerea.

— Ce-ai căutat acolo? Acolo ţi-ai petrecut noaptea? Da? Acolo?

Mă lovi drept în ureche şi parfumul Penhaligon îmi sări din mâini şi se izbi de pavaj.

M-am smuls din mâinile ei şi am îngenuncheat lângă sticla spartă în cutia ei argintie, din care parfumul se îmbiba deja în pavaj. Mi-am băgat mâinile în băltoaca aceea. Copilăria mea, grădina mea englezească, bucăţica aceea de ceva real.

Marvel mă apucă de braţ, mă ridică în picioare, strigând:

— Nerecunoscătoareo!

Am prins-o de mâini şi i-am strigat în faţă:

— Te urăsc atât de mult, că aş putea să te omor!

— Cum îndrăzneşti să ridici mâna ia mine?

Era mult mai puternică decât crezusem. Se eliberă într-o secundă din strânsoarea mea şi mă lovi în faţă atât de tare, încât am văzut stele verzi. Mă apucă de subsuori şi mă duse forţat înapoi acasă, dându-mi câte un picior la

fiecare metru parcurs.

— Treci în casă, treci!

Deschise uşa şi mă îmbrânci înăuntru. Am navigat printre epavele ajunului Crăciunului, pahare şi boluri murdare şi ambalaje de cadouri. Copiii ridicară privirea de la jucăriile lor, Ed de la meciul de fotbal. Clătinându-mă, am dat peste raftul ornamental şi farfuria Little Women a lui Marvel căzu şi se sparse.

Ea ţipă şi mă lovi în cap, dintr-o parte, încât am văzut din nou stele.

— Ai făcut-o intenţionat!

Mă trânti la podea, încât m-am temut că o să mă frece pe faţă cu sticla spartă. Îmi dădu un picior în coaste.

— Ia-o de jos!

Copiii ţipau.

— Assi…

Caitlin fugi către mine, cu braţele deschise. Marvel o înşfăcă Îi adună pe amândoi şi-i scoase în curte în timp ce eu adunam cioburile, plângând. N-o făcusem intenţionat, dar aş fi putut s-o fac dacă m-aş fi gândit la asta. Ea îmi spărsese parfumul, acea bucăţică de real, obţinut prin audienţă la regină, făcut din kilograme de flori englezeşti de primăvară, şi nu o copie a unei copii a unei ilustraţii dintr-o carte pentru copii. Când se întoarse îmi aruncă mătura.

— Acum mătură restul.

Se răsuci spre Ed.

— Dumnezeule, n-o să-ţi vină să crezi unde am găsit-o. Ieşea din casă de la cioara aia, acolo şi-a petrecut noaptea. Asta primim în schimb, pentru toată munca şi tot deranjul?

Ed dădu sonorul televizorului mai tare.

Am aruncat cioburile mai mari, cu Jo şi Amy, şi Beth, şi cealaltă, şi Marmee. Sparte. Ei bine, asta e, Marmee. Un mic accident, şi totul se duce pe apa sâmbetei. Lui Jo n-o să-i placă adopţia socială, o să fie mutată mereu dintr-o parte în alta, împuşcată. Amy o să fie înfiată, e drăguţă, dar n-o s-o mai vezi niciodată. Beth o să dea ortul popii, iar cealaltă o să facă şmecherii în parc pentru droguri. Spune adio şemineului, bun-venit în viaţa mea.

Am măturat bucăţile şi le-am făcut grămadă, atentă să nu las aşchii, deoarece Caitlin mergea întotdeauna desculţă.

— Şi când termini acolo să începi să faci curăţenie în casă. Mă duc să-i zic vreo două târfei ăleia negre.

M-am uitat pe geamul de la bucătărie cum Marvel mărşăluia din curtea noastră spre a Oliviei, am auzit poarta cu lanţ trântindu-se, dar fără să facă clic, deschizându-se la loc cu zgomot Bătea cu pumnii în uşa Oliviei, strigând:

— Scoală-te, târfă, împuţite, gunoi ce eşti. Să stai departe de fata asta, auzi, cioară?

Toată lumea din cartier era acasă în dimineaţa de Crăciun şi o asculta pe Marvel în timp ce sărbătorea naşterea Pruncului împărat. Frumos, Marvel. Aşa, fato. Arată-le tuturor cine eşti cu adevărat. Singura mea consolare era că Olivia n-o auzea, adormită cum era în partea din spate a casei.

Marvel smulse braţe întregi de flori de-ale Oliviei venind ca o vijelie înapoi acasă, azvârlind plantele dezrădăcinate către ferestrele cu obloane.

Cu toată greaţa şi durerea de cap, mi-am petrecut restul zilei făcând sul hârtia de la cadouri şi strângând fundele lipite pe ea, aspirând floricele şi bucăţi de plută şi alune, cărând gunoiul şi spălând chiuvetă după chiuvetă de vase. Marvel nu mă lăsa să mă întind o clipă. Spunea într-una:

— Cum ţi-ai aşternut, aşa să dormi.

Mai târziu în cursul zilei au venit poliţiştii. Schutzstaffel. Copiii voiau să-i vadă, dar Marvel a ieşit şi a închis uşa în urma ei. Priveam cu toţii din sufragerie cum Marvel ocăra şi gesticula către casa Oliviei cu un braţ cărnos.

— Ce vor? întrebă Justin.

Era trei după-amiaza şi el era încă în pijama, cu ochii sticloşi de atâta uitat la televizor, de la atâta zahăr şi jucării noi.

— Cineva a pierdut un câine, am răspuns.

Marvel deschise uşa şi mă strigă.

Am ieşit, şlefuind safirul urii mele. Jawohl![46] am murmurat numai pentru mine.

Ochii lui Marvel aruncau în mine cu gaze lacrimogene, pielea mă ustura sub privirea ei. Bărbatul mai în vârstă dintre cei doi poliţişti albi mă trase deoparte.

— Zice că ţi-ai petrecut noaptea cu femeia de alături. Practic, asta înseamnă că ai fugit de acasă.

Îmi mutam greutatea de pe un picior pe altul, iar capul îmi zvâcnea dureros, însoţindu-mi fiecare bătaie a inimii. Dacă respiram foarte atent, simţeam miros de flori englezeşti. Comentatorul de fotbal striga ceva cu

însufleţire din casă, şi ochii poliţistului licăriră scurt în direcţia aceea. Apoi îşi aduse aminte ce trebuia să facă şi reveniră la mine.

— Femeia asta ţi-a dat alcool?

— Nu. Marvel şi Ed au avut o petrecere mare de Crăciun aseară. Lichiorul de ouă avea tărie.

Scânteierea safirului meu, ofiţer Moody. Vezi cum luceşte. N-am nimic în mânecă.

— Vă pun să lucraţi de Crăciun?

— Ore suplimentare plătite triplu, răspunse el. Am de plătit o pensie alimentară de nu-ţi vine să crezi. Deci ce-ai făcut la vecină?

— Am ascultat discuri, am vorbit.

— Şi ai rămas acolo peste noapte?

— Era prea mult zgomot ca să dorm aici.

Se trase de lobul cărnos al urechii.

— Te duci des acolo?

Am ridicat din umeri.

— E drăguţă, dar e ocupată. Călătoreşte mult.

— Te-a prezentat vreodată prietenilor ei?

Am scuturat din cap, mi-am lăsat buza de jos să atârne într-o expresie de copil cretin, ca şi când n-aveam nicio idee unde bătea. Adică, dacă mi-a fixat vreo întâlnire cu vreunul dintre tipii ei? Dacă m-a vândut vreodată bărbatului cu BMW pe un platou de prăjituri ca Pretty Baby[47]? îmi venea să-i râd în faţă.

— A vorbit vreodată cu tine despre felul cum îşi câştigă existenţa? întrebă el încet, mângâindu-şi mustaţa stufoasă.

— E furnizor de alimente, cred.

Îmi venise din senin.

— Ce tâmpenie! strigă Marvel de unde era, vorbind cu celălalt poliţist, cu ochii mijiţi de dezgust.

M-am întors cu spatele la casa turcoaz, astfel încât Marvel să nu-mi poată citi vorbele pe buze.

— Marvel o urăşte pentru că e frumoasă şi n-are copii de care să se ocupe. O înjură mereu – îi zice cioara, târfă. E jenant, dar eu ce să fac, nu sunt decât un copil adoptiv. Face la fel cu toţi vecinii, întrebaţi pe oricine. Ala e beaner, cealaltă, o căţea de jidancă, toată lumea o urăşte.

Probabil că şi ei, ofiţerul Moody, care acum se trăgea de lobul roşu al urechii, folosea cuvinte precum cioară şi beaner, dar nu în împrejurări în care să poată să consemneze cineva.

M-au trimis înăuntru, dar m-am uitat pe fereastra de la bucătărie cum ofiţerii Schutzstaffel au traversat grădina Oliviei şi au bătut la uşă. Cinci minute mai târziu erau înapoi. Am auzit-o pe Marvel ţipând:

— N-o arestaţi?

Maşina patrulei s-a îndepărtat încet şi a dispărut la curbă, fără Olivia Johnstone.

Lucrurile au reintrat în normal în zilele care mai rămăseseră din vacanţa de Crăciun, doar că Marvel mă urmărea acum ca pe un hoţ de magazine. Nu mai existau „drumuri” la piaţă sau la bibliotecă, nici „antrenamente”. Dar, în general, încetase să mai ţipe la mine; îmi spunea, ca şi mai înainte, doar ce să fac şi mă trata ca pe o sclavă. M-a lăsat să am grijă singură de copii de Revelion, deşi a sunat de patru ori să se asigure că eram acolo. Eu lăsam mesaje pe robotul Oliviei, dar ea nu răspundea niciodată.

15

În prima zi de şcoală de după vacanţa de iarnă, am primit o citaţie galbenă referitoare la al treilea semestru. Acest lucru a dus la apariţia unui asistent social supraponderal şi acru care aştepta în birou cu directoarea-adjunctă a fetelor. Directoarea-adjunctă mi-a spus să-mi eliberez dulapul şi să las cărţile la recepţie. Nu m-a privit nicio clipă în faţă. Noul asistent social mi-a spus că avea lucrurile mele în maşină.

Am format repede combinaţia şi mi-am golit dulapul de cărţi. Eram uluită, dar pe undeva nu mă mira. Cât de tipic pentru Marvel, să facă asta în timp ce eram la şcoală, fără un cuvânt de avertisment Eram acolo şi dintr-odată nu mai eram. Nu aveam să-i mai văd pe niciunul dintre ei vreodată, nu aveam să mai am vreodată ocazia să-mi iau la revedere de la Olivia.

Asistentul social, doamna Cardoza, m-a dojenit tot drumul înapoi spre oraş, pe Ventura Freeway.

— Doamna Turlock mi-a povestit totul. Că luai droguri, că umblai haimana. Cu copii mici în casă. Te duc undeva unde o să înveţi să te porţi cum trebuie.

Era o femeie tânără, dar urâtă, cu o faţă lată, cu pielea aspră, care nu-şi mişca maxilarele când vorbea. Nu m-am ostenit să o contrazic. Nu voiam să mai vorbesc cu nimeni niciodată.

Mă gândeam la minciunile pe care Marvel avea să le spună copiilor, de ce nu veneam acasă. Că murisem, sau fugisem. Dar nu, nu era stilul lui Marvel, femeia abonată la Hallmark, care-şi vopsea părul cu uşile închise. Ea ar inventa ceva total opus, ceva ce s-ar putea picta pe o farfurie Franklin Mint[48]. Că m-am dus să locuiesc cu bunica mea la o fermă, unde aveam ponei şi mâneam îngheţată toată ziua.

Deşi mă durea să recunosc, mi-am dat seama că Olivia avea să se simtă, probabil, uşurată. Avea să-mi simtă lipsa puţin, dar nu-i stătea în fine să-i fie prea dor de cineva. Prea multe ecusoane aurii care-i băteau la uşă. Mai degrabă ar venera pulovere. Mi-am înconjurat talia cu braţele şi m-am lipit de portieră. Dacă aş fi avut mai multă energie, aş fi deschis portiera şi aş fi căzut sub camionul cu şaisprezece roţi care mergea lângă noi.

Noul cămin era la Hollywood, la un artizan a cărui casă avea o verandă cu acoperişul mult mai lat decât ea, prea frumoasă pentru a locui în ea copii înfiaţi. Mă întrebam care era povestea. Doamna Cardoza era emoţionată, îşi tot deschidea şi închidea geanta. O fată hispanică cu o coadă lungă ne-a deschis uşa şi m-a studiat cu precauţie. Înăuntru era întuneric, ferestrele erau acoperite cu draperii grele. Lemnăria lucea, înălţându-se până la jumătatea zidurilor, mirosind a ulei de lămâie.

Într-o clipă apăru şi mama adoptivă, elegantă şi băţoasă, cu o şuviţă dramatică în părul negru. Dădu mâna cu noi, iar ochii doamnei Cardoza luciră la vederea costumului de comandă şi a pantofilor cu toc ai Ameliei.

— Que pasa con su cara? întrebă mama adoptivă. Ce-am păţit la faţă. Asistentul social ridică din umeri.

Amelia ne invită să luăm loc în sufragerie. Era frumos, cu scaune de lemn sculptat cu picioare curbate, îmbrăcate în damasc şi dantelă croşetată. Ne servi ceai dintr-un set de argint şi fursecuri din vase de porţelan înflorat. M-am folosit de tot ce învăţasem de la Olivia, i-am arătat cum ştiam să ţin ceaşca şi farfurioara şi să nu scap linguriţa. Ele vorbeau în spaniolă în timp ce eu mă uitam la cadrul din cedru de Himalaya al ferestrei semihexagonale. Era linişte, nu aveau televizor. Auzeam micul ceas de pe poliţa căminului.

— E frumos, nu? Nu e ca la internat, rosti zâmbind Amelia Ramos. Se

aşează pe marginea scaunului, cu gleznele încrucişate. E casa mea, şi sper că îţi va face plăcere să devii o parte din viaţa noastră.

Din când în când trecea câte o fată, aruncând o privire scrutătoare din pragul uşii, în timp ce Amelia semna hârtiile şi îmi explica regulile cu engleza cu accent. Fiecare fată gătea şi făcea curat câte o seară pe săptămână. Trebuia să-mi fac patul şi să fac duş o dată la două zile. Fetele făceau cu rândul la spălat şi la alte treburi de-ale casei. Ea era decorator de interioare, mi-a explicat. Avea nevoie ca fetele să-şi poarte singure de grijă. Încuviinţam din cap de fiecare dată când făcea o pauză, întrebându-mă de ce lua la ea fete, de fapt. Poate casa era prea mare pentru ea şi o făcea să se simtă singură.

Pe deasupra mesei lustruite, celelalte fete vorbeau între ele în spaniolă, râzând cu voce scăzută, iar la mine nu făceau decât să se holbeze. Eram Fata cea Albă. Mai fusesem în situaţia asta, nu era nimic de făcut. Amelia mi le prezentă. Kiki, Lina, Silvana. Fata cu părul lung strâns în coadă era Micaela, iar cea subţire, cu înfăţişare dură şi cu o cicatrice în formă de semilună pe frunte, care aducea mâncarea la masă, era Nidia Diaz. Mâneam chiles rellenos[49], cu salată şi pâine de porumb.

— E bun, am spus, sperând ca Nidia să înceteze să se mai uite la mine.

— Eu le dau reţetele, explică Amelia. Unele dintre fetele astea, când vin la mine, nu sunt în stare nici să deschidă o cutie de conserve.

O privi pe Nidia şi zâmbi.

După aceea ne-am dus farfuriile la bucătărie, unde Nidia începea să spele vasele. Mi-a luat farfuria şi s-a uitat la mine cu ochii mijiţi, dar n-a zis nimic.

— Vino aici, Astrid, mă strigă Amelia.

Mă duse în camera de zi, mai feminină decât sufrageria, cu feţe de masă tivite cu dantelă şi o canapea demodată. Mă puse să mă aşez într-un fotoliu de lângă al ei. Deschise un album mare, legat în piele, pe măsuţa cu blat de marmură.

— Asta e casa mea. Din Argentina. Am o casă splendidă acolo.

Erau fotografii cu o casă roz având o curte cu dale de piatră, de la o petrecere cu mese luminate de lumânări aşezate în jurul unei piscine dreptunghiulare.

— Pot să aşez la masă două sute de persoane, adăugă ea.

În interiorul întunecos al casei se aflau o scară masivă şi tablouri întunecate cu sfinţi. Într-o fotografie, Amelia purtând perle stătea într-un scaun ca un

tron în faţa unei picturi cu ea însăşi, avea o panglică pusă pe diagonală peste rochia de seară, iar lângă scaunul ei stăteau în picioare un bărbat care avea şi el panglici şi un băieţel frumos.

— Aici sunt fiul meu, Cesar, şi soţul meu.

Mă întrebam ce se întâmplase în Argentina, dacă era atât de grozav acolo ce anume căuta ea aici, la Hollywood? Ce se întâmplase cu soţul şi cu băieţelul ei? Eram pe cale să întreb, când dădu pagina şi arătă cu o unghie lăcuită o poză cu două fete în uniforme cafenii care îngenuncheau pe o peluză.

— Slujnicele mele, explică ea, zâmbind cu nostalgie. Culos mare, trândăveam, aşa că le-am pus să smulgă buruienile de pe peluză.

Privea admirativ imaginea fetelor care smulgeau buruieni. Mă trecură fiorii. Să pui pe cineva să smulgă buruieni era una, dar de ce ar face cineva poze cu aşa ceva? Am hotărât că era mai bine să nu ştiu.

În casa Ameliei, camera mea era mare, cu două paturi având cuverturi matlasate presărate cu flori, şi cu vedere spre cedrul de Himalaya. Colega mea de cameră, Silvana, era o fată mai mare, cu sprâncene pensate sub forma unei linii subţiri, cu buze conturate cu creion de buze, dar fără ruj. Stătea întinsă pe patul mai îndepărtat de uşă, pilindu-şi unghiile şi urmărindu-mă cum îmi puneam lucrurile în comodă şi cutiile în dulap.

— Ultima oară am dormit pe o verandă pentru spălat rufe, am zis. Aici e frumos.

— Nu e ceea ce crezi, replică Silvana. Şi să nu crezi că o să-ţi folosească la ceva dacă te guduri pe lângă scorpia aia Mai bine te dai de partea noastră.

— Pare de treabă, am zis eu.

Silvana râse.

— Stai pe-aproape, muchacha.

De dimineaţă mi-am aşteptat rândul să folosesc baia imensă, cu faianţă albă, apoi m-am îmbrăcat şi am coborât. Fetele plecau deja la şcoală.

— Am pierdut micul dejun? am întrebat.

Silvana nu răspunse, îşi aşează doar pe umeri rucsacul, în timp ce sprâncenele îi erau două arcuri indiferente. Sună un claxon şi ea fugi afară, urcă într-o camionetă violet joasă şi se îndepărtă.

— Vrei micul dejun? întrebă Nidia, în timp ce punea pe ea jacheta scurtă, în holul de la intrare. E în frigider. Ţi l-am oprit.

Lina şi Kiki Torrez râseră.

M-am dus înapoi în bucătărie. Frigiderul era încuiat cu un lacăt.

Când am ieşit din nou în hol, ele erau încă acolo.

— A fost bun? întrebă Nidia.

Ochii îi luceau sub cicatricea în formă de lună, ca de şoim, cu irisul chihlimbariu.

— Unde e cheia? am întrebat.

Kiki Torrez, o fată minionă cu părul lung şi lucios, râse zgomotos.

— La stăpâna cheilor. Prietena ta, aristocrata.

— E la lucru acum, spuse Lina, o fată central-americană micuţă, cu o faţă lată, maiaşă. Vine acasă la şase.

— Adios, blondino, făcu Nidia, ţinând uşa deschisă ca să iasă toate.

Nu mi-a luat mult să pricep de ce fetele îi spuneau Ameliei Cruella De Vil. În casa cea frumoasă de lemn, eram înfometate tot timpul. La sfârşit de săptămână, când era Amelia acasă, primeam de mâncare, dar în cursul săptămânii nu luam decât cina. Ţinea un lacăt la frigider şi avea telefonul şi televizorul în camera ei. Trebuia să-i ceri permisiunea pentru a folosi telefonul. Băiatul ei, Cesar, locuia într-o cameră deasupra garajului. Avea SIDA şi fuma iarbă toată ziua. Ne compătimea, ştia cât de foame ne era, dar, pe de altă parte, el nu plătea chirie, deci avea impresia că nu putea să facă nimic.

Stăteam la ora de sănătate de la clasa a zecea la Hollywood High cu o durere de cap mistuitoare. N-aş şti să vă spun dacă învăţam despre boli venerice sau despre tuberculoză. Cuvintele bâzâiau ca nişte muşte care nu voiau să se aşeze, cuvinte care alunecau la vale pe paginile cărţii ca nişte şiruri de furnici. Nu mă puteam gândi la altceva decât la macaroanele cu brânză pe care urma să le pregătesc seara la cină, la cum să devorez cât de multă brânză puteam fără să fiu prinsă.

În timp ce făceam sosul alb pentru macaroanele cu brânză, am ascuns un calup de margarina după un vraf de farfurii. Fetele îmi spuseseră de la început: cine era de serviciu fura mâncare pentru toată lumea şi dacă nu făceam şi eu la fel, puteau să-mi facă viaţa un iad. După ce am spălat vasele, am dus margarina sus, în cameră, ascunsă în bluză. De îndată ce am auzit-o pe Amelia vorbind la telefon cu o prietenă în camera ei, toate fetele au venit la noi în cameră şi am mâncat tot calupul. L-am tăiat cuburi cu cuţitul. Am mâncat-o încet, lingând-o ca pe o acadea. Simţeam caloriile intrându-mi în

sânge, nediluate, ameţindu-mă.

— Să fac optsprezece ani şi mă car, spuse Nidia lingându-şi degetele. Dacă nu cumva o omor pe scorpia aia înainte.

Dar Amelia mă plăcea. Mă punea să stau lângă ea şi să termin mâncarea din farfuria ei după ce termina de mâncat Dacă aveam cu adevărat noroc, mă invita în camera de zi după cină să vorbim despre decoraţiuni, să ne uităm la mostrele de materiale şi la modelele de tapet Dădeam din cap la glumele ei nesfârşite despre Argentina aristocratică, îngurgitând ceai şi fursecuri. Fetelor le displăcea colaborarea mea cu inamicul, şi nu le condamnam pentru asta. Nu vorbeau cu mine la şcoală sau pe stradă în după-amiezile lungi în care eram încuiate afară, lihnite, înainte de întoarcerea ei. Nimeni nu avea cheie – puteam să furăm ceva, să spargem uşa de la camera ei, să folosim telefonul.

Ce pot să vă spun despre acea perioadă a vieţii mele? Foamea domina fiecare moment, foamea şi tăcuta ei soră geamănă, nevoia constantă de a dormi. Şcoala a trecut ca prin vis. Nu puteam gândi. Logica mă părăsea, iar memoria se împuţina ca uleiul de motor. Mă durea stomacul, ciclul mi s-a oprit. Mă ridicam deasupra trotuarelor, eram ca un fum. Au venit ploile, şi mie mi-era râu, şi nu aveam unde să mă duc după ore.

Rătăceam pe străzile din Hollywood. Peste tot erau copii fără adăpost, cuibăriţi pe praguri, care cereau droguri, mărunţiş, o ţigară, un sărut. Mă uitam la chipurile lor şi îl vedeam pe al meu. Pe Las Palmas, o fată rasă pe jumătate din cap s-a luat după mine, strigându-mă Wendy.

— Nu fugi de mine, Wendy, ţipa ea în urma mea.

Am deschis cuţitul în buzunar şi, când m-a apucat de jachetă, din spate, m-am întors şi i l-am pus sub barbă.

— Nu sunt Wendy, am zis.

Faţa îi era brăzdată de lacrimi.

— Wendy, murmura.

În altă zi, m-am trezit că o luasem spre vest în loc de est, apoi spre nord, mergând în zigzag pe străzi lăturalnice ude, îmbătându-mă cu aroma răşinoasă de eucalipt şi pitosporum[50] şi de rămăşiţe de portocale din copaci. Apa îmi băltea în pantofi, faţa îmi ardea de febră. Ştiam vag că ar fi trebuit să mă adăpostesc de ploaie, să mă usuc la picioare, să previn pneumonia, dar simţeam un imbold ciudat de a merge spre nord şi vest Am cules o portocală din copacul cuiva, era acră ca oţetul, dar aveam nevoie de vitamina C.

Nu mi-am dat seama încotro mergeam până când am ajuns pe Hollywood Boulevard. Stăteam în faţa clădirii vechiului nostru apartament, de un alb spălăcit, brăzdat de ploaie, în timp ce apa şiroia din bananieri şi palmieri şi din leandrii lucioşi. Aici se prăbuşise avionul nostru. Vedeam ferestrele, cele pe care le spărsese Barry. Ferestrele lui Michael. În apartamentul lui era o lumină aprinsă.

Inima îmi reveni la viaţă pentru o clipă, bătând de speranţă în timp ce citeam numele de pe sonerii şi mi-l imaginam deschizându-mi uşa, surprins, ar mirosi a Johnnie Walker, şi căldura apartamentului lui, tavanul care se cojea, maldărele de Variety, un film grozav la televizor, cât de bine-venită aş fi fost. Masaoka, Benoit/Rosnik, P. Henderson. Dar nu McMillan, nu Magnussen.

Ştiam, după dezamăgirea pe care o simţeam, la ce mă aşteptasem de fapt Mă aşteptasem să fim încă aici. Să pot să intru şi să o găsesc pe mama scriind o poezie, şi să pot să mă înfăşor în cuvertura ei, şi totul să nu fi fost decât un vis pe care să i-l povestesc. De fapt, nu eram o fată aflată la un pas de a rămâne fără adăpost, care mânca resturi din farfuria Ameliei. În apartamentul acela, mama nu-l cunoscuse niciodată pe Barry Kolker, iar despre închisoare nu ştia decât ce citea în ziare. Aveam să-i perii părul care mirosea a violete şi să înot iarăşi în nopţile fierbinţi. Aveam să dăm iar nume stelelor.

Dar dispăruserăm. Şi Michael dispăruse. Uşa era încuiată, piscina era verde de alge, iar la suprafaţă, acoperită cu băşici de apă de ploaie.

M-am sprijinit de peretele sălii de mese de la Hollywood High, arzând de febră şi încercând să nu mă uit cum mâncau ceilalţi copii. O fată se uită în punga cu mâncare, se strâmbă şi aruncă la coş alimentele jignitoare. Am fost şocată. Sigur, o aştepta o gustare când ajungea acasă. Îmi venea să o pocnesc. Atunci mi-am amintit de Arta supravieţuirii. Când ţi se prăbuşea avionul, trebuia să bei apa de la radiator, să-ţi răpui cu ciomagul câinii de la sanie. Nu era momentul să fii mofturos.

M-am îndreptat spre coşul de gunoi şi m-am uitat înăuntru. Se vedea punga maronie de hârtie deasupra gunoiului. Mirosea urât, nu se spălau niciodată coşurile, dar puteam s-o fac. M-am prefăcut că am scăpat ceva în gunoi şi am înşfăcat punga. Conţinea un sandviş cu ton cu aromă de saramură în pâine albă unsă cu unt Colţurile fuseseră tăiate. Mai erau câţiva morcovi întregi şi o cutie de suc de mere cu adaos de vitamina C.

Faţă de ciomăgirea câinilor de la sanie, era uşor. Am învăţat să urmăresc momentul când suna clopoţelul, când toată lumea arunca tot ce mai rămânea din masa de prânz şi se grăbea să se întoarcă în clasă. Eu întârziam mereu la a cincea oră. Dar nu-mi mai tremurau mâinile.

Apoi, într-o zi, m-au prins. O fată mă arătă cu degetul prietenei ei.

— Uite ce scârbos, fata aia mănâncă din gunoi.

Şi se întoarseră cu toţii să se uite la mine. Mă vedeam pe mine în ochii lor, cu faţa mea plină de cicatrice, înfulecând cu degetul dintr-un iaurt aruncat la coş. Nu m-aş mai fi dus la şcoală, dar nu ştiam unde altundeva puteam să mănânc câte ceva.

Am găsit o bibliotecă unde-mi puteam petrece după-amiezile în siguranţă, uitându-mă la picturi din albume de artă şi desenând Nu mai puteam să citesc, cuvintele nu voiau să stea locului. Alunecau în jos pe pagină, ca nişte trandafiri pe un tapet. Desenam dansatori de samba pe hârtie liniată de caiet, copiam sfinţii musculoşi ai lui Michelangelo şi madonele înţelepte ale lui Leonardo. Am făcut un desen cu mine însămi mâncând din gunoi, pe furiş, cu ambele mâini, ca o veveriţă, şi i l-am trimis mamei. Am primit înapoi o scrisoare de la colega ei de celulă.

Dragă Astrid,

Nu mă cunoşti, îs colega dă cameră a maică-ti. Scrisorile tale o-ntristează tare. Trimite ceva mai voios, că iei numa’ 10, că ieşti cea mai frumoasă din şcoală. Ea ie închisă pă viaţă. Di ce so năcăjești.

Pretena tea
Lydia Guzman

De ce s-o necăjesc, Lydia? Pentru că din vina ei ajunsesem aici. Nu aveam s-o cruţ deloc.

Răspunsul mamei a fost mai practic. Mi-a ordonat să sun la Serviciile Sociale pentru Copii în fiecare zi şi să urlu la ei până îmi schimbau plasamentul. Scrisul îi era mare şi întunecat, şi emfatic. Îi simţeam furia, mă încălzea. Aveam nevoie de forţa mamei, de focul ei.

„Să nu-i laşi să uite de tine “, spunea ea.

Dar nu despre asta era vorba, nu uitaseră de mine. Eram într-un fişet cu numele meu pe el şi închiseseră uşa. Eram un cadavru cu o etichetă atârnată

de un deget de la picior.

Întrucât nu aveam niciun ban, cerşeam în parcarea magazinului de băuturi şi la supermarket, cerând bărbaţilor nişte mărunţiş ca să pot să sun la serviciile sociale. Bărbaţilor le era întotdeauna milă de mine. De vreo două ori aş fi putut chiar să fac o şmecherie. Erau bărbaţi drăguţi, miroseau bine, bărbaţi care lucrau în birouri şi care arătau numai buni de tăvăleală. Dar nu voiam să încep. Ştiam cum ar fi decurs lucrurile. Aş fi cumpărat ceva de mâncare şi apoi mi-ar fi fost foame iar, şi în plus aş fi fost o târfă. Când începea să ţi se pară uşor, uitai cât costa de fapt.

Amelia a aflat că făcusem o cerere pentru un alt plasament. Mă ghemuiam pe sofaua incomodă cu braţe de lemn din camera de zi în timp ce ea străbătea încăperea în lung şi-n lat, declamând, cu mâinile tăind aerul.

— Cum îndrăzneşti să spui nişte minciuni atât de scandaloase despre casa mea? Eu te tratez ca pe propria fiică şi tu aşa mă răsplăteşti? Cu minciuni din astea?

Albul ochilor i se vedea în jurul irisului negru, iar în colţul buzelor subţiri i se strângea salivă.

— Nu-ţi place casa mea? Te trimit la Mac. Să vezi ce bine mănânci acolo. Ai noroc că te las să stai la masă cu celelalte fete, cu faţa aia hidoasă. În Argentina nu ţi s-ar permite nici să intri pe uşă.

Faţa mea. Îmi simţeam cicatricele pulsând de-a lungul maxilarelor.

— Ce ştii tu despre ce înseamnă o casă nobilă? Nu eşti decât un biet gunoi de pe stradă. Maică-ta e la închisoare. Ştii, miroşi a gunoi. Când intri în cameră, fetele îşi ţin respiraţia. Prezenţa ta mă insultă. Nu vreau să mă mai uit la tine. Se întoarse cu spatele, arătând spre scările lustruite. Du-te în camera ta şi rămâi acolo.

M-am ridicat în picioare, dar am ezitat.

— Şi cina?

Se răsuci pe tocurile ei de lac şi râse.

— Poate mâine.

M-am întins pe patul meu în dormitorul frumos mirosind a cedru, în timp ce stomacul mi se strângea ca o pisică într-un sac. În cursul zilei nu-mi doream decât să dorm, dar noaptea îmi revenea imaginea zilelor ca un film. Chiar miroseam urât? Chiar eram un gunoi, eram hidoasă?

Am auzit-o pe Silvana intrând şi aşezându-se pe pat.

— Ai crezut că eşti mai cu moţ, nu? Mironosiţo! Vezi acum că nu eşti mai brează decât noi. Mai bine ţine-ţi gura, că altfel ajungi la Mac.

Azvârli o chiflă pe pătura mea.

Am mâncat-o din două muşcături. Era atât de bună, că aproape mi-a venit să plâng.

— Ce e Mac? am întrebat.

Am auzit oftatul ei exasperat.

— Acolo te trimit când n-ai unde să te duci. N-o să supravieţuieşti nici măcar o zi. O să te mănânce la micul dejun, fată albă ce eşti.

— Cel puţin ei au parte de mic dejun, am zis.

Silvana chicoti în întuneric.

Pe afară trecu o maşină, iar farurile ei desenară pe tavan umbre mişcătoare.

— Ai fost vreodată acolo? am întrebat.

— Nidia a fost, răspunse ea. Chiar şi ea a zis că e dur acolo, iar ea e o loca. Mai bine ţine-ţi gura şi ia-o aşa cum e, ca toată lumea. Ţine mine, faci optsprezece ani şi te cari.

Dar eu aveam numai cincisprezece.

Acum Kiki Torrez era animalul de companie, care stătea la dreapta Ameliei şi manca resturile din farfuria ei ca un câine. Eram şi invidioasă, şi dezgustată. Kiki întorcea paginile albumelor de amintiri argentiniene şi mânca fursecuri, în timp ce eu spălam de mână lenjeria murdară a Ameliei la chiuvetă, îi frecam cada, îi călcam hainele şi pânzeturile cu margine de dantelă, iar dacă îmi venea vreo idee să stric ceva de ciudă, atunci nu primeam cina.

Ne învrăjbea una împotriva alteia. Când am furat o cutie de cartofi dulci, a pus-o pe Kiki să-i spună cine fusese. Am slăbit şi mai mult, coastele îmi ieşeau în relief ca nişte doage de butoi. Începeam să înţeleg cum putea un om să-l omoare pe altul.

— Ar trebui să iei nişte fete la tine, am auzit-o spunându-i prietenei ei, Constanza, într-o zi, în timp ce lustruiam argintăria. Sunt bani care vin uşor. Poţi să-ţi renovezi casa. Eu o să-mi renovez şi baia.

Curăţăm spiralele încâlcite ale mânerului unei furculiţe cu o periuţă de dinţi. Făcusem şi cu o zi înainte acelaşi lucru, dar nu-i plăcea că mai rămăseseră pete prin crăpături, aşa că trebuise să o iau de la capăt. Mi-ar fi

plăcut să i-o înfig în beregată. Aş fi putut să-i mănânc carnea crudă.

În cele din urmă, în martie cel posomorât, după săptămâni de apeluri aproape zilnice, doamna Cardoza m-a abandonat şi am primit un alt asistent social, un înger al Domnului pe nume Joan Peeler. Era tânără, îmbrăcată în negru, şi avea părul lung vopsit într-un roşu de rock'n-roll. Avea câte patru inele de argint pe fiecare mână. Arăta mai mult a poetă decât a trântor guvernamental. Când a venit momentul să ne facă o vizită, am întrebat dacă ştia vreo bodegă.

M-a dus la una din Vermont. Am trecut în viteză pe lângă cele câteva mese de afară, ocupate de fumători care tremurau, încercând să nu se ude, şi am păşit în interiorul cald şi umed. Imediat am fost năpădită de amintiri, pereţi negri şi mireasma unei supe nonconformiste, masa de lângă casa plină de reclame şi fluturaşi şi ziare gratuite în dezordine. Chiar şi tablourile ridicol de urâte îmi păreau cunoscute – femei verzi cu sâni lungi şi colţi de vampir, bărbaţi cu erecţii baroce. Şi îmi aminteam vocea mamei, iritarea ei când aparatul de făcut capuccino o întrerupea din lectură, cărţile ei aşezate vraf pe masa unde eu desenam şi luam banii atunci când cineva cumpăra vreuna.

O voiam înapoi. Eram copleşită de nevoia de a-i auzi vocea joasă, expresivă. Voiam să spună ceva amuzant şi cinic despre artă, sau să povestească despre un alt poet. Voiam să-i simt mâna pe părul meu, mângâindu-mă în timp ce vorbea.

Joan Peeler şi-a comandat ceai de piersici. Eu am cerut o cafea tare cu frişcă şi zahăr şi cel mai mare produs de patiserie pe care-l aveau, un fel de brioşă cu afine în formă de inimă. Ne-am aşezat la o masă de unde vedeam strada, umbrelele funebre, şi auzeam şuieratul slab al maşinilor care treceau prin bălţi. A deschis dosarul meu pe blatul lipicios al mesei. Eu încercam să mănânc încet, să savurez biscuitul cu unt şi afinele întregi, dar îmi era prea foame. Terminasem jumătate din el înainte ca ea să apuce să ridice măcar privirea.

— Doamna Cardoza a recomandat să nu fi mutată, spuse noul meu asistent social. Zice că locuinţa e perfect adecvată. Zice că ai o problemă de atitudine.

Mi-o imaginam pe doamna Cardoza scriind asta, cu pielea ei acoperită de machiaj ca o prăjitură de glazură. Nu mă scosese nici măcar o dată din casă la vreuna din vizitele ei, de fiecare dată îşi petrecea tot timpul vorbind cu Amelia în spaniolă, mâncând dintr-un platou de fursecuri şi bând ceai yerbabuena din ceşti şi farfurioare înflorate asortate. Era atât de impresionată

de Amelia şi de casa ei cea mare, de argintăria strălucitoare. De toate renovările din casă. Nu se întreba niciodată de unde veneau banii. Şase fete însemnau o mulţime de renovări, chiar şi antichităţi, mai ales dacă nu le dădeai să mănânce.

Am aruncat o privire către un tablou stupid şi stângaci al unei femei care stătea întinsă pe pat, cu picioarele desfăcute, cu şerpi ieşindu-i din vagin. Joan Peeler îşi întinse gâtul să vadă la ce mă uitam.

— A spus şi de ce am cerut să fiu mutată?

Îmi lingeam zahărul pudră de pe degete.

— A zis că te plângeai de mâncare. Şi că doamna Ramos restricţionează folosirea telefonului. Te consideră inteligentă, dar răsfăţată.

Am râs în hohote şi mi-am ridicat puloverul să-mi vadă coastele. S-au uitat şi bărbaţii de dincolo de culoar, un scriitor cu un laptop, un student care lua notiţe pe un caiet galben, spiralat Voiau să vadă dacă aveam să-mi ridic puloverul şi mai sus. Nu că ar fi contat, nu mai aveam cine ştie ce în partea de sus, oricum.

— Murim de foame, am zis, acoperindu-mă la loc.

Joan Peeler se încruntă şi turnă ceai printr-o strecurătoare de răchită într-o ceaşcă ciobită.

— De ce nu se plâng şi celelalte fete?

— Le e teamă de un plasament şi mai râu. Ea spune că dacă ne plângem ne trimite la Mac.

Joan lăsă jos strecurătoarea.

— Dacă tot ce spui e adevărat şi putem să dovedim, e posibil să i se revoce autorizaţia.

Mi-am imaginat cum ar fi decurs lucrurile. Joan îşi începea investigaţia, se trezea transferată la San Gabriel Valley, iar eu pierdeam şansa de a avea un asistent social tânăr, încă interesat de clienţii lui.

— Asta ar putea dura mult. Am nevoie să scap acum.

— Şi ceilalţi copii? Nu-ţi pasă ce se întâmplă cu ei?

Ochii lui Joan Peeler erau mari, încercuiţi cu creion negru pe dinafara pleoapelor şi în ei i se citea dezamăgirea.

M-am gândit la celelalte fete, la Micaela cea tăcută, la Lina, la micuţa Kiki Torrez. Şi ele erau la fel de înfometate ca şi mine. Şi fetele care aveau să vină după noi, fete care acum nici măcar nu cunoşteau cuvântul adoptiv, ce se întâmpla cu ele? Ar fi trebuit să doresc să o scot pe Amelia din afacerea asta

Dar îmi era greu să mi le închipui pe fetele acelea Tot ce ştiam era că muream de foame şi că trebuia să ies de acolo. Mă simţeam îngrozitor pentru că voiam să mă salvez doar pe mine, nu şi pe ele. N-aş fi vrut să gândesc una ca asta despre mine. Dar, la urma urmei, ştiam că şi ele ar fi făcut la fel. Nimănui nu i-ar fi păsat de mine dacă ar fi avut şansa să plece. Eu aş simţi doar curentul iscat de uşa trântită în urma lor.

— Nu-mi mai vine nici ciclul, am adăugat. Mănânc din gunoi. Nu-mi cereţi să mai aştept.

Reverendul Thomas spunea că, în iad, păcătoşii sunt indiferenţi la suferinţele altora, face parte din osânda lor. Nu înţelesesem asta până acum.

Mi-a mai luat o brioşă, iar eu i-am schiţat portretul pe spatele unuia dintre ziarele ei, i-am desenat părul ceva mai puţin cleios, i-am omis coşul din bărbie şi i-am spaţiat mai bine ochii cei gri. Am pus data şi i l-am dat. În urmă cu un an m-ar fi panicat gândul că aş fi putut fi considerată fără suflet. Acum nu voiam decât să mănânc regulat.

Joan Peeler a spus că nu mai întâlnise niciodată un copil ca mine şi că voia să mă testeze. Am petrecut vreo două zile completând formulare cu un creion negru gros. „Oaia este pentru cal ceea ce struţul este pentru… “Mai trecusem prin asta, când ne-am întors din Europa şi lumea credea că eram retardată. De data asta nu mai eram tentată să fac desene pe cârduri de calculator. Joan a spus că rezultatele erau semnificative. Ar fi trebuit să merg la o şcoală specială, ar fi trebuit să mă aflu într-un mediu mai competitiv, nivelul meu era mai ridicat decât cel al clasei a zecea, ar fi trebuit să fiu deja la colegiu.

A început să mă viziteze săptămânal, câteodată de două ori de săptămână, să-mi dea o masă bună în oraş pe spezele statului. Pui prăjit, cotlete de porc. Hamburgeri de două sute de grame la restaurante în care toţi chelnerii erau actori. Ne aduceau în plus inele de ceapă prăjită şi garnituri de salată de varză.

În timpul acestor mese, Joan Peeler îmi povestea despre ea Era, de fapt, scenarist, lucra ca asistent social doar pentru a avea o slujbă zilnica „Scenarist”. Îmi imaginam surâsul batjocoritor al mamei. Joan scria un scenariu pentru DCS[51] despre experienţele ei ca asistent social.

— Nu ţi-ar veni să crezi ce lucruri mi-a fost dat să văd. E incredibil.

Prietenul ei, Marsh, era şi el scenarist; lucra pentru Kinko’s Copies. Aveau un câine alb pe care-l chema Casper. Voia să-mi câştige încrederea, ca să-i

povestesc lucruri din viaţa mea pe care să le includă în scenariul ei. Numea asta cercetare. Era informată, pentru că lucra pentru stat, ştia unde să caute, puteam să-i spun orice.

Era un joc. Voia ca eu să mă dezgolesc în faţa ei, eu îmi ridicam mâneca lungă până la cot, lăsând-o să-mi vadă câteva din cicatricele de la muşcătura de câine. O uram şi aveam nevoie de ea în acelaşi timp. Joan Peeler nu mâncase vreodată un calup de margarină. Nu cerşise niciodată câţiva bănuţi în parcarea unui magazin de băuturi ca să poată da un telefon. Simţeam că dădeam bucăţi din mine pe hamburgeri. Fâşii din şoldul meu drept momeală în cârlig. În timp ce stăteam de vorbă, desenam dansatoare goale de Carnaval, cu măşti elaborate.

16

Joan Peeler mi-a găsit un alt plasament Fetele mă ignorau cu afectare în timp ce Joan mă ajuta să-mi car lucrurile la maşina ei, o Karmann Ghia roşie şi lovită în mai multe locuri, cu benzi adezive pentru bara de protecţie pe care scria: Iubeşte-ţi Mama, Mergi spre Lumină, Prietenii nu-şi Lasă Prietenii Să Voteze cu Republicanii. Silvana pufni spunând că asta se întâmpla pentru că eram albă, primeam tratament special. Poate avea dreptate. Probabil că da. Nu era corect deloc. Într-adevăr. Dar în acea zi de martie, una dintre acele zile de martie perfecte din L.A., în care toţi fotografii din oraş erau pe străzi, zbătându-se să prindă imagini ale oraşului cu un cer de culoarea muscarului albastru[52], cu munţi acoperiţi de căciuli albe şi privelişti care se întindeau pe sute de kilometri, nu-mi păsa de ce. Nu-mi păsa decât că plecam.

Era zăpadă pe Baldy şi se vedea fiecare palmier de pe Wilshire Boulevard, la opt kilometri distanţă. Joan Peeler pusese o casetă cu Talking Heads pentru drum.

— Or să-ţi placă oamenii ăştia, Astrid, zise ea în timp ce mergeam spre vest pe Melrose, pe lângă magazine de cosmetice şi pupuserii[53]. Ron şi Claire Richards. Ea e actriţă şi lucrează în televiziune.

— Au copii? am întrebat eu. Speram să nu aibă. Să se termine cu supravegherea ţâncilor şi cu toate cadourile de 99 de cenţi în timp ce un copil de doi ani primeşte o maşină Bărbie cu care să se plimbe.

— Nu. De fapt, se gândesc să înfieze.

Asta era un lucru nou, pe care nu-l avusesem niciodată în vedere. Înfierea. Cuvântul îmi suna în cap ca nişte pietricele într-o cutie de făină de ovăz. Nu ştiam ce să cred. Am trecut de Studiourile Paramount, de poarta cea mare cu trei arcade, de zonele de parcare, de oamenii care circulau pe biciclete cu roţi groase. Câtă poftă în ochii lui Joan.

— La anul o să fiu acolo, înăuntru, şopti ea.

Câteodată nici nu mai ştiam care dintre noi era mai copil, eu sau ea.

Răsuceam în minte cuvântul înfiere cu atâta grijă, de parcă era material radioactiv, vedeam faţa mamei, căzută şi inexpresivă, cu obrajii supţi de furie.

Joan o luă printre şirurile de magazine ultramoderne din Melrose, apoi la vest de La Brea, cu magazinele de ghete uzate şi jucării pentru adulţi, o coti spre sud pe o stradă lăturalnică liniştită, intrând într-un cartier vechi de case tencuite fără etaj şi sicomori bătrâni cu trunchiuri albe precum creta şi frunze ca nişte mâini. Am parcat în faţa unuia şi am urmat-o pe Joan spre uşă. Pe o placă smălţuită de sub sonerie scria Familia Richards, cu litere de mână. Joan sună.

Femeia care deschise uşa îmi amintea de Audrey Hepburn. Părul negru, gâtul lung, un zâmbet radios, aproximativ treizeci de ani. Era îmbujorată la faţă când ne făcu semn să intrăm.

— Eu sunt Claire. Vă aşteptam.

Avea un fel demodat de a vorbi, o voce mieroasă, cuvintele rostite în întregime, un „t “aspru, precis.

Joan îmi ducea valiza. Aveam cărţile mamei şi cutia de la unchiul Ray, şi lucrurile de la Olivia într-o geantă.

— Dă-mi voie să te ajut, spuse femeia, luând geanta şi aşezând-o pe măsuţă. Las-o jos undeva.

Mi-am pus lucrurile lângă masă, am privit în jur la sufrageria cu tavanul jos zugrăvită într-un alb-rozaliu, cu podeaua dezgolită până la scândurile roşiatice de pin. Îmi plăcea deja. Era un tablou deasupra şemineului, o meduză pe un fond bleumarin, străpunsă de linii fine deschise la culoare. Artă, ceva pictat de mână. Nu-mi venea să cred. Cineva cumpărase un obiect de artă. Şi un perete de cărţi având cotoarele tocite, CD-uri, benzi, casete. Canapeaua de formă neregulată care se întindea de-a lungul a doi pereţi părea confortabilă, cu un model ţesut cu albastru, roşu şi violet, cu o lampă de citit în mijloc. Îmi era teamă să respir. Nu putea să fie adevărat, nu putea să fie

pentru mine. Avea să se răzgândească.

— Sunt doar câteva lucruri pe care trebuie să le discutăm, începu Joan, aşezându-se pe canapea şi deschizându-şi servieta. Astrid, ne scuzi, te rugăm?

— Instalează-te, mă pofti Claire Richards zâmbind, întinzând mâna ca şi cum mi-ar fi oferit un cadou. Te rog, aruncă o privire prin casă.

Se aşeză lângă Joan, care deschisese dosarul meu, dar îmi zâmbea într-una, prea mult, ca şi cum era îngrijorată de ce gândeam despre ea sau despre casă. Îmi doream să-i pot spune că nu avea de ce să fie îngrijorată.

M-am dus la bucătărie. Era micuţă, cu faianţă roşie şi albă, cu o masă cu blat sidefat şi scaune cromate. O bucătărie cu adevărat ca din Leave It to Beaver, decorată cu o colecţie de seturi pentru sare şi piper. Betty Boops şi văcuţe de porţelan şi cactuşi. Era o bucătărie în care să bei cacao şi să joci dame. Îmi era frică de cât de mult îmi doream toate astea.

Am ieşit în curtea mică din spatele casei, strălucind de straturi late de flori şi ghivece pe o punte de lemn, cu un ulm chinezesc plângător. Era şi o morişcă de vânt sub formă de gâscă care zboară, iar crăciuniţe roşii crescuseră pe zidul alb al casei, la soare. „Kitsch “, am auzit vocea mamei în urechea mea. Dar nu era aşa, era fermecător. Claire Richards era fermecătoare, cu zâmbetul ei care spunea:" Iubeşte-mă. “Dormitorul ei, care dădea spre puntea de flori printr-o uşă dublă de sticlă, era încântător. Cuvertura de pe patul dublu de pin, jos şifonierul, lada de zestre şi preşul ţesut.

Când m-am întors în hol le-am văzut, cu capetele apropiate deasupra măsuţei, studiindu-mi dosarul.

— A avut o perioadă incredibil de grea, îi povestea Joan Peeler noii mele mame adoptive. Într-una dintre case a fost împuşcată…

Claire Richards clătină din cap, nevenindu-i să creadă că ar putea exista cineva atât de crud, încât să împuşte un copil.

Baia avea să fie încăperea mea preferată, ştiam deja. Cu faianţă în nuanţe de acvamarin şi trandafiriu, cu plăci originale din anii ’20, cu un paravan de sticlă mată în jurul căzii şi o lebădă care înota printre frunzele de papură. Lebăda avea ceva profund familiar. Locuiserăm oare într-un loc care avea o lebădă ca aceasta? Sticluţe şi săpunuri şi lumânări se cuibăreau pe suportul de baie care se întindea între cele două laturi ale căzii. Am deschis recipientele, am mirosit şi mi-am dat pe braţe cu câte puţin din fiecare. Din fericire, cicatricele se estompau, Claire Richards nu avea să fie nevoită să vadă urmele

de un roşu-strident, părea genul sensibil.

Încă mai discutau despre cazul meu când m-am îndreptat către dormitorul din faţă.

— E foarte inteligentă, după cum am mai spus, dar a lipsit mult de la şcoală – cu toate mutările, înţelegi…

— Poate cu nişte meditaţii, observă Claire Richards.

Camera mea Paturi lipite din pin moale, pentru cazul în care rămâne cineva peste noapte. Cuverturi subţiri, demodate, din bucăţi cu imprimeuri variate, cuverturi adevărate lucrate de mână, tivite cu macrameu. Perdele scurte de stambă, şi ele cu macrameu. Birou de pin, rafturi pentru cărţi. O gravură de Durer cu un iepure într-o ramă simplă de pin. Părea speriat, cu fiecare fir din blană pleoştit. Aştepta să vadă ce avea să se întâmple. M-am aşezat pe pat. Nu mă închipui pe mine umplând această cameră, locuind-o, impunându-mi personalitatea aici.

Joan şi cu mine ne-am luat un rămas-bun înlăcrimat, completat cu îmbrăţişări.

— Ei bine, spuse Claire Richards pe un ton vesel după plecarea asistentului social.

Stăteam lângă ea pe canapeaua de formă neregulată. Se prinse cu mâinile de genunchi şi zâmbi.

— Iată-te aici.

Avea dinţii de un alb-albăstrui ca al laptelui smântânit, translucizi. Îmi doream să o pot face să se simtă în largul ei. Deşi era casa ei, avea mai multe emoţii decât mine.

— Ţi-ai văzut camera? Am lăsat-o cât mai simplă, ca să o poţi umple cu lucrurile tale. Să ţi-o personalizezi.

Voiam să-i spun că eu nu eram ceea ce se aştepta ea să fiu. Eram altfel, era posibil să nu mă vrea.

— Îmi place gravura de Durer.

Râse cu un hohot scurt şi-şi împreună mâinile.

— Ei, cred că o să ne înţelegem foarte bine. Îmi pare rău doar că n-a putut să fie şi Ron aici. Soţul meu. E în Nova Scoţia la filmări săptămâna asta, nu se întoarce până miercurea viitoare. Dar ce să facem? Vrei nişte ceai? Sau o Coca-Cola? Am cumpărat Cola, pentru că nu ştiam ce bei. Avem şi suc, sau aş putea să-ţi fac un shake…

— E suficient un ceai, am răspuns.

N-am petrecut niciodată mai mult timp cu cineva decât am petrecut cu Claire Richards în săptămâna care a urmat. Se vedea că nu mai avusese de-a face cu copii. Mă lua cu ea la curăţătorie, la bancă, de parcă îi era teamă să mă lase singură vreun moment, ca şi cum aveam cinci ani, nu cincisprezece.

Timp de o săptămână, am mâncat din cartoane şi caserole cu inscripţii străine pe etichete de la Chalet Gourmet. Colţunaşi cu brânză moi, din care curgea umplutura, baghete crocante, măsline greceşti încreţite. Prosciuto roşu-închis şi pepene galben, diamante de baclava cu aromă de trandafiri. Ea nu prea mânca, dar mă îndemna pe mine să termin friptura de vită, grapefruitul dulce ca o portocală. După trei luni petrecute lângă Cruella, nu aveam nevoie de îndemnuri.

Stăteam la picnicurile noastre din sufragerie, iar eu îi povesteam despre mama, despre casele în care fusesem, evitând lucrurile prea urâte, exagerate. Mă pricepeam la asta. I-am povestit despre mama, dar numai lucrurile bune. Nu eram o persoană care se plânge, n-o să ajung să spun lucruri rele despre tine, Claire Richards.

Ea mi-a arătat albumele ei de fotografii şi de amintiri. N-am recunoscut-o în poze. Era foarte timidă, abia dacă puteam să mi-o imaginez în faţa unui public, dar am văzut din albume că, în pielea personajelor, nici măcar nu mai semăna cu ea însăşi. Cânta, dansa, plângea pe genunchi cu un văl deasupra capului. Râdea într-o bluză foarte scurtă, cu o sabie în mână.

— Asta e Opera de trei parale, zise ea. Am pus-o în scenă la Yale.

Fusese Lady Macbeth, înainte de asta fiica din Night, Mother! Catherine în Suddenly Last Summer.

Acum nu prea mai juca. Îşi plimba pandantivul din granat rubiniu în formă de inimă pe lănţişor şi apoi sub buza de jos, plină.

— M-am săturat de asta. Petreci ore întregi pregătindu-te, tragi de tine să te duci când te cheamă, iar ei se uită la tine timp de două secunde şi decid că eşti prea etnică. Sau prea clasică. Prea.

— Prea etnică?

Avea fruntea lată şi palidă, părul lucios.

— Înseamnă brunetă.

Zâmbi. Unul din dinţii din faţă era strâmb, îl încăleca puţintel pe cel de lângă el.

— Prea mică înseamnă că se referă la sâni. Clasică înseamnă bătrână. Mi-e

teamă că nu e o lume prea binevoitoare. Mă mai duc încă, dar e un exerciţiu inutil.

Am şters cu degetul ultima urmă de brânză Boursin din cutie.

— Atunci de ce continui?

— Şi ce să fac, să renunţ la showbiz?

Râdea atât de uşor, când era fericită, dar şi când era tristă.

Cinematograful New Beverly era chiar după colţ de casa ei. Rulau King of Hearts şi Children of Paradise, şi ne-am cumpărat o pungă uriaşă de floricele şi am râs, şi am plâns, şi am râs una de plânsul celeilalte. Obişnuiam să mă duc acolo tot timpul cu mama, dar la altfel de filme. Ei nu-i plăceau filmele lacrimogene. Îi plăcea să-l citeze pe D.H. Lawrence: „Sentimentalismul înseamnă să-ţi induci sentimente pe care nu le ai de fapt “. Ale ei erau filme sumbre europene – Antonioni, Bertolucci, Bergman – filme în care toată lumea murea sau îşi dorea să fi murit. Filmele lui Claire erau vise încântătoare. Îmi venea să mă strecor în ele, să trăiesc acolo, să fiu o fată drăguţă şi nebună într-o fustiţă de balerină. Lacome, ne-am dus din nou şi le-am mai văzut o dată seara următoare. Îmi simţeam inima ca pe un balon care se umfla prea mult, şi m-am panicat. Putea să mi se facă râu din cauza decompresiei, aşa cum păţeau scufundătorii când reveneau la suprafaţă prea repede.

Noaptea stăteam trează în patul cu macrameu alb, uitându-mă la iepurele lui Durer. Sigur avea să iasă prost. Joan Peeler avea să-mi spună că fusese o greşeală, că se răzgândiseră, că voiau un copil de trei ani. Hotărâseră să mai aştepte câţiva ani. Îmi făceam griji în legătură cu soţul lui Claire. Nu voiam să vină acasă şi să mi-o ia. Voiam să fie mereu aşa, noi două în sufragerie mâncând pate de ficat şi căpşuni la cină şi ascultând discuri cu Debussy, povestindu-ne vieţile. Ea voia să ştie totul despre mine, cum eram, cine eram. Îmi făceam griji, nu prea era cine ştie ce de spus. Nu aveam preferinţe. Mâneam orice, purtam orice, stăteam unde mi se spunea, dormeam unde mi se arăta. Eram nespus de adaptabilă. Claire voia să afle lucruri de genul: îmi plăcea săpunul de nucă de cocos sau de măr verde? Nu ştiam.

— Nu, trebuie să te hotărăşti, zicea ea.

Aşa că am devenit utilizatoare de săpun de măr verde şi de şampon de muşeţel. Preferam să am fereastra deschisă când dormeam. Îmi plăcea friptura în sânge. Aveam o culoare preferată, albastru-ultramarin, un număr

preferat, nouă. Dar uneori bănuiam că aştepta de la mine mai mult decât puteam da.

— Cane a fost cea mai frumoasă zi din viaţa ta? m-a întrebat într-o după-amiază, în timp ce stăteam întinse pe canapeaua neregulată, fiecare ţinându-şi capul aşezat pe câte un braţ. Judy Garland cânta la combină My Funny Valentine.

— Astăzi, am răspuns eu.

— Nu, râse ea, aruncând cu şervetul în mine. De dinainte.

Am încercat să-mi amintesc, dar era ca şi cum aş fi căutat monede îngropate în nisip. Am tot întors lucrurile pe toate feţele, tăindu-mă în cutii ruginite de conserve, am spart sticle de bere ascunse pe acolo, şi în cele din urmă am găsit o monedă veche şi am curăţat-o. I se putea citi data şi ţara de origine.

— A fost când locuiam la Amsterdam, într-o casă îngustă şi înaltă lângă canal. Avea o scară abruptă şi în spirală, iar mie îmi era tot timpul teamă să nu cad.

Apa de un verde-închis a canalului şi rijsttafel. Şobolani de apă mari cât nişte oposumi. Mirosul gros de haşiş din cafenele. Mama ameţită tot timpul.

— Îmi aduc aminte, era o zi însorită, şi noi mâneam sandviciuri cu hamburger crud şi ceapă, în picioare la o cafenea de la colţul străzii, iar mama cânta un cântec de cowboy: Whoopee ti yi yo, git along little dogies.

Era singura amintire cu vreme însorită de la Amsterdam.

Claire râse, cu un sunet ca de clopoţei, îşi trase genunchii până sub bărbie şi şi-i înconjură cu braţele, uitându-se la mine într-un fel pe care aş fi vrut să-l îmbuteliez şi să-l păstrez ca pe un vin grozav.

— Stăteam pe jos, la soare şi priveam pe deasupra canalului, şi la un moment dat ea a zis: „Uite, Astrid, fii atentă “. Şi a făcut cu mâna spre oamenii de pe un vaporaş turistic care trecea prin dreptul nostru. Iar pasagerii ne-au făcut şi ei cu mâna. Credeau că suntem olandeze, ştii, şi le uram bun-venit în oraşul nostru. Aceea a fost cea mai frumoasă zi din viaţa mea.

Soarele şi pescăruşii argintii şi toţi oamenii aceia care făceau semne cu mâna credeau că eram de acolo, că aparţineam acelui loc.

La celălalt capăt al canapelei, Claire oftă, îşi întinse picioarele şi zâmbi nostalgic. Nu înţelegea cine fusesem eu pe atunci, un copil slăbuţ, singuratic, încălzit de gândul eronat că aparţineam unui loc. Ea vedea numai amuzamentul copilăresc.

— Ai fost peste tot, nu-i aşa?

Fusesem, dar nu-mi folosise cine ştie ce.

În ziua în care Ron trebuia să se întoarcă din Nova Scoţia, Claire a aruncat toate ambalajele de mâncare, a făcut curăţenie în bucătărie şi a spălat trei maşini de rufe. Casa mirosea a mâncare gătită, iar Emmylou Harris cânta ceva despre bandiţii din Mexic. Claire îşi pusese mânuşi de cauciuc şi curăţa carnea de pe un pui care era încă fierbinte, purtând un şorţ în carouri albe şi roşii şi se dăduse cu ruj pe buze.

— Fac paella, ce zici?

Mă neliniştea. Îmi plăcea totul aşa cum era, ne creaserăm o rutină, iar acum era distrusă de partea pe care n-o ştiam încă, partea care putea să schimbe totul pentru mine. Deja îmi displăcea soţul ei, şi nici măcar nu-l cunoscusem. Dar pusesem aspiratorul în sufragerie, o ajutasem să facă patul lor cu aşternuturi curate imprimate cu trandafiri roşii şi albi care cădeau.

— Roşu şi alb sunt culorile căsniciei, mi-a explicat Claire.

A deschis uşile de sticlă, dinspre grădina care înflorea intens sub soarele de aprilie. Mâinile ei zăboveau şi netezeau cuvertura albă. Ştiam că-şi dorea să se afle în patul acela cu el, să facă dragoste cu el. Speram în taină ca el să piardă avionul, să fie implicat într-un accident pe drumul spre aeroport. Eram descurajată de aşteptarea ei înfiorată. Îmi amintea de un anumit tip de trandafir care creştea în grădină, numit Pristnie. Era alb cu o nuanţă de roz de jur-împrejur la exterior, iar când îl culegeai, toate petalele îi cădeau.

Nu înţelegeam de ce trebuia să se întoarcă acasă acum. Mă simţeam atât de bine. Nu mai prezentasem niciodată atât de mult interes pentru cineva. Fireşte că nu voiam să împart toate astea cu un soţ, cu vreun Ed care să stea pe canapea. Chiar şi un unchi Ray ar fi stricat echilibrul perfect.

Pe la ora şase, maşina lui intră pe alee, un Alfa Romeo mic, argintiu. El coborî, îşi aruncă pe umăr un rucsac, scoase o geantă de voiaj şi o servietă de aluminiu, în timp ce părul lui cărunt prindea ultimele raze de soare. Eu stăteam în picioare, stingheră, pe verandă, iar ea alergă spre el. Când se sărutară a trebuit să mă uit în altă parte. Oare ea nu ştia cât de uşor puteau să se strice lucrurile, nu-i era teamă?

Am mâncat paella afară, în curtea interioară, sub un şir de lumini de forma ardeilor iuţi, cu Emmylou cântând în fundal, iubita tuturor cowboy-ilor.

Ţânţarii bâzâiau. Claire a aprins lumânări cu ulei de citronelă, iar Ron ne-a povestit despre ceea ce avusese de filmat în Halifax, o poveste despre un bar bântuit Era producător secvenţial al unei emisiuni despre lucruri stranii şi oculte. Evident, stafia fusese cât pe-aici să sufoce un client anul trecut în toaleta bărbaţilor.

— Ne-a luat trei ore să-l mai aducem înapoi. Cu toată echipa de filmare, aproape a abandonat Ştia că avea să încerce să-l termine.

— Ce-ai fi făcut dacă s-ar fi întâmplat aşa?

Ron îşi întinse picioarele pe banca din faţa lui şi-şi împreună mâinile la ceafă.

— L-aş fi asmuţit asupra ei pe Mr. Muscolo.

— Foarte amuzant.

Faţa ei era ca o cutie de bomboane de forma perfectă a unei inimi, dar era o undă de neîncredere în privirea ei.

— Aş fi putut să încerc cu Vanish[54].

În timp ce ei glumeau, încercam să-mi dau seama ce găsea Claire atât de grozav la el. Era atrăgător, dar nu nemaipomenit – înălţime medie, pus la punct trăsături mici, bărbierit cu atenţie. Îşi pieptăna părul gri ca oţelul spre spate fără cărare. Purta ochelari fără ramă, iar obrajii îi erau cam rumeni pentru un bărbat Ochi căprui, mâini netede, cu unghiile tăiate, verighetă simplă. Totul la Ron era neted, calm, discret Ne spunea o poveste, dar nu conta dacă ne plăcea sau nu, nu era ca Barry, să aştepte aplauze. Nu te copleşea. Nu părea să aibă nevoie de nimic.

Ea îi luă farfuria, puse resturile pe farfuria ei şi o puse pe a lui dedesubt, apoi întinse mâna după a mea.

— Dacă nu eşti atent, poate dispari tu.

O spuse pe un ton vesel, dar distracţia se terminase.

— Vârtejul La Brea, zise el.

Sună telefonul şi Ron intră în casă pe uşile de sticlă ca să răspundă, L-am văzut întinzându-se pe cuvertura albă şi uitându-se la unghiile de la picioare în timp ce vorbea. Claire se opri din strânsul mesei, faţa i se înnegură, i se destinse, i se înnegură din nou. Stătea în picioare la masa de afară făcându-şi de lucru cu farfuriile, cu resturile de mâncare şi cu argintăria, încercând să audă ce spunea el.

El închise telefonul şi se întoarse la masă. Înnegurarea ei era acum risipită

de razele lui.

— Treabă? întrebă Claire, pe un ton indiferent.

— Jeffrey voia să vină încoace să vorbim despre un scenariu. I-am zis că nu.

Se întinse şi-i luă mâna. N-am putut suporta să văd cum s-a îmbujorat de plăcere.

Apoi mi-am amintit că eram încă acolo, jucându-mă cu nişte orez cu şofran din mâncarea de pe masă, făcând o spirală portocalie.

— Noi doi avem de recuperat.

Era aşa de blând. Mi-l imaginam făcând pe o singuratică expertă în spiritism să-i mărturisească despre conversaţiile cu soţul ei mort în faţa camerei de luat vederi, ţinându-i mâna noduroasă în mâna lui cea netedă, cu verighetă simplă, spunându-i cu voce calmă: „Continuă”

Ea îi povesti câte ceva din ce făcuserăm noi, că mă înscrisese la Fairfax High, că merseserăm la film şi la un concert de jazz la muzeul de artă.

— Astrid e o adevărată artistă, zise. Arată-i ce-ai făcut.

Claire îmi cumpărase un set de acuarele Pelikan într-o cutie mare, neagră şi un caiet cu foi cu textură groasă. Pictasem grădina, aplecarea ulmului chinezesc, crăciuniţele de pe zidul alb. Spirale de nemţişor de munte, îmbujorare de trandafiri. Copii ale iepurelui lui Durer. Claire făcând exerciţii de balet în sufragerie. Claire cu un pahar de vin alb. Claire cu părul prins într-un prosop ca într-un turban. Nu voiam să i le arăt lui Ron. Dezvăluiau prea multe.

— Arată-i-le, mă îndemnă Claire. Sunt minunate.

Mă deranja că voia să i le arăt şi lui. Crezusem că erau ceva numai al nostru, de la mine pentru ea. Pe el nu-l cunoşteam. De ce voia să fac asta? Poate ca să-i demonstreze că făcuseră o alegere bună luându-mă. Poate ca să-i arate ce bine se descurca ea cu mine.

Am adus caietul cel mare şi i l-am dat lui Ron, apoi m-am dus în grădina întunecată şi am început să lovesc cu piciorul în florile răzleţe de ciuboţica-cucului care se târau pe peluză. Îl auzeam întorcând paginile. Nu mă puteam uita.

— Uită-te la asta, spuse el râzând. Şi la asta. E un talent înnăscut. Sunt extraordinare, strigă către mine în întuneric.

Eu dădeam în continuare cu piciorul în ciuboţica-cucului.

— Se ruşinează, spuse Claire. Nu te ruşina, Astrid. Ai un dar. Câte

persoane se pot lăuda cu asta?

Singura pe care o ştiam se afla după gratii.

Un greier sau o pasăre de noapte scotea sunete ascuţite ca de hamster care se învârte pe o roată. În curtea interioară, sub luminile în formă de ardei iute, Claire îi descria cum pregătise paella de parcă era o comedie Keystone, mimând un entuziasm care-mi dădea dureri de stomac. Mă uitam la Ron, în cămaşa lui albă scăldată în lumina roz-portocalie, cum râdea împreună cu ea. Stătea cu braţele încrucişate la ceafă, faţa lui plăcută râdea, îşi pusese piciorul curat, încălţat în sanda, pe genunchiul acoperit de blugi. De ce nu pleci de-aici, Ron? Existau vraci care aşteptau să fie intervievaţi, miracole din tortilla care trebuiau cercetate. Dar râsetul ei era cleios ca seva, parfumul de iasomie înflorind în noapte catifelat ca o baie de lapte.

— Astrid, mai eşti acolo? strigă Claire la mine, uitându-se în întuneric.

— Stau şi mă gândesc, am răspuns, trăgând o tulpină de mentă de sub robinetul de grădină şi strivind-o în palmă.

Mă gândeam că în noaptea aceea aveau să fie împreună în patul de pin cu aşternuturi cu trandafiri, iar eu aveam să fiu iarăşi singură. Femeile îi puneau întotdeauna pe primul plan pe bărbaţi. Aşa se ducea totul de râpă.

După săptămâna în care fusesem singură cu Claire, m-am întors fără tragere de inimă la şcoală, ca să termin clasa a zecea la Fairfax High. Eram destul de fericită că nu trebuia să mă duc înapoi la Hollywood, unde mă văzuseră toţi mâncând din gunoi. Era un alt început. Din fericire, la Fairfax eram din nou invizibilă. Veneam de la şcoală în fiecare zi şi o găseam pe Claire aşteptându-mă cu un sandvici şi un pahar de ceai rece, cu un zâmbet şi cu întrebări. La început mi s-a părut straniu şi inutil. Nu mi se mai întâmplase niciodată până atunci să vin acasă şi să găsesc pe cineva aşteptându-mă, pe cineva nerăbdător să-mi audă cheia în broască, nici măcar când eram copil. Mă simţeam de parcă avea de gând să mă acuze de ceva, dar nu era aşa. Voia doar să afle despre compunerea pe care o scrisesem despre Edgar Allan Poe şi despre ilustraţiile cu compartimentele inimii şi circulaţia sângelui. A fost înţelegătoare când am luat un 4 la un test de algebră.

Întreba despre ceilalţi copii, dar nu aveam prea multe de povestit. Chiar şi în cele mai bune perioade, nu fusesem niciodată foarte sociabilă. Şcoala era o slujbă, mă duceam şi, când se termina, plecam. Nu aveam nicio intenţie să intru în clubul de limba spaniolă sau în organizaţia Studenţi împotriva

Conducerii în Stare de Ebrietate. Ba chiar treceam pe lângă grupul celor care se drogau fără să arunc vreo privire. O aveam pe Claire acum, care mă aştepta. Era tot ce-mi trebuia.

— A fost frumos azi la şcoală? mă întreba, trăgându-şi un scaun la masa mică de bucătărie în roşu şi alb.

Avea impresia falsă că Fairfax era ca liceul în care crescuse ea, în Connecticut, în ciuda prezentei detectoarelor de metal la fiecare intrare. Eu nu-i povesteam despre bătăile din curtea şcolii, despre furturile din autobuz. O fată a făcut o gaură cu ţigara aprinsă în bluza alteia la ora de nutriţie, chiar în faţa mea, uitându-se la mine ca şi cum mă provoca să încerc să o opresc. Am văzut cum un băiat era ameninţat cu cuţitul pe hol, în faţa clasei în care aveam ora de spaniolă. Fetele vorbeau despre avorturile făcute la ora de sport. Claire nu trebuia să ştie despre toate astea. Voiam ca lumea să fie frumoasă pentru ea. Voiam ca totul să meargă bine. De fiecare dată avusesem o zi grozavă, nu conta.

Sâmbătă, Ron tundea iarba pe peluză, tăind capetele de ciuboţica-cucului, apoi se aşeza şi citea câte un scenariu. Mâneam somon afumat şi cornuri la micul dejun, iar Claire se ducea la ora de balet. Eu stăteam cu acuarelele mele la masă lângă Ron. Începeam să mă obişnuiesc cu el. Nu încerca să fie mai prietenos decât aş fi vrut.

— Cum ţi se pare Claire? mă întrebă dintr-odată.

Se uită la mine pe deasupra ochelarilor ca un om bătrân.

— De treabă, am răspuns.

Dar ştiam ce voia să spună. Claire umbla noaptea, îi auzeam tălpile goale pe podea. Vorbea ca şi cum liniştea ar fi zdrobit-o dacă nu i-ar fi opus un şuvoi neîntrerupt de sunete. Plângea uşor. Mă dusese la observatorul astronomic şi începuse să plângă la vederea stelelor. Constelaţiile de aprilie.

— Ai numărul meu de pager. Ştii că mă poţi găsi oricând.

Am continuat să pictez felul cum arăta crăciuniţa pe zidul alb al casei. Ca un foc de puşcă de vânătoare.

Claire trase perdeaua de muselină şi privi strada. Îl aştepta pe Ron. Era încă lumină afară, se apropia vara, era un amurg ca mierea la ora şase.

— Cred că Ron are o aventură, zise ea.

Am fost surprinsă. Nu de idee – ştiam motivul pentru care se oprea când el

vorbea la telefon» sau felul în care tatona ca să descopere pe unde fusese. Dar faptul că spunea asta cu voce tare arăta o accentuare a îndoielilor ei.

Mă gândeam la Ron. La blândeţea lui. Desigur, putea să aibă femei oricând voia. Dar îşi făcea prea multe griji în privinţa lui Claire. Dacă şi-ar fi făcut de cap, de ce i-ar mai fi păsat? Şi muncea mult, ore suplimentare, mereu venea acasă obosit Nu era tocmai tânăr. Nu credeam să aibă energia necesară pentru asta.

— Nu face decât să lucreze, am spus.

Claire se uită spre stradă din spatele perdelei.

— Aşa zice el.

— Mi-ai văzut cumva cheile? întrebă Ron. Le-am căutat peste tot.

— Ia-le pe ale mele, răspunse Claire. Pot să mai fac un rând.

— Da, dar mă enervează când pierd lucruri. Trebuie să fie pe-aici pe undeva.

Luă cheile lui Claire, dar era iritat. Era o persoană extrem de organizată.

Într-o zi, am văzut-o pe Claire luând un pix din buzunarul interior al jachetei lui Ron şi strecurându-l în blugii ei.

— Mi-ai văzut cumva pixul Cross? întrebă el câteva zile mai târziu.

— Nu, răspunse ea.

El se încruntă la mine.

— L-ai luat tu, Astrid? Spune-mi adevărul, nu mă supăr. Doar că dispar lucruri şi asta mă înnebuneşte. Nu te acuz că le-ai fura, dar l-ai împrumutat cumva şi nu l-ai mai pus înapoi?

Nu ştiam ce să spun. Nu voiam s-o pârăsc pe Claire, dar nu voiam nici ca el să creadă că furam. Aş fi făcut orice să nu pierd plasamentul ăsta.

— Nu l-am luat eu, chiar nu. N-aş face aşa ceva.

— Te cred, replică el, trecându-şi mâna prin părul cărunt Probabil că mă ramolesc.

— Poate sunt strigoi, interveni Claire.

Când Claire s-a dus să dea o probă, am căutat metodic prin casă. Sub patul lor am găsit o cutie vopsită în roşu şi alb şi decorată cu multe cioburi de sticlă. Înăuntru era tot roşie şi era plină cu lucrurile care dispăruseră – un cuţit de armată, un ceas, capsatorul lui, foarfeci, chei, unghiere. Mai era o fotografie Polaroid cu ei doi râzând, şi încă două lipite faţă-n faţă, nu le-am putut desprinde. Pe capacul cutiei era fixat un magnet, iar de fund era lipită o plăcuţă de oţel. Am simţit forţa de atracţie a magnetului când am închis la loc

capacul.

17

Am terminat clasa a zecea la sfârşitul lui iunie. M-am descurcat incredibil de bine, având în vedere circumstanţele. 5 la algebră, a fost o notă de milă, nu se dădea niciodată 4 ca notă finală la cursurile aprofundate. Dar, cu ajutorul nocturn al lui Claire, am terminat cu 10 la engleză şi istorie, artă universală şi biologie, chiar şi la spaniolă. Dacă ea mi-ar fi cerut să mă duc la fotbal, aş fi făcut şi asta. Pentru a sărbători, Ron ne-a dus la Musso and Frank, un restaurant chiar de pe Hollywood Boulevard. Nu-l remarcasem până atunci. Era puţin mai jos de ultimul apartament în care locuisem cu mama.

Am parcat în spate şi am coborât scările cu balustrade lustruite de alamă, pe lângă bucătăria demodată. Vedeam bucătarii gătind. Mirosea a tocană sau a carne friptă, aşa cum ar trebui să miroasă timpul, solid şi hrănitor. Am trecut în şir indian pe lângă tejgheaua crestată de lemn, pe lângă oameni care mâncau fripturi şi cotlete şi citeau Variety, încălziţi de focul de la grătar, serviţi de chelneri bătrâni în jachete verde cu roşu. Era o falie în timp, un instantaneu încremenit în 1927. Îmi plăcea, mă făcea să mă simt în siguranţă.

Aveam o masă în încăperea din spate. Ron cunoştea câteva persoane. Ne-a prezentat – „Soţia mea, Claire”, şi o clipă am crezut că avea să mă prezinte ca pe fiica lor. Dar a zis: „Şi prietena noastră, Astrid”. Mi-am alinat dezamăgirea puternică gândindu-mă că Marvel nu s-ar fi deranjat deloc să mă prezinte, iar în ceea ce o privea pe Amelia, ei bine, aveam noroc dacă primeam de mâncare.

Îmi beam paharul de Shirley Temple, iar Claire arăta spre vedete de cinema şoptind cu însufleţire. Nu arătau prea strălucitor în realitate. Erau mai mărunte decât ai fi crezut, îmbrăcate anost, luând pur şi simplu cina. Jason Robarts şi un alt bărbat stăteau vizavi de noi cu doi copii plictisiţi, bărbaţii discutau afaceri, iar copiii făceau cocoloaşe de pâine şi aruncau cu ele unul în altul.

Claire şi Ron au împărţit o sticlă de vin, şi Claire mi-a dat să gust din paharul ei. Îl atingea într-una pe Ron, pe păr, pe braţ, pe umăr. Eram geloasă. O voiam numai pentru mine. Eram conştientă că nu era normal, fiicele normale nu erau geloase pe taţii lor. Ele îşi doreau să dispară ambii părinţi.

Ron scoase ceva din buzunar, ascunzându-l în mâna lui cea netedă.

— Pentru o treabă bine făcută, spuse.

Mi-l puse în farfurie. Era o cutie de catifea roşie, în formă de inimă. Am deschis-o. Înăuntru era o bijuterie faţetată de culoarea lavandei pe un lanţ de aur.

— Orice fată are nevoie de o bijuterie, adăugă el.

Claire mi-o prinse la gât.

— Ametistul vindecă, îmi şopti ea aşezându-mi-o, sărutându-mă pe obraz. De-acum încolo numai vremuri bune.

Ron se aplecă şi l-am lăsat şi pe el să mă sărute.

Am simţit cum îmi dau lacrimile. Mă luaseră prin surprindere.

Apoi a sosit mâncarea şi i-am privit în timp ce mâncau, părul negru lucios al lui Claire căzându-i pe obraz, ochii ei mari şi blânzi. Faţa bărbătească, netedă a lui Ron. Mă prefăceam că erau cu adevărat părinţii mei. Friptura şi vinul mi se urcau la cap şi-mi imaginam că eram copilul lui Claire şi al lui Ron Richards. Cine eram eu, adevărata Astrid Richards? Mă descurcam bine la şcoală, sigur, aveam să merg la colegiu. Îi ascultam râzând de ceva legat de zilele petrecute împreună la Yale, deşi ştiam că Ron era căsătorit cu altcineva pe-atunci, apoi îşi părăsise soţia pentru Claire. M-am imaginat pe mine la Yale, până la genunchi în frunze de toamnă uscate, într-o jachetă groasă de pâr de cămilă. Stăteam în amfiteatre lambrisate şi întunecoase uitându-mă la planşe cu Da Vinci. Aveam să studiez în Toscana în penultimul an. De Ziua Părinţilor, Claire şi Ron veneau în vizită, Claire purtând perlele. Îmi arăta unde fusese dormitorul ei.

Am mângâiat ametistul din jurul gâtului. „De-acum încolo numai vremuri bune… “

Ron a fost plecat cea mai mare parte a verii. Când venea acasă ea îi spăla rufele şi gătea prea multă mâncare. El dădea telefoane, lucra la laptop, avea întâlniri, îşi verifica mesajele, şi apoi dispărea din nou.

O înnebunea pe Claire când Ron venea şi apoi pleca aşa de repede, dar cel puţin nu mai umbla noaptea. Muncea în grădină aproape în fiecare zi, cu mănuşi şi cu o enormă pălărie chinezească de paie. Îşi îngrijea tomatele. Plantase patru soiuri diferite – galbene şi vişinii, Roma pentru sosul de spaghetti, Beefsteak mari cât capul unui bebeluş. Ne uitam cu fidelitate la o emisiune TV sâmbăta dimineaţa, care o învăţa cum să cultive diverse plante. Punea pe araci nemţişorii de munte înalţi, rupea mugurii trandafirilor ca să

facă flori mai mari. Smulgea buruienile în fiecare zi şi uda în seara, umplând aerul cu mirosul de pământ fierbinte şi ud. Pălăria ei ascuţită se mişca printre straturi ca un templu plutitor din B aii.

Uneori o ajutam şi eu, dar de cele mai multe ori stăteam sub ulmul chinezesc şi desenam. Ea cânta cântece pe care le învăţase când era de vârsta mea, Are You Going to Scarborough Fair? şi John Barleycorn Must Die, Vocea îi era lucrată, suplă ca pielea, precisă precum lama unui aruncător de cuţite. Fie că vorbea sau cânta, avea aceeaşi graţie şi un accent care la început crezusem că era englezesc, dar apoi mi-am dat seama că era stilul american demodat al filmelor din anii 1930, în care ţi se permitea să foloseşti cuvântul „grandios". Prea clasică, i se spunea când mergea să dea probe. Nu însemna bătrână. Însemna prea frumoasă pentru vremurile acelea, în care orice dura mai mult de şase luni era considerat învechit îmi plăcea tare mult să o ascult cântând sau povestindu-mi despre copilăria ei în suburbiile Connecticutului, mie mi se părea că îmi povesteşte despre rai.

Când pleca să dea o probă sau la orele de balet, îmi plăcea să mă duc în dormitorul ei, să-mi perii părul cu peria ei argintie, să ating hainele din dulap, rochiile de bumbac simple ca nişte vaze, mătăsurile pastelate. De pe măsuţa de toaletă, destupam sticla mată de L'Air du Temps, cu doi porumbei cuibăriţi împreună, şi mă dezmierdam cu parfumul la încheietura mâinii şi după ureche. Părul îmi lucea în culoarea mătăsii mate, pieptănat pe spate, lăsând să se vadă firele uşor ondulate de la baza frunţii Claire şi coafeza ei spuseseră că bretonul trebuie să dispară. Habar nu avusesem că nu mi se potrivea. Întorceam capul când într-o parte, când în cealaltă. Cicatricele dispăruseră aproape de tot. Puteam trece drept frumoasă.

În jurul gâtului scânteia ametistul. Altădată l-aş fi ascuns în fundul unei şosete în dulap. Dar aici bijuteriile se purtau. Le meritam.

— Dacă o femeie are bijuterii, le poartă, îmi explicase Claire.

Aveam bijuterii acum. Eram o fată cu bijuterii.

Probam în faţa oglinzii şiragul dublu de perle al lui Claire, îmi treceam mărgelele netede, lucioase printre degete, atingeam trandafirul de coral al încheietorii. Perlele nu erau chiar albe, ci de un bej cald de stridie, şi aveau mici noduri între ele astfel încât, dacă se rupeau, să nu pierzi decât una. Îmi doream să fi fost şi viaţa mea aşa, înnodată astfel încât, chiar dacă ceva se rupea, întregul să nu se descompună.

— Cină la opt? Ar fi grandios, îmi spuneam în oglindă, precum Katharine

Hepburn, cu degetele răsucite în şiragul de perle.

Claire avea o poză de-a mea pe birou, lângă una cu ea şi Ron, într-o ramă de argint veritabil. Nimeni nu mai înrămase vreodată o poză de-a mea ca s-o pună pe măsuţa de toaletă. Am prins marginea tricoului, am suflat să aburesc sticla şi am lustruit-o. Făcuse poza cu câteva săptămâni în urmă, pe plajă. Mă uitam cu ochii mijiţi la aparat, râzând de ce spunea ea, cu părul mai gălbui decât nisipul. N-o înrămase şi pe cea pe care i-o făcusem eu ei, în care era acoperită din cap până-n picioare cu un şal lung de plajă, cu pălăria chinezească şi ochelari de soare. Arăta ca Omul Invizibil. Se dezbrăca doar când intra în mare, să se bălăcească în apa până la coapse. Nu-i plăcea să înoate.

— Ştiu că e ridicol, spunea, dar mă tot gândesc că o să mă soarbă marea.

Nu era singurul lucru de care se temea.

Îi era teamă de păianjeni şi de supermarketuri, şi să stea cu spatele la uşă.

— Chi[55] negativ, îmi explica.

Nu putea suporta culoarea violet şi numerele patru şi mai ales opt. Detesta mulţimile şi pe vecina cea băgăreaţă, doamna Kromach. Credeam că eu mă temeam de diverse lucruri, dar Claire mă întrecea cu mult Glumea pe seama acestor temeri, dar genul de glume pe care-l faci atunci când ştii că oamenii consideră că e ridicol şi te prefaci că şi tu consideri la fel, dar de fapt eşti absolut serios.

— Actorii sunt întotdeauna superstiţioşi.

Mi-a făcut numerologia. Eram un 50, care era acelaşi lucru cu un 32. Aveam puterea de a conduce masele. Ea era 36, adică acelaşi lucru cu 27, Sceptrul. Un număr al curajului şi al puterii. Fusese 22 înainte de a se căsători, adică 4. Foarte rău.

— Aşa că, vezi, Ron mi-a salvat viaţa. Râse încurcată.

Nu-mi puteam imagina cum ar fi fost să am vreodată sau să-mi doresc să am puterea de a conduce masele, dar dacă pe ea o făcea să se simtă bine, îmi ziceam eu, ce era rău în asta? O ajutam cu proiecte menite să consolideze chi-ul pozitiv. Într-o zi am cumpărat oglinzi pătrate şi ne-am căţărat în adevăratul sens al cuvântului pe acoperişul casei ca să le punem pe ţiglele roşii, cu faţa spre casa doamnei Kromach.

— În felul ăsta chi-ul ei negativ o să se întoarcă asupra ei, scorpie bătrână ce este.

Era o boltă de trandafiri deasupra aleii de la intrarea în casă, iar ei nu-i plăceau cei care refuzau să treacă pe sub ea. Numai bunătatea şi dragostea pot trece pe sub un arc de trandafiri. Nu se simţea în largul ei dacă intra cineva pe uşa din spate. Nu mă lăsa să mă îmbrac în negru. Prima oară când m-a văzut, mi-a zis:

— Negrul îi aparţine lui Saturn, care e neprietenos cu copiii. Mi-am scos perlele şi le-am pus la loc în caseta de sub eşarfe, din sertarul din stânga sus. Îşi ţinea majoritatea bijuteriilor într-o pungă de hârtie în congelator, unde credea că nu le-ar găsi hoţii. Dar perlele nu suportau congelarea, trebuiau să rămână calde.

În cele două sertare din dreapta avea lucrurile de mătase, în tonuri neutre, de şampanie aurie şi roz-scoică şi albastru de gheaţă, furouri şi cămăşi de noapte, sutiene şi chiloţi asortaţi. Totul împăturit şi îndesat cu pliculeţe parfumate. Dedesubt, tricouri în teancuri impecabile, un teanc alb şi un vraf colorat, verde-marin, mov, gri-cârtiţă. La stânga, pantaloni scurţi şi pulovere uşoare. Şalurile la fund. Hainele de iarnă stăteau împăturite şi sigilate în huse cu fermoar în partea de sus a dulapului.

Acest instinct pentru ordine şi ritualuri era unul dintre lucrurile care îmi plăcea cel mai mult la Claire, calendarele şi regulile ei. Ştia când era timpul să pună deoparte hainele de iarnă. Îmi plăcea la nebunie. Simţul ordinii, graţios şi excentric, mici secrete pe care le ştiau femeile, pungi de rufe şi lenjerie de corp asortată. Mi-a aruncat obiectele de lenjerie de la Starr, pline de găuri, şi mi-a cumpărat unele noi de la un magazin universal, după o discuţie despre cum să-ţi asortezi sutienul cu vânzătoarea mai în vârstă. Eu voiam satin şi dantelă, negru şi verde-smarald, dar Claire m-a ignorat cu blândeţe. M-am prefăcut că era mama mea şi m-am văicărit puţin înainte de a ceda.

Claire îşi făcuse fotografii noi, portrete de actor. Ne-am dus la Hollywood să le ridicăm de la un magazin de pe Cahuenga. În poze arăta altfel, concentrată, plină de viaţă. În realitate era subţire, visătoare, plină de laturi ciudate ca o mademoiselle de Picasso. Fotograful, un armean bătrân şi adormit, zicea că trebuia să-mi fac şi eu fotografii.

— Ar putea să fie model, i-a spus lui Claire. Am văzut şi mai râu.

Mâna mi s-a ridicat instinctiv să atingă cicatricele de pe obraz. Nu vedea cât de urâtă eram?

Claire a zâmbit şi m-a mângâiat pe păr.

— Ţi-ar plăcea?

— Nu, am spus eu, încet, ca să nu mă audă fotograful.

— O să avem în vedere, a zis Claire.

În drum spre maşină, în după-amiaza gălbuie ca o aripă de porumbel, am trecut pe lângă un hipiot bătrân cu părul cărunt şi o taşcă legată la piept, care cerea bani oamenilor. Trecătorii îi împingeau ia o parte cu umărul paharul de hârtie întins spre ei şi traversau strada. Nu era suficient de amenințător pentru genul ăsta de activitate. Mă gândeam la mine, cum cerşeam în parcarea magazinului de băuturi, dar nu era acelaşi lucru. Eu nu eram nici alcoolică, nici toxicomană. Aveam doar cincisprezece ani. El şi-o făcuse cu mâna lui.

— Haide, zise el. Ajutaţi un om.

Eram gata să traversez, să scap de sperietoarea de om, dar Claire se uită spre el. Ea nu ştia să ignore oamenii.

— Poţi să te lipseşti de nişte mărunţiş, doamnă? Oricât mi-ar fi de folos.

Lumina semaforului se schimbă, dar Claire nu era atentă. Scotocea în poşetă, golind-o de mărunţiş. Nu aflase niciodată cum era cu oamenii străzii, că dacă le arătai cea mai mică bunăvoinţă, se agăţau de tine precum seminţele de ricin. Claire vedea doar cât de slab era şi că şchiopăta, fusese probabil lovit de vreo maşină pe când cerşea între culorile semaforului. Mama s-ar fi oferit să-l îmbrâncească în faţa unui autobuz, dar lui Claire îi păsa. Ea credea în comuniunea sufletelor.

Hipiotul vârî banii în buzunar.

— Eşti o adevărată fiinţă omenească, doamnă. Cei mai mulţi nici nu se uită în ochii omului când e la pământ. Îmi aruncă o privire acuzatoare. Nu-mi pasă dacă un tip îmi dă ceva. Nu vreau decât să se uite în ochii mei, ştii ce spun?

— Da, zise Claire cu vocea ei care era apă răcoroasă şi mâini moi.

— Am lucrat din greu toată viaţa, dar m-am lăsat pe tânjală, mă-nţelegi. N-am băut niciodată la muncă. Niciodată.

— Sunt sigură că nu.

Semaforul se făcu din nou roşu. Eram gata să o trag pe Claire printre maşini. Oriunde mergeam, oamenii sfârşeau prin a-i spune poveştile lor triste. Vedeam că era prea politicoasă ca să treacă fără să se oprească. Omul se apropie. Probabil că ea era prima persoană normală care stătea să-l asculte după multe zile.

— Doar că şomajul durează prea mult, continuă el.

Îi simţeam mirosul. Ori urinase pe el, ori altcineva făcuse onorurile.

— Nimeni nu dă doi bani.

— Ba unii dau, răspunse Claire.

Soarele de după-amiază târzie îi făcea părul negru să pară roşu la vârfuri.

— Tu eşti o adevărată fiinţă omenească, repetă el. Totuşi, acum le lipseşte stilul. Aparate, asta vor.

Îi respira în faţă, dar ea era prea drăguţă pentru a întoarce capul. Nu voia să-l ofenseze. Cu toţii păreau să ştie asta despre ea, de fiecare dată.

— Vreau să zic, de câţi oameni au nevoie ca să prăjească hamburgeri?

— De prea puţini. Sau poate de prea mulţi. Zâmbi, nesigură, dându-şi la o parte de pe faţă părul bătut de vânt.

Semaforul se făcu verde, dar noi nu mergeam nicăieri. Eram blocate în mijlocul şuvoiului de pe Sunset şi Cahuenga. Oamenii ne ocoleau ca pe o groapă în asfalt.

Se mai apropie cu un pas şi-şi coborî glasul, vorbind pe un ton confidenţial.

— Te gândeşti la mine ca la un bărbat? îşi vârî limba prin deschizătura lăsată de un dinte lipsă.

Ea se înroşi, ridică din umeri, stânjenită. Desigur că nu. Îmi venea să-l îmbrâncesc în curbă.

— Tare le plăceam femeilor pe vremea când lucram.

Vedeam tensiunea de pe chipul ei, voia să dea înapoi, dar nu voia să-l jignească. Răsucea punga cu poze lucioase de douăzeci pe douăzeci de centimetri, pe care tocmai dăduse două sute de dolari. Trecu pe lângă noi un Corvette negru, lăsând în urmă o undă de muzică rap.

— Eşti o doamnă drăguţă, dar nu te-ai dezbrăca de haine pentru mine, nu-i aşa?

Îşi îndoia fotografiile, în timp ce chipul ei sensibil tremura de nehotărâre.

— Eu nu… murmură ea.

— Nu te condamn. Dar n-ai face-o.

Părea atât de trist.

Am luat-o de braţ.

— Claire, acum trebuie să mergem.

Dar era prea prinsă de bărbatul fără adăpost care o ducea într-o călătorie imaginară. O prinsese în capcană.

— Mi-e dor de femei, şopti el. De mirosul lor. Îmi lipseşte. Ca al tău, indiferent cu ce ţi-ai dat îşi dăduse cu L'Air du Temps, nepotrivit ca o floare de câmp într-o zonă de război. Eram uimită că putea detecta parfumul ei prin propria-i duhoare.

Dar ştiam ce voia să spună. Şi mie-mi plăcea cum mirosea ea. Îmi plăcea să mă aşez pe patul ei în timp ce-mi pieptăna şi-mi împletea părul. Puteam să stau acolo cât voia, doar să respir aerul în care se afla ea.

— Mulţumesc, şopti ea.

Aşa era Claire, se temea să nu cumva să jignească pe cineva, nici măcar pe moşul ăsta trist.

— Pot să-ţi miros părul? întrebă el.

Păli. Ea nu cunoştea limitele. El putea să facă orice, că ea n-ar fi ştiut cum să-l oprească.

— Nu fi speriată, zise el, ţinând mâinile ridicate, cu unghiile ca nişte coame. Uită-te la toţi oamenii ăştia. N-o să te ating.

Ea înghiţi în sec, dădu din cap şi închise ochii în timp ce bărbatul veni mai aproape, ridică uşor o şuviţă din părul ei negru cu vârful degetelor, ca pe o floare, şi inspiră parfumul. Se spălase cu şampon de rozmarin şi cuişoare. Ce zâmbet apăru pe faţa lui.

— Mulţumesc, murmură, şi se îndepărtă fără a mai întoarce capul, lăsând-o la intersecţia Cahuenga cu Sunset, cu ochii închişi, cu mâna încleştată pe punga cu fotografii aparţinând unei cu totul alte persoane.

Claire m-a dus să văd expoziţia Kandinsky de la muzeul de artă. Nu-mi plăcuse niciodată arta abstractă. Mama şi prietenii ei puteau să se extazieze în faţa unei pânze cu dungi negre şi albe sau cu un pătrat mare roşu. Îmi plăcea arta care era despre ceva. Jucătorii de cărţi ai lui Cezanne, ghetele lui Van Gogh. Îmi plăceau miniaturile micuţe din Mughal şi ciorile, tulpinile de papură şi cocorii japonezi pictaţi în peniţă.

Dar dacă Claire voia să vadă Kandinsky, ne-am dus să-l vedem.

M-am simţit mai bine când am ajuns la muzeu, cu piaţeta familiară, fântânile, luminile mute, vocile coborâte. Cum se simţea Starr la biserică, aşa mă simţeam eu la muzeul de artă, în siguranţă şi înălţată. Kandinsky nu era chiar atât de abstract, vedeam totuşi oraşele ruseşti cu turnurile lor ca nişte turbane, şi călăreţi cu lănci tunuri, şi doamne în rochii lungi, cu paruri înalte. Culori pure, ca în ilustraţiile dintr-o carte pentru copii.

În încăperea alăturată, imaginile se dizolvau.

— Nu simţi mişcarea? mă întrebă Claire, arătând spre un unghi mare de pe pânză, cu vârful spre dreapta şi latura spre stânga, trasând cu palmele direcţia liniilor. E ca o săgeată.

Supraveghetorul îi urmărea mâinile însufleţite, prea aproape de tablou pentru gustul lui.

— Domnişoară?

Ea roşi şi se scuză, ca un student de nota 10 care doarme prea mult pentru prima oară în viaţă. Mă trase să ne aşezăm pe o banchetă unde putea gesticula în siguranţă. Am încercat să simt şi eu, aşa cum simţea Claire, lucruri care nu existau, care puteau să nu existe.

— Vezi, spuse ea, încet, cu un ochi la supraveghetor. Galbenul vine către tine, albastrul se îndepărtează. Galbenul se dilată, albastrul se contractă.

Roşul, galbenul, acest izvor de verde-întunecat – dilatându-se, contractându-se, iazuri liniştite cu margini sângerânde, un unghi ca un pumn. Un băiat şi o fată care se ţineau pe după umeri alunecau prin faţa tablourilor ca şi cum ar fi trecut pe lângă vitrinele magazinelor.

— Şi vezi cum scoate marginea din cadru, creând o margine asimetrică? Arătă spre panglica de culoarea lămâii care se curba spre partea stângă.

Mai auzisem oameni spunând astfel de lucruri prin muzee şi mereu crezusem că nu făceau decât să încerce să-şi impresioneze prietenii. Dar aşa era Claire, ştiam că voia cu adevărat să mă facă să înţeleg. M-am uitat cu atenţie la pictură, la unghi, la panglică. Atâtea lucruri se petreceau în tablourile lui Kandinsky, de parcă ramelor le era greu să ţină imaginile înăuntru.

În altă galerie, Claire se opri în faţa unui grup de schiţe în creion. Linii pe hârtie, unghiuri şi cercuri, ca nişte beţe de Marocco sau ca în jocul gropiţelor din obraji. Ca atunci când mâzgăleşti ceva în timp ce vorbeşti la telefon.

— Vezi unghiul ăsta? Arătă ea spre un unghi ascuţit în creion şi apoi gesticulă către compoziţia masivă pe care o alcătuiau toate schiţele şi studiile în ulei. Îl vezi?

Unghiul domina pânza.

Îmi atrăgea atenţia asupra diverselor elemente ale schiţelor în creion, cercuri, arce pe care le descopeream în compoziţia finită, în roşu-aprins şi un albastru-intens degrade. Artistul avusese toate elementele chiar de la început. Fiecare schiţă deţinea o parte proprie din idee, ca o serie de chei pe care trebuia să le aduni la un loc pentru a reuşi să deschizi seiful. Dacă aş fi putut să le pun grămadă şi să le ţin în lumină, aş fi reuşit să înţeleg forma compoziţiei complete. Mă uitam insistent, uluită de această viziune.

Am mers braţ la braţ prin expoziţie, arătându-ne una alteia detalii recurente, călăreţii abstractizaţi, turnuri, diferitele tipuri de unghiuri, culoarea care se schimba atunci când o formă întretăia o altă formă. În principiu, acel simţ al ordinii, acea viziune care dăinuise peste timp erau lucrurile care mă copleşeau.

M-am aşezat pe o banchetă, mi-am scos caietul de schiţe şi am încercat să desenez formele de bază. Unghiuri ascuţite, arce, ca mişcarea unui ceas. Era imposibil. Aveam nevoie de culoare, aveam nevoie de cerneală şi de o peniţă.

Nu ştiam de ce aveam nevoie.

— Imaginează-ţi câtă muncă să asamblezi toate astea, observă Claire. Anii necesari pentru a convinge oamenii să-şi împrumute lucrările.

Îmi imaginam mintea lui Kandinsky, împrăştiată în toată lumea şi apoi reunită. Fiecare avea doar o bucăţică din jocul de puzzle. Numai într-o expoziţie ca asta puteai să vezi imaginea întreagă, să pui piesele una peste alta, să le ţii în lumină, să vezi cum se potrivesc toate. Asta îmi dădea speranţa că într-o zi şi viaţa mea avea să prindă sens, dacă aş putea numai să ţin toate bucăţile la un loc în acelaşi timp.

Ne-am dus din nou acolo, de două ori pe săptămână, tot restul verii. Claire mi-a cumpărat uleiuri ca să pot lucra fără să-l enervez pe supraveghetor. Ne petreceam toată ziua într-o singură încăpere, uitându-ne la un singur tablou. Nu mai făcusem aşa ceva niciodată. O compoziţie din 1913 prevestea Primul Război Mondial.

— Era foarte sensibil. Simţea că se apropia, spunea Claire.

Întunecimea, tunurile, cruzimea, o atmosferă atât de violentă şi de întunecoasă, desigur că trebuise să inventeze abstracţiunea.

Întoarcerea în Rusia. Exuberanţa avangardei, dar şi trista bănuială că se apropia de sfârşit, chiar în apogeul ei. La Bauhaus în anii ’20. Linii drepte, forme geometrice. În vremuri ca acelea nu-ţi dădeai frâu liber. Încercai să găseşti o structură de bază. Îl înţelegeam perfect în cele din urmă, mutarea la Paris. Nuanţe de roz şi albastru şi lavandă. Din nou forme organice, pentru prima oară după mulţi ani. Ce uşurare trebuie să fi fost Parisul, culoarea, posibilitatea de a lucra iarăşi cu tonuri blânde.

Mă întrebam cum aş fi pictat eu vremea în care trăiam. Maşini strălucitoare şi carne vie, albastru denim şi colţi de câine în zigzag, cioburi de oglindă spartă, foc şi luna ca o portocală şi inimi de granat rubiniu.

În toamnă m-am înscris din nou la cursuri aprofundate. Claire m-a făcut să cred că merita să încerc. Sigur că trebuia să faci cursuri aprofundate. Sigur că trebuia să porţi bijuteriile. Sigur că trebuia să te înscrii la cursuri de artă la muzeu. Sigur.

În studioul gol din subsolul muzeului de artă o aşteptam pe profesoară, pe doamna Tricia Day. Îmi transpiraseră palmele pe mapa pe care mi-o cumpărase Claire. Voia să mă înscrie la un curs de pictură pentru adulţi. Erau cursuri pentru adolescenţi, de artă fotografică, textilă, video. Dar nu şi de

pictură.

— O să mergem să vorbim cu profesoara, îmi promisese.

Intră o femeie. Mică, de vârstă mijlocie, cu părul cărunt tuns scurt. Purta pantaloni kaki şi ochelari cu ramă neagră de baga. Se uită la noi plictisită, o mamă excesiv de zeloasă şi copilul răsfăţat al acesteia, care cereau un tratament special. Eram stânjenită să mă aflu acolo, dar Claire era surprinzător de eficientă. Doamna Day îmi parcurse repede mapa, în timp ce ochii i se mişcau cu repeziciune pe suprafeţe. Lucrurile reale: Claire întinsă pe canapea, crăciuniţe şi lucrările lui Kandinsky din L.A.

— Unde ai studiat?

Am clătinat din cap.

— Nicăieri.

Termină de analizat mapa şi i-o întinse înapoi lui Claire.

— În regulă. O să încercăm.

În fiecare marţi seara, Claire mă ducea la muzeu, se ducea acasă şi venea peste trei ore să mă ia. Mă simţeam vinovată pentru dorinţa ei de a face diverse lucruri pentru mine, ca şi când mă foloseam de ea. O auzeam pe mama spunând:

— Nu fi absurdă. Ea vrea să fie folosită.

Dar eu nu voiam să fiu aşa. Voiam să fiu precum Claire. Cine în afară de Claire s-ar fi asigurat că făceam cursuri de artă, cine ar fi renunţat la o seară de marţi pentru mine?

La cursul de artă am învăţat să construiesc un suport, să întind pânza, să o netezesc cu ipsos. Doamna Day ne punea să experimentăm cu diverse culori, cu mişcări din pensulă. Mişcarea pensulei era dovada gestului pe care-l făcea braţul tău. O mărturie a existentei tale, caracteristica personalităţii tale, atingerea ta, apăsarea, siguranţa mişcării. Pictam naturi moarte. Flori, cărţi. Câteva dintre doamnele de la curs pictau numai flori micuţe. Doamna Day le-a spus să le picteze mai mari, dar ele erau prea jenate. Eu pictam flori mari cât o pizza, căpşuni uriaşe până când totul devenea o serie de triunghiuri verzi pe un pământ roşu, modelele seminţelor. Doamna Day era spartană în ce privea laudele şi tăioasă privind criticile. La fiecare oră plângea câte cineva. Mamei i-ar fi plăcut de ea. Şi mie-mi plăcea.

Revizuiam cu atenţie ce-i scriam mamei. Salut, ce mai faci, cum merge cu scrisul. Îi scriam despre note, grădinărit, cursul de artă, mirosul vânturilor Santa Ana şi peisajul pârjolit, nostalgia de noiembrie, micşorarea zilelor.

„Numa’ 10, cea mai frumoasă din şcoală.” îi trimiteam mici desene, acuarele de mărimea cărţilor poştale, pentru că nu avea prea mult loc. I-au plăcut la nebunie perioada Kandinsky şi ultimele mele lucrări. I-am trimis o serie de desene în creion pe hârtie foarte subţire. Era un autoportret, dar stratificat, o linie aici, una dincolo, una câte una, pentru ca ea să-şi dea seama – trebuia să le suprapună ca să obţină întregul. Nu-i mai arătam eu. Trebuia să facă şi ea un efort.

Mama mi-a scris că îi apăruseră poezii în Kenyon Review şi în numărul exclusiv dedicat poeziei lui Zyzzyva. Am întrebat-o pe Claire dacă putea să facă rost de ele şi ea m-a dus la Book Soup, pe Strip[56], şi mi le-a cumpărat. Era un poem lung despre cum alerga în închisoare, activitate care îi lua o parte importantă din zi. Când nu scria, alerga pe pistă, cincizeci, o sută cincizeci de kilometri pe săptămână. Îşi uza pantofii la fiecare patru luni, şi uneori i se dădeau unii noi, alteori nu. Aveam idee despre cum trebuie să fi fost.

Am făcut zece copii xerox ale poemului şi le-am folosit ca fond pentru desene. Stăteam la masă în bucătăria roşu cu alb şi pictam în ulei peste cuvintele ei, senzaţia pe care o am când aleg, sentimentul de activitate inutilă, circulară. La fel ca mintea ei.

Începuseră ploile, şopteau dincolo de geamul aburit al bucătăriei. Claire stătea lângă mine cu o ceaşcă de ceai de mentă.

— Povesteşte-mi despre ea.

Era ceva care mă împiedica să vorbesc despre mama cu Claire. Era curioasă, ca toţi ceilalţi, consilierii şcolari, Ray, Joan Peeler, redactorii de la mici reviste literare. Poeţi în închisoare, paradoxul pur. Nu ştiam ce să spun. Omorâse un om. Era mama mea. Nu ştiam dacă eram ca ea sau nu. În principiu, nu voiam să vorbesc despre ea. Voiam ca mama şi Claire să fie cumva separate, să fie pe pagini diferite, şi numai eu să le pot ţine în lumină laolaltă.

Claire citi din nou poemul despre alergare.

— Îmi place versul ăsta: „întinderea spatelui, douăzeci de ani. Un ceas fără limbi “. Viaţa în închisoare e inimaginabilă. „Trei ani scurşi, ţărâna bătătorită din jur. “Trebuie să fie atât de curajoasă. Cum poate să reziste?

— Nu e niciodată acolo unde se află, am răspuns. Nu e decât în mintea ei.

— Trebuie să fie minunat.

Claire mângâie peretele cănii ca pe un obraz de copil.

— Mi-aş dori să pot şi eu.

Eu mă bucuram că nu putea. Pe Claire o atingeau lucrurile. Poate prea mult, dar cel puţin o atingeau. Nu putea să răsucească lucruri cu mintea şi să le deznoade capetele. M-am uitat la poemul mamei din Kenyon. Interesant era că mama era de fiecare dată eroina, proscrisa, una împotriva tuturor celorlalţi. Niciodată ticăloasa.

— E diferenţa dintre un artist adevărat şi toţi ceilalţi, suspină Claire. El poate reface lumea.

— Şi tu eşti artistă, am replicat eu.

— Actriţă, făcu ea. Nici măcar asta.

Văzusem de-acum câteva dintre filmele lui Claire. Era transparentă, înduioşătoare. Mi-ar fi fost fiică să fiu atât de vulnerabilă. Îmi petrecusem ultimii trei ani încercând să-mi construiesc un anumit tip de piele, ca să nu mai şiroiesc de sânge ori de câte ori mă atingeam de ceva. Ea era dezgolită, se curăţa zilnic de orice înveliş. Într-unul dintre filme, juca rolul unei soţii de profesor, tremurătoare, purtând perle. În altul era o femeie din secolul al XVIII-lea, o iubită părăsită, aflată într-o mănăstire de maici.

— Eşti o actriţă grozavă, am zis.

Claire ridică din umeri, citi şi celălalt poem, despre o bătaie din închisoare.

— Îmi place violenţa mamei tale. Forţa ei. Ce mult o admir pentru asta.

Am înmuiat o mică pensulă sumi[57] într-o călimară de cerneală şi, din câteva mişcări, am trasat, din arce şi linii, o pată neagră. Violenţa ei. Claire, ce ştii tu despre violenţă? Forţa mamei mele? Ei bine, nu avea destulă forţă pentru a evita să fie fundalul artei mele. Numai fundalul. Cuvintele ei erau pentru mine doar pânza.

Într-o zi lenevos de caldă şi înceţoşată, când veneam de la şcoală, Claire m-a întâmpinat la arcada de trandafiri.

— Am primit un rol! exclamă ea chiar înainte să trec pe sub arcadă.

Îşi dădu capul pe spate, dezvelindu-şi gâtul în soarele slab de iarnă, în timp ce râsetul izbucnea ca un gheizer. Mă îmbrăţişa, mă săruta. A încercat să-l sune pe Ron în Rusia, în Ural, unde făcea un material despre o întrunire a cercetătorilor în domeniul telekineticii. Nu l-a putut prinde. Nici chiar asta nu a alungat scânteierea din aer. A deschis o sticlă de şampanie Tattinger, ţinută la rece în frigider pentru o ocazie specială. Şampania s-a revărsat peste

pahare şi pe masă, alunecând sub formă de spumă spre podea. Am toastat pentru noua slujbă.

Nu era un rol mare, dar era complicat Era soţia elegantă, dar beţivă a unui personaj, la o petrecere, într-o rochie lungă şi purtând diamante. Era mult de băut şi de mâncat, trebuia să ţină minte când să facă fiecare lucru, ca să se lege.

— Mereu soţia singuratică a cuiva, suspină. Ce e asta, distribuţie tipologică?

Obţinuse rolul pentru că regizorul era prieten cu Ron, iar actriţa care trebuia să o joace pe soţia singuratică, sora fostei soţii a regizorului, îşi rupsese clavicula în ultima clipă şi aveau nevoie de cineva cam de aceeaşi înălţime şi cu acelaşi ten, care să poarte rochia fără bretele.

— Cel puţin stau de vorbă cu personajul principal, îmi explică ea. N-au cum să taie scena.

Era un rol mic, de numai cinci replici, al unei femei care era descoperită moartă două scene mai târziu. O ajutam să repete, jucându-l pe protagonist. Partea cea mai grea, îmi explica ea, era că trebuia să mănânce şi să bea în cursul scenei, în timp ce vorbea. I-a reuşit după a doua încercare, dar insista să o ia de la capăt într-una. Era foarte scrupuloasă să-şi amintească exact la ce cuvânt trebuia să se oprească şi să bea vin, când să ridice furculiţa, cu care mână şi cât de sus.

— Scenele în care se mănâncă sunt cele mai rele, mi-a explicat. Totul trebuie să se potrivească.

Am repetat rolul timp de o săptămână. Lua atât de în serios cele cinci replici. Nu-mi dădusem seama până atunci cât de profesionist lucrau actorii. Avusesem mereu impresia că le iese din prima.

În ziua filmării, avea o programare la machiaj la şase dimineaţa. Mi-a spus să nu mă scol şi eu, dar m-am sculat totuşi. Am stat cu ea cât timp şi-a făcut un suc de fructe, a adăugat praf de proteine, spirulină, drojdie de bere, vitamine E şi C. Era foarte palidă şi tăcută. Se concentra. A făcut un exerciţiu de respiraţie numit Brething Monkeys, intonând silabe chinezeşti atât pe expiraţie, cât şi pe inspiraţie. Tonurile expirate erau joase şi rezonante, pe când cele inhalate erau stranii, înalte şi tânguitoare. Se numea chi gong şi, spunea ea, o făcea să rămână calmă.

Am îmbrăţişat-o scurt la plecare. Mă învăţase să nu spun niciodată „noroc

“. Actorilor li se ura: „Să-ţi rupi un picior “.

— Să-ţi rupi un picior! am strigat după ea, şi mi-am ascuns ochii în palme să nu o văd împiedicându-se de o stropitoare.

Am fugit spre casă după ore, nerăbdătoare să aud cum mersese filmarea, şi mai ales să aud despre Harold McCann– englezul care-l juca pe Guy – dar nu se întorsese încă. Mi-am făcut toate temele, ba chiar am citit înainte la engleză şi istorie. Pe la şase era deja întuneric, şi nu dăduse niciun telefon, niciun semn. Speram să nu fi fost implicată în vreun accident, fusese atât de emoţionată de dimineaţă. Dar probabil că se dusese să bea ceva cu ceilalţi actori după filmare, sau la cină, sau aşa ceva. Şi totuşi, nu era felul ei să nu sune. Suna şi dacă întârzia la piaţă.

Am pregătit cina, friptură şi pâine de porumb, o salată, şi mă tot gândeam că până era totul gata avea să ajungă şi ea acasă. La opt şi douăzeci i-am auzit maşina pe alee. Am întâmpinat-o la uşă.

— Am pregătit cina, am zis.

Fardurile i se întinseseră în jurul ochilor. A trecut în fugă pe lângă mine, spre baie. Am auzit-o vomând.

— Claire?

A ieşit şi s-a întins pe canapea, acoperindu-şi ochii cu braţul. I-am scos pantofii.

— Să-ţi aduc ceva? Aspirină? Seven-Up?

Începu să plângă, cu gemete răguşite, şi se întoarse cu spatele spre mine.

I-am adus nişte Tylenol şi un pahar de sifon şi i-am urmări înghiţiturile.

— Oţet pe o cârpă. Se prăbuşi înapoi pe perne. Oţet alb. Să storci bine. Vocea îi era răguşită ca şmirghelul. Şi să stingi luminile.

Am stins toate lămpile, am îmbibat o cârpă în oţet, am stors-o bine şi i-am adus-o. Nu îndrăzneam să întreb ce se întâmplase.

— Şaptesprezece duble, murmură, punându-şi cârpa pe frunte şi pe ochi. Ştii cât durează asta? Cu o sută de oameni care te aşteaptă pe tine? N-o să mai joc niciodată, niciodată.

O ţineam de mână, aşezată pe podea lângă silueta ei întinsă, în camera întunecată plină de vapori de oţet Nu ştiam ce să spun. Era ca şi cum te uitai la o persoană iubită cum calcă pe o mină şi sare în aer în bucăţi. Nu ştii ce să faci cu bucăţile.

— Pune Leonard Cohen, şopti. Primul album, cel cu The Sisters of Mercy.

Am găsit albumul, faţa coroiată a lui Cohen pe coperta din faţă, şi cu un

sfânt care se ridica din flăcări pe spate, şi l-am pus. M-am aşezat lângă ea şi i-am apăsat puternic mâna pe obrazul meu. Vocea lui monotonă şi tristă se tânguia despre Sisters of Mercy, despre cum spera el să le întâlnim şi noi.

După o vreme s-a oprit din plâns, cred că a adormit.

Nu mai ţinusem niciodată atât de mult la cineva, încât să-i simt suferinţa. Îmi provoca greaţă faptul că putuseră să-i facă aşa ceva lui Claire, şi eu nu fusesem acolo să-i spun: „Renunţă, nu ai nevoie să faci asta “.

— Te iubesc, Claire, am spus încet.

Într-o seară m-am dus la cursul de artă şi am aşteptat-o pe doamna Day, dar n-a venit una dintre colegele mai în vârstă m-a dus acasă cu maşina. Am deschis uşa, pe care atârna o cunună de Crăciun cu mici pere zaharisite şi porumbei de porţelan, aşteptându-mă să o găsesc pe Claire în sufragerie, citindu-şi revistele şi ascultând muzică, dar nu era acolo.

Am găsit-o aşezată pe patul meu, cu picioarele încrucişate, citind hârtiile mamei. Scrisori din închisoare, jurnale de poet hârtii personale, toate răsfirate în jurul ei. Era palidă, absorbită, îşi rodea unghia de la degetul inelar. Nu ştiam ce-ar fi trebuit să fac. Eram indignată, eram înfricoşată. Ea nu trebuia să citească toate lucrurile acelea. Trebuia ca ele două să rămână separate. Nu voiam să aibă nimic de-a face cu mama, nimic din ce nu puteam controla. Iar acum deschisese cutia. Ca Pandora. Dăduse drumul relelor. Cu toţii erau mereu atât de fascinaţi de Ingrid Magnussen. M-am simţit retrăgându-mă din nou, în umbra ei. Acelea erau lucrurile mele. Nici măcar ale mele. Avusesem încredere în ea.

— Ce faci?

Tresări, şi caietul pe care-l citea i-a zburat din mână. Gura i se deschise pentru a se explica, apoi se închise. Se deschise iarăşi. Nu scoase niciun sunet. Când era supărată nu putea să spună nimic. Încercă să strângă dezordinea supărătoare cu mâini tremurătoare, dar foile se răvăşeau în prea multe forme, se risipeau sub strânsoarea ei stângace. Înfrântă, le lăsă să cadă, închise ochii, îşi acoperi faţa cu mâinile. Îmi amintea de Caitlin, care credea că dacă ea nu ne vedea n-o puteam vedea nici noi.

— Să nu mă urăşti, spuse.

— De ce, Claire? Ţi-aş fi arătat dacă mi-ai fi cerut.

Am început să adun caietele, hârtia de orez făcută sul, carneţelele italieneşti marmorate, caietele de şcoală de la Amsterdam, legate frumos,

legate în piele, înfăşurate în şnururi. Jurnalele mamei, cu absenţa mea înscrisă în notele marginale. Nimic din toate astea nu era despre mine. Nici măcar scrisorile. Numai despre ea.

— Eram deprimată. Tu erai plecată. Ea părea atât de puternică.

Căuta un model pentru un rol? Aproape că-mi venea să râd.

Claire admirând-o pe mama. Mă făcea să-mi doresc să o pălmuiesc. Trezeşte-te! Voiam să strig. Ingrid Magnussen putea să-ţi facă râu doar trecând pe lângă tine în drum spre baie.

Iar acum îi citise scrisorile. Ştia că refuzasem să discut despre ea cu mama. Îmi imaginam cât de dureros trebuia să fi fost Acum îmi doream să le fi aruncat, în loc să le trag după mine ca pe un blestem. Ingrid Magnussen. Cum puteam să explic? Nu voiam ca mama să ştie despre tine, Claire. Eşti singurul lucru bun care mi s-a întâmplat vreodată. Nu voiam să risc. Cât te-ar fi urât mama. Ea nu vrea să fiu fericită, Claire. Îi plăcea că o uram pe Marvel. O făcea să se simtă apropiată de mine. Un artist nu are nevoie să fie fericit, spunea ea. Dacă aş fi fost fericită, n-aş mai fi avut nevoie de ea, asta voia să spună. Aş fi putut să o uit. Şi avea dreptate. Chiar puteam.

Mă certa în scrisorile acelea. „Ce-mi pasă mie de un punctaj de 98 la un test de ortografie? Şi de grădina ta de flori. Eşti atât de plictisitoare, că nici nu te mai recunosc. Cine sunt oamenii ăştia la care stai acum? Ce gândeşti de fapt? “Dar nu-i spuneam nimic niciodată.

— Vrei să afli despre mama?

Am luat un caiet gri cu şnur, l-am deschis şi i l-am întins lui Claire.

— Uite. Citeşte.

Îşi lăsă mâinile în jos, avea ochii umflaţi şi roşii, îi curgea nasul, sughiţa. Îl luă. Nu aveam nevoie să privesc peste umărul ei. Ştiam ce scria.

Să răspândeşti un zvon răutăcios.

Să dai drumul în stradă câinelui multiubit al unui bătrân.

Să sugerezi sinuciderea unei persoane care trece printr-o depresie gravă.

— Ce e asta? întrebă.

Să-i spui unui copil că nu e nici frumos, nici deştept.

Să pui soluţie de curăţat în hârtie transparentă împăturită şi să o laşi la colţ de stradă.

Să arunci pumni întregi de monede străine, inutile, în cutia unui cerşetor şi să te asiguri că-ţi mulţumeşte din belşug. „Să te binecuvânteze Dumnezeu, domnişoară”

— Dar toate astea nu sunt reale, totuşi, murmură Claire. Nu face cu adevărat aşa ceva.

N-am făcut decât să ridic din umeri. Cum putea Claire să înţeleagă o femeie ca mama? Scria astfel de liste ore întregi, râzând până-i dădeau lacrimile.

Claire mă privea cu nerăbdare, rugător. Cum puteam să rămân supărată pe ea? Mama habar nu avea care era felul meu preferat de mâncare sau unde aş locui dacă aş putea să-mi aleg orice loc din lume. Claire era cea care mă descoperise. Ştia că mi-aş dori să trăiesc în Big Sur, într-o cabană cu o plită cu lemne şi un izvor, că îmi plăcea săpunul de măr verde, că Boris Godunov era opera mea preferată, că mi-era teamă de lapte. M-a ajutat să împachetez hârtiile şi să le pun la loc în cutie, să o închid şi să o vâr sub pat.

18

Ron şi Claire se certau din nou în camera lor. Îi auzeam în timp ce stăteam întinsă în pat, cu iepurele ghemuit pe perete, cu urechile lui ciulite şi tremurătoare. Claire voia ca Ron să-şi dea demisia, să-şi găsească ceva care să nu aibă nimic de-a face cu mutilări de vite sau cu vrăjitorii din Pueblos.

— Ce vrei să fac, să spăl vase?

Rareori îl auzeai pe Ron ridicând vocea. Dar era obosit, abia întors din Rusia, şi nu se aşteptase la o ceartă. De obicei găsea mâncare gătită şi săruturi, şi aşternuturi curate.

— Îmi câştig existenţa. Nu e decât o slujbă, Claire. Doamne, câteodată nici nu mai ştiu ce e-n mintea ta.

Dar era o minciună. Ceea ce făcea Ron era comerţ cu de-amănuntul cu temeri. Se părea că exista o piaţă bună pentru aşa ceva. Peste tot, oamenii erau înspăimântaţi. Umbre ameninţătoare stăteau la pândă la marginea câmpului vizual, în maşina de alături, la bancomat, poate te aşteptau în hol cu un pistol de 38. Era otravă în pasta de dinţi de la supermarket. Ebola, hepatită C. Dispăreau soţi pe drumul spre magazinul de băuturi. Erau găsiţi copii morţi în şanţuri, fără mâini. Tabloul ieşea din ramă, contururile dispăreau.

Oamenii voiau monştri şi fantome, şi voci de dincolo de mormânt Ceva străin, internaţional, nu absurd şi familiar ca un copil împuşcat pentru o jachetă de piele.

Asta oferea Ron. Teamă pusă în ramă. Extratereştrii erau întotdeauna de preferat unor fapte confuze şi violente. Era o carieră îmbibată de cinism, pompată cu ipocrizie.

Vocea ei, răspunzându-i, era ca o foaie de metal care se îndoaie.

Dar îl înţelegeam cuvânt cu cuvânt.

— Crezi că, după o zi de paisprezece ore de muncă, ameţit de zborul cu avionul, mă duc la o şedinţă de spiritism în Iakuţk, gata de petrecere? Hei, aduceţi pipiţele! Poate ar trebui să încerci să-ţi găseşti ceva de lucru, şi-atunci o să-ţi aduci aminte cum e să ţi se facă o scenă la sfârşitul unei zile.

Simţeam cum cuvintele lui ardeau carnea ei ca un bici. Încercam să aud ce spunea ea, dar vocea i se pierdea într-un murmur. Claire nu se putea apăra, se ghemuia ca o frunză sub un pahar.

— Astrid nu are nevoie să o aştepţi cu lapte şi fursecuri. Pentru Dumnezeu, Claire! E o femeie tânără. Cred că i-ar plăcea să petreacă şi singură câteva ore. Poate şi să-şi facă nişte prieteni, dacă i-ai da ocazia.

Dar eu chiar aveam nevoie de ea, Ron. Nimeni nu mă mai aşteptase până atunci la întoarcerea de la şcoală – şi niciodată cu lapte. Nu ştia nici măcar atâta lucru. Contam pentru ea. El nu înţelegea ce însemna asta pentru mine, şi pentru ea? Dacă ar fi ţinut la ea, nu i-ar fi spus niciodată asemenea lucruri. Cum îndrăznea să pretindă că o iubeşte? Am crăpat puţin uşa să văd dacă puteam să aud ce spunea ea, dar probabil că vorbea în şoaptă.

— Sigur că nu mai sună. Gloria a zis că a sunat de nenumărate ori şi n-ai răspuns. Sigur că au renunţat.

Acum tot ce se mai auzea era plânsul ei. Plângea aşa cum plâng copiii, cu suspine, cu sughiţuri, cu nasul curgându-i. Şi tonul liniştitor din vocea lui.

Mi-l imaginam luând-o în braţe, legănând-o la pieptul lui, mângâind-o pe păr, iar ea îl lăsa, asta era partea cea mai rea. Şi aveau să facă dragoste, şi ea avea să adoarmă închipuindu-şi că era atât de bun, că la urma urmei o iubea. Toate aveau să se repare. Aşa făcea el. O rănea şi apoi repara totul. Îl uram. Venea acasă şi o supăra, când imediat avea să plece iarăşi.

A venit o scrisoare, cu poşta, de la mama. Am început să o deschid, când mi-am dat seama că nu era pentru mine. Îi era adresată lui Claire. Pentru ce-i

scria mama lui Claire? Nu-i povestisem niciodată despre Claire. Trebuia să-i dau scrisoarea? Am decis că nu puteam să risc. Mama putea să spună orice. Putea să o amenințe, putea să mintă sau să o sperie. Aș fi putut să spun oricând că o deschisesem din greșeală. Am luat-o în camera mea și am deschis-o cu un cuțit.

Dragă Claire,

Da, cred că ar fi fantastic dacă m-ai vizita. A trecut atât timp de când n-am mai văzut-o pe Astrid, nici nu știu dacă o s-o mai recunosc – și sunt întotdeauna încântată să mă întâlnesc cu cititorii mei fideli. O să te trec pe lista mea de vizitatori – n-ai fost condamnată niciodată pentru vreo crimă, nu-i așa?

Te tachinam doar.

Prietena ta,
Ingrid

Ideea că ele două corespondau m-a umplut de groază ca o boală." Prietena ta, Ingrid. "Probabil că-i scrisese după ce o surprinsesem citind în camera mea, în perioada Crăciunului. Mă simțeam trădată, neajutorată, neliniștită. Aș fi putut să-i reproșez toate astea, dar asta însemna să recunosc că-i deschisesem corespondența. Așa că am rupt scrisoarea și am ars-o în coșul de hârtii. Poate că avea să fie deprimată pentru că mama nu-i răspundea și avea să renunțe.

Era în februarie, într-o dimineață cenușie atât de înnorată, încât nu se vedeau colinele Hollywood-ului din curtea noastră. Mergeam să o vizităm pe mama. Claire aranjase totul. Se îmbrăcă într-o fustă scurtă, o bluză pe gât și colanți, toate maro-mahon, și se încruntă în oglindă.

— Poate niște blugi s-ar potrivi mai bine.

— Fără denim, am replicat eu.

Ideea acestei întâlniri era aproape imposibil de suportat. Nu puteam decât să pierd. Mama putea să o facă să sufere. Sau putea să o învingă. Nu știam care din cele două lucruri era mai rău.

Claire era a mea, era cineva care mă iubea. De ce trebuia să intervină mama? Dar așa era mama, trebuia să fie mereu în centrul atenției, totul

trebuia să fie despre ea.

N-o mai văzusem de când cu Starr. Marvel refuzase să-i lase pe cei cu dubiţa să mă ia, gândea că era cu atât mai bine cu cât o vedeam mai puţin. M-am uitat în oglindă, imaginându-mi ce-ar fi gândit mama despre mine acum. Cicatricele de pe faţa mea erau numai începutul. Trecusem prin atâtea lucruri de atunci. Nu mai ştiam cum să mă port cu ea, eram prea mare ca să mă mai ascund în tăcerile ei. Iar acum o aveam pe Claire de care să mă preocup.

Mi-am dus mâna la frunte şi i-am spus lui Claire:

— Cred că mă îmbolnăvesc.

— Ai trac, făcu ea, netezindu-şi fusta cu palmele. Şi eu am puţin.

Şi mie îmi venea să mă răzgândesc în privinţa hainelor pe care le purtam, o fustă lungă şi ghete Doc Martens, ciorapi groşi, un pulover croşetat cu guler de dantelă de la Fred Segal, de unde făceau cumpărături toate persoanele la modă din Hollywood. Mama avea să urască felul în care eram îmbrăcată. Dar nu aveam cu ce să mă schimb, toate hainele mele erau aşa acum.

Am mers cu maşina spre est timp de o oră. Claire pălăvrăgea, emoţionată. Nu putea niciodată să suporte tăcerea. Eu mă uitam pe geam, sugeam o bomboană de mentă împotriva răului de maşină şi mă cuibăream în puloverul meu gros, irlandez. Treptat, suburbiile dispăreau, erau înlocuite de depozite de cherestea şi câmpuri, de miros de bălegar şi de peisaje lungi, învăluite în ceaţă, înrămate de şiruri de eucalipţi de paravânt. Casa de Corecţie, închisoarea pentru bărbaţi. Trecuseră mai mult de doi ani de când venisem pe drumul acesta, eram atunci o cu totul altă fată, cu pantofi roz. Am recunoscut chiar şi mica piaţă. Coca-Cola, 12 la bax, 2,49.

— Coteşte aici.

Am luat-o pe acelaşi drum asfaltat spre Centrul de Detenţie pentru Femei, pe lângă coşul de abur, tumul de apă şi tumul de strajă, care marca limita închisorii. Am parcat în locul pentru vizitatori.

Claire inspiră adânc.

— Nu arată aşa de rău.

Ciorile croncăneau agresiv în ficuşi. Era un frig năprasnic. Mi-am tras puloverul în jos peste mâini. Am trecut prin tumul de strajă. Claire cumpărase o carte pentru mama, Tender is the Night, de Fitzgerald, favoritul lui Claire, dar gardienii nu ne-au lăsat să intrăm cu ea. Ghetele mele au declanşat detectorul de metale. A trebuit să le scot ca să le percheziţioneze gardienii. Zdrăngănitul cheilor, poarta trântită, aparatele de emisie-recepţie, acestea

erau sunetele unei vizite la mama.

Ne-am aşezat la o masă sub streaşină albastră. Mă uitam la poarta pe unde trebuia să intre mama, dar Claire privea într-o direcţie greşită, spre Recepţie, unde noile deţinute se învârteau în loc sau împingeau nişte mături – se ofereau voluntare să mănânce, atât de plictisite erau. Cele mai multe erau tinere, numai una sau două aveau peste douăzeci şi cinci de ani. Chipurile lor împietrite nu ne urau nimic bun.

Claire se cutremură. Încerca să fie curajoasă.

— De ce se holbează aşa la noi?

Mi-am deschis palma şi mi-am examinat liniile, soarta. Viaţa avea să fie grea.

— Nu te uita la ele.

Era frig, dar acum transpiram, în aşteptarea mamei. Cine ştie, poate aveau să se împrietenească. Poate mama nu juca un joc, sau cel puţin nu unul foarte urât. Claire putea să menţină corespondenţa cu ea şi avea să joace rolul unei martore de treabă într-o zi.

Am zărit-o pe mama, aşteptând să-i deschidă poarta gardianul. Părul îi era iarăşi lung, formând o eşarfă gălbuie pe partea din faţă a rochiei albastre, lăsat pe un sân. Ezita, era la fel de emoţionată ca şi mine. Aşa de frumoasă. Mă surprindea de fiecare dată cu frumuseţea ei. Chiar şi după ce lipsea numai o noapte, mi se tăia respiraţia când o vedeam din nou. Era mai subţire decât ultima dată când o văzusem, toate kilogramele în exces fuseseră arse. Ochii îi deveniseră şi mai strălucitori, îi simţeam de la poartă. Era foarte dreaptă, cu muşchii lucraţi, bronzată. Acum arăta mai puţin ca o Lorelei, mai mult ca un asasin din Vânătorul de recompense. Se apropia cu paşi mari, zâmbind, dar i-am simţit nesiguranţa în mâinile rigide de pe umerii mei. Ne-am privit în ochi şi am fost uimită să constat că aveam aceeaşi înălţime. Ochii ei căutau în interiorul meu, încercând să găsească vreun lucru pe care să-l recunoască. Dintr-odată mă făcu să mă fâstâcesc, jenată de hainele mele elegante, chiar şi de Claire. Îmi era ruşine de ideea că puteam să scap de ea, chiar şi de faptul că doream asta. Acum mă recunoscu. Mă îmbrăţişă şi-i întinse mâna lui Claire.

— Bun-venit în Valhalla, spuse ea, dând mâna cu Claire.

Încercam să-mi imaginez cum trebuia să se simtă mama în momentul acela, când făcea cunoştinţă cu femeia cu care locuiam eu, o femeie care-mi plăcea atât de mult, încât nu-i scrisesem nimic despre ea. Acum mama putea să vadă

cât de frumoasă era, cât de sensibilă, gura ca de copil, faţa în formă de inimă, delicateţea gâtului, părul coafat.

Claire zâmbea cu uşurare pentru că mama făcuse prima mişcare. Ea nu înţelegea natura otrăvurilor.

Mama se aşează lângă mine, îşi puse mâna peste a mea, dar nu mai era atât de mare. Mâinile noastre prindeau aceeaşi formă. Observă şi ea şi-şi compară palma cu a mea. Arăta mai bătrână decât ultima oară când o văzusem, fata brezată îi era gravată de linii, în jurul ochilor şi al gurii subţiri. Sau poate era doar prin comparaţie cu Claire. Era aspră, încrâncenată, la pândă, oţel faţă de blândeţea lui Claire. Mă rugam la un Dumnezeu în care nu credeam să se termine mai repede.

— Locul ăsta nu e deloc aşa cum am crezut, observă Claire.

— Nici măcar nu există, răspunse mama, făcând un gest elegant cu mâna. E o iluzie.

— Spuneai asta şi în poem.

Un poem nou, din Iowa Review. Despre o femeie care se transforma într-o pasăre, durerea noilor pene care creşteau.

— E deosebit.

M-am crispat la auzul dicţiei ei demodate, teatrale. Mi-o imaginam pe mama imitând-o, mai târziu, în faţa suratelor ei de celulă. Dar acum n-o mai puteam proteja pe Claire. Era prea târziu. Am observat că aluzia perpetuă de ironie din colţul buzelor mamei se transformase acum într-o linie permanentă, tatuajul unui gest.

Mama îşi încrucişa picioarele, bronzate şi musculoase ca nişte piese sculptate de stejar, goale pe sub rochia albastră, în tenişi albi.

— Fiica mea spune că eşti actriţă.

Nu purta niciun pulover în cenuşiul rece al dimineţii. Ceaţa i se potrivea, simţeam mirosul mării în preajma ei, deşi ne aflam la sute de kilometri de ocean.

Claire îşi răsucea verigheta, care îi era largă pe degetele subţiri.

— Ca să-ţi spun adevărul, cariera mea e un dezastru. Am dat-o în bară atât de rău la ultimul angajament, încât probabil n-o să mai găsesc niciodată de lucru.

De ce trebuia să spună mereu adevărul? Ar fi trebuit să o avertizez că anumiţi oameni trebuie să fie minţiţi întotdeauna.

Mama detectă instinctiv breşa din trecutul lui Claire, ca un alpinist în ceaţă

care simte suporturi pentru degete pe suprafaţa stâncii.

— Emoţii? întrebă ea cu amabilitate.

Claire se aplecă spre mama, nerăbdătoare să facă schimb de confidenţe.

— A fost un coşmar, şopti, şi începu să descrie ziua cea îngrozitoare.

Deasupra, norii se amestecau şi se închegau, ca dizenteria, iar mie îmi era greaţă. Claire se temea de atâtea lucruri, intra în ocean numai până la coapse pentru că-i era teamă să nu fie luată de valuri şi scufundată. Atunci de ce nu simţea curentul submarin? Zâmbetul mamei, care părea atât de amabil. E un contracurent aici, Claire. Salvamarii au avut de salvat înotători mai puternici decât tine.

— Actorii sunt trataţi atât de rău, observă mama.

— Mie mi-a ajuns.

Claire îşi plimba pandantivul de granat în formă de inimă pe lănţişor şi-l vâra sub buză.

— Nu-mi mai trebuie. Mă târăsc la tot felul de probe, numai ca ei să se uite la mine pentru două secunde şi să decidă că sunt prea etnică pentru sucul de portocale sau prea clasică pentru programele pentru gospodine.

Profilul ascuţit al mamei pe fundalul cerului moale ca o blană de şinşilă. Ai fi putut trasa o linie dreaptă folosind conturul nasului ei.

— Câţi ani ai, în jur de treizeci?

— Împlinesc treizeci şi cinci luna viitoare.

Adevărul, întregul adevăr şi numai adevărul. Avea să fie martorul din iad. Nu putea rezista impulsului de a se întinde pe jos şi de a-şi dezveli pieptul în aşteptarea lăncii.

— De asta Astrid şi cu mine ne împăcăm bine. Un Scorpion şi un Peşte se înţeleg unul pe celălalt.

Îmi făcu cu ochiul peste masă.

Mamei nu-i plăcea că eu şi Claire ne înţelegeam una pe cealaltă. Se vedea din felul cum se juca cu părul meu. Ciorile croncăneau şi băteau din aripile greoaie şi lucioase. Dar ea îi zâmbea lui Claire.

— Astrid şi cu mine nu ne-am înţeles niciodată una pe cealaltă. Vărsător şi Scorpion. E aşa de secretoasă, n-ai observat? Nu ştiam niciodată ce gândeşte.

— Nu gândeam nimic, am replicat eu.

— Începe să se deschidă, observă Claire vesel. Stăm de vorbă tot timpul. I-am făcut diagrama. E foarte bine echilibrată. Şi numele ei e norocos.

Cu câtă uşurinţă Claire îngenunchea în faţa butucului şi-şi oferea gâtul,

pălăvrăgind în continuare.

— N-a fost prea norocoasă până acum, zise mama, aproape plescăind de plăcere. Dar poate i se întoarce norocul.

Claire nu simţea mirosul de leandri puşi la fiert, mireasma uşor amară a toxinei?

— O adorăm pur şi simplu, mărturisi Claire.

Pentru o clipă am văzut-o aşa cum o vedea mama. Teatrală, naivă, ridicolă. Nu, voiam să spun, opreşte-te, n-o judeca aşa. Nu face impresie bună la probe. N-o cunoşti deloc, Claire vorbea într-una, fără să-şi dea seama de ce se întâmplă.

— Se descurcă foarte bine, e pe lista de onoare anul acesta. Încercăm să-i îmbunătăţim media din anii trecuţi.

Desenă un semicerc cu pumnul, un gest de cercetaşă, cordial şi optimist „Media din anii trecuţi.” Mă simţeam umilită şi nu voiam să mă simt aşa. Când lucrase vreodată mama cu mine, ore la rând, ca să-mi mărească media din anii trecuţi? Voiam să o înfăşor pe Claire într-o pătură, aşa cum faci cu cineva care a luat foc, şi să o rostogolesc în iarbă ca să o salvez.

Mama se aplecă spre Claire, cu ochii ei albaştri acaparatori ca un foc albastru.

— Pune-i o piramidă pe birou. Se spune că ajută memoria, spuse ea cu o expresie sinceră.

— Memoria mea n-are nevoie de ajutor, am răspuns.

Dar Claire era intrigată. Deja mama găsise un punct slab şi eram sigură că în curând avea să descopere mai multe. Iar Claire nu-şi dădea seama niciun moment că mama îi scutura lanţul. Câtă inocenţă.

— O piramidă. Nu m-am gândit la asta. Deşi practic feng shui. Ştii, felul în care aşezi mobila şi aşa mai departe.

Claire radia, gândind că găsise în mama un suflet pereche, cu care putea să rearanjeze mobila pentru a obţine energie pozitivă şi să vorbească despre plante de interior.

Voiam să schimb subiectul înainte să înceapă să vorbească despre doamna Kromach şi oglinzile de pe acoperiş. Îmi doream să-şi fi lipit o oglindă chiar în frunte.

— Locuim chiar lângă marile laboratoare foto de pe La Brea, am intervenit Lângă Willoughby.

Mama continuă ca şi când nu m-ar fi auzit.

— Şi soţul tău chiar lucrează în domeniu. Mă refer la paranormal.

Virgulele acelea ironice din colţul gurii.

— Poţi să vezi lucrurile şi din interior.

Îşi întinse braţele pe deasupra capului, în timp ce-mi imaginam micile trosnituri în susul şi în josul coloanei vertebrale.

— Ar trebui să-i spui că emisiunea lui e foarte apreciată aici.

Îşi sprijini braţul pe umărul meu. Am ridicat discret din umeri ca să o îndepărtez. Dacă trebuia să-i fiu public, nu însemna că trebuia să-i fiu şi complice.

Claire nici nu observă. Ea chicotea, plimbându-şi inima de granat pe lanţ. Îmi amintea de cartea de tarot în care băiatul se uită în sus la soare în timp ce e gata să cadă de pe o stâncă.

— De fapt, el consideră că nu e decât o glumă de proporţii. Nu crede în supranatural.

— Ar putea să pară primejdios pentru domeniul lui de activitate.

Mama bătea darabana în plasticul portocaliu al mesei.

Aproape că îi vedeam mintea zburdând, făcând salturi înainte, îmi venea să arunc cu ceva înăuntrul ei, să opresc maşinăria.

— Exact asta i-am spus şi eu, răspunse Claire, aplecându-se în faţă, cu ochii negri lucindu-i. Au avut o stafie care aproape a ucis pe cineva în toamna aceasta.

Apoi se opri, nesigură, gândind că făcuse o gafă vorbind despre crimă în faţa mamei. Îi citeam pe piele ca din ziar.

— Nu-ţi faci griji în privinţa lui?

Claire era recunoscătoare că mama lăsase să treacă neobservat micul ei pas greşit. Ea nu înţelegea că mama pusese deja mâna pe ceea ce voia cu adevărat.

— Vai, Ingrid, dacă ai şti. Cred că oamenii n-ar trebui să se prostească aşa cu lucruri în care nu cred. Fantomele sunt reale, chiar dacă nu crezi în ele.

Însă mama şi cu mine ştiam despre fantome. Ele se răzbună. Dar în loc să recunoască asta, mama îl cită pe Shakespeare:

— „Sunt mai multe lucruri în rai şi pe pământ, Horatio, decât visează filosofia ta. “

Claire bătu din palme de încântare, că mai cita şi altcineva din Bard în afară de ea. Prietenilor lui Ron le scăpa întotdeauna înţelesul aluziilor ei.

Mama îşi dădu părul pe spate şi mă înconjură din nou cu braţul.

— E ca şi cum n-ai crede în electricitate doar fiindcă n-o vezi.

Ochii ei albaştri, de asasin, îi zâmbiră lui Claire. Ştiam ce gândea. „Nu vezi ce proastă e femeia asta, Astrid? Cum poţi să o preferi pe ea în locul meu? “

— Absolut, aprobă Claire.

— Eu nu cred nici în electricitate, am intervenit. Nici în Hamlet. Nu e decât o invenţie. Un fragment din imaginaţia unui scriitor oarecare.

Mama mă ignoră.

— Trebuie să călătorească mult soţul tău, nu-i aşa? Cum îl cheamă? Ron?

Îşi înfăşură o şuviţă din părul meu pe degetul mic, ca să mă ţină în frâu.

— E tot timpul plecat, recunoscu Claire. Nici de Crăciun n-a fost acasă.

Se juca din nou cu inima de granat, făcând-o să alunece în sus şi în jos pe lanţ.

— Probabil că te simţi singură, observă mama.

Cu tristeţe. Cu atâta înţelegere. Îmi doream să pot să mă ridic şi să fug, dar n-aş fi lăsat-o niciodată pe Claire singură cu ea.

— Aşa era înainte, mărturisi Claire. Dar acum o am pe Astrid.

— O fată minunată.

Mama mă mângâie pe un obraz cu degetul asprit de muncă, zgâriindu-mi pielea în mod deliberat Eram o trădătoare. Îmi trădasem stăpâna. Ştia de ce o ţinusem pe Claire ascunsă. Pentru că o iubeam, şi ea mă iubea pe mine. Pentru că aveam familia pe care ar fi trebuit s-o am mereu, familia despre care nu crezuse niciodată că era importantă, pe care nu putuse să mi-o ofere niciodată.

— Astrid, te superi dacă ne laşi o clipă singure să vorbim? Lucruri de adulţi.

Mă uitam când la ea, când la mama adoptivă. Claire zâmbea.

— Hai, du-te. Doar un minut.

De parcă eram un copil care trebuia încurajat să intre în groapa cu nisip. Ea nu ştia cât de lung putea fi un minut, ce se putea întâmpla într-un minut.

M-am ridicat fără tragere de inimă, m-am dus la gardul cel mai apropiat de şosea şi mi-am trecut degetele peste scoarţa unui copac. Deasupra, o cioară se uită în jos la mine cu o expresie nemiloasă fără suflet şi cârâi cu o voce aproape omenească, ca şi cum încerca să-mi spună ceva.

— Dispari, am zis.

Deveneam la fel de exagerată ca şi Claire, ascultam ce spuneau păsările.

Le-am privit pe ele două, aplecate una spre alta peste masă. Mama bronzată

şi cu părul încâlcit, îmbrăcată în albastru, Claire palidă şi întunecată, în maro. Era suprarealist, Claire aici cu mama, la o masă portocalie de la închisoarea Frontera. Ca un vis în care eram dezbrăcată şi stăteam la rând la un magazin pentru elevi. Pur şi simplu uitasem să mă îmbrac. Visam, mi-am spus, dar mă puteam trezi.

Claire îşi apăsa palma pe frunte, ca şi cum şi-ar fi luat temperatura. Mama prinse cealaltă mână subţire a lui Claire între mâinile ei mari. Mama vorbea fără să se oprească, cu voce joasă, rezonabilă, o văzusem hipnotizând o pisică aşa. Claire era supărată. Ce-i spunea? Nu-mi păsa de jocul mamei. Timpul expirase. Noi plecam, ea rămânea. Nu putea să-mi strice tot şi de data asta, indiferent ce spunea.

Amândouă ridicară privirea când am ajuns din nou lângă ele. Mama strălucea spre mine, apoi se învălui într-un zâmbet, mângâind-o pe Claire pe mână.

— Ţine mine ce ţi-am spus.

Claire nu răspunse nimic. Era gravă acum. Dispăruseră toate chicotelile ei, plăcerea de a găsi o altă persoană care cita din Shakespeare. Se ridică în picioare, cu unghiile palide sprijinite de tăblia mesei.

— Te aştept la maşină, spuse.

Mama şi cu mine am privit-o îndepărtându-se, cu picioarele lungi îmbrăcate în maro, moliciunea mişcărilor ei. Mama îi luase toată acea energie, vioiciunea, farmecul. O golise pe dinăuntru, aşa cum obişnuiau să facă în trecut chinezii când deschideau craniul unei maimuţe vii şi-i mâncau creierul cu o lingură.

— Ce i-ai spus?

Mama se lăsă pe spate pe bancă, îndoindu-şi braţele sub cap. Căscă, alintându-se ca o pisică.

— Aud că are probleme cu soţul ei.

Zâmbi senzual, mângâindu-şi puful blond de pe antebraţe.

— Nu e din cauza ta, nu? Ştiu că ai o atracţie pentru bărbaţi mai în vârstă.

— Nu, nu e din cauza mea.

Cu mine nu putea să se joace aşa cum se jucase cu Claire.

— Nu te mai amesteca.

Nu mai îndrăznisem niciodată să-i vorbesc aşa până atunci. Dacă n-ar fi fost închisă aici, la Frontera, n-aş fi avut curajul. Dar eu aveam să plec, iar ea rămânea acolo, şi asta îmi dădea o putere pe care nu aş fi avut-o dacă ea ar fi

fost liberă.

Mi-am dat seama că o speriase opoziţia mea. O mânia faptul că simţisem că puteam să fac asta, dar se controla, o vedeam punându-şi o mască. Îmi aruncă un zâmbet ironic.

— Mami nu vrea decât să fie de ajutor, scumpa mea, rosti, lipăind cuvintele ca o pisică smântână. Trebuie să fac tot ce pot pentru noua mea prietenă.

Am privit-o amândouă pe Claire trecând dincolo de gardul de sârmă, îndreptându-se spre Saab, neatentă. Se lovi de aripa unui automobil combi.

— Las-o în pace.

— Dar e distractiv, făcu mama, plictisită de prefăcătorie.

Întotdeauna prefera să mă ducă în culise.

— Uşor, dar distractiv. Ca atunci când îneci pisoi. Iar în situaţia mea actuală, trebuie să mă distrez cum pot. Ceea ce vreau să ştiu este cum suporţi să locuieşti cu Poor[58] Claire? Ştii că a existat un ordin întreg numit Poor Claires? Îmi imaginez că e o plictiseală îngrozitoare. Să-ţi îmbunătăţeşti media din anii trecuţi şi alte fleacuri. Jalnic.

— E o persoană cu adevărat bună, am replicat eu, întorcându-mă cu spatele. N-ai cum să ştii ce înseamnă asta.

Mama pufni în râs.

— Să mă apere Dumnezeu de boala asta, a bunătăţii. Aş fi crezut că ai depăşit vârsta basmelor.

Stăteam tot cu spatele la ea.

— Nu-mi strica tot şi de data asta.

— Cine, eu?

Mama râdea de mine.

— Ce pot eu să fac? Sunt o biată deţinută. O pasăre cu aripa ruptă.

M-am întors.

— N-ai idee cum a fost până acum.

M-am aplecat peste ea, cu un genunchi pe banca din spatele ei.

— Dacă mă iubeşti, o să mă ajuţi.

Îmi aruncă un zâmbet perfid.

— Să te ajut, draga mea? Aş vrea să te văd mai degrabă în cel mai groaznic orfelinat decât cu o femeie ca asta.

Ridică mâna să-mi îndepărteze o şuviţă de păr de pe faţă, dar eu m-am

smucit. Mă apucă de încheietură, obligându-mă să mă uit la ea. Acum era cumplit de serioasă. Ceea ce se afla dincolo de jocuri era voinţă pură. Eram prea înspăimântată ca să mă opun.

— Ce-o să înveţi de la o femeie ca asta? întrebă ea. Cum să te ofileşti în mod artistic? Douăzeci şi şapte de nume pentru lacrimi?

Un gardian făcu o mişcare spre noi, aşa că ea îmi dădu repede drumul la încheietură.

Se ridică şi mă sărută pe obraz, îmbrăţişându-mă uşor. Eram de aceeaşi înălţime, dar simţeam cât de puternică era ea, ca nişte cabluri care susţin podurile. Îmi susură la ureche:

— Tot ce pot să spun e să-ţi ţii bagajele strânse.

Claire se uita fix la şosea. Din ochii prea plini alunecă o lacrimă. „Douăzeci şi şapte de nume pentru lacrimi.” Dar nu, nu era al meu gândul acesta. Refuzam să-mi fie spălat creierul. Aşa era Claire. Mi-am pus o mană pe umărul ei în timp ce vira şi intra pe drumul de ţară. Ea zâmbi şi mă mângâie cu mâna ei mică şi rece.

— Cred că m-am descurcat bine cu mama ta, nu-i aşa?

— Aşa e, i-am răspuns uitându-mă pe fereastră, ca să nu trebuiască să o mint în faţă. Chiar te-a plăcut.

O lacrimă i se rostogoli pe obraz, pe care i-am şters-o cu dosul palmei.

— Ce ţi-a spus?

Claire scutură din cap şi oftă. Porni ștergătoarele de parbriz, deşi nu era decât ceaţă, şi le opri când ele începură să scârţâie pe geamul uscat.

— A zis că am dreptate în privinţa lui Ron. Că are o aventură. Ştiam, oricum. Ea doar mi-a confirmat.

— De unde să ştie ea? am pufnit furioasă. Pentru Dumnezeu, Claire, abia te-a cunoscut.

— Sunt toate semnele. Îşi trase nasul şi şi-l şterse cu mâna. Doar că nu voiam să le văd. Dar apoi zâmbi. Nu te preocupa. O să găsim o soluţie.

Stăteam la biroul meu sub piramida ridicolă, făcându-mi autoportretul, uitându-mă într-o oglindă de mână. Lucram în peniţă, fără să mă uit în jos, încercând să nu ridic peniţa de pe hârtie. O singură linie. Maxilarul pătrățos, buzele groase, care nu zâmbeau, ochii rotunzi, plini de reproş. Nas lat, danez, coamă de păr pal. Am continuat să mă desenez până când am reuşit să

realizez un chip care semăna destul de bine cu mine chiar şi cu ochii închişi, până când am memorat mişcarea mâinii, a braţului, expresia feţei, până când mi-am putut vedea chipul pe perete. Eu nu sunt ca tine, mamă. Nu sunt.

Claire trebuia să se ducă să dea o probă. Îi spusese lui Ron că se va duce, dar mă chemase să-mi spună că-i era rău. Se cufundase în cadă, cu ulei de lavandă şi o bucată de ametist, încercând să-şi aline locurile dureroase. Ron trebuia să ajungă acasă vineri, dar intervenise ceva. Venirile lui acasă erau ca nişte balustrade pentru ea, ca să poată trece de la un pătrat din calendar la următorul. Când el spunea că vine acasă şi nu venea, se arunca înainte să apuce aerul cu mâna şi cădea.

Am interceptat o scrisoare din închisoare de la mama către Claire. În ea, mama îi recomanda a poţiune a dragostei pe care să i-o pună lui în mâncare, dar toate ingredientele din formula pe care o trimisese mi se păreau otrăvitoare. Am făcut un desen peste scrisoarea ei, o serie de serpentine care se despărţeau într-un unghi, l-am pus într-un plic nou şi i l-am trimis.

În sufragerie, Claire îşi pusese Leonard Cohen. Suzanne, care o ducea la casa ei de lângă lac.

Am continuat să-mi desenez faţa.

19

Până în aprilie, deşertul înghiţise deja primăvara din aer ca o sugativă. Colinele din Hollywood se ridicau nefiresc de clare, ca şi cum le priveam printr-un binoclu. Frunzele cele noi se veştejeau în arşiţa care ne lăsa transpirate şi abătute în casa cu storurile trase.

Claire scosese bijuteriile pe care le ţinea în congelator şi le răsturnase pe patul ei, ca o comoară a piraţilor, minunat de rece. Şiraguri congelate de mărgele verzi de jad cu încheietori împodobite, un pandantiv de chihlimbar care înconjura o ferigă pietrificată. Mi l-am apăsat, rece, pe obraz. Mi-am aşezat o brăţară antică de cristal în păr, în dreptul cărării, lăsând-o să-mi atârne pe frunte ca o limbă rece.

— Asta a fost a străbunicii Priscilla, îmi zise Claire. A purtat-o la balul de prezentare de la Waldorf-Astoria, chiar înainte de Primul Război Mondial.

Stătea întinsă pe spate, îmbrăcată doar în lenjerie, cu părul umed de sudoare, cu o brăţară fumurie de topaz de-a lungul frunţii, intersectată de un lanţ răsucit de aur care i se odihnea pe vârful nasului. Era dureros de subţire,

cu oasele şoldurilor ascuţite şi coastele proeminente ca un Hristos sculptat în lemn. I se vedea aluniţa de deasupra liniei slipului.

— A fost asistentă medicală de campanie la Ypres. O femeie foarte curajoasă.

Fiecare brăţară, fiecare mărgea avea o istorie. Am scos din mormanul de bijuterii care se afla între noi pe pat un inel de onix dreptunghiular, a cărui suprafaţă neagră şi lucioasă era străpunsă de un diamant micuţ. Mi l-am pus la mână, dar era atât de mic, încât nu mi se potrivea decât pe degetul mic, deasupra articulaţiei.

— Acesta al cui a fost?

Îl ţineam ridicat ca să-l vadă fără să-şi mişte capul.

— Al străbunicii Matilde. O pariziancă tipică.

Posesoarea lui murise cu o sută de ani în urmă, poate, dar mă făcea încă să mă simt mare şi prost-crescută. Îmi imaginam o persoană cu un păr negru ca lignitul, cu bucle, cu limba ascuţită. Ochii ei negri mi-ar fi surprins şi cea mai mică stângăcie. M-ar fi privit dezaprobator, aş fi fost prea mare pentru scaunele ei mici şi ceştile fine de porţelan cu bordură aurie, ca un ren printre antilope. I l-am dat lui Claire, care l-a făcut imediat să alunece pe deget.

Colierul de granat, de gheaţă la gâtul meu, fusese un dar de nuntă de la străbunicul ei, proprietar de mori în Manchester, pentru soţia lui, Beatrice. Jaguarul de aur cu ochi de smarald pe care-l legănam pe genunchi fusese adus din Brazilia în anii ’20 de mătuşa tatălui ei, Geraldine, care a dansat cu Isadora Duncan. Aveam pe mine albumul de familie al lui Claire. Bunici din partea mamei şi mătuşi de-ale tatălui, femei îmbrăcate în tafta de culoarea smaraldului, catifea şi granate. Timp, loc şi personalitate închise în piatră şi filigran de argint.

În comparaţie cu toate acestea, trecutul meu era ca un fum, o poveste pe care mi-o spusese mama odată şi apoi o negase. Pentru mine nu erau onixuri şi acvamarine care să memoreze vieţile strămoşilor mei. Nu aveam de la ei decât ochii, mâinile, forma nasului şi nostalgia pentru ninsori şi lemn sculptat.

Claire lăsă un colier de aur să-i cadă în adâncitura unui ochi închis, iar pe celălalt mărgele de jad. Vorbea cu grijă, să nu cadă.

— Altădată aşa se îngropau oamenii. Cu gura plină de bijuterii şi cu un bănuţ de aur pe fiecare pleoapă. Era taxa pentru luntraş.

Îşi strecură colierul de coral în ombilic, iar şiragul dublu de perle între sâni.

Un minut mai târziu luă perlele, deschise gura şi vârî şiragul, apoi strânse buzele peste biluţele lucioase. Mama ei îi dăduse perlele când se căsătorise, deşi nu voia să o lase să se mărite cu un evreu. Claire îmi povestea aşteptându-se să fiu oripilată, dar eu trăisem alături de Marvel Turock şi de Amelia Ramos. Răul nu mai era o surpriză. Singurul lucru care mă mira era de ce mama ei îi dăduse perlele.

Claire stătea nemişcată, prefăcându-se moartă. Un cadavru împodobit cu bijuterii, în lenjerie roz de dantelă, acoperit cu o ploaie fină de transpiraţie. Nu eram sigură că-mi plăcea jocul acesta nou. Prin uşile franţuzeşti, prin spaţiul neacoperit de jaluzele, se vedea grădina, lăsată în sălbăticie în primăvara asta. Claire nu mai grădinărea, nu mai tundea şi nu mai smulgea buruienile, cu pălăria chinezească ascuţită. Nu mai proptise florile şi acum creşteau în dezordine, gladiolele de doi ani aplecându-se într-o parte, ciuboţica-cucului lipită de peluza netunsă.

Ron era plecat iarăşi, a doua oară în aceeaşi lună, de data aceasta în Andaluzia să facă o înregistrare despre ţigani. Străbătea lumea în căutarea celor mai bizare lucruri, adunând nenumăraţi kilometri de zbor. Dacă voia să vadă ceva straniu şi misterios, ar fi trebuit să intre pur şi simplu în propriul dormitor şi să-şi vadă soţia întinsă pe pat în slipul şi sutienul de dantelă roz, acoperită de jad şi perle, prefăcându-se moartă. De sub pat, cutia voodoo cu magneţi şi cleştişori de unghii şi pixuri, cu fotografii Polaroid lipite, îl chema acasă.

Brusc, am văzut-o înecându-se cu perlele. Se ridică, tuşind. Bijuteriile îi căzură de pe corp. Îşi trase şiragul de perle din gură, prinzându-l în mână. Era atât de palidă, încât gura părea nefiresc de roşie prin comparaţie, şi avea cearcăne sub ochi. Se rostogoli peste grămada de biluţe lucioase, ude de salivă, oprindu-se la marginea patului, cu spatele la mine, cu coloana ei vertebrală ca jadul.

Se întoarse să-mi ia mâna şi unghiile îi erau murdare, vârfurile degetelor mici şi sensibile ca de copil, inelele nelalocul lor ca nişte premii ieşite la un tonomat la care se câştigă bomboane. Am luat-o de mână. Ea îşi puse mâna mea pe faţă, şi-o apăsă pe obrazul ud. Ardea. Mi-am rezemat faţa de umărul ei, spatele îi era înfierbântat.

— Ron o să se întoarcă în curând, am încercat eu să o liniştesc.

Încuviinţă din cap, avea capul greu pe gâtul suplu, ca una dintre lalelele ei care atârnau, iar proeminenţele coloanei îi erau ca ale unui şarpe cu clopoţei.

— E aşa de cald deja. Ce-o să mă fac când o să vină vara?

Nu era decât piele şi nervuri, fără substanţă, fără greutate. Era ca un planor, întins înaintea vânturilor uscate şi violente.

— Ar trebui să mergem la plajă, am sugerat.

Scutură din cap, cu mişcări repezi, ca şi cum ar fi alungat o muscă ce aterizase pe faţa ei.

— Nu e vorba de asta.

Stăteam pe una din bijuteriile ei, care mă înţepa în şold. Mi-am eliberat o mână şi am scos bijuteria de sub mine. Era un acvamarin mare cât o migdală în coajă. Acvamarinele se formau împreună cu smaraldele, îmi spusese Claire. Dar smaraldele erau fragile şi se spărgeau de fiecare dată în bucăţi mici, pe când acvamarinele erau mai tari, scoteai cristale imense fără probleme, aşa că nu erau la fel de valoroase. Lucrul cu adevărat preţios era smaraldul care nu se spărgea.

I-am dat piatra de un albastru de gheaţă, culoarea ochilor mamei. Şi-l puse pe degetul arătător, pe care atârna ca un mâner de uşă pe o sfoară. Se uită ţintă la el.

— Acesta i-a aparţinut mamei. Tata i l-a luat ca să sărbătorească o croazieră în jurul lumii.

Îl scoase.

— Şi ei îi era prea mare.

Alături, papagalul doamnei Kromach fluiera aceleaşi trei note pe o scală ascendentă, la o distanţă de trei note şi jumătate. Un camion de îngheţată trecea pe stradă, cântând Pop Goes the Weasel. Claire se întinse pe spate ca să se uite la mine, cu o mână sub cap. Era foarte frumoasă, chiar şi acum, cu părul negru desfăcut pe umeri, ud la rădăcină, cu sprâncenele arcuite şi lucioase, cu sânii mici curbaţi în dantela roz.

— Dacă ai vrea să te sinucizi, cum ai face? întrebă.

M-am răsucit cu faţa în jos, căutând printre bijuterii. Am probat o brăţara masivă de aur. Nu-mi intra pe mână. Mă gândeam la sinuciderile mele, la felul cum mă jucam cu moartea printre degete, aşa cum făceam acum cu mărgelele negre.

— Nu m-aş sinucide.

Îşi întinse un colier indian de argint pe abdomenul plat, şirurile de nervuri ca nişte fire de păr transformând metalul într-un fluid ca mercurul.

— Să spunem că ai vrea.

— E împotriva religiei mele.

Sudoarea mi se prelingea printre sâni şi se aduna în ombilic.

— Ce religie e asta?

— Sunt o supravieţuitoare.

Nu voia să accepte. Nu intram în joc. Era împotriva regulilor.

— Să zicem că ai vrea. Să zicem că ai fi bătrână şi ai avea un cancer oribil şi incurabil.

— Aş lua mult Demerol şi aş aştepta.

Nu aveam de gând să discut despre sinucidere cu ea. Era unul din faptele antisociale de pe lista mamei. Nu aveam de gând să-i spun care era modalitatea cea mai sigură, planul băiatului cu scleroză în plăci, injectarea unei bule de aer în venă şi plutirea ei prin sânge ca o perlă. Eram sigură că mătuşa ei, Priscilla, o folosise o dată sau de două ori pe câmpul de luptă, când se terminase morfina. Apoi mai era metoda cu multă cianură în fundul gurii, pe limbă, aşa cum se făcea cu pisicile. Era foarte rapidă. Când voiai să te sinucizi nu-ţi trebuia ceva lent. Putea să intre cineva, să te salveze.

Claire îşi puse o palmă pe genunchi şi se mişcă puţin, îndreptându-şi coloana.

— Ştii cum aş face eu?

Mă trăgea pe drumul acesta, pe care nu voiam să merg.

— Hai să mergem la plajă, vrei? Canicula asta ne înnebuneşte.

Nici măcar nu m-a auzit. Ochii îi erau visători, ca ai unui îndrăgostit.

— M-aş gaza Aşa se face. Se spune că e ca şi cum ai adormi.

Îmi sugera imaginea unei femei stând întinsă în zăpadă. Pur şi simplu întinzându-se puţin, era aşa de obosită. Mersese atât de mult, voia să se odihnească, iar zăpada nu era aşa de rece cum crezuse. Îi era atât de somn. Voia să cedeze. Să înceteze să se mai lupte cu furtuna şi cu noaptea învăluitoare, să se întindă în aşternutul alb şi să doarmă. Înţelegeam. Cândva visam că făceam scufundări în josul unui perete de coral. Euforia se instala pe măsură ce azotul îmi urca în sânge, şi singura direcţie era în jos, în întuneric şi uitare.

Trebuia să o trezesc. Să îi dau o palmă peste faţă, să o fac să meargă puţin, să-i dau cafea neagră. I-am povestit despre marinarul japonez care fusese purtat de valuri timp de patru zile, până s-a sinucis.

— L-au găsit douăzeci de minute mai târziu. Era cald încă.

Se auzea cineva care fredona în timp ce tundea iarba undeva pe stradă.

Parfumul iasomiei se răspândea peste tot. Suspină, scoţându-şi în relief coastele ascuţite ca lamele unui aparat de tuns iarba.

— Dar cât timp poate cineva să plutească, uitându-se la un orizont gol? Cât timp pot valurile să te poarte până să te dai bătut?

Ce răspuns ar fi trebuit să-i dau? Eu făceam asta de ani de zile. Ea era singura mea plută, broasca mea ţestoasă, M-am întins şi eu şi mi-am aşezat capul pe umărul ei. Mirosea a sudoare şi a L'Air du Temps, dar aducând acum a ceva trist şi învechit, de parcă melancolia ei îşi lăsase amprenta asupra parfumului.

— Orice se poate întâmpla, am zis.

Mă sărută pe gură. Avea gust de cafea rece şi nucşoară şi am fost copleşită de gustul acesta, de pielea fierbinte şi de mirosul de păr nespălat. Eram confuză, dar nu mă împotriveam. Aş fi lăsat-o să-mi facă orice.

Se lăsă să cadă înapoi pe pernă, acoperindu-şi ochii cu braţul. M-am ridicat într-un cot. Nu ştiam ce să spun.

— Mă simt aşa de straniu, mărturisi ea.

Se întoarse cu spatele spre mine, iar pandantivul de granat sub formă de inimă i se lipise de umăr. Părul murdar îi era greu ca un ciorchine de strugure, iar coapsa şi şoldul curbate ca o chitară palidă. Ridică şiragul de perle şi îl lăsă în jos, aşezându-l în spirală pe cuvertură, dar când ea se mişcă, şiragul alunecă spre corpul ei, stricându-şi forma. Îl ridică şi încercă din nou, ca o fată care smulge petalele unei margarete, în căutarea răspunsului corect.

— Măcar dacă aş fi avut un copil, şopti ea.

Am simţit zbârnâitul unei coarde la care se cânta rareori. Eram cât se poate de conştientă că eram un surogat de copil, ceva în locul aceea ce dorea de fapt Dacă ar fi avut un copil, n-armai fi avut nevoie de mine. Dar un copil nici nu intra în discuţie. Era atât de subţire, se înfometa O surprinsesem vomând după ce mâncasem.

— Am rămas însărcinată odată, pe când eram la Yale. Nu mi-a trecut prin minte că avea să fie singurul copil pe care o să-l am vreodată.

Scâncetul aparatului de tuns iarba umplu tăcerea. Mi-ar fi plăcut să spun ceva încurajator, dar nu-mi venea nimic în minte. I-am dezlipit inima de pe spate. Subţirimea ei îi dezminţea dorinţa pe care tocmai şi-o exprimase. Slăbise atât de mult ca putea să poarte hainele mele acum. Asta făcea când eram la şcoală. Veneam uneori acasă şi unele lucruri erau calde şi miroseau a L'Air du Temps. Mi-o închipuiam în hainele mele, prefera anumite lucruri, o

fustă ecosez, o bluză sărăcăcioasă. În picioare în faţa oglinzii, imaginându-şi că avea şaisprezece ani şi era în primii ani de liceu. Mă imita perfect pe mine, adolescenta lălâie. Îşi încrucişa picioarele aşa cum făceam eu, lipindu-le şi punând talpa sub gambă. Începeam cu o ridicare din umeri înainte de a începe să vorbesc, discreditând dinainte ceea ce aveam să spun. Zâmbetul meu stingherit care sclipea şi dispărea într-o secundă. Mă proba pe mine aşa cum îmi proba hainele. Dar nu voia să fie ca mine, voia doar să aibă şaisprezece ani.

Am privit grădina pe sub jaluzele, umbrele lungi ale chiparoşilor, palmierul, peste verdele texturat şi dacă ar fi avut şaisprezece ani, ce? N-ar mai fi făcut greşelile pe care le făcuse? Ar fi făcut, poate, o alegere mai bună? Poate n-ar mai fi trebuit să facă nicio alegere, ar fi putut să rămână pur şi simplu la şaisprezece ani. Dar proba hainele unei persoane care nu era cea potrivită. Eu nu eram aşa cum ar fi vrut ea să fie. Era prea fragilă ca să fie în locul meu, asta ar zdrobi-o ca presiunea scufundării în josul unui perete de stâncă.

În cea mai mare parte a timpului stătea întinsă ca acum, gândindu-se la Ron. Când avea să se întoarcă? Există o altă femeie? îşi făcea griji în privinţa influenţelor norocului şi ale râului, purta talismane din trecutul familiei, ale unor femei care făcuseră ceva cu viaţa lor, ajunseseră ceva, sau măcar se îmbrăcau în fiecare zi, femei care nu sărutaseră niciodată o fiică adoptivă de şaisprezece ani fiindcă se simţeau straniu, care nu lăsau niciodată buruienile să le năpădească grădina fiindcă era prea cald ca să le smulgă.

Voiam să-i spun să nu întreţină disperarea în felul acela. Disperarea nu era un oaspete, să-i pui melodia preferată şi să-i cauţi un scaun confortabil. Disperarea era un duşman. Mă înspăimânta faptul că Claire îşi exprima dorinţele într-un mod atât de deschis. Dacă aveai mare nevoie de ceva, experienţa mă învăţase că acel ceva îţi era luat cu siguranţă. Nu aveam nevoie să pun oglinzi pe acoperiş ca să ştiu atâta lucru.

A fost o uşurare când a venit Ron. Acum se ridica din pat, făcea un duş, făcea curăţenie în casă. Pregătea de mâncare, prea multă, şi-şi dădea cu ruj roşu. L-a dat deoparte pe Leonard Cohen şi a pus orchestra lui Teddy Wilson, cântând împreună cu ei Basin Street Blues. Ron făcea dragoste cu ea noaptea, uneori chiar şi după-amiaza. Niciunul dintre ei nu făcea prea mult zgomot, dar auzeam râsetele încete de dincolo de uşa închisă.

Într-o dimineaţă, devreme, când Claire încă dormea, l-am auzit la telefon în sufragerie. Vorbea cu o femeie, mi-am dat seama imediat ce-am intrat, după felul în care zâmbea în timp ce vorbea, în pantalonii de pijama în dungi, înfăşurându-şi firul de la telefon pe degetele netezi. Râdea de ce spunea ea.

— Plătică. Orice. Cod.

S-a speriat când m-a văzut în pragul uşii. Sângele i s-a scurs din obrajii trandafirii, apoi a revenit, mai intens. Şi-a trecut mâna prin păr, aşa încât şuviţele mai deschise ia culoare au ieşit la iveală la atingerea mâinii. A mai vorbit puţin, despre organizare, zboruri, hoteluri, a mâzgălit ceva pe o bucăţică de hârtie din servieta deschisă. Eu nu m-am mişcat. A închis telefonul.

Se ridică în picioare, trăgându-şi pantalonii de pijama.

— Mergem la Reykjavik. Izvoare fierbinţi cu puteri tămăduitoare dovedite.

— Ia-o şi pe Claire cu tine, am replicat.

Aruncă hârtia în servietă, o închise, o încuie.

— O să lucrez tot timpul. Ştii cum e Claire. N-ar face decât să stea în hotel şi să fiarbă în suc propriu, din pricina vreunei fantezii morbide. Ar fi un coşmar.

Cu părere de rău, am înţeles ce voia să spună. Fie că stătea departe de casă ca să poată să-şi facă de cap sau ca să evite să se ocupe de Claire, fie că era, deşi greu de crezut, ce pretindea că e, un soţ obosit care încerca să-şi câştige existenţa, ar fi fost un dezastru să o ia pe Claire cu el dacă nu-şi putea petrece timpul cu ea. Ea nu putea să hoinărească de una singură, să viziteze locurile. Ea ar fi stat la hotel întrebându-se ce făcea el, cu ce femeie era. S-ar fi chinuit.

Dar nu l-am lăsat să scape. Era soţul ei. Avea o responsabilitate. Nu-mi plăcuse cum vorbise cu femeia aceea la telefon chiar în casa lui Claire. Mi-l imaginam cu o femeie într-un restaurant întunecos, seducând-o pe acelaşi ton egal.

M-am rezemat de tocul uşii, în caz că se hotăra să încerce să se ducă înapoi în pat, pretinzând că nu se întâmplase nimic. Voiam să-l fac să înţeleagă că ea avea nevoie de el Datoria lui era aici.

— Mi-a spus cum s-ar sinucide dacă ar vrea.

Asta îi atrase atenţia, îi risipi puţin calmul ca un om care se împiedică într-o gaură din trotuar, ca un actor care şi-a uitat replicile. Îşi trecu mâna prin păr, trăgând de timp.

— Ce-a zis?

— Că s-ar gaza.

Se aşeză, închise ochii, şi-i acoperi faţa cu mâinile, atingându-şi nasul cu vârfurile netede ale degetelor. Dintr-odată mi-a părut rău şi de el. Nu voisem decât să-i atrag atenţia, să-l fac să priceapă că nu putea să-şi ia zborul pur şi simplu şi să pretindă că totul era normal în jurul ei. Nu putea să mi-o lase numai mie.

— Crezi că sunt doar vorbe? întrebă, cu o expresie îngrijorată în ochii căprui.

Mă întreba pe mine? El era cel cu răspunsurile. Bărbatul perfect stăpân pe realitate, cel care ne spunea când să ne trezim şi când să ne culcăm, pe ce program să ne uităm, ce să gândim despre testele nucleare şi despre reforma socială. El era cel care ţinea lumea la adăpost în mâinile lui netede ca pe o minge mare de baschet Mă uitam la el neputincioasă, îngrozită că nu ştia dacă soţia lui avea să se sinucidă sau nu. Era soţul ei. Cine eram eu? Un copil oarecare pe care-l luaseră la ei.

Nu mă puteam împiedica să mi-o închipui pe Claire întinsă pe pat, îmbrăcată în bijuteriile ei, cu perlele în gură. La ce renunţase ca să fie cu Ron. Felul în care plângea noaptea, cu braţele strânse în jurul ei, ghemuită, ca o persoană care suferă de crampe la stomac. Dar nu, ea încă mă mai aştepta să vin de la şcoală, n-ar fi vrut să o găsesc moartă.

— Îi e dor de tine.

— Vacanţa de vară în televiziune e aproape, răspunse Ron. O să mergem undeva. O să evadăm toţi trei. Mergem cu cortul în Yellowstone, ceva de genul ăsta. Ce zici?

Noi trei, călare pe cai, plimbându-ne pe jos, stând în jurul unui foc de tabără, memorând stelele. Fără telefon, fără fax, fără laptopuri. Fără petreceri, întâlniri, prieteni care să vină în vizită cu vreun scenariu. Ron numai pentru ea. Asta putea să fie ceva ce să aştepte cu nerăbdare. N-ar fi vrut să piardă ocazia de a merge cu cortul împreună cu Ron.

— I-ar plăcea, am zis în cele din urmă.

Deşi nu credeam până nu vedeam. Era un mare neserios.

— Ştiu că nu ţi-e uşor.

Îmi puse o mână pe umăr. Netedă. Mâna lui ardea, îmi încălzea tot umărul. Pentru o clipă m-am întrebat cum ar fi fost să fac dragoste cu Ron. Pieptul lui gol era atât de aproape, încât puteam să-l mângâi pe părul încărunţit, pe

mameloanele de mărimea unor bănuţi. Mirosea bine, a Monsieur Givenchy. Vocea, nu prea adâncă, îi era alunecoasă şi relaxantă. Dar apoi mi-am amintit că acesta era omul care crea toate problemele, care nu ştia să o iubească pe Claire. O înşela, simţeam asta în trupul lui. El avea întreaga lume, pe când tot ce avea Claire era el. Dar nu mă puteam împiedica să-mi placă mâna lui pe umărul meu, privirea din ochii lui. Încercam să nu reacţionez la prezenţa lui masculină, la suprafaţa tare din pantalonii albaştri de pijama. „E o tânără femeie", îi spusese lui Claire. Aprecierea făcea parte din rolul pe care-l juca Puteam să pun pariu că făcea asta cu toţi spiritiştii singuratici. Am făcut un pas îndepărtându-mă şi mâna îi căzu de pe umărul meu.

— Ar fi bine să găseşti o soluţie, i-am spus.

20

În iunie, credincios promisiunii făcute, Ron a închiriat o cabană în Oregon. Fără telefon, fără curent electric, şi-a lăsat chiar şi calculatorul acasă, în pădurile din Munţii Cascades, pescuiam încălţaţi cu nişte cizme verzi de cauciuc, înalte până la coapsă. El îmi arăta mulineta, cum să arunc momeala ca pe o vrajă, păstrăvii cu nişte capete ca de oţel care scânteiau, aidoma unor secrete pe care le puteai scoate din apă. Claire era cufundată în cărţi despre păsări, în ghiduri despre flori sălbatice, absorbită de denumirile lor, ca şi cum numele dădeau viaţă formelor. Când identifica vreuna, era mândră de parcă ea ar fi creat ciocârlia de câmp sau feriga părul-fetei. Sau stăteam pe pajiştea largă, rezemat fiecare de câte un copac, şi Ron cânta cântece de cowboy la muzicuţă, Red River Valley şi Yellow Rose of Texas.

Îmi aduceam aminte de mama la Amsterdam, cântând Whoopee ti yi yo, git along little dogies. Explicându-mi că în cântec era vorba despre un viţel care-şi pierduse mama. „E ghinionul tău, nu al meu. "Ron era din New York, mă întrebam unde învăţase astfel de cântece. Probabil de la televizor. Vedeam cum se uita la mine când mă întindeam peste malul râului, dar nu făceam nimic care să-l încurajeze. Puteam să trăiesc fără Ron, dar nu şi fără Claire.

Când ploua, el şi Claire se plimbau împreună pe cărările acoperite de ace de pin, printre ferigile care miroseau a lemn dulce. Seara jucam Monopoly şi Scrabble, blackjack la trei mâini, şarade. Claire şi Ron jucau scene din Un tramvai numit dorinţă şi din Picnic. Îmi dădeam seama cum fusese la început.

Admiraţia lui pentru ea. Asta avea ea nevoie să-şi aducă aminte, cum el fusese cel care o dorise.

Nu mai petrecusem atât timp cu Ron până atunci. Începea să mă irite faptul că el era întotdeauna cel care conducea jocul. Când se trezea, ne trezea şi pe mine şi pe Claire. Dar dacă ne trezeam noi primele, ne furişam fără zgomot, pentru că Ron mai dormea. „O lume a bărbaţilor". Mă deranja felul în care Ron hotăra activitatea zilei, dacă era o zi bună pentru pescuit sau pentru plimbare, sau pentru o excursie pe coastă. Ron spunea când trebuia să mergem la magazin şi când mai puteam rezista o zi, dacă să ne luăm geci sau pulovere sau să cumpărăm lemne de foc. Nu avusesem niciodată tată, iar acum nici nu-mi mai doream.

Dar Claire arăta din nou sănătoasă. Nu mai voma. Căpătase culoare în obraji. Făcea zeci de litri de supă într-o oală mare din fontă, în timp ce Ron frigea peşte la un foc de tabără. Mâneam clătite dimineaţa, sau ouă şi bacon. Ron zâmbea, ronţăind felii subţiri de bacon. „Otravă, otravă. Şi porţiile sunt atât de mici "– suna o glumă a lor. Sandviciuri groase în rucsacuri pentru prânz, şuncă şi salam, roşii întregi, caşcaval afumat.

Claire se plângea că nu mai încape în blugi, dar Ron îi îmbrăţişa coapsele şi încerca să le muşte.

— Îmi place de tine grasă. Enormă. Rubensiană.

— Mincinosule. Râdea, lovindu-l uşor peste obraz.

Îmi bălăbăneam undiţa peste râul McKenzie, în care soarele scânteia pe suprafaţa dintre copaci, iar formele peştilor săgetau adâncul, şi copacii îşi proiectau umbrele peste apa în mişcare. În susul râului, Ron arunca şi înfăşură, dar mie nu prea-mi păsa dacă prindeam ceva. Claire se plimba pe lângă mal cântând cu o voce curgătoare de soprană: O, Shenandoah, I long to hear you… Culegea flori sălbatice, pe care le presa între straturi de carton când ne întorceam la cabană. Mă simţeam ca acasă acolo, în liniştea aceea, plină de toate nuanţele de verde, sub un cer răsunător, încercuit de degetele lungi ale pinilor Jeffrey şi ale brazilor Douglas, un cer pe care te-ai putea aştepta să-l vezi plin de dragoni şi de îngeri. Un cer ca o fereastră într-un portret al unui cardinal renascentist Muzica apei care curgea şi parfumul răşinos al plantelor perene.

Aruncam şi înfăşuram, aveam spatele încălzit de soare, mă uitam fix la umbra mea în apă, la reflexiile formând o fereastră întunecată. Vedeam fundul apei acoperit cu pietre şi peşti, formele acelea mişcându-se spre

muscă.

Dintr-odată, mosorul zbârnâi şi undita se întinse. Am intrat în panică.

— Am prins unul! am strigat către Ron. Ce fac?

— Lasă-l în pace până când se opreşte, zbieră Ron, în josul râului.

Mosorul continua să se înfăşoare, dar într-un final încetini.

— Acum adu-l înapoi la tine.

Am înfăşurat, simţind greutatea peştelui, era mai puternic decât crezusem, sau poate era curentul care-l trăgea. M-am proptit bine pe călcâie şi am tras, urmărind mulineta lungă şi flexibilă cum se îndoaie ca un bici. Apoi undiţa se slăbi.

— L-am pierdut!

— Înfăşoară! strigă Ron în timp ce venea spre mine înaintând cu greu prin apă. Întinsese plasa. Se întoarce pe aici.

Am înfăşurat nebuneşte şi am văzut limpede cum firul se întoarce, iar Ron înota acum înapoi în amonte. Îmi ţineam respiraţia, n-aş fi putut anticipa exaltarea pe care o încerci când laşi undiţa într-un râu şi când un peşte viu apucă musca. Să prinzi ceva viu, după ce ai venit cu mâna goală.

— Mai trage de timp, mă sfătui Ron.

Am lăsat undiţa să se înfăşoare în continuare. Peştele înota în amonte. Am râs în hohote când m-am împiedicat într-o groapă şi cizmele mi s-au umplut de apă rece ca gheaţa. Ron m-a tras afară şi m-a sprijinit.

— Vrei să ţi-l aduc eu la mal?

Se întindea deja după undiţa mea.

— Nu, am spus, smulgându-i-o.

Era peştele meu. Nimeni nu avea să-mi ia peştele acela. Mă simţeam de parcă îl prinsesem cu propria-mi carne, cu o undiţă făcută din hainele mele. Aveam nevoie de peştele acela.

Claire veni să se uite. Se aşeză pe mal şi-şi trase genunchii sub bărbie.

— Ai grijă, rosti ea.

Peştele se mai răsuci de trei ori până când Ron consideră că era suficient de obosit ca să-l aducem.

— Înfăşoară acum, înfăşoară.

Mă durea braţul de atâta înfăşurat, dar mi-a sărit inima din piept când şi-a făcut apariţia din apă, scânteind ca argintul-viu, lung de şaizeci de centimetri. Încă se zbătea sălbatic.

— Ţine-l bine, să nu-l pierzi acum, spuse Ron, venind spre peşte cu plasa.

N-aş fi pierdut peştele ăsta nici dacă mă târa după el până la Coos Bay. Îmi scăpaseră deja destule lucruri printre degete.

Ron îl prinse în plasă şi împreună ne-am dus la mal. Ron se căţără pe pantă, ţinând peştele gigantic care se zbătea în plasă.

— E viu, şopti Claire. Aruncă-l înapoi, Astrid.

— Glumeşti? Primul ei peşte? Dă-i în cap, făcu el, întinzându-mi ciocanul. În cap.

Peştele căzu cu zgomot pe iarbă, încercând să sară înapoi în apă.

— Repede, altfel îl pierdem.

— Astrid, nu!

Claire se uita la mine având pe chip cea mai delicată expresie de floare sălbatică.

Am luat ciocanul şi am izbit peştele în cap. Claire întoarse capul în altă parte. Ştiam ce gândea, că îi ţineam partea lui Ron, lumii şi cruzimilor ei. Dar îmi doream peştele acela Am scos cârligul şi l-am ţinut sus, iar Ron mi-a făcut o poză aşa Claire n-a mai vrut să vorbească cu mine în restul după-amiezii, dar mă simţeam ca un copil adevărat, şi nu voiam să mă simt vinovată pentru asta.

Uram faptul că trebuia să ne întoarcem în L.A. Acum Claire trebuia să-l împartă pe Ron cu telefoanele şi faxurile, şi cu prea mulţi oameni. Casa noastră era plină de proiecte şi variante, de scenarii revândute, zvonuri din domeniu, note din Variety. Prietenii lui Ron nu ştiau cum să vorbească cu mine. Femeile mă ignorau, iar bărbaţii erau prea interesaţi, stăteau prea aproape de mine, se rezemau de tocul uşii şi-mi spuneau că eram frumoasă. Mă gândeam să joc în filme?

Stăteam pe lângă Claire, dar mă enerva să o văd servindu-i pe oamenii aceia, nişte străini indiferenţi, răcindu-le vinul alb, pregătind pesto[59], făcând încă un drum la Chalet Gourmet. Ron spunea să nu se deranjeze, puteau să comande pizza, să aducă ceva de la El Pollo Loco, dar Claire se scuza motivând că n-ar putea să-şi servească vreodată musafirii din cutii de carton. Nu înţelegea. Ei nu se considerau musafiri. Pentru ei, ea nu era decât o soţie, o actriţă şomeră, un salahor. Au fost atât de multe femei frumoase în vara aceea, în rochii uşoare şi bustiere, în saronguri, şi ştiam că ea încerca să-şi dea seama care dintre ele era Circe pentru Ron.

În cele din urmă, a trecut pe Prozac, dar îi dădea prea multă energie. Nu

putea să stea jos, şi atunci a început să bea ca să mai atenueze efectele. Lui Ron nu-i plăcea asta, pentru că spunea lucruri care ei i se părea amuzante, dar la care nu mai râdea nimeni altcineva. Era ca o femeie dintr-un film prost sincronizat, ori prea rapid, ori prea lent. O dădea în bară cu poantele.

În septembrie, în plin vânt şi funingine, am început clasa a douăsprezecea la Fairfax, iar Ron s-a întors la muncă. Acum Claire nu mai găsea îndeajuns de multe lucruri de făcut în casa goală. Spăla podelele, curăţa geamurile, rearanja mobila. Într-o zi şi-a dat toate hainele la Goodwill. Fără sedative, stătea trează toată noaptea, îndosariind tăieturi din reviste, ştergând praful de pe cărţi. Avea dureri de cap şi credea că îi era ascultat telefonul. Jura că auzea declicul chiar înainte de a închide. Mă pusese să ascult şi eu.

— Auzi? mă întrebase, cu ochii întunecaţi scânteind.

— Poate, am răspuns eu, nedorind să o las singură în noapte. Nu pot să-mi dau seama.

În octombrie arşiţa a lăsat locul aburului albastru de după-amiază al toamnei, frunzele în formă de mână ale sicomorilor păreau portocalii pe fondul trunchiurilor de un alb prăfuit, şi o roşeaţă aurie se aşezase pe dealuri. Într-o zi m-am întors de la şcoală şi am găsit-o pe Claire privindu-se în oglinda mică, rotundă, din camera ei, cu peria argintie uitată în mână.

— Faţa mea e neregulată, ai observat? Nasul nu e pe centru.

Întoarse capul într-o parte, se examină din profil, îşi umflă obrajii şi-şi împinse nasul pe care şi-l imagina a nu fi pe centru, ci spre dreapta, apăsă pe vârful lui.

— Urăsc nasul ascuţit Mama ta are nasul lui Garbo, ai observat asta? Dacă mi l-aş opera pe al meu, aş vrea unul aşa.

Nu vorbea despre nas, de fapt. Claire se săturase să-şi vadă chipul în oglindă, era un cod al eşecurilor ei. Lipsea ceva, dar nu ceea ce credea ea. Se neliniştea că linia părului se retrăgea, că avea să sfârşească prin a arăta ca Edgar Allan Poe. Privirea ei înfricoşată mărea vârfurile incomplete ale urechilor, micşora şi mai mult buzele subţiri.

— Dinţi mici înseamnă ghinion, rosti, arătându-şi dinţii în oglindă. Viaţă scurtă.

Dinţii ei erau boabe de orz, ca nişte perle şi lucioşi. Dar ochii i se adânciseră în orbite nespus de mult Abia se mai vedeau pleoapele, iar oasele ascuţite creau din nou punţi pe faţa ei, ca un cap sculptat în bronz de Rodin,

care înlăturase materialul fără milă.

Când am intrat în luna decembrie, Claire s-a înveselit. Citea reviste cu imagini de Crăciun de la Londra, Paris, Taos, New Mexico. Voia să facă de toate.

— Hai să facem un Crăciun perfect spunea.

Am legat cu sârmă o cunună în eucalipt şi am înmuiat rodiii în ceară topită. A cumpărat cutii de felicitări de Crăciun, din hârtie moale, lucrată de mână, cu dantelă şi stele aurii. Postul de muzică clasică transmitea Lacul lebedelor. Am cusut ghirlande de ardei iuţi micuţi, am vârât cuişoare în mandarine şi le-am legat cu catifea de culoarea coniacului. Mi-a cumpărat o rochie roşie de catifea cu guler alb de dantelă şi manşete de la magazinul Jessica McClintock din Beverly Hills. „Perfect", a spus.

Mă speria când spunea despre ceva că era perfect. Perfecţiunea era întotdeauna prea mult.

Ron a venit acasă, urmând să stea până după Anul Nou. Ea l-a aşteptat, ca să putem să cumpărăm bradul toţi trei, ca o familie adevărată. În maşină, i-a descris exact ce voia. Să fie simetric, să aibă acele moi şi cel puţin un metru optzeci. Trei bărbaţi au încercat să o ajute, dar au renunţat după ce au scos şi au desfăcut câteva duzini de brazi.

— Eu nu înţeleg chestia asta, făcea Ron, urmărind căutarea disperată a lui Claire. Iisus a crescut în Betleem, în plin deşert. Ar trebui să cumpărăm un măslin sau un smochin. Un nap porcesc tremurător.

Mă plimbam pe lângă brazii vopsiţi, unii albi ca zăpada artificială, alţii aurii, roz, roşii, chiar şi negri. Bradul cel negru, înalt cam de un metru, arăta de parcă arsese. Mă întrebam cine ar fi vrut un brad negru, dar ştiam că existau cumpărători. Nu exista nicio limită la cât de ciudaţi puteau fi oamenii. Unii l-ar cumpăra ca pe o glumă, ca un Halloween întârziat, ca să-l decoreze cu cranii de plastic şi ghilotine minuscule. Sau alţii l-ar cumpăra pur şi simplu pentru plăcerea de a-şi face copiii să plângă.

Copacii miroseau a Oregon. Dacă am fi putut fi acolo chiar acum, în timp ce ar cădea o ploaie blândă, în cabană, cu plita cu lemne. M-am alăturat lui Claire, care agoniza lângă un brad care era aproape cum trebuia, cu excepţia unui mic spaţiu între crengi într-o parte. Mi l-a arătat cu mâini neliniştite. Am asigurat-o că putea să-l pună cu partea aceea spre perete şi n-ar observa nimeni.

— Nu asta e ideea. Dacă ceva nu e-n regulă, nu poţi să-l pui la perete.

Ştiam ce voia să spună, dar am convins-o să-l ia oricum.

Acasă, Claire l-a instruit pe Ron cum să atârne luminiţele. Iniţial voise lumânări, dar Ron nu mai suportase. Legam şiruri de ardei iuţi şi floricele la nesfârşit, în timp ce Ron urmărea un meci de fotbal la televizor. Mexicul juca împotriva Argentinei. N-a vrut să-l închidă ca să pună Claire colinde. „O lume a bărbaţilor”. Abia a reuşit să pună îngerul auriu în vârf.

Claire a stins luminile din cameră şi am stat şi ne-am uitat la brad pe întuneric, în timp ce Mexicul învingea Argentina.

În dimineaţa de Ajun, Ron a primit un telefon în legătură cu o apariţie a Fecioarei Maria în Bayou St Louis. Trebuia să se ducă să filmeze. S-au certat râu şi Claire s-a încuiat în cameră. În bucătărie, eu lustruiam argintăria, treabă pe care învăţasem să o fac foarte bine. Urma să servim masa folosind pahare de cristal şi şervete de pânză. Eram îmbrăcată cu rochia cea nouă de Crăciun de la Jessica McClintock. Claire aproape terminase de umplut curcanul şi luase câteva mărunţişuri englezeşti de la Chalet Gourmet. Aveam bilete pentru spectacolul Mesia de la miezul nopţii la Hollywod Bowl.

Nu ne-am dus. Eu am mâncat sandviciuri cu şuncă şi m-am uitat la It’s a Wonderful Life. Claire a ieşit din cameră şi a aruncat curcanul la gunoi. Şi-a turnat apoi mai multe pahare mici de sherry, unul după altul, şi s-a uitat la televizor cu mine, plângând în reprize, îmbrăcată în halatul în carouri care fusese cadoul de Crăciun pe care i-l dăduse Ron mai devreme. Am băut şi eu un pahar sau două de lichior dulce ca să-i ţin companie, nu era mai rău decât siropul de tuse. În cele din urmă a luat vreo două somnifere şi a adormit pe canapea. A sforăit ca un aparat de tuns iarba.

A dormit cea mai mare parte a dimineţii de Crăciun, apoi s-a trezit cu o durere de cap îngrozitoare pe la amiază. N-am vorbit despre Ron, dar nu s-a atins de cadourile pe care i le lăsase el. Eu am primit un pulover de pescar adevărat, un set nou de acuarele, o carte mare despre gravurile japoneze în lemn şi o pijama de mătase în genul pe care l-ar fi purtat Myma Loy într-unul din filmele cu Thin Man.

Cadoul meu era mic în comparaţie cu cele pe care i le luase ei.

— Hai, deschide unul.

— Nu vreau nimic, spuse ea de sub cârpa înmuiată în oţet.

— L-am făcut pentru tine.

Dădu cârpa la o parte şi, în ciuda durerii din tâmple, coborî din fotoliul de rafie şi deschise ambalajul de hârtie marmorată pe care-l făcusem singură. Înăuntru era un portret al ei, într-o ramă rotundă de lemn. Începu să plângă, apoi fugi la baie şi vomă. O auzeam înecându-se. Am ridicat de jos tabloul în cărbune şi i-am conturat cu degetele fruntea înaltă şi rotundă, înclinaţia oaselor fine, bărbia ascuţită, sprâncenele arcuite.

— Claire? am strigat prin uşa de la baie.

Am auzit apa curgând şi am încercat uşa. Nu era încuiată. Stătea pe marginea căzii în halatul roşu în carouri, albă ca neaua, cu mâna la gură, cu ochii întorşi spre geam. Clipea să-şi reţină lacrimile şi nu voia să se uite la mine. Părea că se prăbuşea de la mijloc, cu un braţ încolăcit în jurul taliei, ca şi cum se străduia să nu se rupă în două.

Nu ştiam ce să fac atunci când era aşa Mă uitam în jos la plăcile de gresie, roz-somon, şi număram pătratele lucioase. Douăzeci şi patru de la cadă la calorifer. Treizeci de la uşă la chiuvetă. Un motiv ornamental de culoarea pastilelor de tuse de vişine, punctat cu o scriere cuneiformă de culoarea migdalei. Lebăda de pe uşa de la duş, din sticlă mată, avea capul plecat.

— N-ar trebui să mai beau.

Îşi clăti gura la chiuvetă, strângând apă în palme.

— Nu face decât să înrăutăţească lucrurile.

Se şterse pe mâini şi pe faţă cu un prosop şi mă luă de mână.

— Acum ţi-am stricat Crăciunul.

Am pus-o să se întindă pe canapea, mi-am deschis cutia cea nouă de culori, le-am înşirat pe o paletă şi am pictat o foaie de hârtie groasă jumătate neagră, jumătate roşie şi am făcut nişte flăcări, ca pe dosul albumului lui Leonard Cohen. O femeie cânta Ave Mana la radio.

— Ce înseamnă Ave?

— Pasăre, răspunse ea.

Vocea femeii era o pasăre care zbura prin vântul fierbinte, răpusă de efort. Am pictat-o şi pe ea în foc, neagră.

Când s-a întors Ron de la New Orleans, Claire nu s-a ridicat de pe canapea. N-a mai făcut curăţenie, cumpărături, mâncare, n-a schimbat aşternuturile, nu şi-a dat cu ruj şi n-a încercat să îmbunătăţească situaţia. Stătea întinsă, în halatul ei roşu, pe canapea, cu sticla de sherry lângă mână, sorbise din ea neîncetat toată ziua, mâncând pesmet cu scorţişoară şi lăsând deoparte coaja, ascultând muzică de operă. După asta tânjea. După iubiri isterice şi trădări

inevitabile. Femeile sfârşeau toate prin a se înjunghia, prin a se otrăvi sau muşcate de şerpi.

— Pentru Dumnezeu, îmbracă-te măcar, spuse Ron. Astrid n-ar trebui să te vadă aşa.

Mi-aş fi dorit să nu mă folosească pe mine ca motiv. De ce nu putea să spună: îmi fac griji pentru tine, te iubesc, trebuie să consulţi pe cineva?

— Astrid, ţi-e ruşine cu mine? întrebă Claire.

Dacă ar fi fost trează, nu m-ar fi pus niciodată în situaţia asta.

— Nu, am răspuns.

Dar felul în care mă treceau de la unul la altul ca pe o garnitură la masă mă făcea, într-adevăr, să mă simt prost.

— Zice că nu-i e ruşine cu mine.

Ron spuse:

— Mie-mi este.

Claire dădu din cap, beată cum era, pe braţul canapelei, în lumina tremurătoare a beculeţelor. Ridică un deget subţire, filosofic.

— Acum ajungem unde trebuie. Spune-mi, Ron, ţi-a fost mereu ruşine cu mine? Sau e ceva recent?

Avea un mod amuzant de a vorbi când era băută, rostea cuvintele încâlcit ca Sandy Dennis în Who's Afraid of Virginia Woolf?

La combină, soprana se lansă în marea arie de dinainte de a capitula, Madame Butterfly sau Aida, nu-mi amintesc ce era. Claire închise ochii, încercând să se piardă în muzică. Ron opri CD-ul.

— Claire, a trebuit să plec, cu asta mă ocup eu, îi explică Ron, în picioare deasupra ei, cu palmele deschise, ca şi cum ar fi cântat. Îmi pare rău că s-a întâmplat tocmai acum, dar era un reportaj de Crăciun. Nu puteam să aştept până în februarie, nu?

— Cu asta te ocupi tu, spuse ea cu vocea inexpresivă pe care o uram.

El îndreptă spre ea degetul acela curat şi neted.

— Nu face asta.

Îmi doream să i-l muşte, să i-l rupă, dar în loc de asta ea se uită în jos, îşi termină băutura şi puse paharul de sherry pe masă, cu grijă, şi se cuibări sub pătura de mohair. Acum îi era frig tot timpul.

— A mers şi ea cu tine? Blonda, pipiţa aia, cum îi zice, Cindy, Kimmie?

— A, asta era.

Se întoarse cu spatele şi începu să adune lucruri, şerveţele murdare, pahare

goale, prosopul de bucătărie, boluri. Nu l-am ajutat Stăteam pe canapea lângă Claire, dorindu-mi să ne lase în pace.

— Dumnezeule, m-am săturat de paranoia ta. Ar trebui chiar să am o aventură, ca să-ţi dau măcar un motiv. Cel puţin aş avea parte şi de distracţie, pe lângă mizeria asta.

Claire îl urmărea cu ochii ale căror pleoape erau grele şi roşii de plâns.

— Cu ea nu-ţi e ruşine, totuşi. Nu ţi-e ruşine să te afişezi cu ea.

El se întinse să-i ia paharul gol.

— Bla, bla, bla.

Înainte să-mi dau seama ce se întâmplă, ea sări în picioare şi-l plesni peste faţă. M-am bucurat ar fi trebuit să facă asta cu luni în urmă. Dar apoi, în loc să-i spună asta, se prăbuşi la loc pe canapea, cu mâinile căzute pe genunchi, şi începu să plângă cu hohote şi sughiţuri. Trebuise să-şi adune toată puterea pe care o avea ca să-l pălmuiască. Îmi părea rău şi eram dezgustată în acelaşi timp.

— Ne scuzi, te rog? mi se adresă Ron.

M-am uitat la Claire, să văd dacă voia să rămân, să fiu martoră. Dar ea nu făcea decât să plângă cu suspine, cu faţa neacoperita.

— Te rog, spuse el pe un ton mai apăsat.

M-am dus înapoi în camera mea, am închis uşa, apoi am deschis-o puţin când au început din nou să vorbească.

— Ai promis, zise el. În cazul în care am avea un copil.

— Nu mă pot abţine, făcu ea.

— Nici nu credeam că ai să poţi, replică el. Atunci trebuie să plece.

Mi-am ciulit urechile să prind vocea ei, dar n-am auzit ce i-a răspuns. De ce nu spunea ceva? îmi doream să o pot vedea, dar spatele lui îmi bloca vederea, cum stătea în picioare deasupra ei. Am încercat să-mi imaginez faţa ei. Era beată, avea tenul pătat şi asemănător cauciucului. Ce era în ochii ei? Ură? Rugăminte? Confuzie? Am aşteptat să mă apere, să spună ceva, dar n-a răspuns.

— Nu merge, continuă el.

Ce m-a izbit nu era faptul că putea să vorbească despre cum avea să mă trimită înapoi ca despre un câine pe care l-ai luat de la adăpost, atunci când strică grădina şi covoarele. Ci cumpătarea din tonul lui, afectuos, dar detaşat, ca un doctor. Era singurul lucru rezonabil, spunea vocea. Pur şi simplu nu funcţiona.

— Poate tu nu funcţionezi, replică ea, întinzându-se după sticla de sherry în timp ce vorbea.

El o lovi peste mână şi sticla zbură, am auzit-o căzând şi rostogolindu-se pe podea.

— Nu pot să suport aerele tale teatrale, strigă el. Cine te crezi acum, matriarha rănită? Dumnezeule, ea e cea care are grijă de tine. Nu asta era ideea.

Minţea. Exact asta fusese ideea. Mă luase ca să am grijă de ea, să o supraveghez, să-i ţin companie cât era el plecat. De ce nu spunea aşa? Ea nu ştia să-l înfrunte.

— Nu poţi s-o iei, veni răspunsul lui Claire. Unde să se ducă?

Nu asta era întrebarea, Claire.

— O să găsească un loc, sunt sigur, răspunse Ron. Dar uită-te la tine. Te prăbuşeşti. Iarăşi. Ai promis, dar nu te ţii de cuvânt. Iar eu ar trebui să las totul şi să te adun la loc. Ei bine, te avertizez, dacă trebuie să te adun iarăşi din bucăţi, o să renunţi şi tu la ceva în continuare, vocea cumpătată. Făcea ca totul să pară din vina ei.

— Tu iei totul, suspină ea Nu-mi laşi nimic.

Se întoarse cu spatele la ea şi acum îi vedeam faţa, dezgustul.

— Dumnezeule, eşti o actriţă atât de proastă, exclamă. Aproape că uitasem.

Când a păşit în afara câmpului meu vizual, am zărit-o pe ea, cu mâinile în jurul urechilor, cu genunchii sub bărbie, se legăna înainte şi înapoi, spunând:

— Chiar trebuie să iei totul? Trebuie să ai tu tot?

— Poate ai nevoie de puţin timp, spuse el. Să te gândeşti bine.

I-am auzit paşii şi am închis uşa înainte să mă surprindă spionându-i. L-am auzit străbătând holul.

Am tras cu ochiul prin crăpătura uşii. Ea era întinsă la loc pe canapea. Îşi trăsese pătura de mohair până peste cap. O auzeam gemând.

Am închis uşa şi m-am aşezat pe pat, neputincioasă. Se întâmpla din nou ca şi cu mama. De ce trebuiau să facă asta? Avusesem grijă de ea aproape doi ani. Mie îmi spunea totul. Eu îmi făceam griji, mă supuneam ritualurilor ei, îi linişteam temerile, în timp ce el era plecat în căutare de strigoi şi apariţii ale Fecioarei Maria. Cum putea să mă gonească acum? Am deschis uşa, hotărâtă să vorbesc cu el, să-i spun că nu putea să facă asta, când el ieşi din dormitor cu geanta pe umăr şi cu servieta în mână. Ochii lui dădură peste mine, dar se închiseră ca nişte uşi de oţel când trecu pe lângă mine şi intră în sufragerie.

Nu credeam că ea ar fi putut fi şi mai palidă de-atât, dar când îl văzu pe Ron cu genţile, se făcu albă ca varul. Se ridică de pe canapea cu greu, iar pătura căzu pe podea. Halatul îi era în dezordine, i se vedea lenjeria.

— Nu pleca.

Îl prinse de jacheta de velur.

— Nu poţi să mă părăseşti. Te iubesc.

El trase aer în piept şi, preţ de o clipă, am crezut că o să se răzgândească, dar apoi pleoapele i se plecară şi se întoarse cu spatele, eliberându-se.

— Descurcă-te.

— Ron, te rog. Întinse din nou mâna să-l apuce, dar era prea beată, îl rată şi căzu în genunchi. Te rog.

M-am întors în camera mea şi m-am întins în pat cu faţa în jos. Nu puteam suporta să o văd târându-se după el, agăţându-se de picioarele lui, implorând, clătinându-se după el şi după ce ieşise pe uşă, în halatul ei roşu de Crăciun desfăcut. Acum o auzeam afară, plângând, promiţând că o să se poarte cum trebuie, promiţându-i totul. Portiera de la maşina lui Alpha se trânti, motorul porni, sunetul ascendent şi liniştitor în timp ce el dădea cu spatele, iar ea continua să se roage. Mi-o imaginam pe doamna Kromach urmărind scena din spatele perdelelor albastre, pe domnul Levi holbându-se uluit pe sub borul pălăriei evreieşti.

Claire intră înapoi în casă, strigându-mă. Mi-am pus perna pe cap. „Laşo, îmi ziceam. Trădătoareo. “Era în faţa uşii mele, dar n-am răspuns. Ar fi renunţat la mine pentru el, ar fi făcut orice să-l aibă pe el. La fel ca în trecut, mama şi cu Barry.

— Te rog, Astrid, mă implora prin uşă, dar nu voiam să ascult.,

3oala asta pe mine nu avea să mă atingă niciodată.”

În cele din urmă se duse în camera ei, închise uşa, şi o uram pentru că se târâse la picioarele lui şi mă uram pe mine pentru dezgustul pe care-l simţeam, pentru că ştiam exact cum se simţea Ron. Am stat întinsă pe pat, urându-ne pe toţi, ascultându-i plânsul, nu făcuse altceva de o săptămână. „Douăzeci şi şapte de nume pentru lacrimi.”

L-am auzit pe Leonard Cohen începând să cânte, întrebând-o dacă îşi auzise stăpânul cântând. Repetiţia circulară a unei întrebări copleşitoare. Voiam să mă sigilez complet, cât încă mai aveam un lucru numai al meu şi pe care nu i-l dădusem lui Claire. Trebuia să mă retrag, altfel aveam să fiu sfâşiată, ca o eşarfă prinsă în portiera maşinii.

Cât de mult îi dispreţuiam slăbiciunea. Exact aşa cum spusese mama că se va întâmpla. Mă dezgusta. Eu aş fi luptat pentru ea, dar Claire nu putea să ia atitudine nici măcar pentru ea însăşi. Nu puteam să ne salvez pe amândouă. Pe biroul meu era poza cu mine şi păstrăvul cu cap ca de oţel de vara trecută. Ron o înrămase. Păream atât de fericită. Ar fi trebuit să-mi dau seama că nu avea să dureze. Nimic nu durează. Nu ştiam asta de-acum? „Să-ţi ţii bagajele strânse", spusese mama. Iar mie-mi mai rămăsese mai puţin de un an, colegiul mă aştepta.

Dar apoi mi-am adus aminte cum mă dusese Claire la Cal Arts ca să vedem dacă voiam să mă înscriu acolo, îmi luase chiar un formular de înscriere. Cum mă făcuse să intru la cursurile aprofundate, cum mă ajutase cu temele, cum mă dusese la muzeu în fiecare marţi seara. Dacă aveam vreun viitor, era numai pentru că ea mi-l oferise. Dar apoi am văzut din nou imaginea ei târându-se, implorând, şi am simţit iar dezgustul copleşindu-mă. Astrid, ajută-mă. Astrid, adună cioburile. Cum puteam? Depindeam prea mult de ea. Trebuia să încep să-mi dau seama de asta.

Am citit o vreme dintr-o carte despre Kandinsky şi am încercat câteva dintre ideile lui despre formă şi tensiune. Cum tensiunea dintr-o linie creşte pe măsură ce se apropie capătul ei. Încercam să nu ascult cum Leonard Cohen o lua de la capăt la nesfârşit Probabil că ea adormise de-acum. Las-o să uite de toate dormind.

Am desenat până s-a întunecat, apoi am aprins lumina şi am învârtit piramida care atârna deasupra biroului, piramida ridicolă pe care mama îi sugerase lui Claire să o aşeze pe biroul meu. Când am închis cartea despre Kandinsky, n-am putut să nu observ dedicaţia. „Pentru Astrid, cu toată dragostea mea, Claire."

Am fost străbătută ca de un curent electric, care a pus capăt resentimentelor copilăreşti. Dacă aveam şi ceva bun, era numai datorită lui Claire. Dacă mă gândisem vreo secundă la mine ca la ceva care are vreo valoare, era numai pentru că ea mă făcuse să gândesc aşa. Dacă puteam să mă aştept la vreun viitor, era numai pentru că ea credea că există. Claire îmi dăduse înapoi lumea. Şi ce făceam eu acum, când avea nevoie de mine? îmi ferecam ferestrele, îmi strângeam provizii şi mă înconjuram de sârmă ghimpată.

M-am ridicat şi m-am dus spre camera ei.

— Claire? am strigat prin uşa închisă. Am încercat uşa, dar era încuiată. Nu încuia niciodată uşa, decât când făceau sex. Am bătut.

— Claire, eşti bine?

Am auzit-o spunând ceva, dar n-am înţeles ce.

— Claire, deschide.

Am zgâlţâit clanţa.

Atunci am auzit ce spunea:

— Îmi pare rău. Îmi pare tare rău. Al naibii de rău.

— Deschide, te rog, Claire. Vreau să vorbesc cu tine.

— Pleacă, Astrid.

Vocea îi era aproape de nerecunoscut, atât era de beată. Eram surprinsă. Crezusem că se trezise până acum sau că adormise.

— Ascultă sfatul meu. Ţine-te departe de toţi oamenii dărâmaţi.

O auzeam suspinând fără lacrimi, aproape înecându-se, aproape râzând, un fel de bâzâit care trecea prin uşă.

Am fost pe punctul de a spune: Nu eşti dărâmată, doar treci printr-o experienţă. Dar n-am putut Ştia. Ceva în ea se schimbase ireversibil. Era ca un diamant mare cu un punct mort în mijloc. Eu trebuia să insuflu viaţă în acel punct mort, dar nu reuşisem. Avea să-l sune pe Ron oriunde se dusese şi să-i spună: "Ai dreptate, trimite-o înapoi. Nu pot să trăiesc fără tine “.

— Nu mă poţi trimite înapoi, am vorbit prin uşă.

— Mama ta avea dreptate, răspunse ea, bălmăjind cuvintele.

Am auzit ceva căzând pe podea.

— Sunt o proastă. Nici eu nu mă pot suporta.

Mama. Care înrăutăţea totul. Trimisesem înapoi toate scrisorile pe care le găsisem, dar probabil că mai erau şi altele.

M-am aşezat pe jos. Mă simţeam ca o victimă a unui accident, care-şi ţinea în mână măruntaiele care i se împrăştiau. Dintr-odată, am fost copleşită de nevoia de a mă duce înapoi în camera mea, de a mă băga în pat, sub cearşaful curat, şi de a dormi. Dar m-am împotrivit şi am încercat să mă gândesc la un lucru pe care să-l spun prin uşă.

— Ea nu te cunoaşte.

Am auzit scârţâitul patului ei, era în picioare, clătinându-se spre uşă.

— El nu se mai întoarce, Astrid.

Avea dreptate, pe de altă parte. Am auzit-o apropiindu-se de uşă şi vorbind prin deschizătura îngustă.

— O să divorţeze de mine.

Speram să facă asta. Aşa ar fi avut şi ea o şansă, cu noi două luând-o încet,

fără să mai vină Ron acasă, fără să mai târască după el teamă, să vândă speranţă, să o lase singură de Crăciun, să ajungă acasă exact când ea se obişnuia cu el plecat Avea să fie bine. Fără prefăcătorie, fără să ne ţinem respiraţia, ascultându-l cum vorbeşte la telefon.

— Claire, ştii, ăsta n-ar fi cel mai râu lucru.

Râse, ameţită.

— Ai şaptesprezece ani. Spune-mi tu, draga mea, care ar fi cel mai râu lucru?

Textura lemnului uşii era un labirint pe care-l urmăream cu unghia Voiam să-i spun: Ia gândeşte-te cum e să ai mama în închisoare, şi singura persoană pe care o iubeşti şi în care ai încredere să fie dusă cu sorcova Ia gândeşte-te cum e să fii în cel mai bun loc în care ai fost vreodată şi să se vorbească despre trimiterea ta înapoi.

Dar, iarăşi, n-aş fi vrut să fiu în locul lui Claire. Preferam să fiu eu însămi, sau chiar să fiu mama, încarcerată pe viaţă, plină de propria-i ferocitate neputincioasă, decât să fiu Claire, care se temea de hoţi şi de spărgători, şi dinţii mici înseamnă ghinion, şi ochii nu mi se potrivesc, şi nu omorî peştele, şi oare mă mai iubeşte soţul meu, m-a iubit vreodată, sau a crezut că sunt altfel şi nu mă mai pot preface.

Îmi doream să o ţin strâns în braţe, dar ceva dinlăuntrul meu o respingea Aşa era Claire, cea care te iubeşte, îmi aminteam eu, dar nu simţeam asta acum. Nu putea nici măcar să aibă grijă de ea însăşi, şi am simţit cum mă fură somnul. Am simţit-o întinzând mâna după mine, voia să intre. Nu credeam că o mai puteam salva Poteca labirintului pe care o urmam se înfunda într-un ochi de păun.

— Mama ar spune că lucrul cel mai rău e să-ţi pierzi respectul de sine.

Am auzit-o începând din nou să plângă. Sughiţuri ascuţite, dureroase pe care le simţeam în gât. Dădu cu pumnul în uşă, sau poate cu capul. Nu puteam suporta, trebuia să bat în retragere şi să recurg la minciuni.

— Claire, ştii că o să se întoarcă. Te iubeşte, nu-ţi face griji.

Nu-mi păsa dacă avea să se întoarcă sau nu. El voia să mă izgonească, şi pentru asta speram să-şi facă praf maşina Alpha care i se asorta cu pârul cărunt.

— Dacă aş şti ce e respectul de sine, am auzit-o spunând, atunci poate mi-aş da seama dacă l-am pierdut.

Îmi era atât de somn. Nu-mi mai puteam ţine ochii deschişi. Mi-am

sprijinit capul de uşă. În sufragerie, luminile din pomul de Crăciun se aprindeau şi se stingeau, pe cadourile nedeschise erau împrăştiate ace.

— Vrei ceva de mâncare?

Nu voia nimic.

— Mă duc să aduc ceva de mâncare. Mă întorc într-o secundă.

Mi-am făcut un sandvici cu şuncă. Peste tot pe podea erau ace din pomul de Crăciun. Trosneau sub picior. Sticla de sherry dispăruse, probabil că o luase cu ea. Avea să sufere de mahmureala vieţii ei. Lăsase portretul făcut de mine pe măsuţă. L-am luat în camera mea şi l-am rezemat de birou. Mă uitam la privirea ei adâncă şi o auzeam întrebându-mă: „Ce vrei, croasant sau brioşă? Unde te-ai duce dacă ai putea să mergi oriunde în lume? “Mi-am trecut degetul peste fruntea înaltă şi rotunjită, ca a unei madone gotice. M-am întors la uşa ei şi am bătut.

— Claire, lasă-mă să intru.

Am auzit arcurile patului scârţâind când s-a întors de pe o parte pe alta, efortul care i-a trebuit pentru a se ridica şi a se împletici până la uşă. A nimerit cu greu gaura cheii. Am deschis uşa, iar ea s-a prăbuşit la loc pe pat, purtând încă halatul cel roşu. Şi-a făcut loc sub pătură ca un animal orb care se ascunde într-o vizuină. Slavă Domnului, nu mai plângea, era gata să adoarmă. L-am oprit pe Leonard Cohen.

— Mi-e aşa de frig, rosti ea nedesluşit. Vino şi tu lângă mine.

M-am vârât în pat, cu hainele pe mine. Şi-a pus picioarele reci pe ale mele şi capul pe umărul meu. Aşternuturile miroseau a sherry şi a păr murdar, şi a L’Air du Temps.

— Rămâi cu mine, te rog. Nu pleca.

I-am ţinut în mâini palmele reci, mi-am rezemat capul de al ei şi a adormit. Am privit-o la lumina veiozei, care era mereu aprinsă acum. Avea gura deschisă şi sforăia tare. Îmi spuneam: lucrurile o să iasă bine până la urmă. Ron avea să vină acasă sau nu, dar noi aveam să continuăm să fim împreună. El nu avea să mă izgonească de-adevăratelea. Doar că nu voia să vadă cât era de distrusă era. Atât timp cât nu-l lăsa să vadă, asta era tot ce pretindea. Un spectacol reuşit.

21

Claire dormea încă atunci când m-am trezit, M-am ridicat din pat, atentă să

n-o deranjez, şi m-am dus la bucătărie. Mi-am turnat nişte cereale. Era o lumină strălucitoare, tăcută, pură şi cristalină. Mă bucuram că plecase Ron. Dacă ar fi fost aici, ar fi sunat telefonul, ar fi bâzâit râşniţa de cafea, poate Claire ar fi fost trează, pregătind micul dejun cu zâmbetul pictat pe faţă. Am hotărât să mai rămân în pijamaua de mătase. Mi-am scos culorile cele noi şi am pictat felul cum arăta lumina pe podeaua goală de lemn, fâşia galbenă de raze de soare, felul cum se căţăra pe perdele. Îmi plăcea la nebunie când era aşa. Îmi aminteam zile exact ca aceasta de când eram mică şi mă jucam în peticul de soare când mama dormea până târziu. Cu un coş de rufe deasupra capului, pătrate de lumină. Îmi aduceam aminte exact cum arăta soarele şi senzaţia de pe dosul mâinii.

După o vreme, m-am dus să văd ce face Claire. Încă dormea. Camera era gri şi întunecată, prin uşile franţuzeşti acoperite cu jaluzele nu pătrundea lumina dimineţii. Mirosea a rânced. Îşi aruncase o mână pe partea de sus a pernei. Avea gura deschisă, dar nu mai sforăia.

— Claire?

Mi-am apropiat faţa de a ei. Mirosea a sherry şi a ceva metalic. Nu se mişcă. Mi-am pus mâna pe umărul ei şi am zgâlţâit-o uşor.

— Claire?

Nu făcu nimic. Mi s-a încreţit pielea pe gât şi pe braţe. Nu-i auzeam respiraţia. Am zgâlţâit-o din nou, dar capul îi căzu precum cel al girafei lui Owen.

— Claire, trezeşte-te. Am ridicat-o de umeri şi i-am dat drumul. Claire!

Am urlat la ea, sperând că o să deschidă ochii, că o să-şi ducă mâna la cap şi-o să-mi spună să nu mai strig, că îi dădeam dureri de cap. Era imposibil. Se prefăcea, juca o farsă.

— Claire!

Am ţipat în dreptul chipului adormit, pompându-i pieptul cu mâinile, ascultându-i respiraţia. Nimic.

Am căutat pe noptieră, pe podea. În colţul îndepărtat, am găsit pastilele pe podea, împreună cu sticla goală de sherry. Asta auzisem căzând în timp ce vorbeam prin uşă. Flaconul era deschis, pastilele împrăştiate, tablete mici roz. Butalan, aşa scria pe etichetă. Pentru insomnie. A nu se administra împreună cu alcool. A nu se acţiona aparate sub efectul lor.

Sunetele pe care le scoteam nu mai erau nici măcar ţipete. Voiam să arunc cu ceva în ochiul mare şi urât al lui Dumnezeu. Am aruncat cu pachetul de

şerveţele. Clopoţelul de alamă. Am smuls veioza de pe suportul ei. Am tras cutia cu magnet de sub pat şi am azvârlit-o în cameră. Din ea căzură cheile şi pixurile şi cleştişorul de unghii ale lui Ron, şi fotografiile Polaroid. Pentru ce? Am sfâşiat jaluzelele de la uşile franţuzeşti şi camera se umplu de lumină. Am luat un pantof cu toc de la piciorul patului şi am lovit cu el ferestrele, m-am tăiat la mână, dar n-am simţit. Am luat peria ei cu dosul de argint şi am aruncat-o cu boltă, ca la baschet, în oglinda rotundă. Am luat telefonul şi am dat cu receptorul în tăblia patului până când s-a făcut bucăţi în mâinile mele, lăsând adâncituri în lemnul moale de pin.

Eram epuizată şi nu mai găseam nimic cu care să arunc. M-am aşezat din nou pe pat şi i-am luat mâna. Era atât de rece. Am pus-o pe obrazul meu fierbinte, încercând să o încălzesc, i-am netezit părul negru, dându-i-l la o parte de pe faţă.

Dacă aş fi ştiut, Claire. Frumoasa mea Claire cea zăpăcită. Mi-am pus capul pe pieptul ei în care nu mai bătea inima. Mi-am aşezat faţa lângă a ei pe perna înflorată, inhalând respiraţia ei care nu mai era respiraţie. Era atât de palidă. Rece. I-am luat mâinile reci, puţin crăpate, verigheta care-i era prea mare. Le-am întors şi am sărutat palmele reci, acoperind liniile cu buzele mele fierbinţi. Câte griji îşi mai făcea pentru liniile acelea. Una pleca de la marginea mâinii şi se intersecta cu linia vieţii. Accident fatal, spunea ea că înseamnă. Am mângâiat linia cu degetul mare, umed de lacrimi.

Accident fatal. Gândul acela era aproape de nesuportat, dar posibil. Poate nu intenţionase să facă asta. Claire n-ar fi planificat lucrurile aşa. Nici măcar nu se spălase pe cap. S-ar fi pregătit, totul ar fi fost perfect Ar fi scris un bilet, explicând totul în două sau în cinci moduri. Poate nu voise decât să doarmă.

Am râs, am râs amar ca mătrăguna. Poate nu fusese decât un accident Ce nu era un accident? Cine nu era?

Am ridicat de jos flaconul pătrăţos încă plin pe jumătate de pastile. Butabarbitol de sodiu, 100 mg. Dogorea în mâinile mele. Mereu se întâmpla ce era mai rău. De ce tot uitam? Acum îmi dădeam seama că nu era un simplu flacon, era o uşă. Te strecurai prin gâtul rotund al flaconului şi ieşeai în cu totul altă parte. Puteai să scapi. Să-ţi încasezi jetoanele.

M-am uitat în recipientul cu pastile roz. Ştiam cum să fac. Le luai încet. Nu ca în filme, unde se luau cu pumnul. Aşa le-ai vomita pe toate. Şmecheria era să iei una, să aştepţi câteva minute, apoi să o iei pe următoarea. Să bei nişte sherry. Una câte una. În câteva ore îţi pierdeai cunoştinţa şi treaba era făcută.

Casa era încremenită. Auzeam ticăitul ceasului de pe noptieră. Pe stradă trecea o maşină. Prin geamurile sparte intra aer proaspăt. Stătea întinsă, cu gura deschisă, pe perna înflorată, în halatul roşu, în strălucirea dimineţii. Mi-am frecat obrazul de lâna halatului ei, cel pe care i-l luase Ron, şi pe care nu-l dăduse jos de pe ea de zile întregi. Dumnezeule, uram halatul acela, careurile lui roşii precum cireşele. Era mult prea strident. El n-o cunoscuse niciodată cu adevărat.

Am pus capacul la loc peste pastile şi le-am lăsat să cadă pe pat înainte de orice trebuia să scap de halatul acela. Măcar atâta lucru puteam să fac. Am tras jos păturile. Halatul era răsucit tot, făcut ghem la spate. Am desfăcut cordonul şi am scos-o din el, cât de subţire era, cât de uşoară, coastele i se vedeau fiecare în parte. Am aşezat-o întinsă pe spate, cu atenţie, cu atenţie, abia puteam să mă uit la ea. Ca un Hristos în lenjeria ei roz-scoică. În comoda ei am găsit un pulover mov de angora. El semăna mai mult a Claire, culoarea moale, lâna pluşată. Mi-am vârât faţa în el, avidă de moliciune, l-am lăsat să se îmbibe de lacrimile mele. Am ridicat-o în şezut Era greu, trebuia să o sprijin de mine, eram copleşită de mirosul parfumului şi al părului ei. Abia mai puteam respira, dar am reuşit cumva să-i trag puloverul pe cap, cumva i-am trecut şi mâinile prin el, i-am tras moliciunea aceea în jos pe omoplaţii osoşi. M-am aşezat şi am îmbrăţişat-o, îngropându-mi faţa în gâtul ei.

Am aranjat-o pe pernă ca o prinţesă din basme într-un sicriu de sticlă, pe care trebuia să o trezească un sărut. Dar n-a mers. I-am închis gura, am netezit cearşaful şi păturile, am găsit peria de argint printre cioburi şi i-am periat părul. Am găsit în asta o alinare, îi făceam aşa şi când era în viaţă. Nici măcar nu-şi luase rămas-bun. În ziua în care plecase mama, nici ea nu privise înapoi.

Ştiam că trebuia să-l sun pe Ron. Dar nu voiam să o împart cu el. O voiam numai pentru mine, încă puţin. Când avea să sosească Ron, aveam să o pierd pe Claire pentru ultima oară. El nici n-o cunoştea, putea naibii să mai aştepte.

Nu puteam să-mi scot din minte faptul că fusesem chiar acolo când murise. Dacă m-aş fi trezit. Dacă mi-aş fi închipuit ce se putea întâmpla. Mama îmi spunea mereu că n-am imaginaţie. Claire mă strigase şi eu nu mă dusesem la ea. Nu voisem nici să deschid uşa. Îi spusesem că lucrul cel mai rău era să-ţi pierzi respectul de sine. Cum putusem să-i spun aşa ceva? Dumnezeule, nu ăsta era cel mai rău lucru, nici pe departe.

Afară, în grădină, iarba era netunsă, dar foarte verde sub soarele limpede

de iarnă. Ulmul chinezesc plângea ca o salcie. Bulbii se trecuseră, dar trandafirii înfloreau cu furie, Mr Lincoln cu o strălucire roşie halucinantă, Pristine cu o roşeaţă palidă. Pământul de dedesubt era acoperit de petale roşii şi albe. Înăuntru, camera era înecată în L'Air du Temps din sticla pe care o sfărâmasem. I-am ridicat de pe jos dopul, păsările glazurate. Acum arătau ca un ornament de piatră de mormânt.

Într-un sertar am găsit cartea cu flori presate pe care o compusese din ce culese se în timpul plimbărilor de la râul McKenzie în vara aceea. Cât de fericită fusese, cu pălăria ei chinezească, legată sub bărbie, cu geanta de pânză plină de descoperiri. Iată-le, etichetate cu scrisul ei rotund, feminin, presate pe pagini împreunate cu o panglică de grosgren gri, papucul-doamnei, sânger, trandafir sălbatic, rododendron, cu staminele lor ca nişte firicele.

„Tu ce vrei, Astrid? Tu ce crezi? "Nimeni nu avea să mă mai întrebe vreodată. I-am mângâiat părul, sprâncenele negre, pleoapele, constituţia delicată a pometilor şi a ochilor, şi a tâmplelor, şi a frunţii, bărbia ascuţită ca a picătură de apă răsturnată. Dacă m-aş fi dus la ea imediat. Dacă n-aş fi lăsat-o să aştepte. N-ar fi trebuit să o las niciodată singură trebuind să îndure dezgustul nostru, al lui Ron şi al meu. Era singurul lucru pe care nu-l putea suporta, să fie lăsată singură.

La ora zece a venit poşta. La ora unsprezece, doamna Kromach a început să exerseze la orga electrică, în timp ce papagalul o acompania cârâind. Îi ştiam tot repertoriul. Zip-a-Dee-Doo-Dah. There's No Business Like Show Business. Chattanooga Choo Choo. Îi plăceau cântecele statelor: Gary, Indiana. Iowa Stubborn. California, Here I Come. Everything's Up to Date în Kansas City. Făcea aceleaşi greşeli de fiecare dată.

— Face asta ca să ne înnebunească pe noi, ar fi spus Claire. Ştie să interpreteze cântecele, de fapt.

Acum nu mai trebuia să le audă.

La amiază, un aspirator de frunze a început să bâzâie în aer. La unu s-a terminat programul la grădiniţa ortodoxă. Am auzit vocile înalte de pe stradă, gâlceava veselă a femeilor evreice în limbile lor guturale. Cât te înspăimântau, Claire, aceste femei simple cu fustele lor lungi, cu neamul infinit, cu fiii aroganţi şi fiicele masive şi toante, suficient de puternice să ridice un camion, dar timide, umblând în cârduri şi cu funde în păr. Ai crezut mereu că încercau să te deoache. M-ai pus să-mi vopsesc mâna în albastru şi să o imprim pe tencuiala albă de deasupra soneriei, o vrajă împotriva ochiului

celui rău.

Genunchiul meu l-a atins pe al ei şi s-a ferit Piciorul ei era ţeapăn. Era departe acum, trecea prin vremelnicul caier, îndreptându-se spre Dumnezeu. Mi-am plimbat degetele de-a lungul nasului frumos, ascuţit, de-a lungul frunţii netede, pe uşoara adâncitură a tâmplei în care nu vibra pulsul. Nu arătase niciodată mai desăvârşită, mai sigură de ea. Nu mai încerca să facă pe plac nimănui.

Mă iubise, dar acum nu m-ar mai fi recunoscut.

De la două fără un sfert la patru şi un sfert telefonul a sunat de cinci ori. Lipsise de la programarea la coafor, la Emile. De două ori mi s-a închis telefonul. Prietenii lui Ron se întâlneau să bea ceva la Cava. MEI dorea să le ofere soţilor Richards o reducere la factura de telefon. De fiecare dată când suna telefonul, mă aşteptam într-un fel ca ea să tresară şi să se trezească, să răspundă. Nu suportase niciodată să nu răspundă la telefon. Chiar şi când ştia că nu era pentru ea. Putea să fie pentru o slujbă, deşi încetase să se mai ducă la probe. Putea să fie o prietenă, deşi nu avea prietene. Putea să intre în lungi conversaţii întortocheate cu mecanici de centrale termice, cu Red Carpet Realty, cu Gold Star Construction.

Nu puteam să înţeleg cum era cu putinţă să nu mai fie. Ce avea să rămână din felul în care deschidea ea un borcan, ca un percuţionist dintr-o orchestră atunci când atinge un trianglu, cu o singură mişcare precisă? Din scânteierile roşiatice ale părului ei în timpul verii. Din mătuşa care servise la Ypres. Eu eram cea care avea toate astea acum, ca pe un braţ de fluturi. Cine altcineva mai ştia că pusese oglinzi pe acoperiş, că filmele ei preferate erau Doctor Jivago şi Breakfast at Tiffany' că dintre culori prefera albastrul-indigo? Numărul ei norocos era doi. Alimentele pe care nu putea să le mănânce erau nuca de cocos şi marţipanul.

Îmi aduceam aminte de ziua în care mă dusese la Cal Arts. Eram intimidată de studenţi, păreau pretenţioşi, aveau tunsori nostime şi lucrările lor erau urâte. Costa zece mii de dolari pe an să înveţi acolo.

— Nu te gândi la bani, spusese Claire. Acesta e locul potrivit, dacă nu cumva vrei să mergi în est.

Trimiseserăm formularul în noiembrie. Acum trebuia să uit de toate astea.

M-am aşezat cu picioarele încrucişate pe pat şi am numărat pastilele din flacon. Pentru insomnie. Erau încă din belşug. Erau mai mult decât suficiente, şi ultima persoană care s-ar fi gândit vreodată la mine se dusese. Mama? Nu

voia decât posesia. Gândea că dacă ar fi putut să o omoare pe Claire, m-ar fi adus înapoi la ea, ca să poată să mă elimine şi mai mult Simţeam atracţia acelui cerc întunecat, gâtul flaconului. Era o vizuină de iepure, puteam să sar în ea şi să o închid în urma mea. „Nu ştiai niciodată când putea să apară salvarea” Dar eu ştiam. Apăruse, iar eu îi întorsesem spatele, o lăsasem să-mi scape. Îmi aruncasem salvatorul de pe pluta de salvare. Am intrat în panică. Acum îmi culegeam roadele disperării.

Am stat cu flaconul în mână, urmărind roşeaţa cerului de iarnă, un roz slab care se forţa să-şi facă loc prin aburul albastru, trecând printre ramurile retezate în unghi şi crengile plângătoare ale ulmului. Apusul venea atât de devreme acum. Ei îi plăcea momentul acesta al zilei, îi plăcea să simtă o melancolie frumoasă şi să stea sub ulm, uitându-se în sus în crengile lui, întunecate pe cer.

Până la urmă n-am luat pastilele. Ar fi fost mult prea grandios, un gest teatral, necinstit Nu meritam să uit că îi întorsesem spatele. Uitarea ştergea cărţile. Era prea uşor. Eu eram păstrătoarea fluturilor acum. În loc de asta, am format numărul de pager al lui Ron şi am adăugat 999, care însemna urgenţă. M-am aşezat la loc şi am aşteptat.

Ron se aşează lângă mine pe pat, cu umerii lăsaţi ca spinarea unui cal bătrân şi faţa îngropată în palme, ca şi cum nu se mai putea uita la nimic.

— Tu trebuia să o supraveghezi, zise.

— Tu eşti cel care a plecat.

I se tăie respiraţia şi izbucni în hohote de plâns lungi, zguduitoare. N-aş fi crezut niciodată că avea să-mi pară rău pentru Ron, dar îmi părea. Mi-am pus mâna pe umărul lui şi el mi-o apăsă cu a lui. Mi-a trecut prin minte că puteam să-l fac să se simtă mai bine. Puteam să-l mângâi pe păr şi să-i spun: „Nu e vina ta Avea probleme şi noi n-am, fi putut-o ajuta, indiferent ce-am fi făcut”. Aşa ar fi procedat Claire. Aş fi putut să-l fac să mă iubească. Poate m-ar fi oprit la el.

Îmi luă mâna într-a lui şi se uită în jos, la papucii ei de mătase de lângă pat.

— De ani de zile mă temeam de asta îşi apăsă mâna mea pe obraz. Îi simţeam lacrimile risipindu-se pe dosul palmei mele, prelingându-mi-se printre degete. Lui Claire i-ar fi fost milă de el dacă n-ar fi fost moartă.

— Am iubit-o aşa de mult, mărturisi el. N-am fost un sfânt, dar am iubit-o. Nu ştii tu.

Ridică la mine ochii înroşiţi, aşteptând să-mi spun şi eu replica „Ştiu că ai iubit-o, Ron”. Aşa ar fi spus Claire. O simţeam şi pe Olivia îmboldindu-mă. El putea să aibă grijă de mine. „O lume a bărbaţilor.”

Dar nu m-am putut hotărî să fac asta. Claire era moartă. Ce mai conta dacă o iubise sau nu?

Mi-am tras mâna m-am ridicat în picioare şi am început să adun de pe jos din lucrurile pe care le aruncasem pe podea. Era pixul lui Cross. I l-am aruncat în poală.

— A fost la ea tot timpul, am spus. N-o cunoşteai deloc.

Îşi plecă fruntea şi-i mângâie părul negru pe care-l periasem, îşi trecu mâna pe mâneca mov de angora.

— Poţi să rămâi în continuare, adăuga Nu-ţi face griji în privinţa asta.

Credeam că asta voisem să aud. Dar acum, când o spusese, mi-am dat seama că m-aş fi simţit mai bine pe Sunset Boulevard, alături de ceilalţi fugari, dormind pe o plapumă plină de urină pe treptele unei biserici a celor fără adăpost, mâncând din gunoi la Two Guys from Italy. Nu puteam să stau aici fără Claire. N-aş fi putut să spun niciodată replicile pe care le voia el, să-mi întipăresc pe faţă cel mai drăguţ zâmbet, să-i ascult maşina intrând pe alee. În oglinda mică şi rotundă, faţa îmi era ascuţită şi crestată. El întindea mâna spre mine, dar faţa mea era imposibil de atins.

M-am întors cu spatele şi am privit noaptea şi reflexia noastră în uşile franţuzeşti, sparte: eu în pijamaua mea de mătase, Ron pe pat, Claire pe pernă, învăluită în scânteierea veiozei, dintr-odată complet indiferentă.

— De ce n-ai putut să o iubeşti mai mult? am întrebat.

Mâna îi căzu. Clătină din cap. Nimeni nu ştia de ce. Nimeni nu ştia niciodată de ce.

Mi-a luat mai mult împachetatul decât atunci când plecasem de la Amelia. Erau acum toate hainele cele noi pe care mi le dăduse Claire, cărţile, micul iepure de Durer. Am luat tot Aveam o singură valiză, aşa că am împachetat restul în pungi de cumpărături. A fost nevoie de şapte pungi ca să împachetez tot. Am intrat în bucătărie, m-am întins după sacul de bijuterii şi am luat inelul cu acvamarin care ei îi fusese dintotdeauna prea mare, şi mamei ei la fel. Dar mie mi se potrivea.

Era aproape miezul nopţii când un asistent social a venit într-un microbuz, era o femeie albă de vârstă mijlocie în blugi şi purtând cercei cu perle. Joan

Peeler plecase de la Serviciile Sociale anul trecut, ca să lucreze la departamentul de dezvoltare de la Fox. Ron m-a ajutat să-mi car lucrurile la microbuz.

— Îmi pare rău, a spus el când m-am urcat în maşină.

S-a scotocit în portofel şi mi-a strecurat nişte bani. Două bancnote de câte o sută de dolari. Mama i le-ar fi aruncat în faţă, dar le-am luat.

Am privit casa care devenea din ce în ce mai mică pe geamul din spate al microbuzului în timp ce ne adânceam în noaptea fără lună, sfârşitul a ceea ce ar fi putut să fie. O casă mică, fără etaj, de la Hollywood, în spatele trunchiurilor albe, imense ale sicomorilor. Nu-mi mai păsa nici cât negru sub unghie ce avea să se mai întâmple cu mine.

22

Centrul pentru Copii MacLaren a fost, într-un fel, o uşurare. Ce era mai rău se întâmplase. Aşteptarea luase sfârşit.

M-am întins în patul meu îngust şi jos. În afară de două schimburi de haine din sertarele de carton de sub saltea, toate lucrurile mele erau depozitate undeva. Pielea îmi ardea. Fusesem despăducheată şi mai duhneam încă a săpun de gudron. Toată lumea dormea, mai puţin fetele de pe hol, fete care trebuiau supravegheate, sinucigaşe, epileptice, nedisciplinate. Era, în sfârşit, linişte.

Acum mi se părea uşor să mi-o imaginez pe mama în patul ei de cazarmă de la Frontera. Nu eram chiar atât de diferite, la urma uimei. Aceleaşi ziduri din blocuri de piatră, aceleaşi podele acoperite cu linoleum, umbrele pinilor în luminile de afară şi formele adormite ale colegelor mele de cameră sub păturile termice subţiri. Era prea cald aici, dar n-am deschis fereastra. Claire era moartă. Cui îi păsa că era prea cald?

Îmi atingeam cu palma vârfurile ţepoase ale părului meu tuns scurt. Mă bucuram că mă tunsesem. Un grup de fete sărise la mine de două ori, o dată la Big Field şi o dată la întoarcerea de la sala de sport, pentru că prietenul cuiva credea că arăt bine. Nu voiam să fiu frumoasă. Stăteam întinsă, atingând cu degetele vânătăile care-mi înfloreau pe obraz, cu nuanţe de la violet la verde, privind umbrele pinilor de dincolo de perdea, care dansau în bătaia vântului ca nişte umbre de păpuşi balineze în spatele unui ecran, mişcându-se pe muzică de gamelan.

Primisem un telefon de ia Ron cu o dimineaţă înainte. Îi ducea cenuşa înapoi în Connecticut şi se oferea să-mi plătească biletul dacă voiam să merg cu el. N-am vrut s-o văd pe Claire trimisă înapoi la familia ei, alţi oameni care n-o cunoşteau. Nu puteam să stau acolo ca o străină în timpul slujbei. „M-a sărutat pe gură", le-aş fi spus.

„N-o cunoşteai deloc", îi strigasem lui Ron. Ea nu voia să fie incinerată, voia să fie înmormântată cu perlele în gură şi cu câte o bijuterie pe fiecare ochi. Ron nu ştiuse niciodată ce-şi dorea ea, credea mereu că el ştia cel mai bine. „Tu trebuia să o supraveghezi." Ştia că era sinucigaşă de când mă luaseră la ei. Pentru asta fusesem angajată. Eram detectorul de sinucideri. Nu copilul, la urma urmei.

Umbrele pinilor se mişcau pe pătura mea, pe peretele din spatele meu. Aşa erau oamenii. Nu puteam nici măcar să ne vedem unii pe alţii, vedeam doar umbrele mişcându-se, împinse de vânturi nevăzute. Ce importanţă are dacă mă aflam aici sau în altă parte? Nu putusem s-o ţin în viaţă.

O fată de pe hol se văita. Una dintre colegele mele de cameră se întoarse de pe o parte pe alta şi mormăi ceva. Toate visele rele. Exact aici îmi era locul. Pentru prima dată, nu mă simţeam nelalocul meu. Chiar şi cu mama, îmi ţineam mereu respiraţia, aşteptând să se întâmple ceva, să nu mai vină acasă, să aibă loc vreun dezastru. Ron n-ar fi trebuit să se încreadă în mine în privinţa lui Claire. Ea ar fi trebuit să-şi ia un copil mic, cineva pentru care să rămână în viaţă. Ar fi trebuit să-şi dea seama că eram o persoană care aducea ghinion, şi nu una pe care să te bazezi. Semănăm cu mama mai mult decât crezusem vreodată. Şi nici măcar gândul acesta nu mă mai înspăimânta.

A doua zi am cunoscut un băiat în sala de artă, Paul Trout. Avea părul lins şi tenul urât, iar mâinile i se mişcau fără el. Era ca mine, nu putea să stea fără să deseneze ceva. Când am trecut pe lângă el în drum spre chiuvetă, m-am uitat peste umărul lui. Stiloul negru şi desenele în peniţă de pâslă era ca dintr-o carte de benzi desenate. Femei îmbrăcate în piele neagră, cu sâni mari şi tocuri înalte, învârtind arme de mărimea unor furtunuri de incendiu. Bărbaţi cu umflături între picioare şi cuţite. Mandala ciudate ca nişte graffiti, cu yin-yang şi dragoni, şi maşini cu aripioare, din anii '50.

S-a uitat fix la mine tot timpul. Îi simţeam privirea în timp ce pictam. Dar nu mă deranja privirea intensă a lui Paul Trout, care nici nu clipea. Nu era ca şi cu băieţii din clasele mai mari, privirile lor erau ca un raid, umede,

bâjbâite, mai mult decât uşor agresive. Aceasta era privirea unui artist, atent la detalii, care absorbea adevărul fără prejudecăţi. Era o privire care nu se întorcea când îi răspundeam la fel, dar se speria să vadă că i se răspundea.

Când a venit pe lângă mine să caute coşul de gunoi, m-a urmărit pictând. N-am încercat să acopăr ce făceam. L-am lăsat să se uite. O pictam pe Claire în pat, în puloverul mov, şi silueta întunecată a lui Ron în pragul uşii. Întregul tablou era scăldat în lumini roşii de ambulanţă. Multe linii oblice. Era greu să pictezi bine, pensulele erau de plastic, culorile erau, de fapt, pentru afişe, se uscau repede şi erau prăfoase. Amestecam culorile pe spatele unei tăvi de plăcintă.

— E foarte bine, observă el.

Nu aveam nevoie să-mi spună el că era bine. Făcusem artă toată viaţa, înainte chiar de a vorbi, şi după aceea, când am putut vorbi, dar împotriva voinţei mele.

— Nimeni de-aici nu ştie să picteze, adăugă. Urăsc junglele.

Se referea la holuri. Toate holurile de la Mac erau împodobite cu picturi murale înfăţişând jungle, elefanţi şi palmieri, kilometri întregi de frunziş, sate africane pline de colibe în formă de con acoperite cu paie. Reprezentarea era naivă, Rousseau, dar fără nimic din atmosfera ameninţătoare sau plină de mister, însă nu era făcută de copii. Nouă nu ni se permitea să pictăm holurile, în schimb, angajaseră un fel de ilustrator de cărţi pentru copii, un fel de decorator de tapete. Credeau probabil că arta noastră ar fi fost prea urâtă, prea supărătoare. Nu ştiau că majoritatea copiilor ar fi făcut exact ce făcuse şi artistul. Tărâmuri prietenoase în care nu se întâmpla nimic rău. Vulturi avântaţi în zbor şi lei jucăuşi şi nimfe africane care cărau apă, flori fără părţile sexuale.

— Ea patra oară când vin aici, îmi explică Paul Trout.

Din cauza asta nu-l văzusem decât în sala de artă. Dacă veneai intenţionat, dacă fugeai de la plasament, îţi pierdeai privilegiile, drepturile coeducaţionale. Dar am înţeles de ce se întorceau. Nu era chiar aşa de rău aici, la Mac. Dacă n-ar fi fost violenţa, ceilalţi copii, aş fi înţeles cum cineva ar fi putut să vadă aici paradisul. Dar nu puteai să ai atât de mulţi oameni cu probleme într-un singur loc fără ca el să ajungă la fel ca orice altă clădire de celule sau secţie psihiatrică. Puteau să picteze holurile cum voiau, coşmarul era în continuare real. Indiferent cât de verde era iarba, cât de vesele picturile murale de pe holuri sau cât de valoroasă arta de pe peretele cu un perimetru

de trei metri şi jumătate, indiferent câtă amabilitate dovedeau echipele de îngrijire şi asistenţii sociali, câte grătare la care invitau celebrităţi făceau sau câte piscine instalau, era totuşi ultima soluţie pentru copiii cu probleme de atâtea feluri, încât era un miracol că mai puteam, totuşi, să stăm la masă la cină, să râdem la televizor, să ne cufundăm în somn.

Paul Trout nu era singurul care se întorsese. Erau mulţi. Era mai sigur aici, existau reguli şi mese regulate, îngrijire specializată. Mac era o podea mai jos de care nu puteai să cazi. Îmi ziceam că foştii condamnaţi care se întorc mereu la închisoare trebuie să simtă la fel.

— Ţi-ai tăiat părul, zise Paul. De ce-ai făcut asta? Era frumos.

— Atrăgea atenţia, am replicat eu.

— Credeam că fetelor le place să atragă atenţia.

Am zâmbit, simţind gustul amar în gură. Băiatul acesta putea să ştie multe despre cruzime şi deşertăciune, dar nu ştia nimic despre frumuseţe. Cum ar fi putut să ştie? Era obişnuit cu pielea aceea, oamenii se întorceau cu spatele, fără să vadă focul din ochii lui căprui şi lucizi. Îmi dădeam seama că el îşi imagina că frumuseţea sau atenţia ar semăna cu dragostea.

— Uneori face mai mult rău decât bine, am spus.

— Eşti frumoasă oricum, conchise el, întorcându-se la desenul lui. Nu prea poţi să faci mare lucru în privinţa asta.

Pictam părul negru al lui Claire, în straturi albastre şi apoi şatene, amestecate în scânteieri, captând roşul.

— Nu înseamnă nimic. Numai pentru alţii.

— Spui asta de parcă n-ar avea nicio valoare.

— Chiar n-are.

Ce era frumuseţea dacă nu voiai s-o foloseşti, ca pe un ciocan sau ca pe o cheie? Era doar un lucru pe care alţii să-l admire, sau să-l invidieze, sau să-l dispreţuiască. De care să-şi prindă visele ca de un cârlig pe un perete gol. Şi atât de multe fete spuneau: „Foloseşte-mă, visează-mă “.

— N-ai fost niciodată urâtă.

Băiatul se uită în jos la mâna care umplea spaţiile goale dintr-o scenă ştiinţifico-fantastică.

— Femeile se poartă cu tine ca şi cum ai fi o boală de care s-ar putea să se molipsească. Şi dacă, într-un moment de slăbiciune, te lasă să le atingi, te taxează pentru asta.

Gura i se închise, apoi i se deschise să mai zică ceva, dar se închise la loc

fără un cuvânt. Spusese prea multe. Gura i se micşoră.

— Dar cineva ca tine… Nu m-ai lăsa să te ating, nu-i aşa?

De unde-i venise ideea că era urât? I se poate întâmpla oricui să aibă o piele urâtă.

— Nu las pe nimeni să mă atingă, am rostit în cele din urmă.

Pictam flaconul de butabarbitol de sodiu aflat pe carpeta în mai multe culori de lângă patul ei şi pastilele micuţe care se răsturnau. Roz-intens pe carpeta întunecată.

— De ce nu?

De ce nu? Pentru că eram sătulă de bărbaţi. De bărbaţi care zăboveau în pragul uşii, care stăteau prea aproape, de mirosul lor de bere sau de whisky vechi de cincisprezece ani. Bărbaţi care nu veneau la urgenţă cu tine, bărbaţi care plecau în ajunul Crăciunului. Bărbaţi care trânteau uşile de securitate, care te făceau să-i iubeşti şi apoi se răzgândeau. Păduri de băieţi, ale căror tufe zdrenţuite erau pline de ochi care te urmăreau, prinzându-te de sâni, fluturându-şi banii, cu o privire dominatoare, luând ce li se părea că ie aparţine.

Pentru că încă aveam în faţa ochilor o femeie în halat roşu care se târa pe stradă. O femeie pe acoperiş în bătaia vântului, mută şi ciudată. Femei cu pastile, cu cuţite, femei care-şi vopseau părul. Femei care dădeau cu otravă pe mânerele uşilor din dragoste, care pregăteau cine prea bogate, care trăgeau cu puşca în camera unui copil, de aproape. Era o piesă de teatru şi ştiam cum avea să se sfârşească, nu voiam să dau probă pentru niciunul dintre roluri. Nu era un joc, un fior trecător. Era o ruletă rusească cu trei gloanţe.

Am pictat o oglindă pe peretele opus comodei lui Claire, acolo unde nu era nicio oglindă, iar în întunericul străbătut de irizări roşii propria-mi imagine ţipătoare, cu păr lung şi deschis la culoare, în rochia de Crăciun de catifea stacojie pe care nu avusesem ocazia să o îmbrac. Acea parte din mine care murise odată cu ea. Mi-am pictat o panglică stacojie în jurul gâtului. Îmi făcea gâtul să pară retezat.

— Eşti lesbiană? mă întrebă Paul Trout.

Am ridicat din umeri. Poate ar fi mai bine aşa. M-am întors cu gândul la senzaţia pe care o avusesem când Olivia dansase cu mine şi la momentul când Claire mă sărutase pe gură. Nu ştiam. Oamenii voiau doar să fie iubiţi. Asta era chestia cu vorbele, erau clare şi specifice – scaun, ochi, piatra – dar când vorbeai despre sentimente, cuvintele erau prea rigide, erau sau una sau

alta, nu puteau cuprinde toate înţelesurile. Când defineau, întotdeauna era ceva care se pierdea. Mă gândeam la iubiţii mamei, Jeremy şi Jesus şi Mark, bărbaţi tineri, înguşti în şolduri, cu ochi limpezi şi voci ca un papuc de mătase pe pieptul tău gol. Mă gândeam la cât de frumoasă era Claire, dansând în sufrageria ei j'ete, pas de bouree, cât de mult o iubeam. Am ridicat privirea spre el.

— Contează?

— Pentru tine nu contează nimic?

— Supravieţuirea, am răspuns, dar chiar şi asta suna fals acum. Cred.

— Nu e prea mult.

Am pictat un fluture în camera lui Claire. O coada-rândunicii. Şi altul, un fluture alb al verzei.

— Mai departe de-atât n-am ajuns.

Ne-am plimbat împreună în Big Field când şi-a recăpătat privilegiile. Fetele spuneau că este prietenul meu, dar era un simplu cuvânt, nu prea descria adevărul. Paul Trout era singura persoană pe care o cunoscusem acolo şi cu care puteam să vorbesc. Voia să mă vadă după ce ieşeam de acolo, îmi cerea o adresă, un număr de telefon, un loc în care să dea de mine, dar nu ştiam unde aveam să fiu şi nu puteam să am încredere în mama să-mi transmită ceva Oricum, mă hotărâsem să nu-i mai dau mamei noua mea adresă. Nu mai voiam să am de-a face cu ea Paul mi-a dat numele unui magazin de cărţi de benzi desenate de la Hollywood şi mi-a zis să verific acolo, indiferent unde ar fi fost el.

— Doar să menţionezi pe scrisori: Pentru Paul Trout,

Mi-a părut rău când a primit plasamentul, la un adăpost colectiv din Pomona. Fusese primul copil în afară de Davey cu care-mi făcuse cu adevărat plăcere să-mi petrec timpul, primul care putea înţelege măcar de departe prin ce trecusem. Abia începeam să ne cunoaştem, şi acum plecase. Trebuia să mă obişnuiesc cu asta. Toată lumea te părăsea până la urmă. Mi-a dat unul din desenele lui ca să-mi aducă aminte de el. Mă înfăţişa pe mine ca supererou, într-un tricou alb strâmt şi pantaloni scurţi zdrenţuiţi, era clar că trupul meu făcuse obiectul unor îndelungi observaţii şi interpretări. Tocmai învinsesem un bandit pe motocicletă şi aveam tocul de la ghetele mele Doc Marten implântat în pieptul lui gol şi însângerat, iar în mână ţineam un pistol din care ieşea fum. Îl împuşcasem în inimă. „Nu las pe nimeni să mă atingă", scria

deasupra capului meu.

În faţa clădirii unde locuiau băieţii mai mici, la câteva zile de la plecarea lui Paul, stăteam la o masă portocalie, aşteptându-mi interviul Mi-am trecut mâna prin părul ciuntit, lăsând soarele de iarnă să-mi încălzească pielea capului. Se presupunea că familiile nu veneau ca la cumpărături, trebuia să fie o vizita de „cunoaştere reciprocă”, dar era o probă şi toată lumea ştia asta. Nu eram îngrijorată. Nu voiam să fiu dată în plasament Preferam să rămân aici până împlineam optsprezece ani. Paul avea dreptate, existau multe locuri mai rele decât Mac. Nu voiam să mă mai leg de cineva niciodată. Dar nimeni nu putea să rămână aici.

La o masă sub pinii înalţi avea loc un alt interviu, cu nişte fraţi. Pentru ei era cel mai rău. Frăţiorul drăgălaş în poala femeii, fratele mai mare, care nu mai era atât de drăgălaș, un puber cu buze catifelate, stătea în picioare mai la dreapta, cu mâinile în buzunare. Nu-l voiau decât pe cel mic. Fratele mai mare încerca să-i convingă de cât de responsabil era, cum avea să-i ajute să aibă grijă de cel mic, să ducă gunoiul, să tundă iarba. Aproape că nu mă puteam uita.

Am avut primul interviu marţi. Bill şi Ann Greenway din Downey. Fuseseră părinţi adoptivi ani de zile. Tocmai avuseseră o fată care se întorsese la părinţii ei naturali. O ţinuseră trei ani. Bill se ştergea la gură cu dosul palmei în timp ce povestea, Ann clipea să-şi reţină lacrimile. Îmi studiam încălţările, pantofi de pânză albi cu dungi albastre în laterale, cu găuri supradimensionate pentru şireturi. Un singur lucru era în favoarea mea: eu nu aveam cum să mă întorc la mama prea curând.

N-am prea vorbit. Nu voiam nici să mă uit la ei. Aş fi putut să ajung să-i plac. Îmi plăceau deja. Bunătatea lor producea mici zgomote în mine, ca apa în cadă. Ar fi fost uşor să-i las să mă ia cu ei acasă. Puteam să le văd casa luminoasă şi confortabilă, aflată pe o stradă plină de case identice, dar drăguţe, poate cu două etaje. Poze cu copii pe mese, nişte leagăne vechi în curtea din spate. Liceul însorit, chiar şi biserica păreau îmbietoare, nimeni nu devenea fanatic acolo şi nici nu se preocupa prea mult de păcat şi de osândă. Puteam să pun pariu că-i spuneau preotului pe numele mic.

Aş fi putut să mă duc cu ei, cu Ann şi Bill Greenway din Downey. Dar cu ei puteam să uit anumite lucruri. Toţi fluturii puteau să-şi ia zborul. Florile sălbatice presate şi muzica de Bach dimineaţa, pârul negru pe pernă, perlele.

Aida şi Leonard Cohen, doamna Kromach şi picnicurile din sufragerie, cu pate şi caviar, în Downey n-ar fi contat faptul că ştiam despre Kandinsky şi despre Ypres, şi despre denumirile franţuzeşti ale figurilor de balet. Puteam să uit firul negru din piele, un glonţ de pistol de calibru 38 sfărâmându-se prin os, mirosul caselor noi şi felul cum arăta mama când i-au pus cătuşele, blândeţea stranie cu care poliţistul cel solid îi ţinea mâna pe cap ca să nu se lovească atunci când urca în maşina de poliţie. Cu Ann şi Bill Greenway din Downey toate s-ar estompa, s-ar şterge. Amsterdam şi hotelul lui Eduardo, ceaiul la Beverly Wilshire şi felul cum stătea Claire tremurând când vagabondul acela îi mirosise părul. Nu aveam să mă mai uit niciodată la copiii fără adăpost din pragul uşilor de pe Sunset Boulevard şi să-mi văd propriul chip privindu-mă înapoi.

— O să-ţi placă la noi, Astrid, zâmbi Ann, ţinând mâna ei albă şi curată pe braţul meu.

Mirosea a loţiune de mâini Jergens, un parfum dulce de garoafe, nu de L'Air du Temps sau Ma Griffe, a violetelor mamei, un parfum care datorită compoziţiei lui chimice, putea fi mirosit doar din când în când. „Ce-ţi place mai mult, tarhonul sau cimbrul?" Toate astea fuseseră un vis, nu puteai să te agăţi de el, nu puteai să depinzi de păsări din sticlă mată şi de Debussy.

M-am uitat la Bill şi la Ann, la feţele lor binevoitoare, la pantofii lor robuşti. Fără întrebări grele. Părul blond care încărunţea al lui Bill, tuns scurt, ochelarii cu ramă argintie, părul buclat la coafor al lui Ann. Totul era real, solid şi familiar şi indestructibil ca şi mocheta universală, pentru interior şi exterior. Ar fi trebuit să pun mâna pe ocazia asta. Dar m-am trezit retrăgându-mi mâna dintr-a ei.

Nu că nu i-aş fi crezut. Credeam fiecare lucru pe care-l spuseseră, erau într-adevăr o salvare, o soluţie pentru lipsurile mele cele mai elementare. Dar mi-am adus aminte de o dimineaţă, cu ani în urmă, într-o biserică precum o cutie din Tujunga, de luminile fluorescente, de scaunele pliante scobite. Starr era vrăjită ca un şarpe când reverendul Thomas explica ce înseamnă osânda. Cei osândiţi puteau fi salvaţi, spunea el, oricând. Dar ei refuzau să se lepede de păcatele lor. Deşi sufereau la nesfârşit, nu voiau să renunţe la ele, nici măcar pentru izbăvire, pentru dragostea divină perfectă.

Nu înţelesesem atunci. Dacă păcătoşii erau aşa de nefericiţi, de ce preferau suferinţa? Dar acum ştiam de ce. Fără rănile mele, cine aş fi fost? Cicatricele erau faţa mea, trecutul era viaţa mea. Nu că n-aş fi ştiut unde se putea ajunge

cu aceste amintiri, cu toată setea aceea de frumuseţe şi de cruzime, şi de dezamăgire necontenită. Dar ştiam că nu m-aş fi dus niciodată la Bill cu o problemă personală chinuitoare, despre un băiat care mă plăcea prea mult sau un profesor care mă mustrase pe nedrept. Văzusem deja lumea, cu frumuseţea şi suferinţa şi minunile ei mai bine decât sperau sau se temeau ei că o vor percepe.

Dar mai ştiam ceva. Că toţi cei care nu recunoşteau cine erau sau unde fuseseră se aflau în cel mai mare pericol. Erau nişte somnambuli orbi pe frânghie, care tăiau cu degetele aerul subţire. Aşa că i-am lăsat să plece, m-am ridicat şi m-am îndepărtat, ştiind că renunţasem la ceva ce nu aveam să mai capăt vreodată. Nu la Ann şi la Bill Greenway, ci la o iluzie pe care mi-o făcusem, că puteam să fiu salvată şi să o iau de la capăt.

Aşa că acum stăteam la masă din nou, aşteptându-mi următorul interviu. Am văzut-o pe ea, o brunetă uscăţivă cu ochelari închişi la culoare care o lua pe scurtătură prin peluza udă, cufundându-se în gazonul proaspăt stropit cu tocurile ei înalte, fără să-i pese că rupea iarba. Cerceii de argint îi licăreau în soarele de ianuarie ca nişte momeli de pescuit. Puloverul îi cădea de pe un umăr, lăsând la iveală o bretea neagră de sutien. Îşi pierdu un pantof, pământul i-l supsese din picior. Ţopăi înapoi într-un picior şi-şi înfipse piciorul desculţ în pantof cu furie. Ştiam deja că aveam să plec cu ea.

23

Se numea Rena Grushenka. Într-o săptămână m-a luat acasă în microbuzul ei Ecoline vopsit, cu o etichetă cu Grateful Dead pe geamul din spate, ale cărui jumătăţi de caroserie, una roşie şi una albastră, erau despărţite pe mijloc ca de o durere de cap îngrozitoare. Era frig, ploua, cerul era un fum gros, cenuşiu. Mi-a plăcut cum a pornit cu scârţâit de roţi din parcare. În timp ce priveam zidul şi gardul de sârmă de la Mac dispărând pe geam, am încercat să nu mă gândesc prea mult la ce mă aşteaptă. Am colindat printr-un labirint de cartiere suburbane, căutând autostrada, iar eu am încercat să memorez drumul pe care venisem – casa albă cu porumbar, storurile verzi, cutia poştală, un zid de beton perforat brăzdat de ploaie. Sârme sub tensiune se întindeau între turnurile de oţel ca nişte uriaşi care ţineau o coardă de sărit de la distanţă.

Rena aprinse o ţigară neagră şi-mi oferi şi mie una.

— Sobranie, ruseşti. Cele mai bune din lume.

Am luat-o, am aprins-o cu bricheta ei de unică folosinţă şi mi-am studiat noua mamă. Părul negru-tăciune, complet mai, era ca o spărtură în după-amiaza de cărbune. Sânii ridicaţi împingeau într-un decolteu sălbatic încadrat de un pulover negru croşetat descheiat până la al patrulea nasture. Cerceii lungi, în stil indian, îi ajungeau la umeri şi nu-mi puteam închipui ce fel de taine sălăşluiau în ei. Când a găsit autostrada a împins o casetă veche cu Elton John în casetofon. Like a candle in the wind, cânta ea cu o voce profundă şi guturală asezonată cu consoane ruseşti moi, ţinându-şi mâinile pe volanul mare, soioase şi pline de inele, cu unghiile roşii şi ascuţite.

Deodată cabina microbuzului se umplu de fluturi – coada-rândunicii, fluturele monarh, ochi-de-păun, fluturele alb al verzei aripile care fâlfâiau ale prea multor sentimente, ale prea multor amintiri. Nu ştiam cum putea Rena să mai vadă prin parbriz cu toată zbaterea delicată a aripilor lor, ca nişte bătăi de inimă.

Era vorba de mai puţin de un an, îmi spuneam. „Faci optsprezece ani şi te cari. “Aveam să termin liceul, să-mi iau o slujbă, şi atunci viaţa avea să-mi aparţină. Acesta era doar un loc în care puteam să stau fără chirie până hotărâm ce urma să fac în continuare. Trebuia să uit de colegiu, asta nu avea să mi se întâmple mie, aşa că de ce să mă mint? Cu siguranţă nu voiam să mă mai las dezamăgită. „Nu las niciodată pe nimeni să mă atingă.” Aşa e, fir-ar să fie.

Am privit cu atenţie formele turnurilor din centru pe măsură ce se iveau din ceaţă, cu vârful în nori, un vis pe jumătate păstrat în minte. Am virat spre nord pe Autostrada 5, urmărind camioanele cu mai multe remorci în jurul centrului, Spitalul Regional, zona de depozite din jurul fabricii de bere, în care artiştii locuiau în garsonierele lor – mama şi cu mine fusesem la petreceri acolo, cu o viaţă de om în urmă, atât de demult, încât părea o amintire a altcuiva, un cântec pe care-l auzisem cândva în vis.

Rena viră la Stadium Way şi acum nu mai erau case, ci doar frunzişul de pe marginea şoselei, verde şi încâlcit, şi beton. Am mers o vreme paralel cu Autostrada 5, apoi am trecut pe dedesubt, într-un cartier mic ca o insulă sub nivelul mării, autostrada fiind la un zid de noi, în partea stângă. Pe dreapta, prin parbrizul mânjit de ploaie se vedeau străzi trecând una după alta, fiecare cu semnul „Drum fără ieşire”. Vedeam curţi înghesuite şi rufe atârnând ude pe sfoară şi pe garduri în faţa caselor spaniole şi a caselor fără etaj ale

artizanilor, cu grilaje la toate ferestrele. Vedeam suporturi de ghivece din macrameu atârnând pe verande, jucării de copii în noroiul de pe peluzele din faţa caselor şi leandri enormi. „Frogtown”, scria cu graffiti.

Am oprit în faţa unei case spaniole fără etaj, mohorâtă şi maronie, ca de cacao, cu decoraţiuni masive de ipsos, ferestre întunecate şi o peluză peticită înconjurată de un gard de sârmă, într-o parte, vecinii aveau o barcă pe alee, mai mare decât casa. În cealaltă parte era o firmă de instalaţii. Era exact locul care mi se potrivea, mie, o fată care putuse să întoarcă spatele singurului lucru bun din viaţa ei.

— Nicăieri nu-i ca acasă, spuse Rena Grushenka.

Nu mi-am dat seama dacă era ironică sau nu.

Nu m-a ajutat să-mi car lucrurile. Am luat pungile cele mai importante – instrumentele de desen, iepurele lui Durer cu banii de la Ron ascunşi în spatele ramei – şi am urmat-o de-a lungul potecii cu gropi până la veranda crăpată. O pisică albă ţâşni înăuntru când Rena deschise uşa.

— Sasha, băiat rău ce eşti, zise ea. Ai fost la gagici.

Mi-a luat un moment să mă obişnuiesc cu întunericul din interiorul casei mici. Mobila a fost prima mea impresie, adunată de-a valma ca într-un magazin de ocazie. Prea multe lămpi, niciuna aprinsă. O fată durdulie şi brunetă stătea întinsă pe o canapea de catifea verde imprimată şi se uita la televizor. A alungat pisica albă când i-a sărit în poală. A ridicat privirea spre mine, n-a fost impresionată, s-a întors la emisiunea ei.

— Yvonne, o strigă Rena. Mai are bagaj. Ajut-o.

— Ba tu.

— Hei, ce ţi-am spus? Vacă leneşă.

— Chingao, cine vorbeşte de lene.

Dar se opinti de pe canapeaua prea moale şi am văzut că era însărcinată. Ochii ei negri de sub sprâncenele pensate cu zgârcenie îi întâlniră pe ai mei.

— Ai venit unde nu trebuie, rosti ea.

Rena pufni:

— Dar care crezi tu că e loc potrivit? Spune-ne tu, că mergem cu toţii.

Fata îi arătă degetul, luă un hanorac din cuierul demodat pentru pălării şi-şi trase leneş gluga peste cap.

— Hai.

Ne-am întors în ploaie, care devenise o burniţă fină acum, şi ea luă două pungi, iar eu încă două.

— Eu sunt Astrid, am început.

— Mda, şi?

Am dus lucrurile într-o cameră de pe hol, vizavi de bucătărie. Două paturi, ambele nefăcute.

— Ăla e al tău, îmi arătă Yvonne trântindu-mi pungile pe el. Să nu te atingi de lucrurile mele, că te omor.

Se întoarse şi mă lăsă singură.

Era o harababură de neînchipuit. Haine pe paturi, pe birou, făcute grămadă lângă pereţi, se revărsau din dulapul deschis. Nu mai văzusem niciodată atât de multe haine. Şi reviste cu tunsori şi benzi desenate. Pe patul ei, Yvonne avea poze rupte din reviste, cu fete şi băieţi care se ţineau de mână şi călăreau fără şa pe plajă. Pe comodă, un cal chinezesc din hârtie cu ornamente de ciucuri roşii de mătase şi foiţă aurie păzea un aparat de radio galben portabil, o trusă fantezistă de machiaj cu douăzeci de nuanţe de fard de ochi şi o poză cu un tânăr actor într-o ramă de doi dolari.

Am strâns lucrurile de pe patul meu, un prosop ud, o salopetă, un hanorac roz, o farfurie murdară, şi am încercat să mă hotărăsc ce ar fi mai puţin jignitor, să le arunc pe podea sau pe patul celălalt pe podea, am decis. În comodă lăsase, totuşi, două sertare goale, şi mai erau vreo şase umeraşe libere în dulap.

Mi-am aranjat hainele în teancuri ordonate în sertarele mele, mi-am atârnat pe umeraşe lucrurile mai bune, am făcut patul. Pentru restul nu mai era loc. „Să nu te atingi de lucrurile mele, că te omor”, mă prevenise. Rostisem şi eu, cândva, exact aceleaşi cuvinte. Acum mi-am amintit camera mea din casa lui Claire, cum am văzut-o prima oară şi m-am întrebat cum puteam să o umplu vreodată. Îmi dăduse prea mult, nu putusem rezista. Meritam asta. Mi-am aranjat lucrurile în pungile de cumpărături şi le-am împins sub rama metalică a patului demodat, erau toate artefactele mele. Toate persoanele care fusesem. Era ca un cimitir acolo, dedesubt Am atârnat desenul pe care mi-l făcuse Paul Trout deasupra patului. „Nu las niciodată pe nimeni să mă atingă”. Mă întrebam unde era el acum, dacă aveam să mai am veşti de la el vreodată. Dacă cineva avea să-l iubească într-o zi, să-i arate ce însemna frumuseţea.

După ce am despachetat, am traversat holul îngust spre bucătărie, unde Rena stătea cu o altă fată, cu părul cu rădăcini închise la culoare, vopsit în nuanţe magenta. Fiecare avea o sticlă deschisă de Heineken şi împărţeau o scrumieră soioasă de sticlă.

Fata aceasta m-a cercetat mai cu atenţie decât cea însărcinată. Ochii căprui m-au cântărit până la ultimul gram, m-a bătut uşor pe braţ, mi-a verificat cusăturile de la îmbrăcăminte.

— Cine te-a bătut?

Am ridicat din umeri.

— Nişte fete de la Mac. Trece.

Niki se rezemă în scaunul ei Dinette stricat, cu braţele costelive duse la ceafă.

— Surorilor nu le place ca nişte fete albe să se dea la bărbaţii lor. Îşi înclină capul pentru a sorbi nişte bere, dar fără să-şi ia ochii de la mine. Ele te-au şi tuns?

— Dar ce, eşti din Hawaii 5-0[60]? interveni Rena. Dă-i pace!

Se ridică şi pescui încă o bere din frigiderul uzat, acoperit cu abţibilduri cu formaţii de rock. O privire aruncată în interior nu găsi nimic promiţător. Bere, cartoane de luat acasă, nişte carne de la prânz. Rena ridică o bere:

— Vrei şi tu una?

Am luat-o. Acum eram aici. Beam bere, fumam ţigări negre. Mă întrebam ce altceva se mai făcea pe Ripple Street.

Rena căută ceva prin dulapuri, deschizând şi trântind uşile bej ciupite. Nu era nimic în afară de nişte oale prăfuite, pahare şi farfurii vechi.

— Tu mâncat chips ce cumpărat eu?

— Yvonne, zise Niki, bându-şi berea.

— Mănâncă pentru doi, replică Rena.

Niki şi Rena s-au dus undeva cu microbuzul. Yvonne era întinsă pe o parte, adormită pe canapea, şi-şi sugea degetul mare. Pisica cea albă era ghemuită la spatele ei. Pe masă era o pungă goală de Doritos. Televizorul era încă pornit, erau ştirile locale. Un accident de elicopter pe canalul 10. Oameni care plângeau, reporteri care le luau interviuri la intrarea pe autostradă. Sânge şi confuzie.

Am ieşit pe verandă. Ploaia se oprise, pământul mirosea a jilav şi a verde. Două fete de vârsta mea trecură cu copiii lor, unul pe o tricicletă, celălalt într-un cărucior roz. Se uitară lung la mine, cu feţele pe care sprâncenele pensate le lipseau de orice expresie. O maşină americană albastră din anii ’60, mândria şi bucuria cuiva, toată numai crom strălucitor şi tapiţerie albă, vâjâi prin apropiere, cu motorul cu ardere internă torcând gros, şi am privit-o toţi

urcându-se pe Ripple Street.

O spărtură se deschise în pătura de nori dinspre apus şi o lumină aurie învălui dealurile depărtate. Aici, strada era deja întunecată, se întuneca devreme aici, coasta de deal de dincolo de autostradă bloca lumina, dar mai era soare la capătul străzii şi pe dealuri, aurind domurile observatorului, care se înălţa pe creasta muntelui ca o catedrală.

Am luat-o spre lumină, pe lângă magazinaşe şi case mici cu anunţuri pentru îngrijirea copiilor, case cu două etaje care cuprindeau patru apartamente, cu scări de lemn şi bananieri şi porumb care creştea în curte, brutăria Dolly Madison. Un magazin de electronice, unul de recuzită pentru filme, Cadillac Jack's, un vagon acoperit într-un loc îngrădit. Atelierul de reparaţii Salazar Mazda la colţ, unde Fletcher Drive traversa râul.

De pe pod se deschidea panorama asupra râului, vălurit ca un cadou în ultima rază de lumină care-şi făcea loc printre norii vineţii. Râul curgea pe sub şosea, îndreptându-se spre Long Beach. Mi-am sprijinit braţele pe balustrada umedă de beton şi m-am uitat spre nord, la dealuri şi la parc. Apa curgea prin albia ei mare, de beton, al cărei fund era acoperit cu decenii de nămol, bolovani şi copaci. Revenea la starea de sălbăticie în ciuda malului masiv şi abrupt, un râu tainic. O pasăre albă şi înaltă pescuia printre stânci, stând într-un picior ca o gravură japoneză în lemn. Cincisprezece imagini cu râul L. A.

Sună un claxon şi un bărbat strigă: „Dă-mi şi mie o bucăţică" pe fereastra maşinii. Dar nu conta, nimeni nu putea să oprească pe pod acum. Mă întrebam dacă era şi Claire aici, dacă mă putea vedea. Aş fi vrut să vadă macaraua asta, fundul râului. Era frumos şi nu meritam, dar nu m-am putut abţine să ridic faţa spre ultima rază de lumină aurie.

A doua zi, Rena ne trezi înainte de revărsatul zorilor. Visam că mă înecam într-un naufragiu din Atlanticul de Nord, aşa că era chiar mai bine să mă trezesc. În cameră era încă întuneric şi un frig cumplit.

— Muncitori din toată lumea, treziţi-vă, strigă Rena, alungându-ne visele cu fumul de la ţigara ei neagră. Nu aveţi nimic de pierdut afar' de Visa Card, Happy Meal, Kotex cu aripioare.

Aprinse lumina.

Yvonne mormăi ceva din patul celălalt, culese un pantof şi-l aruncă fără entuziasm spre Rena.

— A naibii zi de joi.

Ne-am îmbrăcat cu spatele una la cealaltă. Sânii grei ai lui Yvonne şi coapsele generoase erau surprinzător de frumoase. Îl vedeam pe Matisse în liniile ei, îl vedeam pe Renoir. Nu avea decât vârsta mea, dar prin comparaţie cu ea eu aveam un corp de copil.

— O s-o raportez pe puta aia la Imigrări. Să-i dea un şut în fund s-o trimită înapoi în Rusia.

Scotoci prin maldărele de haine, trase o bluză pe gât, o mirosi şi o aruncă înapoi. Eu m-am împleticit pe hol ca să mă spăl pe faţă şi pe dinţi. Când am ieşit, ea era deja în bucătărie şi turna cafea într-un termos uzat, îndesând pumni întregi de sărăţele într-o pungă.

În întunericul rece, nori de abur alb ieşeau din ţeava de eşapament a microbuzului Ford care, vopsit cum era, semăna cu o stafie, ceea ce nu ascundea complet trusa gri de scule de sub el. Pe bancheta cea mare, Rena Grushenka fuma o Sobranie neagră cu vârful auriu şi sorbea cafea dintr-o ceaşcă ciobită de la Winchell's. La casetofon cântau Rolling Stones. Cizmele ei cu toc înalt băteau ritmul în podea.

Yvonne şi cu mine ne-am urcat în spate şi am închis uşile. Era întuneric şi mirosea a covoraşe mucegăite. Ne-am înghesuit amândouă pe bancheta sfâşiată din spate. Niki s-a urcat în faţă şi Rena smuci schimbătorul de viteze.

— Dibuieşte-l, nu-l omorî.

Niki aprinse o Marlboro, tuşi gros şi scuipă pe fereastră.

— M-am lăsat de fumat pentru copil, dar are vreun rost? făcu Yvonne.

Rena dibui viteza întâi şi am început să ne zdruncinăm în nemişcarea de pe Ripple Street. Felinarele portocalii de pe stradă luminau cartierul tăcut, iar în aer se simţeau arome de caramel şi vanilie din schimbul de noapte de la brutăria Dolly Madison. Se auzeau camioanele oprindu-se pe rampele de încărcare în timp ce urcam spre albia râului. Răsună un claxon puternic de camion, iar Rena îşi înfoie părul negru şi încâlcit Chiar şi la cinci dimineaţa, cămaşa îi era deja descheiată, iar decolteul i se adâncea spre un sutien Fredericks cu perniţe. Fredona melodia de pe casetă, cu vocea ei de alto, despre cum unele fete îţi dau diamante, altele Cadillacuri. Felul cum îl imita pe Jagger era impresionant.

O luă la stânga pe Fletcher, pe lângă atelierul Mazda şi Star Strip, iar microbuzul nostru zăngănea ca nişte cutii de conserve în întunericul umed. Am intrat pe sub Autostrada 5 şi am traversat Riverside Drive, unde mirosea

a hamburgeri de la Rick’s. O luă la stânga pe la cafeneaua Astro, cu parcarea ei pe jumătate plină de maşini de poliţie. Scuipă de trei ori pe fereastră când trecurăm pe lângă ele.

Apoi am început să urcam, intrând într-un cartier cu străzi înguste şi case înghesuite pe pante abrupte, zid lângă zid, duplexuri tencuite şi gherete definite, din când în când câte o casă în stil spaniol vechi. Trepte în sus pe coasta dealului şi şoproane în jos. Am îngenuncheat între banchete pentru a vedea mai bine. Se vedea întreaga vale a râului de aici – faruri de maşini pe Autostrăzile 5 şi 2, dealurile adormite din Glassell Park şi Elysian Heights presărate cu lumini. Terenuri goale năpădite de mărar sălbatic, mirosind a ferigă şi lemn dulce în întunericul plin de rouă. Mirosul de afară amestecându-se cu cel din microbuz, de mucegai şi ţigări, şi cu duhoarea de resturi de alcool. Rena aruncă ţigara pe fereastră cu un bobârnac.

Yvonne căuta să prindă lumina din interior şi frunzărea o revistă Seventeen pătată de apă. Fata cea blondă de pe copertă zâmbea vitejeşte, deşi era clar înspăimântată de postura în care se afla. M-am uitam pe revistă peste umărul ei. Nu putusem niciodată să-mi dau seama unde găseau adolescenţii ăia fericiţi şi fără coşuri. Yvonne se opri la o poză cu o fată şi un băiat care călăreau un cal gras fără şa pe plajă.

— Ai călărit vreodată?

— Nu. Am fost la curse o dată.

Medea’s Pride cu cinci la unu. Mâna lui pe mijlocul ei.

— Tu?

— Am fost la pista de ponei din Grffith Park, răspunse Yvonne.

— Acolo, arătă Rena.

O casă gri cu tencuială aspră avea nişte saci de plastic negri şi umflaţi lângă gunoi. Rena opri, iar Niki sări din maşină şi tăie legătura unuia cu un briceag.

— Haine.

Ea şi Yvonne îmi întindeau mie sacii să-i pun în spate. Erau mai grei decât crezusem, trebuie să fi avut aparate de uz casnic la fund. Yvonne îi ridica uşor, era cât un bărbat de puternică. Niki balansa sacii, cu o mişcare exersată.

— Sunt aşa de obosită, şopti Yvonne când am luat-o din loc. Urăsc viaţa pe care o duc.

Umplu ceaşca de cafea, o dădu pe gat, o umplu din nou şi mi-o întinse mie. Era nes, fierbinte şi prea tare.

La volan, Rena trăgea din ţigara pe care o ţinea ca pe un pix.

— Eu spus să scapi de el. Ce-ţi trebuia copil? Vaco!

Rena Grushenka. Muzică rock şi argou american, ambele învechite de douăzeci de ani, votcă Stoli cu reducere de la Bargain Circus. Îşi exersase ochii să vadă curba, containerele de gunoi şi de materiale reciclabile frumos aranjate. Vedea şi pe întuneric cu ochii aceia. În dimineaţa aceea purta un colier – milagros, un talisman de argint, cu braţe, mâini şi picioare. Ele erau menite să le înfigi în fustele de catifea ale Fecioarei când te rugai, dar pentru Rena nu erau decât părţi ale corpului ornamentate.

— Hei, cartoforilor, strigă ea pe fereastră în timp ce treceam pe lângă un Cadillac vechi parcat în curbă, către un cuplu de mexicani care goleau containerul cuiva de materiale reciclabile. Cutii de conserve şi sticle vârâte în saci umpleau până la refuz portbagajul şi bancheta din spate a acestora.

— Dobro utro, kulaks. Râse cu gura larg deschisă şi inserţiile de aur îi luciră.

Se uitară la noi indiferenţi când am trecut zdrăngănind pe lângă ei.

Rena cânta împreună cu Mick, cu accentul ei gros, bătând ritmul pe volanul albastru cu partea interioară a inelului, întinzându-şi gâtul înainte şi înapoi ca un pui de găină. Avea o voce profundă şi ureche muzicală bună.

Niki căscă şi se întinse pe cealaltă banchetă.

— Trebuie să mă duc la lucru ca să-mi iau camionul. Wemer m-a dus acasă la el aseară. Zâmbi cu rânjetul care-i dezvelea dinţii mari.

Rena bău din ceaşca de la Winchell’s.

— Cârnatul.

— De patru ori, zise Niki. Abia mai pot să merg.

Wemer, probabil un impresar german de rock, venea la Bavaria Gardens, unde Niki lucra trei seri pe săptămână, deşi n-avea douăzeci şi unu de ani. Avea o carte de identitate falsă de la unul din prietenii Renei.

— Să-l aduci pe cârnat. Tre’ să-l cunosc.

— Nici pomeneală, făcu Niki. O privire dacă aruncă la nişte căţele ca voi, se urcă în primul avion de Frankfurt.

— Ţi-e frică să nu vadă că eşti bărbat, interveni Yvonne.

Conversaţia lor a continuat aşa, necontenită ca valurile. M-am sprijinit pe antebraţe de consola albastră oxidată dintre scaunele din faţă. În faţa mea era un morman de resturi, ca într-o pădure. Pachete de Sobranie, fluturaşi în spaniolă, o perie mică plină de păr negru, un inel de chei cu un portmoneu

albastru de cauciuc, din cele pe care le strângi de capete şi li se deschide gura. M-am jucat cu el, făcându-l să cânte împreună cu muzica.

Răsăritul a fost o şlefuire palidă a orizontului, cu nori în nuanţe albe şi cenuşiu ca nişte pasteluri estompate şi un cer dat cu bidineaua. Treptat, trăsăturile care purtau amprenta omului dispăreau – depouri, autostrăzi, case şi drumuri – până când tot ce a rămas a fost dealul albastru luminat din spate de razele răsăritului, roşu dincolo de creastă. Era decorul potrivit pentru un film western. Aproape că vedeam braţele unui saguaro[61] gigantic, goana coioţilor şi a puilor de vulpe. The Great Basin, Valley of Smoke. Mi-am ţinut respiraţia. Îmi doream să poată fi mereu aşa, fără oameni, fără oraşe, doar soarele care răsare şi dealurile albastre.

Dar soarele trecu peste creastă, luminând din nou Autostrăzile 2 şi 5, traficul de dimineaţă care se îndrepta spre centrul oraşului, şoferii de camioane care mergeau la Bakersfield, cu gândul la nişte clătite, şi pe noi în microbuz în ziua de gunoi.

Am continuat să cercetăm amănunţit rămăşiţele oraşului, salvând un stativ pentru vin şi două scaune de trestie cu fundul rupt. Am luat cu noi un cadru de aluminiu pentru mers, o cutie de cărţi mucegăite şi un container întreg de sticle goale de Rolling Rock care făceau mirosul de mucegai din spate şi mai înţepător. Am şterpelit o carte despre budism şi una care se numea My Antonia.

Îmi plăceau străzile acelea şerpuite şi coastele de deal năpădite de bougainvillea, şirurile lungi de trepte. Am trecut pe lângă casa în care a locuit Anais Nin şi n-am avut cui să i-o arăt Mamei îi plăcea să trecem cu maşina pe lângă locurile în care trăiseră scriitori celebri din L.A. – Henry Miller, Thomas Mann, Isherwood, Huxley. Mi-am amintit această imagine specială cu lacul, cutia poştală chinezească. Aveam toate cărţile ei. Îmi plăceau titlurile ei – Ladders to Fire House of Incest – şi chipul ei de pe copertă, genele false, părul ei răsucit şi spiralat de pe cărţile de povestiri. Era o poză care îi înfăţişa capul într-o colivie. Dar cui îi mai păsa?

Ne-am oprit să cumpărăm gogoşi, speriind o reuniune de porumbei din parcare care se ridicară într-o roată pâlpâind în nuanţe deschise şi întunecate de gri, luând pe aripile lor soarele dimineţii descompuse, prospeţimea deja emanată în aer. Yvonne a rămas în microbuz, să-şi citească revista. Fata de la tejgheaua de la Winchell's se freca la ochi să-şi alunge somnul în timp ce

Rena, Niki şi cu mine am intrat în magazin. Rena s-a aplecat peste vitrină în pantalonii ei vişinii, dând un spectacol intenţionat de bust şi şezut pentru bărbaţii fără adăpost şi bolnavii psihic de la azilul din apropiere, făcând paradă cu răutate de ceea ce ei nu puteau avea, şi nu m-am putut împiedica să mă gândesc la Claire când vagabondul îi mirosise părul. Ne-am comandat gogoşile, umplute cu jeleu, cu cremă, cu glazură. Rena a pus-o pe fată să-i umple din nou ceaşca de cafea.

Afară, un bărbat stătea ghemuit lângă uşă, ţinând în braţe o tavă cu buburuze în baloane de plastic.

— Buburuze, striga el pe jumătate cântat. Bubuuuu-ruze.

Era un bărbat mărunt, subţire, de vârstă incertă, cu faţa hârbuită, cu barba neagră şi părul prins într-o coadă de cal, brăzdată de fire cărunte. Spre deosebire de majoritatea oamenilor străzii, nu părea nici drogat, nici nebun.

Rena şi Niki l-au ignorat, dar eu m-am oprit să mă uit la gâzele roşii care se târau prin baloanele de plastic. Ce râu făceam dacă eram politicoasă? Oricum, nu mai văzusem pe nimeni care să fie de meserie vânzător de buburuze.

— Mănâncă păduchii din grădină, zise el.

— Noi n-avem grădină, am răspuns.

Zâmbi. Avea dinţii pătaţi, dar nu mâncaţi.

— Ia una totuşi. Buburuzele aduc noroc.

I-am dat un dolar şi a întins spre mine buburuzele în baloanele de plastic, aşa cum veneau inelele şi spiriduşii pe care-i câştigai la aparatele de gumă de douăzeci şi cinci de cenţi.

În microbuz ne-am mâncat încet gogoşile prăjite şi cafeaua. Zahărul ne cădea pe haine. Cel mai râu lucru legat de Ripple Street era mâncarea. În fiecare seară aveam mâncare livrată la domiciliu. Acasă la Rena nu gătea nimeni. Nici măcar nu avea vreo carte de bucate. Tigăile ei uzate, recuperate de la container, erau acoperite de praf. Patru femei într-o casă şi niciuna nu ştia să facă nimic, niciuna nu voia. Dădeam telefon la Tiny Thai. Pentru nişte oameni care se opreau să ia sticle de bere goale, aruncam banii pe fereastră.

În timp ce mergeam spre partea cealaltă a lacului, întorceam balonul de plastic, încet, urmărind buburuzele cum se străduiau să nu se răstoarne pe spate. Erau mai sănătoase decât ai fi crezut Prinse în dimineaţa aceea. Îmi imaginam ochii albaştri, răbdători ai omului cu buburuzele căutând prin mărarul plin de rouă punctele roşii.

„Aruncă-l înapoi, îmi strigase Claire. E atât de viu”. Dar aduceau noroc,

aşa spusese omul cu buburuzele.

Dintre banchete vedeam Silver Lake în cuibul lui dintre dealuri, reflectând cerul senin. Îmi amintea de un loc din Elveţia, unde mersesem cu mama odată. Un munte care se lăsa chiar într-un lac, şi un oraş pe versantul lui. Erau camelii şi palmieri şi storuri înalte şi înguste, şi începuse să ningă în timp ce luam prânzul. Zăpadă peste cameliile roz.

Acum ne aflam pe partea frumoasă a lacului. Ne uitam lung şi cu jind la casele mari, spaniole, Cape Cod, New Orleans, într-o dimineaţă înmiresmată de un iz dulceag care venea din roşcovii mari. Imaginându-ne care ar fi fost ale noastre.

— Aia e a mea, spuse Yvonne, arătând spre o casă pe jumătate în stil Tudor cu alee de cărămidă.

Lui Niki îi plăcea una modernă toată sticlă în care se vedeau lustrele în stilul anilor ’50 pe tavă și pe mobila Calder.

— Nu vreau vechituri la mine în casă, adăugă ea. O vreau goală. Crom şi piele neagră.

Când am schimbat brusc direcţia şi am luat-o în sus pe deal am trecut pe lângă o casă în care cineva exersa la pian înainte de a se duce la serviciu. Era o locuinţă în stil spaniol, albă, cu acoperişul de ţiglă şi cu un stejar impozant în curtea micuţă în spatele unui gard de fier forjat. Părea un loc atât de sigur, era ceva care putea să ascundă frumuseţea ca un iaz care sclipeşte de păstrăvi.

Rena m-a observat cum o priveam, trecând pe lângă ea.

— Crezi că ei nu problem? întrebă Rena. Toată lumea problem. Tu mă ai pe mine, ei au asigurare, rată casă, Preparat H[62]. Zâmbi, dezvelindu-şi strungăreaţă dintre cei doi dinţi de sus. Noi suntem păsări libere. Ei vor să fie noi.

Am oprit în faţa unei case cocoţate în vârful dealului, care avea ceva scos în faţă, în curbă. Am sărit jos şi am luat grilajul pentru copii, scaunul înalt cu perne albastre pătate de mâncare, ţarcul şi balansoarul. Ochii lui Yvonne se întunecară când văzu ce-i dădeam. Roşul-intens din obraji îi dispăru, buzele i se strânseră. Apucă scaunul şi-l aruncă în spate, mai violent decât era nevoie.

S-a încolăcit pe banchetă când ne-am pus din nou în mişcare, şi-a luat revista Seventeen şi a început să dea paginile, cu mâini tremurânde. A închis revista şi a rămas privind-o pe fata de pe copertă, o fată care nu fusese niciodată însărcinată, nu avusese niciodată un asistent social sau vreo

plombă. Yvonne mângâie coperta vălurită. Se vedea că ar fi vrut să ştie ce ştia fata aceea, să simtă cum simţea ea, să fie la fel de frumoasă, de dorită, de încrezătoare. Precum cei care ating cu mâna statuia unui sfânt.

— Crezi că mi-ar sta bine blondă? Yvonne ţinea coperta sus, lângă faţă.

— Mie nu mi-a folosit cine ştie ce vreodată, am zis, răsucind buburuzele, făcându-le să alerge.

Vedeam chipul lui Claire pe malul râului McKenzie, rugându-mă să-i dau drumul peştelui. Măcar atâta lucru puteam să fac.

Trebuia să-mi făuresc singură destinul, oricum. M-am aplecat în spatele lui Niki şi am deschis balonul în bătaia vântului.

Era opt fără un sfert când am oprit în faţă la Marshall High. Cea de-a opta şcoală la care mergeam în cinci ani. Clădirea principală avea faţada din cărămizi lucrate cu grijă, dar nişte dube care staţionau o flancau de fiecare parte. Yvonne îşi vârî capul în revistă, jenată să fie văzută. Tocmai renunţase la şcoală în iama aceea.

— Hei, mă strigă Rena în timp ce coboram din microbuz. Se aplecă peste Niki, întinzându-mi câteva bancnote împăturite. Banii fac lumea să se învârtă.

Am luat banii şi m-am gândit la Amelia în timp ce mi-i îndesam în buzunar.

— Mulţumesc.

Niki rânjea la copiii care stăteau pe zid, să-şi termine ţigările înainte de a intra la ore.

— Şcoala e împuţită. De ce n-o laşi baltă? Renei nu-i pasă.

Am ridicat din umeri.

— Nu mai am decât un semestru, am zis. Dar, în realitate, îmi era teamă să nu mai pierd încă un lucru din viaţa mea.

24

Stăteam aşezată pe pat la ora unu noaptea, cu vată în urechi, în timp ce Rena şi tovarăşii ei petreceau în sufragerie. Chiar acum se jeluiau împreună pe un disc vechi cu Who dat atât de tare, încât se simţea prin podea. De asta îi plăcea ei aici, printre firme de construcţii, brutării şi ateliere de tablă laminată. Puteai să faci cât de mult zgomot voiai. Învăţam că totul pe Ripple Street era rock’n-roll. Niki cânta cu trei formaţii diferite, iar coloana sonoră

personală a Renei consta în toată marea muzică rock a anilor ’70, pe care le auzise prima oară pe casete de pe piaţa neagră din Magnitogorsk. Am încercat să-mi amintesc melodii de Debussy, gamelanul, Miles Davis, dar başii lui Who mi le sfărâmau în cap.

Pentru mine, acest rock era tot sex fără chip într-o lume a bărbaţilor, lângă un zid de beton din spatele toaletelor. Să mi se dea un poem simfonic de Satie ca lumina de pe o căpiţă de fân de Monet, sau o melodie cântată pe jumătate de braziliancă Astrud[63] ca o linie de Matisse. Să fiu lăsată să mă întind într-o cameră cu storurile trase pe jumătate din sudul Franţei, cu Matisse şi fâlfâit moale de porumbei albi cu pene grele, ascultând chemările lor blânde. Doar puţin, Henri, înainte ca Picasso să vină cu ghetele lui mari. Ar trebui să ne luăm după-amiază liberă.

Mi-era dor de frumuseţe. Noaptea de la Tujunga cu prea multe stele, gâtul lui Claire când se apleca deasupra mea, verificându-mi temele. Mama, înotând pe sub apă în piscina de la Hollywood, muzicalitatea vorbelor ei. Toate erau duse acum. Aceasta era viaţa mea, aşa cum era. „Singurătatea e condiţia umană, obişnuieşte-te cu ea. “

În partea cealaltă a camerei, patul lui Yvonne era gol, plecase cu cineva pe la ora unsprezece ca să meargă la o petrecere dincolo de râu. Stăteam în capul oaselor în pat, desenând la lumina lămpii, trasând o linie indigo în ulei pe o hârtie violet cu tente argintii. Era o barcă, o canoe întunecată, pe ţărmul unei mări fără lună. Nu era nimeni în barcă, niciun vâslaş, niciun marinar. Mă făcea să mă gândesc la mările fără soare ale lui Kubla Khan şi la vikingii mamei, care-şi trimiteau morţii în larg cu barca.

Mi-am suflat în palme şi mi le-am frecat una de alta. Centrala nu mergea. Rena n-o reparase încă. Aveam pulovere pe noi tot timpul.

— Frig? se mira ea. În California? Glumeşti.

Ei nu-l simţeau, cum răgeau pe cântecele de pe discuri, bând Hunter’s Brandy, o specialitate rusească de calitate care semăna la gust cu votca aromatizată cu gheara-mâţei.

Mă uitam în jur la camera înţesată, înghesuită ca un depozit al unui magazin Goodwill. Îmi imaginam ce-ar fi spus mama dacă ar fi văzut cine eram acum, eu, mica ei artistă plină de zel. Nu eram decât unul dintre lucrurile folosite din magazinul de ocazie al Renei. Îţi place lampa aceea cu suport verde cu bule? Spune un preţ. Dar pictura în ulei a ţărăncii grase în

obraji cu basma portocalie? Pentru tine, zece dolari. Un buchet de flori mărgelate? Vorbeşte cu Rena, o să ţi-l dea cu şaptezeci şi cinci. Aveam o cuvertură orientală miţoasă şi o masă solidă de stejar, doar puţin înclinată, împreună cu cinci scaune care nu se potriveau, oferta specială a zilei. Aveam un set enorm de salată tiki[64] şi o Encyclopaedia Britannica din 1962, completă. Aveam trei pisici albe cu blana încâlcită, păr de pisică peste tot, miros de pisică. Toate astea pe lângă o combină demodată într-un dulap din lemn de pom fructifer şi un vraf de discuri din anii ’70 mai înalt decât pantofii cu platformă ai lui Bowie.

Şi hainele noastre, mamă, cum îţi plac hainele noastre? Bluze de poliester şi pantaloni evazaţi strâmţi pe şolduri, de culoarea lavandei, cămăşi galbene cu fermoare industriale. Hainele se perindau de la un dulap la altul până când ne plictiseam, apoi le vindeam şi cumpăram altceva. N-ai recunoaşte-o pe fata care am devenit. Părul îmi creşte, am găsit o pereche de ochelari de soare Jackie O şi-i port tot timpul.

Hainele mele s-au dus, hainele de copil orfan bogat de la Fred Segal şi Barney’s New York. Rena m-a pus să le vând. Sunt sigură că ai fi de acord. Descărcăm în parcarea de la Natalia’s Nails într-o sâmbătă. Eu aranjam câni de cafea când am văzut-o pe Rena scoţând hainele mele dintr-un sac negru de gunoi din plastic. Jacheta mea franţuzească de tweed, albastră, rochia cu umerii goi Betsey Johnson, pijamaua Myma Loy. Le-a atârnat pe umeraşe într-un stativ pe roţi.

Le-am smuls din stativ, tremurând. Îmi umblase în sertare, în dulap.

— Astea sunt ale mele.

Rena mă ignoră, scutură o fustă lungă gri cu trandafiriu şi o agăţă pe un umeraş.

— De ce nevoie? îmbrăcată bine la Marshall High School? Poate Tiny Thai, Trader Joe? Poate cheamă Melrose Place să fii vedetă? Se aplecă şi scoase un braţ de tricouri Fred Segal de-ale mele şi mi le aruncă în braţe. Ia. Puse deasupra o rolă de scotch şi o carioca. Tu pui preţ, tu iei bani, ladno?

Continuă să-mi scoată lucrurile din saci de gunoi din plastic şi să le atârne. Pantaloni cu talie înaltă gri-deschis, cu jachetă edwardiană, cu guler din catifea de culoarea cărbunelui. Cămaşă albă cu partea din faţă gofrată. Rochia mea Jessica McClintock cu gulerul alb brodat.

— Asta nu, am zis. Hai, ai şi tu inimă.

Rena mă privi chiorâş în timp ce-şi dădea la o parte de pe faţă o şuviţă de pâr negru încâlcit, exasperată.

— Iei preţ bun pe ea. Pentru ce păstrezi, ceai cu micul ţar Alexei? L-au împuşcat în 1918. Scoase rochia din sac, o scutură şi o atârnă din nou. Precis.

Stăteam aşa, cu braţele pline de tricourile mătăsoase. Bumbac egiptean. Un cleşte acru îmi strângea gâtlejul, storcându-l ca pe o lămâie. Nu putea să mă oblige să-mi vând hainele. Vrăjitoarea.

Dar nu-mi puteam înfrâna gândul că, într-adevăr, pentru ce anume le păstram? Când o să mai am nevoie de o rochie Jessica McClintock de două sute de dolari? Era o rochie potrivită pentru curcan umplut cu castane, Puccini la Centrul de Muzică, porţelan cu bordură aurie. Am privit-o pe Rena cu bluza ei roşie lucioasă, desfăcută până la al treilea nasture, cu tocuri înalte şi blugi. Pe Niki, care aşeza ustensile de bucătărie, cu părul ei magenta şi îmbrăcată în poliester negru. Yvonne, rotundă ca un pepene în rochia ei baby-doll violet cu un model cloche din anii ’60, aranjând cu tristeţe trusoul de bebeluş, punând un urs ponosit în scaunul înalt.

De ce nu putea nimeni să păstreze nimic? Tu n-ai crezut niciodată în sentiment, mamă, nu ţi-ai oprit decât propriile cuvinte, un tablou al bunicii şi una dintre văcuţele făcute de tine la cercul de lucru manual. Numai Claire putea să păstreze amintirea. Prezentul însă nu şi-l putea pune în ordine.

— Mi-a dat-o cineva, i-am spus Renei în cele din urmă.

— Şi? făcu ea ridicând privirea dintre umeraşe. Ai noroc că ţi-a dat-o cineva. Acum vinzi şi scoţi bani.

Stăteam acolo, posacă, cu braţele încă pline de tricouri.

— Vrei maşină? strigă Rena. Colegiu de artă? Crezi că nu ştiu? Cum crezi că plăteşti? Şi rochia asta. Drăguţă. Cineva dat. Dar banii înseamnă…

Se opri, chinuindu-se să-şi găsească cuvintele, să spună ce însemnau banii.

— Bani. Vrei să aminteşti, aminteşti.

Aşa că am făcut-o. Am pus un preţ pe visul meu roşu aprins de catifea L-am pus mare, sperând să nu se vândă. Pe toate le-am pus mari. Dar s-au vândut pe măsură ce soarele se ridica în înaltul cerului, au plecat cei ce se târguiau mai aprig şi au venit cupluri, leneşe, braţ la braţ, oameni în vârstă care ieşiseră la plimbare, oameni tineri. Tricourile, pantalonii, jachetele s-au dus. Dar până după-amiază rochia roşie nu se vânduse. Oamenii o tot întrebau pe Rena dacă într-adevăr costa o sută de dolari.

— Cum zice ea, replica Rena cu vocea ei groasă, sugerând că n-are ce face.

— E o Jessica McClintock, adăugam eu defensiv. N-a fost purtată niciodată. Greşeala mea, că anticipasem că avea să existe un viitor, că visul avea să continue la nesfârşit.

Încă îmi mai aminteam cum arătam în ea când am probat-o la magazinul din Beverly Hills. Arătam inocentă, ca o fiică, fiica adevărată a cuiva. O fată de care cineva avea grijă. O fată îmbrăcată în rochia aceea nu era una care bea o bere şi fuma o ţigară în loc de masa de prânz, care îşi desfăcea picioarele pe bucăţi de mochetă într-o casă neterminată. Nu era o rochie care să ştie să-şi câştige existenţa dacă trebuia, care să se îngrijoreze în legătură cu dinţii sau că mama ei putea să nu mai vină acasă. Când i-o arătasem lui Claire mă pusese să fac o piruetă ca o balerină pe o cutie muzicală, ţinându-şi mâinile împreunate lipite de buze, cu mândria în ochii ei ca nişte lacrimi. Ea crezuse că eu eram fata aceea. Şi, pentru o clipă, crezusem şi eu.

Toată ziua le-am ajutat să o probeze, făcând căptuşeala de satin să alunece pe umerii lor transpiraţi, descheind fermoarul cât de mult se putea fără să forţez. După ce a probat-o a cincea femeie a început să nu-mi mai pese prea mult pe la ora trei apăru un grup de fete şi una dintre ele se tot uita la rochia roşie, ridicând-o şi punând-o pe lângă ea.

— Pot s-o probez?

Am scos plasticul şi i-am tras rochia în jos peste braţe, peste părul pufos şi deschis la culoare, de-a lungul corpului, am închis fermoarul la spate în timp ce ea-şi ţinea ridicat părul strâns în coadă. Îi venea perfect Aşa cum mie nu-mi venise niciodată. N-o mai văzusem pe fata aceea până atunci. Nu învăţa la Marshall. Probabil că mergea la Immaculate Heart sau la Şcoala Franceză.

O fată de care se îngrijea cineva, fiica cuiva. I-am ţinut-o până s-a dus la magazinul 7-Eleven să-şi sune mama. Peste cincisprezece minute, o femeie mai în vârstă, atrăgătoare, apăru într-un Mercedes galben ca untul, cu pantaloni negri de pânză, mocasini din piele de căprioară cu catarame ornamentale. Am ajutat-o pe fată să intre din nou în rochie, iar femeia mi-a dat o sută, o singură bancnotă rigidă. Mergeau la nunta unei verişoare la New York. Rochia avea să fie perfectă. Se vedea din expresia mamei că ştia exact cât valora.

Am continuat până la cinci, apoi am început să strângem, încărcând microbuzul şi camioneta lui Niki. Toate lucrurile mele se vânduseră. M-am aşezat pe aripa microbuzului şi am numărat banii. Câştigasem peste patru sute de dolari.

— Vezi, nu chiar rău, zise Rena legănând o cutie cu farfurii pe un şold. Cât câştigat?

Am mormăit ceva nedesluşit, ruşinată, dar şi puţin mândră. Erau primii bani pe care-i câştigam.

— Bine. Dă-mi sută.

Întinse mâna.

— Pentru ce?

Trosni din degete şi întinse din nou mâna.

— Nici gând.

Ţineam banii la spate.

Ochii negri îi scânteiară furioşi.

— Ce, crezi că vinzi tu singură la colţul străzii? Tu plăteşti la mine, eu plătesc la Natalia, Natalia plăteşte la proprietar, ce crea? Toată lumea plăteşte la cineva.

— Ai zis că pot să-i păstrez.

— După ce plăteşti la mine.

— Pentru Dumnezeu, făcu Niki, ridicând ochii de unde era, în timp ce aranja haine ieftine pe o pătură pe jos. Dă-i bătaie, plăteşte-i. Trebuie.

Am clătinat din cap că nu.

Rena mută cutia pe şoldul celălalt şi, când vorbi, vocea îi era aspră.

— Ascultă-mă, devuşka. Eu plătesc, tu plăteşti. Afaceri. Când avut ultima dată trei sute de dolari în mană? Deci ce rău făcut ţie?

Cum puteam să-i spun? Cu sentimentele mele cum rămâne, voiam să-i zic, dar ce rost avea? La ea totul se reducea la bani şi la lucruri care puteau fi schimbate pe bani. Furase ceva de la mine, ba chiar mă pusese să fac eu vânzarea în locul ei. Nu mă puteam abţine să nu mă întreb ce ai fi făcut tu, mamă. Nu se punea problema. Nu mi te puteam imagina la mila Renei Grushenka, în parcarea de la Natalia's Nails, vânzându-ţi hainele, plângând după o rochie. N-am ştiut ce altceva să fac, aşa că am întins suta, suta de pe rochia roşie, iar ea mi-a smuls-o din mână aşa cum muşcă un câine.

Dar în timp ce stăteam aşezată pe pat, ascultând zgomotul şi râsetele şi trosnetele ocazionale din sufragerie, ştiam că până şi tu trebuia să-i plăteşti cuiva acum, pentru mâncare şi pentru cerneală şi pentru o marcă bună de tampoane, aţă dentară şi vitamina C. Dar tu ai găsi un motiv convingător, o teorie, o filosofie. Ai face din asta ceva nobil, eroic. Ai scrie o poezie despre asta, Rochia roşie. Eu nu puteam să fac aşa ceva.

În sufragerie, cineva puse un album vechi Zeppelin. Îi auzeam cântând cu toţii cu accentele lor grosolane, pe vârtejul chitării lui Jimmy Page. Era patru dimineaţa şi simţeam miros de ceară de lumânare care se topeşte, prelingându-se în bălţi mari pe mese şi pe pervazuri. Nu aveam nevoie de cartea lui Claire despre magia lumânărilor ca să văd aici „casă în flăcări “. De asta dormeam îmbrăcată, îmi ţineam pantofii lângă pat, banii în portofel şi cele mai importante lucruri într-o pungă lângă fereastră.

Credeam că aveau să încerce să şi doarmă puţin – a doua zi mergeam la piaţa de vechituri de la Fairfax High, ca să ne vindem statuetele cu negri făcute din dopuri de sticle, tăvile pictate cu coşmaruri botanice, hainele de bebeluşi nepurtate şi toate exemplare mucegăite din Reade’s Digest. Dar îmi dădeam seama că nu aveau să doarmă până luni. Speram să nu văd pe nimeni cunoscut.

Am dat pagina şi am început o altă canoe. Argintiu pe negru. Uşa se deschise şi un prieten de-al Renei, Misha, intră împleticindu-se, apoi luă o atitudine teatrală imitând cântatul la chitară împreună cu Jimmy. Avea buzele umflate şi roşii ca ale unui copil enorm. Practic saliva.

— Am venit să te văd, maya liubov. Krasivaya devuşka.

— Pleacă de-aici, Misha.

Se bălăbăni spre patul meu şi se aşeză lângă mine.

— Nu fi crudă, cântă el ca Elvis şi se aplecă să saliveze pe gâtul meu.

— Lasă-mă în pace.

Am încercat să-l împing la o parte, dar era prea mare şi dezlânat, nu puteam să găsesc nimic solid să-i opun.

— Nu-ţi face griji, spuse el. Nu fac nimic.

Se întinse pe pat lângă mine, lăbărţat ca o pată. Duhoarea de alcool era o miasmă, îmi amintea de faptul că existau şerpi care îşi împietreau prada cu respiraţia lor.

— Doar că sunt aşa de singur.

Am strigat după ajutor, dar nu mă putea auzi nimeni din cauza muzicii. Misha era greu, îşi rezemase capul pe umărul meu, iar balele lui îmi curgeau pe gât. Ochii lui albaştri lăcrimoşi atât de aproape, şi un braţ greu în jurul meu.

L-am lovit, dar degeaba, era prea beat, pumnul meu a ricoşat din carnea lui fără ca el să simtă nimic.

— Misha, dă-te la o parte de pe mine.

— Eşti fată aşa frumoasă, şopti el, încercând să mă sărute. Mirosea a votcă şi a ceva unsuros, cineva adusese probabil o tonă de carne de pui.

Aveam cuţitul sub pernă. Nu voiam să-l înjunghii pe Misha, îl cunoşteam. Îl ascultasem cântând la chitară. Avea un câine pe nume Cernobâl, voia să se mute la Chicago şi să fie chitarist de blues, numai că nu-i plăcea vremea rece. Rena îl tunsese aşa, cu bretonul puţin strâmb. Nu era un om rău, dar mă săruta pe gura închisă, cu o mână cotrobăind pe sub pătură, deşi eram complet îmbrăcată. Mâna lui neîndemânatică nu dădu decât de poliester.

— Iubeşte-mă puţin, cerşi el la urechea mea. Iubeşte-mă, devuşka, fiindcă toţi vom muri.

În cele din urmă, am reuşit să ridic un genunchi şi, când s-a mişcat, l-am lovit cu placa de desen şi m-am strecurat afară din pat în sufragerie, cei mai mulţi plecaseră. Natalia dansa de una singură în faţa combinei, cu o mână încleştată pe gâtul unei sticle de Stoli de la Bargain Circus. Georgi era adormit în fotoliul negru, cu capul sprijinit pe braţul păros şi cu pisica cea albă ghemuită în poală. Un scaun de trestie fusese răsturnat, o scrumieră mare zăcea cu faţa în jos pe duşumea. O băltoacă de ceva sclipea pe blatul de piele scrijelit al măsuţei.

Rena şi iubitul ei, Serghei, stăteau întinşi pe canapeaua verde de catifea, şi el i-o făcea cu degetul. Avea încă pe ea pantofii, fusta. Era deschisă la cămaşă şi avea un medalion pe un lanţ care atârna. Detestam faptul că intram fără să bat la uşă, dar Misha era prietenul ei. Era responsabilă.

— Rena, am zis. Misha încearcă să se culce cu mine.

Patru ochi beţi se uitară la mine, doi negri şi doi albaştri. Le-a trebuit un moment să se concentreze. Serghei îi şopti ceva în rusă şi ea râse.

— Misha n-o să facă nimica. Dă-i în cap cu ceva, răspunse Rena.

Serghei mă urmărea în timp ce îi frământa coapsa şi o muşca de gât Arăta ca un tigru alb care-şi devora prada.

Când m-am întors în camera mea, Misha adormise. Avea o tăietură sângerândă la cap, unde-l lovisem. Sforăia, ţinându-mi perna în braţe ca şi cum eram eu. Nu avea să se trezească prea curând. M-am culcat în patul gol al lui Yvonne. Combina s-a oprit la ora cinci şi am prins o oră sau două de somn agitat, visând animale care scormoneau prin gunoi. M-a trezit un bărbat care se uşura în baia de vizavi fără să fi închis uşa, cu un jet care a părut să dureze aproximativ cinci minute. N-a tras apa. Apoi combina a pornit din nou, iarăşi Who. Who are you? cânta formaţia. Am încercat să-mi amintesc,

dar chiar n-aş fi putut spune.

25

Stăteam în bucătărie într-o sâmbătă mohorâtă, cosând săculeţi de piele pentru cristale. Era ultima idee de făcut bani a Renei. Niki punea casete demo ale diverselor formaţii pe care le impresaria Wemer, dar toate sunau la fel, ca o furie a unui copil alb costeliv şi chitări scăpate de sub control. Căuta o formaţie nouă.

— Asta nu e rea, nu credeţi? Fir-ar să fie! îşi înfipse acul într-un deget, apoi îl băgă în gura înnegrită de ruj. Cusutul ăsta e de rahat. Ce crede ea că suntem, nişte afurisite de zâne?

Inhalam fum de haşiş din pahar în timp ce lucram. Am lăsat fumul să se strângă în păhărelul pe care Niki îl furase de la Bavarian Gardens, care avea un Johnnie Walker răsturnat imprimat pe el. Mi-am pus gura pe marginea mesei, am ridicat un colţ al paharului şi am tras fumul gros de haşiş în plămâni. Yvonne nu fuma, spunea că îi dăuna copilului.

— Ce mai contează? spuse Niki, punându-şi o grămadă de haşiş pe vârful cuţitului. Că doar nu viei să-l ţii.

Colţurile gurii i se lăsară în jos.

— Dacă aşa gândeşti, nu vreau să mă mai duci la cursul pentru gravide, replică Yvonne. O să mă ducă Astrid.

Am început să tuşesc. Am încercat să o imit pe Butterfly McQueen din scena cu naşterea din Pe aripile vântului: „Io nu ştiu nimica despre naştere şi copii”, dar nu puteam să ridic vocea suficient. M-am gândit la Michael, el o imita întotdeauna pe Butterfly mai bine decât mine. Mi-era dor de el.

— Cel puţin tu ai gânduri bune, adăugă Yvonne.

Naştere. M-am cutremurat.

— Nici măcar n-am optsprezece ani.

— E-n regulă, nu se servesc băuturi spirtoase, replică Niki, aruncând un săculeţ terminat în grămadă.

Luă altul care era decupat şi gata de cusut.

Ameţită, am trasat un model ascendent de fum într-un petic de piele cu o lamă X-acto. Eram bună la asta, mai bună decât fusese mama. Puteam să fac o cioară, o pisică. Puteam să fac o pisică din trei tăieturi. Am făcut un bebeluş cu o buclă pe frunte şi i l-am aruncat lui Yvonne.

Uşa se dădu de perete în spatele nostru, lăsând să intre o pală de aer rece. Rena intră cu o rolă de piele de căprioară verde-închis vârâtă sub braţ.

— Georgi vândut tot, schimb cu lampă, zâmbi cu mândrie. Frumos, nu? apoi privirea i se opri asupra mea, care gravam modele în piele. Ce, înnebunit? îmi smulse pielea de căprioară şi mă izbi în ceafă cu palma Drogată proastă. Crezi că ieftin?

Apoi observă desenul şi se încruntă, cu buza de jos ţuguiată. Ridică bucata de material la lumină.

— Nu rău.

Mi-o aruncă înapoi.

— Cred că vinde. Fă toţi saci. Facem bani cu asta.

Am încuviinţat din cap. Cheltuisem tot ce câştigasem pe instrumente de desen şi mâncare şi pe droguri cu Niki. Imaginea colegiului se spulberase deja, dispăruse ca un vapor în ceaţă. La Claire, începusem să mă gândesc la viaţa mea ca la o serie de schiţe în creion de Kandinsky, lipsite de sens în mod individual, dar care, aranjate împreună, începeau să formeze o compoziţie elegantă. Îmi închipuiam chiar că vedeam forma viitorului în ele. Dar acum pierdusem prea multe bucăţi. Redeveniseră un mănunchi de ace de pin pe jos, prin pădure, indescifrabile.

Serghei intră cărând o pungă, cu obrajii îmbujoraţi pe faţa lui frumoasă, lată, de străin. Descarcă două sticle de votcă, puse una în congelator, o aşeză pe cealaltă pe dulap şi scoase două pahare verzi. Adulmecă aerul.

— Mmm, cina.

— Şi cine te invită? făcu Rena, sărind să se aşeze pe dulap, deşurubând capacul sticlei de votcă. Turnă câte trei degete în fiecare pahar.

— Ei, fetele nu înfometează Serghei, spuse el. Deschise cuptorul, se uită cu atenţie la mâncarea care fierbea pe care o pregăteam pentru Yvonne, o caserolă de broccoli cu brânză, ca să se întărească pentru copil. Fusese uluită să mă vadă punând ingredientele laolaltă, nu-şi dăduse seama că puteai să găteşti fără o cutie cu instrucţiuni. Serghei îşi scăldă faţa în mirosul şi căldura din cuptor.

Am crestat un tigru în peticul de piele, amintindu-mi că Serghei nu era decât Rena cu o faţadă mai bună. Arătos ca un cazac, un slav lăptos cu ochi albaştri somnoroşi care prindeau orice mişcare. De profesie, hoţ. Rena mai lua, ocazional, lucruri de la el, un camion de canapele de piele, stative de pardesie de damă, un transport de animale împăiate din Singapore, mici

aparate din Israel. Pe-aici, el era o realitate sexuală constantă. Lăsa uşa de la baie deschisă când se bărbierea dezbrăcat, făcea o sută de flotări în fiecare dimineaţă, avea pielea de un alb-lăptos străbătută de vene albastre. Dacă te vedea uitându-te, adăuga şi o bătaie din palme, ca să-şi dea aere. Umerii laţi, talia îngustă. Când era Serghei în cameră, nu ştiam niciodată ce să fac cu mâinile, cu gura.

M-am uitat la Yvonne, care era de partea cealaltă a mesei, aplecată peste grămezi de săculeți şi resturi de piele, cosând, răbdătoare ca o fată dintr-un basm. Orice altă fată şi-ar fi cusut creţurile rochiei de bal sau ar fi împletit încălţări pentru bebeluş. Acum mă simţeam prost că o luasem peste picior mai devreme.

— Sigur, merg eu la cursul pentru gravide cu tine, am zis. Dacă crezi că ajută la ceva.

Zâmbi privind în jos, la cusături, aprobând din cap. Nu-i plăcea să-şi arate dinţii mâncaţi.

— Nu e o corvoadă. Eu o să fac treaba. Tot ce trebuie să faci tu e să ţii prosopul.

— Gâfâieli, se băgă Niki, o grămadă de băşici care ies pe partea cealaltă; te prăpădeşti de râs. O să vezi.

Niki mai deschise un pacheţel de haşiş şi-l puse pe vârful cuţitului. Îl aprinse şi urmări fumul umplând paharul ca un spiriduş într-o lampă. Când trase din el fu cuprinsă de un acces de tuse chiar mai rău decât al meu.

— Nimic pentru mine? întrebă Serghei, arătând spre păhărel.

— Du-te dracu', Serghei, strigă Niki. Când ne-ai cumpărat tu ultima oară?

Dar puse puţin şi pentru el pe tăviţă, oricum, iar eu am încercat să nu iau în seamă felul în care se uita drept la mine în timp ce se încovoia să pună buzele exact unde fuseseră ale mele. Dar mi-am simţit faţa arzând până sus, la rădăcina părului.

Am mâncat cu toţii, mai puţin Rena, care a fumat şi a băut votcă. De cum a ieşit ea o clipă din cameră, Serghei s-a aplecat în faţă, cu braţele încrucişate în faţa lui.

— Deci, când facem dragoste, devuşka?

— Jigodie, făcu Niki, îndreptând furculiţa spre el. O să-i spun Renei.

— Oricum, Astrid are un prieten, adăugă Yvonne. Un artist. Locuieşte la New York.

Îi povestisem despre Paul Trout în cele din urmă luasem scrisorile lui de pe Yellow Brick Road din Hollywood, aceeaşi stradă pe care scosesem cuţitul la fata care crezuse că eram Wendy. Niki m-a dus acolo într-o zi după ore, în drum spre o întâlnire cu nişte tipi care aveau nevoie de o cântăreaţă. Mă simţeam prost că nu-i scrisesem până atunci, mă gândisem la asta de multe ori, dar îmi era teamă. Erau şanse ca el să nu se mai uite în urmă vreodată, în drum spre Hollywood, mă uitam cu emoţie la plicul marcat: „Pentru Paul Trout. "Cu speranţele aferente. Era deja o greşeală. Mă gândeam la un cântec pe care-l punea Rena şi pe care-l uram de moarte, Love the One You're With. Era melodia pe care viaţa tot încerca să mi-o impună, şi totuşi iată-mă, cu speranţa fâlfâind ca o pasăre în mâna mea.

Magazinul era micuţ, mai înţesat chiar decât casa Renei. Cărţi de benzi desenate peste tot. Niki şi cu mine am frunzărit prin vrafuri. Unele dintre benzile desenate erau comice, precum Zippy the Pinhead[65] şi bătrânul Mr. Natural. Altele erau întunecate şi expresioniste, Sam Spade împotriva lui

Murnau. Erau teancuri de reviste obscure, pline de poezie proastă. Benzi desenate în japoneză, multe dintre ele pornografice. Caricaturi cu fete carieriste şi supermodele desenate în stilul pop al lui Lichtenstein. Un rozător evreu prins în cursă într-un coşmar paranoic al Cămăşilor Negre. Se vindea orice, de la exemplare cu dedicaţie până la reviste locale desenate, xeroxate şi capsate. În timp ce Niki citea o poveste cu o fată gangster, m-am dus la tejghea, spunându-mi că nu era nimic pentru mine.

Un tip uscăţiv într-un tricou roşu-închis cu guler mâzgălea ceva pe tejghea, cu braţele palide acoperite de tatuaje. Mi-am dres vocea până a ridicat capul. Avea ochii înceţoşaţi de iarbă.

— Sunt o prietenă a lui Paul Trout A lăsat ceva pentru mine?

A zâmbit puţin timid, ştergându-se la nas cu dosul palmei.

— S-a dus la New York, n-ai aflat?

Scotoci pe sub tejghea şi scoase două scrisori, cu plicurile atât de încărcate de ilustraţii, încât abia se mai vedea adresa cu Yellow Brick Road. Pe ele scria: „Pentru Astrid Magnussen”.

— Fără adresă de retur?

— Circulă mult. Să nu fii surprinsă.

Am lăsat şi eu una pentru Paul, care ilustra viaţa mea pe Ripple Street. Căutarea prin gunoi, sufrageria noastră. Nu ştiam ce altceva să fac cu ea. El plecase.

În dugheana din colţ, la un Denny’s cu rock’n-roll de pe Sunset, am stat cu Niki în timp ce ea negocia cu băieţii din formaţie, doi blonzi decoloraţi şi un brunet hiperactiv – bateristul, ştiam fără să întreb. Îmi era teamă să deschid scrisorile. În schimb, îi desenam pe unii dintre clienţi. Fete sălbatice în colanţi negri şi părul negru în şuviţe rebele, care conspirau la un Diet Pepsi şi câte două porţii de inele de ceapă. De cealaltă parte, doi rockeri bătrâiori îmbrăcaţi în piele cu ţinte îşi mâncau hamburgerii; unul vorbea la un telefon mobil. Era ca un fel de paradă de modă pe epoci, creste şi tunsori din anii ’50 şi codiţe împletite, poliester şi pantofi cu platformă.

— Nu plătesc să cânt cu încă douăsprezece formaţii. Ce, sunteţi retardaţi? spunea Niki. Ei trebuie să vă plătească pe voi, nu invers.

Îl schiţam pe basistul blond în timp ce îşi plimba, vinovat, limba spre bărbie, pe dinăuntru. Brunetul bătea spasmodic în paharele de apă cu cuţitul.

— Trebuie să cântaţi unde se plăteşte. De unde eşti, Fresno?

— Dar e ca Roxy, ştii? făcu blondul mai înalt în mod evident el era

purtătorul de cuvânt cel mai elocvent dintre ei. Prima chitară.

— Roxy, E ca…

— Roxy, zise celălalt blond.

În cele din urmă mi-am făcut curaj să deschid prima scrisoare, desfăcând plicul frumos cu cuţitul de masă de la Denny's. Înăuntru era o serie de desene în cerneală făcute în stilul de neconfundat de benzi desenate, al lui Paul, cu negru îngroşat şi alb: Paul mergând pe străzi lungi, de benzi desenate. Paul stând la o cafenea Nighthawks. Vede pe stradă o fată blondă cu părul tăiat scurt şi o urmăreşte, ca să se dovedească a fi altcineva. „Avea să o mai revadă vreodată?" spunea ultimul text în timp ce el desena la biroul lui, cu peretele acoperit de desene cu mine.

Al doilea plic conţinea o povestire comică despre o evadare din închisoare, trei băieţi care-şi croiau drum spre exterior aruncând în aer uşi de oţel cu lansatoare de rachete. Furau o maşină, iar pe indicatoare scria „Leaving L.A. "Fugeau mâncând pământul prin deşert noaptea. Secvenţa următoare era cu un indicator rutier din mozaic spart pe care scria St Marks Place. Toxicomani osoşi îmbrăcaţi în negru lângă pragul unei uşi, la numărul 143. Statuia Libertăţii, în fundal, cu ochelari de soare, e ca şi cum ai citi o carte de benzi desenate.

Am împăturit desenele, le-am strecurat înapoi în plicul decorat cu fulgere, stele şi o fată pe un cal alb pe un cer de benzi desenate. „Pentru Astrid Magnussen". Dacă aş fi ştiut că avea să scrie.

Iar acum era prea târziu. Mă uitam ia Serghei peste masa din bucătăria Renei. Nici că-i păsa de prietenul meu din New York. Nu-i păsa nici măcar de iubita lui din camera alăturată. Era exact ca una dintre pisicile albe ale Renei – mânca, dormea şi regula. Din noaptea în care-i văzusem împreună pe canapea, mă urmărea într-una cu o urmă de zâmbet, ca şi cum împărtăşeam un secret.

— Şi cum e prietenul tău? întrebă. Mare? E mare?

Niki râse.

— E uriaş, Serghei. N-ai auzit de el? Moby Dick.

Olivia îmi povestise multe despre bărbaţii ca Serghei. Bărbaţi duri cu vene albastre în braţele albe sculptate, cu ochi albaştri, cu pleoape grele şi şolduri înguste. Puteai să faci o afacere cu un astfel de bărbat. Un bărbat care ştia ce voia. Am rămas cu ochii aţintiţi în farfuria mea cu broccoli şi brânză.

— Oboseşti să aştepţi, spuse el. Să vii la mine.

— Şi dacă nu eşti bun de nimic? am răspuns eu, făcând celelalte fete să râdă.

— Nu-ţi fă griji decât că te îndrăgosteşti de Serghei, zise el, cu vocea ca o mână între picioarele mele.

Ultimul meu asistent social, doamna Luanne Davis, era o negresă de vârstă mijlocie cu o bluză albă legată cu fundă la gât şi părul răsucit uşor spre interior. Am observat-o imediat ce am ajuns pe Sunset la McDonald's după ore. Am comandat un hamburger, cartofi prăjiţi şi o Coca-Cola şi, pentru prima oară, ţipetele copiilor din ţarcul cu bile nu mă deranja. Cu o seară în urmă fusesem cu Niki la Playland, unde cântase cu una dintre formaţiile lui Wemer, Freeze. Eu îi duceam suportul de microfon, ceea ce însemna că eram personal ajutător, deci nu aveam nevoie de carte de identitate, Niki fusese singura care ştia să cânte. Avea o voce ironică, o voce care parcă torcea, cânta aşa cum citea Anne Sexton poezie. Dar toţi ceilalţi urlau, şi nimeni nu ştia să cânte la instrumente, iar eu eram pe jumătate asurzită.

Asistentul social mi-a dat, peste masa lipicioasă, un teanc de scrisori. Atâta material potenţial distrugător, nu voiam nici măcar să le iau în mână. Uram să le văd, uram scrisul mamei, rândurile indescifrabile care se vedeau prin plicurile albastre de poştă aeriană. I se permiteau şapte pagini pe timbru, aşa încât fiecare pagină subţire era mai grea decât noaptea. Erau ca o pădure de alge, aruncau o lumină verde şi stranie, puteai să te pierzi acolo, să te încâlceşti şi să te îneci. Nu-i mai scrisesem de când murise Claire.

În timp ce sorbea din cafeaua neagră cu îndulcitor, doamna Luanne Davis vorbea rar, supra articulând, dată fiind surzenia mea temporară.

— Chiar ar trebui să-i scrii. E izolată. Nu poate să fie uşor.

— N-am trimis-o eu acolo, am replicat, cu ochii încă la scrisorile ca nişte nave de război plutind pe marea liniştită.

Se încruntă. Avea linii între sprâncene de cât se încruntase la fete ca mine, fete care nu credeau că putea cineva să le iubească, cu atât mai puţin părinţii lor cei periculoşi.

— Nu-ţi pot spune cât de puţini copii au părinţi care să le scrie. Ar muri de încântare.

— Mda, sunt supernorocoasă, am zis, dar mi le-am pus ascultătoare în ghiozdan.

Am terminat de mâncat privind cum copiii săreau din plasă pe un băieţel

care era pierdut printre bilele din ţarc. Săreau pe el la nesfârşit, râzând în timp ce el ţipa. Mama lui adolescentă era prea ocupată să stea de vorbă cu prietena ei în loc să-l ajute. În cele din urmă, ea strigă ceva la ceilalţi copii, dar nu se ridică să-şi apere fiul. Când se întoarse din nou spre prietena ei, ni se întâlniră privirile. Era Kiki Torrez. N-am dat niciun semn că ne-am fi cunoscut, doar ne-am privit ceva mai lung decât în mod normal, şi apoi ea şi-a continuat discuţia cu prietena Şi m-am gândit că probabil şi deţinuţii schimbau aceeaşi privire când se întâlneau afară.

Când am ajuns acasă, Yvonne era în faţa televizorului pe canapeaua de catifea verde cu imprimeuri, urmărind o emisiune pentru adolescenţi.

— Asta e mama, îmi zise ea, fără să-şi ia ochii de la ecran. Şi-a dat fata când avea şaisprezece ani. Nu s-au mai văzut niciodată până în secunda asta.

Lacrimi mari de copil i se scurgeau pe faţă.

Nu ştiam cum putea să suporte să se uite la asta, era o ipocrizie la fel de mare ca şi publicitatea. Nu mă puteam împiedica să mă gândesc la mama adoptivă care crescuse fata, cât de râu trebuia sa se fi simţit văzând-o pe fata ei, crescută cu atâta grijă, în braţele unei străine, aplaudată de publicul emisiunii. Dar ştiam că Yvonne se imagina pe ea însăşi întorcându-se în viaţa copilului ei peste douăzeci de ani, subţire, încrezătoare, îmbrăcată într-un costum albastru cu tocuri înalte şi părul coafat perfect, şi pe copilul crescut mare îmbrăţişând-o, iertându-i totul. Şi ce şanse erau să se întâmple aşa?

M-am aşezat lângă Yvonne să mă uit printre scrisorile mamei şi am deschis una.

Dragă Astrid,

De nu scrii? Este peste putinţă să mă faci răspunzătoare de sinuciderea lui Claire Richards. Femeia aceea era născută să moară de supradoză. Ţi-am spus de prima oară când am văzut-o. Crede-mă, îi e mai bine acum.

Pe de altă parte, scriu de la Izolare, care e o închisoare în închisoare. Asta mi-a mai rămas din lume, o celulă de 3x3 pe care o împart cu Lunaria Irolo, o femeie pe atât de nebună pe cât o arată numele.

În timpul zilei, ciorile croncănesc, strident şi gâlceav, o imitaţie perfectă a osândiților. Desigur, nimic din ceea ce cântă nu s-ar aciua pe aici. Nu, suntem lăsate destul de singure cu ciorile noastre profane şi cu ţipetele pescăruşilor din depărtare.

Zgomotul porţilor care huruie şi se trântesc reverberează în camera asta măreaţă şi scobită, se rostogoleşte pe podele de ciment turnat spre locul în care ne ghemuim în spatele unui gard de sârmă, în spatele uşilor crăpate, plănuind crime, plănuind răzbunări. Eu sunt în spatele gardului, spun ei. Ne pun cătuşele chiar şi când facem duş. Ei bine, aşa şi trebuie.

Îmi plăcea ideea, mama în spatele gardului, cu cătuşe la mâini. De acolo nu mai putea să-mi facă rău.

Pe ferestruica crăpată a uşii văd gardienii la mesele lor din mijlocul unităţii. Paznicii penitenţei noastre, care mănâncă gogoşi. Cheile sclipesc importante la brâul lor. La chei mă uit Sunt hipnotizată de chei, pumni groşi de chei, le simt gustul de galvanizare acidă, mai preţioase decât înţelepciunea.

Ieri, sergentul Brown a decis că jumătatea mea de oră de la duş este inclusă în ora care-mi este îngăduită pentru a ieşi din celulă în fiecare zi. Îmi amintesc cum sperasem că avea să fie un bărbat rezonabil, negru, subţire, cu darul vorbirii. Dar ar fi trebuit să-mi dau seama. Vocea lui adâncă pare să nu iasă nici ea din corpul lui slab, e artificială ca a unui preot, cufundată într-un simţ exagerat al propriei importanţe, Cerberul Infernului nostru de beton.

În generosul meu timp liber practic proiecţiile astrale. În timp ce vocea Lunariei zumzăie fără încetare, mă ridic de pe patul meu şi zbor peste câmpuri, o iau pe autostradă spre vest până se văd turnurile din centrul oraşului. Am atins mozaicurile piramidei smălţuite a Bibliotecii Centrale. Am văzut crapii antici care sclipesc portocaliu, roşu-pimento, argintiu spre alb şi chiar negru în iazurile de koi[66] de la New Otani. O iau în sus, în jurul cilindrilor graţioşi de la Bonaventure şi al ascensoarelor de sticlă care ricoşează între etaje. Îţi aduci aminte de vremea când mâneam în cele mai bune locuri şi când ne-am dus odată la barul care se rotea? Nu voiai să te apropii de ferestre, ţipai că spaţiul te trăgea în afară. A trebuit să ne mutăm la o bodegă din centru, îţi aminteşti? Ştii că teama de înălţimi înseamnă neîncredere în sine? Fiindcă nu ştii dacă nu cumva o să sari.

Şi te văd pe tine, mergând pe alei, aşezată pe terenuri virane înţesate de buruieni, de morcovi sălbatici plini de stropi de ploaie. Îţi închipui că nu poţi suporta pierderea acelei plăpânde Claire. Dar adu-ţi aminte, nu există decât o singură virtute, Astrid. Romanii aveau dreptate. Omul poate suporta orice. Durerea pe care nu o putem suporta ne ucide pe loc.

Dar n-o credeam nicio clipă. Cu mult timp în urmă, îmi spusese că să ne sfâşiem unii pe alţii bucăţi în bătălie în fiecare zi şi să ne repunem pe picioare în fiecare noapte era viziunea despre rai a vikingilor. Măcelul etern, asta conta. Nu erai niciodată ucis pe loc. Era ca şi cum din ficatul tău se hrănea vulturul ziua şi apoi îţi creştea la loc, pentru ca distracţia să continue.

26

Trenurile de dincolo de râu se rostogoleau pe roţi de fier, răspândind un ecou liniştitor în noapte. Pe partea noastră, pe lângă brutărie, un băiat cânta la chitară electrică. Nici el nu putea să doarmă, zgomotul trenurilor îl inspira. Chitara îi răspândea dorul în întuneric ca pe nişte scântei, o muzică plină de doruri neîmplinite, frumoasă, fără să aline sau să distrugă.

În celălalt pat, Yvonne era agitată. Cadrul de arţar gemea sub greutatea ei când se răsucea. Mai avea opt săptămâni şi nu-mi puteam imagina cum avea să se mărească şi mai mult. Umflătura pântecelui ei se profila sub cearşaf într-un dom vulcanic neted, un Mount Saint Helens, Popocatepetl, gata să erupă. Timpul se mişca prin cameră, pe muzica trenurilor, clinchet după clinchet, un tren atât de mare, încât avea nevoie de trei locomotive pentru a-şi rostogoli vagoanele prin noapte. Unde mergeau trenurile, mamă? Ajunseserăm deja?

Uneori îmi imaginam că aveam un tată care lucra nopţile la căile ferate. Un acar ia Southern Pacific care purta mănuşi grele de protecţie contra focului, mari ca nişte vâsle, şi care-şi ştergea sudoarea de pe frunte cu un braţ masiv. Dacă aş fi avut un tată care să lucreze nopţile la căile ferate, aş fi putut avea şi o mamă care să asculte zgomotul uşii când venea el acasă, iar eu aş fi auzit vocea ei joasă, râsetul lor înăbuşit prin pereţii subţiri ai casei. Cât de blânde le-ar fi fost vocile, şi dulci, ca nişte guguştiuci clocind sub un pod.

Dacă aş fi fost poetă, despre asta aş fi scris. Despre oamenii care lucrau în miez de noapte. Bărbaţi care încărcau trenuri, asistente medicale de la urgenţă cu mâinile lor moi. Funcţionari de noapte din hoteluri, taximetrişti din tura de noapte, chelneriţe în cafenele deschise până dimineaţa. Ei cunoşteau lumea, cât de preţios era faptul că o persoană îşi amintea numele tău, consolarea unei întrebări retorice: „Cum mai merge, ce fac copiii?’ Ei ştiau cât era de lungă

noaptea. Știau sunetul pe care-l scotea viaţa la plecare. Zdrăngănea, ca o uşă cu plasă în bătaia vântului. Muncitorii de noapte trăiau fără iluzii, îşi ștergeau visurile de pe tejghele, încărcau marfă. Se îndreptau iarăşi spre aeroport pentru o ultimă cursă.

Sub pat, un curent mai întunecat se ţesea în noapte. Scrisorile necitite ale mamei, fluide de minciuni, se deplasau şi se înălţau ca resturile unui naufragiu enorm care continuau să fie măturate de valuri spre ţărm ani de zile după scufundarea transatlanticului. Nu aveam să mai îngădui alte cuvinte. De acum încolo, voiam numai lucruri care puteau fi atinse, gustate, mirosul caselor noi, bâzâitul sârmelor înaintea ploii. Un râu curgea în lumina lunii, copaci creşteau din asfalt, resturi de brocart într-un coş de cincizeci de cenţi, muşcate roşii pe pervazul ferestrei unui atelier îmbâcsit. Să mi se dea felul în care acoperişurile apartamentelor tencuite îngrămădeau forme după-amiaza ca un val întârziat, ceva fără o interpretare distinctă, nu un autoportret din apă şi vânt să mi se dea băiatul care care cânta la chitară electrică, patul meu de cămin de pe Ripple Street şi forma Yvonnei şi a copilului ei care venea pe lume. Ea era precum dealurile Californiei sub nuanţele de muştar şi verde, roşcate ca leii vara.

La capătul celălalt al camerei, Yvonne ţipă. Perna îi căzu pe podea. I-am ridicat-o eu. Era leoarcă de transpiraţie. Transpira atât de mult noaptea, încât uneori trebuia să o ajut să-şi schimbe aşternuturile. I-am pus perna sub părul negru şi i-am dat la o parte şuviţele ude de pe faţă. Era fierbinte ca o tranşă aburindă de rufe spălate.

Chitara dezlega un cântec pe care numai întâmplător l-am putut recunoaşte a fi So You Want to Be a Rock and Roii Starr.

— Astrid, şopti Yvonne.

— Ascultă, am spus. Cineva cântă la chitară.

— Am avut un vis îngrozitor, murmură ea. Oamenii îmi tot furau lucrurile. Îmi luaseră calul.

Calul ei din hârtie de pâslă, cu îmbrăcăminte de hârtie aurie şi franjuri de mătase roşie, stătea pe comoda ei, cu picioarele din faţă ridicate, cu gâtul curbat într-un arc ce reflecta curba înspăimântată a sprâncenelor ei.

— E aici, am încercat s-o liniştesc, punându-i mâna pe obraz. Ştiam că avea să o simtă rece pe obrazul fierbinte. Mama obişnuia să facă aşa când eram bolnavă, mi-am amintit brusc, şi preţ de o clipă am simţit, distinct, atingerea mâinilor ei reci.

Yvonne ridică puţin capul să vadă calul care se cabra în lumina lunii, apoi se întinse la loc pe pernă.

— Îmi doresc să se termine.

Ştiam că Rena ar spune: „Cu cât mai repede, cu atât mai bine. “Cu câteva luni în urmă, eu aş fi mers chiar mai departe de-atât Aş fi gândit: Care era diferenţa? După ce năştea şi dădea copilul, avea să existe mereu şi altceva de pierdut, un iubit, un cămin, o slujbă, boală, alţi copii, zile şi nopţi care se rostogoleau unele peste altele într-un ocean care era mereu la fel. De ce să grăbeşti dezastrul?

Dar acum o văzusem stând cu picioarele încrucişate pe pat, vorbind în şoaptă cu pântecele ei, spunându-i cât de minunată avea să fie lumea, că existau cai şi zile de naştere, pisici albe şi îngheţată. Chiar daca Yvonne nu avea să-i fie alături ca să-i cumpere role şi s-o însoţească în prima zi de şcoală, trebuia să conteze întrucâtva. Acum se terminase această dulceaţă, acest vis.

— Da, când o să vină vremea o să zici că e prea curând, am spus.

Yvonne îmi ţinea mâna lipită de fruntea ei.

— Tu eşti rece mereu. Nu transpiri deloc. Ah, se mişcă copilul, şopti ea. Vrei să pui mâna?

Îşi ridică tricoul, iar eu am pus mâna pe pântecele dezgolit, rotund şi fierbinte ca un aluat care dospeşte, ca să simt în palmă distorsionările stranii ale mişcărilor copilului. Zâmbetul ei era pieziş, nehotărât, încântarea se războia cu ceea ce ştia că avea să urmeze.

— Cred că e fată, şopti. Celălalt a fost fată.

Vorbea despre copiii ei numai noaptea târziu, când eram singure. Rena n-o lăsa să vorbească despre ei, îi spusese să nu se gândească la ei. Dar Yvonne avea nevoie să vorbească. Tatăl acestuia, Ezequiel, conducea o camionetă. Se cunoscuseră la Griffith Park şi se îndrăgostise de el când o dăduse în căluşei.

Am încercat să găsesc ceva de spus.

— Ce mai şuturi. Poate o să fie balerină, ese.

Linia melodică simplă a chitării electrice ricoşa pe dealuri şi se revărsa înăuntru pe fereastră, iar protuberanta abdomenului lui Yvonne dansa pe ritm, cu lovituri micuţe de mâini şi picioare.

— Vreau să fie cercetaşă. O să fii cercetaşă, mija, se adresă ea protuberantei. Se uită la mine. Tu ai făcut asta vreodată?

Am clătinat din cap.

— Eu mi-am dorit dintotdeauna, zise ea, mişcându-şi corpul în formă de opt pe cearşaful umed. Dar nu puteam să cer aşa ceva. Mama s-ar fi prăpădit de râs. „Cu fundul tău mare la Cercetaşe? „

Am stat aşa un lung răstimp fără să spunem nimic. Speram ca fiica ei să aibă parte de toate lucrurile bune. Chitaristul devenise mai silenţios, cânta Michelle. Mama iubea cântecul acela. Ştia să-l cânte în franceză.

Yvonne aţipi, iar eu m-am întors în pat, cu gândul la mâinile reci ale mamei pe fata mea în arşiţa febrei, la felul cum mă împacheta în cearşafuri îmbibate în apă rece ca gheata, eucalipt şi cuişoare. „Eu sunt casa ta" spusese cândva, şi era încă adevărat.

M-am târât sub pat şi am scos pachetul cu scrisorile ei, unele plicuri subţiri ca o promisiune, altele groase ca nişte crapi albi. Pachetul era greu şi emana parfumul violetelor ei. M-am dat jos din pat să n-o trezesc pe Yvonne, şi m-am strecurat afară din cameră, închizând uşa cu atenţie în urma mea.

În sufragerie, pe canapeaua verde, am aprins lampa cu mărgele care făcea totul să arate ca o pictură de Toulouse-Lautrec. Am pus braţe întregi de scrisori pe măsuţă. O uram pe mama, dar tânjeam după ea. Voiam să înţeleg cum putea să-mi umple lumea cu atâta frumuseţe, şi în acelaşi timp să spună că femeia aceea se născuse să moară de o supradoză.

Motanul zdrobit de oboseală se furişă pe după canapea şi se căţără, precaut, pe mine. L-am lăsat să mi se ghemuiască sub inimă, greu şi cald şi torcând ca un camion în ralanti.

Dragă Astrid,

E ora trei dimineaţa şi abia am avut cel de-al patrulea rond. La Izolare, luminile ard toată noaptea, fluorescente şi dezolante pe zidurile din blocuri gri, late doar cât să încapă patul şi toaleta. Tot n-am primit nicio scrisoare de la tine. Numai litania sexuală a surorii Lunaria. Se ridică zi şi noapte din patul de jos, ca nişte călugări tibetani care roagă lumea întru fiinţă. Astă-seară, exegeza s-a concentrat pe Cartea lui Râul, ultimul ei iubit Cu câtă idolatrie descrie dimensiunea şi configuraţia membrului lui, catalogul prismatic al reacţiei lui erotice.

Sexul este ultimul luciu la care mă gândesc aici. Libertatea e singura mea preocupare. Cuget la configuraţia moleculelor zidurilor. Meditez la natura materiei, o prevalentă a vidului într-un rodeo al electronilor care se

învârtejesc. Încerc să vibrez între pachete de cuantă[67], etapizând cu precizie lungimea de undă opusă, astfel încât până la urmă să exist între pulsuri, iar materia să devină complet permeabilă. Într-o zi o să trec prin zidurile acestea.

„Gonzales i-o trage lui Vicki Manolo la Simmons A, zice Lunaria. Îi atârnă ca unui cal. Când stă jos, parcă ţine o bâtă de baseball între picioare”

Deţinuţi precum Gonzales. El îşi dă osteneala să flirteze, îşi dă cu apă de colonie, are mâinile curate ca o cală albă. Ea se masturbează imaginându-şi penisuri enorme, se cuplează cu cai, cu tauri, e absolut maiestuoasă în fanteziile ei, în timp ce eu mă uit fix la urmele de pioneze din lespezile acustice şi ascult respiraţia nopţii în închisoare.

În ultima vreme aud tot. Aud clinchetul cărţilor în Tumul de gardă nr. 1, nu de poker, ci sună ca gin rummy, ascult mărturisirile lor despre hemoroizi şi suspiciuni domestice. Doamnele mai în vârstă din secţia de onoare, Miller, sforăie, cu danturile într-un pahar. Aud şobolanii de la bucătărie. O femeie ţipă de la infirmerie, aude şi ea şobolanii, dar nu înţelege că nu sunt în patul ei. Se aplică imediat interdicţii.

În dormitoarele de la recepţie, aud ameninţări murmurate în timp ce o zgâlţâie pe o fată nouă. E moale, e o falsificatoare de cecuri, nu era pregătită să intre aici. Îi iau tot ce mai are de luat „Păsărică” spun după ce termină.

Restul femeilor din închisoare dorm înghesuite, legănate de vise însufleţite de captivitate. Ştiu ce visează. Le citesc ca pe nişte romane, e mai ceva decât Joyce. Visează despre bărbaţi care le bat, un dos de palmă, un picior grosolan în vintre. Bărbaţi care îşi încleştează dinţii înainte să lovească şi şuieră: „Uite ce mă obligi să fac “. Femeile se feresc şi în somn, sub privirile fixe ale pupilelor bărbaţilor brăzdate de vene, ieşite din orbite de furie, cu albul ochilor de culoarea maionezei lăsate afară o săptămână. Te miri cum de mai văd să aplice loviturile. Dar frica femeilor e ca un magnet. Sper că nu ştii asta. Atrage pumnii, mâinile bărbaţilor, tari ca ale lui Dumnezeu.

Altele sunt mai norocoase. Visează la bărbaţi cu mâini blânde, tandre, degete care mătură uşor obrazul, care conturează buze deschise în limbajul braille al amanţilor. Mâini care au sculptat dulceaţă din carne fadă, care au trasat pieptul şi şoldurile aprinse, deschizând, frământând. Carnea devine pâine în arşiţa acelor mâini, împletite şi înălţate.

Unele visează crime, arme şi bani. Fiole de vise care au dispărut ca o zăpadă târzie. Aici mă aflu eu. Văd chipul unui funcţionar ARCO[68] exact în

momentul în care se împrăştie într-un amestec de sânge aprins şi os.

Mă întind într-un apartament îngrijit, are mochetă albă, ghenă de gunoi, maşină de spălat vase, parcare păzită. Şi eu înşel cuplul în vârstă şi ciupesc din economiile lor şi sărbătoresc cu o sticlă de Mumm's şi păstrugă cu pâine prăjită. Scot cu atenţie de pe şine o uşă glisantă de sticlă de la o casă cu două etaje din Mar Vista. Cumpăr o haină de blană de la Saks cu o carte de credit American Express furată. E cel mai bun samur rusesc, auriu ca şi coniacul.

Cele mai frumoase sunt visele despre libertate. Volanul pare aşa de real în mâini, felul cum sare pedala de acceleraţie, rezervorul de benzină pe care scrie: PLIN. Vântul prin geamurile deschise, nu folosim aparatul de aer condiţionat, inspirăm aerul împrospătat în mers. O luăm pe autostrăzi, alegem benzile de viteză mare, ne uităm după indicatoare de San Francisco, New Orleans. Depăşim camioane pe marile şoselele dintre state, şoferii camioanelor claxonează. Bem sifon la benzinării, mâncăm hamburgeri în sânge în cafenelele de pe marginea drumului, comandăm orice în plus. Ascultăm posturi de radio cu muzică country, alegem Tijuana, Chicago, Atlanta, GA şi dormim la moteluri unde recepţionerul nu ridică niciodată ochii, doar ia banii.

În Barneburg B, colega mea de celulă, Lydia Guzman, visează că se plimbă pe Whittier Boulevard pe timp de vară, într-o vânzoleală de „iarbă "tăiată grosolan care face să-i pulseze salsa în jos pe coapsele lucioase în ciorapii de nailon de zece dolari. Îi uluieşte pe nişte machos cu mersul ei cu pulpe scurse lent, cu fusta imposibil de strâmtă. Râsul ei are gust de strălucire arsă de soare, de cactus şi de viermi.

Dar cel mai mult visăm la copii. Atingerea unor mâini mici, şiruri scânteietoare de dinţi ca nişte bobiţe de perlă. Întotdeauna ne pierdem copiii. În parcări, în piaţă, în autobuz. Ne întoarcem şi strigăm. Shawanda, strigăm, Luz, Astrid. Cum am putut să vă pierdem? Eram atât de atente. Doar o clipă ne-am uitat în altă parte. Cu braţele pline de pachete, stăm singure pe trotuar, iar cineva ne-a luat copiii.

Mama

Puteau s-o închidă, dar nu puteau opri transformarea lumii din mintea ei. Asta nu înţelesese Claire niciodată. Actul pin care mama îşi punea amprenta chipului ei pe lume. Existau crime care erau prea subtile pentru a fi cu

adevărat trimise în judecată. M-am ridicat în şezut şi pisica cea albă se scurse de pe mine ca laptele. Am împăturit scrisoarea, am pus-o înapoi în plicul ei şi am aruncat-o pe măsuţa înţesată de obiecte. Pe mine nu mă prostea. Eu eram fata cea bleagă de la recepţie. Mă jefuise de tot ce mai aveam de luat Nu mă lăsam sedusă de muzica din cuvintele ei. Puteam de fiecare dată să disting adevărul crud de sub o minciună elegantă.

Nu m-a luat nimeni, mamă. Mâna mea n-a alunecat niciodată din strânsoarea ta. Nu aşa s-a dus totul de râpă. Eram mai degrabă ca o maşină pe care o parcai beată fiind, şi apoi nu-ţi mai aminteai unde o lăsaseşi. Te-ai uitat în altă parte timp de şaptesprezece ani, iar când te-ai întors din nou spre mine eram o femeie pe care n-o recunoşteai. Deci acum trebuia să-mi fie milă de tine şi de celelalte femei care-şi pierduseră propriii copii în timpul unui jaf, al unui asasinat, al unei fieste de lăcomie? Păstrează-ţi simpatia de poet şi găseşte-ţi pe cineva care să te creadă. Doar fiindcă un poet a spus un lucru nu înseamnă că e adevărat, ci doar că sună bine. Într-o zi aveam să citesc toate astea într-un poem pentru The New Yorker.

Da, eram tatuată, exact cum spusese. Fiecare centimetru de piele îmi era străpuns şi pătat Eram fluturele cosmopolit, un gangster japonez, o galerie de artă ambulantă. Ţine-mă în lumină, citeşte-mi în rănile vii. Dacă l-aş fi avertizat pe Barry, poate aş fi oprit-o. Dar ea mă ceruse deja. Mi-am şters lacrimile, mi-am uscat mâinile pe pisica albă şi m-am întins după încă o mână de cioburi de sticlă ca să-mi frec pielea. Altă scrisoare plină de întâmplări, drame şi fantezii. Am citit printre rânduri.

Undeva la Izolare, o femeie plânge. A plâns toată noaptea.

Am încercat să o găsesc, dar în cele din urmă îmi dau seama, nu e deloc aici. Eşti tu. Nu mai plânge, Astrid. Îţi interzic. Trebuie să fii puternică. Sunt în camera ta, Astrid, mă simţi? împărţi camera cu încă o fată, o văd şi pe ea, are părul lins şi sprâncenele subţiri şi arcuite. Ea doarme bine, dar tu nu. Stai ridicată în patul acoperit de cuvertura galbenă cu şnururi – Doamne, unde-a găsit noua ta mamă adoptivă aşa ceva? Şi mama avea una exact la fel.

Te văd cum îţi cuprinzi genunchii goi, cu fruntea lipită de ei. Greierii îşi ating picioarele ca jucătorii de biliard când îşi pregătesc loviturile. Nu mai plânge, mă auzi? Cine te crezi? Ce fac eu aici, dacă nu să-ţi arăt cât de puternică poate să fie o femeie?

E aşa o răspundere să iubeşti o altă persoană, dar aici e ca şi cum te-ai juca

de-a v-aţi ascunselea cu grenade. Condamnatele pe viaţă îmi spun să te uit, să o iau uşor. „Poţi să-ţi faci o viaţă aici” spun ele. „Alege-ţi un partener, găsește-ți alţi copii. “Câteodată e îngrozitor, am impresia că au dreptate. Ar trebui să te uit Câteodată îmi doresc să fii moartă, ca să te ştiu în siguranţă.

O femeie din unitatea mea le-a dat copiilor ei heroină când erau mici, ca să ştie mereu unde sunt Sunt toţi în închisoare, dar în viaţă. Ei îi place aşa. Dacă aş crede că sunt aici pentru totdeauna, te-aş uita. Ar trebui să te uit. Mă îmbolnăveşte să mă gândesc la tine cum stai acolo şi aduni lovituri în timp ce eu mă învârt în clădirea asta de celule, neputincioasă ca un spiriduş într-o lampă. Astrid, nu mai plânge, fir-ai să fii!

O să ies, Astrid, îţi promit. O să câştig un recurs, o să trec prin ziduri, o să-mi iau zborul ca o cioară albă.

Mama

Da, plângeam. Cuvintele acestea ca nişte bombe pe care le sigila şi le trimitea, lăsându-mă zdrenţuită multe săptămâni după aceea. Îţi închipui că poţi să mă vezi, mamă? Tot ce-ai văzut vreodată a fost propriul tău chip în oglindă.

Întotdeauna ai spus că nu ştiu nimic, dar de acolo se începe. N-aş pretinde vreodată că ştiu ce visează femeile în închisoare, sau care sunt drepturile frumuseţii, sau ce înseamnă magia nopţii. Dacă pentru o clipă aş crede că ştiu, n-aş mai avea niciodată ocazia să aflu, să văd întregul, să-l urmăresc ivindu-se şi dezvăluindu-se. Nu trebuie să-mi pun chipul pe fiecare nor, să fiu protagonista fiecărui eveniment oarecare.

Cine sunt, mamă? Nu sunt ca tine. De asta îţi doreşti să fi fost moartă. Nu mă mai poţi modela. Sunt elementul imprevizibil, gestul întâmplător, sunt mişcarea înainte în timp. Crezi că poţi să mă vezi? Atunci spune-mi: Cine sunt? Nu ştii. Nu sunt deloc ca tine. Nasul meu e altfel, plat ca un pod, nu ascuţit ca o hârtie de orez împăturită. Ochii mei nu sunt albaştri de gheaţă, nuanţaţi cu amestecul tău special de frumuseţe şi cruzime. Sunt întunecaţi ca vânătăile de pe interiorul braţului şi nu zâmbesc niciodată. Îmi interzici să plâng? Nu mai sunt la comanda ta. Obişnuiai să spui că n-am imaginaţie. Dacă prin asta voiai să spui că pot să resimt ruşine şi remuşcare, aveai dreptate. Nu pot să refac lumea doar vrând asta. Nu ştiu să-mi cred propriile minciuni. E nevoie de un anumit tip de talent.

Am ieşit pe veranda din faţă şi am simţit scândurile crăpate sub picioarele goale. Vântul purta zgomotul uniform al traficului de pe Autostrada 5 şi lătratul câinilor, pocnitura unui foc de armă de la o distanţă de o stradă sau două în noaptea cu irizări roşii de la semafoarele cu vapori de sodiu, care sângera. „Noi suntem cei care am prădat Roma, spunea ea în noaptea aceea de demult, pe acoperişul de sub luna ca un ochi de corb. Să nu uiţi cine eşti. “

Cum puteam să uit vreodată? Eram stafia fiicei ei, care stătea la mese goale cu creioane şi pixuri în timp ce ea lucra la o poezie, o fată maleabilă ca lutul alb. O persoană pe care să o modeleze, să o instruiască să devină ca ea. Tot timpul mă modela. Îmi arăta o portocală, un mănunchi de ace de pin, un cuarţ faţetat şi mă punea să i le descriu. Nu puteam să li avut mai mult de trei sau patru ani. Cuvintele mele, asta voia ea. „Ce e asta? “, mă tot întreba. „Ce e asta? “Dar cum puteam să-i spun? Luase toate cuvintele.

Mirosul de napolitane cu vanilie umplea aerul, iar vântul foşnea prin palmieri ca nişte gânduri prin mintea mea obosită. Cine sunt? Sunt o fată pe care n-o cunoşti, mamă. Fata tăcută din ultima bancă de la şcoală, care desenează în caiete. Îţi aminteşti cum nu ştiau nici măcar dacă vorbesc englezeşte atunci când ne-am întors în State? Mi-au dat un test să vadă dacă eram retardată sau surdă. Dar tu n-ai întrebat niciodată de ce. Nu te-ai gândit niciodată, poate ar fi trebuit să-i las şi lui Astrid câteva cuvinte.

Mă gândeam cum dormea Yvonne în camera noastră, cu degetul mare în gură, înfăşurată în jurul copilului ca o învelitoare. „O văd şi pe ea “, spuneai. N-ai putea s-o vezi niciodată, mamă. Nici dacă stăteai în camera aceea toată noaptea. Nu puteai să vezi decât sprâncenele ei pensate, dinţii mâncaţi, cărţile pe care le citea, cu femei care leşinau pe copertă. N-ai putea să recunoşti niciodată bunătatea acelei fete, profunzimea nevoilor ei, cu câtă disperare avea nevoie de apartenenţă, de asta era din nou însărcinată. Puteai să o judeci aşa cum judecai orice altceva, inferior ţie, dar nu puteai s-o vezi. Lucrurile nu erau reale pentru tine. Nu erau decât material brut pe care să-l remodelezi pentru a spune o poveste care să-ţi plăcea mai mult N-ai putea niciodată să asculţi pur şi simplu un băiat care cânta la chitară, ar trebui să transformi asta într-o poezie, să faci totul să fie despre tine.

Am intrat înapoi în casă, am împrăştiat toate scrisorile ei pe masa de bucătărie cu picioare care se bălăbăneau a Renei, scrisori de când eram la Starr şi la Marvel, scrisori de când eram la Amelia şi la Claire şi aceste ultime tranşe amare. Erau destule să mă înece pentru totdeauna. Cerneala scrisului ei

era o ciupercă, o vrajă perfidă pe scoarţă de mesteacăn, un stih diform. Am luat foarfeca şi am început să tai, rupând coardele cuvintelor ei, decuplându-i trenul complicat al gândurilor, vagon cu vagon. Nu mai putea să mă oprească acum. Refuzam să mai văd prin ochii ei.

Cu grijă, am ales cuvinte şi expresii din grămadă, le-am aşezat pe blatul acoperit cu muşama în dungi gri şi albe al mesei şi am început să le aranjez pe rânduri. Zorile gri au devenit ca piersica până am terminat

Mă îmbolnăveşte să mă gândesc la tine
O prevalentă a vidului
Profan
Nemişcat
Afurisit, daruri,
Un simţ exagerat al propriei importanţe.
Îmi doresc să fii moartă

Uit de tine.
Cioară
Încărcat cu
Fantezii
E îngrozitor
O imitaţie perfectă

O răspundere să iubeşti
Te uit
Ingrid Magnussen
Destul de singur
Se masturbează
Putregai
Dezamăgire
Grotesc

Îţi cuprinzi
Otrăvuri
Gunoi
Grenade
Singurătate

Ţipetele din depărtare
Pentru totdeauna
Niciodată
Reacţie.

Iei tot
Mă simţi?
Condiţia umană

Nu mai
Plănuind crime
Penitentă
Cultiv-o

Tu
Interzic
Recurs

Furie
Neputincios
E prea
Important
Eu
Feresc
Du-te
Dracu’
Nebun
Persoană
Strident şi gâlceav
Meu
Rezervorul de benzină pe care scrie: PLIN

Le-am lipit pe foi de hârtie. Ţi le dau înapoi. Micii tăi sclavi. Vai, Doamne, s-au revoltat E Spartacus, Roma e în flăcări. Acum prad-o, mamă. Ia ce poţi până nu se preface totul în scrum.

Zilele cristaline de martie, cel mai rar dintre anotimpuri, au venit ca o binecuvântare, regale şi pline de miresme de cedru şi pin. Vânturi reci ca nişte ace au măturat orice impuritate din aer, care era atât de limpede, încât se vedeau lanţurile de munţi până la Riverside, proaspete şi clare ca un set de culori, cu nori care-şi scuturau flancurile pudrate ca într-o emisiune despre Everest de la PBS. La ştiri se spunea că nivelul zăpezii coborâse până la o mie două sute de metri. Acestea erau zile ultramarine, tăiate în hermină, iar nopţile îşi arătau toate cele zece mii de stele, care luceau deasupra ca o dovadă ţesută pe urzeală şi alcătuită din anumite adevăruri fundamentale.

Cât de clar era totul fără mama în spatele ochilor mei. Eram renăscută, un geamăn siamez care fusese în cele din urmă separat de perechea lui detestată şi greoaie. Mă trezeam devreme, plină de aşteptare ca un copil mic, într-o lume spălată de ceaţa otrăvitoare a mamei, de miasmele ei lăptoase. Albastrul acesta scânteietor, acest martie aveau să fie metafora mea, insigna mea, ca veşmântul Mariei, albastru cu hermină pe margine, miez de noapte cu diamante. Cine aveam să fiu acum, după ce mă luasem înapoi, să fiu Astrid Magnussen, în sfârşit, singură?

Dragă Astrid,

Bravo! Deşi scrisoarea ta, ca poezie, lasă de dorit, cel puţin indică o scânteie, o dispoziţie pentru foc pe care n-aş fi crezut vreodată că o al Dar chiar nu poţi să te gândeşti să te rupi de mine cu atâta uşurinţă. Trăiesc în tine, în oasele tale, în frământările delicate ale minţii tale. Eu te-am făcut Eu ţi-am format gândurile pe care le găseşti, stările pe care le porţi cu tine. Sângele tău şopteşte numele meu. Chiar şi în răzvrătire, eşti a mea.

Îmi vrei penitenţa, îmi ceri ruşinea? De ce ai vrea să fiu mai puţin decât sunt, ca să-ţi fie mai uşor să mă alungi? Prefer să mă consideri grotescă, încărcată de fantezie.

Am ieşit de la Izolare, mulţumesc de întrebare. La reinstalarea mea în Barneburg B mă aştepta, printre alte misive, o scrisoare de la Harper’s, Slavă Cerului, o Plath a temniţei! (Deşi nu sunt o sinucigaşă, nu sunt nicio poetă coaptă cu capul între cartofi.)

Nu mă abandona atât de curând, Astrid. Există oameni interesaţi de cazul mea N-o să mă descompun aici ca Omul cu Masca de Fier. E răscrucea dintre

milenii. Se poate întâmpla orice. Şi dacă a trebuit să fiu întemniţată pe nedrept ca să fiu remarcată de Harpa' s – ei bine… aproape că s-ar putea spune că a meritat Şi când te gândeşti că, atunci când eram afară, o zi bună însemna o respingere scrisă de mână de la Dog Breath Review.

Vor lua un poem lung pe teme legate de păsări – ciorile închisorii, gâştele călătoare, am folosit chiar şi porumbeii, ţi-i aminteşti? Din St Andrew's Place. Sigur că da. Tu ţii minte tot. Îţi era teamă de porumbarul distrus, n-ai vrut să ieşi în curte până când n-am scuturat tulpinile de iederă ca să sperii şerpii.

Întotdeauna ţi-a fost teamă de ce nu trebuia. Am aflat că porumbeii s-au întors, în schimb bucătăria a căzut de mult pradă iederei, o perspectivă mult mai tulburătoare.

Vrei să mă anulezi? încearcă. Doar să-ţi dai seama, când tai pasarela pe care stai, care capăt al ei e pironit de vapor.

Eu o să supravieţuiesc, dar tu? Eu las ceva în urmă – îi numesc copiii mei. Artişti tineri, avizi de admiraţie, fac pelerinaje aici de la Fontana şi Long Beach, Sonoma şi San Bernardino, vin tocmai de la Vancouver, B.C. Şi, dacă pot spune aşa, ei sunt mult mai pe gustul meu decât nişte actriţe tremurătoare cu verighete de două carate. Ei reclamă o reţea de feministe renegate, lesbiene, practicanţi de Wicca şi artişti de scenă în susul şi în josul Coastei de Vest, un fel de Pelerinaj la Zeiţa Subterană. Sunt gata să mă ajute în orice fel pot; sunt dispuşi să-mi ierte orice. Tu de ce nu eşti?

Mama ta iubitoare,
Cioara care se masturbează

P.S. Am o surpriză pentru tine. Tocmai mi-am cunoscut noua avocată, Susan D. Valeris. Recunoşti numele? Avocata femeilor osândite. Cea cu bucle negre şi buze roşii? Vine să exploateze martiriul meu. Nu-i port pică pentru asta. E mai mult decât suficient pentru toată lumea.

Stăteam în pragul uşii, privind norii care se ridicau din munţi. Nu aveau să o elibereze. Omorâse un om, şi nu avea decât treizeci şi doi de ani. De ce să conteze că era poetă, o Plath a temniţei? Un om murise din cauza ei. Nu fusese perfect nici el, era egoist, o persoană cu defecte, şi ce dacă? Ea ar face-o din nou, data viitoare cu şi mai puţină raţiune. Uite ce-i făcuse lui Claire.

Nu-mi venea să cred că vreun avocat se gândea la posibilitatea de a o reprezenta.

Nu, inventase toate astea. Încerca să-mi întindă o cursă, să mă prindă în ea, să mă bage la loc în sac. Nu avea să meargă, nu se mai putea. Mă eliberasem din pântecele ei ciudat, nu aveam să fiu momită înapoi. Să-i prindă în cursă pe noii ei copii întru fantezie, să conspire cu ei sub ficuşii din curtea pentru vizitatori. Ştiam exact de ce anume trebuia să mă tem. Însă ei habar n-aveau că erau şerpi în iederă.

La istorie americană la Marshall High School studiam Războiul Civil. În clasa supraaglomerată, elevii stăteau şi pe pervazuri şi pe dulapurile de cărţi din spate. În clasă nu mergea căldura, iar domnul Delgado purta un pulover verde gros pe care i-l tricotase cineva. Scrise pe tablă cuvântul Gettysburg, în timp ce eu încercam să prind ţesătura brută a puloverului şi poziţia stânjenită a corpului lui pe caietul meu liniat Apoi am trecut la cartea de istorie, deschisă pe bancă, cu fotografia marelui câmp de bătălie.

O examinasem acasă cu o lupă. Nu se vedea fără ea, dar trupurile din fotografie nu aveau încălţări, nici arme, nici uniforme. Stăteau întinse pe iarba scurtă în şosete, iar ochii lor albi se uitau la cerul acoperit de nori şi nu-ţi dădeai seama de care parte erau. Peisajul se sfârşea în spatele unui şir de copaci din depărtare, ca o scenă. Războiul mersese mai departe, dar nu mai rămăsese nimic în afară de morţi.

În trei zile de bătălie, la Gettysburg au luptat 150 000 de oameni. Au fost 50 000 de victime. Mă luptam cu enormitatea acestor date. Unul din trei mort, rănit sau dispărut. Ca o gaură gigantică deschisă în stofa existenţei. Claire murise, Barry murise, dar la Gettysburg muriseră şapte mii de oameni. Cum putea Dumnezeu să-i urmărească trecând fără să plângă? Cum putuse să permită să răsară soarele la Gettysburg?

Mi-am amintit că mama şi cu mine vizitaserăm cândva un câmp de bătălie din Franţa. Luaserăm un tren spre nord, fusese un drum lung. Mama era îmbrăcată în albastru şi mai erau cu noi o femeie cu părul negru şi gros şi un bărbat într-o jachetă de piele uzată. Am mâncat şuncă şi portocale în tren. În interiorul portocalelor erau pete, sângerau. În gară ne-am cumpărat acadele şi am un luat un taxi ca să ieşim din oraş. Maşina s-a oprit la marginea unui câmp enorm. Era Mg, şi iarba maronie se apleca sub bătaia vântului. Pietre albe presărau câmpia şi mi-am amintit cât de gol era, iar vântul trecea prin

haina mea subţire. „Unde e? “am întrebat eu. Ici, a răspuns bărbatul, mângâindu-şi mustaţa blondă. Avea ipsos alb în păr.

Am privit cu atenţie iarba scurtă care fremăta, dar nu-mi putea imagina soldaţii murind acolo, bubuitul tunurilor, era atâta linişte, câmpul atât de gol, iar acadeaua din mâna mea vibra roşie ca o inimă. Şi-au făcut unul altuia poze cu cerul galben-gri în fundal. Femeia mi-a dat o ciocolată în ambalaj auriu pe drumul spre casă.

Simţeam încă gustul acelei ciocolate, simţeam acadeaua roşie în mână. Şi bărbatul. Etienne. Lumina venea de sus în atelierul lui, printr-un luminator de sticlă cu o plasă în sârmă în formă de fagure. Era mereu Mg acolo. Podeaua era din beton gri. Era o canapea veche, cenuşie, susţinută cu ziare, şi totul era acoperit cu praf alb de la ipsosul pe care-l folosea când îşi făcea statuile, ipsosul acoperea firele şi covoraşele. M-am jucat cu o păpuşă din lemn a sculptorului, făcând-o să pozeze în timp ce poza mama.

Atâta alb. Trupul ei, şi ipsosul, şi praful, eram ca nişte brutari. Radiatorul vechi pe care l-a aşezat lângă taburetul ei nu încălzea cine ştie ce, doar bâzâia şi emana un miros de păr ars. A pus nişte rock’n-roll franţuzesc. Simţeam şi acum cât de frig era. Avea un schelet care atârna de un cârlig şi pe care l-am făcut să danseze.

M-a trimis la magazin după o sticlă de lapte. Une bouteille du lait, repetam în mers. Nu voiam să mă duc, dar m-a obligat Laptele era într-o sticlă acoperită cu o folie lucioasă. M-am rătăcit la întoarcere. Am umblat de colo-colo, în cerc, prea speriată ca să plâng, cu laptele în braţe în amurgul care se lăsa. În cele din urmă am fost prea obosită ca să mai merg şi m-am aşezat pe treptele unei clădiri de apartamente lângă rândurile de butoane, întunecate, cu excepţia locului unde apăsai cu degetele, acolo era strălucitor. O uşă de sticlă cu mâner curbat Miros de ţigări franţuzeşti, gaze de maşină. Pantaloni de flanel treceau prin dreptul meu, ciorapi de nailon şi tocuri înalte, pardesie de lână. Îmi era foame, dar mi-era teamă să deschid sticla de lapte, teamă să nu se supere ea.

Dintr-odată am văzut ferestrele negre din visul meu.

Ou est ta maman? m-au întrebat ciorapii de nailon, pantalonii. Elle revient, am răspuns, dar nu credeam.

Mama a sărit dintr-un taxi în haina ei matlasată cu broderie şi lână buclată. A ţipat la mine şi m-a înşfăcat. Sticla mi-a căzut din mâini. Felul în care arăta laptele pe trotuar. Alb-lucios, cu cioburi ascuţite de sticlă.

Pe drumul spre casă de la şcoală, am copiat fotografia cu câmpul de bătălie şi i-am trimis-o ei cu patru cuvinte decupate, lăsate libere în plic:

CINE EŞTI CU ADEVĂRAT

După cină m-am aşezat pe covoraşul zdrenţuit din camera mea, să tai coperte de reviste vechi în forme de păpuşi cu un cuţit X-acto şi să le cos pe beţişoare din bambus pe care le oprisem de la Tiny Thai. Erau figuri mitice, jumătate-animal, jumătate-om – Regele Maimuţă, omul cu coame de cerb care era sacrificat în fiecare an pentru a fertiliza culturile, centaurul înţelept Chiron, Isis şi Medusa cele cu capete de vacă, Minotaurul, Faunul şi Femeia, Cioară Albă şi Amanta Vulpe cu ultima ei idee de făcut bani. Chiar şi tristul Daedalus şi băiatul lui cu pene.

Coseam braţul Minotaurului de corp când s-a auzit o bătaie uşoară la uşă. Mosc, mirosul a ceva furat. Serghei se rezemă de uşorul uşii, cu braţele lui musculoase încrucişate, într-o cămaşă albă scrobită şi blugi, cu un ceas de aur la încheietură. Ochii i se plimbară prin cameră, cercetând talmeş-balmeşul– haine făcute grămezi în cutii, mapele mele de foi de desen şi desene finite, perdelele înflorate care se ofileau în nuanţe pastel. Privirea lui înregistra totul, dar nu ca un artist, care vede forma, vede umbra. Uitătura lui era profesionistă, estima fără cuvinte posibilităţile, cât de greu avea să-i fie să ia ce voia pe fereastră şi să ducă la camion. Pentru nimic din ce văzu nu merita să se deranjeze. Mochete cu urzeala ieşită la iveală, paturi vechi, calul de hârtie al Yvonnei, un prespapier cu sclipici pe post de zăpadă pe care scria Universal Studios Tour. Scutură din cap.

— Niciun câine n-ar trebui să locuiască aici, zise. Astrid. Ce tot faci?

Am legat braţul Minotaurului de beţişor, l-am ţinut în dreptul lămpii, ridicându-l şi coborându-l, mimându-i cuvintele.

— „Niciun câine n-ar trebui să locuiască aici “, am repetat, imitându-i accentul greoi. Copiii, da. Dar câinii nu. Fără câini. Minotaurul arătă spre el. Ce-ai împotriva câinilor?

— Te joci cu păpuşi. Zâmbi. Câteodată eşti femeie, câteodată fetiţă.

Am pus Minotaurul într-un vas împreună cu alte figurine, era o grămadă de semizei şi monştri de hârtie.

— Rena nu-i aici. A ieşit să se cherchelească cu Natalia.

— Cine-a zis că am venit s-o văd pe Rena?

Serghei se desprinse de uşorul uşii şi intră, natural, ca şi cum s-ar fi plimbat, inocent ca un hoţ din magazine. Ridica lucruri şi le punea la loc exact unde fuseseră, fără să facă vreun zgomot Nu mă puteam abţine să-l urmăresc. Era ca şi cum unul dintre bărbaţii-animal pe care-i făceam prinsese viaţă, ca şi cum îl invocasem. De câte ori nu-mi imaginasem exact acest moment, pe Serghei venind la chemarea mea, ca un motan care miaună spre tine la gardul din spate. Emanam un miros feminin ca de zibetă, un parfum distinct de dorinţă sexuală, pe care el îl urmase ca să mă găsească aici, în întuneric.

Serghei ridică prespapierul Yvonnei, îl scutură şi se uită la sclipiciul care cădea în sufragerie televizorul era pornit şi Yvonne era absorbită în vreo dramă de noapte la modă despre tineri informaţi care purtau haine de la Fred Segal, cu tunsori reuşite şi probleme mai stilate decât ale ei. Îşi băgă un deget în trusa de farduri a Yvonnei şi-şi dădu cu câteva pe pleoape.

— Ce zici?

Zâmbi, dând din cap, privindu-se, netezindu-şi părul blond spre spate cu o mână, vanitos ca o femeie. Mă urmărea în oglindă.

Avea pleoape mari, somnoroase, argintiul li se potrivea. Arăta ca un prinţ de la balet, dar mirosul îi era distinct animalic, umplea camera cu moscul lui. Furasem odată un tricou de-al lui, exact pentru mirosul acela. Mă întrebam dacă aflase vreodată.

— Astrid.

Se aşeză pe marginea patului meu şi-şi puse braţul gros cu vene ca nişte frânghii pe tăblia patului. Nici măcar nu s-au auzit arcurile scârţâind când s-a aşezat.

— De ce mă eviţi?

Am început să decupez o sirenă cu păr lung, în stil Art Nouveau, de pe coperta unei reviste vechi Scientific American.

— Eşti iubitul ei. Îmi place să stau aici. Prin urmare, te evit.

Vocea aceea de pisică leneşă care toarce.

— Cine-i spune ei? Eu? Tu? făcu el. Te cunosc cât de cât, Astrid krasaviţa. Nu o fată chiar aşa cuminte. Oamenii cred, dar eu văd altceva.

— Ce vezi? am întrebat, curioasă să văd cât de bizare puteau fi distorsionările pe care le suferise imaginea mea trecând prin sistemul de canalizare care era mintea lui Serghei.

— Mă vezi şi placi. Simt cum te uiţi, dar apoi întorci. Poate frică să fii ca

ea, da? Arătă din cap spre partea din faţă a casei, spre Yvonne, gesticulând o burtă mare. N-ai încredere. Eu nu dau copil niciodată.

Ca şi cum asta era problema îmi era teamă, dar nu de asta Ştiam că dacă-l lăsam vreodată să mă atingă nu aveam să mai fiu în stare să mă opresc. Îmi aminteam ziua în care mama şi prietenii ei s-au dus să bea ceva la barul care se rotea de la Bonaventure Hotel şi eram trasă spre ferestre, neantul mă trăgea afară. Aveam aceeaşi senzaţie de fiecare dată când era Serghei în cameră, alunecarea aceea spre cădere.

— Poate că o plac pe Rena, am sugerat, făcând tăieturi micuţe pe coada sirenei, în chip de solzi. Femeilor nu le prea place când îţi faci de cap cu iubiţii lor.

Zâmbetul îi mătură faţa ca un mop.

— Nu face griji Rena. Râse, un râs hodorogit care venea de sub cureaua frumoasă, de sub blugii strâmţi. Ea nu ţine lucruri mult. Îi place comerţ Serghei azi, cineva mâine. Bună, pa, nu uita pălăria. Dar pentru tine, altceva. Uite.

Scoase ceva din buzunarul de la cămaşă. Privirea îmi fu atrasă ca de un roi de licurici. Era un colier, un diamant pe un lanţ de argint.

— Am găsit asta pe stradă. Vrei?

Încerca să mă cumpere cu un colier furat? îmi venea să râd. Găsit pe stradă. În noptiera cuiva, mai probabil. Sau chiar la gâtul cuiva, de unde să ştiu eu? „Scot cu atenţie de pe şine o uşă glisantă de sticlă de la o casă cu două etaje din Mar Vista.” Un pedofil îţi oferă bomboane şi o plimbare cu maşina. Deci aşa seducea Serghei femeia pe care-o dorea. Când numai mirosul şi vocea lui şi venele ca nişte frânghii albastre din braţele lui ar fi fost suficiente, ochii aceia albaştri somnoroşi de sub pleoapele argintii, zâmbetul acela criminal.

Îşi luă o mină tristă.

— Astrid. Fată frumos. E cadou din inima mea.

Inima lui Serghei. Coridorul acela gol, camera neaerisită. „Sentimentalismul înseamnă să-ţi induci sentimente pe care nu le ai de fapt. “Dacă aş fi fost o fată cuminte, m-aş fi simţit insultată, l-aş fi dat afară în şuturi. I-aş fi ignorat zâmbetul şi forma care i se vedea prin blugi. Dar el ştia. Îmi mirosea dorinţa. Mă simţeam alunecând spre ferestre, trasă afară de aerul rarefiat îmi prinse lanţul la gât. Apoi îmi luă mâna şi mi-o puse pe vintrele lui, cald, îl simţeam întărindu-se sub mâna mea. Era obscen şi mă excita să-l simt acolo, un bărbat pe care-l doream ca o prăbuşire. Se aplecă şi mă sărută

aşa cum voiam să fiu sărutată, apăsat şi cu gustul beţiei din noaptea trecută. Îmi descheie bluza de poliester, mi-o trase peste cap, îmi scoase fusta şi o aruncă pe patul Yvonnei. Mâinile lui mă trezeau, dormisem, nici măcar nu ştiusem, trecuse atât timp.

Apoi se opri. Am deschis ochii. Se uita la cicatricele mele. Trasa cu degetele codul Morse al muşcăturilor de câine de pe braţele şi picioarele mele, apoi urmele de glonţ de pe umăr, piept şi şold, măsurându-le adâncimea cu degetul mare, calculându-le vechimea şi gravitatea.

— Cine face ţie asta?

Cum puteam să încep să-i explic cine-mi făcuse asta? Ar fi trebuit să încep cu ziua în care mă născusem. M-am uitat spre uşă, era încă deschisă, se auzea televizorul.

— Ce e asta, expoziţie?

Închise uşa fără zgomot, îşi descheie nasturii de la cămaşă şi o atârnă pe scaun, îşi scoase pantalonii. Corpul îi era alb ca laptele, cu vene albastre, era înspăimântător, subţire şi dens ca marmura. Mi se tăie respiraţia. Cum putea cineva să confunde adevărul cu frumuseţea? mă gândeam în timp ce-l priveam. Adevărul apărea cu ochii adânciţi în orbite, osos şi plin de cicatrice, decăzut Dinţii îi erau mâncaţi, părul cărunt şi neîngrijit în timp ce frumuseţea era goală ca o tigvă, vană ca un papagal. Dar avea putere. Mirosea a mosc şi a portocale şi te făcea să închizi ochii şi să te rogi.

Ştia să mă mângâie, ştia ce-mi plăcea. Nu eram surprinsă. Eram o fată rea, care se dăruia din nou tatălui. Gura lui pe sânii mei, mâinile pe fundul meu, sus între picioare. Nu era niciun fel de poezie în felul cum ne-am rostogolit de pe cuvertura galbenă cu şnururi pe podea. Mă întorcea în poziţiile care-i plăceau lui, punându-mi picioarele pe umerii lui, călărindu-mă ca un cazac. Ridicându-se în picioare, cu braţele unite pentru a-mi susţine greutatea în timp ce se înfigea în mine. Vedeam imaginea noastră în oglinda de la comodă. Eram surprinsă să văd cât de puţin semănăm cu mine, cu ochii aproape închişi, cu zâmbetul sexual, nu Astrid, nu Ingrid, o persoană pe care n-o mai văzusem până atunci, cu fundul meu mare şi picioarele lungi în jurul lui, cât de lungă eram, cât de albă.

Dragă Astrid,

O fată de la Contemporary Literature a venit să-mi ia un interviu. Voia să

afle totul despre mine. Am stat de vorbă ore întregi; tot ce i-am spus a fost o minciună. Suntem mai vaşti decât biografia, draga mea. Dacă e cineva care ar trebui să ştie asta, acel cineva eşti tu. La urma urmei, ce e biografia spiritului? Tu erai fiică de artistă. Aveai frumuseţe şi miracol, ai primit geniu odată cu piureul de mere când erai bebeluş, cu sărutul de noapte bună. Apoi ai avut un Iisus de plastic şi un iubit între două vârste cu şapte degete, ai fost ţinută ostatică în turcoaz, ai fost fiica răsfăţată a unei umbre. Acum eşti pe Ripple Street, de unde îmi trimiţi imagini cu oameni morţi şi faci poezii proaste din cuvintele mele, şi vrei să ştii cine sunt eu?

Cine sunt? Sunt cine spun că sunt, iar mâine cu totul şi cu totul altcineva. Eşti prea nostalgică, vrei ca memoria să te pună la adăpost, să te consoleze. Trecutul e o plictiseală. Ceea ce contează este numai omul însuşi şi ceea ce creează din ce a învăţat Imaginaţia foloseşte ce are nevoie şi aruncă restul – acolo unde tu vrei să ridici un muzeu.

Nu face un tezaur din trecut, Astrid. Nu îndrăgi nimic. Arde-l. Artistul e pasărea Phoenix care arde pentru a renaşte.

Mama

Separam hainele murdare la spălătoria automată Fletcher, rufele colorate de cele deschise la culoare, cele care se spălau la rece de cele care mergeau la cald. Îmi plăcea să spăl rufe, să le sortez, să introduc moneda, mirosul liniştitor de detergent şi uscătoare, huruitul maşinilor, pârâitul de bumbac şi de denim în timp ce femeile îşi împătureau hainele şi cearşafurile proaspete.

Copiii se jucau cu coşurile de rufe ale mamelor, purtându-le ca pe nişte cuşti, stând în ele ca în barcă. Voiam să mă aşez şi eu într-unul, să mă prefac că navighez.

Mama ura orice treabă casnică, mai ales pe acelea care trebuiau îndeplinite în public. Aştepta până ni se murdăreau toate hainele, iar uneori ne spăla lenjeria la chiuvetă, ca să mai putem amâna câteva zile. Când, în cele din urmă, nu se mai putea sta nici măcar o zi, încărcăm repede ce aveam de spălat în maşini şi plecam, intram la un film sau ne uitam la cărţi. De fiecare dată când ne întorceam, ne găseam rufele ude, aruncate pe maşinile de spălat sau pe mesele pliante. Detestam ca oameni străini să umble cu lucrurile noastre. Toată lumea putea să stea să-şi păzească rufele, noi de ce nu puteam? „Pentru că noi nu suntem ca toată lumea, spunea mama. Nu suntem nici pe departe ca

toată lumea.”

Cu excepţia faptului că până şi ea avea rufe murdare.

Când coşurile de rufe s-au uscat, iar cearşafurile au fost albite şi aduse într-o stare acceptabilă, am pornit înapoi spre casă în camionul lui Niki, pe care mă lăsa să-l împrumut la ocazii speciale, de exemplu când era prea beată ca să conducă sau când îi spălam hainele. Am parcat pe alee. Pe treptele casei Renei stăteau două fete pe care nu le mai văzusem până atunci. Fete albe, cu feţe proaspete, nemachiate. Una purta o rochie în stil vintage[69] cu floricele şi avea părul lins prins într-un coc în care era înfipt un băţ. Cea brunetă purta blugi şi o bluză de bumbac pe gât, roz. Păr negru, curat, până la umăr. Sfârcurile mici împungeau bumbacul roz.

Fata cu rochia vintage se ridică, uitându-se cu greu în direcţia soarelui, avea ochii în aceeaşi nuanţă de gri ca şi rochia şi pistruii. Zâmbi timid când am coborât din camion.

— Tu eşti Astrid Magnussen? întrebă ea.

Am târât jos un sac de gunoi plin cu rufe împăturite de pe scaunul de lângă şofer şi am ridicat un altul de pe bancheta din spate.

— Cine vrea să ştie?

— Eu sunt Hannah, zise. Ea e Julie.

Zâmbea şi cealaltă fată, dar mai timid.

Nu le mai văzusem niciodată. Era sigur că nu învăţau la Marshall, şi erau prea tinere ca să fie asistenţi sociali.

— Mda, şi?

Înroşindu-se, Hannah se uită spre bruneta Julie pentru a prinde curaj. Brusc, mi-am dat seama cum le păream. Dură, de pe stradă. Creionul de ochi, cămaşa neagră de poliester, ghetele negre şi grele, revărsarea de cercei argintii, nişte cercuri de dimensiuni variabile, unele decât degetul mic, altele cât o minge de softball[70]. Niki şi Yvonne îmi făcuseră găuri în urechi într-o zi când se plictiseau. Le lăsasem. Le făcea plăcere să mă modeleze, învăţasem că, orice mi se atârna de lobul urechii sau mi se punea în spate, eram insolubilă ca nisipul în apă. Dacă mă stârneai, mă aşezam de fiecare dată la loc, pe fund.

— Am venit să ne întâlnim cu tine, ştii, să vedem dacă putem să te ajutăm cu ceva zise Hannah.

— O cunoaştem pe mama ta, adăugă Julie, care avea o voce mai profundă,

mă calmă. O vizităm la Corona.

Copiii ei. Noii ei copii. Fără pată ca fulgii de nea. Strălucitori şi nounăscuţi. Amnezici. Eram în îngrijire adoptivă de aproape şase ani de-acum suferisem de foame, plânsesem, cerşisem, trupul îmi era un câmp de bătălie, sufletul îmi era plin de cicatrice şi de cratere ca un oraș sub asediu, iar acum eram înlocuită cu ceva nemutilat, ceva intact?

— Suntem la Pitzer College, la Pomona. Am învăţat despre ea la cursul despre feminism. O vizităm în fiecare săptămână. Ştie atâtea lucruri despre orice, e de-a dreptul incredibilă. De fiecare dată când mergem ne uluieşte.

Ce era în mintea mamei, să trimită fetele astea de colegiu? încerca oare să mă macine, făcându-mă pudră de talc, făină pentru vreo pâine amara? Era aceasta pedeapsa supremă pentru refuzul meu de a uita?

— Ce vrea de la mine?

— Vai, nu, făcu Hannah. Nu ne-a trimis ea. Am venit singure. Dar i-am spus că o să-ţi trimitem şi ţie un exemplar din interviul cu ea, ştii?

Ridică o revistă pe care o răsucise în mâini şi roşi puternic, într-un fel, invidiam roşeala aceea. Eu nu mai puteam roşi aşa. Mă simţeam bătrână, roasă, maleabilă şi de nerecunoscut ca un pantof dat unui câine.

— Şi apoi ne-am gândit, ştii, că dacă tot ştim unde locuieşti, putem…

Zâmbi cu o expresie neajutorată.

— Ne-am gândit să venim să vedem dacă putem să te ajutăm cu ceva, explică Julie.

Vedeam că le speriasem. Crezuseră că fiica mamei avea să fie altfel, mai asemănătoare cu ele. Blândă, deschisă. Ce glumă! Mama nu le speria, dar eu da.

— Atât? am întrebat, în tinzând mâna după revistă.

Hannah încercă să îndrepte revista răsucită pe genunchiul ei înflorat Chipul mamei pe copertă, în spatele plasei de sârmă, la telefon în camera de izolare. Probabil că făcuse ceva, de obicei vizitele se petrec la mesele de afară. Era frumoasă, zâmbitoare, dinţii îi erau încă perfecţi, singura condamnată pe viaţă de la Frontera cu dinţi perfecţi, dar ochii păreau obosiţi. Contemporary Literature.

M-am aşezat lângă Julie pe treptele crăpate. Hannah se aşează şi ea cu o treaptă mai jos, cu rochia alunecându-i într-o curbă ca un pas de dans al Isadorei Duncan. Am deschis revista şi am răsfoit-o. Gesturile mamei, palma dusă la tâmplă, cotul pe pervaz. Capul lipit de fereastră, ochii abătuţi.

„Suntem mai vaşti decât biografia.”

— Despre ce vorbiţi cu ea? am întrebat.

— Despre poezie.

Hannah ridică din umeri.

— Despre ce citim. Muzică, tot felul de lucruri. Câteodată ne povesteşte despre ceva ce-a văzut la ştiri. Lucruri la care nu te-ai mai gândi după aceea, dar ea are o perspectivă asupra Iot de-a dreptul incredibilă.

Transformarea lumii.

— Vorbeşte despre tine, spuse Julie.

Asta era o surpriză.

— Ce spune despre mine?

— Că eşti într-un… adăpost. Ştii, se simte îngrozitor pentru ce s-a întâmplat, rosti Hannah. Pentru tine mai ales.

M-am uitat la fetele acestea, de la colegiu, cu feţele lor proaspete şi nemachiate, încrezătoare, prietenoase. Şi am simţit prăpastia dintre noi, tot ce eu nu aveam să fiu pentru că eram cum eram. Terminam liceul peste două luni, dar nu mergeam la Pitzer, asta era sigur. Eram copilul bătrân, trecutul care trebuia ars din temelie, pentru ca mama, pasărea Phoenix, să poată renaşte încă o dată, o pasăre de aur ridicându-se din cenuşă. Am încercat să o văd pe mama prin ochii lor. Frumosul suflet poetic întemniţat, geniul în suferinţă. Suferise oare mama? M-am forţat să-mi imaginez. Cu siguranţă suferise când Barry o dăduse afară din casă în ziua aceea, după ce se culcase cu ea. Dar când l-a omorât, suferinţa a fost, într-un fel, compensată. Suferea acum? Chiar nu puteam spune.

— Deci v-aţi gândit să veniţi şi ce să faceţi? am întrebat. Să mă adoptaţi?

Am râs, dar ele nu. Devenisem prea dură, poate semănăm cu mama mai mult decât credeam.

Julie îi aruncă lui Hannah o privire de „ţi-am spus eu “. Îmi dădeam seama că fusese ideea fetei cu părul lins.

— Mda, ei bine, într-un fel. Dacă vrei.

Sinceritatea lor era atât de neaşteptată, simpatia lor atât de nelalocul ei.

— Voi nu credeţi că ea l-a ucis, nu-i aşa? am zis.

Hannah scutură din cap, în tăcere.

— Totul a fost o greşeală îngrozitoare. Un coşmar. Povesteşte totul despre asta în interviu.

Eram sigură de asta. Era întotdeauna în cea mai bună formă când avea un

public.

— Ceea ce ar trebui să ştiţi, am replicat, e că, într-adevăr, l-a ucis.

Hannah se uită ţintă la mine. Ochii lui Julie se îndreptară iute spre prietena ei. Erau şocate. Julie păşi protector spre prietena ei cea delicată, şi brusc m-am simţit iarăşi crudă, ca şi cum le-aş fi spus unor copilaşi că nu exista nicio Zână Măseluță, că nu era decât mama lor care li se furişa în cameră după ce se culcau ei. Dar ele nu erau copilaşi, erau nişte femei care admirau o persoană despre care nu ştiau nici cel mai mărunt lucru. Priviţi odată în faţă Adevărul hidos, fetelor de colegiu.

— Nu e adevărat, zise Hannah. Clătină din cap, şi apoi iarăşi, de parcă ar fi putut să şi-l cureţe de cuvintele mele. Nu e.

Îmi cerea să-i spun că nu era adevărat.

— Am fost acolo, am continuat. Am văzut-o amestecând medicamentul. Nu e aşa cum pare.

— Dar e, totuşi, o mare poetă, observă Julie.

— Da, am zis. Ucigaşă şi poetă.

Hannah începuse să se joace cu un nasture de la rochia ei gri, care îi căzu în mână. Se uita la el ţinându-l în palmă, cu faţa pătată cu roşu ca un borş de sfeclă.

— Trebuie să fi avut motivele ei. Poate o bătea.

— N-o bătea, am replicat.

Mi-am pus mâinile pe genunchi şi m-am ridicat în picioare. Mă simţeam dintr-odată foarte obosită. Poate mai erau nişte droguri dosite în camera lui Niki.

Julie ridică privirea spre mine, cu ochii căprui serioşi şi calmi. Aş fi zis că era mai raţională decât Hannah, mai puţin susceptibilă de a cădea sub vraja mamei.

— Atunci de ce-a făcut asta?

— De ce oamenii îi ucid pe cei care-i părăsesc? am spus. Pentru că se simt răniţi şi furioşi şi nu suportă sentimentul acesta.

— M-am simţit şi eu aşa, mărturisi Hannah.

Lumina soarelui, care pălea, îi atingea vârfurile ondulate ale firelor de păr ieşite din coc, formând o aură creaţă în jurul chipului îngrijit.

— Dar tu n-ai ucis pe nimeni, am zis.

— Dar mi-am dorit.

M-am uitat la ea, cum răsucea tivul de la rochia vintage cu floricele, care se

desfăcea în faţă în locul de unde căzuse nasturele, dezvelindu-i abdomenul trandafiriu.

— Sigur. Poate chiar ţi-ai imaginat cum ai face-o. Dar n-ai făcut-o. E o diferenţă imensă.

O mierlă cântă în copacul yucca de la vecini, o revărsare de sunet lichid.

— Poate diferenţa nu e chiar atât de mare, remarcă Julie. Unii oameni sunt pur şi simplu mai impulsivi decât alţii.

M-am plesnit cu revista peste piciorul îmbrăcat în blugi. Aveau să-i găsească ele o justificare. Să o protejeze pe Zeiţa Frumuseţe cu orice preţ. Sunt dispuşi să-mi ierte orice.

— Bine, vă mulţumesc că aţi venit, dar trebuie să intru în casă.

— Mi-am scris numărul pe spatele revistei, zise Hannah, ridicându-se. Să suni dacă vrei.

Noii ei copii. Stăteam în picioare pe verandă şi le priveam întorcându-se la maşină. Julie conducea. Era un station wagon Olds verde, vintage, atât de mare, încât avea trapă. Scotea un sunet ca de sonerie în timp ce se îndepărta. Am luat revista şi am aruncat-o la gunoi. Încerca să treacă drept ceea ce minţea că este, ca o Salomee bătrâioară care se ascunde în dosul vălurilor. Aş fi putut să le spun copiilor ei vreo câteva lucruri despre mama. Aş fi putut să le spun că nu aveau să ajungă niciodată la femeia din interiorul acelei pânze sclipitoare, care mirosea a mucegai şi a violete. Erau alte şi alte văluri pe dedesubt. Aveau să le sfâşie ca pe nişte pânze de păianjen, cu sălbăticie, şi tot ar mai fi apărut altele pe măsură ce le dădeau la o parte. În cele din urmă, avea să-i răsucească în mătasea ei ca pe nişte muşte, să-i digere când avea chef, şi avea să-şi învăluie faţa din nou, o lună într-un nor.

28

Niki rupse un pătrat de acid[71] şi mi-l puse pe limbă, apoi rupse încă unul pentru ea. Se găsea în bucăţele de hârtie imprimate cu păsări flamingo roz pe motociclete. Stăteam pe verandă şi ne uitam la epava vecinilor, Riviera veche pusă pe butuci. Vremea se încălzea, înnegurându-se, călduţă ca apa din cadă, umedă ca o şosetă jilavă. Nu simţeam nimic.

— Poate ar trebui să mai luăm unul.

Dacă tot o făceam, voiam să fiu sigură că mă dădea gata. Yvonne credea că eram nebune că ne băteam joc de capul nostru, dar eu eram suficient de

nebună acum. Susan D. Valeris mă sunase deja de trei ori. N-am mai răspuns la telefon după aceea, i-am spus Renei să închidă telefonul oricui întreba de mine.

— Durează puţin, spuse Niki. O să-ţi dai seama când îţi ajunge la cap. Crede-mă, n-ai cum să nu simţi.

Nu s-a întâmplat nimic timp de aproape o oră, eram sigură că marfa nu era bună, dar apoi a început să se simtă, tot dintr-odată, ca un lift. Niki râdea şi dădea din mână în faţa ochilor mei, iar degetele lăsau dâre în urma lor.

— Acum eşti suficient de ameţită?

Îmi simţeam pielea fierbinte şi înţepătoare, de parcă aveam o spuzeală, dar arăta la fel. Cerul se schimbase brusc. Se golise. Era gol ca o cataractă, ca un ochi alb enorm. Eram neliniştită sub cerul acela îngrozitor de gol. Era ca şi cum Dumnezeu devenise senil şi orb. Poate că nu voia să mai vadă nimic. Era logic. Totul din jurul nostru, toate erau ca de obicei, doar că imposibil de suportat încercam să nu mă gândesc niciodată cât de urât era aici. Încercam să găsesc unicul lucru frumos.

Dar după drogul ăsta, mi-am dat seama că nu mai puteam să-mi revin, să mă concentrez. Era înspăimântător. Eram copleşită de tot ce era sordid şi abandonat, şi creştea ca o grădină infectă, treapta crăpată, cele patru maşini ieşite din uz din parcarea plină de buruieni a vecinilor, care rugineau de tot, gardul de fier cu jgheaburi şi sârmă ghimpată în partea de sus, sticla spartă de pe stradă. Mi-a trecut prin minte că locuiam exact la marginea L.A.ului, acolo unde se abandonau maşinile furate şi li se dădea foc. Acolo unde tot ce pluteşte în derivă vine să se odihnească, îmi era greaţă, piele îmi ardea. Aveam un gust metalic în gură, de parcă mestecasem staniol. Pe stradă, am observat o pasăre moartă, făcută una cu pământul, înconjurată de penele ei moi.

Mă temeam să-i spun lui Niki ce speriată eram, mi-a trecut prin minte că, dacă-i spuneam pe nume, aş fi început să ţip. Era posibil să nu mă mai opresc niciodată.

Lumea întreagă fusese redusă la asta, resturi fără viaţă. Iar noi nu eram altceva decât tot moloz ca şi pasărea, cărucioarele de cumpărături abandonate, Riviera ajunsă o epavă. Simţeam zumzetul liniilor de înaltă tensiune, radiaţia insidioasă care ne metamorfoza celulele. Nimănui nu-i păsa de oamenii de aici. Ne aflam la capătul civilizaţiei, unde se dăduse bătută în faţa senilităţii şi epuizării. Iar Niki şi cu mine eram ceea ce mai rămăsese, ca

nişte gândaci după sfârşitul lumii, mişunând prin ruine, bătându-se pe resturile cadavrului. Ca în visul meu cu faţa topită a mamei. Îmi era teamă să întreb dacă mi se topea faţa. Nu voiam să atrag atenţia asupra ei.

— Eşti bine?

Niki mă ţinea de un ciuf de păr de la ceafă şi mă trăgea încet.

Am dat din cap, aproape imperceptibil, nici măcar nu eram sigură dacă făcusem asta sau doar mă gândisem s-o fac. Îmi era teamă să fac mai mult de atât.

— Nu-ţi face griji, zise ea. Îţi revii imediat.

Se transforma într-un maimuţoi care sare dintr-o cutie, o Raggedy Ann. Trebuia să-mi spun într-una că o cunoşteam, că nu era decât o festă pe care mi-o juca mintea mea. Era Niki, îmi repetam. O cunoşteam. Abandonată la şase ani de mama ei într-o băcănie Thrifty din Alhambra, Niki întotdeauna număra voturile, aprecia şansele, calcula procentele. Îmi plăcea s-o privesc în timp ce se pregătea să meargă la lucru, îmbrăcată în costumul ei apretat de chelneriţă bavareză, arătând ca Heidi într-un film de Warhol. Chiar dacă n-o recunoşteam, o ştiam. Trebuia să continui să cred asta.

Transpiram, crăpând ca pavajul vechi de decenii din cerul de linoleum pătat.

— Putem să plecăm de-aici? am şoptit, tremurând, îngreţoşată. Urăsc chestia asta. Vorbesc serios.

— Spune-mi unde, îmi ceru ea. Ochii îi erau ciudaţi, negri şi asemănători unor nasturi, ca de păpuşă.

În tăcerea răcoroasă din sălile impresioniste de la Muzeul Regional de Artă, lumea mi s-a refăcut, în toată culoarea, lumina şi forma ei. Cum de uitasem? Aici nu mi se putea întâmpla nimic. Acesta era portul, avanpostul lumii adevărate, unde putea încă să mai existe artă, frumuseţe, şi amintire. De câte ori intrasem aici cu Claire, cu mama? Niki nu mai fusese aici până atunci. Am trecut împreună pe lângă bărci de pescuit care legănau o ancoră, ceruri luminescente albe aurii de lămâie cu nuanţe de trandafiriu, prim-planuri cu reflexii în strada apoasă.

Ne-am oprit în faţa unei picturi cu o femeie care citea o carte într-o grădină, în umbra unei liziere de parc. Rochia de în alb cu margini albastre îi foşnea când întorcea paginile. De un albastru-verzui atât de delicios, pictura mirosea a mentă, iarba era înaltă ca ferigile. Ne-am văzut pe noi în tablou,

Niki în alb, eu în picăţele. Ne îndreptam încet către femeie, iar ea era gata să ne toarne ceai. Eram aici, în galerie, dar păşeam în acelaşi timp prin iarba umedă, cu vântul uşor trecându-mi prin materialul subţire al rochiei, acoperit cu pete verzi.

Acidul îmi revenea în valuri, ne legănam, în timp ce stăteam în picioare în faţa tabloului, din cauza forţei drogului. Dar nu mai eram înspăimântată. Ştiam unde eram. Eram cu Niki în lumea adevărată.

— E scandalos, şopti ea, ţinându-mă de mană.

Unele dintre tablouri se deschideau, ca nişte ferestre, ca nişte uşi, în timp ce altele rămâneau doar nişte pânze pictate. Puteam să ajung la piersicile şi cireşele lui Cezanne de pe o faţă de masă încreţită, albă, bogată, să iau o piersică şi să o pun la loc pe farfurie, îl înţelegeam pe Cezanne.

— Uite cum se văd cireşele de sus, dar piersicile dintr-o parte, am spus.

— Arată ca nişte bombiţe, spuse Niki, împreunându-şi degetele şi apoi îndepărtându-le iarăşi.

Codiţele vioaie ale cireşelor se desprindeau de ele ca artificiile.

— Ochii vor să le readucă la normal, dar nu merge, am rostit eu.

Mi-am imaginat că pictam eu tabloul, ca să văd exact în ce ordine a făcut totul.

Înţeleptul se înclină într-o parte şi-şi îndreptă umerii.

— Nu e voie să atingeţi.

— Dobitocule, spuse Niki în şoaptă şi trecurăm la tabloul următor.

Simţeam că aş fi putut să pictez eu toate tablourile. Acidul revenea şi dispărea tot timpul, nu ştiam cât de tare puteam să mă mai ameţesc. Nu semăna deloc cu Percodan-ul – ameţeală, stupizenie, evadare. De data asta era ameţeala ameţelii. Etajul două sute, etajul cinci sute. Cerul nopţii al lui Van Gogh.

Ne-am oprit la cafeneaua muzeului să ne luăm ceva de băut Ştiam exact unde mă aflam, în aceeaşi clădire cu auditoriul, vechea mea clasă care era cu un etaj mai jos. Locul meu de joacă. M-am dus la automatul de băuturi. Am pus Sleeping Beauty Waltz.

— Ce am pus? am întrebat-o.

— Fii calmă, spuse Niki.

Am încercat să fiu calmă, dar era prea amuzant Când a trebuit să plătesc, nu puteam să-mi aduc aminte de bani, cum funcţiona.

Casiera arăta ca o budincă de tapioca. Refuza să se uite la noi. A zis nişte

numere şi am scos banii, dar n-am ştiut ce să fac cu ei. I-am întins spre ea, cu mâna deschisă, şi am lăsat-o să aleagă ea combinaţia potrivită din palmă.

— Danke, chorisho, guten tag, Arigato, am spus, sperând că va crede că eram străine. Dar es Salaam.

— Dar es Salaam, repetă Niki în timp ce ne aşezam în piaţetă.

Exact aşa ar fi trebuit să fiu în copilărie, veselă, uşoară ca un balon de jucărie. Niki şi cu mine am stat la umbră şi ne-am băut băuturile, privind trecătorii, observând ce bine semănau cu anumite animale. Erau pe-acolo un gnu, şi un leu, şi o pasăre-secretar. Un tapir şi un iac cu blana creaţă. Când mai râsesem aşa vreodată?

Când am terminat, Niki a spus că trebuia să mergem la toaletă.

— Eu n-am nevoie, am răspuns.

— N-o să-ţi dai seama decât când o să fie prea târziu, mi-a explicat Niki. Hai.

Am intrat înapoi în clădire şi am găsit uşile cu desenele ridicole cu siluete în pantaloni sau în fustă. Ce ridicol era felul în care gândeam, bărbat, femeie, ca fiind pantaloni sau fustă. Brusc, întregul univers sexual şi convenţiile lui au părut fantastice, născocite.

— Nu te uita în oglindă, zise Niki. Uită-te la pantofi.

Gresia era gri-închis, lumina slabă, podeaua murdară. Simţeam cum se întorcea fiica. Un gust metalic în gură. O doamnă în vârstă cu un costum cafeniu cu pantaloni, părul cafeniu, pantofi cafenii şi o curea galbenă, ieşi dintr-o cabină şi se holbă la noi.

— Arată ca un sandvici cu caşcaval, am zis.

— Prietenei mele îi e râu, făcu Niki, străduindu-se să nu izbucnească în râs.

Mă împinse în cabina pentru handicapaţi şi închise uşa în urma noastră. A trebuit să-mi descheie fermoarul la pantaloni şi să mă aşeze pe tron ca şi când aveam doi ani. Nu puteam să fac, era prea amuzant.

— Taci şi fă, îmi porunci Niki.

Îmi legănam picioarele. Chiar mă simţeam ca şi când aveam doi ani.

— Fă cu ochiul la Armie, am zis.

Şi mi-am dat drumul. Chiar aveam nevoie, de fapt. Sunetul m-a făcut să râd.

— Te iubesc, Niki, am şoptit.

— Şi eu te iubesc, mi-a răspuns ea.

Dar în drum spre ieşire m-am văzut puţin în oglindă. Eram foarte roşie la faţă, ochii îmi erau negri ca de coţofană, părul încâlcit. Arătam sălbatic. M-am speriat. Niki m-a grăbit spre ieşire.

Eram în aripa Contemporan. Nu mă duceam acolo niciodată. Când veneam cu mama, mă punea să stau în faţa unui Rothko, un pătrat albastru cu roşu, şi mi-l explica timp de o oră. Nu l-am înţeles niciodată cu adevărat. Acum Niki şi cu mine stăteam în faţa lui, în acelaşi loc în care stăteam când eram mică, şi priveam cum cele trei zone de culoare palpitau, pulsau, cum se iveau alte tonuri, o tomată, un granat, purpură. Roşul avansa, albastrul se retrăgea, exact cum spunea Kandinsky. Am găsit o uşă şi am intrat.

Pierdere. Asta era acolo. Mâhnire, regret, mut şi insondabil. Senzaţia nu era aceea pe care o simţisem de dimineaţă, septică, panicată. Acum era distilată. Niki m-a luat de mijloc şi eu pe ea. Am stat şi am jelit îmi imaginam cum se simţea Dumnezeu, mila lui pentru întreaga omenire, cât de imposibil era, cât de admirabil. Pictura era un recviem de Casals. Mama şi cu mine, Niki şi Yvonne, Paul şi Davey şi Claire, toată lumea. Cât de mare era capacitatea fiinţei umane de a suferi. Tot ce putea să faci era să fii cuprins de evlavie. Nu era deloc o chestiune de supravieţuire. Era vorba de deplinătatea vieţii, de cât de mult puteai să cuprinzi, de cât de mult putea să-ţi pese.

Am ieşit la soare, grav, ca după o înmormântare.

Am dus-o pe Niki la Colecţia Permanentă, trebuia să văd zeiţa acum. În sălile indiene locuia restul ecuaţiei antice. Siluete mature dansând, făcând dragoste, dormind, stand aşezate pe lotuşi, cu mâinile în mudras[72] caracteristice. Shiva dansa în focul ramei lui de bronz. Muzică raga[73] indiană cântată încet în surdină. Am găsit un Boddhisattva de piatră, cu mustaţă şi bijuterii fine. Trecuse prin uşa pictată de Rothko şi o îmbrăţişa şi pe ea, şi dansul. Ieşise pe partea cealaltă. Ne-am aşezat pe banchetă şi ne-am îngăduit să fim pătrunse de inima lui. Intrau şi alţi oameni, dar nu rămâneau. Ochii lor licăreau asupra noastră şi treceau mai departe. Erau ca muştele trecând pe lângă o piatră. Nici măcar nu-i vedeam.

Ne-a luat luat mult timp să ne revenim. Am stat cu Yvonne o vreme şi ne-am uitat la televizor, dar părea de neînţeles. Camera se învârtejea, plină de culoare şi mişcare, iar ea se uita fix la nişte capete dintr-o cutie. Mai interesante erau lămpile. Desenam felul în care aerul le umplea cu fulgi de zăpadă perfect hexagonali. Puteam să-i fac să cadă şi să urce din nou. În

cameră a intrat Serghei, care arăta exact ca pisica albă care intrase după el. A vorbit cu noi despre ceva, dar mintea lui era un vas cu peştişori aurii. Chestia cu pantalonii şi fusta.

Dintr-odată n-am mai suportat să mă aflu în casa noastră cea îngrămădită şi urâtă, cu Serghei şi peştişorii lui aurii, cu gura care i se deschidea şi închidea în mod stupid. Mi-am luat nişte hârtie şi acuarele şi am ieşit pe verandă să pictez ud pe ud, dungi care deveneau figuri de Blake la răsărit şi dansatori sub apă. Niki a ieşit şi a fumat şi a privit inelele din jurul luminii semafoarelor. Mai târziu, Rena şi Natalia au împărţit cu noi nişte Stoli, dar n-a avut niciun efect Rena era femeia-vulpe, iar Natalia, un cal arab având capul diform. Vorbeau ruseşte, iar noi înţelegeam fiecare cuvânt.

Pe la trei dimineaţa, începeam să simt o lehamite groaznică de toţii fulgii de zăpadă şi de felul în care respirau zidurile. „Fă cu ochiul la Annie. “Nu-mi puteam scoate asta din minte. La început m-am gândit că poate era, de fapt, „fă cu ochiul la mami” dar când îmi răsuna în cap era de fiecare dată la fel. “Fă cu ochiul la Annie. “Cine era Annie, şi de ce să fac cu ochiul la ea? Tremuram, nervii îmi explodau, în timp ce Yvonne dormea întinsă pe spuma ei de mare, iar în camera noastră cădeau fulgi de zăpadă. Annie, cine eşti tu şi unde e mami? Galben, atât primeam, strălucirea galbenă a soarelui, şi o lebădă alba, un miros cald ca de rufe spălate.

De dimineaţă, am tăiat cuvinte din secţiunea comică a ziarului:

CINE E ANNIE

29

Aşa cum promisesem, am însoţit-o pe Yvonne la sala de naşteri de la Waite Memorial Hospital. I-am ţinut mingile de tenis, prosopul. Nu eram în stare să iau lucrurile în serios. Nu ştiam dacă era o consecinţă a acidului, dar totul părea amuzant. Păpuşa de plastic pe care o manevram arăta ca un extraterestru. Tinerele cupluri păreau nişte copii mari care jucau un joc, jocul de-a sarcina. Fetele astea nu puteau să fie însărcinate de-adevăratelea, ci aveau perne îndesate pe sub rochiile largi. Îmi plăcea senzaţia dată de toate lucrurile de bebeluşi, chiar şi spălatul păpuşii şi înfăşarea ei cu scutecul cu Mickey Mouse.

Yvonne se prefăcea că era cumnata mea şi că soţul ei, fratele meu, era în

armată. Patrick, pentru că îi plăcea numele. Actor de televiziune.

— Am primit o scrisoare de la Patrick, ţi-am spus? îmi zicea ea în pauză, în timp ce beam un suc dulce din pahare mici de hârtie şi mâneam turtă dulce. Soţul meu, îi spuse cuplului de lângă ea. E trimis la…

— Dar es Salaam, am zis.

— Mi-e dor de el. Ţie nu?

— Nu aşa de mult, am răspuns. E mult mai mare decât mine.

Îmi imaginam un bărbat mare şi blond care-mi aducea păpuşi din diversele lui deplasări. Păpuşi Heidi, cu droguri ascunse sub fuste.

— Mi-a trimis cinci sute de dolari pentru trusou, explică ea. M-a pus să-i promit că nu cumpăr lucruri folosite. Vrea să fie totul nou-nouţ. Sunt bani irosiţi, dar dacă asta vrea…

Era amuzant. Nu fusesem niciodată fetița care se juca împreună cu alte fetiţe de-a mama şi de-a tata.

I s-a arătat cum să ţină copilul la sân, ţinând sânul cu o mână. Alăpta copilul de plastic. Mi-a venit să râd.

— Ş̧ş̧t, făcu Yvonne, legănând extraterestrul, mângâind capul lui cu adâncituri. Ce copilaş frumos. Să n-o asculţi pe fata aceea rea care râde, mija. Eşti copilaşul meu, asta eşti.

Mai târziu, Yvonne s-a întins pe covoraşul portocaliu, împingând şi numărând, iar eu i-am pus mingile de tenis sub spate şi m-am mutat la prosoapele rulate. Am ţinut ceasul şi am cronometrat contracţiile, am respirat împreună cu ea, am hiperventilat amândouă. Nu avea emoţii.

— Nu-ţi face griji, mă linişti Yvonne, zâmbind în sus spre mine, cu burta ei ca o perlă gigantică din South Sea Island într-un inel imens. Am mai trecut prin asta.

I s-a explicat despre epidurală şi medicamente, dar nimeni de acolo nu avea de gând să recurgă la ele. Toată lumea voia experienţa naturală. Totul părea ambalat în plastic, ireal, ca în cazul stewardeselor din avioane, care fac demonstraţii cu centurile de siguranţă şi organizarea debarcării în caz de prăbuşire în mare, în timp ce oamenii se uită superficial pe cartoanele din buzunarul scaunului din faţă. Sigur, gândesc ei, nicio problemă. O privire la cea mai apropiată ieşire şi apoi sunt gata pentru serviciile din timpul zborului, pentru alune şi un film.

Rena absorbea soarele crâncen de aprilie în costumul ei de plajă din

macrameu negru, bând dintr-o sondă de votcă şi Fresca, ceea ce numea o Mărgărită rusească. Bărbaţii de la firma de instalaţii de alături zăboveau pe lângă gardul jos din plasă de sârmă, sugându-şi măselele la ea. Ea se prefăcea că nu observă, dar îşi dădea încet cu cremă Tropic Tan până în vârful sânilor, o întindea în jos pe braţe, în timp ce muncitorii îşi duceau mâna între picioare şi-i strigau aluzii în spaniolă. Şezlongul de metal era pe jumătate prăbuşit sub ea, iar noi eram adormite de sunetul stropitorii ruginite care uda peluza cu meişor şi păpădii.

— O să faci cancer de piele, am zis.

Ea-şi răsuci în afară buza de jos.

— Suntem morţi de mult, copilule.

Îi plăcea să folosească astfel de cuvinte americane, ştiind cum sunau în gura ei. Ridică paharul de Mărgărită rusească şi bău.

— Nazdaroviye.

Însemna „în sănătatea ta “, dar ei nu-i păsa de asta. Aprinse o ţigară neagră şi dădu drumul fumului în arabescuri ascendente.

Eu stăteam pe un scaun vechi de grădină la umbra leandrului cel mare şi o desenam pe Rena cum absorbea razele ultraviolete usturătoare. Se stropea cu o sticlă mică de apă ca gheaţa, iar bărbaţii care se uitau peste gardul de sârmă se cutremurară. I se vedea forma sfârcurilor prin materialul croşetat Zâmbea în sinea ei.

Asta îi plăcea la nebunie, să-i facă pe câţiva muncitori instalatori să ejaculeze în pantaloni. O vânzare, o Mărgărită rusească, una scurtă în baie cu Serghei, mai departe de atât nu se ostenea să privească în viitor. Îi admiram încrederea. Cancer de piele, cancer la plămâni, bărbaţi, mobilă, vechituri, ceva avea să apară mereu. Pentru mine era bine să fiu în preajma ei acum. Nu-mi permiteam să mă gândesc la viitor.

Mai aveam doar două luni până la absolvire, şi apoi urma o cădere scurtă de pe marginea lumii. Noaptea o visam pe mama, care pleca mereu. Visam că ratam o cursă de New York pentru şcoala de artă, că pierdeam o invitaţie la o petrecere cu Paul Trout Stăteam trează şi mă uitam prin vraful de reviste All News vechi de doisprezece ani pe care le găsisem în ziua de gunoi, studiam fotografiile artistelor, părul lor încâlcit, cărunt, şaten şi lung, blond şi cleios. Amy Ayres, Sandal McInnes, Nicholette Reis. Voiam să fiu ca ele. Amy, cu părul ei cărunt şi ondulat şi tricoul şifonat pozând în faţa abstracţiunii ei imense de conuri şi cilindri curbaţi. Amy, cum să fiu ca tine? Ţi-am citit

articolul, dar nu găsesc secretul. Părinţii din clasa de mijloc, tatăl bolnav. Profesorul tău de artă din liceu a creat o bursă pentru tine. La Marshall nici măcar nu studiam arta.

Am privit în jos la desenul meu cu Rena, presărat cu stropi de apă. De fapt, nici nu-mi plăceau desenele. Când mă duceam la muzeu, mă uitam la picturi, sculpturi, orice în afară linii pe o bucată de hârtie. Dar mâna mea avea nevoie să facă ceva, ochiul avea nevoie de un motiv pentru a modela spaţiul dintre Rena şi stropitoarea pe care o pornise şi masa cu picioare strâmbe, cu ochiuri rombice albe, ruginite, care susţinea un pahar cu ceva de băut şi o scrumieră. Îmi plăcea cum se potrivea blatul mesei cu romburile negre ale costumului ei de plajă şi cu gardul din plasă de sârmă, cum curba sondei era aidoma curbei coapsei ei ridicate, la fel cu braţul bărbatului mai înalt aruncat peste gard, şi cu frunzele bananierului casei familiei Casados de vizavi.

Dacă n-aş fi desenat, ce motiv ar mai fi existat pentru felul în care cădea lumina pe ţiglele aranjate în formă de scoică pe acoperişul soţilor Casados, şi pe smocurile mari de iarbă, pe panglicile delicate de coada-vulpii care aveau să devină maro curând, şi pentru felul în care cerul părea să strivească totul de pământ ca un picior enorm? Ar fi trebuit atunci să rămân însărcinată, sau să beau, să estompez totul în afară de mine, care rămâneam foarte mare în prim-plan.

Din fericire, nu eram în clasele unde se vorbea despre colegiu. Eram în clasele în care ni se vorbea despre prezervative şi despre intrarea cu arme în şcoală. Claire mă înscrisese la toate cursurile aprofundate, dar nu putusem să rezist. Dacă ar mai fi fost în viaţă, aş fi putut să încerc, să insist, să solicit o bursă, aş fi ştiut ce să fac. Acum toate astea îmi scăpau printre degete.

Pe de altă parte, mergeam totuşi la şcoală, munceam, treceam testele. Aveam să absolv, indiferent ce însemna asta. Niki credea că eram o proastă. Cine ştia dacă mă duceam sau nu, cui îi păsa? Dar era ceva de făcut Mă duceam ca să desenez picioarele scaunului, felul cum arătau, ca picioarele păianjenilor de apă. Puteam să stau o oră să exagerez perspectiva tuturor băncilor care se micşorau spre catedră, găuri, păr. Yollanda Collins stătea în faţa mea la ora de matematică. Puteam să-i privesc capul din spate toată ora, straturile de codiţe subţiri întrepătrunse în modele complicate ca nişte covoare persane, uneori cu mărgele sau şnururi împletite în ele.

M-am uitat în jos la caietul din mâinile mele. Cel puţin aveam tiparul acesta de formă rombică, trapezul porţii. Nu era destul? Trebuia să mai existe

şi altceva?

M-am uitat la Rena, care se ungea din belşug cu Tropic Tan şi se prăjea mediu spre bine în soarele arzător, fericită ca o brioşă în forma ei vălurită de hârtie.

— Rena, te întrebi vreodată de ce se dau oamenii jos din pat dimineaţa? De ce se deranjează să o facă? De ce nu înghit pur şi simplu terebentină?

Rena întoarse capul într-o parte, îşi umbri ochii cu mâna, se uită la mine, apoi se întoarse la loc spre soare.

— Cred că eşti rusoaică. Ruşii întreabă mereu care e sensul vieţii. Făcu o faţă lungă, deprimată. Care e sensul vieţii, maya liubov? E vremea rea la noi. Aici e California, draga mea Astrid. Nu întrebi sensul. Foarte rău Akhmatova, dar avem volei pe plajă, maşini sport, operaţii de micşorat burtica. Nu-ţi face griji, fii fericită. Cumpără ceva.

Zâmbi pentru sine, cu braţele în jos pe lângă corp, cu ochii închişi, sclipind pe şezlongul ei ca nişte bacon care se prăjeşte în tigaie. Mărgele mici de apă îi atârnau de firele mici de păr de pe buza superioară sau i se adunau între sâni. Poate ea era norocoasa, mă gândeam, o femeie care se despuiase atât de viitor, cât şi de trecut. Fără visuri, fără standarde, o femeie care fuma şi bea şi se culca cu bărbaţi ca Serghei, bărbaţi care din punct de vedere spiritual erau ceea ce ieşea din canale când ploua. Puteam să învăţ de la ea. Rena Grushenka nu-şi făcea griji pentru dinţii ei, nu lua vitamina C. Punea sare pe tot ce mânca şi era deja beată pe la ora trei. Cu siguranţă ei nu-i părea râu pentru că nu mergea la colegiu sau pentru că nu făcea nimic cu viaţa ei. Stătea întinsă la soare şi le provoca muncitorilor erecţii, cât mai putea.

— Tu iei iubit, nu mai faci griji, zise.

Nu voiam să-i spun că aveam un iubit. Pe-al ei.

Se întoarse pe o parte, iar sânul cu sfârcul mare îi ieşi din sutienul de la costumul de plajă, spre vociferarea aprobatoare a muncitorilor. Îşi ridică sutienul, ceea ce provocă şi mai mult entuziasm. Ignoră totul şi-şi puse capul pe mână.

— Am gândit Toată lumea are plăcuţe cu numere de la vânzător. Van Nuys Toyota, Noi suntem nr. 1. Gândesc, cumpărăm ramă plăcuţe număr, tu pictezi frumos, luăm poate zece, cincisprezece dolari. Ne costă dolar.

— Şi partea mea cât e?

Căpătasem o satisfacţie perversă din a identifica momentul potrivit pentru a spune asta. Ajunsesem pe Ripple Street, paradisul disperării mele.

Jaguarul sedan verde-închis, parcat în faţa firmei de instalaţii, ar fi trebuit să-mi dea de gândit, dar n-am putut să pun lucrurile cap la cap până când n-am văzut-o în sufragerie, într-o explozie de bucle negre, cu rujul roşu-aprins pe care l-am recunoscut de la ştiri. Purta un costum Channel bleumarin cu tighele albe care ar fi putut chiar să fie real. Stătea pe canapeaua verde şi scria un cec. Rena vorbea cu ea, fumând, râzând, cu inserţiile de aur sclipindu-i în gură. Voiam să o iau la fugă pe uşă. Numai un interes morbid m-a reţinut în cameră. Oare ce avea să-mi spună?

— Place set salată. Rena se uită la mine. Cumpără pentru prietenă, colecţionează orice Tiki.

— E ultima modă, spuse femeia, întinzându-i Renei cecul galben. Restaurante Tiki, mai tais[74], Trader Vic's, orice.

Vocea îi era mai înaltă decât ai fi crezut, prea feciorelnică pentru un avocat.

Se ridică în picioare şi-mi întinse mâna, cu unghiile scurte date cu ojă roşie, în contrast cu pielea albă. Era mai scundă decât mine. Folosea un parfum bun, care mirosea a proaspăt, cu o undă de citrice, aproape ca o loţiune de bărbierit Purta un colier de aur gros cât un lanţ de bicicletă, cu un smarald pătrat încastrat în el. Dinţii îi erau nefiresc de albi.

— Susan D. Valeris.

I-am strâns mâna. Era foarte mică şi uscată. Purta o verighetă lată pe arătător şi un inel cu sigiliu gravat cu onix pe degetul mic de la mâna cealaltă.

— Te superi dacă Astrid şi cu mine? … o întrebă ea pe Rena, arătând cu degetul cu verigheta când spre mine, când spre ea. Ala bala portocala.

— Nu e problemă, răspunse Rena, uitându-se din nou la cec şi punându-l în buzunar. Puteţi să staţi, poate mai place ceva. Tot de vânzare.

Când am rămas singure, Susan D. Îmi indică să mă aşez pe canapeaua verde. Nu m-am aşezat Era casa mea, nu eram nevoită să urmez instrucţiuni.

— Cât i-ai dat?

— Nu contează, făcu avocata, reluându-şi locul. Ideea e că mă eviţi la telefon.

Spre surprinderea mea, scoase un pachet de ţigări din geanta ei Hermes Kelly, pe care am recunoscut-o din perioada Olivia a fi strict veritabilă.

— Te deranjează dacă fumez?

Am clătinat din cap. Şi-o aprinse cu o brichetă de aur Cartier.

— Ţigară? îmi oferi ea.

Puse pachetul şi bricheta pe masa în dezordine şi suflă fumul în lumina după-amiezii.

— Nu ştiu de ce n-am reuşit niciodată să mă las, spuse.

— Toţi deţinuţii fumează, am replicat Poţi să le oferi lor o ţigară.

Încuviinţă din cap.

— Mama ta mi-a spus că eşti inteligentă. Cred că a fost o subestimare.

Se uită prin sufrageria aglomerată, la cuierul pom din lemn curbat, la combină şi la discuri, la lampa cu mărgele, la lampa cu franjuri, la lampa sub formă de câine, cu pahar cu lapte, la femeia cu eşarfă portocalie şi la restul produselor din magazinul de ocazie al Renei. O pisică albă îi sări în poală şi ea se ridică brusc în picioare, scuturându-se pe costumul bleumarin.

— Ai obţinut un loc drăguţ aici, remarcă şi se aşeză la loc, încercând să localizeze intrusul păros. Aştepţi absolvirea? îţi faci planuri de viitor?

Mi-am lăsat ghiozdanul să cadă pe fotoliul tapiţat şi prăfuit, ridicând un nor de praf în aerul încărcat.

— M-am gândit că poate mă fac avocat de drept penal, am răspuns. Ori asta, ori prostituată. Poate gunoier.

Nu ripostă în niciun fel, era concentrată asupra scopului ei.

— Îmi dai voie să întreb de ce nu m-ai sunat?

M-am rezemat de perete, urmărindu-i mişcările iuţi şi încrezătoare.

— Dă-i drumul, întreabă, am zis.

Îşi puse servieta subţire de piele roşie în poală şi o deschise, scoase un dosar şi un caiet galben.

— Mama ta mi-a spus că s-ar putea să fii dificilă, vorbi ea. Că o învinovăţeşti pe ea pentru ce s-a întâmplat.

Susan se uită fix în ochii mei, ca şi cum primea un punct pentru fiecare secundă de contact vizual pe care putea să o menţină. Mi-o imaginam exersând în faţa oglinzii când era la facultatea de drept.

Am aşteptat să aud restul poveştii pe care o născociseră.

— Ştiu că ai trecut prin nişte încercări îngrozitoare, continuă, uitându-se în dosar. Şase cămine adoptive, Maclaren Hali. Sinuciderea mamei adoptive Claire Richards, aşa se numea, nu? Mama ta spune că erai apropiată de ea. Trebuie să fi fost devastator. Simţeam unda de mânie crescând în mine. Moartea lui Claire era a mea. N-avea niciun drept să se bage, să o aducă în discuţie şi să o lege cumva de cazul mamei. Dar poate şi asta era o tactică. Să

scoţi totul la iveală de la început, ca să nu fiu închisă în mine, reţinându-mi sentimentele faţă de Claire, dificil de scos la lumină. O deschidere agresivă la şah. Mi-am dat seama că ştia exact ce făcea. Ţintea punctul dureros din prima clipă.

— Ţi-ai întrebat clienta despre amestecul ei în asta?

— Desigur că nu-ţi învinovăţeşti mama pentru moartea unei femei pe care a întâlnit-o o singură dată, replică Susan ca şi cum nu încăpea nicio îndoială în privinţa absurdităţii unei asemenea afirmaţii. Doar nu e vrăjitoare, nu?

Se rezemă pe canapea, trase un fum din ţigară, privindu-mă prin fum, evaluându-mi reacţia.

Acum eram speriată. Ele două chiar puteau să o scoată la capăt. Îmi dădeam seama cât de uşor buchetul acesta de leandru şi mătrăgună putea fi transformat într-o cunună de lauri.

— Ba o învinovăţesc, Susan.

— Povesteşte-mi, mă îndemnă ea, ţinând ţigara în mâna stângă, cu dreapta luând notiţe în caiet.

— Mama a făcut tot ce-a putut ca să o scoată pe Claire din viaţa mea, am continuat. Claire era fragilă şi mama ştia exact ce punct să atingă.

Susan trase un fum şi se uită strâmb la fum.

— Şi de ce ar fi făcut asta?

M-am depărtat de perete şi m-am dus în dreptul cuierului pom. Nu mai voiam să mă uit la ea, sau mai degrabă nu mai voiam să se uite ea la mine, măsurându-mă. Mi-am pus pe cap o pălărie veche şi am urmărit-o în oglindă.

— Deoarece Claire mă iubea.

Era o pălărie de paie cu văl de plasă. Mi-am tras vălul pe ochi.

— Ai simţit că era geloasă, rosti Susan pe un ton matern, scuipând fum în aer, ca o caracatiţă împroşcând cerneală.

Mi-am potrivit vălul, apoi am înclinat borul pălăriei.

— Era extrem de geloasă. Claire era bună cu mine, şi o iubeam. Nu putea suporta asta. Nu că ea mi-ar fi acordat vreo atenţie când a avut ocazia, dar când altcineva a făcut-o, n-a suportat.

Susan se aplecă în faţă, ţinându-şi coatele pe genunchi, cu ochii ridicaţi în tavanul rudimentar cu aspect de brânză de casă, şi-i auzeam creierul zbârnâind, o reajustare mecanică, frământând în minte ceea ce tocmai îi spusesem, căutând avantaje.

— Dar ce mamă n-ar fi geloasă, replică ea, pe fiica se care se ataşează de o

mamă adoptivă? Sincer vorbind.

Scutură ţigara în scrumiera în formă de pungă de fasole, cu fundul ca o cireaşă.

M-am întors spre ea, privind-o prin văl, bucuroasă că nu putea vedea frica din ochii mei.

— Sincer vorbind, a omorât-o pe Claire. A împins-o de pe stâncă, da? Poate că nu poate fi trimisă în judecată pentru asta, dar nu încerca să-mi vinzi mie povestea asta nouă şi îmbunătăţită. A ucis-o pe Claire şi l-a ucis pe Barry. Hai să n-o mai lungim.

Susan oftă şi puse pixul jos. Mai trase o dată din ţigară şi o stinse în scrumieră.

— Eşti o tipă dură, nu-i aşa?

— Tu eşti cea care vrea să lase un criminal să scape, i-am întors-o.

Mi-am scos pălăria şi am aruncat-o pe scaun, speriind pisica cea albă, care fugi afară din cameră.

— I s-a refuzat procedura cuvenită. E consemnat, spuse Susan, lovindu-se cu latul mâinii în palma cealaltă.

Mi-o imaginam în instanţă, cu mâinile ei care traduceau pentru cei cu auzul slab.

— Avocatul din oficiu n-a ridicat nici măcar un deget în apărarea ei.

Degetul ei acuzator, cu vârful roşu.

— Era drogată, Dumnezeule, abia putea vorbi. Totul e la dosar, doza, tot Nimeni n-a spus un cuvânt. Cazul acuzării a fost bazat în întregime pe dovezi indirecte.

Mâinile cu palmele în jos, încrucişate şi îndreptate spre exterior, ca un semn al arbitrului de baseball care spune „în siguranţă “. Construia un punct culminant, dar eu auzisem destule.

— Şi tu ce ai de câştigat din asta? am întrerupt-o, pe tonul cel mai sec şi neimpresionat pe care l-am putut compune.

— Nu s-a făcut dreptate, rosti ea cu fermitate.

Mi-am imaginat-o pe treptele tribunalului, evoluând în faţa echipelor de la televiziuni.

— Ba da, am zis. Orbeşte, şi poate chiar din greşeală, dar s-a făcut E rar, ştiu. Un miracol modem.

Susan se prăbuşi pe spătarul canapelei, ca şi cum comentariile mele o secătuiseră de toată vigoarea pusă la bătaie pentru o cauză dreaptă. O maşină

cu radioul dat tare, care scuipa muzică ranchero[75], trecu încet prin dreptul nostru, iar Susan se întoarse repede să se uite pe geam la Jaguarul verde-închis parcat în faţă. Când fu satisfăcută că era tot acolo, lucind lângă curbă, se întoarse spre mine. Încet, obosită.

— Astrid, când tinerii sunt atât de cinici, asta mă face să disper privind viitorul acestei ţări.

Era cel mai amuzant lucru pe care-l auzisem toată ziua. Îmi venea să râd. Nu întâlnisem prea multe lucruri amuzante în ultima vreme, dar acesta era absolut bizar după orice standarde.

Brusc, oboseala dispăru, ca şi vigoarea pusă la bătaie pentru o cauză dreaptă, de mai devreme. Acum aveam în faţă un strateg rece şi inteligent, nu prea diferit de Ingrid Magnussen însăşi.

— Barry Kolker se poate să fi murit de insuficienţă cardiacă, rosti Susan pe un ton calm. Autopsia n-a fost concludentă. Era supraponderal şi în acelaşi timp consumator de droguri, nu-i aşa?

— Cum spui tu.

"Adevărul este orice spun eu că este. "

— Hai să plecăm de-aici şi să vedem dacă avem despre ce să vorbim.

Susan zâmbi încet cu rujul ei roşu, dându-şi la o parte de pe faţă buclele negre cu o mână. Genele îi erau foarte negre, pe fondul feţei albe. Ca şi cum ar fi fost puţin ruşinată de ea însăşi, dar şi pe undeva uşurată că nu trebuia să-mi vândă atât de mult pe cât ar fi crezut.

— Hai să facem o plimbare cu maşina, propuse ea.

În spatele geamurilor fumurii ale Jaguarului ei, m-am cuibărit în mirosul de piele şi de bani. M-am înfăşurat în jurul meu ca o blană. La radio avea postul de jazz de la Long Beach şi se auzea o piesă improvizată de pe Coasta de Vest cu un flaut şi o chitară electrică. Am ieşit de pe Ripple Street, trecând pe lângă centrul de zi pentru bătrâni, care nu avea atestare, pe lângă brutărie şi acel trompe l'oeil[76] de Clearwater, în tăcere, am luat-o la stânga pe Fletcher, stânga pe Glendale, dreapta în Silverlake Boulevard, şi ne-am plimbat în jurul lacului o vreme. Pescăruşii ciuguleau din apa verde-albastră. Seceta făurise un guler uriaş de beton în jurul lacului, dar în lumea sigilată a Jaguarului erau douăzeci de grade. Ce plăcere să te afli în maşina unei femei bogate! Acum un alt cântec umplea atmosfera rarefiată, l-am recunoscut imediat. Oliver Nelson, Stolen Moments.

Am închis ochii şi mi-am imaginat că eram cu Olivia, nu cu avocata mamei. Braţele ei goale, profilul ei, eşarfa legată în stil Kelly în jurul capului şi al gâtului. Ce clipă preţioasă! Cu atât mai mult cu cât fusese ireală, dispăruse într-o secundă, un lucru pe care să-l savurezi ca pe un parfum pe aripile vântului, ca pe o muzică de pian cântată într-o casă efemeră după-amiază. Am continuat să mă gândesc la asta în timp ce Susan parca pe partea îndepărtată a lacului, unde se vedea apa verde-albastră, punctată cu alb, şi dealul pitoresc de dincolo de ea. Dădu muzica mai încet, dar tot se mai auzea trompeta lui Nelson.

— Vreau să te întrebi pe tine însăţi: De ce se face ea vinovată? începu Susan, întorcându-se spre mine de pe scaunul şoferului. Adică în mintea ta. Cu adevărat. De crimă sau de faptul că a fost o mamă groaznică? Că nu a fost alături de tine când ai avut nevoie de ea?

M-am uitat la femeia măruntă cu bucle negre, poate o idee prea negre, cu rimelul puţin întins sub ochi din cauza căldurii. Dezgustul era un fapt, dar în acelaşi timp era şi adevărul. Ca atâtea alte lucruri, cuvintele erau înfiorător de imprecise. Îmi doream să fi avut ceva cu care s-o desenez. Era pe punctul de a deveni o caricatură a ei înseşi. Nu încă, acum mai era încă de recunoscut, dar cu greu. Dar peste cinci ani, zece, avea să mai semene cu ea numai de la depărtare. Atunci avea să fie retrasă şi înspăimântată.

— Sincer, nu cumva încerci doar să o pedepseşti pentru că a fost un părinte incapabil, şi nu pentru presupusa crimă?

Deschise geamul cu butonul electric, apăsă bricheta de la maşină şi căută în geantă după ţigări.

— Ce-ţi era ţie Barry Kolker, la urma urmei? Era un prieten oarecare al mamei tale. Dar avea o seamă de prieteni. Era imposibil să fi fost atât de ataşată de el.

— Dar e mort, am spus. Şi tu mă acuzi pe mine că aş fi cinică?

Îşi puse o ţigară în gură şi bricheta sări. O aprinse, umplând maşina de fum. Sufla fumul în sus, spre deschizătura geamului.

— Nu, nu e vorba de Kolker. Eşti furioasă pe ea pentru că te-a abandonat E firesc. Ai avut şase ani dificili şi, ca un copil, arăţi cu degetul spre mama atotputernică. E vina ei. Ideea că şi ea e o victimă nu ţi-ar trece prin minte.

Dincolo de geam, în acea parte a realităţii fără aer condiţionat, o alergătoare roşie la faţă trecu pe lângă noi, târând un setter obosit în lesă.

— Asta vei zice dacă spun adevărul la proces?

O priveam târându-şi cu greutate picioarele pe trotuar, în timp ce câinele încerca să adulmece plantele în trecere.

— Cam aşa ceva, răspunse ea, primul lucru sincer pe care-l auzeam de la ea de când îi strânsesem mâna mică.

Oftă şi scutură scrumul pe geam. O parte din el intră înapoi în maşină. Şi-l scutură de pe costum.

— Astrid, poate că n-a fost o mamă model, precum cele de la televizor, ca Barbara Billingsley cu şorţul şi perlele ei, dar te iubeşte. Mai mult decât îţi poţi închipui. În momentul ăsta chiar are nevoie să crezi în ea. Ar trebui să o auzi cum vorbeşte despre tine, cum îşi face griji pentru tine, cât îşi doreşte să fie din nou cu tine.

M-am gândit din nou la călătoria mea imaginară împreună cu ea, la imaginea ei, la magia vorbelor ei. Acum nu mai eram aşa de sigură, poate că era adevărat Voiam să o întreb pe femeia aceasta ce spunea mama despre mine. Voiam să o aud spunându-mi ce gândea mama despre mine, dar nu îndrăzneam să-i las această portiţă. Bobby Fischer mă învăţase să fiu mai deşteaptă.

— Ar spune orice ca să scape.

— Vorbeşte cu ea. Pot să aranjez eu. Ascultă doar ce are de spus, Astrid, mă îndemnă Susan. Şase ani înseamnă vreme lungă. Oamenii chiar se schimbă.

Incertitudinea mea de moment pălea. Ştiam exact cât de mult se schimbase Ingrid Magnussen. Aveam scrisorile ei. Le citisem filă cu filă, înotând prin mareea roşie. Ştiam totul despre tandreţea ei şi despre grija maternă. Eu şi pisica cea albă. Dar acum ceva se schimbase. Ceea ce se schimbase era faptul că, pentru prima oară în viaţa mea, mama avea nevoie de ceva de la mine, ceva ce stătea în puterea mea să ofer sau să refuz, şi nu invers. Am dat drumul la ventilator şi am lăsat aerul condiţionat să-mi sărute faţa.

Mama avea nevoie de mine. Ce efect avea acest lucru, ce însemna, ce incredibil era Dacă urcam în boxă şi spuneam că ea făcuse crima, dacă povesteam despre plimbarea noastră la Tijuana despre sutele de grame de leandru şi ciumăfaie, şi mătrăgună pe care le fiersese în bucătărie, nu mai ieşea niciodată din închisoare. Dacă minţeam şi spuneam că Barry era supraparanoic, că dezvoltase un complex pentru ea, că era nebun, dacă povesteam despre cât de drogată fusese când o văzusem la Sybil Brand, încât nici nu mă recunoscuse, putea să câştige un recurs, să obţină un nou proces,

putea să fie liberă înainte să împlinesc douăzeci şi unu de ani.

Reverendul Thomas n-ar fi apreciat emoţia care mă umplea acum, a cărei dulceaţă era irezistibilă. Îi ţineam la gât propriul cuţit Puteam să cer ceva, să ridic pretenţii. Eu ce câştig din asta? Asta învăţasem să întreb, fără să mă scuz, în timpul petrecut cu Rena. Care e partea mea? Puteam să-mi pun pe suflet o etichetă cu preţul. Acum trebuia doar să-mi dau seama cu cât puteam să-l vând.

— Bine, am încuviinţat Aranjează.

Susan trase un ultim fum din ţigară, o aruncă pe fereastră, apoi ridică geamul. Acum era în întregime o femeie de afaceri.

— Vrei ceva între timp, nişte bani de cheltuială?

O uram pe femeia asta. Tot ce suferisem în ultimii şase ani nu însemna nimic pentru ea Nu eram decât o cărămidă în structura pe care o înălţa, nu făcusem decât să mă aşez unde-mi era locul. Nu credea că mama era nevinovată. Nu-i păsa decât de faptul că aveau să fie camere de filmat pe treptele tribunalului. Şi numele ei, Susan D. Valeris, sub buzele ei roşii care se mişcau. Publicitatea avea să merite cu vârf şi îndesat.

— O să iau două sute, am zis.

Mă plimbam de-a lungul râului în lumina târzie a după-amiezii, cu mâinile în buzunare, oraşul Baldy, la est, era în întregime roz datorită reflectării apusului, aveam banii lui Susan mototoliţi în pumn. M-am îndreptat către nord, pe lângă terenul firmei de construcţii şi rampele de încărcare ale brutăriei, pe lângă curtea sculptorului de pe Clearwater Street, pe lângă acel trompe l'oeil ca un sătuc franţuzesc. Un câine se năpusti la gard şi scândurile late se clătinară la atingerea animalului, care lătra şi mârâia. Dincolo de gard, prin sârma ghimpată, se vedeau forme din bronz, echilibrate în interiorul unor cercuri mari de metal ca Shiva, care se roteau încet în bătaia vântului. Am găsit o bucată de beton căzută din peretele albiei râului şi am aruncat-o în apă. Căzu printre sălcii şi un freamăt de aripi şuierătoare dinspre nişte păsări maronii care se bălăceau. Se întâmpla din nou. Eram atrasă iarăşi în lumea ei, în umbra ei, exact când începeam să mă simt liberă.

Am tuşit, toată primăvara avusesem tuşea aceasta seacă şi stăruitoare, de la fumat iarbă şi de la mucegaiul etern din casa Renei. Am luat-o la fugă în jos pe pantă spre apă, m-am aşezat pe vine şi am atins curentul cu vârful degetelor. Rece, real. Apă din munţi. Am pus puţină între ochi, în locul celui

de-al treilea ochi. Ajută-mă, Râule.

Şi ce dacă reuşea să iasă din închisoare? Dacă venea să caute casa de pe Ripple Street, dacă spunea: „M-am întors. Împachetează, Astrid, plecăm “? Puteam să-i rezist? Mi-am imaginat-o în cămaşa albă şi blugii cu care o lăsaseră să se îmbrace când o arestaseră. „Hai “, spunea ea. Îmi închipuiam cum stăteam amândouă pe veranda Renei, uitându-ne una la cealaltă, dar nimic mai mult.

Oare exista încă în oasele mele, în fiecare gând al meu?

M-am ghemuit lângă apa care curgea peste pietrele căzute şi m-am gândit de cât de departe trebuie să fi venit ele ca să se aşeze în albia aceasta de beton, în şuvoiul limpede şi melodios, în mirosul de apă proaspătă. Nu voiam să mă mai gândesc la mama. Mă obosea. Preferam să mă gândesc la felul cum sălciile şi plopii şi palmierii îşi croiau drum prin beton, crescând drept din canalul de regularizare, cum râul se lupta să se reinstaleze. Apa adusese puţin nămol şi îl aşezase acolo. O sămânţă căzuse în el şi încolţise. Crescuseră nişte rădăcini mici.

Mama scrisese cândva o poezie despre râuri. Râurile erau femei, suna poezia ei. Începeau fiind nişte fetiţe, nişte curente micuţe de apă decorate cu flori sălbatice. Apoi deveneau torente, scobindu-şi calea prin granit pur, aruncându-se de pe stânci, fără teamă şi irezistibile. Mai târziu deveneau grase şi utile, având curbe largi şi lente care serveau comerţului şi apei menajere, dar în adâncimile lor inconştiente se hrăneau draci-de-mare care creşteau cât nişte şlepuri, iar în furtunile de o sută de ani se ridicau, uitând promisiunile pe care le făcuseră, jurămintele de cununie, şi înecau totul pe kilometri întregi în jur. În cele din urmă ajungeau, golite, malarice, într-un evantai de mlaştini care dădea în mare.

Dar râul acesta nu era deloc aşa Curgea senin şi ignorat pe lângă gardurile vopsite din 18th Street, Roscos, Frogtown, viu în ciuda tuturor greutăţilor, păzind secretele supravieţuirii. Râul acesta era o fată ca mine.

Un cort provizoriu era aşezat pe o insulă mică, în mijlocul unei păduri miniaturale, prelata lui albastră iţindu-se printre nuanţele de gri şi verde. Nişte Hiltoni improvizaţi, aşa obişnuia să-i numească Barry. Ştiam cine era. Un veteran din Vietnam înalt şi slab, îmbrăcat în kaki şi haine de camuflaj, îl văzusem pe acolo dimineaţa devreme, împreună cu firul subţire de fum de la o mică butelie pe care-şi făcea cafeaua îl văzusem în faţa pieţei spaniole de pe Glendale Boulevard, în partea amenajată, jucând poker cu prietenii lui în

umbrele lungi ale după-amiezii.

Pe malurile crăpate creştea muştar sălbatic, şi am cules un buchet pentru Yvonne. Ce însemna o buruiană, la urma urmei?

O plantă pe care n-o sădise nimeni? O sămânţă căzută din buzunarul unul călător, ceva ce nu aparţinea nimănui? Era ceva ce creştea mai bine decât ce ar fi trebuit să se afle acolo? Nu cumva era doar un cuvânt, buruiană, care-şi târa după sine sentinţele? "Inutil, fără valoare. Nedorit. “

Ei bine, oricine putea să cumpere un Jaguar verde sau să găsească frumuseţea într-un paravan japonez vechi de două mii de ani. Eu preferam să fiu o cunoscătoare a râurilor neglijate, şi a muştarului înflorit, şi a îmbujorăm în nuanţe roz iridescente de pe gâtul de culoarea cărbunelui al unui guguştiuc dintr-o intersecţie. M-am gândit la veteranul acela, care-şi încălzea cina dintr-o conservă şi la bătrâna care hrănea guguştiucii la intersecţia din spatele Kentucky Fried Chicken. Dar omul cu gâzele, cu ochii lui albaştri de sub părul cărunt cu fire negre? Eram eu şi Yvonne, Niki şi Paul Trout, poate chiar Serghei şi Susan D. Valeris, de ce nu? Ce era fiecare dintre noi, dacă nu un mănunchi de buruieni? Cine trebuia să spună care era valoarea noastră? Ce însemnau patru veterani din Vietnam care jucau poker în fiecare după-amiază în faţa pieţei spaniole de pe Glendale Boulevard, făcându-şi jocurile cu câte o mână unsuroasă din care lipsea o damă sau un cinci? Poate lumea depindea de ei, poate ei erau Parcele sau Graţiile. Cezanne i-ar fi desenat în cărbune. Van Gogh s-ar fi pictat pe el însuşi printre ei.

Dar în noaptea aceea am avut din nou vechiul vis, cu străzile cenuşii din Paris şi labirintul de piatră, cu ferestrele de cărămidă acoperite. De data aceasta erau uşi de sticlă cu mânere curbate în stil art nouveau, toate încuiate. Ştiam că trebuia s-o găsesc pe mama. Se întuneca, siluete întunecate se furişau la intrările în beciuri. Sunam la toate soneriile apartamentelor. Ieşeau la uşă femei care semănau cu ea, zâmbeau, unele chiar mă strigau pe nume. Dar niciuna dintre ele nu era ea.

Ştiam că era acolo, înăuntru, loveam în uşă, ţipam la ea să mă lase să intru. Uşa a bâzâit să-mi dea drumul înăuntru, dar exact când am împins-o, am văzut-o pe ea ieşind pe poarta curţii, ca pasager într-o maşină mică şi roşie, purtând haina din lână creaţă şi ochelari mari de soare peste ochii orbi, se lăsa pe spate pe banchetă şi râdea. Am alergat după ea, plângând, implorând.

M-a trezit Yvonne, zgâlţâindu-mă. Mi-a pus capul în poala ei şi părul ei

lung şi şaten ne acoperea ca un şal. Burta îi era caldă şi fermă ca o pernă îndesată. Prin şuviţele de păr se ţeseau fâşiile colorate de lumină pe care încă le mai vedeam, de la un carusel de copii de lângă lampa pe care o recoltasem în ziua de gunoi.

— Noi avem toate visele rele, ese, spuse ea, mângâindu-mi obrazul ud cu palma ei. Trebuie să mai lăsăm câteva şi pentru alţii.

30

Maternitatea de la White Memorial Hospital îmi amintea de toate şcolile la care fusesem vreodată. Pereţi cu textură nisipoasă, ca nişte dinţi de om bătrân, vestiare pe hol, duşumele de linoleum maro-închis şi deschis, plăci acustice împachetate cu sfoară. Doar ţipetele de pe holuri erau diferite. Mă înspăimântau. Nu era locul meu acolo, mă gândeam în timp ce o urmam pe Yvonne de-a lungul coridorului. Eu ar fi trebuit să intru în a treia etapă de învăţământ, să învăţ despre ceva distant şi cerebral, îndesat în siguranţă între copertele cărţilor.

Adusesem toate obiectele pe care învăţaserăm să le folosim la cursul pentru gravide, mingile de tenis, prosoapele rulate, cronometrai, dar Yvonne nu voia să facă aşa, să respire numărând şi să se întindă pe mingile de tenis. Nu voia decât să strângă în gură pânza pluşată şi să mă lase să-i dau cu gheaţă pe faţă, cântându-i cu vocea mea falsă. Cântam cântece din musicalurile pe care le urmărisem cândva cu Michael – Camelot, My Fair Lady. I-am cântat Oh, Shenandoah, I long to hear you, pe care-l cântase Claire odată pe malurile râului McKenzie. În timp ce peste tot în jurul nostru, prin perdele, femeile urlau de pe paturile înguste de travaliu, înjurând, gemând şi strigându-şi mamele în zece limbi diferite. Parcă erau laboratoarele Inchiziţiei.

Rena n-a stat mult. Ne-a dus cu maşina, ne-a dat jos, a semnat hârtiile. Ori de câte ori începeam să o plac, se întâmpla ceva de genul acesta.

— Mama, se tânguia Yvonne, cu lacrimile prelingându-i-se pe faţă.

Mă strângea de braţ când se apropia contracţia. Eram aici de nouă ore, şi asistentele se schimbaseră deja de două ori. Braţul îmi era învineţit de la palmă până la umăr.

— Să nu mă laşi, mă ruga ea.

— Nu te las.

I-am dat câteva dintre cuburile de gheaţă pe care i le aduseseră. N-o lăsau

să bea nimic, pentru cazul în care trebuia să i se facă anestezie. Nu voiau să vomite în mască. A vomitat oricum. Am ridicat tăvița de plastic de forma unui rinichi sub bărbia ei. Lumina fluorescentă ne bătea, acuzatoare, în ochi.

Asistenta se uită la monitor şi-şi înfipse degetele în Yvonne să verifice dilataţia. Avea tot opt centimetri. Dilataţia completă era de zece, şi ne spuseseră de nenumărate ori că până atunci nu prea puteau face nimic. Acum era ceea ce numeau ei tranziţie, care era partea cea mai rea. Yvonne purta un tricou alb şi ciorapi trei sferturi verzi, faţa îi era galbenă şi lucea de transpiraţie, avea părul murdar şi încâlcit. I-am şters voma cleioasă de pe buze.

— Cântă-mi ceva, şopti Yvonne prin buzele întredeschise.

— Dacă ar fi să te părăsesc vreodată, îi cântam eu la urechea spiralată, găurită până sus de tot, nu s-ar întâmpla vara…

Yvonne părea imensă în patul micuţ. Monitorul fetal îi era conectat la burtă, dar refuzam să mă uit pe ecranul de televizor. Mă uitam la faţa ei. Îmi amintea de o pictură de-a lui Francis Bacon, aşa cum îi dispărea şi-i revenea orice asemănare cu o fiinţă umană, cum se lupta să reziste şi să nu se facă nevăzută într-o lume nediferenţiată a durerii. I-am dat părul la o parte de pe faţă şi i-am făcut din nou breton.

Curajul femeilor, mă gândeam în timp ce mă jucam cu părul ei de jos în sus, descâlcind masa neagră. Eu n-aş fi fost în stare să trec prin asta vreodată. Durerea venea în valuri, în straturi, începând din abdomen şi întinzându-se. Era o floare a durerii care înflorea prin corpul ei, un nufăr zimţat de oţel.

Mă gândeam într-una la cât de rezistent este corpul nostru. Filosoful care spusese „gândim, deci existăm” ar fi trebuit să petreacă o oră în maternitatea de la White Memorial Hospital. Şi-ar fi schimbat întreaga filosofie.

Mintea era atât de subţire, abia cât o pânză de păianjen, cu tot rafinamentul gândurilor, aspiraţiilor şi credinţelor în propria-i importanţă. Iată cât de uşor se dezleagă şi se evaporă sub prima atingere a durerii. Gâfâind pe pat, Yvonne era pe punctul de a deveni de nerecunoscut, de a se dezintegra într-un amestec de nervi, fibre, saci şi ape şi ceasul antic din sânge. În comparaţie cu acest corp etern, individul era un fum, un nor. Corpul era singura realitate. Sufăr, deci exist.

Intră asistenta, se uită la monitor, îi verifică Yvonnei contracţiile, tensiunea cu mişcări aspre şi autoritare. La schimbul trecut o avusesem pe Connie Hwang, avusesem încredere în ea, zâmbea şi o atingea cu blândeţe pe

Yvonne cu mâinile ei plinuţe. Dar aceasta, Melinda Meek, se repezea la Yvonne pentru că se văita.

— O să fii bine, spunea. Ai mai trecut prin asta.

Mă speria cu eficienţa ei, cu degetele ei osoase. Îmi dădeam seama că ştia că eram copii adoptivi şi că Yvonne nu avea să păstreze copilul. Hotărâse deja că eram iresponsabile şi că ne meritam pe deplin suferinţa. O vedeam în rol de gardian de închisoare. Acum îmi doream ca mama să fie aici. Ea ar fi ştiut cum să scape de Melinda Meek. Chiar şi în trecere să fi fost, şi tot ar fi scuipat-o în faţa ţepoasă şi ar fi ameninţat că o sugrumă cu cordonul monitorului fetal.

— Doare, spuse Yvonne.

— Nu spune nimeni că e o plăcere, replică Melinda. Trebuie să respiri.

Yvonne încercă, trase aer în piept şi-l dădu afară, ea voia să o placă toată lumea, chiar şi asistenta asta cu faţă acră.

— Nu poţi să-i dai ceva? am întrebat.

— Totul e-n regulă, rosti Melinda pe un ton aspru, iar ochii triunghiulari îi erau o ameninţare voalată.

— Zgârcomani ce sunteţi, zise femeia care era de cealaltă parte a perdelei albe de duş. La săraci nu daţi nişte afurisite de medicamente.

— Te rog, făcu Yvonne, agăţându-se de bluza albă a Melindei. Te implor.

Asistenta se descotorosi elegant de mâna Yvonnei şi i-o aşeză ferm pe burtă.

— Ai deja opt centimetri. E aproape gata.

Yvonne suspina încet, ritmic, neputincios, prea obosită ca să mai plângă măcar. Am mângâiat-o pe abdomen.

Nimeni nu vorbea vreodată despre ce luptă era asta. Îmi dădeam seama cum puteau să moară femeile la naştere altădată. Nu pentru că se molipseau de vreun microb sau din cauza hemoragiei. Pur şi simplu renunţau. Nu le mai păsa dacă se năştea sau nu copilul. Ştiau că, dacă nu mureau, aveau să treacă iarăşi prin asta anul viitor, şi următorul. Înţelegeam cum o femeie putea să nu mai încerce, pur şi simplu, ca un înotător obosit, capul ei se lăsa dus la fund, apa îi umplea plămânii. O masam încet pe Yvonne pe gât, pe umeri, nu voiam să las apa să o acopere, să se ducă la fund. Sugea din cuburile de gheaţă prin pânza pluşată albă şi rărită. Dacă mama ar fi fost aici, cu siguranţă ar fi făcut-o pe Melinda Meek să scoată medicamentele vrând-nevrând.

— Mamacita, ay, urlă Yvonne.

Nu ştiam de ce o striga pe mama ei. Îşi ura mama. N-o văzuse de şase ani, din ziua în care o încuiase pe Yvonne, împreună cu fraţii şi surorile ei, în apartamentul lor din Burbank ca să se ducă să se distreze şi nu se mai întorsese. Yvonne spunea că atunci când avea ea unsprezece ani, mama ei îşi lăsase iubiţii să o ia pe rând. Nici măcar nu ştiam ce însemna. Poştă, mi-a zis ea. Şi totuşi, striga: „Mama “.

Şi nu doar Yvonne. În toată secţia, toate îşi strigau mamele. „Mami, mamă, mama. “Chiar şi cu soţii lângă pat, strigau după mama. Cu nouă ore mai devreme, când intraserăm, o femeie cu o voce ca o baie de leşie ţipa alternativ la soţul ei şi-şi striga mama. O femeie în toată firea hohotea ca un copil. „Mami… “îmi fusese jenă pentru ea. Acum înţelegeam mai bine.

O ţineam în continuare de mână pe Yvonne şi mi-o imaginam pe mama, în urmă cu şaptesprezece ani, născându-mă pe mine. O strigase oare pe mama ei? Mi-o închipuiam ţipând la tata, spunându-i că nu era bun de nimic, că era mincinos şi inutil, până când el se ducea la o bere, lăsând-o singură cu proprietara într-o dimineaţă de noiembrie. Mă născuse acasă, nu-i plăcuseră doctorii niciodată. Îmi dădeam seama cum ţipetele şi înjurăturile ei trebuie să fi străpuns liniştea unei străzi pietonale din Venice Beach, speriind un copil care trecea prin apropiere pe un skateboard, în timp ce proprietara fuma haşiş şi-i scotocea în geantă. Dar oare strigase: „Mami, ajută-mă?”

Mă gândeam la mama ei, la singura poză pe care o aveam, la cât de puţin ştiam. Karin Thorvald, care putea să fi fost sau nu o rudă îndepărtată a regelui Olaf al Norvegiei, actriţă clasică, şi beţivă, care putea să recite Shakespeare pe dinafară în timp ce dădea de mâncare la pui şi care se înecase în iazul vacilor când mama avea treisprezece ani. Nu mi-o puteam imagina strigând pe cineva.

Dar apoi mi-am dat seama că femeile nu se refereau la propriile mame. Nu era vorba despre femeile acelea slabe, acele victime. Dependente de droguri, de cumpărături sau de copt prăjituri. Nu se refereau la femeile care le dezamăgiseră, care nu fuseseră în stare să le ajute să devină femei adevărate, la femeile care-şi lăsaseră iubiţii să le ia pe rând. Femei care se îmbătau şi vomau, femei care zâmbeau în oglinda, femei cu corsete, femei pe scaune de bar. Nu femeile acelea cu reproşurile şi revistele lor, femei dominante, femei care întrebau: Eu ce câştig din asta? Nu femeile care se uitau la televizor în timp ce pregăteau cina, femei care-şi vopseau părul blond în spatele uşilor închise, străduindu-se să arate de douăzeci şi trei de ani. Nu se refereau la

mamele care spălau vase dorindu-şi să nu se fi măritat vreodată, nici la cele de la urgenţă, care spuneau că au căzut pe scări, nici la cele din închisoare care spuneau că singurătatea e condiţia umană, obişnuieşte-te cu ea.

Ele voiau mama adevărată, mama de sânge, pântecele sacru, mama de o compasiune aprigă, o femeie suficient de mare să cuprindă toată durerea, să o îndepărteze. Aveam nevoie de cineva care să sângereze, cineva mare şi bogat ca un câmp, o mamă cu şoldurile late, copleşitoare, imensă, femei ca nişte canapele uriaşe şi moi, mame care să blesteme cu sânge, mame suficient de mari, suficient de largi ca să ne ascundem în ele, să ne prăbuşim în ele, mame care să respire în locul nostru când nu mai puteam respira, care să lupte pentru noi, să ucidă pentru noi, să moară pentru noi.

Yvonne stătea pe jumătate ridicată în pat, ţinându-şi respiraţia, cu ochii ieşindu-i din orbite. N-ar fi trebuit să facă asta.

— Respiră, i-am spus la ureche. Te rog, Yvonne, încearcă.

Încercă să respire, câteva inhalări superficiale, dar durea prea tare. Se prăbuşi la loc pe patul îngust, prea obosită să mai continue. Nu mai putea decât să mă strângă de mână şi să plângă. Şi mă gândeam la felul în care copilul era legat de ea, aşa cum ea era legată de mama ei, şi aceasta de mama ei, la nesfârşit, tot mai adânc, împletit într-un lanţ al dezastrului care o adusese pe patul acesta, astăzi. Şi nu numai pe ea. Mă întrebam care avea să fie moştenirea mea.

— Mai bine muream, spuse Yvonne în perna cu flori pe care o adusesem de acasă.

Copilul a venit pe lume patru ore mai târziu. O fetiţă, născută la ora cinci şi jumătate după-amiază. O Geamănă. Ne-am dus acasă a doua zi. Rena ne-a luat cu maşina de la intrarea principală a spitalului. A refuzat să intre. Ne-am oprit la fereastra de observaţie de la salonul nou-născuţilor, dar copilul fusese deja luat. Rena nu voia să o lase pe Yvonne să ia copilul acasă, nici măcar pentru câteva săptămâni.

— Mai bine plecat imediat, spusese Rena. Te ataşezi, ai decât de pierdut.

Avea dreptate, mă gândeam în timp ce împingeam scaunul cu rotile al Yvonnei spre ieşire, deşi motivele ei nu aveau nimic de-a face cu grija pentru Yvonne, doar că nu voia să devină o bunică adoptivă. Ea nu avusese niciodată copii, nu-şi dorise niciodată. „Ce am de câştigat din asta? Mi se face greaţă când văd copii, îi spunea tot timpul lui Yvonne. Papa, caca, plâns.

Gândeşti păstrezi, mai gândeşti”.

Pe aleea spitalului, Niki a coborât din microbuz, i-a dat Yvonnei un mănunchi de baloane şi a îmbrăţişat-o. Am ajutat-o să se urce în spate. Era încă obosită, abia putea să meargă. Îi fusese atins un nerv la piciorul stâng şi avea copci acolo unde o tăiase doctorul. Mirosea a acru, ca sângele vechi. Arăta de parcă tocmai fusese lovită de o maşină. Rena nici măcar nu s-a uitat la ea.

M-am aşezat în spate cu ea, pe bancheta jupuită. Yvonne s-a sprijinit de mine, cu capul pe umărul meu.

— Cântă Michelle, şopti ea.

Am ţinut-o de mână, mi-am lipit cealaltă palmă de fruntea ei, aşa cum îi plăcea, şi i-am cântat încet cu vocea mea falsă în timp ce ne zdruncinam şi ne hurducam, îndreptându-ne spre casă. Michelle, ma belle. Cântecul părea să o aline. Şi-a sprijinit capul pe umărul meu şi a început, în tăcere, să-şi sugă degetul.

Au trecut săptămâni fără ca Susan să sune să-mi spună când aveam să o văd pe mama. Acum, după ce-mi câştigase complicitatea, nu mai auzeam nimic despre asta. Nici în mai, nici în iunie. Stăteam pe marginea râului, privind egretele albe şi păsările maronii care se bălăceau şi pescuiau. Era ziua în care absolveam Marshall High School, dar nu vedeam niciun motiv pentru care să particip la ceremonie. Chiar dacă ar fi fost în libertate, mama n-ar fi venit. Ceremoniile care nu erau invenţia ei n-o interesau. Preferam să las ziua să treacă discret, ca pe o zi de naştere a unei femei de vârstă mijlocie.

În realitate eram speriată, atât de speriată, încât îmi era teamă chiar şi să pomenesc de asta, ca în dimineaţa cu acidul. Era o teamă care putea să deschidă gura şi să mă înghită pe de-a-ntregul, ca un rechin cap-de-ciocan într-o apă de un metru şi jumătate. Nu ştiam ce avea să se întâmple acum. Nu mă îndreptam spre Yale sau spre şcoala de artă, nu mă duceam nicăieri. Vopseam rame de plăcuţe cu numere, mă culcam cu un hoţ, el spunea că puteam să mă mut la el oricând. Poate aveam să învăţ să sparg încuietori, să jefuiesc camioane. De ce să aibă mama monopol pe fărădelegi?

M-am aşezat lângă apă şi am privit-o curgând, am privit egretele ciugulindu-se, aveau ochii ca nişte nasturi, şi m-am gândit la ce spusese domnul Delgado la ultima oră. Spusese că motivul pentru care studiam istoria era să aflăm de ce erau lucrurile aşa cum erau, cum se ajunsese aici. Spunea

că unor oameni care nu-şi cunosc istoria li se poate face orice. Aşa funcţiona un sistem totalitar.

Cine eram eu, de fapt? Eram singurul locuitor al statului totalitar al mamei, iar istoria mea personală era rescrisă mereu pentru a se potrivi cu povestea pe care o spunea în ziua respectivă. Erau atâtea elemente lipsă. Începeam să le găsesc pe unele, croindu-mi drum în aval, colecţionând un depozit secret de amintiri sfărâmate într-o cutie de pantofi. Era o lebădă înăuntru, o lebădă albă de lemn cu nări lungi şi negre, ca lebăda de pe uşile mate de la duş ale lui Claire. M-am aşezat pe lebădă şi i-am făcut cu ochiul lui Annie. Erau lespezi albe pătrate pe podea, din care făceam forme în joacă în timp ce stăteam acolo, flori şi case. Erau hexagoane perfecte, cu şase laturi, care se potriveau perfect unele cu altele. Mai era un linoleum galben de bucătărie cu un model cu stropi de vopsea, roşu cu negru, şi coşuri de rufe. Senzaţia de rufe spălate, mirosul uscătorului. Strălucirea galbenă a soarelui printr-o jaluzea care se rula. Degetul meu prin deschizătura rotundă.

Dar cine era Annie? O prietenă? O bonă? Şi de ce mă dădăcea ea, şi nu mama? Voiam să ştiu ce era în spatele lebedei şi al linoleumului galben. Mai erau şi alţi copii acolo, îmi aminteam cum li priveam ducându-se la şcoală. Şi o cutie plină cu creioane. Locuiam cu toţii împreună cu ea, sau mă lăsase acolo?

Şi Klaus, silueta care era tatăl meu. „Suntem mai vaşti decât biografia” Eu de unde mă ivisem? Voiam să ştiu cum se întâlniseră, cum se îndrăgostiseră, de ce se despărţiseră. Timpul petrecut de ei împreună fusese un câmp de bătălie plin de pietre albe, de iarbă crescută peste tranşee, un război în care eu pierdusem totul şi nu aveam cum să aflu ce se întâmplase. Voiam să ştiu despre anii în care călătoriserăm, de ce nu ne puteam întoarce acasă.

M-am întins pe malul în pantă şi m-am uitat în sus. Era cel mai bun loc din care să priveşti cerul. Malurile de beton îi mascau marginile plate şi pufoase, unde se vedeau smogul şi ceaţa, şi te puteai bucura numai de partea bună, de centru, un bol perfect de albastru infinit M-am lăsat să cad în acel ultramarin. Nu o dimineaţă arctică şi palidă ca ochii mamei, ci albastrul acesta era tandru, cald, iertător, fără alb, saturaţie cromatică pură, un cer de Raphael. Când nu se vedea orizontul, aproape că puteai să crezi că era un bol. Rotunjimea lui mă hipnotiza.

Am auzit paşii cuiva venind spre mine. Era Yvonne. Cu mersul ei greoi, cu părul lung ca o pânză de apă. M-am întins la loc. Ea s-a aşezat lângă mine.

— Întinde-te, uită-te la cerul ăsta grozav.

S-a întins lângă mine, cu mâinile încrucişate peste abdomen aşa cum făcea când era însărcinată, deşi copilul nu mai era acolo. Era tăcută, mai mică decât de obicei, ca o frunză care se împuţinează. Un stol de guguştiuci traversă în viteză suprafaţa generos curbată a cerului, cu aripile bătând alb şi gri la unison, ca un semafor. Mă întrebam dacă ştiau încotro mergeau când zburau aşa.

Am strâns-o de mână. Era ca şi cum îmi ţineam propria mână. Buzele îi erau ţuguiate şi crăpate. Era ca şi cum pluteam aici, pe cer, rupte de viitor şi de trecut De ce nu putea să fie suficient atât? Un stol de guguştiuci ar trebui să fie suficient. Ceva care nu are o poveste. Poate că trebuia să-mi las deoparte şiragul rupt de mărgele, cutiile de pantofi pline cu amintiri. Indiferent cât săpam, era doar o poveste şi nu era suficient De ce nu putea să fie un bâtlan? Fără poveste, doar o pasăre cu picioare lungi şi subţiri.

Dacă aş fi putut opri timpul. Râul şi cerul.

— Te gândeşti vreodată la sinucidere? întrebă Yvonne.

— Unii spun că atunci când te întorci reiei exact de unde ai rămas.

Am luat-o pe Yvonne de braţ. Pielea îi era aşa de moale. Tricoul îi mirosea a disperare, ca metalul şi ploaia.

— Credeam că aveai absolvirea astăzi, ese, spuse ea.

— Ce sens are? am făcut. Să defilăm pe scenă ca nişte raţe într-o gheretă de tras cu arma.

Yvonne oftă.

— Dacă aş fi în locul tău, aş fi mândră.

Am zâmbit.

— Dacă ai fi în locul meu, ai fi ca mine. Indiferent ce naiba o însemna asta.

Doamna Luanne Davis mi-a sugerat să mă înscriu la City College, mă puteam transfera oricând, dar îmi pierdusem deja încrederea. Nu-mi puteam face un viitor făurindu-mă din toate piesele sparte pe care le aveam, ca sabia lui Siegfried din poveste. Viitorul era o ceaţă albă în care puteam să dispar, nesemnalată de înfloriturile albastre şi aurii de tafta foşnitoare. Nu era nicio mamă care să mă ghideze.

Îmi imaginam minciunile pe care şefa de promoţie le spunea chiar acum. Despre „viitorul încântător care se află înainte”. Îmi doream să le spună adevărul: „Jumătate dintre voi aţi ajuns acum mai sus decât veţi mai urca vreodată. Uitaţi-vă înjur. De aici toate drumurile coboară. Ceilalţi dintre noi

vom mai avansa puţin, vom avea parte de o slujbă stabilă, de o călătorie în Hawaii sau de o mutare la Phoenix, Arizona, dar, din o mie cinci sute, câţi vor face ceva cu adevărat merituos, să scrie o piesă, să picteze un tablou care să atârne într-o galerie, să găsească leacul pentru herpes? Doi dintre noi, poate trei? Şi câţi vor găsi dragostea adevărată? Cam tot atâţia. Şi iluminarea? Poate unul. Restul dintre noi vor face compromisuri, vor găsi pretexte, pe cineva sau ceva pe care să arunce vina, şi vor ţine asta în inimă ca un medalion pe un lanţ."

Plângeam. Ştiam că aş fi putut să realizez mai mult, aş fi putut să aranjez lucrurile, aş fi putut să insist, să găsesc pe cineva care să mă ajute. În acest moment colegii mei de clasă urcau pe scenă să-şi primească diplomele, National Merit, Junior State. Cum de m-am pierdut aşa? Mamă, de ce mi-ai lăsat mâna să alunece dintr-a ta în autobuz, când aveai braţele pline de pachete?

Simţeam că timpul era o mare enormă, iar eu pluteam pe spatele unei broaşte ţestoase, şi nu se vedea nicio pânză la orizont.

— E aşa de amuzant, ştii, spuse Yvonne, eram sigură că o să te urăsc. Când ai venit mă gândeam: cine are nevoie de gringa[77] asta? auzi cum vorbeşte, cine se crede, prinţesa Diana? Aşa-i ziceam lui Niki. De asta avem noi nevoie, de-o prietenă! Dar, ştii, chiar aveam. Nevoie de tine.

I-am strâns mâna. O aveam pe Yvonne, o aveam pe Niki. Aveam cerul acesta de Raphael. Aveam cinci sute de dolari şi un acvamarin de la o moartă şi un viitor reciclat. Ce altceva îşi mai putea dori o fată?

În vara aceea ne-am vândut marfa pe la târguri, din Ontario până la Santa Fe Springs. Rena a făcut o afacere cu hârtie creponată, aşa că eu decoram scaune de bar, cântare de baie, „corpuri de depozitat" cutii de pantofi. Făceam dungi, pentru spitale, pe scaunele de toaletă şi cadrele pentru mers, pentru bătrânii chipeşi. Pisicile se ascundeau.

— Expoziţie, era noul slogan al Renei. Trebuie să avem expoziţie.

Setul nostru de mobilier pentru luat masa dispăruse deja, dungat şi spoit. A luat patru sute de dolari pe el, mie mi-a dat o sută. Mi-a zis că puteam să stau cât voiam, plătind camera şi mâncarea, ca Niki. A spus-o ca pe un compliment, dar m-a speriat de moarte.

La târgul de la Fairfax High, aveam o prelată albastră de plastic întinsă peste tarabă, pentru ca doamnele care veneau să se uite la hainele noastre să

nu facă insolaţie. Erau ca nişte peşti care ciupeau din momeală, iar noi eram murenele[78], care aşteptam răbdătoare să se apropie.

— Benito vrea să mă mut la el, şopti Yvonne când Rena era ocupată cu o clientă, aranjându-i pe cap o pălărie şi spunându-i ce bine îi stătea.

— Doar n-ai de gând, făcu Niki.

Yvonne zâmbi, visătoare.

Era îndrăgostită din nou. Nu vedeam niciun motiv să o descurajez. În ultima vreme renunţasem să mai încerc să înţeleg ce era bine şi ce era rău, ce conta şi ce nu.

— Pare un tip de treabă, am spus.

— Câţi oameni te invită să îţi împărţi viaţa cu ei? replică Yvonne.

— Cei care caută un regulat stabil, răspunse Niki. Spălat rufe şi spălat vase.

Am împărţit cu Yvonne o cană de Sports Mix rusesc, o băutură mai slabă din votcă şi Gatorade din care Rena bea cât era ziua de lungă.

Rena aduse o femeie arsă de soare să mă cunoască şi urcă geamantanul dungat American Tourister pe masa pliantă.

— Ea e artista noastră, mă prezentă Rena, aprinzându-şi o Sobranie. Astrid Magnussen. Ţine minte nume. Într-o zi valiza asta face milioane.

Femeia zâmbi şi-mi strânse mâna. Am încercat să nu-i miros a Sports Mix în faţă. Rena îmi dădu o carioca permanentă cu o înfloriturăşi m-am semnat pe marginea de jos a valizei. Cartea budistă pe care o găsisem în ziua de gunoi spunea că acumulai virtute pur şi simplu făcând o treabă bună în orice făceai, dedicându-te sarcinii respective. M-am uitat la barul şi scaunele de bar zebrate, la valiza care dispărea cu femeia arsă de soare. Arătau bine. Îmi plăcea să le fac. Dacă asta ar fi fost ceea ce urma să fac toată viaţa, n-ar fi fost suficient de bine? Budiştii credeau că nu conta dacă era vorba de hârtie creponată sau de caligrafie zebrată, de neurochirurgie sau literatură. În Tao, toate aveau aceeaşi valoare, dacă erau realizate în acelaşi spirit.

— Fete leneşe, spuse Rena. Trebuie să vorbeşti cu client să crească vânzări.

Văzu un tânăr în pantaloni scurţi şi pantofi sport care se uita la scaunele de bar, îşi compuse zâmbetul şi plecă să-l agaţe. Zărise pantofii sport la o distanţă de un metru şi jumătate.

Niki îşi termină cana de cocteil Gatorade, se strâmbă, îşi mai turnă puţin în

timp ce Rena era ocupată până peste cap.

— Ce chestii facem ca să ne ameţim.

— Când pleci? am întrebat-o pe Yvonne.

— Mâine, şopti ea, pe jumătate ascunzându-se după perdeaua de păr lins.

I-am dat părul la o parte cu mâna şi i l-am prins după urechea mică şi cu multe găuri. Ridică ochii la mine şi zâmbi, iar eu am îmbrăţişat-o. Izbucni în lacrimi.

— Nu ştiu, Astrid, crezi că ar trebui s-o fac? Tu ştii mereu ce să faci.

Am râs, luată prin surprindere. M-am aşezat pe vine lângă locul unde stătea ea, aşezată pe un fotoliu şubred de director.

— Eu? Eu ştiu mai puţin decât nimic.

— Credeam că tu nu minţi, continuă ea, zâmbind, ţinându-şi mâna la gură, un obicei menit să-i ascundă dinţii mâncaţi.

Poate că Benito avea să se căsătorească cu ea. Poate avea să o ducă la dentist. Poate că avea să o ţină în braţe noaptea şi să o iubească. Cine putea să spună că nu se va întâmpla aşa?

— O să-mi fie dor de tine, am spus.

Dădu din cap, nu putea vorbi, plângea în timp ce zâmbea.

— Dumnezeule, probabil că arăt îngrozitor.

Îşi şterse rimelul care îi curgea pe obraji.

— Arăţi ca Miss America, am zis, îmbrăţişând-o.

Aşa spuneau femeile.

— Ştii, când i se pune coroana pe cap. Şi ea plânge şi râde şi defilează.

Asta o făcu să râdă. Îi plăcea Miss America. Urmăream concursul şi ne drogăm, iar ea lua nişte flori de mătase prăfuite pe care Rena le avea aruncate peste tot şi mergea în sus şi-n jos prin sufragerie, fluturând din mână mecanic, ca o regină a frumuseţii.

— Dacă ne căsătorim, poţi să fii domnişoara de onoare, îmi propuse ea.

Vedeam tortul în ochii ei, cu mireasa şi mirele în miniatură din vârf, glazura ca o dantelă, strat după strat, şi o rochie ca şi tortul, flori albe lipite pe maşină şi toată lumea claxonând în mers.

— O să fiu acolo, i-am promis.

Mi-am imaginat nunta, fără urmă de nuntaş peste optsprezece ani, la care fiecare îşi planifica viaţa după versurile cântecelor celor mai îndrăgite. M-a întristat acest gând.

— O să fii din nou împreună cu prietenul tău, mă linişti ea, parcă pentru a

înmuia lovitura. Nu-ţi face griji. O să te aştepte.

— Sigur, am încuviinţat. Dar ştiam că nimeni nu aştepta pe nimeni.

În seara următoare, Yvonne şi-a împachetat câteva haine, calul, radioul, dar a lăsat poza cu actorul de televiziune în ramă pe comodă. Rena i-a dat nişte bani, înfăşuraţi într-un elastic. Am aşteptat toate cu ea pe verandă până a venit Benito cu un Cutlass gri. Şi apoi dusă a fost.

31

La mijlocul lunii august, oraşul zăcea paralizat, buimăcit şi parcă prostit de arşiţă. Trotuarele se contractau în bătaia soarelui. Era un peisaj de capitulare totală. Aerul era clorurat, gros şi ostil, ca atmosfera unei planete moarte. Dar în curtea din fată, leandrul cel mare înflorea ca un buchet de nuntă, ca un cer plin de stele din morişti de vânt. Mă făcea să mă gândesc la mama.

Tot nu sunase Susan. De multe ori voisem să o sun eu şi să-i cer o întâlnire. Dar aveam destulă minte să nu fac asta. Era o partidă de şah. Mai întâi mutările urgente, apoi urma aşteptarea. Nu aveam să alerg pe stradă supă ea, implorând-o. Aveam să-mi întind piesele şi să-mi întăresc apărarea.

Mă trezeam foarte devreme acum, ca să prind câteva pale de aer răcoros înainte să se instaleze căldura. Stăteam în picioare pe verandă şi mă uitam la leandrul gigantic. Era bătrân, avea un trunchi ca de copac. Nu aveai decât să pui pe foc o nalbă-mare pe o rămurică de-a lui şi erai mort. Ea fiersese sute de grame ca să facă băutura morţii lui Barry. Mă întrebam de ce trebuiau să fie atât de otrăvitori. Leandrii supravieţuiau în orice situaţie, suportau arşiţa, seceta, neglijarea şi făceau mii de inflorescenţe cernite. Pentru ce le trebuia otrava? Nu puteau să fie pur şi simplu amari? Nu erau ca şerpii cu clopoţei, nici măcar nu mâncau ceea ce omorau. Mă gândeam la felul cum fiersese ea băutura, o distilase, ca pe ură. Poate exista o otravă în sol, ceva specific pentru L.A., ura, împietrirea, ceva la care nu voiam să ne gândim, ceva ce planta concentra în ţesuturile ei. Poate nu era o sursă de otravă, ci doar o victimă.

Pe la ora opt, era deja prea cald ca să mai stai afară. Am intrat înapoi în casă să pregătesc prânzul pentru Tasha. Era fata cea nouă din patul Yvonnei, avea treisprezece ani, învăţa la King Junior High, avea 4 pe linie, mergea la cursurile din timpul verii. Gravă, tăcută, avea o cicatrice verticală pe buza

superioară care tocmai se vindeca. Tresărea dacă cineva se mişca prea repede în apropierea ei.

— O să te descurci foarte bine, am spus, în timp ce-i pregăteam ţelină cu unt de arahide în crăpăturile unui măr verde. O să fiu cu ochii pe tine.

Am dus-o la şcoală în camioneta lui Nicki, am lăsat-o în faţă la Thomas Starr King Junior High, am urmărit-o intrând, speriată şi mică, cu rucsacul plin de brelocuri. Simţeam că nu puteam să-i împiedic viaţa să o ia în direcţia predestinată. Putea cineva să salveze pe altcineva? S-a întors să-mi facă semn cu mâna. I-am răspuns. N-am plecat până când n-a intrat în clădire.

Dragă Astrid,

Azi se împlinesc şase ani. Şase ani de când am intrat pe poarta acestui foarte special pension de domnişoare. Ca Dante: Nel mezzo del cammin di nostra vita/Mi ritrovai per una selva oscura. /Che la diritta via era smarrita. A treia zi peste 110. Ieri, o deţinută i-a tăiat gâtul altei femei cu o conservă îndoită. Lydia a rupt o poezie pe care o scrisesem despre un bărbat pe care l-am văzut o singură data, cu un tatuaj cu un şarpe care-i dispărea în blugi. Am pus-o s-o refacă, dar n-ai idee ce încercare a fost în afară de tine, cred că e cea mai lungă relaţie pe care am avut-o vreodată. E sigură că o iubesc, deşi nici gând de aşa ceva. Îmi adoră poeziile care se referă la ea, crede că asta e o declaraţie publică.

Iubirea. Aş scoate cuvântul acesta din vocabular. Câtă imprecizie. Iubire, care iubire, ce iubire? Sentiment, fantezie, dor, poftă? Obsesie, nevoie devoratoare? Poate că singura iubire pură este iubirea pentru un copil foarte mic. După aceea, şi copila devine o persoană, şi astfel este compromisă. „Mă iubeşti? întrebai din întunecimea patului tău îngust. Mă iubeşti, mami? “

„Sigur, îţi spuneam. Acum culcă-te.”

Iubirea e o poveste de adormit copiii, un ursuleţ de pluş, familiar, cu un ochi lipsă.

„Mă iubeşti, carita? întreabă Lydia, răsucindu-mi braţul, împingându-mă cu faţa în pătura aspră din păr de cal, muşcându-mă de gât Spune, căţea”

Iubirea e o jucărie, un simbol, o batistă parfumată. „Spune-mi că mă iubeşti”, îmi cerea Barry.

„Te iubesc, spuneam eu. Te iubesc, te iubesc”

Iubirea e un cec, unul care poate fi falsificat, care poate fi încasat. Iubirea e

o plată care ajunge la scadenţă.

Lydia stă întinsă pe patul meu, curba şoldului ei este creasta unul val la apă mică, turcoaz, Playa del Carmen, Martinica. Frunzărind un număr recent din Celebridades, i-am cumpărat un abonament Spune că asta o face să se simtă o parte din lume. Nu înţeleg cum o să mă încânte nişte filme pe care n-o să le văd niciodată, problemele politice ale zilei nu reuşesc să mă mişte, toate astea nu au niciun cuvânt de spus în încremenirea profundă a închisorii.

Timpul a căpătat o calitate total diferită pentru mine. Ce mai contează un an? într-un mod pervers, mi-e milă de femeile care fac încă parte din timp, sunt prinse în cursa lui, câte luni, câte zile. Eu am fost eliberată, mă mişc printre secole. Scriitorii îmi trimit cărţi – Joseph Brodsky, Marianne Moore, Pound. Mă gândesc să studiez, poate, limba chineză.

„Ai fost vreodată la Guanajuato? mă întreabă Lydia. Acolo se duc toate marile vedete acum”

Guanajuato, Astrid. Îţi aduci aminte? Ştiu că da. Ne-am dus cu Alejandro, pictorul, spre deosebire de Alejandro, poetul. Din San Miguel. Spaniola mea nu era destul de bună ca să apreciez calitatea operei poetului, dar Alejandro, pictorul, era cu adevărat foarte slab. N-ar fi trebuit să creeze deloc. Ar fi trebuit să stea pur şi simplu pe un taburet şi să pună pe cineva să se uite la el. Şi era atât de timid, încât nu putea deloc să se uite în ochii mei până nu termina de vorbit. În schimb, vorbea cu mâna mea, cu arcul piciorului meu, cu uşoara curbă a gambei. Abia după ce se oprea putea să mă privească în ochi. Tremura când făceam dragoste, miros vag de muşcate.

Dar cu tine n-a fost niciodată timid, nu-i aşa? Aveaţi nişte conversaţii atât de lungi – complotaţi, ţinând capetele apropiate.

Mă simţeam exclusă. 1 te-a învăţat să desenezi. Desena pentru tine, şi apoi desenai şi tu după el. La mesa, la botilla, las mujeres.

Eu încercam să te învăţ poezie, dar ai fost mereu tare încăpăţânată. De ce n-ai vrut niciodată să înveţi nimic de la mine? îmi doresc să nu fi plecat niciodată din Guanajuato.

Mama

Alejandro, pictorul. Urmăream linia care-i curgea din degete, mişcările braţului. Era oare un pictor prost? Nu-mi trecuse niciodată prin minte, aşa cum nu-mi trecuse nici că ea s-ar fi putut simţi exclusă. Era frumoasă acolo,

purta o rochie albă, iar clădirile era în nuanţe de ocru şi galben, sandalele i se înfăşurau în sus pe picior ca la romani. Trasam cu degetele x-urile albe când şi le scotea. Hotelul avea plase de insecte şi ornamente în spirală în jurul uşii, camerele se deschideau spre aleea pavată cu lespezi. Se auzea ce spunea toată lumea. Când mama fuma iarbă, trebuia să sufle fumul prin uşile de la balcon. Era o cameră ciudată, în ocru, mai mult înaltă decât pătrată. Ei îi plăcea, spunea că era loc de gândit Iar trupele de mariachi se întreceau pe stradă, sub noi, auzeam concerte în fiecare seară din paturile noastre, de sub baldachin.

— Deci? spuse Rena. Iese?

— Nu, am răspuns.

Porneam din San Miguel de Allende în maşina lui, un Citroen ca de jucărie, cămaşa lui era foarte albă în contrast cu pielea arămie. Recunoştea ea oare că greşise? Dacă ar fi putut să recunoască.” Mărturiseşte”. Aş fi putut, atunci, să mint pentru ea, să stau de vorbă cu avocata ei, să iau poziţie şi să jur fără urmă de îndoială că nu făcuse aşa ceva. Probabil că era mai aproape de a recunoaşte ceva decât avea să mai fie vreodată.

Şi eu îmi doream să fi rămas la Guanajuato.

Apoi Niki s-a mutat în altă parte. Intra într-o formaţie din Toronto, una de-a lui Wemer.

— Vino cu mine, mi-a zis în timp ce îşi încărca maşina. I-am întins o valiză zebrată. Am zâmbit amândouă, să ne reţinem lacrimile. Mi-a lăsat nişte adrese şi numere de telefon, dar ştiam că nu aveam să le folosesc. Trebuia să mă obişnuiesc cu faptul că oamenii plecau şi că nu aveam să-i mai văd niciodată.

Într-o săptămână, Rena a mutat două fete noi în camera lui Niki, Shana şi Raquel, de doisprezece şi paisprezece ani. Shana avea epilepsie, iar Raquel nu ştia să citească, era pentru a doua oara în clasa a şaptea. Alţi copii distruşi în curtea Renei Grushenka, plină cu lucruri recuperate la preţ redus.

Septembrie a venit cu pulpanele lui de foc. Foc pe Angeles Crest. Foc în Malibu, Altadena. Foc străbătând Munţii San Gabriels, foc în pustiul din San Gorgonio, focul era un cerc în flăcări prin care oraşul trebuia să sară pentru a ajunge la nostalgia de octombrie. În Frogtown am avut trei focuri de armă într-o săptămâna – un atee la benzinăria ARCO, un motociclist rătăcit găsit într-o fundătură la un miez de noapte de Van Gogh, o femeie împuşcată de

soţul ei, electrician rămas fără slujbă, în cursul unei altercaţii domestice.

În cuptorul care era vremea leandrului, sună în cele din urmă Susan.

— Am avut un proces, îmi explică ea. Dar suntem din nou pe poziţii. Ţi-am programat o vizită poimâine.

Am fost tentată să mă opun, să-i spun că nu eram disponibilă, să îngreunez lucrurile, dar în cele din urmă am fost de acord. Mai pregătită decât eram atunci nu aveam să fiu niciodată.

Deci, într-o dimineaţă care capitulase deja în faţa vântului biciuitor şi a arşiţei ca o pedeapsă, Camille Barron, asistenta lui Susan, a venit să mă ia şi am plecat la drum lung, spre Corona. În curtea pentru vizitatori, ne-am aşezat la o masă portocalie sub umbrar, bând apă minerală rece de la automat, din nişte cutii pe care ni le ştergeam de frunte, ni le lipeam de obraji. O aşteptam pe mama. Transpiraţia mi se prelingea între sâni şi pe spate. Camille părea ofilită, dar stoică în cămaşa ei bej, cu tunsoarea ei modernă, moale şi umedă pe margini. Nu se obosea să-mi vorbească, ea nu era decât fata care făcea comisioanele.

— Uite-o, spuse Camille.

Mama aştepta ca gardianul să descuie poarta. Arăta în continuare minunat, subţire şi cu muşchii lucraţi, cu părul deschis la culoare răsucit la spate şi cu un creion înfipt în el. Un an şi jumătate. M-am ridicat în picioare. Se îndreptă spre noi, cu prudenţă, ţinându-şi cu greu ochii deschişi din cauza soarelui, cu smocuri de păr care-i fluturau în vânt ca un fum. Tenul bronzat îi era mai brăzdat decât ultima dată când îl văzusem. Începea să aibă aspectul acela de piele de animal, ca un colonist alb în Kenya. Dar nu se schimbase la fel de mult ca mine.

Se opri când ajunse sub umbrar, dar eu nu m-am mişcat, voiam să vadă cum eram acum. Cămaşa verde ca acidul cu fermoar lung, ochii încercuiţi cu fard şi rimei greu, negru, urechile cu octava de cercei. Picioarele lungi, de femeie, sub o fustă de la târg pe care Serghei şi-o punea pe umeri, şoldurile, sânii plini. Pantofii înalţi împrumutaţi de la Rena pentru această ocazie. Nu fata în roz cu pantofi ca de bal, nici orfana bogată. Acum eram una din fetele Renei. Arătam ca orice fată care se îndrepta spre locul în care era mama. Dar nu mai eram fata bleagă, falsificatoarea de cecuri. Nu putea să-mi ia nimic. Nu mai putea.

Pentru prima oară de când o vizitam nu zâmbea I se vedea surprinderea pe chip şi mă bucuram. Asistenta avocatei ei se uita printre noi, fără interes, apoi

se ridică şi se duse înăuntru, la adăpostul betonului din clădirea pentru vizitatori, ca să ne lase singure.

Mama se întinse şi mă luă de mână. Am lăsat-o.

— Când ies de aici o să mă revanşez, spuse ea Chiar şi peste doi sau trei ani, tot o să mai ai nevoie de o mamă, nu-i aşa?

Mă ţinea de mână, era la treizeci de centimetri de mine. Mă uitam lung la ea Parcă prin gura ei vorbea un extraterestru. Ce fel de rutină era asta?

— Cine spune că o să ieşi? i-am replicat.

Mama îmi dădu drumul la mână şi făcu un pas înapoi. Expresia din ochii ei se schimbă din acvamarin în ou-de-raţă.

— N-am spus decât că o să stau de vorbă cu tine. N-am spus că o s-o fac. Trebuie să fac o înţelegere.

Acum nuanţa ou-de-raţă se prefăcu în cenuşă.

— Ce înţelegere? întrebă, rezemându-se de un stâlp, cu braţele încrucişate pe rochia de denim, exact aceeaşi rochie pe care o purta şi când o văzusem ultima oară, acum cu două nuanţe mai deschisă.

— Un târg, am spus. Vrei să stăm aici sau sub copaci?

Se întoarse şi mă duse spre locul ei preferat din curtea pentru vizitatori, sub ficusul cu trunchi alb care se uita spre şosea, un loc aflat cu spatele spre Recepţie. Era punctul cel mai îndepărtat faţă de primul turn de veghe. Ne-am aşezat pe iarba uscată, zdrobită de soare, care mă zgâria pe picioarele goale.

Ea s-a aşezat cu graţie, cu picioarele într-o parte, ca o fată pe o pajişte. Eram mai mare decât ea acum, dar nu eram la fel de graţioasă, nu eram frumoasă, dar eram prezentă, solidă ca bucată de marmură înainte de a fi cioplită. Am lăsat-o să mă privească din profil. Nu mă puteam uita la ea când vorbeam. Nu eram suficient de dură, ştiam că aş fi fost aruncată cât colo de expresia ei amară de surpriză.

— Uite care e târgul, am zis. Vreau să aflu anumite lucruri. Tu mi le spui, iar eu fac ceea ce vrei să fac.

Mama culese o păpădie din iarbă şi suflă puful din vârf.

— Altfel ce?

— Altfel spun adevărul şi putrezeşti aici până mori, am replicat.

Am auzit iarba foşnind când îşi schimbă poziţia. Când m-am uitat era întinsă pe spate şi studia tulpina de pe care zburase puful.

— Susan îţi poate discredita mărturia în mii de feluri.

— Ai nevoie de mine, am spus. Ştii asta. Indiferent ce spune ea.

— Detest felul în care arăţi, apropo. Eşti ca un motel de pe Sunset Boulevard, un sex oral de cincisprezece dolari într-o maşină parcată.

— Pot să arăt oricum doreşti, am răspuns. O să port ciorapi trei sferturi dacă vrei.

Răsucea păpădia între palme.

— Eu sunt singura care poate să le spună tuturor că a fost o fixaţie paranoică a lui Barry. Că te încolţea. Pot să spun că ameninţa că se sinucide făcând în aşa fel încât să pară că a fost mâna ta, ca să te pedepsească pentru că l-ai părăsit.

Avea trăsăturile înnegurate, în spatele sticlei cu plasă de sârmă.

— Eu sunt singura care ştie cât erai de ameţită la Sybil Brand. Când am venit să te văd în ziua aia nici măcar nu m-ai recunoscut Mi se face şi acum greaţă când îmi aduc aminte.

— Asta dacă mă supun acestui examen. Aruncă tulpina de păpădie cu un bobârnac.

— Da.

Îşi scoase pantofii de tenis cu două găuri şi-şi plimbă picioarele prin iarbă întinse apoi picioarele în faţă şi se propti pe coate, ca şi cum ar fi stat la plajă. Îşi privi picioarele în timp ce le lovea unul de altul.

— Altădată aveai o anumită delicateţe. O transparenţă. Ai devenit grea, opacă.

— Cine a fost tatăl meu? am întrebat.

— Un bărbat.

Îşi privea degetele de la picioare, împreunându-şi-le.

— Klaus Anders, fără alt prenume, am zis, jucându-mă cu o pieliţă de la mână. Pictor. Vârsta: patruzeci. Născut la Copenhaga, Danemarca. Cum v-aţi cunoscut?

— La Venice Beach. Îşi privea în continuare picioarele. La una dintre petrecerile acelea care ţin toată vara. El avea drogurile.

— Arătaţi ca frate şi soră, am remarcat.

— Era mult mai mare decât mine, continuă ea. Se întoarse cu faţa în jos. Avea patruzeci de ani, era pictor de abstracţiuni biomorfe. Ceea ce era deja depăşit la momentul acela. Dădea iarba la o parte ca pe un păr tuns scurt. Întotdeauna a fost depăşit. În ideile, în entuziasmele lui. Mediocru. Nu ştiu ce-am văzut la el.

— Nu spune că nu ştii, e o minciună gogonată, am zis.

Oftă. O oboseam. Şi ce dacă?

— A trecut mult timp de-atunci, Astrid. Cel puţin câteva vieţi. Nu mai sunt aceeaşi persoană.

— Mincinoaso, am izbucnit Eşti exact aceeaşi.

Tăcea. N-o mai jignisem niciodată până atunci.

— Eşti aşa de copil încă, zise ea.

Îmi dădeam seama că se străduia să-şi păstreze cumpătul. Altcineva n-ar fi fost în stare să vadă, dar eu îmi dădeam seama după felul în care pielea din jurul ochilor părea să se subţieze, iar nasul să i se ascută un milimetru.

— Ai luat propaganda mea drept adevăr.

— Atunci fă-mă să înţeleg, am zis. Ce anume ai văzut la el?

— Confortul, probabil. Era un om simplu. Era foarte fizic. Îşi făcea prieteni cu uşurinţă. Îi spunea oricui „amic “.

Zâmbi uşor, uitându-se în continuare la iarba pe care o despărţea cu mâna, ca şi cum ar fi parcurs un dosar.

— Era mare şi simplu. Nu-mi cerea nimic.

Da, credeam. Un bărbat care ar fi cerut ceva de la ea nu i s-ar fi părut niciodată atrăgător. Trebuia să fie dorinţa ei, focul ei.

— Şi apoi?

Smulse o mână de iarbă şi o aruncă.

— Chiar trebuie să facem asta? E un reportaj atât de vechi.

— Vreau să-l văd.

— Picta, mai mult se droga decât picta. Mergea la plajă. Era mediocru. Chiar nu e nimic altceva de spus. Nu era ca şi cum nu s-ar fi îndreptat în nicio direcţie, ci ca şi cum ajunsese deja.

— Şi atunci ai rămas însărcinată.

Îmi aruncă o privire ucigătoare.

— Nu „am rămas însărcinată” Asta spun prietenele tale analfabete. Am decis să te am pe tine. „Decizie “e cuvântul-cheie.

Îşi desfăcu părul şi şi-l scutură de iarbă. Era mătase brută în lumina filtrată.

— Indiferent ce fantezie ţi-ai depănat, probabil, singură, n-ai fost un accident. O greşeală, poate, dar nu un accident.

„Greşelile unei femei… “

— De ce cu el? De ce atunci?

— Aveam şi eu nevoie de cineva, nu? Era frumos, era bun. Nu s-a împotrivit ideii. Voila.

— L-ai iubit?

— Nu vreau să vorbesc despre iubire, e o capcană semantică.

Îşi îndreptă picioarele lungi şi subţiri şi se ridică, scuturându-şi fusta. Se sprijini de trunchiul de copac, cu un picior pe carnea lui albă, şi-şi încrucişă braţele ca să se echilibreze.

— Aveam o relaţie sexuală destul de încinsă. Asta te face să pierzi din vedere multe lucruri.

Deasupra capului ei, o femeie scrijelise „Mona ’76 “în lemnul alb.

Am ridicat privirea spre ea, femeia aceasta pe care o ştiam, dar pe care nu o cunoscusem niciodată cu adevărat, femeia aceasta care era mereu pe punctul de a dispărea. Nu voiam să o mai las să scape de mine.

— Îl idolatrizai, am citit în jurnalul tău.

— Idolatrie nu e tocmai cuvântul potrivit, răspunse, privind şoseaua. Idolatria presupune o dimensiune spirituală. Caut un cuvânt cu o conotaţie mai lumească.

— Apoi m-am născut eu.

— Apoi te-ai născut tu.

Mi-i imaginam pe ei doi, blonzii, pe el cu gura aceea mare, care râdea, probabil drogat până peste cap, şi pe ea, aşezată confortabil în curbura braţului lui cel greu.

— M-a iubit?

Râse, şi virgulele ironiei îi încadrau gura.

— Mă tem că era el însuşi destul de copil. Te iubea aşa cum îşi iubeşte un băiat broasca ţestoasă sau setul de maşinuţe de curse. Putea să te ia la plajă şi să se joace cu tine ore întregi, ridicându-te şi lăsându-te în apă. Sau putea să te arunce în ţarc şi să plece de acasă, să meargă să bea cu prietenii, când trebuia să aibă grijă de tine. Într-o zi, când am ajuns acasă, fusese un incendiu. Cârpele şi pensulele lui îmbibate în terebentină luaseră foc şi casa se aprinsese în cinci minute. El nu era nicăieri. Evident, aşternuturile din pătuţul tău erau deja pârjolite. A fost un miracol că n-ai ars de vie. Te-a auzit un vecin ţipând.

Am încercat să-mi aduc aminte ţarcul, focul. Îmi aminteam distinct mirosul de terebentină. Un miros pe care-l iubisem dintotdeauna. Dar mirosul de foc, izul acela atotpătrunzător de pericol îl asociam mereu cu mama.

— Acela a fost sfârşitul idilei noastre de Venice Beach. Mă săturasem de mediocritatea, de pretextele lui. Eu câştigam puţinii bani din care trăiam, el

trăia pe spatele meu, nu mai aveam casă. I-am spus că se terminase. Era pregătit pentru asta, crede-mă, n-a curs nicio lacrimă din cauza asta. Şi aşa s-a sfârşit această saga a lui Ingrid şi a lui Klaus.

Dar mie nu-mi ieşea din minte bărbatul acela masiv care mă ridica şi mă lăsa în apă. Aproape că-mi aminteam. Senzaţia de valuri la picioarele mele, înspumate ca un râset. Mirosul mării şi vuietul.

— A încercat vreodată să mă vadă, când am mai crescut?

— De ce vrei să afli toată istoria asta inutilă? se răsti ea, depărtându-se de copac.

Se aşeză pe vine ca să mă poată privi în ochi. Broboane de transpiraţie îi acopereau fruntea.

— O să-ţi facă rău, Astrid. Am vrut să te protejez de toate astea. Timp de doisprezece ani, am stat între tine şi aceste rămăşiţe fără sens din trecutul altcuiva.

— Trecutul meu, am accentuat eu.

— Dumnezeule, nu erai decât un bebeluş, exclamă ea, ridicându-se din nou în picioare, netezind linia rochiei ei de denim pe şolduri. Nu exagera.

— A încercat?

— Nu. Te face să te simţi mai bine?

Se duse până la gard, să privească şoseaua, praful şi gunoaiele purtate de vânt, gunoiul prins în buruienile de pe cealaltă parte a drumului.

— Poate o dată sau de două ori a trecut să vadă dacă eşti bine, dar i-am adus la cunoştinţă în termeni categorici că prezenţa lui nu mai era apreciată. Şi asta a fost.

Mă gândeam la el, la chipul lui bleg, la părul lung şi blond. Nu intenţionase să-mi facă rău. Ar fi putut să-i mai dea o şansă.

— Nu te-ai gândit niciodată că poate mi-ar fi plăcut să am un tată.

— În timpurile străvechi nu erau taţi. Femeile copulau cu bărbaţii pe câmp, iar copiii veneau pe lume nouă luni mai târziu. Paternitatea e un mit sentimental, ca Valentinei Day.

Se întoarse din nou spre mine, cu ochii de acvamarin palizi pe chipul bronzat, ca o crimă produsă după perete într-o cameră luminată.

— Am dat suficiente răspunsuri sau mai urmează ceva?

— N-a venit niciodată înapoi? am întrebat încet, rugându-mă să nu fie adevărat, să mai fie ceva, măcar o fărâmă. Nu te-a sunat niciodată, mai târziu, voind să mă vadă?

Se lăsă din nou pe vine, îşi puse un braţ în jurul meu şi-şi lipi capul de al meu. Am stat aşa o vreme.

— A sunat o dată, când aveai, nu mai ştiu, şapte sau opt ani. Îşi trecu degetele prin părul meu. Era în vizită, din Danemarca, împreună cu soţia şi cu cei doi copii mici ai lor. Voia să ne întâlnim în parc, eu să stau pe o bancă şi să mă joc cu tine, ca să te vadă.

— Ne-am dus?

Aş fi vrut să mă ţină în braţe.

— Suna ca intriga unui film prost, răspunse ea. I-am spus să seducă dracu'.

Deci sunase, voise să mă vadă, iar ea refuzase. Fără să mă întrebe, fără să pomenească măcar de asta. Am simţit o lovitură de ţeava în ceafă.

M-am ridicat şi m-am dus să mă rezem de trunchiul de copac, de cealaltă parte a trunchiului. Cu greu putea să mai vadă de acolo. Dar o auzeam.

— Ai vrut să ştii. Nu da la o parte pietrele dacă nu vrei să vezi creaturile palide care trăiesc sub ele.

— Ştii unde e acum?

— Ultima oară am auzit că-şi cumpărase o fermă undeva, pe una din insulele daneze. Pe Aero, cred.

Când m-am uitat de partea cealaltă a trunchiului, ea se juca punându-şi pantofii în mâini şi mergând cu ei.

— E pitoresc, dar, dacă nu cumva soţia lui ştie câte ceva despre ferme, sunt sigură că trebuie să o fi pierdut până acum.

Ridică privirea exact la timp ca să-mi prindă expresia, şi zâmbi cu surâsul ei abia schiţat, nu cu zâmbetul larg, deschis al tatei, ci cu unul care spunea că-ţi citise gândurile, că ştia ce gândeai.

— De ce? Ai de gând să descinzi acasă la tatăl tău de mult pierdut şi la familia lui? Să nu fi surprinsă dacă n-o să taie viţelul cel gras.

— Oricum, mai bine decât cu tine şi cu noii tăi copii, am replicat.

Arşiţa vălurea asfaltul, simţeam mirosul de smoală eliberat de căldură.

— A, făcu şi se întinse din nou pe iarbă, cu braţele îndoite sub cap, cu picioarele încrucişate în dreptul gleznelor. Eu le spusesem că n-o să le primeşti neapărat cu braţele deschise. Dar ele sunt nişte delicate. Nişte idealiste. S-au gândit să încerce totuşi. Erau aşa de mândre de articol. Apropo, ţi-a plăcut?

— L-am aruncat.

— Păcat.

Ciorile îşi luară brusc zborul din copac ca o rafală de gloanţe. Le ascultam chemările aspre pierzându-se în depărtare. Un camion trecu pe şoseaua din faţă, era unul din cele cu remorcă descoperită, cu roţi negre duble, care lăsa în urmă o dâră de muzică ranchero, absurd de veselă. Ca la Guanajuato, mi-a trecut prin minte, şi am ştiut că şi mama se gândea la acelaşi lucru.

Bluza mea nu absorbea transpiraţia; se aduna şi se îmbiba în betelia fustei. Mă simţeam ca şi cum mersesem prin apă.

— Povesteşte-mi despre Annie.

— De ce trebuie să te cramponezi de trecut?

Stătea în capul oaselor şi-şi răsucea părul la spate, înfigând creionul în el. Vocea îi era ascuţită, iritată. Ce e trecutul? Un maldăr de ziare mucegăite în garajul unui bătrân.

— Trecutul se petrece încă. Nu s-a oprit niciodată. Cine era Annie?

Vântul scutura frunzişul des şi lucios al ficusului şi niciun alt sunet nu se mai auzea. Îşi trecu degetele prin păr şi trase tare, ca şi cum s-ar fi căţărat pe peretele unei piscine.

— Era o vecină, care lua copii la ea şi spăla rufe.

Mirosul de rufe spălate. Coşul de rufe, stăteam în coşul de rufe împreună cu alţi copii, prefăcându-ne că eram într-o barcă. Avea pătrate mici. Era galben. Alergam cu el pe podeaua bucătăriei.

— Cum arăta?

— Mică. Vorbăreaţă. Îşi umbri ochii cu o mână. Purta sandale din acelea de la Dr. Scholl.

Plescăit de lemn pe linoleum. Linoleum galben cu un model de stropi multicolori de vopsea. Podeaua era rece când îţi lipeai obrazul de ea. Şi apoi, picioarele ei. Bronzate. Picioare goale în blugi tăiaţi. Nu-i puteam vedea faţa.

— Brunetă sau blondă?

— Brunetă. Păr drept cu puţin breton.

Nu-mi aminteam părul. Numai picioarele. Şi felul în care cânta toată ziua împreună cu radioul.

— Şi tu unde erai?

Mama tăcu. Îşi apăsă tare mâna pe ochi.

— Cum e posibil să-ţi mai aminteşti asta?

Câte ştia ea despre mine, câte învârtea în craniul acela ca un cavou. Îmi venea să i-l despic şi să-i mănânc creierul ca pe un ou moale.

— Imaginează-ţi puţin viaţa mea, îmi ceru cu un glas liniştit, cu degetele ei

lungi îndoite, ca şi cum şi-ar fi ţinut întreaga viaţă într-o cochilie. Imaginează-ţi cât de nepregătită eram să fiu mamă cu copil mic. Împlinirea arhetipului. Eternul feminin altruist. Ceva mai străin de mine nici că se putea. Eram o femeie deprinsă să urmez o linie de interes sau o înclinaţie până când aceasta ducea la o încheiere logică. Eram obişnuită să am timp să gândesc, să am libertate. Mă simţeam ca o ostatică. Poţi să înţelegi cât de disperată eram?

Nu voiam să înţeleg, dar mi-am adus aminte de Caitlin, cum trăgea tot timpul de mine. „Assi, suc! Suc! "Cât de imperioasă era. De cealaltă parte a gardului, în dreptul capului mamei, femeile tinere de la Recepţie se uitau la una dintre ele care mătura curtea de beton, şi mătura, şi mătura, ca o penitenţă.

— Aşa sunt copiii. Ce credeai, că o să te amuz? Că o să schimbi cu mine impresii despre Joseph Brodsky?

Se ridică, îşi încrucişă picioarele şi-şi lăsă mâinile pe genunchi.

— Crezusem că eu şi Klaus o să trăim fericiţi până la adânci bătrâneţi. Adam şi Eva într-o colibă acoperită de viţă. Eram un arhetip ambulant îmi ieşisem din minţi.

— Erai îndrăgostită de el.

— Da, eram îndrăgostită de el, e bine? urlă la mine. Eram îndrăgostită de el şi de ideea că o familie înseamnă trei şi aşa mai departe, iar apoi te-am avut pe tine şi m-am trezit într-o dimineaţă măritată cu un om slab şi egoist pe care nu-l puteam suporta. Iar tu voiai, şi voiai, şi voiai. Mami, mami, mami, până am crezut că o să dau cu tine de perete.

Mi-era greaţă. Nu-mi era deloc greu să cred, să văd toate astea. Vedeam totul prea clar. Şi am înţeles de ce nu-mi povestise niciodată, de ce se abţinuse, simplu, binevoitor.

— Aşa că m-ai lăsat acolo.

— Nu intenţionasem asta de fapt. Te-am lăsat la ea doar pentru după-amiază aceea, ca să mă duc la plajă cu nişte prieteni, şi dintr-una am dat în alta, ei aveau nişte prieteni în Ensenada, şi m-am dus cu ei, şi m-am simţit minunat, Astrid. Să fii liber! Nu poţi să-ţi închipui. Să pot să mă duc singură la baie. Să trag un pui de somn după-amiaza. Să fac dragoste de dimineaţa până seara, dacă voiam, şi să mă plimb pe plajă fără să trebuiască să mă gândesc: Unde e Astrid? Ce face Astrid? Ce mai păţeşte? Şi să nu te am tot timpul pe mine, mami, mami, mami, agăţându-te de mine, ca un păianjen…

Se cutremură. Încă îşi amintea cu repulsie atingerea mea. M-am cutremurat

de ură. Asta era mama. Femeia care mă crescuse. Ce şansă puteam să am vreodată?

— Cât timp ai fost plecată?

Vocea îmi suna plat şi mort în urechi.

— Un an, răspunse ea încet Plus-minus câteva luni.

Şi am crezut-o. Tot corpul îmi spunea că aşa era. Toate nopţile acelea, când o aşteptam să vină acasă, dorindu-mi să aud cheia ei în broască. Nu era de mirare. Nu era de mirare că trebuiseră să mă smulgă de lângă ea când am mers la şcoală. Nu era de mirare că totdeauna îmi făceam griji să nu mă părăsească într-o noapte. Deja făcuse asta.

— Dar nu pui întrebarea care trebuie, spuse ea. Nu mă întreba de ce am plecat. Întreabă-mă de ce m-am întors.

Un camion cu o remorcă în care se aflau patru cai hurui pe şosea, îndreptându-se spre autostradă. Se simţea mirosul cailor, li se vedeau fundurile lucioase pe deasupra uşii din spate, şi mi-am adus aminte de ziua aceea când am fost la curse, Medea's Pride.

— Ar fi trebuit să fii sterilizată.

Dintr-odată se ridică în picioare, mă apucă de umeri şi mă lipi de trunchiul copacului. Ochii îi erau o mare în ceaţă.

— Aş fi putut să te las acolo, dar nu te-am lăsat. Nu înţelegi? O dată în viaţă, am făcut ce trebuia. Pentru tine.

Se presupunea că trebuia să o iert acum, dar era prea târziu. Refuzam să-mi spun replica.

— Ce baftă pe mine! am replicat sec.

Voia să mă plesnească, dar nu putea. Vizita s-ar fi sfârşit imediat Am ridicat capul, ştiind că cicatricele albe străluceau.

Îmi dădu drumul.

— N-ai fost niciodată aşa, zise. Eşti aşa de aspră. Mi-a spus Susan, dar am crezut că pozai doar. Te-ai pierdut pe tine însăţi, ţi-ai pierdut visarea, blândeţea.

M-am uitat ţintă la ea, fără s-o las să-şi mute privirea. Eram de aceeaşi înălţime, ochi în ochi, dar eu aveam constituţia mai puternică, probabil că aş fi putut să o învinge într-o luptă corectă.

— Credeam că o să apreciezi. Nu asta urai la Claire? Blândeţea ei? Fii tare, spuneai. Detest slăbiciunea.

— Voiam să fii tare, dar intactă, răspunse ea. Nu în halul ăsta de devastată.

Eşti ca un câmp de mine. Mă înspăimânţi.

Am zâmbit. Îmi plăcea ideea că o înspăimântam. Rolurile se inversaseră.

— Pe tine, marea Ingrid Magnussen, zeiţa focurilor de septembrie, Santa Ana, stăpână peste viaţă şi moarte?

Întinse mâna, ca pentru a-mi atinge faţa, ca o oarba, dar nu ajunse până la mine. Aş fi ars-o dacă m-ar fi atins. Mâna rămase în aer, suspendată în faţa ochilor mei. Vedeam că îi era teamă.

— Tu ai fost singurul lucru în întregime bun din viaţa mea, Astrid. De când m-am întors după tine, nu ne-am mai despărţit niciodată până acum.

— Până la crimă, vrei să spui.

— Nu, până la închisoare. Până acum.

Gestul, încercarea de a mă atinge, dispăru ca asfinţitul.

— Ştii, când m-am întors, m-ai recunoscut. Stăteai lângă uşă când am intrat Ai ridicat ochii, ai zâmbit şi ai întins braţele să te ridic. Ca şi cum mă aşteptai.

Voiam să despic momentul acesta cu flacăra albastră a unei torţe cu acetilenă. Voiam să-l preschimb în scrum şi să-l împrăştii în bătaia vântului, ca să nu se mai recompună vreodată.

— Totdeauna te-am aşteptat, mamă. Este constanta vieţii mele. Să te aştept pe tine. Oare o să te mai întorci, n-o să uiţi, oare, că m-ai legat în faţa magazinului, că m-ai lăsat în autobuz?

Mâna porni din nou. Într-o doară, dar de data asta îmi atinse uşor pârul.

— Mă mai aştepţi încă?

— Nu, am zis, îndepărtându-i mâna. Am încetat atunci când Claire mi-a arătat ce înseamnă să fii iubit.

Acum părea obosită, îşi arăta fiecare zi din cei patruzeci şi nouă de ani. Îşi ridică pantofii de jos.

— Mai doreşti ceva? Mi-am dus la îndeplinire partea mea din înţelegere?

— Regreţi vreodată ce-ai făcut?

Expresia din ochii ei era amară ca mătrăguna.

— Mă întrebi dacă regret? Lasă-mă să-ţi spun eu câte ceva despre regret, draga mea. Nu are sfârşit Nu poţi să găseşti începutul lanţului care ne-a adus dintr-un loc în altul. Ar trebui să regretăm întregul lanţ, şi cu aerul dintre zalele lui, sau fiecare zi în parte, de parcă le-ai putea desprinde una de alta? Regretăm începutul care s-a sfârşit prost, sau numai sfârşitul? Am meditat la întrebarea asta mai mult decât poţi să-ţi imaginezi măcar.

N-aş fi crezut să trăiesc ziua în care mama mea, Ingrid Magnussen, să recunoască faptul că regretă. Acum, când stătea în faţa mea, tremurând de regret, nu-mi mai venea în minte nimic de spus. Era ca şi cum priveam un râu cum curge în sens invers.

Am stat aşa, uitându-ne ţintă la şoseaua pustie.

— Ce-ai de gând să faci când ieşi? am întrebat-o. Unde vrei să te duci?

Îşi şterse sudoarea de pe faţă cu gulerul rochiei. Secretare, funcţionari şi gardieni ieşeau din clădirea administraţiei. Se aplecau în bătaia vântului fierbinte, femeile îşi trăgeau fustele în jos, se duceau la prânz, la un Coco's sau Denny's, un loc plăcut, cu aer condiţionat Când mă vedeau pe mine cu mama se strângeau mai tare unele în altele, vorbind între ele. Ea era deja o celebritate, se vedea. Le-am urmărit pornindu-şi maşinile. Ştiam că se imagina pe ea cu cheile acelea în mână, cu acceleraţia şi cu rezervorul de benzină pe care scria: Plin.

Oftă.

— Până când termină Susan cu toate, o să fiu un idol în fiecare familie, ca Mătuşa Jemima[79] sau ca Pillsbury Doughboy[80]. O să am de ales între mai multe posturi din învăţământ. Unde ţi-ar plăcea să mergi, Astrid?

Îmi aruncă o privire, zâmbi, mă duce cu zăhărelul. Îmi amintea de capătul pasarelei care e pironit de vapor şi aşa mai departe.

— Mai sunt ani până atunci, am răspuns.

— Nu poţi să răzbaţi singură, zise ea. Ai nevoie de un mediu, de un context. De oameni care să investească în succesul tău. Dumnezeu ştie, uită-te la mine. A trebuit să intru la închisoare ca să fiu remarcată.

Maşinile porniră, făcând pietrişul să scârţâie, Camille ieşi de la adăpost, arătând cu mâna la ceas. Se terminase. Mă simţeam goală şi folosită. Indiferent la ce crezusem că-mi va folosi aflarea adevărului, nu-mi folosise. Fusese ultima mea speranţă. Voiam să sufere şi ea ca mine. Îmi doream asta foarte mult.

— Deci, cum e să ştii că nu mă mai interesează? am zis. Că aş face orice ca să obţin ce vreau. Chiar să mint pentru tine, fără să clipesc. Acum sunt la fel ca tine, nu-i aşa? Mă uit în jur şi mă întreb ce am eu de câştigat.

Scutură din cap şi-şi privi picioarele bronzate, desculţe.

— Dacă aş putea să fac să fie totul ca altădată, aş face-o, Astrid. Mă privi în ochi. Trebuie să mă crezi.

Ochii ei, licărind în soare, aveau exact culoarea piscinei în care înotam împreună în vara în care fusese arestată. Îmi doream să înot acolo iarăşi, să mă scufund în ei.

— Atunci spune-mi că nu vrei să depun mărturie, am replicat Spune-mi că nu mă vrei aşa. Spune-mi că ţi-ai sacrifica tot restul vieţii ca să mă ai aşa cum am fost.

Îşi întoarse privirea albastră spre şosea, şoseaua aceea frumoasă la care visau femeile din închisoare. Şoseaua pentru care mă mai părăsise o dată. Părul îi era ca fumul în bătaia vântului. Deasupra, frunzişul se zbătea ca un luptător care agita un sac mic în aer, ce mirosea a tufe arzând şi a vaci de lapte. Îşi apăsă mâinile pe ochi, apoi ele alunecară în jos pe faţă, spre gură. M-am uitat la ea cum privea şoseaua. Părea pierdută în ea, sigilată în dorul acela, căutând o ieşire, o uşă ascunsă.

Şi dintr-odată m-am panicat. Făcusem o greşeală, ca atunci când jucam şah cu Ray şi-mi dădeam seama o secundă prea târziu că făcusem o mişcare greşită. Pusesem o întrebare al cărei răspuns nu-mi permiteam să-l aflu. Era lucrul pe care nu voiam să-l ştiu. Piatra care n-ar fi trebuit dată la o parte niciodată. Ştiam ce era dedesubt. Nu aveam nevoie să văd creatura albinoasă hidoasă, fără ochi, care trăia acolo.

— Ascultă, las-o baltă. O înţelegere e o înţelegere. Hai să lăsăm lucrurile aşa.

Vântul îşi pocnea biciul periculos în aer, şi-mi imaginam că vedeam ploaia de scântei, mirosul de cenuşă. Îmi era teamă că nu mă auzise. Arăta în continuare ca un dagherotip, cu braţele încrucişate peste rochia de denim.

— O să-i spun lui Susan, zise. Să te lase în pace.

Ştiam că o auzisem, dar nu-mi venea să cred. Aşteptam ceva care să mă facă să cred că era adevărat.

Atunci mama se întoarse spre mine, mă încolăci cu braţele, îşi rezemă obrazul de părul meu. Deşi ştiam că era imposibil, îi simţeam mirosul de violete.

— Dacă ai putea să fii la loc cum ai fost, chiar şi pe jumătate, aş da orice, îmi şopti la ureche.

Mâinile ei mari mă mângâiau pe păr. Era tot ce-mi dorisem cu adevărat vreodată, revelaţia aceea. Că este posibil să existe stele fixe.

În anul în care s-a judecat acest nou proces al mamei, luna februarie a fost extrem de rece. Locuiam la Berlin cu Paul Trout, într-un apartament de la etajul patru din vechiul sector estic, o subînchiriere subînchiriată pe care ne-o găsiseră nişte prieteni. Era pe cale să se dărâme şi avea centrală pe cărbuni, dar ni-l puteam permite în cea mai mare parte a timpului. De când romanele grafice ale lui Paul deveniseră codul unei noi societăţi secrete din rândurile studenţilor europeni, ne făcuserăm prieteni în fiecare oraş. Ne treceau de la unul la altul, azi stând ghemuiţi, mâine într-un apartament subînchiriat, poimâine pe o canapea de rezervă, ca pe nişte torţe într-o cursă cu ştafete.

Îmi plăcea Berlinul. Oraşul şi cu mine ne înţelegeam unul pe celălalt. Îmi plăcea că lăsaseră carcasa bombardată a Bisericii Kaiser Wilhelm ca pe un monument al pierderii. Nimeni nu uitase nimic aici. La Berlin, trebuia să te iei la trântă cu trecutul, trebuia să construieşti pe ruine, înăuntrul lor. Nu era ca în America, unde curăţăm terenul de toate, crezând că puteam să o luăm de la capăt de fiecare dată. Încă nu învăţaserăm că nu exista pânză goală.

Începusem să mă îndrept spre sculptură, o consecinţă a timpului petrecut cu Rena Grushenka. Dezvoltasem o predilecţie obsesivă pentru materiale din resturi recuperate, pentru târguri şi comori de la colţ de stradă şi pentru ciorovăieli în şase limbi. Cu timpul, aceste epave îşi croiseră drum în arta mea, împreună cu vagi urme de germană, cu venerarea realului şi cu douăzeci şi patru de tipuri de excremente de animale. La Hochschule der Kunste, prietenii noştri studenţi la arte aveau un profesor, Oscar Schein, căruia îi plăceau lucrările mele. Mă strecura la ore ca pe un fel de studentă din umbră şi milita pentru acceptarea mea ca bursieră bona fide pentru a obţine o diplomă, dar, într-un mod pervers, statutul actual îmi convenea. Eram încă un copil adoptiv. Hochschule der Kunste însemna Cal Arts[81] în germană, studenţi cu tunsori amuzante care creau o artă urâtă, dar eu dezvoltam un context, cum ar fi spus mama. Colegii mei de clasă ştiau despre mine şi Paul, eram copiii sălbatici plini de talent, trăind din bacşişurile mele de chelneriţă şi din vânzarea pe trotuar a ornamentelor pentru oglinzi retrovizoare, lucrate manual de noi. Îşi doreau să fie în locul nostru. „Noi suntem păsările libere”, o mai auzeam încă pe Rena spunând.

În anul acela am tânjit după valize. Bântuiam prin târgul de lângă Tiergarten, tocmindu-mă şi făcând schimburi pentru valize demodate – erau câteva mii de vânzare acum, după unificare. Piele cu mânere galbene de

celuloid. Valize de tren şi cutii de pălării. În vechiul sector estic, nimeni nu le aruncase vreodată, pentru că nu existase nimic altceva cu care să fie înlocuite. Acum se vindeau ieftin, esticii îşi cumpărau ultimele modele de valize înalte, cu mâner lung, pe roţi. La tarabele din târgul de pe Strasse des 17 Juni, mă ştiau toţi negustorii. Handkofferfraulein, aşa mă strigau. Fata cu valize.

Făceam adevărate altare în interiorul lor. Muzee secrete, portabile. Dislocarea fiind condiţia modernă, aşa cum îi plăcea lui Oskar Schein să spună. Tot voia să cumpere una, dar nu puteam să vând, deşi Paul şi cu mine eram, destul de evident, faliţi. Aveam nevoie de ele. În schimb i-am făcut lui Oskar una de ziua lui, cu Louise Brooks în rolul lui Lulu, cu semnele inflaţiei în denominarea zecilor de mii, cu trenuri de jucărie ca nişte vene, şi o mlaştină cleioasă de plastic negru pe fund, imprimată cu o urmă uriaşă de gheată pe care o umplusem cu un gel limpede cu o nuanţă verzuie. Prin plasticul tare se vedeau chipurile cufundate ale lui Goethe, Schiller şi Rilke.

Toată iama am stat pe podea în colţul apartamentului cu lipiciul şi lutul, cu răşini şi solvenţi, şi vopsea, şi fire, şi genţi, şi materiale din resturi, cu haina pe mine, cu mânuşile fără degete. Nu mă puteam hotărî dacă să lucrez cu ferestrele deschise ca să se împrăştie vaporii sau cu ele închise ca să fie cald. Depindea Uneori senzaţia viitorului era mai puternică, alteori senzaţia că nu exista decât trecut.

Îmi cream un muzeu personal. Erau toate aici: Claire şi Olivia, mama şi Starr, Yvonne şi Niki, şi Rena, Amelia Ramos, Marvel. Musee de Astrid Magnussen. A trebuit să las totul la Rena când am plecat la New York să-l găsesc pe Paul, toate cutiile şi suvenirele mele, tot în afară de cele patru cărţi ale mamei şi de bijuteriile pe care le achiziţionasem, inelul cu acvamarin, ametistul, colierul furat, plus opt sute de dolari în numerar. Înainte să plec, Serghei mi-a strecurat numele unui comerciant rus de lucruri furate din Brighton Beach, Ivan Ivanov, care putea să mă ajute să-mi transform lucrurile în bani gheaţă.

— El nu vorbeşti mult engleză, dar dă preţ bun.

„Pasărea Phoenix trebuie să ardă pentru a renaşte”, mă tot gândeam în timp ce am luat autobuzul să traversez ţara fără să am nimic altceva după care să mă ghidez decât adresa unui magazin de benzi desenate din St Marks Place.

Dar acum îmi asamblasem din nou muzeul. Acolo, lipită de perete, în oraşul acesta nordic şi rece, îmi recreasem viaţa.

Iat-o pe Rena, o geantă de piele maro cu o căptuşeală de catifea verde cu

imprimeuri, care conţinea un nud de ceară cu braţele şi picioarele depărtate şi un cap de pisică albă din blană de iepure. Capacul era căptuşit cu mobilier de păpuşi şi decorat cu bancnote false de un dolar deschise în evantai. Niki era un geamantan American Tourister smălţuit cu email magenta, cu margini de metal ca un set de tobe. Înăuntru avea cârnaţi făcuţi din prezervative umplute cu bucăţi de cauciuc, spongios. Pentru Yvonne, găsisem o valiză de copil şi o acoperisem cu scame de pătură în culori pastel. Înăuntru întinsesem corzi de chitară în care erau încâlcite păpuşele. Căutam o cutie muzicală, astfel încât, când deschideai capacul, să cânte Michelle.

A lui Marvel era turcoaz, se deschidea ca să arate pietrişul alb lipit de fund şi o lanternă cu baterii care semnaliza S.O.S. În codul Morse. Unul dintre prietenii noştri studenţi la arte mă ajutase să o instalez. Fete soldaţi de jucărie – dezertoare dintr-un film american – se târau printre pietre de lună înarmate cu AK-47S. Le pictasem nişte svastici micuţe pe braţe. În capac era un mic ecran de televizor, în care o Miss America decupată strălucea, cu faţa punctată cu lacrimi limpezi de ojă.

Starr şi Ray împărțeau o valiză de muşama tivită cu piele crăpată, un bronz decolorat cu o stofă cadrilată ofilită. Când îl deschideai, emana un miros greu de lemn brut şi Obsession. Pe un jerseu strident cu efecte optice întretăiasem fâşii se material în carouri. În capac, un trandafir de satin roz ca de bal se desfăcea, ca un vagin, sub un Iisus fosforescent. Marginile erau acoperite cu aşchii de lemn de la o tâmplărie locală, creţe ca un pudel. Baza conţinea o mică raclă pentru moaşte, umplută cu deşeuri de plumb. În Europa nu se găseau gloanţe, a trebuit să fac comandă. Într-un glob de sticlă de pe fund, un şarpe se tara prin nisip galben, sticlă spartă şi o pereche de ochelari cu ramă de sârmă pe jumătate îngropaţi.

Ca şi Berlinul, eram acoperită de vinovăţie şi de distrugere. Provocasem mâhnire, dar o şi suportasem. N-aş fi putut vreodată să arăt într-adevăr cu degetul către ceva fără ca el să se întoarcă într-o atitudine pe jumătate acuzatoare.

Olivia Johnstone era o cutie de pisică acoperită de plastic, verde-crocodil, care mirosea a Ma Griff când o deschideai. Dagmar, fata de la raionul de parfumuri de la magazinul universal Wertheim, mă lăsa să dau cu mostrele de parfum pe bulgări de vată pe care-i strecuram în cutii de filme foto în buzunare. Înăuntru ţesusem un cuib de ciorapi negri şi gri, care înconjura o mască de carnaval din pene negre şi o cupă care conţinea oceanul alb. La

suprafaţă plutea o gumă de mestecat rotundă, tot albă.

Erau toate aici. O geantă de picnic cu decupaje de cărţi poştale de la târg, cu aristocraţie fin de siecle, era Amelia Ramos. În interior, nişte furculiţe vechi se înfigeau într-un covoraş din păr negru de perucă cu dungi albe. Furculiţele arătau ca nişte mâini întinse care cerşeau.

Şi Claire. O refăcusem dintr-o valiză de tren din anii ’30, din piele albă cu o garnitura de lac roşu. Mă costase cincizeci de mărci, dar când se deschidea, lăsa să se vadă o mătase mov cu ape şi cu filigran, ca structura lemnului, ca o înmormântare într-o cutie. În capac lipisem bucăţi de disc de vinii vopsit în alb ca să semene cu aripile fluturilor. Fiecare sertar ascuns avea un secret în interior. Un peşte reticular în miniatură. Un sertar plin de pastile. Un şirag de perle. O ferigă. O rămurică de rozmarin. O fotografie cu Audrey Hepburn în Two for the Road. Şi, într-un sertar, douăzeci şi şapte de nume pentru lacrimi. Heartdew Griefhoney Sadwater[82]. Die Tranen. Eau de douleur. Los rios del corazon. Pe aceasta tot voia să o cumpere Oskar Schein.

Toate mamele mele. Ca nişte oaspeţi la un botez de basm, îmi oferiseră darurile lor. Erau ale mele acum. Generozitatea Oliviei, tot ce ştia despre bărbaţi. Blândeţea şi credinţa lui Claire. Dacă n-ar fi fost Marvel, cum aş fi pătruns în misterele familiei americane? Dacă n-ar fi fost Niki, când aş fi putut să învăţ să râd? Şi Yvonne, mi hermosa, tu mi-ai oferit mama adevărată, mama de sânge, care nu era dincolo de sârma ghimpată, ci undeva înăuntru. Rena mi-a răpit mândria, dar mi-a dat în schimb ceva mai mult, m-a învăţat să recuperez lucruri, să spicuiesc ceea ce mai putea fi refăcut şi revândut dintr-un naufragiu.

Le purtam pe toate cu mine, sculptate de fiecare mână prin care trecusem, neglijent sau drăgăstos, nu conta. Amelia Ramos, acea căţea dungată ca un sconcs, m-a învăţat să iau atitudine în apărarea mea, să bat în grilaj până când obţineam ce voiam. Starr încercase să mă omoare, dar tot ea îmi cumpărase primii pantofi cu toc şi mă făcuse să susţin posibilitatea existenţei lui Dumnezeu. La care dintre ele să fi renunţat acum?

Şi, într-o valiză albastră cu mâner alb, prima şi ultima încăpere din Astridkunsthalle. Căptuşită cu mătase albă, cu marginile pătate cu roşu, înmiresmată cu parfum de violete.

M-am aşezat pe podea în amurgul care se aduna din după-amiaza gri, pe mocheta roasă pătată cu vopsea de generaţii de studenţi la artă. Era vremea

mamei mele, amurgul, deşi în iama berlineză era deja întuneric pe la ora patru, nu existau crepusculele nesfârşite din vest, nu erau valuri de nisip galben. Am deschis capacul.

Parfumul violetelor ei mă făcea întotdeauna să mă întristez. Sticluţa de apă tulbure avea exact culoarea piscinei de pe Hollywood Boulevard. M-am aşezat în fata altarului mamei şi am construit un set de desene pe plastic transparent, am privit liniile dezmembrate reunindu-se, până când au format imaginea profilului ei. Literele legale cu sârmă ghimpată se cuibăreau pe fundul valizei, împreună cu un set de cârti de tarot, cu dama de bâte conturată proeminent Un şir de fragmente de sticlă atârna din capac, mi-am trecut degetele de-a lungul lor ca să le fac să sune, şi mi-am imaginat vântul trecând prin eucalipţi într-o noapte fierbinte de vară.

Ne scriam de câteva ori pe lună, folosind un magazin de benzi desenate de lângă universitate pe post de cutie poştală. Uneori o punea pe avocata ei să-mi trimită nişte bani prin Hana Gruen din Koln, câştigaţi din poeziile ei sau, mai probabil, jumuliţi de la vreun admirator. Îi spusesem că nu voiam să ştiu nimic despre pregătirile ei pentru proces, dar scrisorile ei se lăudau cu ofertele primite – Amherst, Stanford, Smith. Mă îmbia cu zăhărelul unor campusuri verzi de colegiu. M-am imaginat ca fiind fiică de profesoară, ducându-mă la cursuri pe bicicletă. Puteam să port o haină din păr de cămilă, în cele din urmă, să am o colegă de cameră, să joc volei în sală, toate plătite în avans. Cât de sigur ar fi fost, cât de liniştit, ca totul să fie decis pentru mine. Aş fi putut să fiu din nou copil, să o iau de la capăt Eram sigură că nu voiam să vin acasă?

Am întins mâna şi am atins un dinte de sârmă ghimpată, am făcut să sune cioburile. Frumuseţea şi nebunia, ele se cântăreau pe cântarul nopţii.

Mai târziu m-am întins sub pilota de puf, complet îmbrăcată, nu ca să dorm, ci ca să mă încălzesc. Radiatorul bâzâi şi începu să emită mirosul familiar de păr ars. Pervazurile erau acoperite de chiciură, şi mi se vedea aburul ieşindu-mi din gură. Ascultam o casetă cu o formaţie numită Magenta, prietenii noştri credeau că era nemaipomenit faptul că o ştiam pe cântăreaţă, Niki Colette. Cântau la Frankfurt luna viitoare, aveam deja bilete, puteam să ne ducem când voiam. Încă mai primeam veşti de la Yvonne de Crăciun, locuia în Huntington Beach cu un fost infanterist marin pe nume Herbert, cu care avea un băiat, Herbert Jr.

Îl aşteptam pe Paul să vină acasă, îmi era foame. Trebuia să ia el ceva de

mâncare în drum spre casă după o întâlnire pe care o avea cu o tipografie pentru următorul lui roman-grafică. Se străduia să găsească pe cineva care să i-o tipărească repede, ca să mai poată profita de perioada reducerilor. Ultimul lui editor german murise de o supradoză în toamnă, deci trebuia să o luăm de la capăt. Dar vânduse anticipat două sute de exemplare, ceea ce nu era rău deloc.

Ajunse acasă pe la ora nouă, îşi scoase ghetele şi se băgă sub pătură. Avea o pungă de hârtie unsuroasă de kebab de la fast-food-ul turcesc. Stomacul îmi ghiorăia. Paul aruncă un ziar pe mine.

— Ghici cine e?

Era numărul de a doua zi din International Herald Tribune, încă mirosind a cerneală udă. M-am uitat pe prima pagină. Croaţia, OPEC, ameninţări cu bombă la La Scala. L-am deschis şi am găsit-o pe pagina a treia: POHTĂ ÎNTEMNIŢATĂ, DECLARATĂ NEVINOVATĂ DUPĂ NOUĂ ANI. Zâmbea cu surâsul ei abia schiţat, făcând cu mâna ca un membru al familiei regale care se întorcea din exil, fericită, dar fără să aibă încă încredere în mase. Reuşise să treacă prin procesul acela fără mine. Era liberă.

Paul îşi mâncă sandviciul cu kebab, scăpând bucăţi de salată pe pungă în timp ce eu citeam repede articolul, mai şocată decât crezusem că o să fiu. Susţinuseră că Barry se sinucisese făcând să pară că fusese o crimă. Eram îngrozită că funcţionase. Mama era citată spunând cât de recunoscătoare era că se făcuse dreptate, abia aştepta să facă o baie, le mulţumea juraţilor din adâncul inimii. Spunea că primise oferte să predea, să-şi publice autobiografia, să se mărite cu un producător de îngheţată milionar şi să pozeze pentru Playboy, şi avea de gând să le accepte pe toate.

Paul îmi oferi un falafel, dar am refuzat dând din cap. Dintr-odată, nu-mi mai era foame.

— Păstrează-l pentru mai târziu, spuse el şi lăsă punga să cadă lângă pat. Ochii lui căprui şi plini puneau toate întrebările. Nu era nevoie să spună vreun cuvânt.

Mi-am sprijinit capul în îndoitura umărului lui şi m-am uitat la pătratele de lumină albastră de televizor care luceau prin înfloritura îngheţată de la fereastră. Încercam să-mi imaginez ce sentimente încerca ea chiar acum. La Los Angeles era amiază. Un februarie strălucitor şi însorit, aşa părea în poză. Mi-o imaginam într-o cameră de hotel, prin amabilitatea lui Susan D. Valeris, un apartament luxos plin de flori de la binevoitori, trezindu-se dimineaţa în

aşternuturi proaspete. Făcea o baie într-o cadă extralargă şi scria o poezie în timp ce se uita la trandafirii de iarnă.

Apoi avea să dea, poate, câteva interviuri sau să-şi închirieze o decapotabilă albă ca să dea o raită la plajă, unde să agaţe un bărbat tânăr cu ochi limpezi şi nisip în păr şi să facă dragoste cu el până îi dădeau acestuia lacrimile de atâta frumuseţe. Ce altceva ai face dacă ai fi achitat de crimă?

Era prea mult să-mi imaginez că şi-ar fi temperat bucuria cu o clipă de mâhnire, o clipă pentru a înţelege cât costase triumful ei. Nu puteam să mă aştept la asta de la ea. Dar îi văzusem remuşcarea, care nu avea nimic de-a face cu Barry sau cu altcineva, fusese un dar pe care-l oferise în ciuda preţului pe care nu avea cum să-l estimeze atunci, ar fi putut fi greu ca jalea, definitiv ca un mormânt Indiferent cât rău îmi pricinuise mie sau ce defecte avea ea, cât de violent se înşela, mama mă iubea, incontestabil.

Mă gândeam la ea, cum înfruntase o instanţă fără ajutorul minciunilor mele. Regina se dezgolise de tot şi stăpânise singură sfârşitul jocului.

Paul îşi răsuci o ţigară Drum, ridică din săculeţ firele ca părul, smulse mustăţile de la capete şi o aprinse cu un chibrit care scăpară sub cutia care ne servea drept masă.

— Vrei să mergem să o suni?

Nu ne puteam permite să avem telefon. Oskar Schein ne lăsa să-l folosim pe al lui.

— E prea frig.

Fuma, iar scrumiera i se odihnea pe piept M-am întins şi am tras şi eu un fum, apoi i-am dat-o înapoi. Paul şi cu mine parcurseserăm atâta drum împreună De la apartamentul din St Marks la locul în care stătuserăm ghemuiţi în South London, pe o barcă neizolată din Amsterdam, acum în Senefelderstrasse. Îmi doream să fi cunoscut pe cineva şi în Italia sau în Grecia. Nu-mi mai fusese altfel decât frig de când părăsisem L.A.

— Îţi doreşti vreodată să te întorci acasă? l-am întrebat pe Paul.

Îmi scutură puţin scrum de pe faţă.

— E secolul omului dislocat, răspunse el. Nu poţi să te duci acasă vreodată.

Nu era nevoie să-mi spună că îi era teamă că aveam să mă duc înapoi. Că aveam să devin o studentă de colegiu american în regim de trei mese pe zi, cu hochei de câmp şi engleză comparată, şi că aveam să-l las pe el cu sacul lui de copil adoptiv. Iată. Pe de o parte erau Frâu Acker şi chiria, tuşea mea,

alergarea lui Paul după o tipografie. Pe de altă parte, un loc cald, o diplomă, mâncare decentă şi cineva care să aibă grijă de mine.

Nu-i spusesem niciodată că uneori mă simţeam bătrână. Felul în care trăiam era deprimant. Înainte, nu-mi puteam permite să mă gândesc la asta, dar acum, că se eliberase, cum să nu mă gândesc? Iar acum Oskar Schein întreba dacă putea să se întâlnească numai cu mine, să mă scoată la cină, voia să vorbim despre o expoziţie. Îl amânasem, dar nu ştiam cât puteam să mai rezist. Îl găseam atrăgător, un bărbat greoi cu o barbă argintie tunsă scurt. Mă dăruiam tatălui din nou. Dacă n-ar fi fost Paul, aş fi făcut-o cu multe luni în urmă. Dar Paul era mai mult decât prietenul meu. Eram eu.

Iar acum mama mă chema, nu avea nevoie să ajung la un telefon. O auzeam. Sângele meu îi şoptea numele.

Mă uitam fix la fotografia ei, cum făcea cu mâna în lumina soarelui californian. Chiar în acest moment era liberă. Conducea o maşină, era gata să o ia din nou de la zero, într-un mod atât de americănesc, la urma urmei. Mă gândeam la viaţa mea îngrămădită în valize lipite de perete, la formele pe care le luasem, la eurile mele. În continuare puteam să fiu fiica lui Ingrid Magnussen de la Stanford sau Smith, care răspundea la întrebările rostite cu respiraţia tăiată şi cu degetul la buze ale noilor ei copii. E mama ta? Cum e? Puteam să fac asta. Ştiam cum să mă folosesc de trecutul meu tragic, lăsând cu dibăcie să mi se vadă cicatricele, statutul de copil adoptiv, îmi perfecţionasem arta cu Joan Peeler. Oamenii mă luau, făceau din mine un proiect de-al lor, un animal de casă. Se erijau în campioni ai mei, iar eu îi lăsam. Nu ajunsesem până aici doar ca să fiu lăsată pe un fund de râu, printre maşini abandonate.

Să fiu din nou fiica mamei. Mă jucam cu ideea aceasta precum un copil cu pătura, trecându-mi-o printre degete. Să mă pierd din nou în mareea muzicii ei. Era o idee care mă seducea mai mult decât orice bărbat Ce înseamnă, de fapt, prea târziu pentru copilărie, să te târăşti înapoi în creuzet, să te dizolvi în foc, să se ridici fără memorie? „Pasărea Phoenix trebuie să ardă… “Cum aş îndrăzni? îmi luase atât timp să mă eliberez de umbra ei, să respir singură, chiar dacă aici, în această Europă cu radiatoare şi păr pârjolit.

Stăteam întinsă în braţele lui Paul, amintindu-mi cum merseserăm în Danemarca vara trecută să-l găsim pe Klaus Anders. Îl localizaserăm în Copenhaga. Locuia într-un apartament meschin alături de copiii lui, mirosea a terebentină şi a lapte acrit Soţia lui era la serviciu. Era trei după-amiază când

ajunseserăm, iar el purta un halat albastru de mătase, plin de vopsea. Erau doi copii sub cinci ani, sora şi fratele meu vitreg din a treia sau a patra căsătorie a lui, care stăteau pe canapea şi se uitau la televizor. Fata avea gem de căpşuni în păr, bebeluşul trebuia schimbat, şi mi-am dat seama că lanţul dezastrului se putea mişca atât lateral, cât şi în sus şi-n jos.

Picta o abstracţiune antropomorfă care arăta ca un pantof vechi cu pâr. Ne-a oferit Carlsberg şi a întrebat despre mama Am băut şi l-am lăsat pe Paul să vorbească Tatăl meu. Fruntea lui frumoasa nasul danez, exact ca al meu. Vocea îi era cadenţată cu accent, amuzantă chiar şi când exprima regret Un bărbat care nu luase niciodată nimic în serios, şi cel mai puţin dintre toate pe el însuşi. Era bucuros că eram şi eu artista nu era surprins că mama era în închisoare, îi părea rău că nu ne cunoscuserăm. Voia să compenseze timpul pierdut, s-a oferit să ne lase să stăm acolo, puteam să dormim pe canapea eu puteam să dau o mână de ajutor cu copiii. Avea şaizeci şi unu de ani şi era atât de comun.

Mă simţisem la fel ca mama stand acolo, în sufrageria lui, judecându-l pe el şi pe copiii slinoşi şi televizorul care nu se închidea niciodată Canapeaua veche cu saltea măsuţa din lemn de tek plină de cicatrice. Pânze pe pereţi, cu incrustaţii de creier roşu şi cancer de colon. Am mâncat brânză cu pâine şi gem de căpşuni din borcanul cel mare. I-am dat adresa magazinului de benzi desenate şi-am spus că o să ţinem legătura. Pentru prima oară voiam să plec, să fiu prima persoană care iese din camera.

După aceea ne-am dus la un bar studenţesc de lângă universitate şi m-am îmbătat temeinic, apoi am vomat pe alee. Paul m-a urcat în primul tren care mergea înapoi la Berlin.

Acum am luat mâna lui Paul, în pat, dreapta lui în stânga mea, mi-am împletit degetele cu ale lui, mâinile mele erau mari şi palide ca lumina soarelui de iarnă, cu identitatea mea cusută în vârtejul din vârful degetelor, mâinile lui Paul erau înnegrite de grafit şi mirosind a Drum şi a kebab. Palmele ne erau de aceeaşi dimensiune, dar degetele lui erau cu cinci centimetri mai lungi. Mâinile lui frumoase. Întotdeauna mă gândisem că, dacă am fi avut copii, aş fi vrut să aibă mâinile lui.

— Ce s-a întâmplat cu tipografia? am întrebat.

— Vrea bani gheaţă, spuse Paul. Imaginează-ţi.

Ne-am întors mâinile ca să ni le studiem pe fiecare parte. Degetele lui îmi atingeau practic încheietura. Am trasat tendoanele mâinii lui, gândindu-mă

cum puteam să fiu înapoi în State în mai puţin de o zi. Era posibil să fiu ca şi mama, ca şi Klaus. Era moştenirea mea, nu-i aşa? Să mă dezbrac de o viaţă ca de o piele de şarpe, un adevăr nou pentru fiecare pagină nouă, un amneziac moral.

Dar decât ruşinea, mai bine muream de foame. Ştiam cum se face, nu era aşa de greu.

M-am uitat de jur împrejurul apartamentului nostru, cu pereţii distruşi de ploaie, cele câteva piese de mobilier, o masă de călcat uzată pe care o găsisem pe alee, perdeaua de catifea prăfuită care masca bucătărioara. Masa de desen a lui Paul, hârtiile şi creioanele lui. Şi valizele, aranjate lângă perete, umplând restul podelei. Viaţa noastră. „Pasărea Phoenix trebuie să ardă", spusese mama. Am încercat să-mi imaginez flăcările, dar era prea frig.

— Poate vând muzeul, am spus.

Paul trasă cu degetele cicatricele dantelate de la muşcăturile de câine de pe mân a mea.

— Credeam că i-ai spus lui Oskar că nu-l vinzi.

Am ridicat din umeri. Nu aveam să ajung niciodată la capătul a ceea ce era în valizele acelea, femeile acelea, bărbaţii aceia, ce au însemnat pentru mine. Încăperile acestea erau doar începutul. Erau nişte valize în interiorul valizelor pe care încă nici nu începusem să le despachetez. „Vrei să aminteşti, aminteşti"

Mi-am strecurat mâinile în sus pe sub cămaşa de lână pe care i-o cumpărasem de la târg. Se înfioră, apoi mă lăsă să mi le încălzesc pe coastele lui uscăţive. În timp ce ne apropiam, murmurând fiecare cu gura lipită de gâtul celuilalt, Herald Tribune alunecă de pe pilota din pene şi căzu pe podea într-o cascadă moale, îngropând-o pe mama printre titluri şi ştiri despre alte crize şi personaje. Am aruncat de pe noi puloverele şi pantalonii ca să facem dragoste, dar am rămas cu bluzele şi şosetele pe noi. Știați că făceam o alegere. Asta, acum, valize, Paul. Era viaţa mea, o trăsătură, nu o eroare, scrisă cu foc în piatră.

După aceea, stăteam întinsă, uitându-mă la tiparele create pe pereţii pătaţii efectul luminii din stradă care ne lucea prin ferestre, cu modele gravate ca nişte picioare de pasăre. Lângă mine, Paul dormea cu o pernă îndesată pe cap, rezultat al anilor petrecuţi la familiile adoptive, ca să nu audă mai mult decât trebuia. M-am strecurat afară din aşternut, mi-am tras pe mine blugii aspri ca

gheaţa şi un pulover şi am dat drumul la un fierbător ca să fac un nes. Ce n-aş fi dat pentru o ceaşcă din cafeaua groasă şi neagră a Oliviei, atât de închisă la culoare, încât nu se deschidea când adăugai frişca. Mi-am răsucit o ţigară din tutunul Drum al lui Paul şi am aşteptat să fiarbă apa.

Era ora trei în California. Nu i-aş fi spus niciodată lui Paul cât de mult îmi doream să fiu acolo, cât îmi doream să conduc un Mustang decapotabil, cu mama, de-a lungul coastei, în acel februarie încălzit de soare, înmiresmat de salvie, şi să iau cu maşina vreun străin măturat de valuri, cu un şirag de scoici în jurul gâtului frumos. Dacă i-aş fi spus lui Paul cât de mult îmi lipsea L.A., ar fi crezut că eram nebună. Dar mi-era dor de locul acela otrăvit, gulagul copiilor abandonaţi, arhipelag al regretelor. Tânjeam după el chiar şi acum, după vântul fierbinte cu miros de creozot şi oţetar, după foşnetul de eucalipt, după nopţile cu stele desperecheate. Mă gândeam la porumbarul în ruină din spatele casei din St Andrew's Place, despre care mama scrisese cândva o poezie. Cât de mult o supăra că porumbeii nu voiau să plece, deşi plasa de sârmă se prăbuşise demult şi scândurile căzuseră. Dar eu îi înţelegeam. Acolo le era locul, era umbră vara, chemările lor triste sunau ca un flaut de lemn. Oriunde erau, aveau să încerce să se întoarcă acolo, erau ca o ultimă piesă dintr-un puzzle pierdut.

Fierbătorul a început să fluiere şi mi-am făcut cafeaua instant, am amestecat în ea nişte lapte pasteurizat dintr-o cutie şi m-am uitat pe fereastră la apartamentele de vizavi, de dincolo de curte – un bătrân se uita la televizor şi bea schnapps de mentă, un bărbat spăla vase, o femeie picta –, în timp ce, de cealaltă parte a globului, California sclipea, adunând marginile zdrenţuite ale secolului într-o după-amiază luminoasă cu parfum de dragoste şi de crimă. În apartamentul de sub noi, nou-născutul vecinilor plângea, ritmic, ca un cântec monoton în tonalităţi înalte şi subţiri.

Mi-am rezemat mâna de pervazul îngheţat, topind chiciura în căldura corpului meu, lăsând un contur perfect pe fondul întunericului. Dar eu mă gândeam la o lumină care pătrundea prin perdelele albe, la mirosul de ocean şi de salvie şi de rufe proaspăt spălate. Voci şi muzică, o înregistrare disonantă cu Dietrich cântând: Ich bin von Kops bis Fuss, se înălţau în puţul rezonant al curţii, dar în mintea mea auzeam ţipetele repetitive ale unui şoim, foşnetul stins al şopârlelor într-o albie uscată de râu, un trosnet de palmieri şi suspinul aproape imperceptibil al petalelor de trandafir care cad. În urma întunecată a palmei îmi vedeam imaginea estompată, dar şi chipul mamei

licărind pe un acoperiş deasupra unui oraş imposibil de recunoscut, vorbind cu luna aflată în al treilea pătrar. Voiam să aud ce spunea. Voiam să simt iarăşi mirosul acelui miez de noapte pârjolit, voiam să simt vântul acela. Era un dor tainic, ca un cântec pe care-l fredonam fără încetare sau ca iubirea pentru un om pe care nu-l puteam avea niciodată. Indiferent unde mă duceam, busola mea arăta vestul. Ştiam întotdeauna ce oră era în California.

Observații

[←1]
Vegetale deasa alcătuita din arbuşti şi tufe perene, întâlnită în zonele uscate (n. Tr.)

[←2]

Program al organizaţiei YMCA, fondată În 1844 la Londra de către George Williams, al cărei prim sediu din Statele Unite ale Americii a fost creat în 1851, în prezent fiind reprezentată în 120 de ţâri ale lumii. Este o organizaţie orientată către familie, care promovează bunăstarea tinerilor („copii puternici, familii puternice, comunităţi puternice”) prin activităţi spirituale, sociale, intelectuale şi fizice, (n. Tr.)

[←3]
Populaţie africană din Mali care numără în prezent doar aproximativ 300 000 de persoane, (n. Tr.)

[←4]

Specie de arbust din familia *Rosaceae (Adenostoma fasciculatum),* specific vegetaţiei de tip *chaparral* (n. Tr.)

[←5]
Marcă de apa îmbuteliată din SUA (n. Red.)

[←6]

Instrument şi gen muzical tradiţional indonezian (n. Tr.)

[←7]

Ramură târzie a stilului Art Deco, caracterizată prin forme curbate, linii orizontale lungi şi, uneori, elemente nautice (precum balustrade şi hublouri), care a atins apogeul în 1937. (n. Tr.)

[←8]

Suicide doors, portiere din faţă care se deschid în sens invers celui obişnuit, adică au balamalele pe stâlp, ca şi cele din spate. Se numesc aşa din cauza riscului sporit ca uşa să se deschidă în mers. (n. Tr.)

[←9]

Placa descoperita în anul 1799, cu ocazia unor lucrări de consolidare în apropierea oraşului Rosetta, pe Nil. Este din bazalt negru şi conţine o inscripție în trei alfabete: scriere hieroglifică egipteană, scriere demotică şi greaca veche. Pe baza acestei inscripții, Champollion a descifrat la începutul sec. Al XIX-lea hieroglifele egiptene. Muzeul Luvru, Paris. (n. Tr.)

[←10]

Fel de mâncare indonezian foarte elaborat, care constă în orez cu garnituri precum: carne, fructe de mare, legume, (n. Tr.)

[←11]

Poem japonez alcătuit din şaptesprezece silabe, dispuse în trei versuri de cinci, şapte şi respectiv cinci silabe (n. Tr.)

[←12]

Decolorare a apelor în apropierea coastelor datorită concentrării microorganismelor (n. Tr.)

[←13]

Spectacol de păpuşi pe bază de umbre, în mod tradiţional însoţit de gamelan *(wayang* este termenul indonezian pentru „păpuşă”) (n. Tr.)

[←14]

Joc care constă într-un recipient plin cu jucării şi bomboane; se suspendă la înălţime, iar copiii legaţi la ochi încearcă să îl spargă cu ajutorul unor beţe. (n. Tr.)

[←15]
Fascişti (n. Tr.)

[←16]

Escadrila de apărare, cunoscuta şi sub numele de SS, organizaţie paramilitară ce reprezenta baza partidului nazist, (n. Tr.)

[←17]

Marcă de bere (n. Red)

[←18]

Specie de copac brazilian cu flori frumoase, în formă de con (n. Tr.)

[←19]

Arbust peren cu ghimpi, *Cercidium floridum,* din familia leguminoaselor, caracteristic zonei din sud-vestul Statelor Unite şi Mexic, cu coaja verde (n. Tr.)

[←20]
Instrument japonez cu coarde (n. Tr.)

[←21]
La revedere, adio (n. Tr.)

[←22]

Sortiment rar de ceai negru originar de pe Muntele Wuyi din China (n. Tr.)

[←23]
Aluzie la filmul De *trei oh ura pentru dragoste* (1936) (n. Tr.)

[←24]
Traducere de Adina Begu, din ediţia publicată în 2006 de Aldo Press. (n. Tr.)

[←25]

Supermarket Sweep, emisiune de televiziune constând într-un concurs pe echipe desfăşurat într-un supermarket. Câştigă echipa care reuşea să adune în coş produsele cu valoarea cea mai mare, într-un timp dat (n. Tr.)

[←26]

Vers din piesa omonimă a lui Bob Dylan (n. Red.)

[←27]
Pui (în sp. În orig.; n. Tr.)

[←28]

Cărnuri tăiate mărunt. În bucătăria mexicană, fel de mâncare care constă în bucăţi mici de carne de porc înăbuşită sau friptă (în sp. În orig.; n. Tr.)

[←29]

Specie din regiunile tropicale înrudită cu banana, dar tare şi dură, folosită la gătit (în sp. În orig.; n. Tr.)

[←30]

Bucurie, plăcere, fericire, încântare (în germ. În orig.; n. Tr.)

[←31]
Marca a unei băuturi de fructe instant (n. Tr.)

[←32]

Varietate de cactus uriaş (n. Tr.)

[←33]
Celebră cursă de cai (n. Red.)

[←34]

Băutură răcoritoare americană care a atins o popularitate remarcabilă în anii **1980.** *(n. Tr.)*

[←35]
Dan cel Viteaz (n. Tr.)

[←36]

Teatru popular japonez în care toate rolurile sunt jucate de bărbaţi. (n. Tr.)

[←37]

Joc de cuvinte intraductibil între *stone* (piatră) şi *stoned* (drogat): *Stone Temple Pilots* s-ar traduce Călăuze ale Templului de Piatră, pe când *Stoned Temple Pilot* – Călăuza Drogată a Templului (n. Tr.).

[←38]

Adept al mişcării Rasta sau Rastafari, mişcare religioasă de origine vest-indiană care îi consideră pe negri nişte aleşi şi îl recunoaşte pe Haile Selassie I, fost împărat al Ethiopiei, ca fiind Jah (încarnarea lui Dumnezeu), (n. Tr.)

[←39]

Plantă erbacee cu tulpina dreaptă, cărnoasă, cu frunze ovale dinţate şi cu flori galbene punctate cu roşu, cu un pinten, folosită în medicină (n. Tr.)

[←40]

Fel de mâncare din bucătăria scandinava constând în somon marinat, (n. Tr.)

[←41]

Aperitiv italienesc compus din felii foarte subţiri de carne crudă de vită sau peşte. (n. Tr.)

[←42]

Aluzie la filmul *Cu C de la Crimă* (1954), regizat de Alfred Hitchcock, cu Grace Kelly într-unul din rolurile principale (n. Tr.)

[←43]

Personaj de benzi desenate (n. Tr.)

[←44]

Băutura din oua bătute cu zahar, lapte şi vin sau rom (n. Tr.)

[←45]

Porecla a lui Al Capone, în traducere „faţă cu cicatrice” (n. Tr.)

[←46]

Da, să trăiţi(în germ. În orig.; n. Tr.)

[←47]
Titlul unui film (n. Red.)

[←48]

Companie cu sediul în Media, Pennsylvania, SUA, cam comercializează obiecte rare, ce pot fi colecţionate, cu un design propriu (n. Tr.).

[←49]

Fel de mâncare mexican din ardei gras copt, decojit şi umplut cu brânză, de obicei dat prin aluat şi prăjit (n. Tr.)

[←50]

Arbust lemnos având o capacitate mare de ramificare, cu frunziş bogat, lucios, colorat în verde-intens sau verde cu pete alb-gălbui, cu flori mici, alb-crem, puternic parfumate (n. Tr.)

[←51]
Companie americana de divertisment (n. Red.)

[←52]

Pasăre cântătoare mică, înrudită cu măcăleandrul, foarte răspândită în Statele Unite ale Americii. Masculul este albastru-intens, cu pieptul roşiatic (n. Tr.).

[←53]

Restaurante în care se serveşte *pupusas*, aliment specific Republicii El Salvador, un fel de *tortilla* (n. Ir.).

[←54]

Joc de cuvinte: în limba engleză *to vanish* înseamnă „a dispărea”, (n. Tr.)

[←55]

Energie vitală care animează corpul din interior şi este de o importantă esenţială în anumite sisteme orientale de tratament medical, precum acupunctura, şi în autoapărare, (n. Tr.)

[←56]

Referire la Sunset Strip Boulevard (n. Tr.)

[←57]

Cuvânt japonez care denumeşte o anumită formă de cărbune activ cu multiple utilizări casnice (n. Tr.).

[←58]

Joc de cuvinte: *poor* înseamnă în limba engleză „biet, sărac“ (n. Tr.)

[←59]

Sos italienesc pentru paste şi fripturi, pregătit din busuioc, usturoi, ulei de măsline şi parmezan (n. Tr.)

[←60]
Serial american poliţist de televiziune (n. Tr.)

[←61]

Unul dintre cei mai mari cactuşi, care are un trunchi central şi una sau mai multe ramuri curbate *îndreptate în* sus. (n. Tr.)

[←62]

Marcă populara de medicamente folosite în tratamentul hemoroizilor (n. Tr.)

[←63]

Astrud Gilberto, cântăreaţă de jazz (n. Red.)

[←64]

Motiv ornamental care a cunoscut o apreciere deosebită după cel de-al Doilea Război Mondial, (n. Tr.)

[←65]
Zippy Tăntălăul (n. Tr.)

[←66]

Varietăţi domestice, ornamentale ale crapului comun (n. Tr.)

[←67]

Unitate structurală de bază a câmpurilor fizice (n. Tr.)

[←68]

Companie producătoare de echipamente de protecţie (n. Red.)

[←69]

Prin definiţie, stilul *vintage* cuprinde haine care au fost la modă din anii 1920 până în 1970. Prin extensie, se considera *vintage* orice obiect de vestimentaţie care s-a purtat în trecut – perioada de graţie până la consacrare fiind de cel puţin douăzeci de ani. (n. Tr.)

[←70]

Un fel de baseball (pe un teren mai mic, cu o minge ceva mai mare şi mai moale) (n. Tr.)

[←71]

Este vorba de drogul halucinogen LSD (n. Tr.)

[←72]

În hinduism, gest simbolic al mâinii sau al corpului având conotaţii ritualice (n. Tr.)

[←73]

Stil muzical indian care constă în melodii bazate pe cinci sau mai multe note, care evocă anumite stări ascultătorului şi care rezonează adesea cu anotimpul sau ora din zi când arc loc interpretarea, (n. Tr.)

[←74]

Cocteil obţinut din rom, *curacao* şi sucuri de fructe (n. Tr.)

[←75]

Gen de muzica tradiţional din Mexic (n. Tr.)

[←76]

Tablou care reda aparenţa naturii; iluzie. (în fr. În orig.; n. Tr.)

[←77]

Termen peiorativ folosit de latino-americani pentru femeile nord-americane (n. Tr.)

[←78]

Peşte din aceeaşi familie cu anghila cu corpul alungit şi foarte lacom, având o carne foarte gustoasă (n. Tr.)

[←79]

Marcă pentru diverse produse de patiserie (n. Red.)

[←80]

Mascotă a companiei Pillsburg, făcută din aluat (n. Red.)

[←81]
Institutul de Arta California (n. Red.)

[←82]

Roua inimii. Mierea mâhnirii. Apă tristă (n. Tr.)